www.burmeseclassic.com

သေခြင်းဒဿန

(အတွေးအမြင်ဆောင်းပါးများ)

ဆန်းလွင်

(ဒုတိယအကြိမ်)

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

စာမူခွင့်ပြုချက် - ၃၅၉/၂၀၁၁(၄)
အဖုံးခွင့်ပြုချက် - ၃၉၁/၂၀၀၁(၅)
အတွင်းပုံနှိပ်သူ - ဦးရှိန်ဘီး၊ (မြ-၀၆၇၅၉) ဝင်းလိုက်မိတ် ပုံနှိပ်တိုက်
အမှတ် ၃၅၂၊ စရည်းပင်လမ်း၊ သုဝဏ္ဏ၊
သဃ်န်းကျွန်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။
မျက်နှာဖုံးပုံနှိပ် - ဦးတိုးဝင်း
နေလရောင်အော့ဖ်ဆက်
(၉၆/ခ)၊ ၁၁ လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။
အတွင်းဖလင် - ငြိမ်းအေး
ထုတ်ဝေသူ - ဦးသန်းမြင့်၊ လင်းလင်းစာပေ
အမှတ်- ၄/၂၉၊ မြဝတီမင်းကြီးလမ်း၊
၁၀ မိုင်ကုန်း၊ အင်းစိန်၊ ရန်ကုန်မြို့။
အဖုံးပန်းချီ - ဦးစံတိုး
အကြိမ် - ပထမအကြိမ်၊
ထုတ်ဝေသည့်လ - ၂၀၀၁ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်
စာအုပ်ချုပ် - ပပစိုးနှင့်အဖွဲ့
တန်ဖိုး - ၂၂၀၀ ကျပ်
အုပ်ရေ - ၂၀၀၀

ဆန်းလွင်

သေခြင်းဒဿန

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ဒို့တာဝန် အရေးသုံးပါး

ပြည်ထောင်စု မပြိုကွဲရေး .... ဒို့အရေး
တိုင်းရင်းသားစည်းလုံး ညီညွတ်မှု မပြိုကွဲရေး .... ဒို့အရေး
အချုပ်အခြာ အာဏာတည်တံ့ ခိုင်မြဲရေး .... ဒို့အရေး

ပြည်သူ့ သဘောထား

- ပြည်ပအားကိုး ပုဆိန်ရိုး အဆိုးမြင်ဝါဒီများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
- နိုင်ငံတော်တည်ငြိမ်အေးချမ်းရေးနှင့် နိုင်ငံတော်တိုးတက်ရေးကို နှောင့်ယှက်ဖျက်ဆီးသူများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
- နိုင်ငံတော်၏ ပြည်တွင်းရေးကို ဝင်ရောက်စွက်ဖက် နှောင့်ယှက်သော ပြည်ပနိုင်ငံများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
- ပြည်တွင်းပြည်ပ အဖျက်သမားများအား ဘုံရန်သူအဖြစ် သတ်မှတ်ချေမှုန်းကြ။

နိုင်ငံရေးဦးတည်ချက် (၄)ရပ်

- နိုင်ငံတော်တည်ငြိမ်ရေး၊ ရပ်ရွာအေးချမ်း သာယာရေးနှင့် တရားဥပဒေ စိုးမိုးရေး
- အမျိုးသား ပြန်လည် စည်းလုံးညီညွတ်ရေး
- ခိုင်မာသည့် ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေသစ် ဖြစ်ပေါ်လာရေး
- ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံ ဥပဒေသစ်နှင့်အညီ ခေတ်မီဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သော နိုင်ငံတော်သစ်တစ်ရပ် တည်ဆောက်ရေး

စီးပွားရေးဦးတည်ချက် (၄)ရပ်

- စိုက်ပျိုးရေးကို အခြေခံ၍ အခြားစီးပွားရေး ကဏ္ဍများကိုလည်း ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် တည်ဆောက်ရေး
- ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ် ပီပြင်စွာ ဖြစ်ပေါ်လာရေး
- ပြည်တွင်းပြည်ပမှ အတတ်ပညာနှင့် အရင်းအနှီးများ ဖိတ်ခေါ်၍ စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် တည်ဆောက်ရေး
- နိုင်ငံတော်စီးပွားရေးတစ်ရပ်လုံးကို ပန်တီး နိုင်မှုစွမ်းအားသည် နိုင်ငံတော်နှင့် တိုင်းရင်းသားပြည်သူတို့၏ လက်ဝယ်တွင်ရှိရေး

လူမှုရေးဦးတည်ချက် (၄)ရပ်

- တစ်မျိုးသားလုံး၏ စိတ်ဓာတ်နှင့် အကျင့်စာရိတ္တမြင့်မားရေး
- အမျိုးဂုဏ် ဇာတိဂုဏ် မြင့်မားရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များ အမျိုးသားရေး လက္ခဏာများ မပျောက်ပျက်အောင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေး
- မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ် ရှင်သန်ထက်မြက်ရေး
- တစ်မျိုးသားလုံး ကျန်းမာကြံ့ခိုင်ရေးနှင့် ပညာရည်မြင့်မားရေး

မာတိကာ

အပိုင်း (၁)

နိဒါန်း
၁။ ဖီလိုဆိုဖာဆိုတာ ဘာလဲ
၂။ ဖီလိုဆိုဖီ၏ကိစ္စ
၃။ သိခက်သော သဘာဝများကို သိခြင်း
၄။ တွေကြုံသိနှင့် ဇာတိဿရဉာဏ်၏ကွင်းဆက်
၅။ ဆော့ခရတ္တိပညာရှင်၏ ဓရာဒုဗ္ဗလတရားအမြင်
၆။ ဆော့ခရတ္တိပညာရှိ၏ နျာယဒဿန
၇။ ပြည်သူကြားက ဒဿနဆရာ
၈။ တမလွန်ဘဝ ပြဿနာမိတ်ဆက်
၉။ သေခြင်းအသက်နှင့် ဘဝ
၁၀။ သေခြင်းနီး အတွေ့အကြုံလေ့လာချက်
၁၁။ သေခြင်းဒဿနနှင့် သေခြင်းသုတေသန
၁၂။ ဒေါက်တာ ကုဘလာရော့စ်၏ ပထမတွေ့ရှိချက် အထောက်အထားများ
၁၃။ ကုဘလာရော့စ်၏ တွေ့ရှိချက်နှင့် ကျွမ်းတန်လာ ကိုယ်စောင့်နတ်အယူအဆ
၁၄။ သေနေ့ကို ကြိုသိနိုင်သလော
၁၅။ ဗုဒ္ဓ၏ဝိဘဇ္ဇဒဿန
၁၆။ ဗုဒ္ဓ၏တရားဥပဒေအတွေးအမြင်
၁၇။ အတ္တသိနှင့် အနတ္တသိ

အပိုင်း (၂)

၁။ ဒုက္ခ ဒဿန
၂။ ပါမောက္ခဆရာရက်ကို၏ ဒုက္ခဒဿန
၃။ ဝေဒနာဒဿန
၄။ စွန့်လွှတ်ခြင်းအကျိုးကို သိမြင်ခြင်း

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ကမ္မနိယာမနှင့် တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှုအကြောင်းတရား	၁၄၉
ယောဂီနီအယူအဆနှင့် သေက္ခတောင် ဆရာတော်၏	
အာကာသ (ဟင်းလင်းပြင်) အမြင်	၁၅၅
စက်ရုပ်နှင့် စိတ်ပြဿနာ	၁၆၂
ရုပသိပ္ပံပညာ၊ ဒဿနပညာနှင့် လူ့တန်ဖိုးများ	၁၇၁
စိတ်ပြောင်းမှ လူပြောင်း	၁၇၆
အသိမှန်နှင့် အလုပ်မှန်	၁၈၃
စေတနာနှင့် အကျိုးရလဒ်	၁၈၈
အကောင်းမကြိုက်တဲ့ ပုဃုဇဉ်	၁၉၄
နေရေး သေရေး ဘဝင်အေးဒဿန	၁၉၉
အနာဂတ်ကြိုးဘာပေ အနုပညာသဘောမှန်ဝါဒသင်	၂၀၂
အနာဂတ်ကြိုသဘောမှန် ဝါဒသစ်နှင့် အနုပညာဟန်သစ်	၂၂၄
အနာဂတ်ကြို မြန်မာစာပေဟန်သစ် ဖွဲ့စည်းခြင်း	၂၂၉
အနာဂတ်ကြိုစက်မှု အနုပညာသစ်၏သဘော	၂၃၄
ကဗျာဒဿနမိတ်ဆက်	၂၃၉
ကဗျာဒဿနအဆက် (ကဗျာ၏အမှုကိစ္စနှင့် ကဗျာ၏အနာဂတ်)	၂၄၃
ကဗျာ၏ကိစ္စ ကဗျာ၏အနာဂတ်	၂၅၂
ကဗျာ၏ဒုတိယကိစ္စ	၂၅၈
အလွမ်းဒဿန	၂၆၂

နိဒါန်း

ဒဿနစာ ဒဿနစကား

၁

ဤစာသည် ဒဿနစာဖြစ်သည်။
ဤစကားသည် ဒဿနစကားဖြစ်သည်။

၂

ဒဿနစာသည်
ဖတ်ရင်း တွေးရသောစာမျိုး
တွေးရင်း ဖတ်ရသောစာမျိုး
ဖြစ်သည့်အကြောင်းကို
ရွှေတောင်တက် ဒဿနအမှာတွင်
အကျွန်ုပ် အရိပ်အမြွက်ဆိုခဲ့ပါသည်။
အမှန်စင်စစ် ဒဿနစာသည်
လူသားအသက်ရှင်ရာကာလ၌
သူ၏ဘဝတွေ့အကြုံများကို
မြူးထူးသောစိတ်ဖြင့်လည်း
သာယာမိန်းမူးခြင်းမဖြစ်အောင်
နာကျည်းသောစိတ်ဖြင့်လည်း
ခံပြင်းတောက်ခေါက်မနေအောင်
အသင့်အတင့် နှလုံးသွင်းတတ်ဖို့
အမှန်အမှားကို
ခွဲခွဲခြားခြား ဆင်ခြင်တတ်ဖို့
အကောင်းနှင့်အဆိုးကို
နီးနီးကြားကြား
သတိထားမိဖို့

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

အကျိုးနှင့် အပြစ်ကို
စစ်စစ်ဆေးဆေး ရှုတတ်ဖို့
အစစ်နှင့်အတုကို
စုစုစည်းစည်း မြင်တတ်ဖို့
ဉာဏ်ဝင်စားစရာများကို
တင်စား၍ပြောထားသော စာမျိုးဖြစ်ပါသည်။

၃
ဒဿနစကားသည်
အရပ်စကားမဟုတ်ပါ။
ပုထုဇဉ်စကားမဟုတ်ပါ။
ရာဂစကားမဟုတ်ပါ။
မာနစကားမဟုတ်ပါ။
ဒိဋ္ဌိစကားမဟုတ်ပါ။
ဤစကားသည်
သုတစကားဖြစ်ပါသည်။
ဓမ္မစကားဖြစ်ပါသည်။
ဉာဏစကားဖြစ်ပါသည်။
သီလစကားဖြစ်ပါသည်။
ပညာစကားဖြစ်ပါသည်။
သစ္စာစကားဖြစ်ပါသည်။
သဒ္ဓါစကားဖြစ်ပါသည်။
ထို့ကြောင့်
ဒဿနစကားဟူသည်
စကားနောက်မှာ
'တရား' ပါသောစကားဟု
ဆိုလျှင် ဆိုသင့်ပါသည်။

၄
မြန်မာစာ မြန်မာစကားသည်
ဘုရားစာ ဘုရားစကားများ
တရားစာ တရားစကားများဖြင့်
လှိုင်ပျံ့စည်ကားပါသည်။
သိပ္ပံခေတ်သို့ ရောက်သောအခါ
ဘုရားစာ ဘုရားစကားတွေ
တရားစာ တရားစကားတွေ
ခေတ်မစားနိုင်အောင်
ပုထုဇဉ်စာ ပုထုဇဉ်စကားတွေက
ဟင်းရွက်ခင်းမှာ ပေါင်းမြက်ထသလို
ပရပွစည်းထားကာ
မြန်မာစာ မြန်မာစကားကို
တရားစာ တရားစကားမှန်းမသိအောင်
ပိတ်ဆီးလွှမ်းမိုးသွားပါသည်။

၅
ရတနာသုံးပါးကို
ယုံကြည်ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သူ
ဖြစ်လာသောအခါ
'စာရေးသူ' ဖြစ်လာသောအခါ
အကျွန်ုပ်သည် ဘယ်စာကိုရေးရမလဲ၊
ဘယ်စကားကို ဆိုရမလဲ၊
တွေးကြံဆဲအခါမှာပင်
'အတွေးအမြင်' စာစောင်နှင့် ပန်မဂ္ဂဇင်းတို့သည်
အချိန်မီ ပေါ်လာပါသည်။
အတွေးအမြင်ပေါ်လာသည်ကစ၍
လစဉ်လိုပင်
ပင်တိုင်တမျှ
တက်ကြွသောစိတ်ဖြင့်
ဒဿနစာ၊ ဒဿနစကားများကို
တတ်အားသ၍ ရေးသားခဲ့ပါသည်။
'ပန်' မှာလည်း ကွက်ကျား ရေးပါသည်။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

၆

၁၉၈၄ ခုနှစ်မှ
၁၉၈၉ ခုနှစ် ကုန်ဆုံးချိန်အထိ၊
ငါးနှစ်တာကာလဝယ်
အကျဉ်းစံရေးပြီးခဲ့သမျှ
ဒဿန (အတွေးအမြင်) ဆောင်းပါးများကို
အကြောင်းအရာ နီးစပ်ရာ
သဘောချင်းတူရာကို
တစ်စုစီပြု၍
ဤတွင် ပြန်လည်တင်ပြပါသည်။
ဒဿနစာစုကို
တစ်စုစီ၊ တစ်ကွဲစီ ဖတ်ရသည်နှင့်
သဘောတူ
အတွေးတူ
အမြင်တူ
အကြောင်းတူ
ဆောင်းပါးများကို
နီးနီးစပ်စပ်
ပူးပူးကပ်ကပ် ဖတ်ရသောအခါ
ဉာဏ်သွားချက်ချင်း မတူပုံကို
ခံစားချက်ခြင်း မတူပုံကို
ရသထွက်ခြင်း မတူပုံကို
လေးနက်ချက်ချင်း မတူပုံကို
စာဖတ်သူသည်
တစ်နည်းတစ်ဖုံ ခံစားသိမြင်၍
တစ်နည်းတစ်ဖုံ ဆင်ခြင်နိုင်ပါလိမ့်မည်။

၇

အကျဉ်းစံ၏
ဒဿနစာများ၊
ဒဿနစကားများသည်

အလကားအကြောင်းမဲ့
ဖြစ်ပေါ်လာသော
စာမျိုးမဟုတ်ပါ။
စကားမျိုးလည်း မဟုတ်ပါ။
ဤဘဝမှာ ကျင်လည်စဉ်
ဤခေတ်တွင် ရှင်သန်စဉ်
ဤကမ္ဘာရကို ဖြတ်သန်းစဉ်
နေ့များ၊ ညများ၏ အမြင်အကြား
မုန်တိုင်းများ၊ လေပြေများ၏ အပုတ်အခတ်
နွေများ ဆောင်းများ၏ အထိအတွေ့များကို
အကျဉ်းစံသည်
တရားလက်ကိုင်ထားသော နှလုံးသားဖြင့်
တို့ထိခံစားကြည့်ခဲ့ပါသည်။
အတွေ့အကြုံများလာသောအခါ
ယခင်က
ထိလွယ် နာချင်သောနှလုံးသားကို
အပူအအေးများ၌ ရင့်ကျက်အောင်
အနုအကြမ်းများ၌ ခံနိုင်အောင်
အရှုန်းအရှက်များ၌ မတုန်လှုပ်အောင်
အနိုင်အရှုံးများ၌ လျှော့လျှောတတ်အောင်
သွန်သင်ဆုံးမတတ်လာပါသည်။
ထိုအခါ
ခံစားစရာရှိ၍ ခံစားရသော်လည်း
တုန်လှုပ်စရာရှိ၍ တုန်လှုပ်မိသော်လည်း
အထိအတွေ့တွေနောက်က 'သတိ' ပါအောင်
စွမ်းဆောင်နိုင်ခဲ့ပါသည်။
ထိုအခါဝယ်
တွေ့ကြုံရသမျှသော
အမှားအမှန်တွေနောက်မှာ
'တရားသံဝေဂ' ယူစရာတွေကိုသာ
အကျဉ်းစံသည် အစဉ်ရှာတတ်လာပါသည်။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ထိုအခါမှစ၍ အကျွန်ုပ်သည်
စကားနောက်မှာ
တရားပါသော စာများကိုရေးရန်
အားထုတ်ခဲ့ပါကြောင်း

၈

သို့ဖြစ်သောကြောင့်
စာဖတ်သူသည်
ဤဒသနစာ၊ ဒဿနစကားတွေကို
ဖတ်ရှုမှတ်သားသောအခါ
ဤစာကိုရေးရသည့်
အကျွန်ုပ်၏အကြောင်းကိစ္စကို
ကျွန်ုပ်ရေးသည့်
စာများ၊ စကားများနောက်မှာ ရှာပါ။
စကားနောက်မှာ တရားရှိပါသည်။
ထိုတရားသည် စာဖတ်သူအား
တစ်စုံတစ်ရာ 'ချမ်းသာမှု' ပေးလျှင်
ဤစာရေးခြင်းအကျိုး ပြီးပါပြီ

ဆန်းလွင်

※

အပိုင်း (၁)

ဖီလိုဆိုဖာဆိုတာ ဘာလဲ

ကျွန်ုပ်သည် ဥပဒေသမား စာရေးဆရာတစ်ဦးနှင့်ဆုံမိရာ ၎င်းက အကြောင်းတစ်စုံတရာ ပြောခြင်းမရှိဘဲ အောက်ပါမေးခွန်းသုံးပုဒ်ကို မေးပါသည်။

"ဖီလိုဆိုဖာဆိုတာ ဘာလဲ"

"ဖီလိုဆိုဖီရဲ့ကိစ္စက ဘာလဲဆရာ"

"ပြီးတော့ ဖီလိုဆိုဖာဆိုတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ဘယ်လိုအစားမျိုးလဲ ဆရာ"

ဥပဒေသမား စာရေးဆရာ၏မေးခွန်းများမှာ သာမန်မေးခွန်း မဟုတ်ကြောင်း သတိပြုမိလိုက်ပါသည်။ အကြောင်းမဲ့ မေးအပ်သော မေးခွန်းမျိုးလည်း မဟုတ်တန်ရာဟု အောက်မေ့လျက် ထိုမေးခွန်းများမေးရသည့်အကြောင်းကို လင်းပါဦးဟု ဆိုရလေသည်။ ထိုအခါ သူက ဤသို့ ရှင်းပြလေသည်။

"ဒီလိုပါဆရာ၊ ကျွန်တော်တို့တက္ကသိုလ်တုန်းက ဖီလိုဆိုဖီကို သင်ခဲ့ရပါတယ်။ အဲဒီတုန်းက ဖီလိုဆိုဖီဆိုတဲ့ပညာကို သဘောပေါက် နားလည်ခဲ့တာတွေ၊ ဖီလိုဆိုဖာဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေရဲ့ သီလဂုဏ်၊ သမာဓိဂုဏ်၊ ပညာဂုဏ်တွေကို နားလည် ခဲ့ရတာတွေဟာ ယခုတလော မြန်မာဝတ္ထုတစ်ပုဒ်မှာ ရေးထားတာတွေကြောင့် ကမောက်ကမတွေ ဖြစ်ကုန်ပါတယ် ဆရာ"

"ဘယ်လိုဖြစ်ကုန်လို့လဲ ဆိုပါဦး"

"အဲဒီဝတ္ထုထဲမှာ ဖီလိုဆိုဖာဆိုတဲ့လူဟာ စိတ်ကစဉ့်ကလျားရောဂါနဲ့ ကိုယ်ရည် ကိုယ်သွေး နှစ်ခြမ်းကွဲရောဂါကို ခံစားနေရတဲ့ စိတ္တဇ ဝေဒနာရှင်တစ်ဦးတို့ ဖြစ်နေပါတယ်။ စိတ်ဝေဒနာရှင်လို ဦးတည်ရာမဲ့ (ဆောက်တည်ရာမဲ့) ဖြစ်နေတဲ့ လူမျိုးဟာ ဖီလိုဆိုဖာ ဖြစ်နိုင်ပါ့မလား ဆရာ"

"ဖြစ်နိုင်တာတစ်ခုတော့ ရှိပါတယ်။ ဟိုးရှေးခေတ်က ဂရိတိုင်းသား ဖီလိုဆိုဖာ တွေထဲမှာ လောကီအာရုံ ကာမဂုဏ်တွေကို လုံးဝအထင်မကြီးဘဲ ဒီလောကီ ကာမဂုဏ် တွေကို စွန့်လွှတ်မျက်ကွယ်ပြုရင်း ရှုတ်ချနေတဲ့ ဖီလိုဆိုဖာ တချို့တော့ ရှိတယ်။ သူတို့ကို 'ဆိုင်းနစ်' CYNICSလို့ ခေါ်ကြတယ်။ ဒါကတော့ ဆော့ခရတ္တိ ပညာရှင် ကြီးကိုယ်တိုင် ဒီလိုပဲ နေခဲ့တာပဲလေ။* လမ်းပေါ်ကလူလား၊ အပယ်ခံလား၊ အခိုင်မှာ ရုံတွေမှာသာ ကျက်စားနေသူလားဆိုတဲ့ စိတ်မချမ်းမြေ့ဖွယ် အမေးတွေ ကျွန်တော့်ရင်ထဲ

---

* A History of Western Philosophy- B Russell- p 92

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ရှိပြီး တိုးဝင်လာပါတယ်ဆရာ။ ဒါကြောင့် ဆရာ့ကို 'ဖီလိုဆိုဖာဆိုတာ ဘာလဲ' လို့ ကျွန်တော်မေးမိတာပါ"။

"ဟုတ်ပြီဗျို့၊ ခင်ဗျားရဲ့မေးခွန်းကလေးက ဖြေချင်စရာကောင်းတယ်။ ဒီတော့ ဒီအချိန်ကစပြီး ခင်ဗျားဖတ်မိတဲ့ ဝတ္ထုထဲက ဖီလိုဆိုဖာကို အာဃာတ မထားနှင့်တော့ သူကြောင့် ကျွန်တော်တို့မှာ စာဖွဲ့သင့်တဲ့ အကြောင်းအရာကလေး တစ်ခု ဖြစ်ပေါ်လာပြီ ကျေးဇူးတင်တဲ့စိတ်ကလေးသာ မွေးလိုက်ပါဗျာ"

(၁)

ဤဆောင်းပါးတွင် ကျွန်ုပ်သည် ဥပဒေသမား စာရေးဆရာ၏ ပထမမေးခွန်းကိုသာ အဖြေပေးရန် အားထုတ်ပါမည်။

သူ၏ ပထမမေးခွန်းမှာ 'ဖီလိုဆိုဖာဆိုတာ ဘာလဲ' ဆိုသောအမေး ဖြစ်ပါသည်။ ဤအမေးကို ပါမောက္ခပိုက်ပက်ထရစ် အဖြေပေးထားချက် ရှိပါသည်။ နှစ်သက်ဖွယ်လည်းကောင်း၍ ဤတွင် တင်ပြချင်ပါသည်။

တချို့ကလေးတွေ၊ လူကြီးတွေရောပါပဲ၊ တအံ့တသြနှင့် မေးတတ်ကြတယ်။ ဒီကမ္ဘာလောကကြီး ဘယ်လိုဖြစ်လာပါလိမ့်၊ လောကကြီးကို ဘာတွေနှင့် ပြုလုပ်ထားပါလိမ့်။ ဘာလုပ်ဖို့ (ဘာအတွက် လောကဖြစ်ပေါ်နေပါလိမ့်) ဆိုပြီးတွေးတတ်ကြတယ်။ အံ့သြခြင်းနှင့် စတင်ခဲ့တဲ့ ဒီအမေးပုစ္ဆာတွေရဲ့ အဖြေကို ရဖို့အတွက် သူတို့ဟာ ပြင်းပြင်းထန်ထန် စဉ်းစားတွေးခေါ်လာကြတယ်။ ဒီလိုလောကအကြောင်း စဉ်းစားလာတော့ စနစ်တကျစူးစမ်းဖို့ဘက်ကို ရောက်လာတယ်။ ဒီအချိန်ကစပြီး သူတို့တစ်တွေ ဖီလိုဆိုဖာတွေ ဖြစ်လာကြတာပါပဲ။

ရှေးတုန်းကတော့ ဖီလိုဆိုဖာဟာ အံ့သြခြင်းက စတင်ပေါ်ပေါက်ခဲ့တယ်။ ခေတ်သစ်ရောက်လာတော့ ပြဿနာမျိုးစုံနှင့် ဘဝမှာ ရင်ဆိုင်နေကြရတဲ့ လူသားဟာ ဘာကိုမှ စိတ်မချနိုင်တော့ဘူး။ သူ့စိတ်ထဲမှာ သံသယ (doubt) ပဲ ရှိတယ်။ ခေတ်သစ်လူသား ရင်ဆိုင်နေရတဲ့ ဘဝမှာ စဉ်းစားစရာတွေဟာ အဆမတန် များလှပါတယ်။ ဒီပြဿနာအရပ်ရပ်ကို ဖြေရှင်းရေးအတွက် ထိုးထွင်းရှုမြင်ဖို့ ကြိုးစားကြရတော့တယ်။ သံသယက စတင်ခဲ့တဲ့အတွေးကို ယုတ္တိစဉ်ကျအောင် အားထုတ်ပြီး လက်ရှိပြဿနာ၏ သဘာဝကို ရှင်းရှင်းနားလည်အောင် အားထုတ်လုပ်ဆောင်ကြရတယ်။ နောက်ဆုံးမှာ အတွေးရှင်းအောင်ဆိုပြီး ပုဒ်ဗျည်းကအစ အဓိပ္ပာယ်ရဲ့ အကျိုးသက်ရောက်မှုတွေကို စိစစ်ကြရတယ်။ 'နောက်ဆုံးတော့ ဖီလိုဆိုဖာရဲ့ ပြကတေ့သဘောဟာ စစ်ကြေ ရှင်းသင်းအောင် ပြုလုပ်ရတဲ့ အလုပ်လေး ဖြစ်လာတယ်။ ဖီလိုဆိုဖီနည်းကျ စဉ်းစားတ

ဆိုသော အယူအဆမှန် သမျှကို ရှင်းလင်းပြီး တိကျအောင် ဆောင်ရွက်သောတွေ့ ပြောတာ ဖီလိုဆိုဖာရဲ့ လက်နက်က လောဂျစ် (ယုတ္တိဗေဒ) ပါပဲ။*

အထက်က ပက်ထရစ် တင်ပြချက်ကို သုံးသပ်ကြည့်လျှင် တော်လေးအံ့ဩချက် များရှိခြင်းအစဖြင့် ဖြစ်စေ၊ သံသယအစဖြင့်ဖြစ်စေ၊ လူသားတို့ ကျင်လည်ကျက်စားရာ သတ်ဝန်းကျင် လောကအကြောင်းကိုဖြစ်စေ၊ လူ့ပတ်ဝန်းကျင် လူ့အဖွဲ့အစည်းအကြောင်းကိုဖြစ်စေ၊ လူ့ကိုယ်တွင်းအဇ္ဈတ္တသဘာဝကိုဖြစ်စေ စနစ်တကျ နားလည်အောင် ရှင်းချက်ထုတ်ကာ ပြဿနာမှန်သမျှအတွက် ပြေလည်ရာ သင့်မြတ်သောအဖြေကိုရှာရန် အားထုတ်သောသူကိုသာ ဖီလိုဆိုဖာခေါ်ထိုက်ကြောင်း ပေါ်လွင်ပါသည်။

တစ်ဖန် ဖီလိုဆိုဖာဆိုသော စကားကို နားလည်ရန်အတွက် ဖီလိုဆိုဖီ၏အနက်အကျယ်ကို သိသင့်ပါသည်။

'ဖီလိုဆိုဖီ' ဆိုသောဝေါဟာရသည် ဂရိဝေါဟာရဖြစ်ပါသည်။ အင်္ဂလိပ်လိုပြန်ဆိုလျှင် The love of wisdom, teh love of truth (ဝိဇ္ဇာကို ချစ်မြတ်နိုးခြင်း၊ သစ္စာကို ချစ်မြတ်နိုးခြင်း) အဓိပ္ပါယ်ထွက်ပါသည်။

ဤတွင် ဝိဇ္ဇာနှင့် သစ္စာစကားနှစ်ရပ်ကို ရှင်းလိုက်လျှင် ဖီလိုဆိုဖီ၏ အနက်ရော ဖီလိုဆိုဖာ၏အနက်ပါ ပေါ်လွင်ထင်ရှားလာလိမ့်မည် ထင်ပါသည်။ ဤစကားအရ ဖီလိုဆိုဖာသည် ဝိဇ္ဇာကို မြတ်နိုးသူ၊ သစ္စာကို မြတ်နိုးသူဟူသော အနက်လည်း ပေါ်ခဲ့ပြီးဖြစ်ပါသည်။ သဘောရှင်းအောင် ယခု ဝိဇ္ဇာနှင့် သစ္စာ၏ အနက်အကျယ်ကို ဖွင့်ပြပါမည်။

(၂)

"ဝိဇ္ဇာဟူသည် အသိပညာ (Knowledge)ကိုလည်း ဟောပါသည်။ တတ်မြောက်ခြင်း (Learning) ကိုလည်း ဟောပါသည်။ ကျမ်းဂန်စာပေတတ် ပွန်ခြင်း (Scholarsgip) ကိုလည်း ဟောပါသည်။ သိပ္ပံအတတ်ပညာနည်းနာ (Science and Techonology) ကိုလည်းဟောပါသည်။ ထိုးထွင်းဉာဏ် (Wisdon)ကိုလည်း ဟောပါသည်။**

ဝိဇ္ဇာကို ဆရာကြီး ဦးဟုတ်စိန်၏ ပဒတ္ထမဉ္ဇူသာတွင် အနက်ဖွင့်ပုံမှာ ပို၍နက်

---

* Introduction to Philosophy W. Patrick- P 3- 5

** A Dictionary of Pali Language R. C. Childers- p 371.

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ကျယ်ပါသေး၏။ လောကီ လောကုတ္တရာ ခရီးဆုံးအထိ ဖော်ညွှန်းထားသည်ကို အောက်ပါအတိုင်း တွေ့ရပါသည်။

ဝိဇ္ဇာကို အတတ်ပညာလည်းဟောသည်။ အဘိညာဉ်ကိုလည်းဟောသည်။ ဝေဒပညာ၊ ပန္တာန်ပညာ၊ အရိယာဉာဏ်များကို ဟောသည့်အပြင် သစ္စာလေးပါး မဂ်ဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ်အားလုံးကိုလည်း ဟောပါသည်။''

ထိုသဘောအားလုံးကို ခြုံယူလျက် ကျေးဇူးရှင် လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် ဝိဇ္ဇာကို 'ဝိဇ္ဇာမဂ္ဂဒီပနီ' တွင် ငါးမျိုးခွဲပြထားပါသည်။ ထိုငါးမျိုးမှာ (၁) ဝေဒဝိဇ္ဇာလည်းတစ်မျိုး၊ (၂) မန္တဝိဇ္ဇာလည်းတစ်မျိုး၊ (၃) ဂန္ဓာရီဝိဇ္ဇာ လည်းတစ်မျိုး၊ (၄) လောကီယဝိဇ္ဇာလည်းတစ်မျိုး၊ (၅) အရိယာဝိဇ္ဇာလည်း တစ်မျိုး ဖြစ်လေသည်။

ဤမျှပြလိုက်လျှင် ဖီလိုဆိုဖာဆိုသော ပုဂ္ဂိုလ်၏အတိုင်းအဆသည် မည်မျှကြီးမားကျယ်ပြန့်၍ နက်ရှိုင်းသောတုထည်ပမာဏ ရှိသည်ကို သိလောက်ပေပြီ။

တစ်ဖန် သစ္စာကို မြတ်နိုးသောသူကို ဖီလိုဆိုဖာဟုခေါ်ပါသည်။

သို့ရာတွင် သစ္စာ၏အနက်ကို ရှုသင့်ပါသည်။

သစ္စာဟူသည် ထင်ရှားရှိခြင်းအနက်လည်းရသည်။ မှန်ကန်ခြင်းအနက်လည်းရသည်။ မဖောက်ပြန်ခြင်းအနက်လည်းရသည်။ မှန်သောစကားအနက်လည်းရသည်။ သစ္စာလေးပါး (ဒုက္ခ၊ သမုဒယ၊ နိရောဓမဂ္ဂ) လည်း ဟောသည်။ သစ္စာပြုခြင်းအနက်လည်း ရပါသည်။

အနောက်တိုင်း ဒဿနအဘိဓာန်များတွင် ဖီလိုဆိုဖာ၏အနက်ကို ဖွင့်ပုံမှာ အလွန်ကျယ်ဝန်းပါသည်။

'လောကရှိတရားများ (သဘာဝလောကနှင့် လူ့အဖွဲ့အစည်း) ဆိုင်ရာ ယေဘုယျ ဥပဒေသများကို စူးစမ်းသော သိပ္ပံပညာကို ဖီလိုဆိုဖီခေါ်ကြောင်း ပြပါသည်။ ထိုသဘောအောက်တွင် လူတို့သစ္စာ (အမှန်) ကို ရှာဖွေရာ၌ အသုံးပြုသော လူတို့၏ သိမှုသဘောများ Epistemology သဘာဝလောက၏ အရှိတရားများ၊ ရုပ်နာမ်ဓမ္မများကို စူးစမ်းသော ပညာများ Ontology (ပရမတ္ထသစ္စာ၊ သမုတိသစ္စာ) ကို စူးစမ်းခြင်းများနှင့်တကွ အကျင့်သီလတို့၏သဘော၊ အမှန် အမှားတို့၏သဘောနှင့် ကောင်းမှု၊ ဆိုးမှု၊ ယုတ်မှု၊ မြတ်မှုသဘောတို့ကို စူးစမ်း ခြင်း Ethics အားလုံးသည် ဖီလိုဆိုဖီမှာ အကျုံးဝင်ပါသည်။

အားလုံးကို ခြုံ၍ပြောရသော် ဖီလိုဆိုဖာသည် ပုထုဇဉ်အရိုင်းမဟုတ်ပါ။ လောကသဘာဝ၊ လူ့သဘာဝ၊ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး၊ ပညာရေး၊ ကိုယ်ကျင့်တရားရေး၊ စာပေအနုပညာရေးပါမကျန် လူ့ကိုစွမ်းမှန်သမျှကို ယောနိသော မနသိကာရဖြင့် ဖြေရှင်း

[illegible] သင့်တင့်လျောက်ပတ်စွာ ယုတ္တိနည်းဖြင့် စဉ်းစားတွေးခေါ်သော [illegible] သမ္မတနိုင်ငံကျမ်းထွက် ဖီလိုဆိုဖာ၏ အနက်အရမှ [illegible] သစ္စာတရားအတွက် ကိုယ်ကျိုးကိုသာမက အသက်ခန္ဓာကိုပါ စွန့်ရဲ [illegible] (သော့ခရတ္တိ) လို ဘဝ၏ လွတ်မြောက်ခြင်း ဝိမုတ္တိကို ရှာဖွေသူ အရိယာ [illegible] ဉာဏ်လေ့ကားထောင်သူ ပုဂ္ဂိုလ်များကိုသာ ဖီလိုဆိုဖာ ခေါ်အပ်ပါကြောင်း။

ကျမ်းကိုးများ

၁။ A Dictionary of Pali Language. R. C. Childers.
၂။ A Dictonary of Philosophy- M- Rosentha and P. Yudin
၃။ A History of Western Philosophy- B- Russell
၄။ Introduction of Philosophy- G. T. White.patrick
၅။ ပဒတ္ထမဥ္ဇူသာ– ဦးဟုတ်စိန်
၆။ ဝိဇ္ဇာမဂ္ဂဒီပနီ– လယ်တီဆရာတော်
၇။ ကမ္ဘာ့တွေးခေါ်ရှင်ကြီးများ– ဆန်းလွင်

❀

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ဖီလိုဆိုဖီ၏ ကိစ္စ

'ဖီလိုဆိုဖာ'၏ သဘောအချို့ကို ဆိုပြီးခဲ့ပါပြီ။

ယခု 'ဖီလိုဆိုဖီ၏ကိစ္စ' သဘောကို ဆိုသင့်သည်ဟု ထင်ပါသည်။ သို့မှသာ ဖီလိုဆိုဖာဆိုသော ဝိဇ္ဇာဉာဏ်အားကိုးဖြင့် လောက၏သစ္စာတရားကို ရှုမြင်တတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အဘယ်ကိစ္စရှိသည်၊ ဖီလိုဆိုဖာတို့ ပြုအပ်သော အမှုကိစ္စသည် အဘယ်သို့သော အမှုကိစ္စမျိုးဖြစ်သည်ကို သဘောရှင်းစွာ သိရပေလိမ့် မည်။

ဘဝတွက်တာ အဖြေရှာ

ရှေးအခါက ခေါမတိုင်းသား (ဂရိလူမျိုး) တို့သည် သဘာဝလောကကြီးထဲတွင် ဥတုနိယာမအားဖြင့် ဖြစ်သောအပြောင်းအလဲများ၊ ဗီဇနိယာမအားဖြင့် ဖြစ်သော အပြောင်းအလဲများကို မြင်ရသောအခါ အံ့ဩရှုမောကြရလေသည်။ ထိုအခါ သဘာဝတရားတွင် ဤကဲ့သို့သော အပြောင်းအလဲများ (ဖောက်ပြန်မှုများ) သည် အဘယ်အကြောင်းအားဖြင့် ဖြစ်ကြရသနည်းဟု သိလိုဇောဖြင့် စူးစမ်းစိတ်က လှုံ့လာသောအခါ 'ဖီလိုဆိုဖီ' ဆိုသော ပညာပေါ်ပေါက်လာရသည်ဟု ပညာရှိများ ဆိုကြပါသည်။

ခေတ်တွေ ပြောင်းသွားပြီးနောက် မျက်မှောက်ကာလသို့ ရောက်လာသောအခါ လူ့ဘဝဝယ် နေ့စဉ်နှင့်အမျှ လူသားတို့သည် မသေချာမှုတွေ၊ မရေရာမှုတွေနှင့် ရင်ဆိုင်တိုးနေကြရလေသည်*။

သိပ္ပံပညာလည်း အတိုးတက်ဆုံးဖြစ်နေပါလျက် အတတ်ပညာဆန်းတွေလည်း အမြင့်ဆုံးအဆင့်သို့ ရောက်နေပြီဖြစ်ပါလျက် လူ့ဘဝမှာ ဘာကြောင့်ချမ်းမြေ့သာယာခြင်း မဖြစ်သနည်း။ လူတွေ ရှာဖွေခဲ့သော အသိပညာများ၊ အတတ်ပညာများသည်

---

* Introduction to Philosophy- G. T. White Petrick p- 3

ဘာကြောင့် လူ့ဘဝကို ပျက်စီးအောင် ဖျက်ဆီးသာကြသနည်း။ အကြွယ်ဝဆုံး အပြည့်စုံဆုံး၊ အပေါ်များဆုံးဘဝသို့ ရောက်ရှိလာလေလေ လူမှာ [illegible] အောင်းသောဘဝနှင့် ရင်ဆိုင်ရလေလေ ဖြစ်ကြရသည်မှာ ဘာကြောင့်နည်း။

ဟိုတစ်ချိန်တုန်းက လူသားများသည် သဘာဝကို အံ့ဩစရာမှတ်ပြီး သဘာဝကို [illegible] ကြိုးစားခဲ့ကြရာ သဘာဝကို သိနားလည်တတ်သော အသိပညာတွေ၊ သိပ္ပံအတတ်ပညာတွေ ရရှိခဲ့လေသည်။ ထိုပညာတွေသည် လူ့ဘဝ၏ ဆင်းရဲကျပ်တည်းမှုပြဿနာများကို ဖြေရှင်းပေးမည့် အသိကောင်း၊ အတတ်ကောင်းတွေဟု ထင်မှတ်သဖြင့် လူတို့သည် ထိုသိပ္ပံအတတ်ပညာတွေကို ဘုရားတစ်ဆူ ဝှတစ်လုံးသဖွယ် အားထားယုံကြည်ကိုးကွယ်ခဲ့ကြလေသည်။

သို့သော် လူမှာ အသိပညာတွေ တိုးတက်လာလေလေ၊ အတတ်ပညာဆန်းတွေ [illegible] ပိုင်ဆိုင်လာလေလေ၊ လူတွေက တန်ဖိုးအာဏာတွေကို ယစ်မူးလာလေလေဖြစ်ပြီး နောက်ဆုံးတော့ လူ့ဘဝကို ထိုပညာတွေကပင် ဒုက္ခပေးလာကြလေတော့သည်။ လူတွေ [illegible] ဘုရားတစ်ဆူထင်ပြီး ကိုးကွယ်ခဲ့ကြသော သိပ္ပံနှင့် အတတ်ပညာများသည် ဖွတ် [illegible] တောင်ပို့မှန်း သိတော့သည်ဆိုသကဲ့သို့ တကယ်တမ်း ကိုးကွယ်ထိုက်သော [illegible]တွေ မဟုတ်ကြမှန်း သိလာရလေတော့၏။

ရှေးအခါကမူ ဖီလိုဆိုဖီသည် လောက၏စတင်ဖြစ်ပေါ်လာပုံကို စူးစမ်းလိုသော [illegible]ဖြင့် စူးစမ်းခဲ့ဖူးလေသည်။ ထိုအခါ ဖန်ဆင်းရှင် ဘယ်သူလဲ၊ ဤလောကကို [illegible]ဖန်ဆင်းခဲ့သလဲဟု စဉ်းစားခဲ့ကြသည်။ စဉ်းစားရင်း ဖန်ဆင်းရှင်နှင့် ဖန်ဆင်းခြင်း [illegible] ငြင်းပယ်လာကြသည်။ သဘာဝတရားကြီးသည် သူ့အလိုအလျောက်ဖြစ်ပေါ် တိုး[illegible]လာပုံကိုလည်းကောင်း၊ လူသားဖြစ်ပေါ်တိုးတက်လာပုံကိုလည်းကောင်း၊ နက္ခတ်[illegible] ဓာတုဗေဒ၊ ဇီဝဗေဒ၊ သင်္ချာ၊ ယုတ္တိဗေဒ၊ စသော ပညာရပ်မျိုးစုံ ပေါ်ပေါက်လာ[illegible]။ ထိုပညာရပ်များဖြင့် လူ့ဘဝအခြေအနေများကို ပြောင်းလဲသွားအောင် လူတို့[illegible]ခဲ့ကြသည်။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

သို့သော် လူ့ဘဝတိုးတက်အောင် ကြိုးပမ်းရင်း လူမှုဒုက္ခမျိုးစုံ ကြုံတွေ့လာရသည်။ လူမှုရေး၊ စီးပွားရေး၊ စစ်ရေးပြဿနာတွေ ဖြစ်ပေါ်လာသည်။ ထိုပြဿနာတွေကို ဘယ်သိပ္ပံပညာရှင်မှ မဖြေရှင်းနိုင်။ ထို့အတူ ဘယ်ဘာသာအယူဝါဒကမျှလည်း အဖြေရှာ၍ မရခဲ့ပေ။

ထိုအခါ ဘူ့ဘဝ၏ဆင်းရဲဒုက္ခအဖုံဖုံကို ဖန်တီးသည့် အရင်းခံအကြောင်းတရားကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ပြီး လူသားတို့ ကြုံဆုံနေရသော နိုင်ငံရေး၊ လူမှုရေး၊ စီးပွားရေး၊ ကိုယ်ကျင့်တရားရေး၊ အလှတရားနှင့် ရသခံစားမှုရေးရာ ပြဿနာများကို စနစ်တကျ သံသယကင်းရှင်းအောင် ဖြေရှင်းနိုင်မည့်နည်းလမ်းတစ်ခုံတစ်ရာကို ရှာဖွေရေးကိစ္စသည် လူ့လောက၏ အဓိက ကိစ္စဖြစ်လာလေသည်။ လူသားတို့ ရင်ဆိုင်နေကြရသော အတိဒုက္ခတို့၏ အရင်းမူလနှင့် ထိုအတိဒုက္ခတို့၏ ပမာဏသည် သိခက်နက်နဲသလောက် ကြီးမားကျယ်ပြန့်လှပါသည်။

လူသားသည် မိမိ၏ဘဝထောင်ပုံရာပုံကို မိမိ၏စွမ်းအားဖြင့် ဖြေရှင်းခြင်းငှာ တတ်နိုင်ပါမည်လော။

ဖိလိုဆိုဖာသည် လူသားတို့ကြုံတွေ့နေရသော အတိဒုက္ခပမာဏ ဘယ်လောက်ပင် ကြီးမားသည်ဖြစ်စေ၊ ထိုဒုက္ခတောင်ထွက်တို့ကို ကျော်ဖြတ်၍ သွားနိုင်သော၊ ထို့ထက်မက ပိုမိုကြီးမားသော အစွမ်းသတ္တိလည်း လူမှာရှိသည်ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ထိုအစွမ်းသတ္တိနှင့် လူသားတို့၏ ဆင်ခြင်ဉာဏ်၊ ထိုးထွင်းဉာဏ်တို့ဖြင့် ရအပ်သော 'အလိမ္မာပညာ' wisdon သည် ထိုအတိဒုက္ခ တောင်စဉ်အထပ်ထပ်ကိုလွန်သော ဒုက္ခမှ လွတ်မြောက်မှုသဘော၊ ချမ်းမြေ့မှုသဘောအတွက် မျှော်လင့်ချက်အလင်းရောင်ဖြစ်သည်ဟူ၍လည်းကောင်း ယုံကြည်သူဖြစ်လေသည်။

ထို့ကြောင့် ယနေ့ ဖိလိုဆိုဖီ၏ကိစ္စသည် ဘဝ၏ဒုက္ခအပေါင်းကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိမြင်ရေးအတွက် သစ္စာဉာဏ်ကို ရှာဖွေရေးကိစ္စ၊ ထိုသစ္စာဉာဏ်ဖြင့် လူမှုဒုက္ခများမှ လွတ်မြောက်ရေးအတွက် ကြိုးပမ်းရေးကိစ္စလျှင် အကြောင်းရင်းဖြစ်သည်ဟုသားလည်အပ်ပါသည်။

ဖိလိုဆိုဖာ၏ကိစ္စသည် လမ်းပေါ်က အသိဉာဏ်ကင်းမဲ့သော သူ တစ်ခု... အရေးအခင်းများကို အသိဉာဏ်မပါသော မိုက်မဲမှုမျိုးဖြင့် ဖြေရှင်းနေသောသူများ၏ အမှုကိစ္စမျိုးမဟုတ်သည်ကို နားလည်စေချင်ပါသည်။

❀

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

သိခက်သော သဘာဝများကို သိခြင်း

(၁)

'သဘာဝ' ဆိုတာ ဘာလဲ။

'ကဲ ပြောစမ်းပါ၊ နားလည်သလားလို့

သူများကို မမေးမီ ကိုယ့်ကိုယ်ကို မေးကြည့်သည်။ သိသလို၊ မသိသလို စမ်းဝါးဖွေရှာ မရေရာသောအဖြေကိုသာ ရခဲ့ဖူးပါသည်။

စာတွေထဲမှာတော့ ပြောကြပါသည်။

သဘာဝဆိုတာ ပကတိသဘောတဲ့။

ဒါဖြင့် ပကတိသဘောဆိုတာက ဘယ်လိုတုံးလို့မေးတော့ ပညာရှိဆိုတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က ထပ်ပြီးဖြေသည်။ ပင်ကိုသဘောတဲ့။

'ဘာလဲဗျာ၊ ပင်ကိုသဘောဆိုတာက'

အမေး နွားကျောင်းသားပေပဲကိုး။ နားမလည်သူကတော့ မေးမှာပါပဲ။ အပြစ်မဆိုသာ၊ ပညာရှိဆိုသူမှာ ဖြေရမည့်တာဝန်ရှိပါသည်။

'ပင်ကိုသဘောဆိုတာ မပြုမပြင် မဖန်တီးအပ်၊ သူ့အလိုလိုသာဖြစ်သော ပကတိသဘောပါပဲတဲ့။*

ပညာရှိလည်း သူ့ဦးနှောက်ကို ညှစ်၍ဖြေပါသည်။

'ဟာဗျာ အဲဒါတွေမေးတာမဟုတ်ဘူး၊ လူကြီးမင်းပြောနေတဲ့ အဲဒီမပြုမပြင် သူ့အလိုလိုဖြစ်တဲ့ ပကတိသဘောကို မေးတာ။ အဲဒါကြီးက ဘယ်လိုဟာကြီးလဲလို့ နားလည်ချင်တာ'

နွားကျောင်းသား နားမလည်ပါ။ ပုစ္ဆာတန်းလန်းဖြစ်ဆဲ။ ပညာရှိလည်း နောက်ထပ် ဘာကို ဘယ်လိုဖြေရှင်းမှန်း မသိကော့ပါ။

ပညာရှိသည် ကျမ်းဂန်ကို အားကိုးသူဖြစ်ပါသည်။ ကျမ်းဂန်မှာ ဘာဆိုသလဲ။ ပထမအင်္ဂလိပ်အဘိဓာန်တွေက ဘယ်လိုဆိုသလဲ ကြည့်သည်။ ချိန်းဘားရဲ့ ၂၀ ရာစု အဘိဓာန်မှာတော့ အောက်ပါအတိုင်း ဆိုသည်။

လောကကို ဖန်ဆင်းသော လောကို ပြုပြင်စီရင်သော ထိုတန်ခိုးသတ္တိ သဘာဝ

* ပဒတ္ထမဉ္ဇူသာ ပါဠိမြန်မာ အဘိဓာန်၊ ဦးဟုတ်စိန်

(Nature) ဖြစ်သည်ဟု ဆိုထားလေသည်။ ဤအဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်သည်လည်း [illegible]ဖြင့် ထင်ရာဖွင့်ဆိုလိုက်ခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။

ပို၍ တိကျသောအဖြေကို ရတန်ကောင်းရဲ့ဟု စိတ်အကြံဖြင့် 'ဒဿနအဘိဓာန်'* ကို လှန်ပြန်ပါသည်။ အနက်တွေက တသီတတန်းကြီး အမျိုးမျိုးအဖုံဖုံ ထင်ရှားစွာ [illegible]ထုတ်ပြသနေသော ကျွန်ုပ်တို့ပတ်ဝန်းကျင် လောကကြီးတဲ့။ သိစိတ်၏ပြင်ပတွင် [illegible]သာမမှီခိုဒွာန်ကျကျ တည်ရှိသော အဆုံးအစမထင် (အာကာသ၊ ကာလအားဖြင့်) [illegible]သော ဖြစ်စဉ်ကြီးတဲ့။ ထင်ရာမြင်ရာ ပြောချင်တာတွေကို ပြောနေကြလေသည်။

ဘဝင်ကျဖွယ်မရှိသော ထိုထိုပညာရှင်တွေ၊ ဒဿနဆရာကြီးတွေ ပြောပြနေသော [illegible]သဘာဝဆိုသော ထိုအရာ၊ သိပ္ပံပညာရှင်တွေ ပြောပြနေသော သဘာဝဆိုသော ထိုအရာ [illegible]သည် သူတို့လက်လှမ်းမီရာ၊ သူတို့သိတတ်သမျှကိုသာ ပြောဆိုနေကြခြင်းမဟုတ်ပေ [illegible]။

အကယ်၍များ ထိုသူတို့ လက်လှမ်းမမီသော (ဉာဏ်မမီသော) ဖြစ်ရပ်တစ်ခုကို [illegible]က ပြောပြလျှင် ထိုသူတို့အနေနှင့် ထိုဖြစ်ရပ်သည် သဘာဝမကျ မဖြစ်နိုင်ဟု [illegible]ဆိုခွင့် ရှိသလား။

ရှိလျှင် ယခုကိုယ်တွေ့ တကယ့်အဖြစ်အပျက်တစ်ခုကို ပြောပါမည်။ နားထောင်[illegible]ပါ၊ စဉ်းစား၍လည်းကြည့်ပါ။ အဖြေပေးနိုင်လျှင်လည်း ပေးကြပါကုန်။

(၂)

[illegible]က ကမ္ဘာအေးဘုရားလမ်းပေါ်ရှိ ချမ်းမြေ့ရိပ်သာ ဆရာတော်ဘုရားထံသို့ [illegible]သွားပါသည်။

လယ်တီဆရာတော်ဘုရား၏ 'ဝိဇ္ဇာမဂ္ဂဒီပနီ' အင်္ဂလိပ်ဘာသာပြန်ကို ဆရာ[illegible]ထံသို့ ဆက်ကပ်ရန်သွားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဆရာတော်က 'ဒကာကြီး ဦးဆန်းလွင်၊ [illegible]နေ့ကို လာခဲ့ဦး၊ နံနက်ရှစ်နာရီအရောက်လာ၊ ရဟန်းခံတစ်ခုရှိတယ်' ဟု [illegible] ထိုတနင်္ဂနွေနေ့ နံနက်ရှစ်နာရီတွင် ချမ်းမြေ့ရိပ်သာသို့ အရောက်သွားခဲ့ပါသည်။

ရဟန်းခံပွဲမှာ ဆန်း၍ ကြည်နူးဖွယ်ကောင်းပါသည်။ ရဟန်းခံသူမှာ ဂျပန်[illegible]သား မစ္စတာ 'ကီတာတာနီ' ဆိုသူဖြစ်ပါသည်။ ဆရာတော်သည် ရဟန်းခံပွဲ[illegible]ကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာစကားဖြင့် ကျင်းပပါသည်။ ထိုရဟန်းခံပွဲ ကျင်းပနိုင်[illegible] [illegible]တော်ဘုရားသည် ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်များထဲမှ အရေးကြီးသော သိက္ခာပုဒ်များကိုပါ [illegible]လိပ်ဘာသာသို့ ပြန်ဆိုပြီး လက်စွဲစာအုပ်ငယ်ကိုပါ ထုတ်ပေးခဲ့လေသည်။

* A Dictionary of Philosophy Edt. M. Rosenthal and P. Yudin.

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

အကျွန်ုပ်လည်း မစ္စတာကီတာတာနီ အတွက် ဒီမှာလာပြီး ရှာနမ်းခံသလဲ သိချင်ပါသည်။ ချမ်းမြေ့ရိပ်သာတွင် ရောက်ရှိနေသော မမစု (ဒေါ်ခင်နှင်းယု) ကို ပြေး၍မေးကြည့်ရာ မစ္စတာကီတာတာနီသည် ကုလသမဂ္ဂဌာနေ ကိုယ်စားလှယ်ဖြစ် ကြောင်း၊ တရားအားထုတ်လို၍ မြန်မာနိုင်ငံသို့ တမင် မိမိသဘောအလျောက် (ကုလ သမဂ္ဂဌာနချုပ်မှ) ပြောင်းရွှေ့လာကြောင်းများ သိရပါသည်။ ထိုအခါ မစ္စတာကီတာတာ နှင့် အင်တာဗျူးလုပ်ချင်သောစိတ်သည် တားဆီးမရဖြစ်လာပါသည်။ ဆရာတော်ထံ ခွင့်ပန်ရာ ခွင့်ပြုသဖြင့် အင်တာဗျူးလုပ်နိုင်ပါသည်။ (ထိုအကြောင်းကို သီးခြားရေးရ ဖြစ်၍ ဤတွင် မဖော်ပြတော့ပါ)။

အင်တာဗျူးရပ်လဒ်အဖြစ်မှ အံ့သြဖွယ်ဖြစ်ရပ်တစ်ခုကို သိရပါသည်။ နယူး ယောက်မှာနေစဉ် ၁၉၈၃ ခုနှစ်၊ မတ်လအတွင်း မစ္စတာကီတာတာနီ၏ အစာအိမ်မှာ ကင်ဆာရောဂါရရှိခဲ့ပါသည်။ အစာအိမ် လေးပုံသုံးပုံကို ခွဲစိတ်ဖြတ်ထုတ်ရပါသည်။ ကင်ဆာဆဲလ်များ နောက်ထပ်မတိုးပွားအောင် အလွန်ပြင်းထန်သော ထိုးဆေးတစ်မျိုး ကို ထိုး၍ကုသစဉ် ဆံပင်များကျွတ်ခြင်း၊ လက်သည်းများပုပ်ခြင်း၊ အူတွင်းရောဂါသစ် ရခြင်း၊ သွေးဖြူပျက်စီးခြင်းစသော ဘေးထွက်ဆင့်ပွားထိခိုက်မှု ဖြစ်ပေါ်လာသဖြင့် ထိုဆေးကိုလည်း ဆက်မထိုးနိုင်ဘဲ ရပ်လိုက်ရသည်ဟု ဆိုပါသည်။ ဆရာဝန်များအနေ နှင့် သူ့အသက်ရှင်ရေးကို မဆိုထားဘိ၊ ကင်ဆာရောဂါမတိုးပွားရေးကိုပင် တစ်စုံတစ်ရာ ပြောဆိုနိုင်ခြင်း မရှိတော့သဖြင့် သူသည် မိမိကျန်ရှိသေးသော မသေမီအချိန်ကလေးတွင် ဘာလုပ်ရမည်နည်းဆိုသည်ကို စဉ်းစားခဲ့လေသည်။ ဤတွင် တစ်ဖက်က ဓာတ်စာစား ပြီး တစ်ဖက်က ရောဂါပျောက်ကင်းရေးအတွက် ဘာဝနာအားထုတ်ခြင်းကို ဆက် တိုက်ပြုလုပ်သည်ဟု ဆိုပါသည်။ သုံးနှစ်ကြာသောအခါ ၎င်းကိုယ်ပေါ်တွင် ကင်ဆာ ရောဂါ လုံးဝကင်းရှင်းသွားသည်ကို အံ့ဖွယ် တွေ့ရှိခဲ့ရပါသည်။

ဤကား အထင်မဟုတ်ပါ၊ လက်တွေ့ကိုယ်တွေ့ဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်လျှင် ကင်ဆာရောဂါကို ဘာဝနာစိတ်ဖြင့် ကုသလျှင် ပျောက်ကင်းနိုင်သော လျှို့ဝှက်သိခက် သော သဘာဝသည် ကေန်ရှိသည် မဟုတ်ပါလော။

ကိုယ်မသိရုံဖြင့် လောကမှာ ဆန်းကြယ်သော သဘာဝများရှိသည်ကို ငြင်းပယ် ထိုက်ပါသလော။ မိမိသည် သိပ္ပံပညာရှင်ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ဒဿနပညာရှင်ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ သဘာဝ အလုံးစုံကို အကုန်အစင်သိနိုင်သော 'ဉာဏ်အထူး' ကို ရရှိထားသူမဟုတ်သေးဆိုသည် ကို လက်ခံသင့်သည် မဟုတ်ပါလော။

(၃)

ဉာဏ်တစ်ထွာတစ်မိုက်ဖြင့် လောက၏ ဆန်းကြယ်သော သဘာဝလျှို့ဝှက်ချက်များကို အကုန်အစင် သိနိုင်သကဲ့သို့ မိမိမသိလျှင်ပင် လောက၏လျှို့ဝှက်ဆန်းကြယ်သော ဖြစ်ရပ်တို့သည် မဖြစ်နိုင်တော့ဘိသကဲ့သို့ အတ္တမြင့်မောက် စိတ်ကြီးဝင် အထက်ရောက် သူများထဲတွင် အကျွန်ုပ်လည်း ပါဝင်ခဲ့ဖူးကြောင်းကို ဝန်ခံရပါမည်။ အမှန်မှာ အကျွန်ုပ် ထိုကဲ့သို့ဖြစ်ခဲ့ခြင်းမှာလည်း တခြားကြောင့်မဟုတ်ပါ။ မိမိ၏ပညာမဲ့ခြင်းအဖြစ်ကို ပညာ ရှိသည် ထင်မိခြင်းအမှားကြောင့်ပင် ဖြစ်ပါသည်။

ယခုမူ ဉာဏ်မြင့်မိုရ်မက ကြီးမားသော ဘုရား ရဟန္တာတို့၏ဉာဏ်နှင့် နှိုင်းစာ လျှင် မှန်ညင်းစေ့ခန့်သာရှိသော မိမိဉာဏ်နည်းသည်၏အဖြစ်ကို သိပြီဖြစ်၍ ဤစာကို ရေးမိခြင်းဖြစ်ပါသည်။

၁၉၈၅ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၂၁ ရက်နေ့ထုတ် (The Illustrated Weekly of India) မဂ္ဂဇင်းတွင် ကမ္မီရသိပ္ပံ (Mystical Science) နှင့်ပတ်သက်သော မှတ်သား ဖွယ် ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ် ပါရှိလေသည်။ ထိုဆောင်းပါးတွင် အထူးအဆန်းအံ့သြဖွယ်ရာ ဘာကယ့်ဖြစ်ရပ်တစ်ခုကို ဖော်ပြထားပါသည်။ ထိုအဖြစ်အပျက်၏ ခေါင်းစဉ်ကိုလည်း လူသား၏ တေဇောဓာတ်လောင်ကျွမ်းခြင်း (Human Combustion) ဟု အမည်ပေး ထားပါသည်။ အဖြစ်အပျက်မှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။

၁၉၅၀ ခုနှစ်တုန်းက လန်ဒန်မြို့ ကလပ်တစ်ခုမှာ မိန်းကလေးတစ်ဦး ကပြ နေစဉ် သူ့ကိုယ်မှ မီးတောက်မီးလျှံများ ထွက်လာသည်ကို လူပေါင်း ၅၀ ကျော် တွေ့မြင်ခဲ့ရလေသည်။ စက္ကန့်ပိုင်းအတွင်း မိန်းကလေး၏ကိုယ်လုံးမှာ မီးတုတ်ကြီးတစ်ခု သဖွယ်ဖြစ်လျက် မီးလျှံများ တဟုန်းဟုန်းတောက်လောင်လေတော့သည်။ မြင်ရသူ အပေါင်းမှာ ဘာမျှမတတ်နိုင်။ ဝင်ကယ်ရန်ပင် အချိန်မရလိုက်၊ လျှင်မြန်စွာ လောင် ကျွမ်းသော မီးလျှံများ မိန်းကလေး၏ခန္ဓာကိုယ်ကို မျိုဝါးလိုက်ပါသည်။ မိနစ်အနည်း ငယ်အတွင်း ထိုမိန်းကလေး၏ တစ်ကိုယ်လုံးမှာ အဆီအစေးများဖြင့် လိမ်းကျံသော ပြာအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိသွားလေတော့သည်။

၁၉၆၁ ခုနှစ်ထုတ် ဗြိတိသျှ ဆေး ဥပဒေဂျာနယ်ကြီးတွင်လည်း လူ့ခန္ဓာကိုယ် သည် အပြင်မှ ရှို့မြိုက်ခြင်း အလျှင်းကင်းစွာ မိမိကိုယ်တွင်းမှဖြစ်သော တေဇောဓာတ် ဖြင့် လောင်ကျွမ်းတတ်သော သဘောကေန်ရှိကြောင်း အထောက်အထားများလည်း ရှိနေပြီဖြစ်ကြောင်း အစီရင်ခံစာ ရေးသားထားလေသည်။ ပင်စီလ်ဗေးနီးယားတက္ကသိုလ် ဆေးသိပ္ပံမှ မွေးခင်းဆေးဝါးဗေဒပညာရှင် ဒေါက်တာဝီလတန်ကရိုဂမန် (Dr. Wilton Krogman) ၏ အစီရင်ခံစာတစ်စောင်တွင် မီးသင်္ဂြိုဟ်သည့် မီးဖိုတွင် အလောင်း

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

၃၀၀၀ စင်တီဂရိတ် ပြင်းအားရှိသော မီးသည်ပင် လူ့အရိုးကို ပြာကျအောင် မတတ်နိုင်။ အစိတ်စိတ်ကွဲရှသော တတ်နိုင်သည်ဟု ဆိုပေရာ ယခုမိန်းကလေးအား လောင်ကျွမ်းသောမီးလျှံသည် အပူရှိန် ၃၀၀၀ စင်တီဂရိတ်ထက်ပင် ပို၍ပြင်းထန်လေသလား။ ပြင်းထန်သည်မှန်လျှင် လူ့ခန္ဓာသည် အလွန်ပြင်းထန်သော မီးလောင်ဖုံးကြီးတစ်လုံး ဖြစ်လေသလား။ သဘာဝကို မျက်မှောက်ပြုနေရပြီးဖြစ်ပါလျက် အသိခက်လှချေ၏ တကား။

(၄)

ဤအဖြစ်အပျက်ကို ဖတ်ရသောအခါ၌ ကျွန်ုပ်၏အသိဉာဏ်တွင် ဓမ္မပဒမှ သန္တတိအမတ်ကြီးအကြောင်း ဝတ္ထုသည် ရုတ်တရက်ပေါ်လာပါသည်။

ဘုရားသက်တော်ထင်ရှားရှိစဉ်က ကချေသည်မတစ်ဦး မိမိရှေ့မှောက်မှာ ကပြနေစဉ်အတွင်း ရုတ်တရက် နှလုံးကွဲ၍ သေဆုံးသွားသောအဖြစ်ကို မြင်ရသဖြင့် ထိတ်လန့်ကြီးစွာဖြစ်သော အမတ်ကြီးတစ်ဦးသည် ထိုထိတ်လန့်ခြင်းကို ဖြေဖျောက်ရန် မြတ်စွာဘုရားထံသို့ ရောက်ခဲ့ဖူးလေသည်။ အမတ်ကြီး၏အမည်ကား သန္တတိအမတ်ကြီးဖြစ်၏။ မြတ်စွာဘုရားလည်း အမတ်ကြီး၏ ရဟန္တာဖြစ်ပြီးနောက် ပရိနိဗ္ဗာန်စံဝင်မည့်အကြောင်းကို မြင်သဖြင့် တရားချီးမြှင့်ရာ အမတ်ကြီးလည်း ရဟန္တာဖြစ်လေသည်။ ရဟန္တာဖြစ်သည်နှင့် မိမိ၏အသက်ရှင်နေခွင့် မရှိသည့်အဖြစ်ကို မြင်လေသည်။ ရဟန္တာအမတ်ကြီးလည်း ဘုရားထံခွင့်ပန် လျှောက်ထားပြီးနောက် 'ထန်းခုနစ်ဆင့်မျှ ပျံတက်၍' ကောင်းကင်၌နေလျက်ကပင် တေဇောကသိဏ်းချာန်ကို ဝင်စား၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြု၏။ ကိုယ်မှ မီးလျှံတို့ထလာ၍ အသားအသွေးများ လောင်ကျွမ်းစေပြီး ဓာတ်တော်များသာ ကြွင်းကျန်၏။

ဤကား ဘုရားရှင်လက်ထက်တော်အခါက သန္တတိအမတ်ကြီး၏ ခန္ဓာကိုယ်မှ မီးလျှံများထွက်၍ တေဇောဓာတ် လောင်ကျွမ်းခဲ့ဖူးခြင်း သာဓကဖြစ်လေသည်။

တစ်ဖန် ဇိနတ္ထပကာသနီ * တွင်လည်း

တေဇောဓာတ် လောင်ကျွမ်းပုံကို ဤသို့ ဖော်ပြထားလေသည်။

'ရှင်မဟာကဿပ' မှသည်း ထိုသို့ရောက်၍ အလောင်းတော်ကို ထင်းတလား တွင်း၌ သွင်းထားသည်ကို မြင်လျှင် ကိုယ်ဝတ်ကို စံပယ်တင်၍ ဘုရားရှင်ရှိရာသို့ လက်အုပ်ချီလျက် စန္ဒကူးထင်းပုံကို လက်ယာရစ် သုံးပတ်လည်၍ ပူဇော်ပြီးမှ ဤဌာန

* ဓမ္မပဒ/,၁၁၂ သန္တတိအမတ်ကြီး၊ ဦးမြင့်ဆွေ (လန်ဒန်)

* ဇိနတ္ထပကာသနီ နှာ- ၅၀၀၊ ၅၁၀။

ထား ဦးခေါင်းတော်ထားရာတည်း။ ဤဌာနကား ဖဝါးတော်ရှိရာတည်းဟု မှတ်၍ ...ဒုတ္ထသမာပတ်ကို ဝင်စားပြီးသော် 'ကိုယ်တော်မြတ်၏ ခြေတော်အစုံကို လှမ်းခြင်းသို့ ...ကို ဖောက်ထွက်လျက် ဦးခေါင်းထက်၌ တည်စေသော်' ဟု မနောမိဋ္ဌာန်ကြံတော်မူ၏။

ထိုခဏ၌ အကန့်တစ်ထောင်တို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော၊ တစ်ရာ့ရှစ်ကွက်သော စက်လက္ခဏာတို့၏တည်ရာဖြစ်သော မြတ်စွာဘုရား၏ ခြေဖဝါးတော်အစုံသည် အရှင်မဟာကဿပ၏ဦးခေါင်းထက်၌ တည်၍လာလေသည်။ လူအမျိုးမျိုးတို့လည်း ...အံ့ဖွယ်သရဲကိုမြင်လျှင် ကြည်ရွှင်ဝမ်းသာလျက် သည်းစွာသောအသံကို ဟစ်ကြွေး၍ ပူဇော်ချီးမြှောက်ကြကုန်၏။

ထို့နောက် ခြေတော်ကွယ်သောအခါ ပရိသတ်တို့ ငိုကြွေးကြကုန်စဉ် အလောင်းတော်တည်ရာ နံ့သာထင်းပုံသည် တစ်စုံတစ်ယောက်သောသူမျှ မီးမညှိရဘဲ ရဲရဲပြောင်ပြောင် မီးရောင်ညီးညီးထွက်သဖြင့် အထက်မှစ၍ လောင်ကျွမ်းလေ၏။

ဤကား ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားကိုယ်တော်တိုင် တေဇောဓာတ်လောင်ကျွမ်းခဲ့ဖူးကြောင်း ကျမ်းဂန်အထောက်အထားများ ဖြစ်လေသည်။

ဤဖြစ်ရပ်တို့သည် ဝေးဝေးလံလံမှာ ဖြစ်သည့်ဖြစ်ရပ်များမဟုတ်ပါ။ လူ၏ခန္ဓာကိုယ်တွင်းမှာဖြစ်သည့် အကြောင်းများသာ ဖြစ်ကြကုန်သည်။

လူသည် သဘာဝလောကကို သိဖို့ နည်းပေါင်းစုံဖြင့် ကြိုးပမ်းလာခဲ့ကြပါသည်။ ...သင့်သလောက်လည်း သိခဲ့ကြပါပြီ။ သို့သော် အနီးဆုံးဖြစ်သော လူ့ခန္ဓာကိုယ်၏အတွင်းသဘောကိုပင် အကုန်အစင် သိဖို့မှာ နောင်တွင်လည်း အခွန့်ကာလသို့တိုင်အောင် ကြာရှည်ပေဦးမည်။

သဘာဝတရားကို သာမန်ပုထုဇဉ်ဉာဏ်လောကဖြင့် မသိနိုင်သော နက်နဲလှို့ဝှက်သည့်တရားများ ရှိနေခြင်းကား မုချထင်ရှားပါသည်။

သို့ဖြစ်လျှင် သိခက်သောသဘာဝကို လူသားတိုင်းသိဖို့အတွက် သိအပ်သော နည်းလမ်းကောင်းတစ်ခုတော့ လိုနေသေးသည်မဟုတ်ပါလော။

သို့ဖြစ်လျှင် ထိုနည်းလမ်းကို ရှာဖွေရန်အတွက် စက်ကိရိယာများဖြင့် ဖွဲ့စည်းသော ပညာအသွယ်သွယ်ဖြင့် ကြိုးပမ်းလျက်ရှိသည့်နည်းတူ စုစည်းသော စိတ်တန်ခိုးဖြင့် ...သောဉာဏ်စဉ်နည်းဖြင့် ကြိုးပမ်းရှာဖွေသူများလည်း ရှိနေသည်ကို သတိချပ်အပ်ပါသည်။

❀

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

တွေ့ကြုံသိနှင့် ဇာတိသရဉာဏ်၏ကွင်းဆက်

(၁)

ကမ္ဘာအတွေးအမြင်သမိုင်းတွင် တွေ့ကြုံသိခေါ် အာရုံသိကို ပင်တိုင်ထား၍ သဘာဝတရားကို စူးစမ်းသောခေတ်သည် ဖရန်စစ်ဘေကွန် (၁၅၆၁– ၁၆၂၆) က စသည်ဟု အသိအမှတ်ပြုထားကြသည်။ အသိအမှတ်ပြုရသည့် အကြောင်းလည်းရှိသည်။ ထိုအကြောင်းသည် ဖရန်စစ်ဘေကွန်ကစ၍ ဒဿနပညာကို သိပ္ပံပညာနှင့် ရည်မှန်းချက်တူဖြစ်အောင် ကြိုးစားဖို့ တိုက်တွန်းခဲ့သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ သိပ္ပံပညာသည် သဘာဝတရားကို အာရုံဒွါရတို့မှတစ်ဆင့် ဖြစ်သော အတွေ့အကြုံသိကို အခြေခံ၍သာ စူးစမ်းသည်။ စူးစမ်းပြီးနောက် ရအပ်သော အသိပညာများကို လူသားတို့အတွက် အသုံးချရန် ရည်ရွယ်သည်။ ဒဿနပညာမှာလည်း ထိုသဘောရှိအပ်သည်ဟု ဘေကွန်က လမ်းပြသွားလေသည်။

နောက်ပိုင်းတွင် ဘေကွန် ပြသွားသော အတွေးအခေါ်လမ်းကို ဗြိတိသျှဒဿနဆရာကြီးများက ဆက်၍လိုက်ခဲ့သည်။ ထိုသူတို့မှာ ဂျွန်လော့ (က) ၁၆၃၂– ၁၇၀၄၊ ဘာကလေ (၁၆၈၅– ၁၇၅၃) နှင့် ဟယွမ်း (၁၇၁၁– ၁၇၇၆) တို့ ဖြစ်ကြလေသည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကြီးသုံးဦးအနက် အတွေ့အကြုံအခြေပြု အသိပညာရှာနည်း၏ အခြေခံနိဿယကို ပီပီပြင်ပြင် ချမှတ်နိုင်သူသည် ဘာကကလေဖြစ်သည်။ ဘာကလေက 'ရှိလျှင် သိရမည်'[၁] ဆိုသော သဘောတရားများကို ချမှတ်ခဲ့၏။ ဤလောက၌ အစစ်အမှန်တည်ရှိကုန်သော ဝတ္ထုပစ္စည်း အဖြစ်အပျက် အခြင်းအရာမှန်သမျှ တကယ်တမ်းရှိလျှင် အာရုံဖြင့် သိကိုသိရမည်။ အာရုံဖြင့် သိသည်ဆိုရာ၌ မိုက်ကရိုစကုပ်ဖြင့် ကြည့်လို့ သိသိ၊ တယ်လီစကုပ်ဖြင့်ပဲ ကြည့်လို့ သိသိ၊ ဘယ်နည်းမြင် မြင်၊ ဘယ်နည်း ကြားကြား မြင်နိုင်ရမည်။ ထိတွေ့သိမြင်နိုင်ရမည်ဟု ဆိုသည်။

သို့ရာတွင် ဘာကလေ အခက်ကြုံရသည်။ 'သူသည် ခရစ်ယာန်ဘုန်းတော်ကြီးတစ်ပါး ဖြစ်လေသည်။ လူတွေက သူ့ကိုမေးကြသည်။ 'ကဲ ကောင်းပြီ၊ ဒါဆို ခင်ဗျားယုံကြည်ကိုးကွယ်တဲ့ ထာဝရဘုရားသခင်ကို ခင်ဗျားမြင်ဖူးသလား၊ သူပြောတဲ့ စကား ခင်ဗျားကြားဖူးသလား၊ သူနဲ့ ခင်ဗျား အတွေ့အကြုံအားဖြင့် ဆက်သွယ်ဖူး

၁။ To be is to be preceived.

[illegible] ခင်ဗျားပြောသလိုရှိရင် အာရုံနဲ့သိရမယ်ဆိုရင် ဘုရားသခင်ကို အာရုံနဲ့ [illegible]နိုင်လို့လား၊ မသိနိုင်ဘူးဆိုရင် ခင်ဗျားစကားအရ ဘုရားလည်း မရှိတာ [illegible] [illegible]သည်' ဟု လှောင်ပြောင်ပြောဆိုကြလေသည်။ ဘာကလေလည်း ဘာမှမပြောနိုင် [illegible]နိုင်ချခဲ့ရဖူးလေသည်။

မှန်ပါသည်၊ သဘာဝ၏လျှို့ဝှက်ချက်တွေ၊ နက်ရှိုင်းလှတဲ့ သဘောတွေ အများ[illegible]ပဲ ရှိပါ၏။ အားလုံးကို အတွေ့အကြုံနှင့်သိဖို့ ဖြစ်နိုင်ပါမလား။

အရှေ့တိုင်းသားများအနက် တာဝကဂိုဏ်းသားများ၊ ဂျိမ်းအယူဝါဒဂိုဏ်းသားများ [illegible]တို့လည်း ရှေးပဝေသဏီ ဘီစီ ၅၀၀ ကျော်ကတည်းက အတွေ့အကြုံကို အသိ[illegible]ရာရကြောင်း လက်နက်ကောင်းတစ်ခုအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုခဲ့ကြပါ၏။ ပရာ[illegible] ပရမာ ဟုခေါ်ပါ၏။ သို့သော် အရှေ့တိုင်းသားများက အနောက်တိုင်းသားများ[illegible] သာလွန်သော အချက်တစ်ချက်ရှိခဲ့၏။ ထိုအချက်သည် 'ဉာဏ်' ဖူးဖြင့်လည်း [illegible]နက်ရှိုင်းလျှို့ဝှက်သော သဘာဝများကို သိနိုင်သည်ဟူသော အမြင်ကို လက်ခံလာခဲ့[illegible]ခြင်းဖြစ်ပါ၏။

(၂)

'ဉာဏ်' သည် လူ့တွင်ရှိသော သိတတ်သော သဘောမျိုးပင်ဖြစ်၏။ အဘိဓာန်တွင် [illegible]ဘာစေတသိက်ဟုလည်း ပြ၏။ ၎င်းကိုပင် အနောက်သားများက Intellectual-ism ဟုလည်းခေါ်ကြ၏။ အာရုံဖြင့် တစ်ဆင့်တစ်ရာ ဆက်ဆံစရာမလိုဘဲ ထိုးထွင်းသိမြင်[illegible]ခြင်းလည်း ဖြစ်၏။ အာရုံသိသည် မှောက်မှားတတ်သောသဘော လှည့်စားတတ်သော [illegible]သဘောမျိုးလည်းရှိသည်ကို ပညာရှင်တိုင်း သိပြီးဖြစ်ကြပါ၏။ ထိုအကြောင်းကြောင့် [illegible]ကပင် အနောက်ဘက်ကမ္ဘာမှာလည်း ဉာဏ်သိကို အားကိုးသူတွေ ပေါ်ခဲ့ကြဖူးပါ[illegible]သည်။ ထိုသူတို့အနက်တွင် ခေါ်မဒဿနပညာရှင် ပလေတိုသည် ထင်ရှားပါသည်။ အရှေ့ဘက်ကမ္ဘာတွင်ကား ဉာဏ်ကို အဆင့်ဆင့်ထား၍ ထိုးထွင်းသိမြင်မှု အနိမ့်အမြင့် [illegible]သောကရ ဉာဏ်စဉ်သတ်မှတ်ထားကြလေသည်။ ဉာဏ်ကို ထူထောင်၍ရသော [illegible]စဉ်စရဏ လုပ်နည်းလုပ်ဟန်များကိုလည်း အရှေ့တိုင်းပညာရှင်များက ဖော်ပြခဲ့ကြပါသည်။

ဉာဏ်မှာပင် စိန္တာမယဉာဏ်၊ သုတမယဉာဏ်၊ ဘာဝနာမယဉာဏ်ဟူ၍ ခွဲခြား[illegible]မှုများလည်း ရှိ၏။ စိန္တာမယဉာဏ်သည် ဆင်ခြင်၍ သိခြင်းဖြစ်၏။ သုတမယဉာဏ်သည် လေ့လာမှတ်သား၍ သိခြင်းဖြစ်၏။ ဘာဝနာမယဉာဏ်သည် စိတ်ကို [illegible]ကြယ်အောင် သုတ်သင်၍ အဆင့်မြင့်အောင် ဖန်တီးခြင်းဖြင့် ထိုးထွင်းသိခြင်းမျိုး ဖြစ်လေသည်။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ဉာဏ်သည် ပညာမျိုးလည်းဖြစ်၏။ သုတမယဉာဏ်၊ စိန္တာမယဉာဏ်တို့သည် သာမန်ပုထုဇဉ်များနှင့် ဆက်ဆံသော်လည်း ဘာဝနာမယဉာဏ်ကိုကား လူတိုင်းရ သည်မဟုတ်ချေ။ ခံယဉ်းပင်ပန်းစွာ အားထုတ်သော ပါရမီရှိသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သာ ရထို သော ဉာဏ်မျိုးလည်းဖြစ်သည်ဟု ပညာရှိတို့ ယူဆကြပါသည်။ ဘာဝနာမယဉာ ကို ရသောပုဂ္ဂိုလ်သည် အနာဂတ်ကိုလည်း သိနိုင်၏။ သဝဟောင်းကအကြောင်းမျ ကိုလည်း သိနိုင်၏။ သူတစ်ပါးစိတ်အကြံအစည်ကိုလည်း သိနိုင်၏။ နတ်မျက်စိ သို့လည်း (ယခုခေတ် အီလက်ထရွန်မိုက်ကရိုစကုပ်ကဲ့သို့လည်း) ဖြစ်နိုင်၏။ အာသ တရားတို့ကုန်ခန်းရာ ဘဝ၏လွတ်မြောက်ရာ တရားထူး တရားမြတ်ကိုလည်း ရ ပါ၏။ ထိုဉာဏ်မျိုးရသောပုဂ္ဂိုလ်ကို 'ဇောဝိဇ္ဇာ' ဟုလည်း ခေါ်ကြလေသည်။ ဤက အားထုတ်ခြင်းဖြင့်သာ ရအပ်သော ထူးခြားသိ (ပု၊ ဒိ၊ အာ) ဉာဏ်မျိုးဖြစ်၏။

သို့သော် ဤလောက၌ တချို့သောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် တစ်စုံတစ်ရာ အားထုတ် ခြင်းမရှိပါဘဲလျက် အတိတ်ဘဝကို ပြန်၍သိသော ဉာဏ်မျိုး ရရှိတတ်သည်ကိုလ လက်တွေ့ဘဝတွင် တွေ့မြင်နေကြရလေသည်။

(၃)

၁၉၈၅ ခု၊ ဒီဇင်ဘာလထုတ် ကမ္ဘာကျော် The Illustrated Weekly of In ရုပ်စုံမဂ္ဂဇင်းတွင် Is Reincarnation Possible? 'ဘဝကူး ပဋိသန္ဓေနေခြင်း (လူ စားခြင်း) ဆိုသည်မှာ ဖြစ်နိုင်ပါသလား' အမည်ရှိ စိတ်ဝင်စားဖွယ် ဆောင်းပါးတစ် ကို ကမ္ဘာသိရေးထုတ်ခဲ့လေသည်။ ရေးသူမှာ မူကူးရှားမား[၁] ဆိုသူဖြစ်၏။

ထိုဆောင်းပါးတွင် တစ်ချိန်တုန်းက ကမ္ဘာပေါ်တွင် အလွန်ထင်ရှားခဲ့ဖူးသေ ရှန္တိဒေဝီခေါ် ၁၉၂၆ ခုဖွား လူဝင်စားအမျိုးသမီးတစ်ဦး၏အကြောင်းကိုလည်း ဖေ ထား၏။ ကမ္ဘာကျော်ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများ ဖြစ်ကြသော မဟတ္တမဂန္ဒီ၊ ဟင်နရီဖို့ဒ်၊ အင် နဝယ်ကန့်၊ ရောဘတ်ဝဂ္ဂနာ စသူတို့၏ ဘဝကူးခြင်းကို ယုံကြည်ကြောင်း အဆိုအ များကိုလည်း ဖော်ပြထား၏။ ထိုအဆိုများအနက် ဂျာမန်အတွေးအမြင်ပညာရှင် ကန့်၏ အယူအဆကို ဤတွင် ဖော်ပြသင့်သည် ထင်ပါ၏။ ကန့်က ဤသို့ဆိုခဲ့ သည်။

'တကယ်လို့များ ကျုပ်တို့ဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုရော တခြားဝတ္ထုပစ္စည်းသ တို့ကိုပါ သူတို့ရဲ့ နဂိုရှိရင်းစွဲ သဘာဝအတိုင်း သိနိုင်ကြမည်ဆိုပါလျှင် ကျုပ်တို့ ကျုပ်တို့ ဝိညာဉ်လောကထဲမှာပါ ကျက်စားနေတယ်ဆိုတာကိုရော မြင်ရမှာပါ။

၁။ Mukul Sharma.

ဘာလွန်လောကတွင်ရှိရာဘဝမှာ ခုလို မွေးခြင်းနဲ့စပြီး သေခြင်းနဲ့ အဆုံးသတ်ရတဲ့ဘဝ တွေကြရမှာပဲ။' ဟု ဆိုလေသည်။

ဆောင်းပါးရှင် မားသည် တိဗက်လူမျိုးများ၏ သေသူများကျမ်း The Boo of The Death ကိုလည်း လေ့လာတင်ပြထား၏။ ကမ္ဘာကျော် ဒလိုင်းလားမားသ လူဝင်စားဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း ရုပ်ပုံများနှင့်တကွ ပြထားလေသည်။ ထို့ပြင်ရှိက ဆိုင်ဝဒီ၏ အိန္ဒိယနိုင်ငံတွင် တွေ့ရှိရသော လူဝင်စားအမှုပေါင်း (၁၀) ခုကိုလည တင်ပြလေသည်။

မြန်မာပြည် လူဝင်စားများအကြောင်းကို ရေးကတင်ပြထားသူများလည်း ရှိ ထိုအကြောင်းများကို ဦးဝင်းမောင်၏ 'ဘဝအိုးအိမ်အကြိမ်ကြိမ်' တွင် အကျယ်ဖတ် နိုင်ကြပါသည်။

ရှားမား၏ဆောင်းပါးမှာ အတော်ပင်ပြည့်စုံသော ဆောင်းပါးဖြစ်၏။ က ကျော်ပညာရှင်ကြီးများထဲမှ ဘဝပြီး နောက်ဘဝဆက်ရှိသည်ကို ယုံကြည်ကြသေ ပုဂ္ဂိုလ်ကျော် ၃၀ စာရင်းကိုလည်း တင်ပြထားပါသည်။

သံသရာရှိသည်၊ ဘဝဆက်ရှိသည်ဆိုသောအဆိုကို ယုံကြည်လက်ခံသေ အနောက်တိုင်းသား ပညာရှင်အကျော်အမော်များတွင် ပိုက်သဂိုရပ်၊ ပလေတို၊ ရေ လိယန်၊ လီယိုနာဒိုဒါဗင်ချီ၊ ပါရာဆဲလ်ဆပ်လိုက် ဗနီ၊ ဘင်ဂျင်မင်ဖ လင်၊ ဂိုထဲ၊ ပါစီရှယ်လီ၊ ဗစ်တာဟူဂိုး၊ ရစ်ချက်ဝဂ္ဂနာ၊ နီရှေး၊ အက်ဒီဆ င်နရီဖို့ဒ်၊ အိပ်ဂျီဝဲလ် တို့ကအစ ပါသည်ဆို၏။

ကမ္ဘာကျော် လူဝင်စားများအကြောင်းကို တင်ပြခြင်းမှာ ထိုသူတို့၏ ဇာတ်လ တင်ပြလိုခြင်းမဟုတ်ပါ။ ထိုသူတို့သည် ရှေးက အသက်ရှင်လျက် နေခဲ့ဖူးပြီးသေ ဘဝများကို ပြန်လည်အောက်မေ့တတ်သူ ပြန်၍သိတတ်သူများဖြစ်သည်။ ထိုသူတို့ အတိတ်ဘဝကို ပြန်၍သိနိုင်သော ဇာတိဿရဆိုသော ဉာဏ်တစ်မျိုးပါသည်ဆိုသေ ချက်ကို တင်ပြလို၍သာ ဖြစ်ပါသည်။

လူဝင်စားဆိုသူတို့သည် ဘဝသစ်ခန္ဓာသစ်ဖြင့် အသစ်တစ်ဖန် လူ့ဘဝ ရောက်လာကြသောအခါ သေခဲ့ပြီးသော ဘဝဟောင်းက နေခဲ့ဖူးသည့် အရပ်ဒေ အိမ် ဆွေမျိုးသားချင်း၊ ဝတ္ထုပစ္စည်း အသုံးအဆောင်များကို တိတိကျကျ ပြန် ကြလေသည်။ ဘဝဆက်ကို မယုံကြည်ကြသူများက ရှန္တိဒေဝီကို အမျိုးမျိုးစစ်ဆေ ခဲ့ဖူးလေသည်။ ရှန္တိဒေဝီနှင့် အင်တာဗျူးလုပ်ခဲ့ပုံများကို ဝါရှင်တန်ပို့(စ်) သတ င်းကပင် ကမ္ဘာသိ ဖော်ပြခဲ့ဖူးလေသည်။

အမှန်တော့ ဘဝသစ်ဖြင့် ကူးဆက်မွေးဖွားခြင်းသဘောကို ဟိန္ဒူများ၊ ဆိ

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

[illegible]ဂျိန်း၊ ဗုဒ္ဓဘာသာ၊ ဖိုရိုအက်စ်တာစသည့် ဘာသာတိုင်းလိုပင် လက်ခံထားကြသည်။ ဂရိတို့က ၎င်းကို မီတင်ဆိုက်ကိုးဆစ်[1] ခေါ်သည်။

ကျေးဇူးရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရား သက်တော်ထင်ရှားရှိစဉ်က ဆရာဝန်ကြီး ဦးမြင့်ဆွေ မေးမြန်းသော ဓမ္မပြဿနာပုစ္ဆာများတွင်လည်း ဆရာတော်က အောက်ပါအတိုင်း ဖြေခဲ့ဖူးပါသည်။

'လူဝင်စားဆိုသူများမှာ နိုင်ငံတကာ၌ အနည်းငယ်စီရှိကြ၏။ သို့သော် 'တမလွန်ဘဝ မရှိ' ဟု ယူဆထားသူများက ထိုလူဝင်စားတို့၏ တကယ်အမှန်ပြောချက်ကို မယုံကြည်ကြ၊ မိစ္ဆာအယူကို ပြောသည်ဟု လူကြီးများက ဟန့်တားထားသောကြောင့် တမလွန်ဘဝမရှိဟု ယူဆထားသော လူမျိုးတို့၏ ကလေးများမှာ မပြောဝံ့သဖြင့် မထင်ရှားဘဲ ပျောက်ကွယ်သွားရရှာသည်။'

ဆရာတော်ကြီးသည် ဤသို့အစချီလျက် သူကိုယ်တိုင် တွေ့ကြုံဖူးခဲ့သော သုံးနှစ်သမီးက ပိဋကတ်စာပေများကို ဖတ်ပြနိုင်သော ဖျာပုံနယ်က မိန်းကလေးအကြောင်း၊ ရှေးဘဝက မျောက်ဖြစ်ခဲ့ဖူးကြောင်း ပြန်ပြောပြသော ရွှေဘို ဆိတ်ခွန်နယ် ပုတီးရွာမှ ဦးဒီပအကြောင်း၊ ခွေးဘဝက လူဖြစ်လာသူ၊ ပုစွန်ဘဝက လူဖြစ်လာသူများအကြောင်းကို ဟောကြားခဲ့လေသည်။

ကျေးဇူးရှင် လယ်တီဆရာတော်ဘုရား ရှိစဉ်အခါကလည်း ပြင်သစ်နိုင်ငံ ပါရီမြို့ရှိ ပညာရှင်များက အောက်ပါမေးခွန်းတစ်ခုကို မေးခဲ့ဖူးပါသည်။ မေးခွန်းမှာ ဤသို့ဖြစ်ပါသည်။

မေးခွန်း။ ။ လူဝင်စားဟူ၍ လောကမှာ ပြောရိုးဆိုရိုး ရှိကြ၏။ လူဝင်စားခြင်းအကြောင်းသည် ဗုဒ္ဓဘာသာတရားတော်တွင် သင်ဝင်ခြင်း ရှိပါသလား။

ထိုအမေးကို လယ်တီဆရာတော်က ဤသို့ ဖြေတော်မူခဲ့ဖူးလေသည်။

လူဝင်စားဟူသည် အသီးအခြား တစ်မျိုးမဟုတ်။ လူ့ဘဝသို့ ရောက်လာကြသူအပေါင်းတို့တွင် ရှေးဘဝကို ပြန်လည်၍ သိနိုင်သူ အနည်းငယ်မျှ ရှိကြ၏။ သူတို့ကို လူဝင်စားဟု ခေါ်ကြ၏။ ထိုသူတို့ကို ဗုဒ္ဓဘာသာ ကျမ်းဂန်တို့၌ ဇာတိဿရပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍ ခေါ်၏။ ရှေးဘဝကို ပြန်၍အောက်မေ့ နိုင်သောသူ၊ သိနိုင်သောသူ၊ အမှတ်ရနေသောသူဟု ဆိုလိုသည်။

ရှေးဘဝကို ပြန်၍မသိနိုင်ခြင်း အကြောင်းကား

(၁) ဤလူ့ဘဝ၌ နေ့ရက်ရှည်ကြာ အနာရောဂါ နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်း စိတ်အားကျခန်း၍ သေရခြင်းတစ်ပါး။

[1] ၁။ Metem Psychosis

(၂) နောင်ဘဝ၌ ဂဗ္ဘသေယျမျိုးဖြစ်၍ အလွန်သေးငယ်လှသော [illegible] အစတည်လျက် နေ့ရှည်ရက်များ ဖြည်းနေးစွာ ကြီးပွားရသဖြင့် စိတ်အား[illegible] [illegible]မိန်းမော၍ နေရခြင်းတစ်ပါး။

ဤအကြောင်းနှစ်ပါးနှင့် ထိတွေ့ကြုံလာသောသူတို့၏ ရှေးဘဝကိုမေ့ကြကုန်၏။ [illegible]ပါး အလွန်ငယ်ငယ်ကလေးက သေခဲ့ကြသောသူ၊ အလွန်အိုမင်းထိုင်းမှိုင်းမှ [illegible]ခဲ့သောသူ၊ ယစ်မူးကြူးလှသော သူတို့သည်လည်းကောင်း၊ နောက်ဘဝ၌ အမိသည် [illegible]သည်ဖြစ်ခဲ့သော်လည်းကောင်း၊ အမိဝမ်းတွင်း၌ သူငယ်သည် ထိတ်လန့်ချောက်ချား[illegible]ဖြင့်လည်း ရှေးဘဝကို မေ့ကြကုန်၏။ ဤကား ရှေးဘဝကို ပြန်၍မသိနိုင်ခြင်း [illegible]ကြောင်းတည်း။

ဤလူ့ဘဝ၌ သေလွန်၍ ဥပပါတ်နတ်ဘဝ ဗြဟ္မာဘဝသို့ရောက်ကြသောသူ၊ [illegible] ပြိတ္တာဘဝသို့ ရောက်ကြသောသူတို့သည် ရှေးဖြစ်ပြီးဘဝကို သိနိုင်ကြကုန်၏။ [illegible]ဘဝ၌ အားရှိတုန်းအခါမှာ လက်နက်ဘေး၊ ကပ်ဥပါဒ်ဘေးတို့နှင့် ရုတ်တရက် [illegible]ကြကုန်၍ နောက်ဘဝ၌ အနာရောဂါကင်း၍ သန့်ရှင်းငြိမ်သက်သော အမိဝမ်း[illegible] ဖြစ်ရသောသူများသည် ရှေးဘဝကို သိတတ်ကြ၏။

ရှေးဘဝကို ပြန်၍သိရလိုပါ၏ဟု ကုသိုလ်ကောင်းမှုပြု၍ ဆုတောင်းပတ္ထနာ[illegible]သောသူများသည်လည်း ရှေးဘဝကို ပြန်၍သတိရတတ်ကြ၏။ ပုဗ္ဗေနိဝါသ အဘိ[illegible]ကို ရကြကုန်သော ရသေ့တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဘုရား၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ရဟန္တာ[illegible]သည်လည်းကောင်း ရှေးဘဝကို သိတတ်ကြကုန်၏။

ဤတွင် ရှေးအတိတ်ဘဝကို ပြန်၍သိခြင်းကို ဇာတိဿရခေါ်ပါသည်။ ထိုဇာတိ[illegible]ကို မျက်မှောက်ဘဝတွင် ပုဗ္ဗေနိဝါသ အဘိညာဉ်ကို ရအောင် အားထုတ်သူလည်း [illegible]သည်။ သို့မဟုတ်

နောင်ဘဝတွင် အတိတ်ဘဝကို ပြန်၍သိသောကိုယ်ဖြစ်ရပါလို၏ဟု ကုသိုလ် [illegible] ဆုတောင်းရှိခိုးလျှင်လည်း ရနိုင်ကြောင်း လယ်တီဆရာတော်၏ အဆိုသည် [illegible]၏။

ယခုမှ လောကတွင် ရှေးဘဝကို ပြန်သိသောသူများ ရှိနေသည်ကို တွေ့ကြုံ[illegible]ရပြီဖြစ်ရာ ထိုကဲ့သို့ အတိတ်ဘဝကို ပြန်သိလိုလျှင် ဆုတောင်းဖို့သာ လိုတော့[illegible] နည်းကောင်းကိုလည်း ကွင်းဆက်တစ်ခုအဖြစ် မြင်သိရပါပြီတည်း။

ကျမ်းကိုးများ

၁။ History of Philosophy- B. Russell

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

၂။ Illustrated Weekly of India Dec: 1985

၃။ Buddhist Dictionary Nyanatiloka

၄။ ဘဝအိုးအိမ် အကြိမ်ကြိမ်၊ ဦးဝင်းမောင်။

၅။ ဘဝပြဿနာ၊ မဟာစည်ဆရာတော်။

၆။ နိုင်ငံခြားပုစ္ဆာအဖြေ၊ လယ်တီဆရာတော်။

၇။ ဝဇ္ဇာမဂ္ဂဒီပနီ။

❀

ဆော့ခရတ္တိပညာရှိ၏ ဇရာဒုဗ္ဗလတရားအမြင်

ဇရာဟုသည်ကား အိုခြင်း ရင့်ခြင်းတည်း။ ဒုဗ္ဗလဟူသည်ကား အားအင်ဆုတ်ယုတ်ခြင်းတည်း။ ထိုအိုခြင်း၊ ရင့်ခြင်း၊ အားအင်ဆုတ်ယုတ်ခြင်းကား သက်ရှိတို့မှာသာမက သက်မဲ့တို့မှာလည်း ကပ်ညှိလျက်ရှိသော ဘေးဥပါဒ်တည်း။

လူသည် ဆင်ခြင်ဉာဏ်ရှိသော သတ္တဝါမျိုးလည်းဖြစ်၏။ ကြုံဖူးသော အတိတ်က အတွေ့အကြုံများကို ဆွဲမှတ်ထားပြီးနောက် ပြန်လည်အောက်မေ့တတ်သော သတ္တဝါမျိုးလည်းဖြစ်၏။ နုပျိုစဉ်အခါက ရွှင်လန်းမြူးတူးခဲ့ဖူးသော လူသားသည် အိုမင်းမစွမ်းရှိသောအခါ ထိတ်လန့်ခြင်း သံဝေဂသည် ဖြစ်တတ်၏။

အားသန်စဉ်၊ မာန်တက်စဉ်၊ လူရာဝင်စဉ်အခါက မေ့မေ့လျော့လျော့၊ ပေါ့ပေါ့ဆဆနှင့် အပျော်အပါးလိုက်စားရင်းသာ အချိန်တွေကို ကုန်ဆုံးစေခဲ့သော လူသားသည် အိုမင်းခြင်းကြောင့် အားယုတ်သောအခါ လူရာမဝင် အရေးမပါတော့၍ မာန်ကျသောအခါ ဘဝမှာ အသက်ရှင်လျက်နေရခြင်း၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ရှာမရ၊ ရှေ့လျှောက်ဘာလုပ်ရမှန်းမသိ နေမထိ ထိုင်မသာဖြစ်တတ်ကြလေသည်။

ထိုအခါမျိုး၌ (ပင်စင်စား သက်ကြီးရွယ်အိုများသည်) မည်သို့မည်ပုံ နေထိုင်သင့်ကြောင်းကို ကျမ်းတစ်စောင်တစ်ဖွဲ့ ရေးသား၍ အကြံပေးတင်ပြခဲ့သော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး မြန်မာနိုင်ငံတွင် ထင်ရှားရှိ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကား 'ပင်စင်အငြိမ်းစားတရား နိဒါန်း (ခေါ်) လူသားတို့၏ ထွက်ရာလမ်း'* ကျမ်းကို ရေးသားပြုစုသူ ဦးထွန်းလှိုင် (ဝိနယပါရဂူ) ဖြစ်၏။

ထိုကျမ်းတွင် ဆရာကြီးဦးထွန်းလှိုင်က အောက်ပါသမနဝါဒလင်္ကာ (အများသက်ခံနိုင်သည့် ညီညွတ်သောဝါဒ) တစ်ပုဒ်ကို တင်ပြပါသည်။ ထိုလင်္ကာသည် အသက်အရွယ်ကြီးပြင်း၍ အိုမင်းခြင်း (ဇရာ) သို့ရောက်ပြီးသော လူပုဂ္ဂိုလ်များသည် ထိုကာလ၌ အသက်ရှင်နေလျက် နေသင့်ပုံကို ပြသောလင်္ကာဖြစ်ပါသည်။ ထိုလင်္ကာမှာ ဤသို့ဖြစ်ပါသည်။

---

* Reconstruction in Philosophy- John Dewey p. 29.

* လူသားတို့၏ ထွက်ရာလမ်း၊ ဦးထွန်းလှိုင် (ဝိနယပါရဂူ) သာသနာရေးဦးစီးဌာန၊ ၁၉၈၄၊ နှာ- ၂၆။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

"ပင်စင်အငြိမ်းစား၊
အိုယောကျ်ား၊
သင့်အားယခု၊
လမ်းညွှန်ပြအံ့၊
လူ့ဘဝတာ၊
တစ်သက်လျာကား၊
မကြာခဏ မြန်လွန်းလှ၏။
တက်ကြွပျော်ဖွယ်၊
အားငယ်ညိုးမှု၊
ကိစ္စစုကို၊
မပြုရှောင်ရှား၊
စွန့်ပယ်ထား၍၊
တရားအမှန်၊
သိမြင်ရန်သာ၊
ကြိုးစားကာဖြင့်၊
ထွက်ရာလမ်းစဉ်၊
လိုက်စေချင်သည်"

ဟုတိုက်တွန်းထားပါသည်။

ဆရာကြီး ဦးထွန်းလှိုင်၏ သဘောမှာ လူသည် အိုသောအခါ အသက်မွေးမှုအတွက် အားထုတ်ရခြင်းမှ ကင်းလွတ်သောအခါ ထိုလွတ်လပ်ခွင့်ကို အသုံးပြု၍ အရိယာသစ္စာတရားကို မြင်အောင်၊ ထင်အောင် အားထုတ်ရှုမြင်ကျင့်ကြံပါ။ စိတ်လှုပ်ရှားဖွယ် ငါးပါးအာရုံ ကာမဂုဏ်တို့ကို လိုက်စားခြင်းမှ ရှောင်ရှားသင့်သည်ဟု တိုက်တွန်းလိုရင်း ဖြစ်ပါသည်။

လူအိုများ ကျင့်ကြံအားထုတ်သင့်သော တရားများစွာကိုလည်း ဆရာကြီးဦးထွန်းလှိုင်က အကျယ်အလွင့် တင်ပြထားပါသည်။ ဆရာကြီး၏ သဘောထားမှာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့၏ သဘောထားပင် ဖြစ်ပါသည်။

လွန်ခဲ့သော ၁၉၈၆ ခု၊ ဇန်နဝါရီလထုတ် အတွေးအမြင်စာစဉ် (၁၀) တွင်လည်း ပါမောက္ခ ဒေါက်တာကျော်စိန်က ဇာရာဒုဗ္ဗလအရွယ်သို့ ရောက်သော လူကြီးများအား 'အသက်ကြီးသော် အိုတတ်ပါစေ' ဟု အကြံပေးဆွေးနွေးတင်ပြထားသော စိတ်ပညာဆောင်းပါးတွင်မှ လောကီအာရုံ ကာမဂုဏ်တရားတို့ကို ခံစား၍ ဘဝ၏ကုန်ဆုံးခြင်းကို တန်ဖိုးထားသော စိတ်ပညာအမြင်တစ်ရပ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဝတ္ထုအာရုံကာမဂုဏ်အား မျက်နှာလွှဲ၍ သူတော်ကောင်းတရားကို ဆောက်တည်ခြင်းဖြင့် ဘဝ၏ကုန်ဆုံးခြင်းကို တန်ဖိုးထားသော အနောက်နှင့် အရှေ့အမြင်နှစ်ရပ်ကို တင်ပြထားပါသည်။

သို့သော် ထိုဆရာကမူ မည်သည့်အမြင်သည် မှန်ကြောင်း၊ မည်သည့်အယူအဆကို ယူသင့်ကြောင်းကိုလည်း မညွှန်။ ဆန့်ကျင်ဘက်အမြင်နှစ်ရပ်စလုံးကိုပင် အကောင်းမြင်သဘောထားကာ ကြိုက်ရာအယူကိုသာ ယူကြပါဟု ဆိုလိုဟန်သဘောရှိပါသည်။

ထို့အပြင် စိတြဗျာကရီခေါ် 'အိုနာသေဘေး တားဆီးရေးကျမ်း' အမည်ရှိ ... တစ်ကျမ်းလည်း ရှိသေး၏။ မုံရွာ ဇောင်ချမ်းပင်ဆရာတော်ပြုစုသော ကျမ်းဖြစ်၏။ ယင်းကျမ်းတွင် ထိုဆရာတော်သည် ဇရာ၏ သဘော၊ ဇရာ၏အပြားကိုလည်း ... ပြထားလေသည်။ ဆရာတော်သည် ဒီဃနိကာယ်ယ် မဇ္ဈိမနိကာယ်အဝင် မဟာ...ပဋ္ဌာနသုတ်၊ ခုဒ္ဒကနိကာယ်အဝင် ဓမ္မသင်္ဂဏီပါဠိတော် ရူပကဏ္ဍလာသစ္စဝိဘင်း ...ပဋ္ဌာနဝိဘင်းတို့၌လာသော 'ဇရာ' ၏ သဘောတရားကို ရှင်းပြရာ၌

'ရုပ်နာမ်တို့၏ ရင့်ခြင်း ရင့်သည်၏အဖြစ်၊ သွားကျိုးသည်၏အဖြစ်၊ ဆံ...ဆိတ် ဖြူသည်၏အဖြစ်၊ အရေအတွန့်သည်၏အဖြစ်၊ ဇီဝိတိန္ဒြေယုတ်လျော့၍ ...ကာယမနေခတည်းဟူသော ဣန္ဒြေတို့၏ ရင့်ရော်ဟောင်းနွမ်း ချွတ်ယွင်း ချို့တဲ့...ခြင်း ဤတရားတို့သည် ဇရာမည်၏' ဟု ဆိုပါသည်။

ထိုအိုမင်းရင့်ရော်ခြင်း ဇရာ ဒုဗ္ဗလတရားသည် လူသားအဖို့ ကောင်းမှုဆိုးမှု ...သို့ ဖြစ်စေတတ်ပါသနည်း။

ဤအမေးကား အိုခြင်း၏တန်ဖိုးကို စူးစမ်းခြင်းလည်းမည်၏။ အိုခြင်းသည် ...သားအဖို့ ဆိုးသော (အကျိုးမဲ့သော) အဖြစ်လား၊ သို့မဟုတ် ကောင်းသော (...ကျိုးရှိသော) အဖြစ်လား။

ထိုပုစ္ဆာသည် အတွေးအမြင်သမားတို့၏ ဒဿနပုစ္ဆာဖြစ်၏။ ထိုပုစ္ဆာကို အဖြေ...ရန် အားထုတ်ခဲ့ဖူးသော ပညာရှင်ကြီးတစ်ပါးလည်း ဤလောက၌ ပေါ်ပေါက်ဖူး...ပြီ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား ခေါ်မတိုင်းသား ဒဿနဆရာကြီး ဆော့ခရိတ္တိ' ဖြစ်၏။ 'ဇရာ...တရားအမြင်' ဟူသည်ကား ဤသို့ဖြစ်၏။

အခါတစ်ပါး၌ ဆော့ခရတ္တိသည် ပီရအဲယုမြို့ ရှိုစီဖလု ဆိုသော အဘိုးအိုတစ်ဦး

---

* စိတြဗျာကရီ မုံရွာ ဇောင်ချမ်းပင်ဆရာတော် (ဒီမိုကရေစီပုံနှိပ်တိုက်)

** Plato's Repubkic (A Modern Library)

၁။ Socrates

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

နေအိမ်သို့ ရောက်သွားလေ၏။ အဘိုးအိုစီဖလုနှင့် လူချင်းမတွေ့သည်မှာ ကာ… အတန်ကြာပြီဖြစ်၏။

ကျွန်ုပ်၏စိတ်တွင် အဘိုးအိုစီဖလုသည် အိုမင်းမစွမ်းရှိလှပြီဟု အောက်မေ့… နေခဲ့၏။ သူသည် ကျွန်ုပ်ကို နှမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ခရီးဦးကြိုပြုလေ၏။

ဆောခရတ္တိသည် သင်သည် ငါ့ထံသို့ တစ်ခါတစ်ရံ လာသင့်သည်ဖြစ်ပါလျ… မရောက်မလာနေခဲ့သည်မှာ ကြာမြင့်လှပြီ။ ငါသာ ရှေးကလိုသွားနိုင်လာနိုင်သ… အရွယ်ဆိုလျှင် သင်မလာလည်း ငါသည် သင့်ထံသို့ အရောက်လာပါမည်။ ယ… ငါ့မှာ မြို့သို့ရောက်အောင် သွားဖို့ပင် ခက်ခဲသည့်အသက်အရွယ်သို့ ရောက်နေပြီဖြစ်… ဤပီရအဲယုမြို့ကလေးကို မကြာမကြာသင်ရောက်လာမှပင် ငါ့မှာ တွေ့မြင်ရပါတော့မည်… ယခုအခါ ငါ့မှာ ကိုယ်ဖြင့်ခံစားရသော ကာယသုခများ တဖြည်းဖြည်းဆုတ်ယုတ်နေ… ဖြစ်၍ စကားပြောနေရသည်ကိုပင် ချမ်းသာသုခဟု မှတ်၍နေသောကြောင့်ဖြစ်ပါသည်… ငါတောင်းပန်သည်ကို မငြင်းဘဲ သင်လက်ခံစေလိုပါသည်။ သင်နှင့်တကွ သင်၏အပေါ… အသင်း မိတ်ဆွေများအားလုံးသည် ငါ့အိမ်ကို စားအိမ်သောက်အိမ် အမှတ်ပြု၍ … နိုင်ပါသည်။ ငါတို့မှာ မိတ်ဆွေဟောင်းများဖြစ်ကြသည်။ သင်တို့အားလုံးပင် ငါ့အိမ်… လည်း မိမိအိမ်လိုပင် သဘောထား၍ နေကြစေလိုပါသည်။

ကျွန်ုပ်ကလည်း အဘိုးစီဖလု၊ အသက်အရွယ်ကြီးရင့်သောပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် ပြေ… ဆိုဆွေးနွေး၍နေရခြင်းလောက် ကျွန်တော်နှစ်သက်သောအရာလည်း တခြားမရှိပါ… သူအိုများသည် ကျွန်တော်သွားရမည့်ခရီးကို ဦးစွာရောက်ဖူးခဲ့ကြပြီးသော ခရီးသည်မျာ… ဖြစ်သည်ဟု ကျွန်တော့်စိတ်မှာ အောက်မေ့သဘောထားသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်… ထို့ပြင် ထိုသက်ကြီးရွယ်အို ပုဂ္ဂိုလ်များထံတွင် ၎င်းတို့ရောက်ပြီးဖြစ်သော ထိုခ… (ဘဝခရီး) သည် လွယ်ကူ၍ ချောမွတ်အဆင်ပြေပါသလား၊ ကြမ်းတမ်း၍ ခဲယဉ်းသေ… ခရီးမျိုးလားဆိုသည်ကိုလည်း ကျွန်တော်စုံစမ်းမေးမြန်းလိုပါသည်။ ထို့ပြင် ထိုခရီး… ရောက်ပြီးသော အဘိုးကို ကျွန်တော်မေးချင်သော စကားတစ်ခွန်းရှိပါသည်။ ထိုစကာ… မှာ ကဗျာဆရာများဆိုလေ့ရှိသော 'ဇရာအဝင်တံခါးဝ' ဆိုသော စကားဖြစ်ပါသည်… ဘဝသည် အဆုံးပိုင်းသို့ ရောက်သောအခါ ခက်ထန်ခြင်းရှိပါသလား၊ အဘိုးစိတ်မှ… ဘယ်လိုထင်ပါသလဲ၊ ကျွန်တော်သိချင်ပါသည်။

ဆောခရတ္တိ၊ ငါ့ခံစားချက်ကိုပင် သင့်အား ပြောပါအံ့။ ငှက်တို့သည် အမွေး… ငှက်ချင်းသာ ပေါင်းသင်းကြသည်ဆိုသောစကားကဲ့သို့ ငါ၏အသက်အရွယ်သို့ရော… ပြီးသော ဇရာအိုအဘိုးကြီး၊ အဘွားကြီးတို့သည်လည်း အချင်းချင်း ပေါင်းသင်း… ရှိကြပါသည်။ ငါတို့ အချင်းချင်း တွေ့ဆုံရာ အရပ်ဌာနတိုင်းတွင် ပြောရီးပြော… ပိုင်ငင်ဆောင်းများမှာ ကျုပ်တော့ အစားအသောက်လည်းမကောင်းတော့ဘူး၊ ငယ်ငယ…

…သော ပျော်စရာကောင်းခဲ့တာတွေ၊ ချစ်ခင်စုံမက်ခဲ့တာတွေလည်း **အားလုံး ဘယ်ရောက်** …ကြမှန်းတောင် မသိတော့ဘူး၊ လွင့်ပျောက်ကုန်ကြပါပြီ။ အင်း **တစ်ကြိမ်ကတော့** …ကောင်းအခါကောင်းနဲ့လည်း ကြုံသပေါ့။ ခုတော့ အခါကောင်းဆိုတာတွေ**လည်း** …သွားပါပြီ။ ကြာတော့ ဘဝဟာ ဘဝနဲ့တောင် မတူတော့ပါဘူးဟု ညည်းတတ် …သည်။ တချို့ကလည်း အိုမင်းမစွမ်းသည့်အတွက် ဆွေမျိုးသားချင်းတွေက …ဘဲ ငြီငြင်ကြသည့်အကြောင်း ဘဝ၏အနိဋ္ဌာရုံတွေကိုသာ ပြောဆိုနေကြခြင်း …သည် ရှိကြသပေါ့။ သို့သော် ငါ့စိတ်မှာတော့ ဇရာဒုက္ခလကို အပြစ်တင်ပြီး ပြော …ကြသည်များကို တမင်အပြစ်မရှိ အပြစ်ရှာပြီး ပြောကြသည်ဟူ၍သာ အောက်မေ့ …သည်။ ငါ့အဖို့တော့ သူတို့လည်း မကြုံရဘူး၊ ငါ့အသိမိတ်ဆွေတွေထဲမှာလည်း ဒါမျိုး **…ကြဘူး**၊ သည်တော့ ငါ့စိတ်ထဲမှာ ဟိုကဗျာဆရာကြီး ဆိုဖိုကလိပြောသလိုသာ **…ပါသည်။** အချစ်နဲ့မအပ်စပ်တဲ့အရွယ်မှာ အချစ်ကို တမ်းတတဲ့လူမဖြစ်ဖို့တော့ …ကြီးသည်။ အချစ်နှင့်ကင်းဝေးသွားခြင်းသည် ဝမ်းမြောက်စရာ ငြိမ်းအေးခြင်း …ထူးရခြင်းဖြစ်သည်ဆိုတဲ့ သူ့စကားကို ငါ့စိတ်ထဲမှာ စွဲမှတ်မိနေသည်။ အမှန်မှာ …င်းရင့်ရော်သည့်အခါကျမှ ဘဝရဲ့တည်ငြိမ်ခြင်းနှင့် လွတ်လပ်ခြင်းရဲ့ သဘောကို …ကောင်းစွာခံစားရသည်။ ရမ္မက်တဏှာတွေ အပန်းဖြေချိန်ရောက်ခြင်းသည် အရှင်ရှူး၊ …ရှူးရဲ့လက်အောက်က လွတ်မြောက်ခွင့်ရသည်နှင့်လည်း တူပါသည်။

ဆောခရတ္တိ၊ အမှန်တော့လည်း ဆွေမျိုးသားချင်းတွေ ငြီငြင်ကြသည်။ အပြစ် …ကြသည်ဆိုသော အကြောင်းသည် ဇရာဒုက္ခလတရားကြောင့်မဟုတ်။ ထိုသူတို့၏ …အထိုင်မတတ်မှု အပြုအမူတွေ၊ စိတ်သဘောထားတွေကြောင့်သာဖြစ်သည်။ ထို …အမူ စိတ်သဘောထားများကိုသာ ငြီငြင်ပြစ်တင်ကြခြင်းဖြစ်ပါသည်။ အကြင်သူ …သည် တည်ငြိမ်၍ ပျော်ရွှင်စွာ နေတတ်သော သဘောရှိလျှင် ဇရာ၏ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုး …င်းကိုလည်း ခံရဖို့ ခဲယဉ်းပါသည်။ အမှန်မှာ ဇရာသို့ရောက်မှမဟုတ်ပါ။ ငယ်ရွယ် …ဥ်အခါမှာလည်း လူသည် ယောနိသော မနသိကာရခေါ်သည့် သင့်တင့်လျောက် …သော နှလုံးသွင်းခြင်းမရှိလျှင် နှပ်ျခြင်းသည်လည်း ဘဝ၏ ဖိစီးသော ဝန်ထုပ် …နှင့်တူသည်သာ ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်သည် အဘိုး၏စကားကို လေးမြတ်စွာနားထောင်ရင်း သူ့စကားကို …စေလို၍ ဟုတ်ပါသည်အဘိုး စီဖလု။ သို့သော် လူအများကမူ အဘိုးပြောပြသည့် …င်း လက်ခံနိုင်ကြပါမည်လားဟု ကျွန်တော့်စိတ်မှာ ဒွိဟဖြစ်ရပါသည်။ ထိုသူတို့ …မူ အဘိုးအတွက် ဇရာသည် ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးမဖြစ်ခြင်းမှာ အဘိုး၏ ယောနိသော …သိကာရကြောင့်မဟုတ်၊ အဘိုးမှာ စည်းစိမ်ဥစ္စာကြွယ်ဝခြင်းကြောင့်သာ ထိုစည်းစိမ်

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ဏ အဘိုး၏ဘ၀ကို သက်သာ၍ မွေ့လျော်ဖွယ်ဖြစ်အောင် ဖန်တီးထားသဖြင့်သ
ဖြစ်သည်ဟု ယူဆကြပါလိမ့်မည်ဟု ဆိုလိုက်ပါသည်။

ထိုအခါ အဘိုးစီဖလုက ဆိုပြန်ပါသည်။

ဆော့ခရတ္တိ၊ သင်ပြောသည့်စကားလည်း မှန်ပါသည်။ အမှန်မှာ ထိုသူတို့သ
သဘောမပေါက်၍သာ ငါ့စကားကို လက်မခံကြခြင်းဖြစ်ပါသည်။ သူတို့ဆိုသည့် စကာ
ထဲမှာပင် ပြောစရာများ ကျန်ရှိ၍ နေပါသေးသည်။ ငါသည် ထိုသူများကို သရိဖိသ
သားတို့အား ထေမိတိုကလိ ဖြေဖူးသောစကားနှင့်ပင် ဖြေချင်ပါသည်။ သရိဖိယ
သားတို့က ထေမိတိုကလိအား သူ၏ထင်ပေါ်ကျော်ကြားခြင်းမှာ ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ
အရည်အသွေးကြောင့်မဟုတ်။ အေသင်မြို့ကြီးသားဖြစ်၍သာ ဖြစ်သည်ဟု စွပ်စွဲ
သောအခါ ထေမိတိုကလိက အကယ်၍ သင်တို့သည် အေသင်မြို့သားများဖြစ်ကြ
ငါသည် သင်တို့မြို့သားဖြစ်ပါမူကား မည်သူမျှပင် ထင်ပေါ်ကျော်ကြားကြတော့မ
မဟုတ်ဟု ဖြေဖူးပါသည်။

ဥစ္စာပစ္စည်း၊ စည်းစိမ်ချမ်းသာလည်းမရှိ၊ ဇရာဒုက္ခလတရားအပေါ်၌ ထားအ
သော ခန္တီ (သည်းခံခြင်း) လည်းမရှိသောသူများကိုလည်း ထိုအဖြေမျိုးသာပေ
ကောင်းပါတော့သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် မြတ်သော သူဆင်းရဲအဖို့ ဇရာဒုက္ခ
တရားသည် ပေါ့ပါးသော၀န်ထုပ်မဖြစ်သကဲ့သို့ ယုတ်ပါသောသူချမ်းသာအဖို့လည
စိတ်၏ ငြိမ်းအေးခြင်းကို ရအပ်သည်မဟုတ်ပါ။

အဘိုးစီဖလု၊ ကျွန်တော့်အား မေးခွင့်ပြုပါဦး။ အဘိုး၏ ဥစ္စာပစ္စည်းများသ
အမွေပေး၍ ရအပ်ပါသလား၊ အဘိုးကိုယ်တိုင် ရှာဖွေစုဆောင်း၍ ရအပ်ပါသလာ

ဆော့ခရတ္တိ၊ ငါကိုယ်တိုင် ရှာဖွေစုဆောင်းအပ်သော ဥစ္စာပစ္စည်းတို့သာ ဖြ
ကြပါသည်။ ငါ့မှာ ဥစ္စာပစ္စည်း မည်မျှရှိသည်ကိုလည်း သင်သိလိုသေးသလား၊ သိ
လျှင် ငါပြောပါဦးအံ့။ ငွေကြေးဥစ္စာဓနေ ရရှိအောင် အားထုတ်ခြင်းအတတ်၌ ငါသ
ငါ့အဖေနှင့် ငါ့အဘိုးတို့ကြား အလယ်အလတ်တန်းမှာ ရှိပါသည်။ ငါရသည့်အ
ထက် နှစ်ဆ သုံးဆပိုသောအမွေကို သူ့မိဘများထံက ရရှိခဲ့ပါသည်။ ငါ့အဖေကတေ
ငါရသည့်အမွေလောက်ပင် ငါ့အဘိုးထံက မရခဲ့ပါ။ ထို့ကြောင့် ငါ့သားများကို ငါ
သည့် အမွေထက်မနည်းသော အမွေကို (အနည်းငယ်ပို၍) ပေးထားနိုင်ခဲ့ပြီဆိုလျှင်လ
ငါ့အဖို့ ကျေနပ်ဖွယ်ဖြစ်ပါသည်။

ထိုအကြောင်းကြောင့် ထိုမေးခွန်းကို ကျွန်တော် မေးရခြင်းဖြစ်ပါသည် အဘ
အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အဘိုးသည် ငွေကိုအမှုမထားသောသူဖြစ်ကြောင်း ကျွန်တေ
မြင်တွေ့နေရ၍ ဖြစ်ပါသည်။ ဥစ္စာဓနေကို အမွေခံ၍ ချမ်းသာသူများထက် ဥစ္စာဓနေ
ကိုယ်တိုင်ရှာဖွေ စုဆောင်းသူတို့သည် ငွေကိုအရေးမထား ဂရုမစိုက်သည့်သဘော

တတ်ကြပါသည်။ ကဗျာဆရာသည် မိမိရေးဖွဲ့သော ကဗျာတစ်ပုဒ်ကို ချစ်ခင်မြတ်နိုး
သည့်သဘောမျိုး၊ မိဘသည် သားသမီး၌ ချစ်ခင်မြတ်နိုးသည့်သဘော
တာပါသည်။ ထိုသဘောသည် ဒုတိယအဆင့် အချစ်မျိုးသာ ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ပြင် လူ
အပေါင်းတို့သည် ဥစ္စာပစ္စည်းကို အသုံးချခြင်းအလို့ငှာ အကျိုးအမြတ်အလို့ငှာ ချစ်ခင်
နှစ်သက်ကြခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ထို့ပြင် ဥစ္စာပစ္စည်းကြောင့်ဖြစ်သော အပေါင်းအသင်းသည်
လည်း မကောင်းသော အပေါင်းအသင်းသာဖြစ်ပါသည်။ ထိုသူတို့သည် စည်းစိမ်ဥစ္စာ
မှအပ တခြားအကြောင်းဖြင့် ချီးမွမ်းခြင်းမရှိကြပါ။

ထိုစကား မှန်ပါသည် ဆော့ခရတ္တိ၊

ဟုတ်ပါသည် ထိုစကားသည် အလွန်မှန်သောစကားဖြစ်ပါသည်။ သို့သော်
အဘိုးကို ကျွန်တော် နောက်ထပ်မေးခွန်း တစ်ခုတော့ မေးပါရစေဦး၊ အဘိုး၏စိတ်တွင်
စည်းစိမ်ဥစ္စာကြောင့် အဘယ်အကျိုးထူးခံစားရသည်ဟု ထင်ပါသနည်း။

လူအများ အလွယ်တကူ လက်ခံမည်မထင်သော အချက်တစ်ချက် ရှိပါသည်။
ဆော့ခရတ္တိ၊ သင်အား ငါပြောပါရစေ။ လူတစ်ဦးသည် သေခါနီးအချိန်သို့ နီးကပ်လာ
လေလေ ဖြစ်တတ်ပါသည်။ တစ်ချိန်တစ်ခါကမူ ထိုသူအဖို့ ငရဲကိုလည်းကောင်း၊
ကုသိုလ် အကုသိုလ်အလျောက် ခံစားရမည့် အပြစ်ဒဏ်ကိုလည်းကောင်း ရယ်စရာ
အမှတ်ဖြင့်သာ နေခဲ့ပါသည်။ သေခါနီးသောအခါ၌မူ ထိုတရားတို့သည် အမှန်တကယ်
ရှိသည့်တရားများဖြစ်သည်ဟူသော အတွေးစိတ်သည် သူ့အားသံ၀ေဂကို ဖြစ်စေလျက်
နှိပ်စက်ပါတော့သည်။ အားအင်ခန်းခြောက် အိုမင်းရောက်၍ပင်လား၊ သို့မဟုတ် ယခု
ဘ၀မှ ဘ၀တစ်ပါးသို့ပြောင်းရတော့မည့် အချိန်နီးကပ်လာ၍လား မည်သည့်အကြောင်း
ကြောင့်ဖြစ်စေ၊ ထိုသူသည် ဇရာသို့ ရောက်သောအခါ ကုသိုလ် အကုသိုလ်အကျိုး
ဆက်ကို ပြက်ပြက်ထင်မြင်ရပါတော့သည်။ သံသယနှင့် ထိတ်လန့်ခြင်းသည် သူ့အပေါ်
ထုထပ်စွာ စုရုံးရောက်ရှိလာပါတော့သည်။ ထိုအခါ သူသည် ငါမည်သူ့အပေါ်၌
မကောင်းမှု ဒုစရိုက်ကို ကျူးလွန်ခဲ့မိပါသနည်းဟူသော တွေးတောဆင်ခြင်မှုကိုလည်း
ပြုတတ်လာပါသည်။ သူ ကျူးလွန်ခဲ့သော မကောင်းမှု အကုသိုလ်စရိုက်အပြစ်များကို
များများဆင်ခြင်မိလေ အိပ်ပျော်ခိုက်မှာ အထိတ်တလန့် ယောင်ယမ်းသော ကလေးငယ်
ကဲ့သို့ သူသည်လည်း ရှေးကပြုခဲ့သော အကုသိုလ်ကံ၏ အမှောင်ထု လွှမ်းဖုံးကာ
ထိတ်လန့်၍သာ နေပါတော့သည်။ သို့ရာတွင် တစ်စုံတစ်ခုသော အကုသိုလ်ဒုစရိုက်
ကိုလည်း မပြု၊ အပြစ်တစ်စုံတစ်ရာလည်းမရှိ ဟူသော အသိတရားကို မွေ့မြူလျက်
ရှိမြဲနိုင်သော မျှော်လင့်ချက်ဖြင့် အသက်ရှင်နေနိုင်သော သူတို့အဖို့မှာကား ပင်ဒါ ဆိုသူ
ပြောဖူးသကဲ့သို့ ဇရာဒုက္ခလတရားသည်ပင် အကြင်နာပါသော ပြုစုယုယခြင်း တစ်မျိုး
ဖြစ်ရပါတော့သည်။ သူ့စကားသည် မည်မျှနှစ်သက်ဖွယ် ကောင်းလိုက်ပါသနည်း။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

စည်းစိမ်ဥစ္စာကြောင့် ရရှိခံစားအပ်သော ကောင်းကျိုးချမ်းသာဟူသည် (လူတိုင်းအဖို့ မဆိုနိုင်သော်လည်း) သူတော်ကောင်းတို့အဖို့မူကား၊ သူတစ်ပါးအပေါ် လိမ်လည်ခြင်း၊ စဉ်းလဲခြင်းမှ ကင်းလွတ်အောင် ရှောင်နိုင်သည့် အခွင့်ကို ရရှိနိုင်ပါသည်။ စည်းစိမ် ချမ်းသာသောသူအဖို့ အပြစ်မရှိသူဖြင့် ငရဲကို စိုးရိမ်ခြင်း ဖြစ်ဖွယ်လည်းမလိုသော ကြောင့် စိတ်၏ငြိမ်းချမ်းခြင်းကိုလည်း ရရှိစေနိုင်ပါသည်။ ငါ့အထင်ကိုဆိုရလျှင် အလိမ္မာ ဉာဏ်ရှိသောသူအဖို့ စည်းစိမ်ဥစ္စာသည် ကြီးစွာသော အထောက်အပံ့ဖြစ်သည်ဟု ယူဆ ပါသည်။*

ဤကား ဂရိပညာရှင်ကြီး ဆော့ခရတ္တိ၏ ဇရာဒုက္ခလတရားအမြင်ဖြစ်ပါသည်။ အနောက်တိုင်းသား ပညာရှိဆော့ခရတ္တိ၏ အတွေးအမြင်များသည် လောက၌ သူတော် ကောင်းတရား ထွန်းကားရေးကို အစဉ်အားပေးခဲ့ပါသည်။

❀

* Plato's Republic pp. 5-8

ဆော့ခရတ္တိပညာရှင်၏ ဉာယ* ဒဿန

၁၉၈၅ ခု၊ ဒီဇင်ဘာလထုတ် မိုးဝေမဂ္ဂဇင်း အမှတ် ၂၁၂ တွင် ဆောင်းပါးရှင် ကျော်ဇောနိုင်က 'ဆိုကရေးတီး၏ တရားဥပဒေနှင့်တရားမျှတမှု အယူအဆ' ခေါင်းစဉ်ဖြင့် အတွေးအမြင်ဆန်ဆန် ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ်ရေးခဲ့ပါသည်။ တရားဥပဒေပညာရှင်များသည် တရားနည်းလမ်းကျမှု၊ တရားဖြောင့်မတ်မှု၊ တရားမျှတမှုစသော တရားများကို စဉ်းစား ကြည့်သည့်အခါတိုင်း ခေါ်မတိုင်းသား ဒဿနပညာရှင်ကြီး ဆော့ခရတ္တိ (ဆိုကရေးတီး ဟုလည်းရေးသည်) ၏ အတွေးအမြင်များကို အလေးဂရုပြုကြရကြောင်းကို ကျော်ဇောနိုင် က မီးမောင်းထိုးပြထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ဒဿနပညာသည် ဘာသာရပ်အသီးသီး၏ မိခင်ပညာရပ်ကြီး ဖြစ်ခဲ့သည့်ပြင်** ပညာရပ်အသီးသီးအား လမ်းညွှန်ချက်ပေးခဲ့သော ရှေ့ဆောင်လမ်းပြပညာရပ် ဖြစ်ခဲ့ပါ သည်။ ဘုန်းကြီးမည့် သားသမီးများကို မွေးဖွားသူဖြစ်ခဲ့သော်လည်း သားသမီးများ ကောင်းစားသလောက် မိခင် ဖခင်တို့ ကောင်းစားချင်မှ ကောင်းစားပါလိမ့်မည်။ သို့ သော် ဘုန်းသမ္ဘာကြီးမား၍ ကောင်းစားသော သားသမီးတို့သည် အလိမ္မာဉာဏ်ရှိပါမူ ကား မိဘတို့၏ကျေးဇူး (သူတို့၌မကင်းကြောင်း) ကို သိတတ်ကြသည်။ ထို့အတူ ဒဿနပညာက မွေးဖွားပေးခဲ့သော (မျက်မှောက်ကာလ၌ အထက်တန်းကျ မျက်နှာပန်း ပွင့်နေသော) ပညာရပ်အသီးသီးနယ်ပယ်တွင်ရှိသော ပညာရှင်များသည် ရှေးက ဒဿန ပညာရှင်ကြီးများ၏ ကျေးဇူးကို အောက်မေ့လာကြခြင်းမှာ အလိမ္မာဉာဏ်နှင့် သူတော် ကောင်းတရား ပွားများလာခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဆိုရပေတော့မည်။

ကျော်ဇောနိုင်၏ ဆောင်းပါးတွင် ဥပဒေပညာနယ်ပယ်၌ လေးစားမြတ်နိုးအပ် သော ဆော့ခရတ္တိအတွေးအမြင်များကို*** ဖော်ပြရာ၌ 'ပလေးတိုး၏ ခရိတိုကထာ' ကို အခြေခံ၍ တင်ပြထားပါသည်။

* Justice (The Universal Burmese- English- Pali Dictionary-by U Hoke Sein. p- 321)

** Phe Pleasure of Philosophy- Will Durant. ch. 1.

၁။ Plato's Crite.

*** မိုးဝေမဂ္ဂဇင်း၊ ၁၉၈၅၊ ဒီဇင်ဘာလ

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

အမှန်မှာ ထိုကျမ်းတွင် ပါသောသဘောတရားသည် 'တရားမျှတမှု' သဘော တရားဆိုသည်ထက် တရားဥပဒေ၏ အဆုံးအဖြတ်အတိုင်း လိုက်နာအပ်သော နိုင်ငံ သားတို့၏ 'တာဝန်ဝတ္တရား' သဘောအမြင်ဖြစ်သည်ဟုဆိုသော် ပို၍သင့်မည် ထင်ပါ သည်။

ဆော့ခရတ္တိသည် ထိုကထာကျမ်း၌ ခရိတိုကို ဆိုဆုံးမရာ၌ နိုင်ငံသားတစ်ဦး သည် တရားဥပဒေ၏ စီရင်ဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ရပ်ကို တရားဖြောင့်မတ်ခြင်းမရှိ (မမှန် ကန်) ဟု ယူဆသဖြင့် ထိုစီရင်ဆုံးဖြတ်ချက်ကို မိမိသဘောအလျောက် ဆန့်ကျင်ချိုး ဖောက်ရန် အားထုတ်လျှင် ထိုအပြုအမူသည် အမှားကို အမှန်ဖြစ်အောင် မလုပ်နိုင်သည် ပြင် အမှန်ကိုပင် အမှားဖြစ်သွားစေနိုင်ကြောင်း တပည့်သားချင်းများ သဘောကျအောင် ဆော့ခရတ္တိပညာရှိ ရှင်းလင်းဟောကြားသောတရား ဖြစ်ပါသည်။

ယခုဖော်ပြအံ့သော အတွေးအမြင်မှာ ဆော့ခရတ္တိသည် နျာယဒဿန (တရား ဖြောင့်မတ်ခြင်း အတွေးအမြင်) ကို ဟောကြားသောတရားဖြစ်၍ ထိုတရားကို ကျယ် ကျယ်လွင့်လွင့် လေ့လာဖတ်ရှုကြရပါလိမ့်မည်။

(ဤတွင် အင်္ဂလိပ်စကား Jusstice ကို မြန်မာဘာသာအားဖြင့် တရားမျှတ ခြင်းဟုလည်း ပြန်ပါသည်။ တရားဖြောင့်မတ်ခြင်းဟုလည်း ပြန်နိုင်ပါသည်။ ပါဠိ ဘာသာဖြင့်မူ 'နျာယ' (ဉာယ) ဟု အတိအကျပြန်နိုင်ပါသည်။ ဝိဝါဒမဖြစ်စေရ ပါဠိဘာသာဖြင့် ဤတွင် 'နျာယ' ဟု ပြန်ဆိုလျက် ဤအတွေးအမြင်တစ်ရပ်လုံးကိုလည်း 'နျာယဒဿန' ဟု ခေါင်းတပ်ပေးလိုက်ပါသည်။

ပီရအိယုမြို့ကလေးတွင် ကျင်းပသော ယဇ်ပူဇော်ပွဲသို့သွားစဉ် စီဖလု၏အိမ် ခေတ္တတည်းခိုခိုက် ဤတရားကို ဆော့ခရတ္တိ ဟောကြားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ဟောကြားပုံမှာ ဤသို့ဖြစ်ပါသည်။)

အဘိုးစီဖလု၊ ထိုစကားသည် ကောင်းမြတ်ပါပေ၏။ သို့ရာတွင် တရားဖြော မတ်ခြင်း (နျာယ) သဘောနှင့်စပ်၍မူ မေးမြန်းချင်ပါသေးသည်။ နျာယ (တရားဖြော မတ်ခြင်း) ဆိုသော သဘောသည် အဘယ်ကိုဆိုပါသနည်း။ မှန်ကန်သော သစ္စာစကာ ကို ပြောဆိုခြင်း အားထားရာ ဖြောင့်မတ်ခြင်းဟု ဆိုပါသလား၊ သူ့ကြွေးကို ပြန်လည် ပေးဆပ်ခြင်းကိုပင် တရားဖြောင့်မတ်ခြင်းဟု ဆိုပါသလား၊ ထို့ထက်ပိုသော အနက် စကားလက်ကျန် ရှိပါသေးသလား။ အထက်စကားတို့တွင် ခြွင်းချက်မရှိတော့ပြီလာ ဆိုကြပါစို့၊ မိတ်ဆွေတစ်ဦးသည် စိတ်ကောင်း၊ နှလုံးကောင်း (အဒေါသ) ရှိစဉ်အခါ သူ၏လက်နက်များကို ကျွန်ုပ်အား အပ်နှံထားခဲ့ပါသည်။ ထိုသူသည် ဒေါသဖြစ်သဖြ

* Plato's Republic- P p 9- 16

ချက်ဆီးလိုသော သဘောရှိသောအခါ၌ ထိုလက်နက်များကို ကျွန်ုပ်ထံမှ ပြန်၍တောင်းခဲ့ ပါသည်။ ထိုအခါ ကျွန်ုပ်သည် ထိုလက်နက်များကို ထိုသူအား ပြန်လည်ပေးအပ်သင့် ပါသလား၊ ကျွန်ုပ်က ပြန်ပေးလိုက်ပါမူ ကျွန်ုပ်ပြုသောထိုအမှုကို မှန်ကန်သောအမှု ဖြစ်သည် (တရားသဖြင့် ပြုခြင်းဖြစ်သည်) ဟု အဘယ်သူမျှ ဆိုလိမ့်မည်မထင်ပါပေ။ ပြန်ပေးသင့်သည်ဟုလည်း မည်သူမျှဆိုကြမည် မထင်ပါ။ ပြန်ပေးသင့်သည်ဟုလည်း မည်သူမျှ ဆိုကြမည်မဟုတ်ပါ။ လူတစ်ဦး၏ အခြေအနေကိုလိုက်၍သာ စကားပြောဆို ကြရာ၌လည်း အခါခပ်သိမ်း မှန်သောစကားကိုသာ ဆိုသင့်သည်ဟုလည်း မည်သူမျှ ဆိုကြမည်မဟုတ်ပါ။

ဆော့ခရတ္တိ၊ သင့်စကားသည် အလွန်မှန်သောစကားဖြစ်ပါသည်ဟု စီဖလုက ဆိုလေသည်။

ထိုစကားမှန်လျှင် မှန်သောသစ္စာစကားကို ဆိုခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ သူ၏ အကြွေးကို ပြန်လည်ပေးဆပ်ခြင်းသည်လည်းကောင်း တရားဖြောင့်မတ်ခြင်း (နျာယ) သဘောကို မှန်ကန်စွာဖော်ပြနိုင်သော အဓိပ္ပါယ်သတ်မှတ်ချက်များ မဟုတ်သေးဟု ကျွန်ုပ်ဆိုရပါတော့မည်ဟု ကျွန်ုပ်က ဆိုလိုက်ပါသည်။ ထိုအခါ စီဖလု၏သား ပိုလီမား က ကြားဝင်၍ ဤသို့ဆိုလေ၏။

ဆော့ခရတ္တိ၊ သိမောနဒီ၏ စကားအတိုင်းယူမည်ဆိုလျှင်ကား ဖြောင့်မတ်ခြင်း အမှန်ဖြစ်ပါသည်။*

ထိုအခါ စီဖလုက ငါမှာ ယဇ်ပူဇော်ရာသို့ သွားရပေဦးမည်။ တရားဆွေးနွေး ခြင်းအမှုကို ပြု၍ နေရစ်ကြရန် ပိုလီမားကုနှင့် အပေါင်းအသင်းများအား ငါလွှဲထားခဲ့ တော့မည်ဟု ဆိုလေသည်။

ပိုလီမားကုသည် အဘိုး၏ အမွေခံသားပင် မဟုတ်လားဟု ကျွန်ုပ်က မေးလိုက် ပါသည်။

စီဖလုလည်း ဟုတ်ပ၊ ဟုတ်ပဟုဆိုလျက် ရယ်မောရင်း ထွက်သွားပါသည်။ ထိုအခါ ကျွန်ုပ်က မေးပါသည်။

ဆွေးနွေးပွဲကို အမွေခံရလိုက်သူ ပိုလီမားကု၊ သင်ဆိုသောအတိုင်း သိမောနဒီ က တရားဖြောင့်မတ်ခြင်းအမြင်ကို မည်သို့ဆိုပါသနည်း။ အမှန်အတိုင်း သင်ဆိုပါလော့။

သူက သူ့အကြွေးကို ပြန်လည်ပေးဆပ်မှသာ တရားဖြောင့်မတ်သည်ဟု ဆိုပါ သည်။ သူဆိုသည့်အတိုင်းလည်း မှန်သည်ဟု ကျွန်ုပ်ယူဆပါသည်။

* မှသာဝါဒသည် ဖြောင့်မတ်ခြင်းတရားကို ဖျက်ဆီးသည်။ သူ့အကြွေးကိုယူပြီး ပြန်မဆပ်ဘဲနေခြင်းသည် မတရားပ၊ ရှုပ်ကြင်သော အမြင်မျိုးဖြစ်သည်။ စာရေးသူ။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ထိုသို့သော အလိမ္မာဉာဏ်ရှိ၍ ဩဇာတိက္ကမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏စကားကို ကျွန်ုပ်စိတ်တွင် ဒွိဟာဖြစ်ရခြင်းအတွက် ကျွန်ုပ် စိတ်မကောင်းပါ။ သို့ရာတွင် သင့်စိတ်မှာ ရှင်းရှင်းသိမြင်သည့်ကိစ္စကို ကျွန်ုပ်စိတ်မှာ မရှင်းသလိုဖြစ်နေပါသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ရှေးက ကျွန်ုပ်တို့ ပြောခဲ့ကြသကဲ့သို့ လက်နက်အပ်နှံခြင်းကိစ္စကိုပင် ပြန်၍သုံးသပ်ကြည့်မည်ဆိုလျှင် လူတစ်ယောက်သည် သူအပ်နှံထားသော လက်နက်ကိုဖြစ်စေ၊ တစ်စုံတစ်ခုကိုဖြစ်စေ သဘောယုတ်ရှိသောအခါ၌ ပြန်တောင်းလျှင် ကျွန်ုပ်သည် ပြန်ပေးသင့်သည်ဟု (သိမောနဒိ) လည်း ဆိုလိုခြင်းရှိမည်မထင်ပါ။ သို့တစေ အပ်နှံထားခြင်းဆိုသည်ကိုလည်း အကြွေးမဟုတ်ဟု ငြင်းနိုင်အံ့မထင်ပါ။

မှန်ပါသည်။

သို့ဖြစ်လျှင် ကျွန်ုပ်ထံ၌ ပြန်လည်တောင်းခံသောသူ၌ ဖြောင့်မှန်သောစိတ်ကောင်းနှလုံးကောင်းမရှိခိုက်ဖြစ်သဖြင့် ကျွန်ုပ်ကလည်း မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ ပြန်ပေးရန်မသင့်သည့်အဖြစ်နှင့် ကြုံနေရပါမူကား မည်သို့ဆိုပါမည်နည်း။

မပေးသင့်ဟုပင် ဆိုရပါမည်။

သိမောနဒနက အကြွေးကို ပြန်၍ပေးဆပ်ခြင်းသာလျှင် တရားဖြောင့်မတ်မှန်ကန်သည်ဟုဆိုရာ၌ ဤကိစ္စမျိုးကိုပါ ထည့်တွက်ရမည်ဟု ယူဆထားဟန်တော့မတူပါ။

မယူဆပါ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် သူသည် အဆွေခင်ပွန်းကောင်းတို့မည်သည် တစ်ဦးကိုတစ်ဦး ကောင်းကျိုးချမ်းသာကိုသာ ဖြစ်စေရမည်။ မည်သည့်အခါမျှ နစ်နစ်ဆုံးရှုံးဖြင်းကို မဖြစ်သင့်ဟု ယူဆထားသူဖြစ်ပါသည်။

အကယ်၍ နှစ်ဦးသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် အဆွေခင်ပွန်းဖြစ်ခဲ့သော် တစ်ဦးအပ်နှံထားသော ရွှေကို ပြန်ပေးလိုက်သောအခါ ပစ္စည်းလက်ခံထားသူအဖို့ နစ်နာသည်ကိုတော့ ကြွေးဆပ်သည့်သဘော မထားရဟု သင်ဆိုလိုဟန်တူသည်။ သိမောနဒိလည်း ထိုသို့ပင် ဆိုလိမ့်မည်ဟူ၍ သင် တွေးဆသည်မဟုတ်လား။

ဟုတ်ပါသည်။

သို့ဆိုလျှင် ကျွန်ုပ်တို့မှာ ပေးရန်ရှိသည့် အကြွေးကို ရန်သူတို့လည်း ရထိုက်သည်မဟုတ်လား။

သေချာအောင်ဆိုရလျှင် ကျွန်ုပ်တို့မှာ ပေးရန်ရှိသည့်အကြွေးကို ရန်သူတို့လည်း ရထိုက်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်အယူမှာကား ရန်သူတစ်ဦးက ရန်သူတစ်ဦးအား ပေးရန်ရှိသည့် ကြွေးကား ရန်ကြွေးသာဖြစ်၍ ၎င်းတို့ရထိုက်သည်မှာလည်း နစ်နာဆုံးရှုံးမှုသာဖြစ်ထိုက်ပါသည်။

သို့ဆိုလျှင် သိမောနဒိသည်လည်း ကဗျာဆရာများဆိုကြသည့်အတိုင်း တရား

[illegible]ခြင်း၏ သဘာဝကို အဆိုးဆိုသည်နှင့်သာတူတော့သည်။ အဘယ်ကြောင့် [illegible] သူကလည်း ထိုက်သင့်သူအား ရထိုက်ရသင့်သည်ကို ပေးခြင်းအား တရား [illegible]ဟု ဆိုရာကျနေသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ လူတစ်ဦးအား သူရထိုက်ရသင့်ရာကို [illegible]သဘောကိုပင် သူက အကြွေးဟု သမုတ်ရာကျနေပါသည်။

ထိုအတိုင်းပင် ဆိုရာကျနေပါသည်ဟု ပိုလီမားကုက ဆိုလေသည်။ ကျွန်ုပ် [illegible] ပြန်ဆိုလိုက်ပါသည်။

အရှင်ဘုရား၊ မည်သို့ဆိုပါသနည်း။ အကယ်၍ ကျွန်ုပ်တို့ ဆေးပေးခြင်းဖြင့် [illegible]သည် မည်သည်ကို ရထိုက်ပါသနည်းဟူ၍ သူ့ကိုမေးပါအံ့။ သူ့အနေနှင့် ကျွန်ုပ် [illegible]အမေးကို မည်သို့ပြန်ဖြေလိမ့်မည်ဟု ထင်ပါသနည်း။

ဆေးပေးခြင်းဖြင့် လူ့ခန္ဓာကိုယ်တွင် ဆေးကိုလည်းကောင်း၊ အသားကိုလည်း [illegible]၊ အဖျော်ကိုလည်းကောင်း ရရှိသည်ဟုပင် မုချ သူဖြေပါလိမ့်မည်။

ချက်ပြုတ်ရာ၌ သင့်တော်ရာ (ထိုက်သင့်သည့်အရာ) ကို ပေးပါဆိုလျှင် [illegible]သည့်အရာကို ပေးမည်နည်း။

ဟင်းခတ်အမွှေးအကြိုင်ကို ပေးရမည်ဖြစ်ပါသည်။

သို့ဖြစ်မူ တရားမျှတခြင်းဆိုရာ၌ မည်သူ့ကို မည်သည့်အရာကို ပေးရပါမည်နည်း။

ဆော့ခရတ္တိဆိုခဲ့သော ဥဒါဟရဏ်များအရဆိုလျှင်တော့ တရားမျှတမှုရှိစေရန် [illegible]မိတ်ဆွေကို အကျိုးရှိ၍ ချမ်းသာအောင် ပြုလုပ်ရမည်ဖြစ်ပြီး ရန်သူကိုမူ အကျိုး [illegible] ဆင်းရဲဒုက္ခရောက်အောင် ပြုလုပ်သောအတတ်ကိုသာ တရားဖြောင့်မတ်ခြင်းဟု [illegible]တော့မည်။

သို့ဆိုလျှင် ဆိုလိုသောအဓိပ္ပာယ်သည်လည်း ထိုအတိုင်းပင် ဖြစ်မည်လား။

ထိုအတိုင်းပင် ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု ကျွန်ုပ်ထင်ပါသည်။

သို့ဖြစ်၍ နာမကျန်းဖြစ်သောအခါ၌ မိတ်ဆွေကို ကောင်းကျိုးရအောင်၊ ရန်သူ [illegible] ဆိုးကျိုးရအောင် အဘယ်သူသည် အတတ်နိုင်ဆုံးပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်မည်နည်း။

ဆေးသမားသည်သာ အတတ်နိုင်ဆုံးဖြစ်ပါသည်။

ထားပေဦး၊ ရေလမ်းခရီးသွားခိုက် သမုဒ္ဒရာအတွင်း၌ အန္တရာယ်ဒုက္ခရောက်သော [illegible]၌ မည်သူသည် မိတ်ဆွေကို ကောင်းကျိုးချမ်းသာရစေ၍ ရန်သူကို ဆင်းရဲဒုက္ခ [illegible]တ်အောင် အတတ်နိုင်ဆုံးပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်မည်နည်း။

သင်္ဘောမောင်းသော မာလိန်မှူးပင်ဖြစ်ပါမည်။

မည်သို့သော အပြုအမူ၊ မည်သို့သော အတွေးအမြင်တို့သည် တရားမျှတသော [illegible]အဖို့ ရန်သူကို အများဆုံးပျက်စီးစေ၍ မိတ်ဆွေကို အများဆုံး ကောင်းကျိုးဖြစ်စေ [illegible]သနည်း။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

စစ်မက်တိုက်ခိုက်ခြင်းသည် ရန်သူကို ပျက်စီးစေပါသည်။ မဟာမိတ်ဖွဲ့ခြင်းသည် မိတ်ဆွေကို အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေပါသည်။

သို့ရာတွင် လူတစ်ဦးသည် ကျန်းမာစဉ်အခါ၌ ဆေးသမားကို အလိုရှိသည် မဟုတ်ပါ ပိုလီမားကု။

မှန်ပါသည်၊ အလိုမရှိပါ။

ရေလမ်းခရီးသို့ မသွားသောသူအဖို့မှာလည်း သင်္ဘောမောင်း မာလိန်မှူးကို အလိုရှိသည်မဟုတ်ပါ။

မလိုအပ်ပါ။

သို့ဖြစ်မူ ငြိမ်းချမ်းသော ကာလ၌လည်း တရားဖြောင့်မတ်ခြင်းသည် အလိုအပ်သည်မဟုတ်၊ (အသုံးမကျ) ဟု ဆိုရပါမည်လား။

ကျွန်ုပ် ထိုကဲ့သို့ မစဉ်းစားမိပါ။

သို့ဖြစ်လျှင် သင်က ငြိမ်းချမ်းသောအခါမှာဖြစ်စေ၊ စစ်ဖြစ်သည့်အခါမှာဖြစ်စေ တရားဖြောင့်မတ်ခြင်းသည် အသုံးကျသည် (လိုအပ်သည်) ဟု စဉ်းစားသလား။

မှန်ပါသည်။

မျိုးစေ့ကို သိမ်းဆည်းသိုမှီးရန်အတွက် သားစပ်ခြင်း မေထုန်မှုကို ပြုရသကဲ့သို့ပင်လား။

မှန်ပါသည်။

ဖိနပ်ကို သိမ်းဆည်းသိုမှီးရန်အတွက် ဖိနပ်ချုပ်ခြင်းအလုပ်ကို လုပ်ရသကဲ့သို့ဖြစ်သည်ဟု သင်ဆိုလိုပါသလား။

မှန်ပါသည်။

သို့ဖြစ်မူ အလားတူသော မည်သည့်အသုံးဝင်မှု သို့မဟုတ် အစွမ်းသတ္တိတို့သည် ငြိမ်းချမ်းသောကာလ၌ တရားဖြောင့်မတ်ခြင်းကို သိမ်းဆည်းသိုမှီးပါသနည်း။

ဆော့ခရတ္တိ၊ ပဋိညာဉ်[၁] အားဖြင့် တရားဖြောင့်မတ်ခြင်းသည် အသုံးဝင်ပါသည်။

သို့ဆိုရာ၌ ပဋိညာဉ်ဆိုသောစကားသည် နှစ်ဦးနှစ်ဖက် စီးပွားဘက်ခြင်း[၂] ပေါင်းစပ်ကြခြင်းသဘောကို သင်ဆိုလိုပါသလား။

ထိုအတိုင်းပင် အတိအကျ ဆိုလိုပါသည်။

သို့သော် ကျားထိုးကြရာ၌ တရားမျှတသောသူသည် ပိုကောင်းပြီး ပို၍အသုံးဝင်သော ကစားဘက်ဖြစ်သလား၊ သို့မဟုတ် ကျားထိုးကျွမ်းကျင်သူသည် ပိုကောင်းပြီး ပို၍ အသုံးဝင်သော ကစားဘက်ဖြစ်သလား။

၁။ Contract

၂။ Partnership

ကျားထိုးကျွမ်းကျင်သူသာ ဖြစ်ပါသည်။

ထို့ပြင် တိုက်ဆောက်ရာ၌ တရားမျှတသူသည် ပန်းရန်ဆရာထက် ပို၍အသုံးဝင်ပြီး ပိုကောင်းသော လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် ဖြစ်သလား။

ပြောင်းပြန်သာလျှင် ဖြစ်ပါသည်။

ထို့ပြင် စောင်းတီးရာ၌လည်း ကျွမ်းကျင်သောစောင်းသမားသည်သာ တရားမျှတသောသူထက် ပို၍အသုံးဝင်ပြီး ပိုကောင်းသော မိတ်ဖက်ဖြစ်သည်မှန်လျှက် မည်သို့သော အမှုကိစ္စသည် တရားဖြောင့်မတ်သူက ပို၍အသုံးဝင်ပြီး ပိုကောင်းသောအမှုဖြစ်ပါသနည်း။

ငွေရေးကြေးရေး အစုစပ်လုပ်ငန်းမျိုး ဖြစ်ပါသည်။

မှန်ပါသည် ပိုလီမားကု၊ သို့ရာတွင် ငွေကြေးသုံးစွဲသည့် ကိစ္စမှာမူ ထိုသို့မဟုတ်ပါ။ အကြောင်းမူ မြင်းကို အရောင်းအဝယ်ပြုသည့်ကိစ္စတွင် သင်သည် ဖြောင့်မတ်သူ၏ အကြံဉာဏ်ကို ယူဖို့ လိုမည်မဟုတ်ပါ။ မြင်း၏ကြန်အင်လက္ခဏာ၌ လိမ္မာကျွမ်းကျင်သူသာလျှင် ထိုကိစ္စတွင် ပို၍အသုံးဝင်ပါလိမ့်မည်။ ထိုသို့ပင် ဖြစ်သည်မဟုတ်ပါလား။

သေချာပါသည်။

ထို့ပြင် သင်္ဘောဝယ်မည်ဆိုလျှင်လည်း သင်္ဘောတည်ဆောက်သူ သင်္ဘောမောင်းသူတို့သာ ပိုကောင်းသောသူများ ဖြစ်ကြသည်မဟုတ်လား။

ဟုတ်ပါသည်။

သို့ဖြစ်လျှင် တရားဖြောင့်မတ်သူနှင့်တွဲဖက်၍ ရွှေငွေတို့ကို အသုံးချရာ၌ ပို၍ အသင့်တော်သော အမှုကိစ္စသည် အဘယ်ကိစ္စဖြစ်သနည်း။

အပ်နှံသော ဥစ္စာကို လုံခြုံအောင် ထိန်းသိမ်းခြင်းပြုရသည့်အခါ ပို၍လိုအပ်ပါသည်။

ငွေကို အလိုမရှိတော့၍ သိမ်းထားရသည့်အခါကို သင်ဆိုလိုသလား။

ထိုအတိုင်း အမှန်ဖြစ်ပါသည်။

သို့ဆိုပါက ငွေသည် အသုံးမဝင်သောအခါမှသာ တရားဖြောင့်မတ်ခြင်းသည် အသုံးဝင်သည်ဟု ဆိုရာကျသည်မဟုတ်လား။

ထိုသို့ မှန်းဆတွေးတောစရာတော့ ဖြစ်ပါသည်။

သင်သည် ကာလွှားကိုဖြစ်စေ၊ ဗျပ်စောင်းကိုဖြစ်စေ အသုံးမလို၍ သိမ်းဆည်းထားသည့်အခါ၌သာ လုံခြုံစွာ ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် တရားဖြောင့်မတ်ခြင်းသည် အသုံးဝင်ပါသည်။ သို့ရာတွင် ထိုပစ္စည်းများကို သုံးစွဲရန် သင်အလိုရှိသောအခါတွင်မူ စစ်သားတို့၏ အတတ်ပညာနှင့် ဂီတသမား၏ အတတ်ပညာတို့သည်သာ ပို၍အသုံးဝင်သည် မဟုတ်လား။

သေချာပါသည်။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ထိုသို့ဖြစ်ပါက အရာခပ်သိမ်းတို့တွင် ထိုအရာများ အသုံးမဝင်စဉ်အခါမှသာ တရားဖြောင့်မတ်မှုသည် အသုံးဝင်ပြီး ထိုအရာများ အသုံးဝင်သည့်အခါ၌မူ တရားဖြောင့်မတ်ခြင်း (နျာယ) သည် အသုံးမဝင်ဖြစ်နေသည် မဟုတ်လား။

ဤသို့ပင် တွေးဆဖွယ် ဖြစ်ပါသည်။

သို့ဖြစ်ပါမူကား တရားဖြောင့်မတ်ခြင်းသည် အများအတွက် ကောင်းမြတ်သည် မမည်တော့ပေ။ သို့သော် အခြားအချက်များကိုလည်း ကျွန်ုပ်တို့ ဆက်၍ စဉ်းစား ကြည့်ကြပါဦးစို့။ အကြင်သူသည် လက်ဝှေ့ထိုးရာ၌ဖြစ်စေ၊ အခြားထိုးသတ်ပွဲ တစ် တစ်ရာ၌ဖြစ်စေ ဒိုင်ပွဲရပ် အလဲထိုးသတ်နိုင်လျှင် ထိုသူသည် အကောင်းဆုံး လက်ဝှေ့ သမား မဟုတ်ပေလား။

သေချာပါသည်။

အကြင်သူသည် ရောဂါကို ကာကွယ်ခြင်း၌လည်းကောင်း၊ ကုသခြင်း၌လည်း ကောင်း၊ အထူးကျွမ်းကျင်လျှင် ထိုသူသည် ရောဂါကို ဖန်တီးရာတွင်လည်း အတတ်နိုင် ဆုံးသူပင် မဟုတ်လား။

မှန်ပါသည်။

အကြင်သူသည် တပ်စခန်းတစ်ခုကို အကောင်းဆုံး ကာကွယ်စောင့်ရှောက် နိုင်သည်နှင့်အမျှ ရန်သူစခန်းကို တိတ်တဆိတ် ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ရာတွင်လည်း အကောင်းဆုံး တတ်နိုင်သူဖြစ်သည် မဟုတ်လား။

သေချာပါသည်။

သို့ဆိုလျှင် တစ်စုံတစ်ခုကို ကောင်းစွာထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်နိုင်သောသူသည် လည်း အကောင်းဆုံး ခိုးယူနိုင်သူပင် မဟုတ်လား။

ဤသို့ပင် ဆင်ခြင်နိုင်သည်ဟု ကျွန်ုပ်ထင်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် အကယ်၍ ငွေကြေးကို လုံခြုံအောင် ထိန်းသိမ်းခြင်း၌ ကောင်းမွန် သော တရားဖြောင့်မတ်သူသည်လည်း ထိုငွေကို ခိုးယူရန်အတွက် အကောင်းဆုံးပုဂ္ဂိုလ် ပင် ဖြစ်ပါသည်။

ဆင်ခြေအရမူ ထိုသို့ပင် သဘောရောက်နေပါသည်။

ဤအတိုင်းဆိုလျှင် အဆုံး၌ တရားဖြောင့်မတ်သူသည် ခိုးသူအဖြစ်သို့ ရောက် သွားပေတော့သည်။ ဤကား သင်ခန်းစာယူဖွယ်ကိစ္စတစ်ရပ်ကို ကျွန်ုပ်ပြောလိုရင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဤစကားတို့သည် သင်ဆိုခဲ့သော မိတ်ဆွေကို ကောင်းကျိုးပြု၍ ရန်သူ တို့ ဆိုးကျိုးပြုခြင်းသည် တရားဖြောင့်မတ်ခြင်းဖြစ်သည်ဆိုသော သင့်စကားကို ထော က်၍ ကျွန်ုပ်ဆိုခြင်းသာ ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်မည်သို့ ပြောဆိုခဲ့မိသည်ကိုပင် ယခု ကျွန်ုပ်မသိတော့ပါ။ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်သည် နောက်စကားများအတိုင်းပင် ယူဆဆဲဖြစ်ပါသည်။

ကောင်းပြီ။ နောက် မေးခွန်းတစ်ခု မေးရပါဦးမည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ပြောဆိုခဲ့ကြ သော မိတ်ဆွေ၊ ရန်သူဆိုသော စကားတို့သည် တကယ့်မိတ်ဆွေစစ်၊ တကယ့်ရန်သူ စစ်ကို ဆိုလိုသလား၊ သို့မဟုတ် မိတ်ဆွေ၊ ရန်သူဟု စိတ်အထင်ကို ဆိုကြခြင်းဖြစ် သလား။

မုချအားဖြင့် လူတစ်ဦးသည် သူ့အပေါ်၌ ကောင်းသည်ဟု ထင်သူအား ချစ်ခင် တတ်ပြီး သူ့အပေါ်၌ မကောင်းဟုထင်သူအား မုန်းတီးတတ်ပါသည်။

ဟုတ်ပြီ။ သို့ရာတွင် အကောင်းအဆိုးဆိုရာ၌ လူတို့သည် မှားတတ်ကြသည် မဟုတ်လား။ မကောင်းဘဲနှင့်လည်း အကောင်းထင်တတ်ကြသည်မဟုတ်လား။

ထိုအချက်လည်း မှန်ပါသည်။

ထိုသို့ မှားသောသူအဖို့သည် လူကောင်းကို ရန်သူအဖြစ်၊ လူဆိုးကို မိတ်ဆွေ အဖြစ် ယူဆနိုင်သည်မဟုတ်လား။

မှန်ပါသည်။

ထိုကိစ္စမျိုးတွင် အဆိုးကို အကောင်းလုပ်၍ အကောင်းကို အဆိုးလုပ်ခြင်းသည် ပင် အမှန်ဖြစ်နေပေတော့မည် မဟုတ်လား။

ထင်ရှားပါသည်။

သို့ရာတွင် သူတော်ကောင်းတို့သည် တရားဖြောင့်မတ်သူများသာဖြစ်ကြ၍ မတရားသည်ကိုလည်း ပြုရိုးထုံးစံမရှိကြသည်မှာလည်း အမှန်ပင် မဟုတ်လား။

မှန်ပါသည်။

သင့်ဆင်ခြေများအရဆိုလျှင် အများတစ်စုံတစ်ရာ မပြုလုပ်သူကို နစ်နာစေခြင်း သည်ပင် တရားမျှတသည်ဟု ဆိုရာကျနေသည်မဟုတ်လား။

ကျွန်ုပ် ထိုသို့မဆိုလိုပါ။ ထိုသဘောမှာ ယုတ်မာသည့်သဘောသာ ဖြစ်ပါသည်။

သို့ဆိုလျှင် ကျွန်ုပ်တို့အနေနှင့် တရားဖြောင့်မတ်သူကို ကောင်းကျိုးဖြစ်စေ၍ မတရားသူကိုသာ ဆိုးကျိုးဖြစ်စေသင့်သည်ဟု ဆိုသင့်သလား။

ကျွန်ုပ် ထိုစကားကို ပို၍နှစ်သက်ပါသည်။

သို့သော် အကျိုးဆက်ကို ကြည့်သင့်ပါသလား။ လူတို့တွင် လူ့သဘာဝကို နားမလည်သော အနွပုထုဇဉ်တို့သည် မကောင်းသောအပေါင်းအသင်းကိုလည်း ခင်ပွန်း ပြု၍ နေတတ်ကြပါသည်။ ထိုကိစ္စတွင် သူသည် ထိုမိတ်ဆွေမျိုးကို နစ်နာအောင် ပြု သင့်ပါသည်။ တချို့မှာ ရန်သူပင်ဖြစ်သော်လည်း ကောင်းမြတ်သည်ဖြစ်၍ ထိုရန်သူကို ကောင်းကျိုးပြုသင့်ပါသည်။ ထိုသို့ဖြစ်ပါမူကား ကျွန်ုပ်တို့သည် သိမောနိဒ်ဆိုသည်ဟု ယူဆခဲ့သော အယူနှင့် ဆန့်ကျင်သောစကားကိုသာ ဆိုရပေတော့မည်။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

မှန်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် မိတ်ဆွေ၊ ရန်သူဆိုသောစကားများကိုသုံးစွဲကြရာ၌ ကြုံကြရသော အမှားကို ပြင်သင့်ပါသည်။

ပိုလီမားကု၊ အဘယ်အမှားကို သင်ဆိုသနည်း။

ကျွန်ုပ်တို့သည် ကိုယ့်အပေါ်ကောင်းသည်ဟု စိတ်အထင်ရှိသူအား မိတ်ဆွေဟု သတ်မှတ်ခဲ့ကြခြင်းကို ဆိုပါသည်။

ထိုအမှားကို မည်သို့ပြင်ဆင်ပါမည်နည်း။

အကြင်သူသည် လူကောင်းသူကောင်းဟု ယူဆဖွယ်လည်းရှိ၏။ အမှန်တကယ်လည်း ကောင်းကျိုးကို ဖြစ်စေသူဖြစ်လျှင် ထိုသူကို မိတ်ဆွေဟူ၍ဆိုသင့်ပြီး အကြင်သူသည် လူကောင်းသူကောင်းဟု ယူဆဖွယ်လည်းမရှိ၊ အမှန်တကယ် ကောင်းကျိုးကို ဖြစ်စေခြင်းလည်းမရှိလျှင် ထိုသူကို မိတ်ဆွေမဟုတ်ဟူ၍ ဆိုသင့်သည်ထင်ပါသည်။ ရန်သူမှာလည်း ထိုနည်းအတူပင် ဖြစ်ပါသည်။

သင်က ကောင်းသောသူကို မိတ်ဆွေ၊ ဆိုးသောသူကို ရန်သူဟု ဆိုသင့်ကြောင်း ဆင်ခြေပေးလိုသလား။

ဟုတ်ပါသည်။

သို့ဖြစ်လျှင် ထိုစကားသည် ရှေးက ကျွန်ုပ်တို့ဆိုခဲ့ကြသော မိတ်ဆွေကို ကောင်းကျိုးပြုလျှင် တရားဖြောင့်မတ်သည်။ ရန်သူကို ဆိုးကျိုးပြုလျှင် တရားမျှတသည်ဆိုသော ရိုးရိုးဆိုသောစကားအစား တစ်နည်းအားဖြင့် ဆိုခြင်းမျှသာဖြစ်ပါသည်။ ထို့ထက်ပို၍ ဆိုရလျှင် မိမိအပေါ် ကောင်းကျိုးပြုသော မိတ်ဆွေကို ပြန်၍ကောင်းကျိုးပြုခြင်းသည် တရားမျှတသည်။ မိမိအပေါ် ဆိုးကျိုးကို ပြုသောရန်သူကို ပြန်၍ အကျိုးယုတ်စေခြင်းသည်လည်း တရားဖြောင့်မတ်သည်ဟု ဆိုခြင်းပင်မဟုတ်လား။

မှန်ပါသည်။ ထိုသို့ဆိုခြင်းသည် သစ္စာစကားဖြစ်သည်ဟု ကျွန်ုပ်ထင်ပါသည်။

သို့ရာတွင် တရားဖြောင့်မတ်သူသည် တစ်စုံတစ်ယောက်သောသူအား နစ်နာပျက်စီးစေသူဖြစ်သင့်ပါသလား။

အကြင်သူသည် သူ၏ရန်သူလည်းဖြစ်၍ ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲသူလည်းဖြစ်လျှင် ထိုသူအား မုချထိခိုက်နစ်နာအောင် လုပ်သင့်ပါသည်။

မြင်းတို့သည် အနာတရဖြစ်သောအခါ တိုးတက်လာသလား၊ ဆုတ်နစ်ကြောက်ရွံ့သွားသလား။

ဆုတ်နစ်သွားပါသည်။

ဆုတ်နစ်ခြင်းသည် မြင်းတို့မှာ ကောင်းသောအရည်အချင်းဖြစ်သော်လည်း ခွေးတို့အဖို့မှ ထိုသို့မဟုတ်သည်လည်း မှန်သလား။

ဟုတ်မှန်ပါ၏။

လူတို့မှာလည်း ထိုမှသိ၊ ဆုံးရှုံးနစ်နာမှု သံဝေဂရသည့်သဘောလည်း ရှိသည်။ ထိုသို့ သတိသံဝေဂရခြင်းသည် လူသားအဖို့ သင့်မြတ်သော အကျင့်သီလပင်ဖြစ်သည် မဟုတ်ပါလား။

မုချ မှန်ပါသည်။

တရားဖြောင့်မတ်ခြင်းဟူသည်လည်း မြတ်သောအကျင့်သီလပင် မဟုတ်လား။

သေချာပါ၏။

ထို့ပြင် လူသားကို ထိခိုက်နစ်နာစေခြင်းကိုပင် မတရားပြုကျင့်သည်ဟု ယူဆသည်မဟုတ်လား။

ရလဒ်ကား ထိုသို့ပင်ဖြစ်ပါသည်။

သို့ရာတွင် အတီးအမှုတ်၌ ကျွမ်းကျင်သူသည် မိမိ၏တေးဂီတ အတတ်ပညာ ဖြင့် နားသောတဆင်သူအား သာယာနာပျော်ဖွယ် မဖြစ်အောင် ပြုကျင့်ပါသလား။

မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ မပြုလုပ်ပါ။

သို့မဟုတ် မြင်းသည်တော်သည် မိမိ၏အတတ်ဖြင့် မြင်းသမားဆိုးများကို ဖြစ်ပေါ်လာအောင် ပြုလုပ်တတ်သလား။

မဖြစ်စကောင်းပါ။

သို့ဆိုလျှင် တရားဖြောင့်မတ်သူသည်လည်း မိမိ၏ တရားဖြောင့်မတ်ခြင်းဖြင့် မတရားမှုကို ပြုပါမည်လား။ ရိုးရိုးပြောဆိုရလျှင် သူတော်ကောင်းသည် မိမိ၏မြတ်သော အကျင့်ဖြင့် သူယုတ်မာကို လုပ်ပါမည်လား။

မပြုလုပ်ဟု အခိုင်အမာဆိုနိုင်ပါသည်။

ထို့ပြင် အပူသည် အအေးကို ဖြစ်စေနိုင်သလား။

မဖြစ်စေနိုင်ပါ။

သို့မဟုတ် ခြောက်သွေ့ခြင်းသည် စိုစွတ်ခြင်းကို ဖြစ်စေနိုင်သလား။

မဖြစ်နိုင်ကြောင်း ထင်ရှားပါသည်။

သို့ဖြစ်လျှင် သူတော်ကောင်းသည်လည်း တစ်စုံတစ်ယောက်သောသူကို အကျိုးယုတ်အောင် ပြုလုပ်ပါမည်လား။

မဖြစ်နိုင်ပါ။

ထို့ပြင် တရားဖြောင့်မတ်ခြင်းသည် ကောင်းမြတ်ခြင်းပင်ဖြစ်သည် မဟုတ်လား။

မုချ ဖြစ်ပါသည်။

သို့ဖြစ်လျှင် မိတ်ဆွေကိုဖြစ်စေ၊ တစ်ပါးသူကိုဖြစ်စေ ထိခိုက်နစ်နာစေခြင်းသည် တရားဖြောင့်မတ်သောသူ၏ အပြုအမူမဟုတ်၊ ဆန့်ကျင်ဘက်အားဖြင့် ထိုအပြုအမူသည် တရားဖြောင့်မတ်ခြင်းမရှိ၊ သူတို့၏အပြုအမူသာလျှင်ဖြစ်သည် မဟုတ်လား။

သောခရတ္တိ၊ သင်ဆိုသော ဤစကားသည် သစ္စာစကား မှန်ဖြစ်သည်ဟု

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ထွန်းပ်ထင်ပါပြီ။ သို့ဖြစ်၍ တရားဖြောင့်မတ်ခြင်းသည် အကြွေးကို ပေးဆပ်ခြင်း၌ အကျုံးဝင်သည်ဆိုသော စကားသည်လည်းကောင်း၊ ကောင်းကျိုးရစေခြင်းဖြင့် မိတ်ဆွေ၏ကြွေးကို ဆပ်ရာသည်။ ဆိုးကျိုးရစေခြင်းဖြင့် ရန်သူ၏ကြွေးကို ဆပ်ရာသည်ဆိုသော စကားရပ်တို့သည်လည်းကောင်း စိုင်စစ်အားဖြင့် သူတော်ကောင်းတို့၏ စကားရပ်များ မဟုတ်ကြပါကုန်။ သင်ရှင်းလင်းသုတ်သင်ခဲ့သကဲ့သို့ မည်သည့်ကိစ္စမှာပင်ဖြစ်စေ သူတစ်ပါးအား ထိခိုက်နစ်နာအောင် ပြုခြင်းသည် တရားဖြောင့်မတ်ခြင်းမမည်သည်မှာလည်း ထင်ရှားပါပြီ။

ပိုလီမားကု ယခု ငါသည် သင်နှင့်သဘောတူပါပြီ။

❀

ပြည်သူကြားက ဒဿနဆရာ

မော်တီမာအက်ဒလာ။[1]

သူ့အသက်က ၈၂ နှစ်။

သူ့ကို စဉ်ဆက်မပြတ် အတွေးစက်ကြီးဟု ဟားဗတ်တက္ကသိုလ် လူမှုရေးသိပ္ပံပညာရှင် ဒေးဗစ်ရိုက် (စ်) မန်က ခေါ်သည်။

အသက်ကြီး၍ လူကသာ အိုချင်အိုမည်၊ သူ့စိတ်က နုပျိုဆဲ။ သူ့မာန်က ကျသေး။

သည်အရွယ်ရောက်ခါမှ နောက်ထပ်စာအုပ်တစ်အုပ် ရေးသားထုတ်ဝေပြန်ပြီ။ သူ့စာအုပ်အမည်က 'ဒဿနအမှားများ'[2] ဖြစ်သည်။ ကမ္ဘာ့အတွေးအခေါ်သမိုင်းမှ ဒဿနပညာရှင်ကြီး ၁၀ ဦး၏ အတွေးအခေါ် မှားယွင်းမှုများကို တစ်ခုချင်း မီးမောင်းထိုးပြသော စာအုပ်ဖြစ်သည်။ အလယ်ခေတ် တွေးခေါ်ရှင် စိန့်သောမတ်(စ်) အကွိုင်းနပ်(စ်) က အစပြု၍ နောက်ပိုင်း ခေတ်သစ်တွေးခေါ်ရှင်များအထိ ဖြစ်သည်။

ဤတွင် 'အတွေးအမြင်' ပရိသတ်တို့ သဘောပေါက်လွယ်စေရန် အနောက်တိုင်း အတွေးအခေါ်သမိုင်းအကျဉ်းနှင့် သဘောအချုပ်ကို ဆိုဦးမှ သင့်မည်။

အကျဉ်းအားဖြင့် အနောက်ပိုင်းအတွေးအခေါ်သမိုင်းသည် ဘီစီ ၅ ရာစုလောက်က စတင်ခဲ့သည်။ ဂရိခေါ်သော ခေါမတိုင်းသားတို့က အစပျိုးခဲ့ကြလေသည်။ သဘာဝတရားက ဖြစ်ပျက်ပုံ အလုံးစုံကို မြင်ရသောအခါ လူတို့ အံ့သြတွေးမောကြသည်။ သဘာဝ လောကမှာ သည်လို ဘာကြောင့်ဖြစ်နေကြပါလိမ့်။ အတွေး၏အစ အံ့သြခြင်းက။ သိချင်သည်ကတော့ ပဓာန။

လောကကြီးမှာ သခ်ါရသဘောတွေချည်း ဖြစ်နေသည်။ ဖောက်ပြန်ပြောင်းလဲမှုတွေက များလွန်းသည်။ သည်အဖြစ်သနစ်တွေကို ဖန်တီးပြုပြင်နေသူများ ရှိလေမလား။ မမြဲသောတရားများ၏ နောက်ကွယ်တွင် မြဲသောအတ္တတရားရှိသင့်သည်။ မမြဲသော သခ်ါရတရားတို့၏ နောက်ကွယ်တွဲ မြဲသော ထာဝရသစ္စာ (ပမတ္တ) တရား ရှိကောင်းသည်။ ထိုပရမတ္တ ထာဝရသစ္စာတရားသည် အဘယ်နည်း။

၁။ Mortima Adler

၂။ Ten Philosophical Mis akes

www.burmeseclassic.com

အမေးကတော့ ဟုတ်ပြီ။

အဖြေကား မဟုတ်တော့။ မိမိတို့စိတ်ထဲ ထင်မိထင်ရာ ပြောလာကြသည်။

ဩကာသ လောကကြီးတစ်ခုလုံး 'ရေ' က စတင်ခဲ့သည်ဟု ဆိုသူကဆို၊ 'မီး' ကစတင်ခဲ့သည်ဟု ဆိုသူကဆို။ ရေ၊ မြေ၊ လေ၊ မီး ဓာတ်ကြီးလေးပါးက စတင်ခဲ့သည်ဟု ဆိုသူကဆို၊ ထာဝရဘုရားသခင်က ဖန်ဆင်းသည်ဟု ဆိုသူကဆို၊ ပရမတ္တသစ္စာသည် တစ်ခုတည်းသာရှိကောင်းသည်ဟု ဆိုသူကဆို၊ ပရမတ္တသစ္စာသည် နှစ်ခုဖြစ်ရမည်ဟု ဆိုသူကဆိုနှင့် အဆိုအမိန့်တွေက အမျိုးမျိုး အဖုံဖုံ၊ အငြင်းအခုံတွေက အများအပြား။ အလားသဏ္ဌာန်အားဖြင့် မျက်မမြင် ပုဏ္ဏားများ ဆင်ကောင်ကြီးကို စမ်းသပ်ပြီး စိတ်ထဲ ထင်မိထင်ရာ ပြောနေကြဘိသကဲ့သို့။

သည်လိုနှင့် အလယ်ခေတ် အတွေးအခေါ်တွေ၊ ခေတ်သစ်အတွေးအခေါ်တွေ အမျိုးမျိုး အဖုံဖုံ ပေါ်ပေါက်လာခဲ့လေသည်။ တိုတိုပြောရစေတော့၊ နောက်ဆုံး ၂၀ ရာစု အတွေးအခေါ်ခေတ်ထဲ ရောက်လာသည်။

အနောက်တိုင်းမှာ သိပ္ပံပညာနှင့် သင်္ချာပညာဘက်ကရော၊ ယုတ္တိဗေဒပညာဘက်ကပါ အဆမတန်တိုးတက်လာသည်။ ဤတွင် 'သိပ္ပံဒဿန'[၁] ပေါ်ပေါက်လာသည်။ သိပ္ပံဒဿနပညာရှင်များက ရှေးက ပေါ်ပေါက်ခဲ့ကြသော ဒဿနပညာရှင်များ အဓိပ္ပာယ်မဲ့သော စကားတို့ကို ဆိုခဲ့ကြသည်။ ထိုသူတို့၏စကားများမှာ ဘာမျှအခြေအမြစ်မရှိ။ ယုံတမ်းစကားတွေ၊ ဒဏ္ဍာရီစကားတွေနှင့် တူသည်။ အမှားအမှန် ပြောဖို့ခက်သည်။ သပ္ပံဒဿနစကားကား ထိုသို့မဖြစ်သင့်။ အမှန်အမှားကို ခွဲခြားသိနိုင်သောစကားကိုသာ ဆိုသင့်သည်။ အမှားအမှန်ကို ခွဲခြားစိတ်ဖြာ၍ စိစစ်နိုင်သောသဘောရှိမှသာ အဓိပ္ပာယ်ရှိသည်ဟုဆိုကာ ရှေးက 'မက်တာဖိစစ်' ခေါ်သော တက္ကိကဝါဒ အတွေးအမြင်များအားလုံးကို အပြစ်တင်လျက် ပယ်ပစ်လိုက်ကြသည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ အနောက်တိုင်း ဒဿနပညာရှင်တို့နယ်တွင် လူပြိန်းကြိုက် လူပြိန်းတို့က ရသေ့စိတ်ဖြေ အတွေးအခေါ်မျိုးကို ပညာရှင်များက နားလည်းမထောင် လက်လည်းမခံကြတော့။

ဤအဖြစ်ကို မော်တီမာအက်ဒလာက မနှစ်သက်။ ရှေးက ဒဿနပညာရှင်များ သိက္ခာကျသွားသည်ကိုလည်းကောင်း၊ တဖြည်းဖြည်း ဒဿနပညာသည် လူထုနှင့်ဝေးပြီး အလွန်အဆင့်မြင့်သောပညာရှင်တို့၏ ဉာဏ်ကျက်စားရာ နက်ရှိုင်းခက်ခဲသော ပညာရပ် ဖြစ်သွားခြင်းကိုလည်းကောင်း အက်ဒလာက စိတ်မချမ်းသာ။

သူ့စိတ်ထဲတွင် ဒဿနပညာနှင့် လူတိုင်းနီးစပ်ကြစေချင်သည်။ ယခုကဲ့သို့ ဒဿနပညာနှင့် လူများအကြားတွင် ကွာဟချက်ကြီးဖြစ်သွားရခြင်းမှာ ရှေးကဒဿန

၁။ Philosophy of Science

ရှင်များ၏ အမှားအယွင်းများကြောင့် ဖြစ်ရကို သက်သေပြလိုသောကြောင့် သူ အဆက်ပါ 'ဒဿနအမှားများ' ကျမ်းကို ရေးသားခြင်းဖြစ်လေသည်။ အက်ဒလာ အရွယ်နှင့်မလိုက်အောင် အလုပ်လုပ်နိုင်သူ။ ကျမ်းပေါင်း ၃၃ ကျမ်း ရေးပြီးပြီ။ ကျမ်းအမည်များကလည်း လူပြိန်းကြိုက်သည်။

'စိတ်နှင့်ငြိမ်းချမ်းရေးကို ဘယ်လိုတွေးကြလဲ'

'ပညာရေးပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး'

'စာကို ဘယ်လိုဖတ်ကြမလဲ'

'ဘုရားသခင်အကြောင်းကို ဘယ်လိုစဉ်းစားရမလဲ'

သူ့စာအုပ်များကို အမည်ပေးခဲ့လေသည်။

သည်လောက်များပြားသည့် စာအုပ်များကို ရေးပြီးသော်လည်း သူသည် အငတ် သေး။ သူသည် ချီကာဂိုတက္ကသိုလ်မှ အငြိမ်းစား ဥပဒေရေးရာ ဒဿနပါမောက္ခ ဖြစ်လေသည်။

မကြာမီကပင် သူသည် ဗြိတိသျှစွယ်စုံကျမ်းကြီးကို ခေတ်မီအောင် ပြုပြင်မွမ်းမံ အယ်ဒီတာအဖွဲ့၏ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သေးသည်။ သူသည် ၅၄ တွဲရှိသော ကား' စွယ်စုံကျမ်းကြီးကို စတင်တည်ထောင်သူလည်းဖြစ်သည်။ ထိုကျမ်းတွင် သော အယူအဆရေးရာ ဆောင်းပါးပေါင်း ၁၀၂ ခုကိုလည်း သူကိုယ်တိုင်ရေး ။ ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ်လျှင် စာလုံးရေ ငါးထောင်မှ တစ်သောင်းအထိ ရှည်သည်။ ယခုတိုင် သူသည် 'ဒဿန သုနေသနသိပ္ပံ'[၂] ကို ထူထောင်လျက် စီမံ ညွှန် ဖြစ်၏။ ပညာရေးဘက်တွင်လည်း စမ်းသပ်ပညာရေး စနစ်တစ်ရပ်ကို တီထွင် အက်ဒလာသည် အတ္တလန်ကာအုက္ကလင်းနှင့် ချီကာဂိုမြို့များတွင် စမ်းသပ်လျက် ။ ထိုပညာရေးစနစ်၏ တစ်စိတ်တစ်ဒေသကို ဆိုကရေးတီး၏ နည်းများဖြင့် ကြားပေးလေသည်။ 'ကျွန်ုပ်၏ပညာရေးတွင် လေ့ကျင့်ခန်းများများမလုပ်၊ တစ် တစ်နှစ် ပိုပြီး အပင်ပန်းခံ သင်ကြားတဲ့စနစ်ကိုပဲ ကျင့်သုံးပါတယ်' ဟု ဆိုသည်။

သူ၏ 'ဒဿနအမှားများ' ခေါ်သည့် အတွေးအခေါ်ကျမ်းတွင် အက်ဒလာ လော့(က)၊ ဟယ္ဗမ်း၊ ရှူးဆိုး၊ ဟော့(ဗ်)(စ်)၊ မာ့က်စ် စသူတို့၏ အတွေးအခေါ် ဆိုင်ရာအမှားများကို ထောက်ပြသည်။

'၁၆' ရာစုက စတင်ခဲ့သော အတွေးအခေါ်သမားများ၏ တူညီသော အမှား မှာ ရှေးက ဖော်ထုတ်ခဲ့ပြီးသော သစ္စာဉာဏ်ပေါ်တွင် မတည်ဘဲ မိမိတို့ဘာသာ

၁။ Institute for Philosophical Research

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ဉာဏ်ကွန့်ပြီး အသစ်အဆန်း ပညာဉာဏ်များကို ကီထွင်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်' ဟု သူ ဆိုသည်။

'ခေတ်သစ်အတွေးအခေါ်ရှင် ဆိုတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ သူတို့မှာ ရိုးရာမရှိသ စပြောကတည်းက ခြေလွတ်လက်လွတ် ပြောတ်ကြတယ်' ဟုလည်း သူကဆိုသည်

အက်ဒလာ၏ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအရ ကိုးကွယ်သောဆရာမှာ 'အာရစ္စတိုတယ်' ဖ ဖြစ်သည်။ သူသည် အာရစ္စတိုတယ်ရေးသားခဲ့သည့် ကိုယ်ကျင့်တရားပညာ° ကျမ်း ၂၅ ကြိမ်တိုင်တိုင် အပြန်ပြန်ဖတ်သည်ဆို၏။ သူသည် အထူးသဖြင့် အတွေးအ အခြေပြုဝါဒီများကို ရွေးချယ်၍ ဝေဖန်ပုတ်ခတ်လေသည်။ အက်ဒလာက လော့(က အဆိုးဆုံးအမှားမှာ အတွေးအခေါ် အယူအဆဆိုသည် လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးစီ၏ အာ ငါးပါး အတွေ့အကြုံတရားပေါ်မှာ တည်မှီသည်ဖြစ်ရကား သူပုဂ္ဂိုလ်များ ကွဲပြားခြားနာ သည်နှင့်အမျှ အတွေးအခေါ် အယူအဆများလည်း ကွဲပြားခြားနားနေမည်သာ ဖြစ်သ ဟု ဆိုခြင်းပင်ဖြစ်လေသည်။

အက်ဒလာက ထိုအယူအဆကို 'ဆင်ခြင်ဉာဏ်၏ စက်ရုပ်ဖွယ်ရာမျ ဟု ခေါ်လေသည်။ သူကမူ အတွေးအမြင် အယူအဆများသည် အခြေခံအမှတ်သည များ ဖြစ်ကြသည်။ ထိုအမှတ်သညာများအားဖြင့်သာ အတွေ့အကြုံများကို နားလည် သည်ဟု ဆိုသည်။ ထိုသစ္စာတရားတို့သည် ဖောက်ပြန်ပြောင်းလဲခြင်း မရှိကြကု အကယ်၍သာ သမုတိ သစ္စာတရားများဖြစ်ကြကုန်သော ကောင်းမှုကုသိုလ်တရ တရားမျှတခြင်းစသည့်ပညတ်တို့သည် ဖောက်ပြန်နေသော တရားများဖြစ်ကြပါမူက လူသားအားလုံးသည် အကောင်းအဆိုးကိုလည်း သိကြတော့မည်မဟုတ်၊ ကုသို အကုသိုလ်၊ တရားခြင်း မတရားခြင်းများကိုလည်း နားလည်နိုင်ကြတော့မည်မဟုတ် သူကဆိုလေသည်။

အက်ဒလာအနေနှင့်မူ ထိုပညတ်များ (သမုတိသစ္စာများ) အပေါ်တွင် ချွင်းချ မရှိ အယုံထားပြီးဖြစ်လေသည်။ လူ့စိတ်သည် ဆင်ခြင်တတ်သော စက်ကိရိယာတစ် မျှမက၊ အာရုံမှန်သမျှကို ထင်ဟပ်နိုင်သော အာရုံဒွါရတစ်ခုလည်းဖြစ်သည်ဟု ရှုမြင်လေသည်။ သူက လူကိုပို၍ အာရုံဝင်စားတတ်သော တိရစ္ဆာန်တစ်ကောင်အဖြ ရှုမြင်သုံးသပ်သော ဒါဝင်၏ သဘောထားများကိုလည်း ရှုတ်ချလေသည်။ ထို့ပြ မာ့က်စ်၏ အယူအဆများကိုလည်း အက်ဒလာက ဝေဖန်လေသည်။ မာ့က်စ် ပြောသ သာ လူတို့၏ ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံပါဝင်သော ဆောင်ရွက်မှုများ၏ အက် ဝိပါက်ကို ရှေးဦးမဆွကတည်းက ကြိုတင်ပြဋ္ဌာန်းထား၍ ရကောင်းသည်ဖြစ်ပါမူ လူသ တို့အဖို့ ဘာလုပ်လုပ် ဘာတာဝန်မျှ ယူစရာလိုတော့မည်မဟုတ်ဟု သူကဆိုလေသ

တချို့အတွေးအခေါ်ဂိုဏ်းသားများက ရှေးကပေါ်ပေါက်ခဲ့သည့် အတွေးအ

(ဒဿန)များသည် ထင်မြင်ယူဆချက်များသာ ဖြစ်သည်။ **အမှား အမှန်ဆုံးဖြတ်၍** ကောင်းသော အရာများမဟုတ်ဟုဆိုလျှင် 'ဒဿနအမှား' ဆိုသော**စကားလည်း** ဖြစ်ပေါ်လာရန် အကြောင်းမရှိတော့ဟု သူက ထောက်ပြပြန်လေသည်။

အမှန်မှာ အက်ဒလာ၏ အတွေးအခေါ်များသည် တော်ဝင်နန်းထိုက် **ပန်းမထိုင်** အတွေးအခေါ်မျိုးမဟုတ်။ တက္ကသိုလ်ပညာရှင် အသိုင်းအဝိုင်းက စံထား၍ လက်ခံသော အတွေးအခေါ်မျိုးမဟုတ်။ သူ့စာအုပ်များကို တက္ကသိုလ်နန်းအမြင့်မှ အဆင့်မြင့်ဒဿန ပညာရှင်များက ဖတ်ဖို့ မဆိုထားဘိ၊ လှန်လှော၍ပင် မကြည့်ကြဟုဆိုသည်။ ဒဿန ပညာနယ် မဂ္ဂဇင်းကြီးများကလည်း သူ့အတွေးအခေါ်ဆောင်းပါးများကို တန်ဖိုးထားပြီး ထည့်ပေးကြ။

သို့သော် သူ့စာများ၊ သူ့အတွေးအခေါ် ဆောင်းပါးများကို လူပြိန်းပရိသတ်ကမူ အလေးတစား ဖတ်ကြလေသည်။ အက်ဒလာကလည်း သူ့အတွေးအခေါ်စာများကို ပညာရှိသူဆိုသူတွေ ဖတ်ချင်ဖတ်၊ မဖတ်ချင်နေ၊ လူပြိန်း၊ လူသာမန်ပရိသတ်က အမြတ် တနိုး ဖတ်သည်ဆိုလျှင်ပင် ကျေနပ်လှပြီ။ သူ့ထံသို့ ယူတားပြည်နယ်မှ ရေပိုက်သွယ် အလုပ်သမား လုတန်းစားများက စာရေးကြသည်။ ပေးစာရှင်တစ်ဦးမှာ ဒေးဗစ်ခေါ်လ် ဆိုသူဖြစ်သည်။

ခေါ်လ်၏စာတွင် 'ဆရာခင်ဗျား၊ ကျွန်တော်တို့ ဆောက်လုပ်ရေးအလုပ်သမား၊ ရေပိုက်သမားများရဲ့ကိုယ်စား ဒီစာကို ရေးလိုက်ပါတယ်။ ခုမှပဲ ကျွန်တော်တို့မှာ အယူမှတ်သားစရာ ဆရာတစ်ဆူကို တွေ့ရပါတယ်။ ဆရာ့အတွေးအခေါ်စာတွေကို ကျွန်တော်တို့ လေ့လာမှတ်သားလာခဲ့တာ ခုဆို တစ်နှစ်ကျော်ပါပြီဆရာ။ ဆရာ့စာအုပ် တွေဟာ စာကြည့်တိုက်ကလေးတစ်ခုစာလောက်တောင် ရှိနေပါပြီ။ နေ့အခါမှာတော့ ကျွန်တော်တို့က ပိုက်ပြင်အလုပ်လုပ်ပေါ့။ နေ့လယ်စာစားချိန်တို့၊ ညအခါတို့ အလုပ် အားတဲ့ရက်တွေမှာတော့ ကျွန်တော်တို့အားလုံးဟာ ပရမ်းပတာ အဘိဓမ္မာဆရာတွေပေါ့ ဆရာ' ဟု ဆိုလေသည်။

အက်ဒလာကလည်း ၁၉၇၇ ခုနှစ်က ထုတ်ဝေခဲ့သော သူ၏ကိုယ်ရေးအတ္ထုပ္ပတ္တိ ကျမ်းကို 'ပရမ်းပတာ အဘိဓမ္မာဆရာ'[၁] ဟုပင် ခေါင်းစဉ်းတပ်ခဲ့လေသည်။

ကျမ်းကိုးများ။ 1. Time April 9, 1985.

2. Age of Analysis- Morton Wihte.

၁။ Philosopher

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

တမလွန်ဘဝပြဿနာ မိတ်ဆက်

တစ်နေ့သ၌ စာရေးဆရာ သုတေသီမြင့်ထွန်း အကျွန်ုပ်ထံသို့ ရောက်လာလေ၏ သူ့လက်ထဲတွင် နိုင်ငံခြားမဂ္ဂဇင်းဖြတ်ပိုင်း ဆောင်းပါးနှစ်ပုဒ်လည်း ပါလာလေသည် မောင်ဝံသက ပေးခိုင်းလိုက်သည်ဆိုပြီး အကျွန်ုပ်လက်တွင်းသို့ ထည့်လေ၏။ ကြ လိုက်သောအခါ တစ်ခုက စက်ရုပ်ထဲသို့ စိတ်ထည့်သည့်အတွက် ဖြစ်ပေါ်လာမ အတွေးအမြင် ပြဿနာနှင့်ဆိုင်သည့် သိပ္ပံဒဿနရေးရာ ဆောင်းပါးဖြစ်၏။ ကျန်တ မှာ သေသည်၏အခြားမဲ့ဘဝ' ဟု ဆိုအပ်သော တမလွန်ဘဝပြဿနာဖြစ်လေ၏

ဤပြဿနာဆောင်းပါးနှစ်ခုတွင် ကြိုက်ရာဆောင်းပါးကို ဦးစားပေး၍ တစ်ပ အတွင်း အမြန်ရေးပါဟု မှာကြားလိုက်ကြောင်းကိုလည်း ဆို၏။ အကျွန်ုပ်လ 'စက်ရုပ်ထဲက စိတ်ပြဿနာ' ဆောင်းပါးကို အလိုရှိသည့်အတိုင်း ရက်မီအောင် ပေးလိုက်၏။ တမလွန်ဘဝ ပြဿနာဆောင်းပါးကိုမူ မရေးသေးဘဲ အတန်ကြာနေလို ၏။

ဤသို့နေခြင်းမှာ အကြောင်းများစွာရှိ၏။ အဓိကအကြောင်းသည် ဤပြဿ မှာ အကျွန်ုပ် အထူးစိတ်ဝင်စားပြီး အလွန်တန်ဖိုးထားကာ လိုက်စားခဲ့သည်ကြေ ဖြစ်ခြင်းဖြစ်၏။ ထိုသို့ လိုက်စားထားသည့်အကြောင်းဖြစ်၍ အကျွန်ုပ်မှာ သိမှတ် စုဆောင်းထားပြီးသော အကြောင်းအချက်များက များပြားကျယ်ဝန်း၏။

မောင်ဝံသ ပိုင်းဖြတ်၍ ပို့လိုက်သော နိုင်ငံခြားမဂ္ဂဇင်းဆောင်းပါးပါအကြေ အရာ ကျဉ်းမြောင်းလျက်ရှိ၏။ ထို့ပြင် ယင်းဆောင်းပါးဖြတ်ပိုင်းသည် ၁၉၇၆ ခု ရှလိုင်လထုတ် နယူးစ်ဝိခ်မဂ္ဂဇင်း ဆောင်းပါးဖြစ်ပေရာ ထိုဆောင်းပါးတွင် အဓိကထ ရေးသားထားသူ စိတ်ရောဂါဆေးပညာရှင် ဒေါက်တာအဲလီဇဘတ်ကူဘာရော့စ်[၂] တမလွန် သုတေသနနှင့်ဆိုင်သောစာအုပ် မထွက်မီ တစ်နှစ်ကျော်စောသော ဆောင်း ဖြစ်၏။

ထိုအချိန်သည် ဒေါက်တာကူဘလာရော့စ်၏ လှုပ်ရှားမှုများကြောင့် သေသည် အခြားမဲ့ဘဝပြဿနာကို **အနောက်တိုင်းသားများက** စိတ်ဝင်စားလာကြပြီးလျှင် အ အာသောင်းသဲဖြစ်စ ပထမကာလဟု ဆိုရပေမည်။ ဒေါက်တာကူဘလာရော့စ် သ

၁။ Life After Death ၂။ Dr. Elisabeth Kubler- Ross

အနောက်တိုင်းနိုင်ငံများ၌ လူအများလေးစားထိုက်သူ ပညာရှင်**အမျိုးသမီးကြီးတစ်ဦး** ဖြစ်၏။ သူ့အကြောင်းကို ဤတွင် အနည်းငယ်ဆိုသင့်၏။

သူသည် ဇာတိ ဆွစ်ဇာလန်သူဖြစ်၏။ ဇူးရစ်တက္ကသိုလ်မှ **ဆေးပညာဘွဲ့ ရရှိခဲ့**၏။ စိတ်ရောဂါဆိုင်ရာ စိတ်ပညာရှင်အဖြစ် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုတွင် **လုပ်ကိုင် နေထိုင်**၏။ သုတေသနလုပ်ငန်းများကြောင့် ထင်ရှားကျော်ကြားသူဖြစ်၏။

အစကမူ ဒေါက်တာကူဘလာရော့စ်သည် တစ္ဆေသရဲဟူသော နာနာဘာဝ ဝိဉာဉ်ဘဝများကိုလည်းကောင်း၊ သေသည်၏နောက်ပိုင်းတွင် ဘဝတစ်ပါးရှိသေးသည်ဟူ သော အယူအဆကိုလည်းကောင်း လုံးဝငြင်းပယ်သူဖြစ်လေသည်။

ယခုမူ သူမသည် အနောက်နိုင်ငံများ၌ သေပြီးနောက် တခြားဘဝ (တမလွန် ဘဝ) အမှန်ရှိကြောင်းကို အတိအလင်း ရဲရဲတင်းတင်း ကြေညာလျက်ရှိရာ အနောက် နိုင်ငံသားများသည် ထိုကိစ္စကို စိတ်ဝင်စားစွာ အလေးထားလာကြရလေသည်။ အဘယ် ကြောင့်ဆိုသော် ဒေါက်တာကူဘလာရော့စ်သည် တမလွန်ဘဝရှိကြောင်းကို သိပ္ပံနည်းကျ သက်သေပြနိုင်သည်ဟု ဆိုသောကြောင့်ဖြစ်၏။

'တမလွန်' ဆိုသည်မှာ သေသည့်နောက်ဆက်ဖြစ်သော ဘဝတစ်ပါးကို ဆို ခြင်းဖြစ်ကြောင်း လူတိုင်းနားလည်ကြ၏။ တမလွန်ဘဝရှိကြောင်းကို မူလကပင် လက်ခံ ထားကြသော ဘာသာအယူဝါဒရှိသူများအဖို့မူ တမလွန်ဘဝဟူသည် ဘာမှန်းလည်း မသိ၊ ဘယ်လိုမှန်းလည်း မကြုံစဖူးပါဘဲလျက် ဘာသာစွဲဖြင့် ဇဝေဇဝါ မရေမရာ လက်ခံတတ်ကြသော်လည်း သံသယစွဲရှိကြကုန်သော သိပ္ပံပညာရှင်များ၊ ဒဿနပညာ ရှင်များကမူ မကြုံဖူးလျှင် မယုံဘူးဟူသော စိတ်ဓာတ်မျိုး ရှိကြလေသည်။

ရှေးကမူ 'တမလွန်ဘဝ ရှိလား' ဆိုသော ပုစ္ဆာကိုမေးတိုင်း အဖြေ သုံးမျိုး ထွက်ခဲ့လေသည်။ ဘာသာရေးအရ အယုံထားသူများက 'ဟ တမလွန်ဘဝ ရှိတာပေါ့' ဟု လက်ခံသောအဖြေကို ဖြေကြသည်။ အယုံမရှိထားသူများကမူ 'မဟုတ်ကဟုတ်က ဘယ်ကလာ တမလွန်ဘဝ ရှိမှာလဲ' ဟု ငြင်းပယ်သောအဖြေကို ဖြေကြသည်။ ထိုအဖြေ နှစ်ရပ်စလုံးသည် ဆင်ခြင်ဉာဏ်ကို အမှီမပြုဘဲ ခံစားမှုဖြင့်ဖြေသော အဖြေမျိုးသာ ဖြစ်ကြကုန်သည်။ မသိဘဲနှင့် ရှိသည်ဆိုသူ၊ မသိဘဲနှင့် မရှိဆိုသူများသာ ဖြစ်ကြ၏။ တတိယအဖြေမှာ 'တမလွန်ဘဝရှိသလား' ဆိုလျှင် 'ဘယ်သိမလဲဗျ' ဟု ဖြေသော အဖြေမျိုးဖြစ်ပါသည်။ ထိုအဖြေမှာ ဉာဏ်ပါသည်ဟု ထင်ရသော်လည်း အဖြေ၏နောက် တွင် 'တမလွန်ဘဝရှိမရှိကို မသိနိုင်' ဆိုသည့်သဘောမျိုးလည်း ပါသည်။

ယခုမူ တမလွန်ဘဝရှိကြောင်းကို သိနိုင်သည်ဟု သိပ္ပံပညာရှင်များက ဆိုလာ သောအခါ တမလွန်ဘဝရှိကြောင်း ယုံထားပြီးသူတို့ အားတက်လာကြ၏။ မရှိ ဟုဆိုသူတို့ အထိတ်တလန့်ဖြစ်ရ၏။ တမလွန်ဘဝဆိုတာ ဘယ်လိုများပါလိမ့်ဟု

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

သိသုံးသောဆန္ဒများအတွက် ဒေါက်တာကူဘလာရော့စ်က တမလွန်ဘဝ၏ သဘော အရှပ်များကို သူမ၏စမ်းသပ်ချက်များစွာမှ ရရှိသော တွေ့ရှိချက်များအရ အချက် ၁၀ ချက်ဖြင့် အတိအကျပြလာ၏။ လူတိုင်း အံ့အားသင့်ရ၏။

ထိုမျှသာမကသေး၊ တမလွန်ဘဝဟူသည် သေပြီးနောက်မှ ဖြစ်သော ဘဝဖြစ်ရ အား တမလွန်ဘဝအကြောင်းကို လက်တွေ့ကျကျ ကြုံဖူးမှ ယုံမည်ဆိုလျှင် ဦးစွာ သေခြင်းအတွေ့အကြုံကို တွေ့ကြုံခံစားဖူးရပေဦးမည်။ ဒေါက်တာရော့စ်က 'သေခြင်းနီး အတွေ့အကြုံ'[၁] ကို တွေ့ကြုံခံစားနိုင်ပြီဖြစ်ကြောင်း၊ သေသည့်အချိန်တွင် လူတစ်ဦး တွေ့ကြုံခံစားရပုံ အတွေ့အကြုံများကို လူနာများစွာကို သုတေသနပြုချက်ဖြင့် တင်ပြ သောအခါ အနောက်တိုင်းတွင် သေသည်၏အခြားမဲ့ဘဝနှင့်စပ်သော စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အုံကြွမှုကြီး ဖြစ်ပေါ်လာလေ၏။

ဤတွင် 'သေခြင်း' ဆိုသည် အဘယ်နည်းဆိုသောအချက်ကို အမိပ္ပါယ် သတ်မှတ်ဖို့ လိုလာ၏။ ဆေးပညာသဘောအရ အသက်ရှူခြင်း လှုပ်ရှားမှုရပ်သွားလျှင် ဦးနှောက်လှိုင်း[၂] များ၏ လှုပ်ရှားခြင်းမရှိတော့လျှင် ထိုအခြင်းအရာကို သေခြင်းဟု သတ်မှတ်သည်။ ဒေါက်တာရော့စ်သည် ဆေးရုံအသီးသီးတွင် ရှစ်နှစ်ကျော် လေ့လာရာ၌ အထက်ပါအခြင်းအရာဖြင့် သေသွားသူများကို တွေ့ရသည်။ အချို့လူနာများမှာ သေငင် ဇောဖြင့် အတန်ကြာမေ့မြောနေရာက ပြန်ပြီးသတိရလာကြသည်လည်း ရှိသည်။ ထိုကဲ့သို့ သေငင်ဇောဖြင့် မြောနေရာက သတိပြန်ရလာသူများ၏ အတွေ့အကြုံများကို ဒေါက်တာ ရော့စ်က လိုက်၍မှတ်တမ်းတင်ခဲ့လေသည်။

ထိုအဖြစ်ကို ဒေါက်တာရော့စ်က 'သေခြင်းနီး အတွေ့အကြုံ' ဟု ခေါ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထူးခြားသည်မှာ ထိုသေခြင်းနီး အတွေ့အကြုံသို့ ရောက်ဖူးသူတိုင်းတွင် သေသည်၏အဖြစ်မျိုးနှင့် ကြုံတွေ့စဉ် ထူးခြားသော အတွေ့အကြုံများကို တွေ့ကြုံခံစား ကြရသည်။

သိပ္ပံပညာရှင်သုတေသီများအဖို့ အံ့အားသင့်ရသည့်အချက်မှာ သေခြင်းနီးအတွေ့ အကြုံကို ခံစားဖူးသူတိုင်း၏ အတွေ့အကြုံများမှာ တူညီသော သဘောရှိခြင်းပင်ဖြစ် သည်။ ဒေါက်တာကူဘလာရော့စ်က သူများထက်ပို၍ ထူးခြားနေခြင်းလည်း ရှိသည်။ သူမသည် သေခြင်းနီးအတွေ့အကြုံကို ဘုများပြောသံကြား စကားသာမက ကိုယ်တိုင် တွေ့ကြုံခံစားနိုင်သူဖြစ်လာခဲ့လေသည်။ သူမအကြောင်းကို ပြောရန် များစွာကျန်ပါသေး သည်။

ယခု အရေးကြီးသော သေခြင်းနီး အတွေ့အကြုံသဘောကို ရိပ်မိတန်ပြီ။

၁။ Near Death Experience
၂။ brain-wave

အနောက်တိုင်း သုတေသီများလောကတွင် သေခြင်းသဘောကို ရုပ်နှင့်နာမ်ခွာခြင်း (ရုပ်ခွဲနာမ်ခွဲ)[၁] အတွေ့အကြုံဟုလည်း ယူဆနေကြသည်။ ဤရုပ်ခွဲ နာမ်ခွဲသဘောသည် သည်း ဒေါက်တာရော့စ်၏ သေခြင်းနီး အတွေ့အကြုံနှင့်တူသည်။ ဗာဂျီးနီးယားပြည်နယ် ရှိ မွန်ရိုး စိတ်သုတေသနသိပ္ပံ[၂] တွင် ထိုလုပ်ငန်းကို အဓိကထား၍ သုတေသနပြုလျက် ရှိသည်။

သေခြင်းသဘောနှင့်စပ်သော တမလွန်ဘဝပြဿနာကို အနောက်နိုင်ငံသား သိပ္ပံပညာရှင်များ စူးစမ်း၍ အဖြေရှာရန် အားထုတ်နေကြပုံကို အတွေးအမြင် စာဖတ် ပရိသတ်တို့သည် အသေးစိတ်သိပြီး ခရေစေ့တွင်းကျ နားလည်ချင်ကြလိမ့်မည် ထင်ပါ သည်။

တမလွန်ဘဝရေး သုတေသန ပညာရှင်များတွင် ဒေါက်တာကူဘလာရော့စ်၊ ရောဘတ်အေ၊ မွန်ရိုး[၃] တို့အပြင် ရေမွန်အေ၊ မူဒီး (ဂျူနီယာ)[၄] အိုင်အိုးဝါးတက္ကသိုလ် မှ ဒေါက်တာရပ်ဆယ်နွိုင်း (ဂျူနီယာ)[၅] စသူတို့၏ တွေ့ရှိချက်များနှင့် သုံးသပ်ချက် များစွာကိုလည်း ပြောဖို့ ကျန်ပါသေးသည်။

တမလွန်ဘဝပြဿနာသည် ယခုမှသာ အနောက်နိုင်ငံသားတို့အဖို့ ကြီးကျယ် သော ပြဿနာတစ်ရပ်ဖြစ်လာခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ အရှေ့တိုင်းသားတို့မှာ ရှေးပဝေဏီ ကာလကပင် ဤပြဿနာကို စိတ်ဝင်စားသူများ ဖြစ်ခဲ့ကြပါသည်။ ပြဿနာကို ချဉ်းကပ် ရာတွင်လည်း အရှေ့တိုင်းသားတို့က အနောက်တိုင်းသားများထက် ပိုမိုလေးနက်၍ ပိုမိုကျယ်ဝန်းစွာ ချဉ်းကပ်သည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။

သာမန်အားဖြင့်ကြည့်လျှင် အရှေ့တိုင်းမှ ဟိန္ဒူဘာသာဝင်များ၊ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် များသည် တစ်ဘဝမှ သေဆုံး (ကွယ်လွန်)ပြီးလျှင် တခြားဘဝတစ်ခုသို့ ပြောင်းရွှေ့ ဝင်စားနေခြင်း၊ တခြားဘဝတွင် ပြန်လည်မွေးဖွားရှင်သန်ခြင်းဟူသော သံသရာဝါဒကို ယုံကြည်သူများဖြစ်ကြသောကြောင့် တမလွန်ဘဝပြဿနာကို ရေးကြီးခွင်ကျယ်သဘော ထားဟုပင် ထင်မှတ်ရှိပါသည်။

တစ်ကြောင်းမှာလည်း တမလွန်ဘဝပြဿနာသည် ယုံကြည်မှုနှင့်ဆိုင်သော ဘာသာရေးပြဿနာဟူ၍သာ သဘောထား၍ လက်ခံနေကြသောကြောင့် အရှေ့တိုင်း သားတို့သည် တမလွန်ဘဝပြဿနာကို သိပ္ပံနည်းကျ နားမလည်ဟု အထင်ရှိသူများ သည်း များကြပါသည်။

၁။ out- ofbody experience
၂။ Monroe Mind Research Institute
၃။ Robert A Monroe
၄။ Raymond A. Moody Jr
၅။ Dr. Russell Noyes Jr

www.burmeseclassic.com

ဤတွင် အရှေ့တိုင်းဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များဖြစ်ကြသော မြန်မာပညာရှင်များသည် တမလွန်ဘဝပြဿနာကို သိပ္ပံနည်းကျ မည်မျှနက်ရှိုင်းစွာ နားလည်ခဲ့ကြကြောင်းကို လည်းကောင်း၊ ထို့ပြင် မြန်မာတို့ နားလည်ခဲ့ကြပုံမှာလည်း အနောက်နိုင်ငံသားများနှင့် နှိုင်းစာလျှင် မည်မျှပို၍ကျယ်ဝန်းစွာ နားလည်ကြကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ တမလွန်ဘဝပြဿနာများကို နားလည်ခြင်းနှင့် ယုံကြည်ခြင်း ဆက်စပ်နေပုံကိုလည်းကောင်း ဖော်ပြနိုင်မှသာ ဤပြဿနာသည်လည်း ပြည့်စုံခြင်းအဆုံးသို့ ရောက်ရှိနိုင်ပါလိမ့်မည်။

ယခုအခါ အနောက်နိုင်ငံသားများက တမလွန်ဘဝပြဿနာကို ရေးကြီးခွင်ကျယ်လုပ်လာခြင်းကို အားကျပြီး မြန်မာစာရေးသူအချို့ကလည်း သေပြီးနောက်ဘဝများ အကြောင်း၊ ဘဝကူးခြင်းနှင့်ပတ်သက်သော လူဝင်စားများအကြောင်းကို လေ့လာတင်ပြသော စာအုပ်များနှင့် ဘာသာပြန်စာအုပ်များလည်း ပေါ်ထွက်လျက်ရှိပါသည်။ သို့ရာတွင် ထိုစာအုပ်များသည် တမလွန်ဘဝပြဿနာကို အလုံးစုံ ငုံမိအောင် ဖော်ပြနိုင်သော စာအုပ်များမဟုတ်ကြဘဲ ယခု အနောက်နိုင်ငံသားများ ဆောင်ရွက်နေကြသကဲ့သို့ ပြဿနာ၏ တစ်စွန်းတစ်စကို သက်သေပြဖို့အတွက် အထောက်အထားများ ရှာဖွေတင်ပြသည့် စာအုပ်များသာ ဖြစ်ကြပါသည်။

တမလွန်ဘဝပြဿနာသည် အမှန်စင်စစ် ဆေးပြဿနာလည်းမဟုတ်၊ စိတ်ပညာပြဿနာလည်းမဟုတ်၊ အတွေးအမြင်ပြဿနာသက်သက်သာ ဖြစ်သည်။

ယခုမှ အနောက်နိုင်ငံသားတို့က တမလွန်ဘဝရှိသည်ဟူသော အယူအဆကို လက်ခံစပြုသည်။ လက်ခံသည်ဆိုရာတွင်လည်း သေသည့်အချိန်၌ မိမိတို့လားရာဘဝများကို တွေ့မြင်ရပုံလောက်ကိုသာ ရေးကြီးခွင်ကျယ်လုပ်၍ ဆိုကြခြဲဖြစ်သည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာ မြန်မာတို့ကမူ ၎င်းတို့ထက် အဆများစွာပို၍သိပြီး ဖြစ်ကြသည်။ ထိုသို့သိအောင် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ဖြင့် သိမြင်ဟောကြားထားသည်။ သတ္တဝါတို့ သေလွန်သောအခါ လားရာဂတိ ၅ မျိုးရှိကြောင်း အတိအကျရှိသည်။ ထိုဂတိငါးပါးမှာ (၁) မနုသ ဂတိ၊ (၂) ဒေဝဂတိ၊ (၃) နိရယဂတိ၊ (၄) တိရစ္ဆာန်ဂတိ၊ (၅) ပေတဂတိ စသည်တို့ဖြစ်သည်။

ဘယ်သတ္တဝါပင်ဖြစ်စေ သေပြီးနောက်တွင် လူသော်လည်း ပြန်ဖြစ်မည်။ နတ်ဗြဟ္မာသော်လည်း ဖြစ်မည်၊ ငရဲဘဝ၌သော်လည်းဖြစ်မည်၊ တိရစ္ဆာန်ဘဝ၌သော်လည်း ဖြစ်မည်၊ ပြိတ္တာဘဝ၌သော်လည်း ဖြစ်မည်။ ထိုမှတစ်ပါး အကြားအလတ်၌ဖြစ်သော 'အန္တရာဘဝ' ဟူ၍ မရှိကြောင်းကိုလည်း အတိအကျဟောကြားထားပြီးဖြစ်သည်။

ယခုမှ အနောက်တိုင်းသားများက သေခြင်းသည် သတ္တဝါတို့၏ ဘဝအဆုံး(နိုင်း) မဟုတ်ကြောင်း သိစပြုကြ၍ ရှိသေးသည်။ အကယ်၍ ဘဝတစ်ခုမှ သေလွန်သည့် နောက်၌ အခြားဘဝရှိသေးလျှင် ထိုဘဝကို ကူးဆက်ခြင်း (ဇာတိပဋိသန္ဓေယူခြင်း)

သောကိုလည်း မကြာမီ အနောက်နိုင်ငံသားတို့ လက်ခံလာကြပေတော့မည်။ အနောက်နိုင်ငံမှ ဒေါက်တာစတီဗင်ဆင် ဆိုသူသည် သတ္တဝါတို့ ဘဝကူးခြင်း (**အဖန်ဖန် ပဋိသန္ဓေယူ၍** မွေးဖွားခြင်း) ရှိကြောင်းကို လူဝင်စား အထောက်အထားများ ရှာဖွေလျက် သက်သေထူရန် ကြိုးပမ်းနေလေသည်။

မြန်မာနိုင်ငံမှ ဦးဝင်းမောင်ကလည်း သူနှင့် ဒေါက်တာစတီဗင်ဆင် တို့ ကြိုးပမ်းလျက်ရှိသော လူဝင်စား သုတေသနလုပ်ငန်းအကြောင်းကို သူ၏ 'ဘဝအိုးအိမ် ကြိမ်ကြိမ်' စာအုပ်တွင် ဖော်ပြထားသည်။ မကြာမီ သတ္တဝါတို့သည် သေသည်၏ ခြားမဲ့၌ အဖန်ဖန် ပဋိသန္ဓေယူ၍ ပြန်လည်၍ ဘဝသစ်တွင် မွေးဖွားနေကြသည်ဆိုသော အချက်ကို အနောက်နိုင်ငံသားတို့ ဟုတ်မှန်ကြောင်း၊ လက်ခံကြောင်း ကြေညာပေတော့မည်။

အမှန်မှာ တမလွန်ဘဝပြဿနာအကြောင်း၊ ဘဝကူးခြင်းအကြောင်း၊ လူဝင်စား အကြောင်းစုံကို ကျေးဇူးရှင် လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီးအား ပြင်သစ်နိုင်ငံ ပါရီမြို့ ပညာရှင်များက ပုစ္ဆာငါးပုဒ်ဖြင့် မန္တလေးမြို့ တရားဌာနဝန်ချုပ် မင်းကြီးရုံးစာရေးကြီး မွန်ရှာတိုဆင်မှတစ်ဆင့် မေးခဲ့သဖြင့် သက္ကရာဇ် ၁၂၇၅ ခုနှစ်တွင် လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီးက ဖြေကြားတော်မူပြီးသော အချက်လည်းရှိသည်။

ထို့ပြင်မြန်မာနိုင်ငံ တိုင်းရင်းသားသိပ္ပံပညာရှင်တစ်ဦးဖြစ်သော ဆရာဝန်ကြီး ဒေါက်တာ ဦးမြင့်ဆွေ ကလည်း ကျေးဇူးရှင်မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးအား အနောက်နိုင်ငံသားများ သုတေသနပြု၍ စုံစမ်းနေသည့်အချက်များထက်ပင် နက်သော 'ဘဝပြဿနာ' မေးခွန်းပုစ္ဆာများကို မေးမြန်းစုံစမ်းခဲ့ဖူးပါသည်။ ဆရာကြီး မေးမြန်းစုံစမ်းသော ပုစ္ဆာများကို ကျေးဇူးရှင် မဟာစည်ဆရာတော် ဖြေကြားတော်မူသော အဖြေများတွင် ယခုတိုင် အနောက်နိုင်ငံသားများ တွေ့ရှိထားသော အချက်အလက်များအားလုံးအတွက်လည်း အဖြေများပါရှိပါသည်။

သို့ဖြစ်ရာ ဤပြဿနာသည် တိမ်မြှုပ်သောင်နှင့် နက်သောပြဿနာဖြစ်၍လာပါသည်။

ထို့ပြင် တမလွန်ဘဝပြဿနာသည် ဤဆောင်းပါးအစ၌ အကျွန်ုပ် အလေးထားသော ပြဿနာဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြခဲ့ခြင်းမှာ အကျွန်ုပ်သည် တစ်ချိန်သော ကာလက တမလွန်ဘဝကိုလည်းကောင်း၊ သတ္တဝါတို့၏ အဖန်တလဲလဲ ပဋိသန္ဓေယူခြင်း ဘဝတစ်ခုမှ တစ်ခုကို ကူးပြောင်း၍ ကျင်လည်ခြင်း (သံသရာ) အယူအဆကို လည်းကောင်း လက်မခံသော အယူဝါဒ၌ တည်ရှိခဲ့ဖူးကြောင်း လူသိများပါသည်။

၁။ နိုင်ငံခြားပုစ္ဆာ အမေးအဖြေ ပေါင်းချုပ်၊ လယ်တီဆရာတော်

www.burmeseclassic.com

နောင်အခါ ထိုအယူဝါဒကိုစွန့်၍ သံသရာကိုလက်ခံသော သမ္မာဒိဋ္ဌိဝါဒသို့ ကူးပြောင်း သက်ဝင်ရေးတွင် ကာလအတန်ကြာအောင်ပင် တမလွန်ဘဝပြဿနာကို ရှင်းမရဘဲ ကြာမြင့်စွာ နှောင့်နှေးနေခဲ့ရပါသည်။

သို့ရာတွင် အကျွန်ုပ်သည် ကံကောင်းသည်ဟု ဆိုရပါမည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် သတ္တဝါတို့၏ ဘဝတစ်ခုမှ ဘဝတစ်ခုသို့ ကူးပြောင်းကျင်လည်ခြင်းသဘောကိုလည်းကောင်း၊ ကံမှုနိယာမ သဘောကိုလည်းကောင်း၊ ဝဋ်ကြွေးဆိုသောသဘောကိုလည်းကောင်း အနောက်နိုင်ငံသားများ ယခုလက်တွေ့စမ်းသပ် နားလည်သကဲ့သို့ အကျွန်ုပ်မှာလည်း လက်တွေ့စမ်းသပ်နားလည်နိုင်သော လက်တွေ့စိတ်ပညာ နည်းလမ်းတစ်ရပ်ကို ရရှိခဲ့ပါသည်။ ထိုနည်းသည် 'စိတ်ညှို့ စိတ်ခွဲ'[၁] နည်းဖြစ်ပါသည်။ ထိုနည်းကို ရသောအခါမှ အကျွန်ုပ်မှာလည်း တမလွန်ဘဝပြဿနာသည် အပြီးတိုင် ဖြေရှင်းနိုင်ခဲ့ပါသည်။

ဤအကြောင်းအရာများစွာကို ပြောပြမှသာ 'အတွေးအမြင်' ပရိသတ်တို့မှာလည်း အကျွန်ုပ်ရဖူးသော ဘဝင်ကျခြင်း (ပီတိ) ကို ရရှိနိုင်သည်ဖြစ်၍ ဤတမလွန်ဘဝပြဿနာနှင့် ဆက်နွယ်လျက်ရှိသော ကိစ္စအဝဝကို ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ်တည်းဖြင့် ကုန်စင်အောင် တင်ပြနိုင်မည်မဟုတ်ပါ။ အနောက်တိုင်းသားတို့ ယနေ့လိုက်စားလျက်ရှိသော တမလွန်ဘဝ သုတေသနများကိုလည်း မြန်မာအတွေးအမြင် ပရိသတ်များ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် သိစေချင်ပါသည်။

ဤပြဿနာနှင့် ပတ်သက်သော ထေရဝါဒ မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာ အယူအဆ အတွေးအခေါ်များကိုလည်း မှန်မှန်ကန်ကန် ရှင်းရှင်းလင်းလင်း သိစေချင်ပါသည်။ ဖြစ်နိုင်မည်ဆိုလျှင်လည်း အကျွန်ုပ်၏ဘဝတွင် အခုအခံ အတားအဆီးဖြစ်လျက် ရှိခဲ့ဖူးသော တမလွန်ဘဝပြဿနာ ဖြေရှင်းရေးအတွက် (အနောက်နိုင်ငံသားများနှင့် မတူသော) အကျွန်ုပ်၏လေ့လာတွေ့ရှိပုံများကိုလည်း ပြောပြချင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဤကိစ္စအဝဝကို အရှည်အဝေး အကျယ်အပြန့် ဆိုခွင့်ပြုပါဟု 'အတွေးအမြင်' စီစဉ်သူများကို တောင်းပန်ရပါသည်။ အကျွန်ုပ်၏ ဆန္ဒကို လိုက်လျောသော ထိုဆရာတို့၏ သိတတ်မှုကြောင့် ဤဆောင်းပါးကို မိတ်ဆက်သဖွယ် ရေးဖြစ်ပါသည်။

ကျမ်းကိုးများ

၁။ Life After Death? Newsweek. July 12- 1976

၂။ Is There Life After Death? V. C Nadkarni.

(Illustrated Weekly of India- May. 6. 1979

၃။ Journey out of the Body. Robert A. Monroe.

၄။ Life After Life. Raymond A. Moody Jr

၅။ နိုင်ခြားပုစ္ဆာအမေးအဖြေပေါင်းချုပ်၊ လယ်တီဆရာတော်

၆။ သေသည်၏ အခြားမဲ့၌၊ ဦးအေးမောင်၊ ဦးဝင်းမောင်

၇။ ဘဝပြဿနာ၊ ဦးမြင့်ဆွေ

၈။ ဘအိုးအိမ် အကြိမ်ကြိမ်၊ ဦးဝင်းမောင်

၁။ Hypno Analysis

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

သေခြင်း အသက်နှင့် ဘဝ

မျက်မှောက်ကာလ၌ ဘဝပြဿနာအဖြေကို ရှာလိုသော ပုဂ္ဂိုလ်အမျိုးအစား ပေါ်ပေါက်လာပါသည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်များထဲတွင် သုံးမျိုးသောပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာ ထင်ရှားကြပါသည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သုံးမျိုးဆိုရာတွင်

(၁) ဆေးသိပ္ပံနှင့် ဇီဝသိပ္ပံပညာရှင်လည်းတစ်မျိုး၊

(၂) စိတ်ရောဂါကု ဆရာဝန်လည်းတစ်မျိုး၊

(၃) ဒဿနပညာရှင်ခေါ်သော အတွေးအမြင်ပညာရှင်လည်းတစ်မျိုး ဖြစ်ကြပါသည်။

အဓိကအားဖြင့် ဘဝပုစ္ဆာကို အဖြေထုတ်ဖို့ ကြိုးစားကြသော ပုဂ္ဂိုလ်သုံးမျိုးကွဲကြရာ၌ မူလရည်ရွယ်ချက်ခြင်း မတူ၊ ကိုယ့်ရည်ရွယ်ချက်နှင့်ကိုယ်၊ ကိုယ့်လမ်းကိုယ်သွားနေကြသည့်သဘောလည်း ရှိသည်ဟု ဆိုချင်ပါသည်။ မူလရည်ရွယ်ချက်ချင်း မတူညီကြဟုဆိုခြင်းမှာ ဤသို့ဖြစ်ပါသည်။

(၁) ဆေးသိပ္ပံပညာရှင်များနှင့် ဇီဝသိပ္ပံပညာရှင်များ (ယခုနောက်ဆုံးပေါ် ဗီဇယန္တရားသိပ္ပံရှင်[၁] များ) သည် ဘဝသဘောကို စူးစမ်းကြရာ၌ 'အသက်' (ဇီဝ)၏သဘောကို စူးစမ်းလေ့လာကြခြင်းဖြစ်ပါသည်။ သူတို့၏ရည်ရွယ်ချက်မှာ သက်ရှိရုပ်ကို ဖန်ဆင်းရန်အတွက်ဖြစ်၏။ အသက်ကို ဖန်တီးနိုင်ပြီဆိုလျှင် ထိုအသက် (ယခုတော့ ဘာမှန်းမသိသေး) ကို ခန္ဓာ (ကိုယ်) တစ်ခုမှတစ်ခု ကူးပြောင်းတပ်ဆင်ရေး။ အာယုကပ် (သက်တမ်း) မကုန်သေးဘဲ၊ ကံမကုန်သေးဘဲ၊ မတော်တဆမှု (ဥပစ္ဆေဒကမရဏ) ဓား လှံ သေနတ်လက်နက်ဖြင့် သေရမှု၊ (လူတို့အခေါ် အစိမ်းသေ) များကို ပြန်လည်အသက်သွင်းနိုင်ရေး၊ ဉာဏ်ပညာထက်မြက်သော လူသစ်ကို ဖန်တီးရေး၊ မိန်းမယောကျ်ား လိုရာ ဘာဝရုပ်ကို ဖန်တီးရေး၊ အို၊ နာ၊ သေဘေး တားဆီးရေး စသော အတတ်ပညာဆိုင်ရာ ရည်ရွယ်ချက်များဖြင့် ကြိုးပမ်းနေကြခြင်း ဖြစ်သည်။*

၁။ Genetic Engineer

* The Bilogical Time Bomg- G. R. attary Taylor

(၂) စိတ်ရောဂါကု ဆရာဝန်များကမူ ဘဝသဘောကို စူးစမ်းကြရာ၌ 'သေခြင်း' (မရဏ)၏ သဘောကို အဓိကထား၍ လေ့လာကြပါသည်။ သူတို့၏ အဓိကပြဿနာမှာ သတ္တဝါသည် သေပြီးနောက် တခြားဘဝသို့ ဘယ်ပုံဘယ်နည်း ကူးပြောင်းကာ 'ရှင်ခြင်း' တစ်ဖန် မည်သို့ပြန်ဖြစ်သည်ကို သိလိုခြင်းဖြစ်၏။ သူတို့သည် ထိုကိစ္စကို အဘယ်အတွက်ကြောင့် သိလိုကြသနည်း။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဆေးသိပ္ပံပညာရှင်များ၊ ဇီဝယန္တယားသိပ္ပံပညာရှင်များလောက်တော့ ပီပီပြင်ပြင်မရှိဟု ဆိုချင်ပါသည်။

သူတို့အားထုတ်နေကြပုံများကို စေ့စေ့စပ်စပ် လေ့လာကြည့်သောအခါ သတ္တဝါတို့မှာ ဘဝတစ်ခု ချုပ်ဆုံးပြီးနောက် တခြားဘဝတစ်ဘဝသို့ တစ်ဆက်တည်း ကူးခြင်း ရှိမရှိဟူသော ယုံမှားသံသယကို ချေဖျက်ဖို့အတွက် ကြိုးပမ်းနေရသည့်အဆင့်မှာသာ ရှိသေးသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ယခုအခါ သူတို့သည် သတ္တဝါတို့အဖို့ ဘဝတစ်ခုတည်းနှင့် ကိစ္စမပြီးသေး၊ တစ်ဘဝတွင် သေပြီးနောက် တခြားတစ်ဘဝသို့ ဆက်၍ကူးသည်ဆိုသော ရှေးကအတွေးအမြင် (ဘာသာရေးအမြင်) သည် မှန်ကြောင်းကို သိပ္ပံနည်းကျ သက်သေပြဖို့ ကြိုးစားနေရသည့်အဆင့်မှာသာ ရှိကြသေး၏။

သို့သော် ထိုပုဂ္ဂိုလ်များသည်လည်း သိပ္ပံပညာရှင်များပင်ဖြစ်ရကား သူတို့မှာလည်း ထူးထွေသော ရည်ရွယ်ချက်တစ်ခုတော့ ရှိသည်ဟု ဆိုချင်ပါသည်။ ထိုရည်ရွယ်ချက်မှာ အကယ်၍ သတ္တဝါသည် တစ်ဘဝတွင် သေပြီးနောက် အခြားမဲ့ဘဝတစ်ခုသို့ ချက်ချင်းကူးပြောင်းကာ အသစ်တစ်ဖန် ပြန်ဖြစ်သည်ဆိုသော အချက်ကို အခိုင်အမာ သက်သေပြနိုင်ပြီဆိုလျှင် ယခုဘဝမှ သေလွန်ပြီးနောက်တွင် လူသည် နောက်တစ်ဖန် ပြန်ဖြစ်ရမည့် ဘဝ၌ မိမိစိတ်ကြိုက်၊ မိမိလိုရာဘဝတွင် အသစ်တစ်ဖန် ပြန်ဖြစ်နိုင်ရန်အတွက် ထိန်းချုပ်ပြုပြင်နိုင်မည့် နည်းလမ်းများကို ရှာဖွေဖို့ ကြိုးပမ်းနေကြကြောင်းမှာ ထင်ရှားသည်ဟုလည်း ဆိုချင်ပါသည်။ (ဒေါက်တာအဲလိဇဘက်ကူဘလာရော့စ်၏ 'သေခြင်းနီးအတွေ့အကြုံ' သုတေသနလုပ်ငန်းများအကြောင်းကို အတွေးအမြင် ၆၂ တွင် ဖော်ပြခဲ့သည်ကို စာရှုသူ သတိရမိပါလိမ့်မည်။)

ထိုလုပ်ငန်းကို ဦးစီးပေး၍ လုပ်ကိုင်နေကြသူများတွင် ဒေါက်တာရေးမွန်း၊ အေ၊ မူးဒီ (ဂျူနီယာ)[၁] ဆိုသူလည်း ပါဝင်ပါသည်။ ဒေါက်တာရေးမွန်းမူးဒီသည် ဒဿနိကဗေဒနှင့် ဆေးပညာနှစ်ခုစလုံးကို ပါရဂူဘွဲ့ရရှိသော ပညာရှင်

၁။ Dr. Raymond A. Moody Jr

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ကြီးတစ်ဦးဖြစ်၏။ သူလည်း ကူဗလာရောစ် ကဲ့သို့ပင် သေခြင်းနီးအတွေ့အကြုံများကို တွေ့ကြုံခြင်း၊ စမ်းသပ်ရှာဖွေခြင်းများစွာကို ပြုလုပ်ခဲ့ပြီးနောက် သူ၏ 'ဘဝပြီးနောက်ဘဝ'* စာအုပ်ကို ရေးသားခဲ့လေသည်။ ထိုစာအုပ်သည် ရောင်းအကောင်းဆုံး စာအုပ်တစ်အုပ်ဖြစ်ခဲ့လေသည်။ သူ၏အတွေ့အကြုံများမှာ ရှေးဟောင်း တိဗက် ဂမ္ဘီရပညာကျမ်းတစ်ဆူဖြစ်သော 'မရဏကျမ်း'** တွင်ပါဝင်သော အချက်အလက်များနှင့်လည်း ကိုက်ညီနေသည်ကို တွေ့ကြောင်း အဆိုရှိပါသည်။

ဒေါက်တာရေးမွန်း၊ အေး မူးဒီး၏ တွေ့ရှိချက်များနှင့် ထိုတွေ့ရှိချက်များအပေါ် သုံးသပ်ဝေဖန်ချက်များလည်း စိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်းသည်ကား မှန်သည်။ အကျယ်ကို သင့်ရာနေရာ၌ သီးသန့်တင်ပြပါဦးမည်။

ယခု တစ်ဆက်တည်း တင်ပြရမည့်သူမှာ ဗာဂျီးနီးယားမှ ရောဘတ်အေ မွန်ရိုး[၁] ဆိုသူ ဖြစ်ပါသည်။ မွန်ရိုးသည် ချမ်းသာကြွယ်ဝသော လုပ်ငန်းရှင်လည်း ဖြစ်၍ ၎င်း၏ကိုယ်ပိုင် 'မွန်ရိုးစိတ်သုတေသန သိပ္ပံဌာန'[၃] ကို တည်ထောင် တစ်ဘဝမှ တစ်ဘဝသို့ ကူးခြင်း၏ အခြေခံဖြစ်သော ရုပ်ခွဲနာမ်ခွဲ သုတေသ ကို ကြီးကြီးကျယ်ကျယ် ပြုလုပ်နေသူဖြစ်၏။ သူ၏စမ်းသပ်ချက်များ လူ၏ကိုယ်ခန္ဓာမှ နာမ် (ဝိညာဉ်)ကို ခွာထုတ်၍ မိမိစေလိုရာသို့ စေလွှတ်ရေးကို အခြေခံထား၍ ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြစ်လေသည်။ လူ့ခန္ဓာကိုယ်မှ နာမ် ခွာထုတ်ထားစဉ် လူသည် အသေကောင်ကဲ့သို့ဖြစ်လျက် ကျန်ရစ်ခဲ့သည် (ဤစမ်းသပ်ချက် ဆောင်ရွက်ပုံအသေးစိတ်ကို သင့်ရာနေရာတွင် အကျ တင်ပြဦးမည် ဖြစ်ပါသည်။) မွန်ရိုးသည် သူ၏တွေ့ရှိချက်များကို ၁၉ ခုနှစ်တွင် စာတစ်အုပ်ရေးဖွဲ့ကာ ကမ္ဘာသို့ တင်ပြခဲ့ပါသည်။ သူ့စာအုပ်အမည်မှာ 'ရုပ်ခွဲ နာမ်ခွာ၍ သွားသေ ခရီးများ'*** ဖြစ်ပါသည်။

မွန်ရိုး၏ ဆောင်ရွက်ချက်သည် လူ့ခန္ဓာကိုယ်မှ နာမ်ကို ခွဲထုတ်ပြီးနော (သေခါနီးအချိန်၌) တခြားသောလိုရာဘဝတစ်ခုသို့ စေလွှတ်ကာ တစ်ဖန် လည်၍ ဘဝသစ်ဖြစ်ပေါ်မှုကို ထိန်းချုပ်ရန် ဖန်တီးရေး ကြိုးပမ်းချက်ပင် ပါသည်။

* Life After Life- (Mockingbird Books) ၁။ Robert A. Monroe
** Bardel Thodol (The Book of Death) ၂။ Out of Body resea
၃။ Monroe Mind Research Institute.
*** Journeys Out of the Body-Robert A. Monroe.

(၃) ဒဿနပညာရှင်များကမူ သဘာဝကို စူးစမ်းကြရာ၌ **'ဘဝ၏တန်ဖိုး'** ကို အဓိကထား၍ လေ့လာကြခြင်းဖြစ်ပါသည်။ သတ္တဝါတို့မှာ **ဤတစ်ဘဝတည်းဖြင့် ကိစ္စမပြီးသေး**၊ သေပြီးနောက် တစ်ဖန်ပြန်၍ဘဝသစ်တွင် **အသက်ရှင်**ကြရဦးမည်ဆိုသော အချက်သာ အမှန်ဖြစ်လျှင် လူသားသည် ဤမျက်မှောက် အသက်ရှင်လျက်နေသော ဘဝတွင် မည်သို့ အသက်ရှင်၍ နေသင့်သနည်း။ ပို၍မြတ်သောဘဝမျိုးကို ရရှိအောင် ယခုလက်ရှိဘဝကနေ၍ ဖန်တီးနိုင်သော နည်းလမ်းရှိသလား။ အကယ်၍ ရှိသည်ဆိုလျှင် ထိုနည်းလမ်းတို့သည် အဘယ်တို့နည်း။ အနာဂတ်ဘဝများ၌ ပိုမိုတိုးတက်သော သမ္မတ္တိအတက်စဉ်ဖြင့် တိုးတက်သွားအောင် ဝိပ္ပတ္တိအကျစဉ်ဖြင့်လျော့ကျမသွားအောင် ယခုမျက်မှောက် လက်ငင်းဘဝ၌ မည်သို့ ကျင့်ကြံအားထုတ်ရမည်နည်း။

ဤကား အတွေးအမြင်သမားများနှင့် ဘာသာရေးဆိုင်ရာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ရည်ရွယ်မှန်းထားချက် ဖြစ်၏။ ဤရည်ရွယ်ချက်ကို ပေါ်လွင်စေရန် ကျေးဇူးရှင် လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကလည်း အောက်ပါအတိုင်း ညွှန်ပြတော်မူပေသည်။

“သတ္တဝါတို့သည် ပကတိအလိုအားဖြင့် ဘဝအဆက်ဆက် ကမ္ဘာအဆက်ဆက် သမ္မတ္တိဟူသော တက်လမ်းဆန်လမ်းကိုသာ အမြဲအလိုရှိကြကုန်၏။ ဝိပ္ပတ္တိဟူသော အောက်သို့စုန်လမ်း၊ မျောလမ်းလျော့ကျလမ်းကို အလိုမရှိကြကုန်”*

(ဘဝနာဒီပနီ နှာ- ၁၆၈)

ဤသို့လျှင် ဘဝပုစ္ဆာကို အဖြေထုတ်ဖို့ ကြိုးပမ်းကြရာ၌ လူပုဂ္ဂိုလ်ခြင်းလည်းမတူ၊ ရည်ရွယ်ချက်ချင်းလည်းမတူ၊ နည်းလမ်းချင်းလည်းမတူရကား အဖြေလည်း တစ်မျိုးတစ်စားတည်းရနိုင်မည်ကား မဟုတ်ချေ။ သို့ရာတွင် 'ဘဝ' အရေးကို ဘေးဖယ်ကာ မေ့မေ့လျော့လျော့နေလိုသူများ၊ ဘဝကို အရေးမထားသူများကား ဘဝကို တန်ဖိုးမဲ့ ချည်းနီးဖြစ်အောင် ဖန်တီးသူများသာဖြစ်ရကား ထိုသူတို့သည် လူ့ဘဝနှင့် ထိုက်တန်သူများဖြစ်သည်ဟုဆိုရန်ပင် ခဲယဉ်းပေလိမ့်မည်။ ထိုသူမျိုးနှင့် နှိုင်းစာလျှင် ဘဝပုစ္ဆာကို အဖြေရှာရန် အားထုတ်သူများ၏ ကြိုးပမ်းမှုများသည် ဘဝအတွက် အကျိုးတစ်စုံတစ်ရာကိုသော်လည်းကောင်း၊ တန်ဖိုးတစ်စုံတစ်ရာကိုသော်လည်းကောင်း ဖော်ထုတ်ပေးနိုင်မည်ကား မုချပင်ဖြစ်တော့သည်။

* ဘဝနာဒီပနီ- လယ်တီဆရာတော် (ဟံသာဝတီ) ၁၉၅၅

www.burmeseclassic.com

ကျွန်ုပ်တို့အဖို့မူ ဘဝ၏တန်ဖိုးကို ရှာနေရခြင်းသည် ဘဝ၏အကျိုးကို ဆောင်ရွက်နေရခြင်းဖြစ်သည်။ ဘဝ၏အဓိပ္ပာယ်ကို ဖော်ဆောင်နေရခြင်းဖြစ်သည်ဟု ခံယူသည့်အလျောက် ဘဝသဘောကိုနားလည်အောင် ကြိုးစားလိုသောဆန္ဒ ပြင်းပြလှပါသည်။

ကမ္ဘာမှာသာ ဘဝပြဿနာအတွက် အဖြေရှာလိုသူများ ပေါများသည်မဟုတ်ပါ။ အကျွန်ုပ်တို့ မြန်မာနိုင်ငံမှာလည်း တကယ့်ဆေးသိပ္ပံပညာရှင်များ၊ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ဆရာဝန်ကြီးများသည် ဘဝပြဿနာကို စိတ်ဝင်စားစွာ လေ့လာခဲ့ကြဖူးပါသည်။

ထိုပုဂ္ဂိုလ်များအနက် ဆရာဝန်ကြီး ဒေါက်တာဦးမြင့်ဆွေ (ဝဏ္ဏကျော်ထင်)နှင့် စိတ်ရောဂါအထူးကုဆေးရုံအုပ်ကြီး ဒေါက်တာဦးနေဝင်းတို့သည် ထင်ရှားကြပါသည်။

ဝဏ္ဏကျော်ထင် ဆရာဝန်ကြီးဦးမြင့်ဆွေသည် ၁၉၅၈ ခုနှစ်တွင် ဘဝပြဿနာနှင့်စပ်သော လေးနက်သည့်ပုစ္ဆာများစွာကို သိပ္ပံပညာရှင်တို့၏အမြင် (ရှုထောင့်) မှနေ၍ ကျေးဇူးရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးအား မေးမြန်းဖူးပါသည်။ ဆရာတော်ကြီးကလည်း ဆရာဝန်ကြီး မေးမြန်းသမျှ ဘဝပြဿနာပုစ္ဆာများစွာကို စိတ်ရှည်လက်ရှည်နှင့် ဗုဒ္ဓဝါဒရှုထောင့်ကနေ၍ ရှင်းလင်းဖြေကြားတော်မူပါသည်။*

တစ်ဖန် တံတားကလေးစိတ်ရောဂါ အထူးကုဆေးရုံကြီးမှ ဆေးရုံအုပ်ကြီး ဒေါက်တာဦးနေဝင်းနှင့် ယခင် ဂါးဒီးယန်းသတင်းစာ အယ်ဒီတာချုပ် ဦးစိန်ဝင်းတို့သည် ၁၉၇၃ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၃၁ ရက်နေ့တွင် ဗဟန်း ဝိသုဒ္ဓါရုံကျောင်းတိုက်၌ ခေတ္တသီတင်းသုံးလျက်နေသော ကျေးဇူးရှင် အမရပူရမြို့ မဟာဂန္ဓာရုံကျောင်းတိုက် ဆရာတော် အရှင်ဇနကာဘိဝံသ (အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ) အား ဘဝပုစ္ဆာပြဿနာများစွာကို သိပ္ပံပညာရှင်တို့၏ ရှုထောင့်မှမေးမြန်းရာ ဆရာတော်ကြီးကလည်း ဗုဒ္ဓဝါဒ ရှုထောင့်မှနေ၍ စိတ်ရှည်လက်ရှည် ဖြေတော်မူပါသည်။**

မြန်မာ့ဆေးသိပ္ပံပညာရှင်ကြီးများ၊ စိတ်ရောဂါအထူးကု ဆရာဝန်ကြီးများ မေးသော မေးခွန်းများမှာ ရှေးက တင်ပြခဲ့သော ဆေးပညာရှင်များ၊ စိတ်ပညာရှင်များ၏ ကြိုးပမ်းမှုများနှင့်ကား အတန်ငယ်ကွာခြားပါသည်။

မြန်မာပညာရှင်ကြီးများ မေးသောဘဝပြဿနာပုစ္ဆာများတွင် ဗုဒ္ဓဝါဒနှင့် ပတ်သက်သော ယုံမှားသံသယကင်းလိုသော ဆန္ဒသဘောထားများက ကဲနေသည်ဟု ဆိုချင်ပါသည်။ အနောက်တိုင်း သိပ္ပံပညာရှင်များ တွေ့ရှိချက်များသည် ဗုဒ္ဓဝါဒအမြင်နှင့် ကိုက်ညီခြင်း ရှိမရှိ၊ စိစစ်လိုသောသဘောမျိုးလည်း ပါပါသည်။ တစ်နည်းဆိုလျှင် မြန်မာပညာရှင်များ၏ စူးစမ်းမှုများကိုခြုံ၍ သုံးသပ်ပါက ခေတ်သိပ္ပံအမြင်နှင့် ဗုဒ္ဓဝါဒ

---

* ၁။ ဘဝပြဿနာ (မဟာစည်ဆရာတော် ဖြေကြားချက်) ၁၉၇၈၊

** ၂။ သိပ္ပံအမြင်နှင့် ဗုဒ္ဓအဘိဓမ္မာအဖြေများ (အရှင်ဇနကာဘိဝံသ) ၁၉၈၁

အမြင်များကို နှိုင်းယှဉ်စစ်ဆေးလိုခြင်း၊ ခေတ်သိပ္ပံအမြင်များကို ဗုဒ္ဓဝါဒရှုထောင့်မှ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုနိုင်ခြင်း ရှိမရှိ သိလိုခြင်း၊ ဘဝပြီးနောက် ဘဝဆက်ရှိမရှိကို ယုတ္တိနှင့်အညီ သိလိုခြင်း၊ ဒိဋ္ဌိနှင့် ဝိစိကိစ္ဆာကို ပယ်ရှင်းလိုခြင်းစသော သဘောများကဲနေသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

ရှေ့သို့ဆက်၍ လေ့လာတွေ့ရှိချက်များ၊ အယူအဆကွဲများ၊ မြန်မာပညာရှင်များ၏ မေးခွန်းပုစ္ဆာများကို အကျယ်မတင်ပြမီ အနောက်တိုင်း အရှေ့တိုင်းပညာရှင်များအားလုံး မရှင်းမလင်းဝေဝါးရှုထွေးစွာ ပြောဆိုသုံးနှုန်းလျက်ရှိသော ဝေါဟာရများ၏ နောက်ကွယ်တွင် တည်ရှိသော ဒဿနအနက်များကို ဦးစွာရှင်းလင်းအောင် ဖော်ပြဖို့ကိစ္စတစ်ခု ကျန်ရှိနေသေး၏။ ထိုကိစ္စကို ဤခေါင်းပါးတွင် ရှင်းလင်းဖို့ အားထုတ်ပါဦးမည်။

မည်သည့် ပညာရှင်ပင်ဖြစ်စေ 'ဘဝ' ဆိုသောစကားလုံးကို သုံးစွဲကြရာ၌ 'ရှင်ခြင်း' ဆိုသောသဘောနှင့် 'သေခြင်း' ဆိုသောသဘောကိုပါ အလိုအလျောက် နားလည်ပြီးဖြစ်သကဲ့သို့ သုံးစွဲနေကြခြင်းဖြစ်လေသည်။ ထို့အတူ 'ရှင်ခြင်း' နှင့် 'သေခြင်း' သဘောကို ကွဲပြားခြားနားစွာ ထင်ထင်ရှားရှား နားလည်အောင် အားမထုတ်ဘဲ 'ဘဝပြီးနောက်ဘဝ' ဆိုသော ပိုမိုရှုပ်ထွေးသည့်ကိစ္စကို စဉ်းစားခဲ့ကြလေသည်။ ထိုကဲ့သို့ စဉ်းစားသည့်အတွက် မှားယွင်းသောအယူအဆများ၊ အတွေးအမြင်များ ဖြစ်ပေါ်လာသည့်ကို သတိပြုမိပါသည်။ မှားယွင်းသောအတွေးအမြင်ဆိုသည်မှာ သတ္တဝါတို့သည် တစ်ဘဝ၏အဆုံးဖြစ်သော 'သေခြင်း' သို့ ရောက်သောအခါ ထိုသတ္တဝါ၏ ကိုယ်မှ တစ်စုံတစ်ခုသော ဝိညာဉ်ကောင်က (ဇီဝအတ္တ) သည် ခန္ဓာထွက်ပြီးနောက် အခြားသောကိုယ်သို့ (ဝင်ကစွပ်များကဲ့သို့) ခိုဝင်ကိန်းအောင်းကာ နောက်ဘဝသို့ ကူးသည်ဟု ထင်မြင်သော အတွေးအမြင်ကို ဆိုခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ထိုအမြင်သည် ချွတ်ယွင်းသော အမြင်မျိုးဖြစ်ပါသည်။ မှောက်မှားသော အယူဝါဒလည်း ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းမှာ အတ္တဒိဋ္ဌိအမြင်မျိုးဖြစ်၍ 'ထိုအတ္တဒိဋ္ဌိသည် အလွန်မှောက်မှားသော မိစ္ဆာဓမ္မကြီးဖြစ်၍ ထိုဒိဋ္ဌိအုပ်စိုးလျက်ရှိကြကုန်သောသူတို့သန္တာန်၌ သောတာပန်၊ သကဒါဂါမ်၊ အနာဂါမ်၊ ရဟန္တာ ဟူ၍လည်း ...' (?)

ထိုကဲ့သို့ အယူချွတ်ယွင်းဖောက်ပြန်မှုမှ ကင်းပရလေအောင် ဘဝပြဿနာကို အဖြေရှာလိုသူတိုင်းသည် ရှေးဦးစွာ 'ဘဝ' ဟူသောသဘောကို နားလည်အောင် ကြိုးစားရပေဦးမည်။ 'ဘဝ' ကို နားလည်ရန်မှာ 'ရှင်ခြင်း' သဘောကို နားလည်ရပေဦး

---

* ဘဝနာဒီပနီ၊ နှာ- ၁၂

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ည်၊ 'သေခြင်း'သဘောများကို ယခင်ဆောင်းပါးတွင် တင်ပြခဲ့ပြီ။ 'ရှင်ခြင်း' ကို နားလည်ရန်မှာလည်း အသက် (ဇီဝ)၏သဘောကို နားလည်မှ နေရာကျပေလိမ့်မည်။

'အသက်' ၏သဘောကို အတိအကျမသိဘဲ 'ရှင်ခြင်း' ၏သဘောကို မသိနိုင်သလို 'သေခြင်း'၏သဘောကိုလည်း နားလည်ရန် မဖြစ်နိုင်ချေ။

ယခုအခါ ခေတ်သိပ္ပံပညာက အသက်ကို လိုက်ရှာလျက်ရှိ၏။ ထိုသို့ လိုက်ရှာပုံကို ဆရာမောင်ထင်၏ 'လောကအမြင်' စာအုပ်တွင် လေ့လာတင်ပြထားလေသည်။ သို့သော် ဆရာမောင်ထင်က 'အသက်ကို ဝိဂြိုဟ်ပြုဖို့ အလွန်ခက်သည်။ အသက်ကို မည်သည့်အရာဟု လက်ဆုပ်လက်ကိုင်မပြနိုင်သော်လည်း သက်ရှိနှင့် သက်မဲ့ကို ခွဲခြား ကြည့်ခြင်းဖြင့် သက်ရှိ၏ အင်္ဂါတို့ကိုမူကား သိမြင်ရပေသည်'* ဟုဆိုကာ သက်ရှိ ရုပ်၏ လက္ခဏာများကို ဖော်ပြဖို့ ကြိုးစားခဲ့၏။

သက်ရှိရုပ်တို့၏ လက္ခဏာများဆိုရာတွင် ပုံသဏ္ဌာန်နှင့် အရွယ်ပမာဏ သတ်မှတ်ပြီး ရှိခြင်း၊ စားသောက်ခြင်း၊ အသက်ရှူခြင်း၊ ကာလအလိုက် ကြီးထွားမှုရှိခြင်း၊ အာရုံကို တုံ့ပြန်တတ်ခြင်း၊ မျိုးပွားတတ်ခြင်းစသည်တို့ကို ပြသည်။

ထိုနောက်အ သက်သည် သတ္တဝါ၏ခန္ဓာတွင် မည်သည့်နေရာမှာ ရှိသနည်းဟု သိပ္ပံပညာရှင်များ လိုက်ရှာပုံကိုလည်း ဆရာမောင်ထင်က လေ့လာပြ၏၊ ဆဲလ် ထဲမှာပင် အသက်ရှိသလိုလို၊ ပရိုတိုပလပ်ဇာမ² ထဲမှာပင် အသက်ရှိသလိုလို နောက်ဆုံးတော့ ဘယ်မှာမျှ ရှာမရဘဲ 'အသက်ဆိုသဟာကို ကျွန်တော်တို့ လိုက်၍ရှာလေလေ အသက်ဆိုသည့်အရာမှာ ပျောက်၍နေလေဖြစ်သည်'** ဟု ဆိုရလေတော့၏။

ဤတွင် အယူဝါဒတစ်ခုလည်း ရှိသေး၏။ ထိုအယူဝါဒကို စတင်ဖော်ထုတ်သူမှာ ဆားဝီလျံ ဟာဗေး³ ဆိုသူဖြစ်၏။ သူက 'ဥတိုင်းသည် ဥကသာ ဖြစ်နိုင်သည်၊ ဆဲလ်တိုင်းလည်း ဆဲလ်ကသာ ပေါက်ပွားသည်။ သက်ရှိတိုင်းလည်း သက်ရှိကသာ ပေါက်ပွားနိုင်သည်' ဟု ဆိုသည်။ ထိုအဆိုကို ထောက်ခံ၍ ဂျေ၊ ဘက်စ်ဟာလ်ဒိန် ဆိုသူက 'သက်မဲ့ရုပ်မှ သက်ရှိရုပ်ကို ဖန်တီး၍မရ'*** ဟု ဆိုလေသည်။

သဘာဝဆင့်ကဲဖြစ်စဉ်တွင် သက်မဲ့ရုပ်မှ သက်ရှိရုပ်ဖြစ်ပေါ်လာသည်ဆိုသော အချက်ကို သက်သေပြလိုသော စပင်ဆာ ဆိုသော**** အတွေးအခေါ် ပညာရှင်သည်ပင် နောက်ဆုံး၌

---

* လောကအမြင်– မောင်ထင် (ပုည ၁၉၆၇) နှာ– ၂၀

** Mechanism- Life and Personality- Haldance. J- S London 1927

*** Spéncer ၁။ Cell ၂။ Protopism

၃။ Sir William Harvey

'အကျွန်ုပ်တို့အနေနှင့်မူ ရုပ၊ ဓာတုသဘောဖြင့် သက် (ဇီဝ) ဓာတ်၏အနှစ်သာရကို ဖော်ပြခြင်း၌ မတတ်သာသည့်အကြောင်းကို ဝန်ခံရပေတော့မည်'+ ဟူ၍ အဆုံးစကားကို ဆိုရလေသည်။

နှစ်ဆယ်ရာစု ထက်ဝက်ကျော်လာသော ကာလ၌ ဇီဝဓယန္တရား သိပ္ပံပညာ ဆါပေါက်လာသောအခါ သက်ရှိရုပ်ကို ဖန်ဆင်းဖို့အတွက် အပြင်းအထန် အားထုတ်လာကြပြန်သည်။ ထိုကဲ့သို့ အားထုတ်ခဲ့ကြပုံများကို သိပ္ပံမျိုးတင်၏ 'စက်ရုံလုပ်လူသား' စာအုပ်တွင် လေ့လာတင်ပြထားလေသည်။ သိပ္ပံမျိုးတင်၏စာအုပ်တွင် အသက်ကို လုပ်ယူရပုံကို ဤသို့တင်ပြထားလေသည်။++

"ရှေးယခင်၌ ကာဗွန်မော်လီကျူးများသည် သက်ရှိတို့ကသာ ဖန်တီးနိုင်သည်ဟု သိပ္ပံလောက၌ ခံယူခဲ့ကြပေသည်။ ဒေါက်တာကယ်လဗင်ဆိုသူ အမေရိကန်သိပ္ပံလောက၌ ခံယူခဲ့ကြပေသည်။ ဒေါက်တာကယ်လဗင်ဆိုသူ အမေရိကန် သိပ္ပံပညာရှင်တစ်ဦးသည် ဓာတ်ခွဲခန်း၌ အရေးပါသော ကိရိယာများကိုသုံး၍ ရေနှင့်ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုက်ရောပြီး ကော့စမစ်ရောင်ခြည်အတုဖြင့် ပစ်စမ်းကြည့်သောအခါ ကာဗွန်ပါသော မော်လီကျူးများကို ဓာတ်ခွဲခန်းတွင် ဖန်တီး၍ရကြောင်း တွေ့ရလေသည်။

ထိုမှဆက်၍ ဒေါက်တာယူရေး၏တပည့် စတန်လေမီလာဆိုသူက ဓာတ်ခွဲခန်းတွင် အမိုင်နိုအက်စစ်ဓာတ်ကို ဖန်တီးခဲ့ပုံကို ဖော်ပြသည်။ သက်ရှိဖြစ်ရန် အသားဓာတ်ပရိုတိန်းသည် အမိုင်နိုအက်ဆစ်ဓာတ်မျိုးပေါင်း ၂၀ စုပေါင်းထားသည်ဖြစ်၍ ထိုအမိုင်နို အက်ဆစ်ကို လူတို့ ပြုလုပ်နိုင်ခြင်းသည်ပင် အသက်ကို လူတို့ ဖန်တီးနိုင်သည့် သဘော ရေးသားထားလေသည်။ သို့ရာတွင် သိပ္ပံမျိုးတင်၏စာအုပ်မှာပင် အောက်ပါ မှတ်ချက်ကို ရေးသားထားလေသည်။

'သက်ရှိဆဲလ်နှင့် ကွာခြားသည်မှာ ဓာတ်ခွဲခန်းလုပ် ပရိုတိန်း၌ နယူကလိယ မရှိခြင်းသာလျှင် ဖြစ်ပေသည်' ဟုဆိုကာ မရေမရာ အဆုံးသတ်သွားလေသည်။

အမှန်မှာ 'အသက်' (ဇီဝ) ဟူသောအရာကို သိပ္ပံပညာရှင်များသည် လူ့ကိုယ်ထဲက ဆဲလ်ခေါ် ကလပ်များအထဲတွင် လိုက်ရှာနေခြင်းသည် မှန်ကန်သောလုပ်ရပ် ဟုတ်မဟုတ် သံသယဖြစ်ဖွယ် ရှိလေသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် မော်တော်ကား လေယာဉ်ပျံစသည့်စက်များ၌ အသက်ဝင်လှုပ်ရှားလာရန် အပူစွမ်းအင်ကို ဖန်တီးရသည်။ ထိုအပူစွမ်းအင်ကသာ အရွေ့စွမ်းအင်၊ စက်စွမ်းအင်ကို ထပ်ဆင့်ဖန်တီးရသည်ဆိုအရာ၌ ထိုအပူစွမ်းအင်ကို ထိုစက်၏အသက် (ဇီဝ) ဟု ယူအပ်သည်မဟုတ်ပေလော။

\+ The Pleasure of Philos)phy- Will Durant- Pp 45

++ စက်ရုံလုပ်လူသား– သိပ္ပံမျိုးတင် (၁၉၇၉) နှာ– ၆– ၁၁

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ဤတွင် ဗုဒ္ဓ၏သဘောမှာလည်း ရုပ်ဇီဝိတ၊ နာမ်ဇီဝိတဟု ပြလျက် ထိုဇီဝိတ သဘောသည် စွမ်းအင်ကိုပင် ဖော်ပြထားလေသည်။ ထိုသဘောကို ထင်ရှားစေရန် ကျေးဇူးရှင် မဟာဂန္ဓာရုံကျောင်းတိုက် ဆရာတော်ကြီး အရှင်ဇနကာဘိဝံသသည် ၎င်း၏ ကိုယ်ကျင့်အဘိဓမ္မာကျမ်းတွင် ဤသို့ ဆိုလေသည်။

'နာမ်တရားတို့၌ အသက်ဟုခေါ်သော ဇီဝိတိန္ဒြေစေတသိက် ရှိသကဲ့သို့ ဤ ရုပ်တရားတို့၌လည်း 'အသက်' ဟုခေါ်သော ဇီဝိတရုပ် ရှိကြ၏။ သို့သော် ဤဇီဝိတ ခေါ်သောအသက်သည် စိတ်၊ ဥတု၊ အာဟာရကြောင့် ဖြစ်ရသော ရုပ်များ၌မပါ၊ ကံ ကြောင့်ဖြစ်ရသောရုပ်များ၌သာ ပါ၏။ သတ္တဝါတို့၌ နာမ်ဇီဝိတနှင့် ရုပ်ဇီဝိတနှစ်ပါး သည် အချုပ်ဖြစ်၏။ ထိုဇီဝိတ (အသက်) ၂ မျိုး မရှိလျှင် အသေကောင်ဖြစ်ရတော့ ၏။ ခန္ဓာကိုယ်၌ ရှိနေသော ရုပ်တွေ မပုပ်မသိုးဘဲ တည်နေနိုင်သည်မှာလည်း ဤဇီဝိတ ခေါ်သော အသက်ရှိနေသောကြောင့်ဖြစ်၏။ အသေကောင်ရှိရုပ်များမှာ ဤဇီဝိတခေါ် အသက်မပါခြင်းကြောင့်ဖြစ်၏။ အသေကောင်ရှိရုပ်များမှာ ဤဇီဝိတခေါ် အသက်မပါ ခြင်းကြောင့် ပုပ်ရလေသည်။ ဤဇီဝိတရုပ်လည်း တစ်ကိုယ်လုံး ပြန့်နှံ့လျက်ရှိသည်။*

ထို့ပြင် အရှင်ဇနကာဘိဝံသ၏ 'သဂြိုဟ်ဘာသာ ဋီကာ' ကျမ်းတွင် ဇီဝိတနှင့် ပတ်သက်သော အယူဝါဒကွဲ သုံးမျိုး ရှိကြောင်း၊ ထိုသုံးမျိုးတို့တွင် မိမိက နောက်ဆုံး ဝါဒဖြစ်သော 'ဇီဝိတနဝက ကလာပ် (အဝိနိဗ္ဘောဂရုပ် (မခွဲခြမ်းနိုင်သောရုပ်) ၈ ပါး** ဇီဝိတရုပ်ကို ဇီဝိတက နဝကလာပ်ခေါ်သည်။) ထိုကာမဘုံ၌ ရထိုက်ရုံမျှမက တစ်ကိုယ်လုံး၌ ပြန့်နှံ့တည်နေသောကလာပ်ပင်ဖြစ်သည်ဟူသော ဝါဒကို လက်ခံ ကြောင်း ဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့နောက် ဆရာတော်က ကာမဘုံသားတို့သန္တာန်ဝယ် ဇီဝိတနဝကကလာပ်သည် ကာယဘာဝ ဒသကတို့ကဲ့သို့ တစ်ကိုယ်လုံးပြန့်နှံ့လျက် ရှိကြောင်း အဋ္ဌကထာ ဋီကာကြီးတို့စကားဖြင့် ရှင်းဦးအံ့ဆို၍ ရှင်းပြပါသည်။

ရှင်းပြရာ၌ လူ့ခန္ဓာကိုယ်တွင် ဖြစ်ပေါ်သော တေဇော ၃ မျိုး၊ ဝါယော ၅ မျိုး သည် ကံ၊ စိတ်၊ ဥတု အာဟာရအကြောင်းလေးပါးကြောင့် ထိုက်သလိုဖြစ်သည်။ ထိုတွင် 'ကံကြောင့်ဖြစ်သော တေဇော ဝါယောကလာပ်သည် ဇီဝိတနဝကကလာပ်ပင် တည်း' ဟု အတည့်အလင်းဆိုပါသည်။ ထိုမျှမက ခန္ဓာကိုယ်၌ အမြဲတည်ရှိသော ဥသ္မာခေါ် ကိုယ်ငွေ့၌ ဇီဝိတနဝကကလာပ်များပါရှိသည်*** ဟုလည်း ဆိုထားပါသည်။

---

* ကိုယ်ကျင့်အဘိဓမ္မာ၊ အရှင်ဇနကာဘိဝံသ (နယူဘားမားပိဋကတ် ပုံနှိပ်တိုက်)- (အမရပူရ) ၁၃၄၆၊ နှာ- ၂၈၁- ၂၈၉

** သဂြိုဟ်ဘာသာဋီကာ၊ ရှင်ဇနကာဘိဝံသ၊ နှာ ၄၄၆- ၄၄၇

*** သဂြိုဟ်ဘာသာဋီကာ၊ ရှင်ဇနကာဘိဝံသ၊ နှာ ၄၄၆- ၄၄၇

ခေတ်စကားဖြင့် ပြောရလျှင် သက်ရှိခန္ဓာကိုယ်၌ ရုပ်ကလာပ်များကို ပွေးထိန်း [illegible]ကဲ့အောင် စောင့်ရှောက်လျက် သက်ရှိရုပ်လက္ခဏာများ ဖြစ်ပေါ်နေအောင် စောင့် [illegible]လျက်ရှိသော ဇီဝိတခေါ်သော (အသက်) သည် ခန္ဓာကိုယ်ပေါ်၌ ဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိ [illegible]သော ဇီဝိတခေါ်သော (အသက်) သည် ခန္ဓာကိုယ်ပေါ်၌ ဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိသော ဥသ္မာ [illegible]ဇော (ဝါ) အပူ 'စွမ်းအင်' ပင်ဖြစ်ကြောင်း သဘောပေါက်သင့်ပေသည်။

တယ်လီဗီးရှင်းစက်သည် လျှပ်စစ်စွမ်းအင်ရသောအခါမှ မြင်ရသော ရုပ်နှင့် [illegible]ရသော အသံဖြစ်ပေါ်လာသကဲ့သို့ လူမှာလည်း ဇီဝိတခေါ်သော အသက် (စွမ်းအင်) [illegible] ရရှိနေခိုက်မှာသာ မြင်မှု၊ ကြားမှု၊ နံမှု၊ ထိတွေ့မှု၊ သိမှု၊ လှုပ်ရှားမှု၊ ကြီးထွားမှု၊ [illegible]ပွားမှုစသည့် သက်ရှိအခြင်းအရာများ ဖြစ်ပေါ်နေနိုင်သည်ကို နှလုံးသွင်း၍ ဆင်ခြင် [illegible]ကြစေကုန်။

ကျမ်းကိုးများ

၁။ The Biological Time Bomb- G. Rattary Taylor.

၂။ Life After Life- Dr. Raymond A. Moody Jr.

၃။ Journeys out of the Body-R obert A. Monroe.

၄။ Mechanism, Life and Personality. J. S. Haldane.

၅။ The Pleasure of Philosophy- Will Durant.

၆။ ဘာဝနာဒီပနီ- လယ်တီဆရာတော်

၇။ ဘဝပြဿနာ- မဟာစည်ဆရာတော်

၈။ သိပ္ပံအမြင်နှင့် ဗုဒ္ဓအဘိဓမ္မာအဖြေများ- ရှင်ဇနကာဘိဝံသ

၉။ ကိုယ်ကျင့်အဘိဓမ္မာ- ရှင်ဇနကာဘိဝံသ

၁၀။ သဂြိုဟ်ဘာသာဋီကာ- ရှင်ဇနကာဘိဝံသ

၁၁။ လောကအမြင်- မောင်ထင်

၁၂။ စက်ရုံလုပ်လူသား- သိပ္ပံမျိုးတင့်

❋

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

သေခြင်းနီး၍ အတွေ့အကြုံလေ့လာချက်

(၁)

လူသည် 'ဘဝ'အကြောင်းကို နားလည်လို၍ စူးစမ်းခဲ့ကြသည်မှာ ကာလကြာပြီ ထို့ထက်ပို၍ သေလွန်ပြီးသောကာလဝယ် မည်သို့ဆက်လက်ဖြစ်ပျက် တွေ့ကြုံခံစား ဦးမည်ကို သိလိုလှသောဆန္ဒသည် လူမှာ ရှိခဲ့ပါသည်။ သေသည်၏အခြားမဲ့၌ဖြစ်သော 'တမလွန်ဘဝ'အကြောင်းသည်လည်း သက်ရှိလူသား သိချင်လှသော ဘဝပြဿနာ တစ်ရပ် ဖြစ်ခဲ့သည်မှာလည်း ကြာချေပြီ။

ဘဝအကြောင်း ပုစ္ဆာများကား များလှပါသည်။

ဘဝအဓိပ္ပာယ်ဟူသည် အဘယ်နည်း၊ ဘဝတန်ဖိုးဟူသည် အဘယ်နည်း ဘဝလွတ်မြောက်ရေးဟူသည် အဘယ်နည်းစသည့် မေးခွန်းများ ဖြစ်ကြပါသည်။

ထို့အတူ တမလွန်ဘဝပြဿနာနှင့်စပ်သော မေးခွန်းပုစ္ဆာတို့သည်လည်း များ လှပါသည်။

သေခြင်းဟူသည် အဘယ်နည်း၊ သေပြီးနောက်တွင် သတ္တဝါတို့သည် ဘဝ တစ်ဖန်ဖြစ်သေးသလား။ ဖြစ်သေးလျှင် ထိုဘဝများသည် မည်သို့သောဘဝမျိုးများ ဖြစ်ကြသနည်း၊ သေသူသည် တခြားဘဝတစ်ခုသို့ မည်သို့မည်ပုံ ကူးပြောင်းသနည်း စသည့်အမေးပုစ္ဆာများအပြင် ထို့ထက်လေးနက်စွာ တစ်ဘဝမှ တစ်ဘဝသို့ ကူးပြောင်း ရာတွင် ဖြစ်ခြင်းအစဖြစ်သော ဓာတ်ပဋိသန္ဓေသည် မည်သို့ဖြစ်ပေါ်သနည်း။ လူသေလျှင် ရုပ်ရောစိတ်ပါ ချုပ်ငြိမ်းသွားပြီဖြစ်ပါလျက် (ဗုဒ္ဓဘာသာသဘောအရ) မည်သည့်အရာ က ဘဝကူးသနည်း။ အမိဝမ်းတွင်း၌ ပဋိသန္ဓေယူကြရာတွင် အမြွှာပူး ဘာကြောင့် ဖြစ်သနည်း။ ထိုအမြွှာပူးများသည် ရုပ်ချင်းတူကြသော်လည်း စိတ်ချင်း၊ ဉာဏ်ပညာ ချင်း၊ ဆင်းရဲချမ်းသာချင်း အဘယ်ကြောင့် မတူကြသနည်း။ ဘဝသံသရာတစ်လျှောက် တွင် ကမ္မသတ္တိက မည်သို့မည်ပုံ ဖန်တီးပြုပြင်သနည်း။

များလှစွာသော တမလွန်ဘဝဆိုင်ရာ အမေးပုစ္ဆာတို့မှာ ယခုတိုင် လူပေါ် များစွာတို့၏ ရင်တွင်း၌ အဖြေမရဘဲ လိပ်တည်းလည်းဖြစ်လျက်ပင် ရှိနေသေး၏ အကျွန်ုပ်သည် ထိုမေးခွန်းများစွာကို အဖြေရှာရန် အားထုတ်မည်ဖြစ်၏။

သို့ရာတွင် နှစ်ဆယ်ရာစုအတွင်း အနောက်တိုင်း၌ ပေါ်ပေါက်လာသော အတွေး အခေါ်ဒဿနဂိုဏ်းတစ်ဂိုဏ်းကမူ လူသားတိုင်း အရေးထားလျက်ရှိသော ဤဘဝပုစ္ဆာ များကိုလည်းကောင်း၊ တမလွန်ဘဝပုစ္ဆာများကိုလည်းကောင်း အချည်းနှီးသော အယောင် ဆောင်ပြဿနာများ[၁] ဟူ၍ ကင်ပွန်းတပ်ကာ ပယ်ခဲ့ကြလေသည်။ ထိုဂိုဏ်းသားများ မှာ ယုတ္တိနည်းကျ အတွေ့အကြုံ အခြေပြုဂိုဏ်း[၂] ခေါ် မုချမှန်ဝါဒသစ်ကို လက်ခံကြ သော ဝိဘဇ္ဇဝါဒီများဖြစ်ကြလေသည်။ အထက်ပါ တမလွန်ဘဝပုစ္ဆာများသည် သိပ္ပံ နည်းမကျ၊ အဓိပ္ပာယ်မဲ့ပုစ္ဆာများသာ ဖြစ်ကြသည်ဟူ၍ အကြောင်းပြကာ ပယ်ခြင်းဖြစ် သည်။

အလားတူပင် တမလွန်ဘဝပုစ္ဆာများကို ပယ်သောအတွေးအခေါ်တစ်ရပ်လည်း ရှိသေး၏။ ထိုအတွေးအခေါ်သည် မာ့က်စ်ဝါဒ[၃] ဖြစ်၏။ မာ့က်စ်ဝါဒသည် ရုပ်ဝါဒ ဖြစ်၏။ 'သေပြီးနောက် ဘာမျှဖြစ်စရာမရှိတော့' ဟူသော 'တစ်ဘဝပြီးဝါဒ' ဖြစ်၏။ ဤဝါဒအကြောင်းကား လူသိများသဖြင့် အထူးဆိုဖွယ်မရှိပြီ။

သို့ရာတွင် နှစ်ဆယ်ရာစုအတွင်းမှာပင် အနောက်တိုင်းသားများအတွင်းဝယ် ထူးလွန်ထင်ရှားသော အတွေးအမြင် (ဒဿန) တစ်ခုပေါ်လာလေသည်။ ထိုလောက အမြင်သည် ဖြစ်ရာဘဝပဓာန[၄] ဟူသော လောကအမြင်ဖြစ်၏။ ထိုအမြင်သည် လူ၏ ဘဝဖြစ်တည်ပုံကို လေးနက်စွာ စဉ်းစားသောအမြင်ဖြစ်၏။ တစ်နည်းဆိုလျှင် 'သေခြင်း တရားကို' မျက်မှောက်ပြု၍ လူ့ဘဝ၏အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို ရှာသော အမြင်ဖြစ်သည်ဟု ဆိုအပ်၏။ ထိုဒဿနအမြင်သည် အနောက်ဘက်ကမ္ဘာအတွက် မြက်ခြောက်တောကို မီးလောင်သကဲ့သို့ တစ်မုဟုတ်ချင်း ပြန့်နှံ့လေ၏။ စာပေအနုပညာ ယဉ်ကျေးမှုနယ်ပယ် အလုံးကို ထိုအမြင်လွှမ်းမိုးလေ၏။ ထိုအခါမှစ၍ အနောက်တိုင်းသားတို့သည် ဘဝ ကိစ္စ၊ သေခြင်းတရားကိစ္စ၊ တမလွန်ဘဝကိစ္စများကို အရေးတယူ ပြုလာကြရပြန်လေ သည်။

ဖြစ်ရာဘဝ ပဓာန ဝါဒရိုက်ခတ်မှုကြောင့် မာ့က်စ်ဝါဒီဆိုသူများလည်း များစွာ အတွေးရောက်လေ၏။ ထိုအခါမှစ၍ မာ့က်စ်ဝါဒီဆိုသူများ လေသံပြောင်းရလေ၏။

"မှန်ပါသည်။ သေခြင်းတရားကဲ့သို့သော ဘဝအဓိပ္ပာယ်ကဲ့သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်ရေး ဆိုင်ရာ ပြဿနာများသည် အကျွန်ုပ်တို့မှာလည်း အမှန်ပင် ရှိပါသည်။"*

၁။ Pseudo-problems ၂။ Logical- empericists of neo- positivists
၃။ Marxism ၄။ existentialism
* A Philosophy of Man- Adam Schaff. Pp 16- 17

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ဤကား ရုပ်ကိစ္စကိုသာ ပဓာနအမှွမ်းတင်လေ့ရှိသော မာ့က်စ်ဝါဒီဆိုသူ
ဝန်ခံချက်ဖြစ်၏။

ဤသို့လျှင် အတွေးအခေါ်ပြောင်းလဲလာမှုများကြောင့် သိပ္ပံပညာရှင်များဘက်
လည်း ရှေးအခါက သေခြင်းကဲ့သို့သော ဘဝပြဿနာများကို အမှုမဲ့ အမှတ်မဲ့အား
(အတုအယောင် ပြဿနာများအဖြစ်) ပစ်ပယ်ထားခဲ့ကြရာမှ ပြန်လည်ဦးလှည့်
တမလွန်ဘဝကိစ္စကို အလေးအနက် စဉ်းစားလာကြရလေသည်။

ဤတစ်ကြိမ်တွင်မူ တမလွန်ကိစ္စသည် သိပ္ပံနည်းကျ ရှာဖွေခြင်းကိုလည်
အားထုတ်ကြ၏။

လက်ရှိဘဝနှင့် တမလွန်ဘဝတို့၏ နယ်စပ်မှတ်တိုင်သည် ဖြစ်ရာဘဝ ပဓာနဝါ
နတွင် ဖော်ပြသကဲ့သို့ 'သေခြင်း' တရားပင်ဖြစ်၏။ ထိုသေခြင်းသဘောကို သက်
သိပ္ပံပညာရှင်တို့သည် သိဖို့ ကြိုးစားရာမှ 'သေခြင်းနီးအတွေ့အကြုံ' ဆိုသောသဘော
တစ်ရပ်ကို တွေ့ရှိခဲ့ကြ၏။ ထိုအတွေ့အကြုံကို စတင်တွေ့ရှိသူ ဒေါက်တာကူဘလ
ရော့စ် ဆိုသူအမျိုးသမီးဖြစ်ကြောင်းကို အတွေးအမြင်စာစောင် အမှတ် (၁၀) တွ
ဖော်ပြခဲ့ပြီ။ ယခု ဤဆောင်းပါးတွင် ကူဘလာရော့(စ်) တွေ့ရှိသော 'သေခြင်း
အတွေ့အကြုံ'ကို ဗုဒ္ဓဝါဒရှုထောင့်မှ ခွဲခြမ်းစိတ်စစ်ရန် အားထုတ်ပါမည်။

(၂)

ကူဘလာရော့စ်သည် ဆေးရုံပေါ်မှ လူနာများကို သူမ၏ စမ်းသပ်ခံ လူနာများအဖြ
အသုံးပြု၍ လေ့လာခဲ့၏။ ထို့နောက် သူမ၏ သေခြင်းနှင့်ဆိုင်သော တွေ့ရှိချ
(၁၀) ချက်ကို တင်ပြခဲ့လေသည်။ ထိုသို့ တင်ပြရာတွင် အရေးပါသောအချက်များ

– သေခြင်းမရဏတံခါးဝသို့ တစ်ကြိမ်ရောက်ဖူးသောသူသည် သေခြင်း
ကြောက်လန့်သောစိတ်ရှိတော့ ဆိုသောအချက်။

– သေဆုံးသူတိုင်းထံသို့ ထိုသူမသေမီက သေဆုံးသွားကြသော ချစ်ခင်ရင်း
သူများ လာရောက်တွေ့ဆုံကြသည်။ သေခြင်းသည် အထီးကျန် အတွေ့အကြုံမ
မဟုတ်၊ တခြားသူများနှင့် လေးနက်စွာ မျှဝေခံစားရသော အတွေ့အကြုံမျိုးသာဖြစ်သ
စသောအချက်တို့ကို ပဓာနထား၍ ဤတွင်သုံးသပ်ရမည်ဖြစ်ပေသည်။

ပထမဦးစွာ ရှုသင့်သောအချက်သည် 'သေခြင်းအပြား' ရှိသည်ဆိုသောအချ
ဖြစ်၏။ ဘူဘလာရော့စ်သည် လောကီစည်းစိမ်များစွာကို ခံစားလျက် ပူပင်ကြေ
ကြကင်းစွာ နေနိုင်ကြသည့် ဆေးရုံပေါ်က အနောက်တိုင်းမှ လူချမ်းသာ နာတာရှ
ရောဂါသည်များကိုသာ လေ့လာခဲ့ရာ၌ တစ်မျိုးတည်းသော သေခြင်းကိုသာ တွေ့

သုံးသပ်ခဲ့ကြောင်း ထင်ရှား၏။ ဗုဒ္ဓစာပေကျမ်းဂန်များ၌ သေခြင်းအပြားများစွာရှိ
ကြောင်း ဖော်ပြထားသည်ကို သတိပြုအပ်၏။ ဖော်ပြပုံမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်၏။

(၁) သက်တမ်းစေ့သဖြင့် သေခြင်း (အာယုက္ခယမရဏ)– ပဋိသန္ဓေက ဝါလာ
သော ဇနကကံ၏ အစွမ်းသတ္တိ မကုန်သေးသော်လည်း လူ နတ်စသည်တို့၏
ဂတိတို့၌ ခေတ်ကာလအလိုက် ပိုင်းခြားအပ်သော အာယုကပ်ကုန်၍ သက်
တမ်းစေ့သဖြင့် သေရခြင်း။

(၂) သက်တမ်းမစေ့ဘဲ သေခြင်း (ကမ္မက္ခယမရဏ)– အာယုကပ်ဖြင့် ပိုင်းခြား
အပ်သော အသက်ကြွင်းလည်း ရှိသေး၏။ ဥပစ္ဆေဒက၏အကြောင်းလည်း
ကင်း၏။ သို့သော် ဇနကကံ အဟုန်ကုန်သဖြင့် သတမ်းမစေ့ဘဲ သေရခြင်း။

(၃) သက်တမ်းလည်းကုန်၊ ဇနကကံလည်းကုန်၍ သေခြင်း (ဥဘက္ခယမရဏ)

(၄) ရှေးကပြုခဲ့သော ကံဟောင်းတိုက်တွန်းနှိုးဆော်သော အစွမ်းဖြင့် ဓား
လက်နက်ဖြင့် သေရခြင်း၊ အဆိပ်သောက်၍ သေရခြင်းစသော မိမိပယောဂ၊
သူတစ်ပါးတို့၏ ပယောဂကြောင့် သေခြင်း၊ (ဥပစ္ဆေဒကမရဏ) ယခုကာလ
ရထားမှောက်၍ သေခြင်း၊ လေယာဉ်ပျံပျက်ကျ၍ သေခြင်း၊ တိုက်ပြို၍ သေခြင်း
စသည်တို့မှာ သက်တမ်းလည်း မကုန်သေး၊ အတ္တဘောကိုဖြစ်စေသော ဇနကကံ
လည်း မကုန်သေးဘဲလျက် ဥပစ္ဆေဒကံကြောင့် သေသင့်သောကာလမရောက်မီ
သေခြင်း။

(၅) အာဟာရရက္ခယမရဏ– နတ်များသည် နတ်စည်းစိမ်ခံစား ပျော်ပါးမှုလွန်ကဲ
ခြင်းကြောင့် စားချိန်သောက်ချိန် သတိမရခဲ့သော် အာဟာရပြတ်၍ နေပူ၌
ပစ်အပ်ချသော ပန်းများကဲ့သို့ ညှိုးနွမ်းစုတေကြခြင်းဖြစ်သည်။

(၆) ပြင်းထန်စွာ အမျက်ထွက်ခြင်း၊ ဒေါသမီးကြောင့် သေခြင်း (ကောပမရဏ)–
ဤသေခြင်းမျိုးကား လူမှာထက် ရုပ်နုသောနတ်မှာ များသည်။ လူမှာလည်း
ရင်ကွဲနာကျ၍ ရူးသွပ်၍ သေဆုံးခြင်းစသော အမျက်ဒေါသကြောင့် ဖြစ်ရသည့်
စိတ်ရောဂါများ ရှိသည်။ ဒေါသအကြောင်းတရားဖြင့် သေဆုံးရခြင်း။*

ဤကား သေခြင်းအပြား၏ သဘောအကျဉ်းဖြစ်၏။ အကျယ်ကို သိလိုပါမူ
အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟကျမ်း၊ ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာ၊ သစ္စဝိဘင်းအဋ္ဌကထာ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်
အဋ္ဌကထာတို့မှာ ရှုပါ။

ကူဘလာရော့စ်သည် သူမ၏ သုတေသနလုပ်ငန်းတွင် 'သေခြင်း' ဆိုသော

* စိတြဗျာကရီ၊ အို နာ သေဘေး တားဆီးရေးကျမ်း၊ မုံရွာ ဇောင်ချမ်းပင်
ဆရာတော်၊ နှာ ၂၀– ၃၀

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

သဘော၌ သေခြင်းအပြားများစွာရှိသည်ကိုလည်း စေ့ငုစွာ မလေ့လာ၊ 'သေခြင်း' ဆိုသော စကား၏ အနက်ကိုလည်း မှန်စွာရှုမြင်နိုင်ဟန်မရှိပါ။ သူ၏ဖော်ပြချက်များကို ခြုံ၍သုံးသပ်ကြည့်သောအခါ သူဆိုသော 'သေခြင်းနီးအတွေ့အကြုံ' ဆိုသည်မှာ တခြားမဟုတ်၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် လွန်ခဲ့သော နှစ်သုံးထောင်နီးပါးက ဟောကြားတော်မူပြီးသော 'မရဏာသန္နဇော' ကိုပင် ဆိုနေကြောင်း ထင်ရှားပါသည်။

ကူဘလာရော့စ်၏ သေခါနီးအတွေ့အကြုံ သုတေသနပြုချက်သည် သေက္ခတောင်ဆရာတော်ဘုရား၏ ပဋ္ဌာန်တဝေဒနိယဒီပနီကျမ်းတွင် ဖော်ပြထားချက်ဖြင့်ပင် ထင်ရှားပြီ။ သေက္ခတောင်ဆရာတော် ဖော်ပြပုံမှာ ဤသို့ဖြစ်၏။

"တပည့်တို့၊ သတ္တဝါတို့အား ရှေးဘဝ သေခါနီးအခါ၌ ကံ၊ ကမ္မနိမိတ်၊ ဂတိနိမိတ်သုံးပါးတို့တွင် တစ်ပါးပါးသောအာရုံသည် စိတ်၌ထင်လာ၏။ စိတ်သည် အိပ်မက်မြင်မက်သကဲ့သို့ ထိုထင်လာသော နိမိတ်အာရုံကို အာရုံပြု၍ ထင်မြင်၍ဖြစ်၏။ ထိုနိမိတ်ကို အာရုံပြု၍ ထင်မြင်၍ဖြစ်သော မရဏာသန္နဇောမိတ်၏ အခြားမဲ့၌ ထိုရှေးဘဝရုပ်ခန္ဓာ နှလုံးဖူးလိုဏ်တွင်း၌ အဆုံးစွန်စိတ်တစ်ချက်ဖြစ်၍ ချုပ်၏။ ထိုရုပ်ခန္ဓာ အိမ်ထဲ၌ စိတ်မရှိပြီ။ ဤအဆုံးစွန်ဖြစ်၍ ချုပ်သောစိတ်ကို ရှေးဘဝမှ နောက်ဘဝသို့ ရွှေ့ပြောင်းတော့မည့် အခြင်းအရာဖြစ်၍ ချုပ်သောစိတ်ဖြစ်ခြင်းကြောင့် (စုဝန် ရွှေ့လျောခြင်း၊ စုတိရွှေ့လျောခြင်းဟူသော ဝစနတ္ထနှင့်အညီ) စုတိစိတ်ဟူ၍ ခေါ်သည်"*

ဤတွင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားအား ဆရာဝန်ကြီးဦးမြင့်ဆွေအမည်ရှိသော သိပ္ပံပညာတတ်ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးက အောက်ပါမေးခွန်းကို မေးခဲ့ဖူး၏။

"အရှင်ဘုရား၊ ဝယဓမ္မာသင်္ခါရာအပ္ပမာဒေနသမ္ပာဒေထ ဟူသော ဘုရားရှင်၏ တရားတော်အရ ဖြစ်တတ်သောသင်္ခါရတရားတို့သည် ပျက်စီးခြင်းသဘော ရှိကုန်၏ ဆိုသည့်အတိုင်း ရုပ်တရားပျက်လျှင် နာမ်တရားလည်း ပျက်စီးသည်ကို သဘောကျပါသည်"

"သေသွားသော သတ္တဝါတစ်ဦးသည် ရုပ်ရောနာမ်ပါ ပျက်စီးသွားပြီဖြစ်ပါလျက် ထိုသတ္တဝါသည် နောက်ဘဝ၌ ဖြစ်ပြန်သည်ဟုဆိုရာ မည်ကဲ့သို့ဖြစ်ပါသနည်း"

အထက်ပါမေးခွန်းကိုမေးသောအခါ ဆရာတော်ကြီးက သတ္တဝါတို့၏ ပဋိသန္ဓေ တည်နေဘဝကူးပုံသဘောကို ဆရာဝန်ကြီး သဘောကျအောင် အကျယ်ရှင်းပါသည်။ (အကျယ်ကို 'ဘဝပြဿနာ' အမည်ဖြင့် စာအုပ်ငယ်ထုတ်ထားသဖြင့် ထိုစာအုပ်တွင် ရှုစေလိုပါသည်။)

ဤတွင် ကူဘလာရော့စ်အတွက်လည်းအဖြေကို ရစေသောငှာ ဆရာဝန်ကြီး

* ပဋ္ဌာန်တဝေဒနိယ ဒီပနီကျမ်း– သေက္ခတောင် ဦးတိလောက၊ နှာ– ၃၁၄

[illegible]မြင့်ဆွေအား ဆရာတော်ဘုရား ဖြေကြားချက်မှ သင့်ရာအချို့ကိုသာ ထောက်နုတ်၍ [illegible]ပြပါမည်။ သေခါနီးသတ္တဝါတို့၏ ဖြစ်ပျက်ပုံကို ဆရာတော်က ရှင်းပြပုံမှာ ဤသို့ [illegible]ပါသည်။

"သေခါနီးရောက်သောအခါ သတ္တဝါသည် မိမိပြုထားဖူးသော ကောင်းမှုကံ၊ [illegible]ကောင်းမှုကံတစ်ခုခုကိုဖြစ်စေ၊ ထိုကံကို ပြုစဉ်က တွေ့ကြုံခဲ့ရသော အာရုံကိုဖြစ်စေ၊ [illegible]မည့်နောင်ဘဝ၏ အခြေအနေကိုဖြစ်စေ ထင်မြင်စွဲလမ်းလျက်ရှိနေ၏။ ထိုအာရုံကို [illegible]မရှိသော်လည်း ထိုအခါမျိုးမှာ ပယ်ဖျောက်၍မရ။ ထို့ကြောင့် သေခါနီး၌ မိန်းမော [illegible]ဆနေသောသူတို့တွင် တချို့မှာ ဝမ်းသာစရာ၊ ပျော်ရွှင်စရာများနှင့် တွေ့နေဘိ [illegible]ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ တချို့မှာ ကြောက်လန့်စရာဘေးရန်များနှင့် တွေ့နေဘိသကဲ့သို့ [illegible]လည်းကောင်း ထူးထူးခြားခြား ဖြစ်နေသည်ကို အနီးအပါးရှိလူများက ထင်ရှားတွေ့ရ [illegible]သည်။ (ကူဘလာရော့စ်ကမူ ကိုယ်တိုင်တွေ့ရသည်ဟု ဆိုသည်။) တချို့မှာ မိန်း [illegible]တွေ့ဆေရာက ပြန်လည်သတိရသောအခါ 'ဘယ်လိုလူက ခေါ်သွားသည်၊ ဘယ်နေရာ [illegible]ရောက်သွားသည်၊ ဘယ်လိုဟာကို တွေ့ခဲ့ရသည်' စသည်ဖြင့် ပြန်လည်ပြောတတ် [illegible]၏။"

ဤအရာ၌ ဆရာဝန်တို့က ဦးနှောက်ပျက်ခြင်းကြောင့် တကယ်မဟုတ်ပါဘဲ [illegible]ယ်ဟုတ်သလို ထင်မြင်သည်ဟု ယူဆကြောင်း လျှောက်ပြန်သဖြင့် မဟာစည် [illegible]တော်ဘုရားကြီးက ထပ်မံရှင်းလင်းပြသည်မှာ

"ဆရာဝန်တို့အလိုအားဖြင့် ဦးနှောက်ပျက်ခြင်းကြောင့် ဗုဒ္ဓကျမ်းဂန်တို့အလို [illegible]ဖြင့် နှလုံးသွေးပျက်ခြင်းကြောင့် မဟုတ်သည်ကို အဟုတ်ကဲ့သို့ ထင်မြင်ခြင်းလည်း [illegible]သေ၏။ ထို့ပြင် သေခါနီးကာလ၌ တစ်ကိုယ်လုံးမှ ရုပ်အားလုံးပင် ပျက်နေသော [illegible]ကြောင့် ဦးနှောက်ရုပ်သည်လည်း ဆုတ်ယုတ်ပျက်စီးမည်မှာ ယုံမှားဖွယ်မရှိပေ။ သို့ [illegible]သော်လည်း ထိုသို့သော အာရုံနိမိတ်များမှာ ကိလေသာမကင်းသောပုဂ္ဂိုလ်တို့အားသာ [illegible]သည်။ ကိလေသာကင်းသော ရဟန္တာတို့အား မထင်။ ထင်သောပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာလည်း [illegible]ဆိုးချည်း ထင်သည်မဟုတ်၊ အာရုံကောင်းများ ထင်သည်ပင်။ မကောင်းမှု၌ [illegible]အလာများသောသူတို့အား အများအားဖြင့် အာရုံဆိုးသာထင်တတ်၏။ ကောင်းမှု [illegible]အလေ့အလာများသောသူတို့အား အများအားဖြင့် အာရုံကောင်းသာထင်တတ်၏။ [illegible]က်ကို မြင်မက်လျှင် အလေ့အကျင့်များရာကို မြင်မက်တတ်သကဲ့သို့ပင်တည်း။ [illegible]နာကို နိုင်နင်းစွာ အားထုတ်ထားသောသူများမှာမူကား အာရုံကောင်းသာလျှင် [illegible]၏၊ အာရုံဆိုးကား မထင်။ ထို့ကြောင့် သေခါနီးကာလ၌ ထူးခြားသောအာရုံ [illegible]များကို ထင်မြင်ခြင်းမှာ ဦးနှောက်ပျက်သောကြောင့်ဟု မဆိုနိုင်။ ထိုသူတို့

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ကိုယ်တိုင်ပြုလုပ်ထားသော ကံအကြောင်းကြောင့် (ကမ္မနိမိတ် ဂတိနိမိတ်) ထင်မြ ခြင်းသာဖြစ်ပေသည်"

ထို့နောက် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားသည် ဆရာဝန်ကြီး ဦးမြင့်ဆွေ၏အ ကို အောက်ပါတိုင်း နိဂုံးချုပ်ပေးပါသည်။

"အချုပ်အားဖြင့်ဆိုလျှင် မည်သည့်အကြောင်းကြောင့်ပင် ထင်မြင်စေကာ ထိုအာရုံကိုစွဲ၍ သေသွားလျှင် ထိုအာရုံကိုပင် အာရုံပြုလျက် ဘဝသစ် ပဋိသန္ဓေစိ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းမှာ ကျိန်းသေပင်ဖြစ်၏"

ဤမှုဆိုလျှင် ကူဘလာရော့စ် တွေ့ရှိချက်များမှာ သေခါနီးအခါ သတ္တဝါ တွေမြင်ခံစားရသော ကမ္မနိမိတ်၊ ဂတိနိမိတ်များသာဖြစ်ကြပြီး သူမတွေကြုံနေသည် လည်း သေခြင်းအစစ်မဟုတ်သေး၊ သေခြင်းအစစ်ကား စုတိစိတ်ကျပြီးနောက် အခြာ ဘဝဖြင့် ပဋိသန္ဓေအသစ်တစ်ဖန်ယူခြင်းဖြစ်သည်ကို သိအပ်ပါသည်။

ဤတွင် အနည်းငယ် နားလည်ရန်ခက်ခဲမည်ဖြစ်သော်လည်း သေခြင်း၏အနေ သဘောကို နားလည်စေရန် စုတိစိတ်ကျပုံကို ပဏ္ဍိတဝေဒနိယ ကျမ်းလာအတို အကျဉ်းဖော်ပြလို၏။ နောက်အခါ ထိုအကြောင်းအကျယ်ကို သင်္ဂြိုဟ်ကျမ်း ဝိသုဒ္ဓိ ကျမ်းတို့၌ ဖော်ပြချက်များအတိုင်း ဆိုင်သင့်ရာနေရာတို့၌ ပြပါဦးမည်။

စုတိစိတ်အကြောင်းကို သေက္ခတောင်ဆရာတော်သည် အောက်ပါအတို ဆို၏။

"တပည့်တို့၊ မရဏာသန္နဇောငါးချက်တို့သည် ပထမဇော၏ အခြားမဲ့၌ ဒုတိ ဇော၊ ဒုတိယဇော၏ အခြားမဲ့၌ တတိယဇော၊ တတိယဇော၏ အခြားမဲ့၌ စတုတ္ထဇေ စတုတ္ထဇော၏ အခြားမဲ့၌ ငါးခုမြောက် ပဥ္စမဇော၊ ထိုပဥ္စမဇော၏ အခြားမဲ့၌ စုတိစိ ဟု အနန္တ (ပစ္စယော) သမနန္တရ (ပစ္စယော) အဆက်ဆက် ကျေးဇူးပြုလျက် အခြ အလပ်မရှိ။ စိတ်အစဉ်စပ်၍ ဖြစ်ဘိသကဲ့သို့ ထို့အတူ စုတိစိတ်၏ အခြားမဲ့၌ ထိုရ စိတ်နှင့် တစ်စပ်တည်းစပ်လျက် ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌ စိတ်ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ဤပစ္စုပ္ပန်ဘ ၌ ရှေးဦးစွာ ဖြစ်ပေါ်လာသောစိတ်ကို ရှေးဘဝနှင့်ဆက်စပ်၍ ဖြစ်သောစိတ် ဖြစ်ခြ ကြောင့် ပဋိသန္ဓေစိတ်ဟု ခေါ်သည်။ ဤဖြစ်ပေါ်လာသော ပဋိသန္ဓေစိတ်၏ အခြား ပဋိသန္ဓေစိတ်သည် ပြုအပ်သော အာရုံနိမိတ်ကိုပင်လျှင် အာရုံပြု၍ စိတ်တစ်ချ ဖြစ်ပေါ်လာပြန်၏။ ဤဖြစ်ပေါ်လာသော စိတ်ချုပ်ပြန်လျှင် ထိုအာရုံပြု၍ စိတ်တစ်ချ ဖြစ်ပေါ်ပြန်၏။ ပဋိသန္ဓေစိတ်နောင်အဆက်ဆက် ဖြစ်၍သွားသော စိတ်အစုကို ပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌ ဘဝမပြတ်အောင် မြစ်ရေအလျဉ်ကဲ့သို့ ဆက်လက်၍ ဖြစ်သွားသော ဖြင့်ခြင်းကြောင့် (ဘဝဿအင်္ဂံ) ဘဝင် (ဘဝင်စိတ်) ဟုခေါ်သည်။*

ထိုပဋိသန္ဓေစိတ်ဖြင့် ပဋိသန္ဓေကူးပုံကို ဂျာမန်ထေရဝါဒဘုန်းတော်ကြီး ဆေ၀်ငး ဖြစ်သော ဉာဏတိလောက မဟာထေရ်က အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ဖော်ပြခဲ့သည်။

အဓိပ္ပာယ်မှာ ဗုဒ္ဓဝါဒအလို

လူသတ္တဝါတစ်ဦး ပဋိသန္ဓေတည်နေရန်အတွက် အချက် ၃ ချက်မှာ

(၁) မိဘနှစ်ပါးတို့ ဆက်ဆံပေါင်းဆုံခြင်း၊

(၂) အမိဖြစ်သူ၌ ဥတုပန်းပွင့်ပြီးဖြစ်ခြင်း၊

(၃) ဘဝသစ်ဖြစ်လတ္တံ့သတ္တဝါ၏ ကျရောက်ရှေ့ရှုတည်လာခြင်းတို့ဖြစ်ပါသည်။

❀

---

* ပဏ္ဍိတဝေဒနိယကျမ်း၊ နှာ- ၃၁၄- ၃၁၅

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

သေခြင်းဒဿနနှင့် သေခြင်းသုတေသန

အင်ဒိုနီးရှားမှ မေးခွန်း

ရန်ကုန်မြို့ သာသနာ့ရိပ်သာ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် ၁၃၂၂ ခု၊ ကဆုန်လဆန်း ၈ ရက်နေ့မှ နယုန်လပြည့်ကျော် ၁၁ ရက်နေ့အထိ အင်ဒိုနီးရှားပြည်သို့ သာသနာပြု ကြွတော်မူခဲ့ဖူးလေသည်။ ထိုစဉ်က အင်ဒိုနီးရှားပြည်သားအချို့၏ မေးခွန်းပုစ္ဆာများအနက် အောက်ပါမေးခွန်း (၃) ခုသည် ထင်ရှားမှု စိတ်ဝင်စားဖို့ ကောင်းပါသည်။*

မေးခွန်းတစ်ခုမှာ ဤသို့ဖြစ်ပါသည်။

"ဆရာတော်ဘုရား၊ တရားအားထုတ်လျှင် ရှေးဘဝ နောက်ဖြစ်မည့်ဘဝတွေကို သိမြင်နိုင်ပါသလား"

ထိုမေးခွန်းကို ဆရာတော်ကြီးက အောက်ပါအတိုင်း တိုရှင်းလိုရင်းနည်းဖြင့် ဖြေကြားတော်မူဖူးပါသည်။

"သိမြင်နိုင်တာလည်း ရှိပါတယ်။ မသိမြင်နိုင်တာလည်း ရှိပါတယ်။ သမထ ဝိပဿနာ အားထုတ်ကြတဲ့ လူပုဂ္ဂိုလ်တွေထဲမှာ အဘိညာဉ်ရတဲ့ ဉာဏ်ထူးများပါ ရတဲ့သူဟာ ရှေးဘဝ နောက်ဘဝတွေကို သိနိုင်ပါတယ်။ ဈာန်မဂ်ဖိုလ်သာရတဲ့သူကတော့ မသိမြင်နိုင်ပါဘူး"

ထိုအခါ အင်ဒိုနီးရှားပြည်သားများက အောက်ပါမေးခွန်းတစ်ခုကို ထပ်မံ မေးပြန်ပါသည်။

"အရှင်ဘုရား၊ လူ့ဘဝက သေပြီးတဲ့နောက်မှ တစ်ဖန်ဘဝသစ်ဖြစ်တယ်ဆိုတာ ဟုတ်ပါသလား၊ ဘယ်လိုဖြစ်ပါသလဲ"

ဤမေးခွန်းကို ကျေးဇူးရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် နိုင်ငံခြားသား သုတေသီတို့ တစ်ချက်တည်း ဘဝင်ကျလောက်အောင် ခေတ်သိပ္ပံပညာကို ဥပမာပြ၍ ဖြေရှင်းတော်မူပါသည်။ ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ထိုအဖြေကား တိုရှင်းရုံမျှမက အလွန် အမင်း ထင်းလင်းပါသည်။ နှစ်သက်ဖွယ်ကောင်းလှသဖြင့် ဤတွင်ဖော်ပြရဦးမည်။

---

* 'ဘဝသစ်အရေး' သာသနာ့ရောင်ခြည်၊ အတွဲ (၉)၊ အမှတ် (၄) (၂၊ ၁၁၊ ၆၈)

"လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟစတဲ့ ကိလေသာမကင်းသေးတဲ့သူဟာ သေပြီးတဲ့ နောက်မှာ 'ဘဝအသစ်' ဖြစ်ရတယ်"

"ဖြစ်ပုံကတော့ စိတ်ဆိုတာ ရုပ်ကိုမှီပြီးတော့ တစ်ခုပြီးတစ်ခုမပြတ် ဖြစ်နေပါ တယ်။ ဓာတ်မီးလုံးထဲမှာ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားတွေ အသစ်အသစ်လာပြီး မီးလင်းနေသလို ပါပဲ။ အကယ်၍ မီးသီးက ပျက်သွားရင် အဲဒီမီးသီးထဲမှာ မီးမလင်းတော့ဘူး။ ဒါပေမဲ့ ဓာတ်ကြိုးထဲမှ ဓာတ်အားကတော့ လာနေလျက်ပါပဲ။ အဲဒီပျက်နေတဲ့မီးလုံးကို ဖယ်ပြီး ဓာတ်မီးလုံးအသစ်ကို တပ်ပေးလိုက်လျှင် အဲဒီမီးလုံးအသစ်ထဲမှာ ယခင်ကလိုပဲ လင်းမြ င်းနေပါတယ်။ ဒီလိုပဲ ရုပ်ကိုယ်အဟောင်းကို ပျက်သွားတဲ့အခါမှာ စိတ်က အဲဒီ ကိုယ်ပျက်ထဲမှာ မဖြစ်နိုင်တော့ဘူး။ အဲဒါကို သေတယ်လို့ ခေါ်ကြပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ စိတ်ကတော့ (လျှပ်စစ်ဓာတ်စွမ်းအားလိုပဲ) လုံးလုံးပျောက်သွားတာ မဟုတ်ပါဘူး။ တခြားရုပ်ကိုယ်အသစ်ထဲမှာ ဖြစ်သွားပြန်ပါတယ်။ မီးသီးအသစ်ထဲမှာ မီးလင်းမြ င်းနေသလိုပါပဲ"

ဤသို့ဖြင့် ကျေးဇူးရှင် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် နိုင်ငံခြားသား တို့အား 'သံသရာ' ဟူသော (ဘဝအသစ်ဖြင့် အဖန်တလဲလဲ မွေးဖွားဖြစ်ပေါ်ခြင်း) သဘောကို သိလွယ်အောင် ရှင်းပြတော်မူဖူးလေသည်။ ထိုသို့ ရှင်းပြရာတွင်လည်း

"စိတ်သည် အာရုံတစ်ခုခုကို စွဲလမ်းပြီး မပြတ်ဖြစ်နေတယ်။ အာရုံကို လုံးလုံး လွှတ်မေ့ပျောက်မပစ်နိုင်ဘူး၊ သေခါနီးမှာလည်း ကိုယ်ပြုခဲ့ဖူးတဲ့ အမှုကိစ္စတစ်ခုခုကို စွဲလမ်းနေရင်း သေသွားတယ်။ 'သေတယ်' ဆိုတာကလည်း လက်ရှိရုပ်ကိုယ်ဟောင်း ထဲမှာ စိတ်အသစ်မဖြစ်လာတော့ပဲ ပြတ်စဲသွားတာကို ခေါ်ပါတယ်။

အဲဒီလို ပြတ်စဲသွားတဲ့အခါမှာ သေခါနီးက စွဲလမ်းခဲ့တဲ့ အာရုံကိုပဲ စွဲပြီးတော့ ရုပ်ကိုယ်အသစ်ထဲမှာ စိတ်အသစ်ဖြစ်ပေါ်လာပါတယ်။ အဲဒါကို ဘဝအသစ်ဖြစ်တယ် လို့ ခေါ်ပါတယ်" ဟု ရှင်းပြခဲ့လေသည်။

ထို့နောက် ဘဝသစ်ဖြစ်ပေါ်ပုံနှင့်ပတ်သက်သော လေးနက်သည့် အဘိဓမ္မာတရား ဓာတ်များကို ရှင်းရှင်းဟောကြားတော်မူပါသည်။ (နောင်တွင် လေးနက်သော ထို အကြောင်းများကိုဆိုရန် ကျန်သေးသဖြင့် ဤတွင် ချန်ထားပါဦးမည်)

ထိုအခါ အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံသား ပညာရှင်များက တတိယမေးခွန်းကို မေးပြန်ပါ သည်။

"အရှင်ဘုရား၊ နောက်ဘဝဘယ်မှာဖြစ်မယ်ဆိုတာ သိပါသလား" ဟူ၍ဖြစ်ပါ သည်။

အင်ဒိုနီးရှားပြည်သားတို့ မေးဖူးသည့် ဤမေးခွန်းတို့သည် ရှေးပဝေသဏီအခါ ကပင် လူသားတို့ သိလိုသည့် အတွေးအမြင်ဆိုင်ရာ လေးနက်သည့် ပုစ္ဆာများပင် ဖြစ်ကြပါသည်။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

သေခြင်းဆိုင်ရာ အတွေးအမြင်နှင့် အယူအဆများ

ဤတွင် ကားလ်၊ ဂျွန်[၁] ဆိုသူ ပညာရှင်တစ်ပါး ဆိုဖူးသောစကားကို အမှ
ရပါသည်။ သူက "သေခြင်းနှင့် ပက်ပင်းကြုံပြီး နောက်ဆုံးအသက်ကိုလုပြီး ရှုနေရ
အဖြစ်မျိုးမရောက်သေးခင်မှာတော့ ဘဝရဲ့အဓိပ္ပာယ်တို့၊ ဘဝရဲ့တန်ဖိုးတို့ဆိုတဲ့ ပြဿ
တွေဟာ သိပ်ပြီးအရေးမကြီးသေးပါ" ဟု ဆိုလေသည်။

ဤစကား၏ လေးနက်သောအဓိပ္ပာယ်ကို ဤသို့နားလည်နိုင်ပါသည်။ လူသ
တို့အဖို့ ဘဝ၌ ရှာဖွေခဲ့ပြီးသော တန်ဖိုးအားလုံးသည် သေခါနီးနောက်ဆုံးရှုသေ
ပင့်သက်၏အဆုံးတွင် လုံးလုံးတန်ဖိုးမဲ့ အချည်းနှီးဖြစ်သွားရပါသည်။ တစ်နည်းဆိုလ
တန်ဖိုးရှိသည်ဟု ထင်ခဲ့သမျှသော ဘဝဖြစ်ရပ်များအားလုံးကို 'သေခြင်း' က ချေဖျ
လိုက်ပြီး အချည်းနှီး ဖြစ်သွားစေပါသည်။

ထို 'သေခြင်း' ကား လူသားအပေါင်းကို ခြိမ်းခြောက်လျက်သာ အစဉ်နေခဲ့
သည်။ တစ်ဘဝလုံး ကုန်းရုန်းရှာဖွေတည်ဆောက်ခဲ့ရသော အရာခပ်သိမ်းတို့၏ အချ
နီးဖြစ်မှု၊ တန်ဖိုးမဲ့မှု၊ အနှစ်မရှိမှု (အနတ္တ) ဖြစ်မှုအားလုံးကို 'သေခြင်း' က အစဉ်ဖေ
နေ၏။ သို့သော် ဘဝတဏှာကြီးလှသော လူသားကား သေခြင်းက ပြသောတရား
အလိုမရှိ၊ သေခြင်းကို အန်တုလိုသောဆန္ဒဖြင့် ဘဝကို ဖက်တွယ်နေခဲ့ကြသည်။

ထိုဆန္ဒကြောင့် လူသားတို့သည် ရှေးလွန်လေပြီးသောကာလကစ၍ 'သေခြ
ကင်းသောအဖြစ်'[*] ကို ရှာဖွေဖို့ ကြိုးစားလာခဲ့ကြလေသည်။ သတ္တဝါတို့အဖို့ ထာ
ရန်သူကြီးဖြစ်သော 'သေခြင်းတရား' ကြောင့် လူသားတို့သည် ထိုသေခြင်းတရ
အကြောင်းကို တွေးမြင်ဆင်ခြင်လာကြရလေသည်။

သေခြင်းတရားသည် ဒဿနပညာ၏အရာဖြစ်လာသည်။[**]

ဤအချက်ကို ဝီးလ်ဂျူးရန့်[၂] ခေါ်သော ပညာရှင်က ဤသို့ရှင်းပြထားပါသည်
"ဤကဲ့သို့ သေခြင်းကင်းသောအဖြစ် (လွတ်မြောက်မှု)ကို ရှာဖွေခြင်းကိစ္စနှင့် သက်ဆို
သောကြောင့်လည်း ဒဿနပညာကို (သတ္တဝါတို့၏) သေရေးရှင်ရေးကိစ္စဖြစ်သည်
အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်အပ်သည်" ဟု ဆိုပါသည်။

'သေခြင်း' နှင့်စပ်သော အတွေးအခေါ် အများအပြားပင် လူ့လောက၌ ပေ
ပေါက်ခဲ့ဖူးပြီ။ ထိုသို့ပေါ်ပေါက်ကြရာ၌ အချို့သောအတွေးအမြင် ပညာရှင်တို့ သတ္တဝ

၁။ Carl Jung * immortality
၂။ Will Durant
** The Lure of Philosophy (from The Pleasure of Philosophy)
Will Durant P p . 13

သည် ယခုဘဝတွင် သေပြီးနောက် ဘာမျှဆက်၍ဖြစ်စရာမရှိတော့ **ကိစ္စပြတ်ပြီး ဆုံးပြီ**
(Thil Life is all and enough) ဟုဆကြလေသည်။[*]

ထိုသို့ယူဆသူများမှာ သဘာဝါဒီ[၁] ခေါ် သိပ္ပံပညာရှင်များ၊ **ရုပ်ဝါဒီများ၊**
လူသားဝါဒီ[၂] ဟု အမည်ခံသူများဖြစ်ကြသည်။

ထိုသူတို့သည် သတ္တဝါတို့၏ သေခြင်းကို အတူတကွ ရှင်သန်ခဲ့ကြသော ရုပ်
နှင့် ထိုခန္ဓာ၌ဖြစ်သော ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးများအားလုံး အတူတကွ ကြီးပြင်းရင့်အို
ာ အတူတကွ ချုပ်ဆုံးရခြင်းသာဖြစ်သည်ဟု ယူဆကြလေသည်။

သို့ရာတွင် ကမ္ဘာ့သူကမ္ဘာ့သားအများကမူ သေခြင်းသည် ဘဝ၏အဆုံးဟု
ခံယူကြသောကြောင့် ထိုသို့ မဆောက်မဲ့ကြ။ ရုပ်ဝါဒီများ (အပြုအမူ ဝါဒီစိတ်ပညာရှင်များ) ယူဆကြသလို
အသက် (ဇီဝိတိန္ဒြေ) ကိုလည်း ကိုယ်ရည်သွေးတစ်ခုသာဖြစ်သည်ဟုလည်း မယူဆ
ကြ။ လူသေလျှင် ထိုသူ၏ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးသည် လုံးဝချုပ်ပျက်သွားသည်ဟုလည်း
ယုံကြည်ကြချေ။

ထိုအချက်ကို ကမ္ဘာကျော် သမိုင်းဒဿနဆရာကြီး အာနိုး၊ ထွိုင်းဘီး[၃] က
အောက်ပါတိုင်း သုံးသပ်ပြခဲ့ဖူးလေသည်။

"ဟိုကမ္ဘာဦးအစ အသိဉာဏ်ပွင့်တဲ့အချိန်ကစပြီး ကျုဖ်တို့ ဘိုးဘွား ဘီဘင်
အစဉ်အဆက် တစ်ကမ္ဘာလုံးမှာတော့ လူအများစုဟာ လူသေပြီးတဲ့နောက်မှာလည်း
သူရဲ့ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးတွေဟာ ပျောက်ပျက်မသွားဘူး (ဆက်လက်တည်ရှိနေတယ်)
လို့ပဲ ယုံကြည်ခဲ့ကြပါတယ်"[***] ဟု ဆိုခဲ့သော်လည်း ထွိုင်းဘီးသည် သေပြီးနောက်
ဆက်ဖြစ်သည့်ဘဝသစ် ဖြစ်ပေးမှုကိစ္စထဲကို သိပ္ပံပညာကို ဆွဲမထည့်သင့်ကြောင်း၊
ထိုကိစ္စကို ငြင်းပယ်ရန်အတွက်ဖြစ်စေ၊ လက်ခံရန်အတွက်ဖြစ်စေ သိပ္ပံပညာက တတ်
နိုင်မည်မဟုတ်ကြောင်း ညွှန်ပြခဲ့လေသည်။

ဒဿနဆရာကြီးထွိုင်းဘီး ထောက်ပြသကဲ့သို့ ခေတ်အဆက်ဆက်
လူမျိုးအသီးသီး ဘာသာအသီးသီးတွင် သေခြင်းကင်းသော ဝိညာဉ်၏ ဘဝကူးပုံ[၁]
အမျိုးမျိုး၊ အယူအဆအမျိုးမျိုး ရှိခဲ့ကြသည်ကား အမှန်ပင်ဖြစ်သည်။

၁။ Naturalist ၂။ Humanist ၃။ Arnold Toynbee.
* This Life allis and Enough (from The Philosophy of Humanism)-
Collislamount Pp. 67
၄။ Life After Death. A. Toynbee & A Koester.

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ရှေးအခါကပင် လူတို့သည် သေဆုံးချိန်၌ ဝိညာဉ်က ရုပ်ခန္ဓာကြီးကို ခွဲခွာ
တခြားဘဝတစ်ပါးသို့ ကူးခတ်သွားသည်ဟု ယုံကြည်သော အယူဝါဒများသည်
ပါသည်။

ဥပမာ– တူစကာရိရှာ[၂] ခေါ် အိန္ဒိယန်းလူရိုင်းများသည် ၎င်းတို့လူမျိုး
လူကောင်းများသေဆုံးလျှင် အလွန်ဝေးသောကြယ်တာရာများ ရှိသောအရပ်တွင်
ပြည်၌ နတ်ဖြစ်ကြမည်။ ထိုအရပ်တွင် သူတို့သည် အိုခြင်း၊ ဝခြင်းကင်းသော အ
လှပသည့် မိန်းမ (နတ်သမီး) များကို တွေ့ကြရမည်။ ထို့ပြင် အမဲလိုက်၍ မကုန်
သော မိဂသမင်များ ပေါလှသည့် တောဥယျာဉ်ကိုလည်း ပိုင်သမည်။ လူဆိုးများ
အစားအစာရှားပါးသော မြေများကိုသာ စားကုန်အမှတ်ပြုရသောအရပ်သို့ ရော
ကြရမည်ဟု အယူရှိကြလေသည်။

အီဂျစ်လူမျိုးများသည်လည်း သေပြီးနောက်ဘဝဆက်ရှိသည်။ လူ့ဝိညာဉ်သ
ထာဝရဆက်လက်ရှင်သန်နေသည်ဆိုသော အယူကို ယူကြလေသည်။ ထို့ကြော
ဝိညာဉ်စံရာ ဇရာမပိရမစ်ခေါ် ဗိမာန်ကြီးများကို တည်ဆောက်ခဲ့ကြခြင်းဖြစ်၏။ အိ
လူမျိုးများသည်လည်း ဝိညာဉ်၏ ဘဝကူးခြင်းအယူကို ယူခဲ့ကြ၏။ အနောက်ဘ
တလွှားတွင် အီတလီအထိ ဘဝပြီးနောက်ဘဝ ဆက်ရှိသည်ဆိုသောအယူကို လ
ခဲ့ကြောင်း ပိုက်သာဂိုရပ်[၃] ၏စကားအရ သိရသည်။

ပိုက်သာဂိုရပ်က 'အဲဒီခွေးကို မရိုက်ကြပါနဲ့၊ ဒီခွေးအသံဟာ သေသွာ
ကျွပ်မိတ်ဆွေရဲ့အသံနဲ့တူတယ်''* ဟုဆိုသော စကားအရ ဘဝတစ်ခုမှတစ်
ကူးသည့်အယူကို ထိုသူတို့ ယူဆခဲ့ကြောင်း သိသာပါသည်။

ကမ္ဘာ့ဘာသာကြီးများအားလုံးမှာလည်း သေခြင်းသည် ဘဝအဆုံးမဟု
သေပြီးနောက်မှာလည်း ဘဝဆက်များ ရှိသေးသည်ဆိုသော အယူမျိုး ကိုယ့်နည်း
ဟန်ဖြင့် အသီးသီးလက်ခံထားကြပါသည်။

အနောက်တိုင်းသား ပညာရှင်များက လူတို့သည် သေပြီးနောက်ဘဝ
ရှိသည်ဟူသော အယူနှင့် သေခြင်းကင်းသောဘဝကို အလိုရှိသော သဘောတို့
ဘဝတဏှာနှင့် သေခြင်းကို ကြောက်ရွံ့ခြင်းဆိုသော အချက်နှစ်ချက်ကြောင့် ဖြ
သည်ဟု ဆိုကြလေသည်။

ထိုအယူအဆသည် စိတ်ပညာဆိုင်ရာ အယူအဆသာဖြစ်မည် ထင်ပါသ
ဤလောက၌ သူတော်ကောင်းတရား ထွန်းကားရေးကို အလိုရှိသောဟု

၁၊ Transmigration of immortal Soul.

၂၊ Pythagoras

The Pleasure of Philosophy p- 373

တို့အဖို့လည်း သေပြီးနောက် ဖြစ်သောဘဝဆက် အယူဝါဒသည် ကိုင်းရှိုင်းစရာ
သဘောအရ လိုအပ်လျက်ရှိပါသည်။

အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ဓမ္မပဒတွင် ဟောကြားထားသော မြတ်ဗုဒ္ဓ၏ဩဝါဒ
အရ ထင်ရှားသောကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။ မြတ်ဗုဒ္ဓက

"သစ္စာတရားကို လွန်၍ မုသားစကားကို ဆိုလေ့ရှိသော တမလွန်လောကို
စွန့်ပယ်သော သတ္တဝါတို့အား မပြုနိုင်သော မကောင်းမှုမည်သည် မရှိ''*

မြတ်စွာဘုရားသည် ဇိဉ္စမာဏ ခြေမျိုးခံရသည့်ကိစ္စကို အကြောင်းပြု၍ အထက်ပါ
ဒေသနာတော်ကို ဟောတော်မူခဲ့လေသည်။

သေခြင်းသုတေသန

လူသည် တခြားသတ္တဝါတို့နှင့် နှိုင်းစာလျှင် သေခြင်း၌ ထိတ်လန့်ခြင်း ပိုရှိ
သည်ဟု ဆိုနိုင်မည်ထင်ပါသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် တခြားသတ္တဝါတို့သည်
သေဘေးကြုံမှ ထွက်ပြေးတတ်သော်လည်း သေစေတတ်သောသဘောတို့ကိုမူကား
လူတို့ကဲ့သို့ ကြိုတင်သိမြင်ခြင်း မရှိကြချေ။ ကြွက်သည် မိမိအား သေစေမည့် ထောင်
ချောက်ကို မသိ။ ငါးသည် မိမိအား သေစေမည့် ငါးမျှားချိတ်ကို မသိ၊ လူကား သေ
ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ သေစေတတ်သည့်သဘောတို့ကိုလည်းကောင်း အထိုက်
အလျောက် သိခဲ့သည်မှာ ကြာပြီဖြစ်၏။

သို့ရာတွင် သတ္တဝါတို့၏ သေခြင်းအတွေ့အကြုံနှင့် သေခြင်း၏ အဓိပ္ပာယ်
အစစ်အမှန်ကိုကား လူသားတို့သည် အလုံးစုံ သိခဲ့ကြပြီဟု မယူဆသောကြောင့်
အနောက်တိုင်းသား ပညာရှင်တို့သည် သေခြင်းအကြောင်းကို အနည်းနည်း အဖုံဖုံ
သုတေသနပြုလျက်ရှိကြလေသည်။

သေခြင်းနှင့် သေပြီးနောက်၌ ဘာတွေ ဘယ်လို ဆက်လက်ဖြစ်နေကြသေး
သနည်းဆိုသောအချက်ကို သိပ္ပံနည်းကျ သိရှိနိုင်ရန် အားထုတ်နေကြခြင်း ဖြစ်လေသည်။

သိပ္ပံပညာရှင်များအနက် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ဆေးပညာရှင်များသည် ဤသေမှု
ကိစ္စနှင့်စပ်သော ပြဿနာကို အထူး သိရှိနားလည်လိုသော ဆန္ဒသဘောများ ကဲလျက်
ရှိကြောင်း ယခင်ဆောင်းပါးများ၌လည်း ဖော်ပြခဲ့ပြီ။

ဤကိစ္စနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အငြိမ်မခံလိုသေ သိပ္ပံပညာရှင်များလည်း ရှိသည်။
သို့သော် စူးစမ်းလေ့လာလိုသူများကိုလည်း တားဆီး၍ မရ။ ထိုသိပ္ပံပညာရှင်တို့သည်

---

* ပဏ္ဍိတဝေဒ နိယဒီပနီ– သေက္ခတောင်ဆရာတော်၊ နှာ– ၂၆၉

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

တွန့်ပုရှတာများ၊ ပုံရိပ်စိတ်ဖြာနည်းများ[၁]၊ စာရင်းဇယားအင်းဖောက်များ[၂]၊ ဓာတ်ပုံများဖြင့် သေလုဆဲဆဲ (သေငင်ဖောဆိုက်နေသော) လူနာများကို လေ့လာခဲ့ကြလေသည်။

ထိုကဲ့သို့ လေ့လာကြရာတွင် ရှေးက အရိပ်အမြွက်ဖော်ပြခဲ့သော ရုပ်ခွဲနာမ်ခွဲ[၃] သဘောတရားကို အခြေခံ၍ လေ့လာနေကြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ လူသတ္တဝါတို့သည် သေဆုံးချိန်တွင် ၎င်းတို့၏ ရုပ်ခန္ဓာမှ နာမ် (အသက်ဓိဝ) သည် ခွဲခွာထွက်ပြီး တခြားဘဝသို့ ကူးသည်ဆိုသော အယူအဆဖြစ်ပါသည်။ ဤအယူအဆကို ပေါ်လွင်စေရန် သေက္ခတောင်ဆရာတော်ဘုရားက အောက်ပါအတိုင်း ရေးသားဖော်ပြတော်မူဖူးလေသည်။ ဆရာတော်ရေးပုံမှာ ဤသို့ဖြစ်ပါသည်။

ဓိဝါ (ငါဟု၊ ကိုယ်ဟု) ခေါ်သောအသက်သတ္တဝါကောင်ကလေးသည် တစ်စုံတစ်ယောက်သောသူ ပြတ်တောက်အောင် မဖြတ်နိုင်သည့် တစ်စုံတစ်ယောက်သောသူ ကြွေမှုပျက်စီးအောင် မတတ်နိုင်သည်ဖြစ်၏။ ဓိဝခေါ်သော ကိုယ်ကောင်သတ္တဝါခဲကလေးသည် ရှစ်မြှောင့်ရှိ၏။ ဆီးဖြူသီးကဲ့သို့ ဝိုင်းဝိုင်းလုံးလုံးကလေးတည်း။ ယူဇနာငါးရာတိုင်အောင် တန်ခိုးပျံ့နှံ့၏။ ဤကား ပေတဝတ္ထုပြါဠိတော်လာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတို့၏ ကိုယ်ကောင် သတ္တဝါခဲကလေးကို ကြံဆစွဲယူသောဂါထာတည်း။*

သေဆုံးချိန်၌ အဝိညာဉ် (အသက်ကိုယ်ကောင်) သည် ရုပ်ခန္ဓာကို ခွာထွက်၍ အခြားသောလောက၌ ကျက်စားသည်ဆိုသော ရှေးအယူအဆအပေါ် အခြေခံ၍ သုတေသနပြုခဲ့ကြရာတွင် ဒေါက်တာကူဘလာရော့စ်သည် အနောက်တိုင်းတွင် ထင်ရှားကြောင်း ရှေးက ပြေခဲ့ဖူးပါပြီ။

သူမ၏ သုတေသနပြုလုပ် ရှာဖွေတွေ့ရှိချက်များကို ဒေါက်တာကူဘလာရော့စ်သည် အောက်ပါအတိုင်း အချက် (၁၀) ချက်ဖြင့် တင်ပြခဲ့လေသည်။ သူမပေါင်ပြသော တွေ့ရှိချက်များမှာ

၁။ လူတိုင်းသည်။ မိမိသေဆုံးရမည့်အချိန်ကို ကြိုတင်၍ သိထားကြသည် ဆိုသော အချက်လည်းတစ်ချက်။

၂။ မိမိနှင့် ခံစားချက်အားဖြင့် အလွန်နီးစပ်သောသူတို့လည်း ၎င်းတို့ မည်သည့်အချိန်တွင် သေမည်ဆိုသည်ကို ရှင်းလင်းပြောပြနေကြပါသည်။ သို့ပါလျက် မိမိတို့က မကြားတတ်ဖြစ်ရခြင်းမှာ ထိုသူတို့နှင့် နီးစပ်စွာ ဆက်သွယ်နိုင်မှု ဆုံးရှုံးခြင်းတစ်ရပ်ပင်ဖြစ်သည်ဆိုသောအချက်လည်း တစ်ချက်။

၁၊ image analysis ၂။ statistical tabulation

၃။ out of body flight

* ပဏ္ဍိတဝေဒနီယဒီပနီ- သေက္ခတောင်ဆရာတော်၊ နာ- ၂၆၉

၃။ သေဖူးသောသူတိုင်းလိုပင် ဤလောကသို့ ပြန်လာချင်သောစိတ်ဆန္ဒ ရှိကြတော့ဆိုသော အချက်လည်းတစ်ချက်။

၄။ သေခြင်းတံခါးဝသို့ ရောက်ဖူးသူအဖို့ သေခြင်းသည် ကြောက်ရွံ့စရာမဟုတ်ဟု သိခြင်းလည်းတစ်ချက်။

၅။ သေဆုံးသူများထံမှ ၎င်းတို့ထက် ဦးစွာ သေဆုံးသွားကြသော ချစ်ခင်ရင်းနှီးသူများက လာရောက်တွေ့ဆုံကြမြဲဖြစ်သည်ဆိုသော အချက်လည်းတစ်ချက်။

၆။ သေခြင်းအတွေ့အကြုံသည် အထီးကျန်အတွေ့အကြုံမျိုး လုံးဝမဟုတ်၊ တခြားသူများနှင့်အတူ ဝေမျှခံစားရသော အတွေ့အကြုံမျိုးသာ ဖြစ်သည်ဟု ဆိုခြင်းလည်း တစ်ချက်။

၇။ ဤဘဝတွင် သေခြင်းအတွေ့အကြုံသည် အမြင့်ဆုံး အလှပဆုံး ခံစားမှုသာ ဖြစ်သည် ဆိုခြင်းလည်းတစ်ချက်။

၈။ လူတိုင်း၏ ကိုယ်နှင့် နှစ်ပေအကွာ မလှမ်းမကမ်းတွင် မမြင်နိုင်သည့် စောင့်ရှောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်ရှိပြီး သူက အမြဲချစ်ခင်စွာ စောင့်ရှောက်လမ်းညွှန်လျက်ရှိသည်ဆိုသော အချက်လည်းတစ်ချက်။

၉။ သေပြီးနောက်ဘဝတွင်ရှိသော အချိန်ကာလ၏သဘောသည် မျက်မှောက်ဘဝ၌ရှိသော အချိန်ကာလနှင့် ခြားနားသည်ဆိုသော အချက်လည်းတစ်ချက်။

၁၀။ တမလွန်ဟုခေါ်သော သေပြီးနောက်ဘဝတွင် မိမိကိုချုပ်ကိုင် ချယ်လှယ်နေသော အဆုံးအဖြတ်ပေးသော မည်သည့်တန်ခိုးရှင်မျှ မရှိ၊ မိမိသည်သာ မိမိဘဝ၏ အရှင်သခင်၊ ကိုယ့်ဘဝကို ကိုယ်ဆုံးဖြတ်သူဖြစ်သည်ဆိုသောအချက်လည်း တစ်ချက်ဖြစ်ပါသည်။

ဤတွေ့ရှိချက်များသည် ယခုမှ တွေ့ရှိသော အသစ်အဆန်း အချက်အလက်များလား။ လွန်ခဲ့သော အနှစ် ၂၅၀၀ ကျော်ကပင် မြတ်ဗုဒ္ဓ သိရှိနားလည် ရှုမြင်ခဲ့ပြီးသော အချက်အလက်များနှင့် မည်မျှကိုက်ညီလနည်း။ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာက လက်ခံထားသော အယူအဆများသည် ထိုခေတ်သစ် သိပ္ပံတွေ့ရှိချက်များထက် မည်မျှပိုသေးသနည်း။ ထိုအချက်များသည် ဆက်လက်စူးစမ်းရမည့် အချက်များအဖြစ် ကျန်နေပေသည်။

ကျမ်းကိုးများ

၁။ ဘဝသစ်အရေး- သာသနာ့ရောင်ခြည် အတွဲ (၉)၊ အမှတ် (၄)
၂။ ပဏ္ဍိတဝေဒနီယဒီပနီ- သေက္ခတောင်ဆရာတော်
၃။ The Pleasure of Philosophy: Will Darant

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

၄။ Philosophy of Humanisim Collis Lamount
၅။ Life After Death A. Toynbee & A. Koester
၆။ Is There Life After Death? V. C. Nadilearni The Illustrated Weekly of India, May- 1979
၇။ ဓမ္မပဒလောကဝဂ်- ၁၇၆

❀

ဒေါက်တာကူဘာရာရော့စ်၏ ပထမတွေ့ရှိချက် အထောက်အထားများ

ရွာပြန်အတွေ့အကြုံ

ဆေးရုံပေါ်၌ မတော်တဆ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရမှုကြောင့်ဖြစ်စေ၊ နလုံးရပ်ရောဂါ င့်ဖြစ်စေ လူနာများစွာတို့သည် အသက်မရှူတော့ဘဲ မေ့မျောနေသော လူနာများကို လုံးသေ[၁] လူနာများဟု ဆရာဝန်တို့က သတ်မှတ်ကြပါသည်။ 'ထိုလူနာများကို ရာဝန်တို့သည် လက်လွှတ်ခြင်းမရှိဘဲ နလုံးပြန်ခုန်ပြီး ရှင်ပြန်လာရေး[၂] အတွက် ထူးကြိုးစားအားထုတ်လေ့ရှိပါသည်။ ဆရာဝန်ကြီးများ၏ အားထုတ်မှုစေတနာ င့် မေ့မျောနေရာမှ ပြန်ရှင်လာကြသော သေရွာပြန်လူနာများစွာလည်း ရှိပါသည်။

မျက်မှောက်ကာလတွင် ထိုသေရွာပြန်လူနာများကို လိုက်လံရှာဖွေပြီး အထူး လာနေကြသော စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ဆရာဝန်များစွာလည်း ပေါ်ပေါက်နေပြီ ဖြစ်ပါ ည်။ ထိုလုပ်ငန်းများကို အထူးတလည် ဂရုတစိုက်ဆောင်ရွက်မှုကြောင့် ကမ္ဘာတွင် ည်ထင်ရှားလျက်ရှိသော ပညာရှင်များ၏ အမည်နာမများကိုလည်း ဤဆောင်းပါး တွင် ရှေးက အတော်အသင့် ဖော်ပြခဲ့ပြီးပါပြီ။

ဒေါက်တာကူဘာရာရော့စ် မတိုင်မီတစ်နှစ်ကျော်စော၍ ဒေါက်တာမွန်အေမူးဒီး နီယာ)[၃] ဆိုသူ ပညာရှင်တစ်ဦးက ဖော်ပြပါ သေရွာပြန်လူနာများကို လိုက်လံ တောသနပြု၍ ရေးသားထားသော စာအုပ်တစ်အုပ် ထွက်ပေါ်လာပါသည်။ ထိုစာအုပ် ည်မှာ 'ဘဝပြီး နောက်ဘဝဆက်'[၄] ဖြစ်ပါသည်။ ဒေါက်တာမူးဒီးသည် လူငယ်တစ်ဦး ဖြစ်သော်လည်း သူသည် ဒဿနပညာတွင်လည်းကောင်း၊ ဆေးပညာတွင်လည်း ကောင်း ပါရဂူ (ဒေါက်တာ) ဘွဲ့နှစ်မျိုး ရရှိထားသူဖြစ်၍ သူ၏ပညာဉာဏ်ဘက်စုံသည့် လျောက် သူ၏အလေ့အလာ အတွေးအမြင်များမှာလည်း စူးရှ၍ ထိရောက်လှသည် ဆိုနိုင်ပါသည်။

အထက်ပါစာအုပ်တွင် ဒေါက်တာမူးဒီးသည် သေရွာပြန်လူနာများ၏ ရှင်ပြန်

၁။ clinical death ၂။ resuscitation
၃။ Dr Raymond A. moody Jr, M. D. ၄။ Life After Life

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ခြင်း အတွေ့အကြုံကို 'သေခြင်းနီးအတွေ့အကြုံ' ဟု ကင်ပွန်းတပ်ပြီး ခေါ်ခဲ့ကြော
ကို ရှေးက ဆောင်းပါးများတွင် အထိုက်အလျောက် ဖော်ပြခဲ့ပါပြီ။ ဒေါက်တာမူးဒီး
ကျမ်းငယ်တွင် ဖော်ပြထားသော သေခြင်းနီးအတွေ့အကြုံများမှာ သူကိုယ်တိုင် တွေ့
ကြုံခံစားရသည်မဟုတ်။ သူ လေ့လာစုဆောင်းခဲ့သော တခြားလူနာ အများအပြား
အတွေ့အကြုံများသာ ဖြစ်လေသည်။ ထိုအချက်ကိုလည်း သူ၏စာအုပ်တွင် ဝန်ခံချ
ရေးထားပါသည်။

သေရွာပြန်လူနာများ၏ သေခြင်းနီးအတွေ့အကြုံများကို သူဘာကြောင့် လေ့လ
ရသနည်းဆိုသော ပုစ္ဆာကို ဖြေဆိုရာ၌ သူက

> "ကျွန်တော်ဟာ ဒဿနဗေဒမှာ ဒေါက်တာဘွဲ့ရတော့ စိတ်ထဲမှာ ဆေး
> ကျောင်းဆက်တက်ပြီး စိတ်ရောဂါကုဆရာဝန်ဖြစ်ချင်တဲ့ဆန္ဒ ပေါ်လာပြန်တယ်
> ကျွန်တော်ရည်ရွယ်တာက ဆေးကျောင်းမှာ ဒဿနိကဗေဒပညာကို သင်ပေး
> ပါ။ ဒီအကြံအစည်တွေနဲ့ လေ့လာထားတဲ့အကြောင်းတွေကို လေ့လာဖန်တီ
> ခဲ့တာပဲ"* ဟုဆိုပါသည်။

သူ့စာအုပ်တွင် အတိအလင်းရေးသားထားသည်မှာမူ 'သေခြင်းအတွေ့အကြ
ကို လေ့လာထားကာ စိတ်ပညာ၊ စိတ်ရောဂါကုပညာ၊ ဆေးပညာ၊ အတွေးအမြင်ပည
(ဒဿန)၊ ဘာသာရေးပညာများအတွက်သာ အကျိုးသက်ရောက်မှု ရှိရုံမကဘူး၊ လူ
နေ့စဉ် နေထိုင်ဆက်ဆံနေတဲ့ လူမှုဘဝအတွက်လည်း အကျိုးရှိစေမယ်လို့ ကျွန်တေ
စိတ်ထဲ စွဲမြဲယုံကြည်လို့ အားထုတ်ခဲ့တာပါပဲ' ဟု ဖြစ်ပါသည်။

ထိုစာအုပ်တွင် သေခြင်းနီးအတွေ့အကြုံများကို ဖော်ပြရာ၌ သေရွာပြန်မျ
ပြောချက်များတွင် တူညီနေသောအချက်အလက်များကို စုပေါင်းပြီး ဖော်ပြပါသည်
သေသူများသည် သေခါနီးအချိန်တွင် နားထဲတွင် အသံမျိုးစုံကြားလာရပုံ၊ သူ့ကိုယ်သည်
လျင်မြန်သော အရှိန်အဟုန်ဖြင့် မှောင်မည်းသော လိုဏ်ခေါင်းကြီးတစ်ခုထဲသို လွင့်
သွားပုံ၊ ထို့နောက် သူ့ကိုယ်သူ ရုပ်တခြား နာမ်တခြား မြင်ရပုံ၊ သူကိုယ်တိုင် သူ
ရုပ်အလောင်းကြီးကို ခပ်လှမ်းလှမ်းမှ မြင်နေရပုံ၊ သေသည့်အခါ တိတ်ဆိတ်ငြိမ်သ
ခြင်း အရသာကို ခံစားရပုံ၊ ခန္ဓာဟောင်းကို စွန့်ပြီးနောက် သုခုမရုပ်ဖြင့်ပြီးသော ခန္
သစ်တစ်မျိုးကို ရပုံ၊ ထိုအခါ သူ့ထက်စောစွာသေဆုံးခဲ့ကြသော ဆွေမျိုးမိတ်သင်္ဂဟ
များက လာရောက်တွေ့ဆုံပြီး ကူညီကြပုံ၊ အသံမထွက်ဘဲ စိတ်ဖြင့် ပြောဆိုကြသော
အကြောင်းများကို အချင်းချင်း နားလည်ကြပုံစသော တူညီသည့်အချက်ပါင်း ၁၅ ချက်ခန့်
ရှိကြောင်း ဖော်ပြထားပါသည်။

---

* Life After Life Raymond A.Moody p- 5

ဒေါက်တာမူးဒီး၏စာအုပ်တွင် ဒေါက်တာကူဘလာရော့စ်က အမှာစာရေးပေးသည်။
ထိုအမှာတွင် သူမသည် လွန်ခဲ့သည့်အနှစ်နှစ်ဆယ်ခန့်ကစ၍ လူနာများနှင့် ဆက်ဆံရာမှ
'သေခြင်းတရား' ကို လေ့လာလိုစိတ် ပြင်းပြပြီး လေ့လာမိခဲ့ကြောင်း၊ သေရွာပြန်
လူနာများ၏ သေခြင်းနီးအတွေ့အကြုံများစွာကို လေ့လာမိရာမှ သေခြင်းဖြစ်စဉ်နှင့်
ဆက်သက်သော အကြောင်းခြင်းရာများစွာကိုလည်း သူမ သိနားလည်ခဲ့ရကြောင်း၊
ထိုအသိပညာများသည် ခေတ်အဆက်ဆက် လူသားတို့ သိမြင်ခဲ့သော သေပြီးနောက်
ဘဝရှိမရှိ ပြဿနာအတွက် အဖြေတစ်စုံတစ်ရာကိုလည်း ဖော်ထုတ်ပေးနိုင်မည်ဖြစ်
ကြောင်း ရေးသားထားလေသည်။

ကူဘလာရော့စ်၏ ထူးခြားသောအတွေ့အကြုံ

ဒေါက်တာကူဘလာရော့စ်၏ လေ့လာတွေ့ရှိချက်များမှာ .တခြားလူနာများ
ပြောပြသည့် အချက်များသာမကပါ။ သူမသည်လည်း သေခြင်းနီးအတွေ့အကြုံကို
ကိုယ်တိုင် တွေ့ကြုံဖူးသူဖြစ်သည်ဟု ဆိုပါသည်။ သူမကိုယ်တိုင် မကြာခဏ မကျန်း
မာဖြစ်ပြီး မေ့မြောသွားသည်တတ်သည်ဟု ဆိုပါသည်။

နောက်အခါများတွင် သေခါနီး လူသတ္တဝါတို့ တွေ့ကြုံရသည်ဆိုသော ရုပ်ခွဲ
နာမ်ခွာ အတွေ့အကြုံ* မျိုးကို သူမကိုယ်တိုင် တွေ့ကြုံဖူးရုံမက လိုအပ်သည့်အခါ
ရုပ်ခွဲနာမ်ခွာခြင်းအမှုကို သူမကိုယ်တိုင်လည်း ပြုလုပ်နိုင်သည်ဟု ဆိုပါသည်။ ထိုကဲ့သို့
ရုပ်ခန္ဓာမှခွဲပြီး နာမ်ခွာသွားစဉ် ရှေးက သေသွားကြသော ဆွေမျိုးမိတ်သင်္ဂဟများကို
သူမကိုယ်တိုင် တွေ့ရကြောင်းလည်း ဝန်ခံထားပါသည်။

စင်စစ် ထိုအတွေ့အကြုံများမှာ အနောက်နိုင်ငံများ၌ ပညာရှင်အများအပြားက
လေ့လာဖော်ထုတ်ခဲ့သောကြောင့်လည်းကောင်း၊ သေရွာပြန်များ၏ ပြန်ပြောသည့်အချက်
များတွင် တူညီသောသဘောတရားတစ်ရပ်အဖြစ် ပေါ်လွင်ထင်ရှားနေသောကြောင့်လည်း
ကောင်း အထူးအခြားမဆိုသာပါ။ သို့ရာတွင် ဒေါက်တာကူဘလာရော့စ်၏ တွေ့ရှိ
ချက် (၁၀) ချက်ကို ဖော်ပြခဲ့ရာ၌ တခြားပုဂ္ဂိုလ်များ၏ တွေ့ရှိချက်များထက် ထူးခြား
သောအချက်မှာ ပထမအချက်ဖြစ်ပါသည်။ ဒေါက်တာကူဘလာရော့စ်က သူမ၏တွေ့ရှိ
ချက် (၁၀) ချက်ကို တင်ပြရာတွင် ပထမတွေ့ရှိချက်ကို အောက်ပါအတိုင်း ရေးသား
ဖော်ပြခဲ့ပါသည်။

> "လူတိုင်းသည် မိမိတို့သေဆုံးမည့်အချိန်ကာလကို ကြိုတင်၍ သိမြင်ထား
> ကြသည်သာဖြစ်ပါသည်"

---

* Out of the body experience

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ဤဖော်ပြချက်သည် အလွန်အံ့ဩဖွယ်ကောင်းသော အချက်ဖြစ်သည်ဟု ထင်ပါသည်။ လူတိုင်း မိမိတို့သေဆုံးမည့်အချိန်ကို ကြိုတင်သိကြသည်ဆိုသည်မှာ ဟုတ်ပါမည်လား။ မှန်ပါမည်လားဟု သံသယတစ်ခွဲသားနှင့် သို့လောသို့လော စဉ်းစား၍ နေခဲ့သည်မှာ အတန်ကြာခဲ့ပါသည်။ သို့ရာတွင် ကမ္ဘာတစ်ဝန်းလုံးက လေးစားလောက်အောင် အထင်ကရပုဂ္ဂိုလ်များက သိပ္ပံနည်းကျစွာ ရှာဖွေတွေ့ရှိချက်များအဖြစ် တင်ပြထားချက်ကိုလည်း မိမိလိုပါချည်ပါချဲ့အကောင်ငယ်တစ်ကောင်က ငြင်းဖို့လည်း ဝံ့တော့မဝံ့ပါ။

ဒေါက်တာကူဘလာရော့စ်၏ တင်ပြချက်ကို သက်သေအထောက်အထား တွေနှင့် စောင့်စား၍ သတိလည်းထား၍နေခဲ့သည်မှာ ကာလအတန်ကြာပြီးနောက်တွင် ကိုယ်တွေ့အဖြစ်အပျက်တစ်ခုကို ကြုံပါတော့သည်။

မိမိ၏ယောကကျ်မဖြစ်သူ ဒေါ်ရီသည် အသက် ၈၆ နှစ်တွင် ကွယ်လွန်ပါသည်။ မသေမီတစ်ပါတ်လောက်က ကြိုပြီး ဒေါ်ရီ၏နှုတ်က 'ငါသေရင် တနင်္ဂနွေနေ့မှ သေမယ်' ဟု ထုတ်ဖော်ပြောဆိုပါသည်။ ဒေါ်ရီသည် စနေသမီးဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် လူအများကမူ စနေနေ့ကိုသာ အထူးဂရုစိုက်၍ နေကြပါသည်။ စနေနေ့ ညသန်းခေါင် အထိ ဒေါ်ရီသည် သူစားချင်သည်များကိုစားပြီး စကားပြောနေပါသေးသည်။ ၁၂ နာရီကျော်သည်အထိ ဘာမျှမဖြစ်။ ဒေါ်ရီအိပ်ပျော်သွားသဖြင့် တခြားလူများလည်း အိပ်ကြပါသည်။ ဇနီးဖြစ်သူသည် သူ့မိခင်ကို စိတ်မချသဖြင့် မိခင်အနားမှ ကပ်အိပ်ရာ သိန်းခေါင်ကျော် နှစ်ချက်တီးကျော်သောအခါ ဒေါ်ရီသည် သလိပ်သည်းသလို တစ်ချက် ဖြစ်ပြီး ငြိမ်သက်စွာ သေဆုံးပါတော့သည်။ ဒေါ်ရီသေဆုံးသောနေ့ကား ၂၈၊ ၈၊ ၈၅ နေ့ဖြစ်၏။ ထိုနေ့သည် တနင်္ဂနွေနေ့ပင်ဖြစ်၏။

သေနေ့ကို ကြိုသိမြင်သူများ

ဒေါ်ရီကွယ်လွန်ပြီးနောက် မကြာမီ ယခုဖော်ပြသည့် မိမိသေမည့်အချိန်ကို ကြိုတင်ဟောကြားခဲ့သသော ကမ္ဘာကျော်ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများအကြောင်း ဆောင်းပါးကို ကံအားလျော်စွာ ရရှိခဲ့ပါသည်။ (၁၉၈၅ ခု၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၀ ရက်ထုတ် ကမ္ဘာကျော် The Illustrated Weekly of India မဂ္ဂဇင်းကြီးတွင် ကမ္ဘာကျော်ပုဂ္ဂိုလ်ကြီး (၁၀) ဦးတို့သည် မိမိတို့သေမည့်နေ့ကို ကြိုတင်၍ နိမိတ်ဖတ်ကာ ဟောကြားထားခဲ့ပုံများကို အကျယ်တင်ပြထားပါသည်။)

စိန့်မာလချီ (၁၀၉၄- ၁၁၄၈)*

အိုင်ယာလန်ပြည်၏ အကြီးကျယ်ဆုံး ပရောဖက်ဖြစ်သည်။ **သူသည် သေမည့်** နေ့ကိုသာမက သေမည့်နေရာကိုပါ ကြိုတင်ဟောခဲ့လေသည်။ သူက **သူသည်** ...ဘုရားအားလုံးတို့၏နေ့တွင်[၁] ပြင်သစ်ပြည်မှာ သေမည့်အကြောင်း ဟောထားခဲ့လေ သည်။ သူကြိုတင်ဟောထားသည့်အတိုင်းပင် ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။

ဂျုံးအော့အာ့ခ် (၁၄၁၂- ၁၄၃၁)[၂]

ဂျုံးအော့အာ့ခ်အကြောင်းကား လူသိများလှပါသည်။ အင်္ဂလိပ်တို့လက်အောက်မှ ပြင်သစ်ပြည် လွတ်မြောက်ရေးအတွက် ဘာသာရေးစစ်ပွဲ ဆင်နွှဲသူ ဂျုံးကို အင်္ဂလိပ် စစ်သားများက ဖမ်းဆီးသွားကြပါသည်။ ထောင်ကျနေစဉ် သူ့အကျိုးဆောင် ဘိရှော့ တစ်ချိန်က ဂျုံးအား ဘယ်နေ့ထောင်ကလွတ်မယ်ထင်သလဲဟု မေးရာ ဂျုံးက 'သိရ ...င် သုံးလမြောက်တဲ့နေ့မှာ ဒီကိုလာခဲ့ပါ၊ အဲဒါလွတ်မြောက်မည့်နေ့ပဲ' ဟု ဆိုလေ သည်။ ထိုနေ့သည် ၁၄၃၁ ခု၊ မေလ ၃၀ ရက်ဖြစ်လေသည်။ ထိုနေ့တွင် ဂျုံးအော့အာ့ခ် ...ကားစင်တင်၍ မီးရှို့သတ်ခဲ့ပါသည်။ ထိုနေ့တွင် အကျဉ်းထောင်မှ လွတ်ခဲ့သည် ...း အမှန်ပင်။

သောမတ်ဝိုင်လ်ဆေး (၁၄၇၅- ၁၅၃၀)[၃]

၁၅၃၀ ခုနှစ်တွင် အင်္ဂလန်ပြည့်ရှင် အဋ္ဌမမြောက်ဟင်နရီနှင့် ပုပ်ရဟန်းမင်းတို့ ...သည် မိဖုရားကက်သရင်းကို လက်ထပ်ရေးကိစ္စတွင် အငြင်းပွားကြလေသည်။ ရဟန်း ...၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သော ကာဒီနယ်ဝိုလ်ဆေးသည် ပုပ်ရဟန်းမင်းကိုလည်း ...၍မရ၊ ရဟန်းမင်းနှင့် ဟင်နရီဘုရင်ကြားတွင် ကြားညပ်ကာ နောက်ဆုံး ထိုနှစ် ...င်ဘာလ ၄ ရက်နေ့တွင် ဖမ်းဆီးချုပ်နှောင်ခံရလေသည်။ စစ်သားများက သူ့အား ...လန်ပြည်သို့ အချုပ်အနှောင်ဖြင့် ခေါ်ဆောင်ရာလမ်းတွင် ဝမ်းကိုက်ရောဂါဖြစ်လာခဲ့ ...သည်။

ဘုန်းကြီးကျောင်းသို့ ရောက်သောအခါ သူက ကျောင်းထိုင်ဘုန်းကြီးအား ...းတို့ဆီမှာ အရိုးမြေချဖို့ ငါပြန်ခဲ့တာ' ဟု ဆိုလေသည်။ ဒုတိယနေ့သို့ရောက်သော

* St Malachy (1094- 1148)

၁။ All. Souls Day

၂။ Joan of Arc (1412- 1431)

၃။ Thomas Wolsey (1475- 1530)

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

အခါ ကာဒီနယ်ဝိုလ်ဆေးက ဘယ်အချိန်ရှိပလဲဟုမေးရာ ကျောင်းထိုင်ဘုန်းကြီး 'ရှစ်နာရီ ရှိပါပြီဘုရား' ဟု ဖြေလျှင် 'မဖြစ်နိုင်ပါဘူးကွယ်၊ ရှစ်နာရီဆိုလျှင် မင်းတို့ ဆရာ ဆုံးရောပေါ့' ဟု ဆိုသည် ဆို၏။ အမှန်ပင် နောက်တစ်နေ့ ရှစ်နာရီတိတိအချိန် တွင် ကာဒီနယ်ဝိုလ်ဆေး ပျံလွန်တော်မူပေါဟူ၏။

(ကျန်ပုဂ္ဂိုလ်ကြီး ခုနစ်ဦး၏ ထူးခြားသော ဖြစ်ရပ်များအကြောင်းကို နောက် လာမည့် ဆောင်းပါးများတွင် တင်ပြပါမည်။)

ကျမ်းကိုးများ

၁။ Life After Life; Raymond A. Moody.

၂။ The Illustrated Weekly of India Nov. 10, 1985.

၃။ The Illstrated Weekly of India. May 6. 1979.

❊

ကူဘလာရော့စ်၏ တွေ့ရှိချက်နှင့် ကျမ်းဂန်လာ ကိုယ်စောင့်နတ် အယူအဆ

(၁)

မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး သက်တော်ထင်ရှား ရှိစဉ်အခါက ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ခမ်းမဆောင်ရုံကြီးတွင် ထူးခြားသော ဝိပဿနာတရားတစ်ပုဒ် ဟောကြားခဲ့ဖူးလေသည်။ ထိုတရားကို 'တက္ကသိုလ်ဝိပဿနာတရားတော်' အမည်ဖြင့် စာအုပ်တစ်အုပ် ရေးသား ထုတ်ဝေခဲ့ရာ ၁၉၇၈ ခုနှစ်တွင် ထိုစာအုပ်ကို ဒုတိယအကြိမ်အဖြစ် အုပ်ရေတစ်သောင်း ရိုက်နှိပ်ထုတ်ဝေခဲ့လေသည်။

တက္ကသိုလ်ဝိပဿနာတရားတော်၏ ပထမပိုင်းတွင် သိပ္ပံပညာရပ်များကို လေ့ လာသင်ကြားလျက်ရှိကြသော တက္ကသိုလ်ဆရာ၊ ဆရာမများ၊ ကျောင်းသူကျောင်းသား များကို လောက၌ နတ်ဗြဟ္မာများ တည်ရှိကြောင်း၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားက သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်တော်ဖြင့် သိမြင်ခဲ့သည်ကို ဟောကြားထားခြင်းဖြစ်ပြီး မိမိထက်ဉာဏ်ပညာ ကြီးသော သိပ္ပံပညာရှင်ကြီးတို့ တွေ့ရှိချက်ဖြစ်လျှင် မိမိတို့ကိုယ်တိုင် တွေ့ဖူးသည်ဖြစ်စေ၊ မတွေ့ဖူးသည်ဖြစ်စေ အလွယ်ယုံကြည်နိုင်ပါလျက် သိပ္ပံပညာရှင်တွေထက် မနှိုင်းယှဉ် သာ ဉာဏ်အရာ၌ ထူးကဲလွန်မြတ်သော မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားခဲ့သည့်တရားကို မယုံမကြည် တစ်လွဲတချော်တွေးတော ယုံမှားသံသယပွားမည်ဆိုပါက ဉာဏ်နည်းရာ ကျလိမ့်မည်ဖြစ်ကြောင်း ဟောကြားထားလေသည်။

ခေတ်လူသားများ၊ အထူးသဖြင့် ပညာတတ်ဟု မိမိကိုယ်အတ္တတွင် အထင် ရောက်သူများသည် ဘုရားစကားထက် သိပ္ပံပညာရှင်စကားကို ပို၍ယုံလွယ်သည့်သဘော ရှိကြောင်းကို ဆရာတော် ရိပ်စားမိဟန်တူပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဆရာတော်ဘုရားက

"နတ်တွေ၊ ဗြဟ္မာတွေဆိုတာ မြတ်စွာဘုရားက ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့် တွေ့သိ ပြီး ဟောထားတာ၊ ဒါကို ဟုတ်မှန်ကြောင်း အဘိညာဉ်ရပုဂ္ဂိုလ်၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ် များက ထောက်ခံထားလျက် ရှိနေတာပဲ၊ အဲဒီတော့ နတ်တွေ၊ ဗြဟ္မာတွေ လောက်ကိုတောင် (ကိုယ်က) မမြင် မသိနိုင်လို့ မယုံကြတာဟာ (လျှင်) အသိဉာဏ်အဆင့်အတန်း နိမ့်နေသေးလို့ပါပဲ"*

* တက္ကသိုလ်ဝိပဿနာတရားတော်-မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၊ နှာ၆(ဒုတိယအကြိမ်)

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ဤအကြောင်းကို ဆရာတော် ဟောကြားရခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ အကျွန်ုပ်ကလည်း ဤတွင် ထပ်မံတင်ပြရခြင်းသည်လည်းကောင်း အကြောင်းယုတ္တိအားဖြင့် ဘုရားဟောစကားပင် ဖြစ်စေကာမူ သိပ္ပံပညာရှင်တွေပြောမှ ယုံလောက်သည်ထင်သော ခေတ်အခါမျိုးကြုံနေသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

လူသားတို့၏ သေခြင်းအတွေ့အကြုံနှင့် သေပြီးနောက် ဘဝတစ်ပါးသို့ ကူးကြပုံအဖြစ်သနစ်ကို စနစ်တကျ နားလည်အောင် အားထုတ်ခဲ့ကြသော အနောက်တိုင်းသား သိပ္ပံပညာရှင်ကြီးများကိုပင် အကျွန်ုပ်တို့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ရဟန်းရှင်လူတို့က ကျေးဇူးတင်ရမည့်အခါမျိုးလည်း ကြုံနေသောကြောင့် နေရာတကာ သူတို့ကိုပင် အားကိုးတစ်ခုပြုနေရလေပြီ။

သတ္တဝါတို့၏ သေခြင်းဆင်းရဲ၊ ထိုမှတစ်ဖန် ဇာတိထပ်ပြန် အဖန်တလဲလဲ ပဋိသန္ဓေနေ၍ ဘဝသစ်၌ ခံစားကြရသော သံသရာဝဋ်ဆင်းရဲအကြောင်းကို မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူခဲ့သည်မှာ သတ္တဝါတို့အား ထိုဆင်းရဲအဆုံးမဲ့အစွန့် ဘဝသံသရာက ထွက်မြောက်နိုင်ရေးကို ရည်ရွယ်၍ ဟောကြားခဲ့ခြင်းဖြစ်လေသည်။ သို့ရာတွင် လူသားတို့မှာ ဉာဏ်နုန့်နဲ့သည်ဖြစ်ရကား သေပြီးနောက်တွင် ဘဝပြီးနောက်ဘဝ ဆက်ကာဆက်ကာ ဆင်းရဲသံသရာလည်နေရပါသည်ကို သိမြင်နိုင်သော သတ္တိမရှိခဲ့ကြ။ ထိုအကြောင်းကြောင့်လည်း ဘယ်သူဘယ်ဝါက ဘယ်အခါကျလျှင် ဘယ်သို့ဆင်းရဲတွင်းက ကယ်တင်မည်ဟု မျှော်လင့်ချက်ပေးသောအခါ၊ ဘယ်ပုံဘယ်နည်းပြုလျှင်ဖြင့် ဘယ်လို ဘယ်ပုံပြစ်ဒဏ်စီရင်မည်ဟု ခြိမ်းခြောက်သောအခါ အားကိုးလို၍လည်းကောင်း ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း ထိုထိုသံသရာတစ်လျှောက်လုံး မှောက်မှားမည့် အယူဝါဒများကို ယုံကြည်သက်ဝင်ခဲ့ကြလေသည်။

အနောက်တိုင်းသား သိပ္ပံပညာရှင်များကား သစ္စာဝါဒီများသာ ဖြစ်ကြကုန်သည်။ သူတို့ကို ကြာကြာလှည့်ဖြားခြင်းငှာ မည်သူမျှမတတ်သာ။ သူတို့သည် အမှန်(သစ္စာ)ကို မတွေ့မချင်း လိုက်ရှာနေကြမည့်သူများ ဖြစ်ကြလေသည်။

ယခုလည်း သံသရာဘဝဆက်ခရီး ရှာဖွေစူးစမ်းရေး သုတေသနလုပ်ငန်းကြီးများကို သူတို့အပတ်တကုတ် ကြိုးပမ်းအားထုတ်၍ ပြုလုပ်ခဲ့ကြသောကြောင့် သတ္တဝါတို့၏ သံသရာဘဝဆက် ခရီးသုတေသနသည် အတော်အတန် ခရီးပေါက်မြောက်လျက်ရှိပြီဖြစ်ပါသည်။

အနောက်တိုင်း သုတေသီများအနက် သေခြင်းသုတေသနပညာရှင် ဒေါက်တာအယ်လီဇဘက်ကူဗလာရော့စ်၏ အကြောင်း တစ်စွန်းတစ်စကို အတွေးအမြင် စာဖတ်သူသိပြီးဖြစ်လိမ့်မည် ထင်ပါသည်။

သူ၏ သုတေသန တွေ့ရှိချက် (၁၀) ချက် အကျဉ်းသဘောတို့လည်း ရှေးဦးက တင်ပြဖူးပြီ။ ထို (၁၀) ချက်အနက် ပထမတွေ့ရှိချက် ထူးခြားပုံများတို့လည်း အတွေးအမြင် (၁၆)၊ (၁၇) တွင် တင်ပြခဲ့ပြီ။

ယခုတစ်ဖန် ကူဘလာရော့စ်၏ တွေ့ရှိချက်များအနက် အမှတ် (၅) နှင့် အမှတ် (၈) ကို ဗုဒ္ဓဘာသာကျမ်းဂန်စာပေများနှင့် ညှိ၍တင်ပြဖို့ ကြိုးစားချင်ပါသည်။ ဤသို့တင်ပြရခြင်းအကြောင်းကိုလည်း ဆိုချင်ပါသည်။

အကြောင်းမှာ ဤတွေ့ရှိချက်များသည် ယခုသိပ္ပံပညာရှင်များ တင်ပြမှ အသစ်အဆန်းထင်နေမည်စိုးသည့်အပြင် ထိုအကြောင်းများကို မြတ်စွာဘုရားသည် လွန်ခဲ့သော အနှစ် ၃၀၀၀ နီးပါးကတည်းက သိပြီးပြီ။ သိရုံမျှမက သူ၏တပည့်သံဃာများကိုလည်း ဟောကြားခဲ့ဖူးပြီ။ ဟောခဲ့သည်များကိုလည်း ကျမ်းဂန်စာပေများတွင် မှတ်တမ်းတင်ထားပြီးပြီဆိုသည်ကို သိစေချင်၍ဖြစ်ပါသည်။ 'အကာလိကော၊ ဧဟိပဿိကော' ဟူသော တရားဂုဏ်တော်နှင့်အညီ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ တရားတော်များသည် အခါကာလမရွေး ကိုယ်တိုင်ရှုနိုင်၊ အစမ်းသပ်ခံနိုင်သောတရားမျိုး ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း ဤတွင် အထင်အရှား တွေ့နေရပြီဖြစ်ပါသည်။

(၂)

ယခုဒေါက်တာကူဘလာရော့စ်၏ ထူးခြားပုံအချို့ကို ပြောပြပါမည်။ ၁၉၇၈ ခုနှစ် မေလ ၁ ရက်နေ့ထုတ် နယူးဝိခ် မဂ္ဂဇင်းတွင် သူ့အကြောင်း သတင်းတစ်ပုဒ် ပါခဲ့လေသည်။ ထိုသတင်းတွင် ဒေါက်တာကူဗလာရော့စ်သည် သေလွန်ပြီးသူအချို့နှင့် မကြာခဏ ဆက်သွယ်ခွင့်ရခဲ့သည်။ သေဆုံးသွားပြီးသူများသည် မကြာခဏ သူ့ရှေ့တွင် ကိုယ်ထင်ပြပြီး ကျေးဇူးတင်စကား ပြောကြားကြသည်။*

တစ်ကြိမ်တွင် လောလောလတ်လတ် သေဆုံးသွားသူ မေရီဆဝပ်ဇ်* ဆိုသူ အမျိုးသမီးတစ်ဦးသည် ဒေါက်တာကူဘလာရော့စ်၏ ရှေ့မှောက်တွင် ထင်ထင်ရှားရှား ကိုယ်ထင်ပြလာသည်။ ကူဗလာရော့သည် တစ်စုံတစ်ရာ ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်ခြင်း မရှိ ဤအတွေ့အကြုံမျိုးကို သူမကြာခဏ တွေ့ဖူးသည်။ ထိုကိုယ်ထင်ပြလာသူအား ကူဗလာရော့စ်က သူ့စားပွဲပေါ်ရှိ စာရေးစက္ကူနှင့် မင်တံကို သုံးစေပြီး စာရေးခိုင်းသည်။ ရေးသည့်စာမှာ သေပြီးသူကိုယ်ထင်ပြ အမျိုးသမီးရော သူပါသိကျွမ်းသောသူ အမျိုးသမီးတစ်ဦးထံသို့ နှုတ်ဆက်စာဖြစ်လေသည်။ ကိုယ်ထင်ပြသူ အမျိုးသမီးလည်း

---

* Newsweek- May 1, 1978

* Mary Swartz

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

သူနိုင်းတိုင်းလုပ်သည်။ စာရေးပြီးသွားသောအခါ ကူဗလာရော့စ်က သူ့ကို လက်မှတ်ရေးထိုးခိုင်းပြန်သည်။ သေပြီးသော ကိုယ်ထင်ပြအမျိုးသမီးကလည်း လက်မှတ်ရေးထိုးသည်။ ထိုစာကို နယူးဝိခ်မဂ္ဂဇင်းတွင် သတင်းဓာတ်ပုံ ဖော်ပြခဲ့လေသည်။

ကူဘလာရော့စ်က သူ၏တွေ့ရှိချက်များတွင်

'အချိန်ကာလတိုင်း ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်နှင့် နှစ်ပေအကွာအရပ်၌ မမြင်သာသော မိမိအား ချစ်ခင်မြတ်နိုးသော လမ်းညွှန်ပုဂ္ဂိုလ်သည် အမြဲရှိနေသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် မိမိတို့ကိုယ်ကို အထီးကျန်တစ်ကိုယ်တော်အဖြစ်သို့ ရောက်နေပြီ မထင်သင့်' ဆိုသော အဆိုပြုချက်တစ်ရပ်ကို တင်ပြထားပြီး

"သေတော့လည်း အထီးကျန်တစ်ကောင်ကြွက် ဖြစ်သွားရသည် မထင်သင့်။ သေသည့်အခါမှာလည်း အဖော်အပေါင်းတွေ ရှိသည်။ သေသည့်အခါ ရှေးကသေပြီးသော မိမိ၏ ရင်းနှီးချစ်ခင်ဖူးသူများက လာ၍ခေါ်ကြသည်" ဟု အတိအလင်း ဆိုထားလေသည်။

ကူဗလာရော့စ်သည် လူတိုင်း၏ အနီးတွင် အမြဲရှိသည်ဆိုသောပုဂ္ဂိုလ်ကို သူက ချစ်ခင်သည့်လမ်းညွှန်ပုဂ္ဂိုလ်[၁] ဟု လည်းခေါ်လေသည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို 'ဝိညာဉ်လမ်းညွှန်သူ'[၂] ဟုလည်းခေါ်လေသည်။

ထိုပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များက ကိုယ်စောင့်နတ်ဟုလည်း ခေါ်သည်။ ထိုနတ်မျိုးနှင့် တိုက်ရိုက်ဆက်သွယ်နိုင်သူများကိုမူ ကျွန်ုပ်တို့နိုင်ငံတွင် နတ်ခေါင်းစွဲများကို အသုံးပြုပြီး မြန်မာနိုင်ငံနှင့်တကွ အနောက်နိုင်ငံများ၌ အနာဂတ်ကို ဟောလုပ်ငန်းများ လုပ်လျက်ရှိပုံအကျယ်ကို မကြာမီ (၁၉၈၆ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ) က ထုတ်ဝေခဲ့သော ဒေါက်တာမင်းတင်မွန်၏ 'ရှေးဘဝ နောက်ဘဝ သိပ္ပံနည်းကျ အထောက်အထားများ' စာအုပ်မှ အခန်း (သုံး) 'သေပြီးသူများနှင့် ဆက်သွယ်ခြင်း' အကြောင်းများ ဖော်ပြခန်းတွင် အကျယ်ဖတ်ရှုနိုင်ပါသည်။

ဤတွင် ကျွန်ုပ်ကမူ ဗုဒ္ဓစာပေကျမ်းဂန်များ၌ ယခုသိပ္ပံပညာရှင်များ တွေ့ရှိထားပြီဖြစ်သော ကိုယ်စောင့်နတ် (ဝါ) လမ်းညွှန်ပုဂ္ဂိုလ် (ဝိညာဉ်) ဆိုသောအရာကို ဟောဆိုထားချက်ရှိမရှိဆိုသည်ကို စူးစမ်းလိုခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

(၃)

ဤတွင် မုံရွာအရှင် သီရိမာလာ၏ အမေးတို့ကို ဖြေကြားတော်မူအပ်သော မုံရွေး

၁။ Loving guides

၂။ Spirit guide

...ဇောဝန်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ သမန္တစက္ခု ဒီပနီကျမ်းထွက် အဖြေတို့ ဦးစွာထင်ပြ...ပါသည်။

၂၈ ပုစ္ဆာ။ ။ လူတို့ကိုယ်တွင် ကိုယ်စောင့်နတ်ရှိသည်ဟူ၍ အများထင် ပြောကြပါသည်။ ကျမ်းဂန်ထွက်ဆိုမည်၊ မထွက်ဆိုမည်ကို သိလိုပါ သည်။

၂၈- ဝိသဇ္ဇနာ။ ။ လူတို့ကိုယ်တွင် ကိုယ်စောင့်နတ် ရှိ မရှိကို မေးရာ၌ ကိုယ်စောင့်နတ်သည် ဦးခေါင်းကို စောင့်သောနတ်၊ ကိုယ်ကိုစောင့်သောနတ်၊ ခြေကိုစောင့်သောနတ်သုံးပါး အပြားရှိသည်။

တစ်ကြောင်းလည်း ပညာကို စောင့်သောနတ်၊ ကျက်သရေကို စောင့်သောနတ်၊ ဥစ္စာကိုစောင့်သောနတ်သုံးပါး အပြားရှိသည်ဟု ...စာစောင်ငယ်မှုစုစာအုပ်တွင် တွေ့ဖူးသည်။ လောကီရာမကျမ်း၊ သဒ္ဒကျမ်း၊ ဒဏ္ဍီကျမ်းများတွင် သူရဿတီနတ်သမီးသည် စကားတတ်သည်။ ပညာကို စောင့်ရှောက်သည်ဟု ဆိုသည်။

သုသီလကွန့်ပါဋ္ဌိတော် ဗြဟ္မဇာလသုတ် မဟာသီလကို ပြရာတွင် သိရိဝှာယနံ့ဟူသောပုဒ်ကိုလည်းကောင်း အဋ္ဌကထာ၌ 'သိရိဝှာယနန္တိ ဟေိမယံ သိရိရေ' အစရှိသော စကားအရလည်း ကျက်သရေစောင့်နတ်ကို ခေါ်သကဲ့သို့ပင် စကားရောက်သည်။ အရှင်မဟာသီလဝံသ တံတားဦးတွင် 'ကျက်သရေဆောင်တတ်၊ သိရိနတ်လျှင်၊ စောထွက်ကြွင်နှန်း မကိုင်ဥစ္စန်း၌ မြန်ခန်းရွှေပြည်၊ စိုးစိမ့်သည်ဟု နေတည်ကျကျ၊ စောင့်ပြီးမှတည့်' ဟူ၍ စပ်ရာ၌လည်း ကျက်သရေစောင့်နတ်ကိုပင် စောင့်သကဲ့သို့ ရှိသည်။

အနာထပိဏ်သူဌေး၏အိမ်၌ စတုတ္ထတံခါးတွင် စောင့်နေသော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနတ်သည် အနာထပိဏ်သူဌေး၏ဥစ္စာတို့ကို ကွယ်အောင်ပြုသည်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိဖြစ်သော ကာလဥစ္စာပစ္စည်းတို့ကို ရအောင်ပြု၍ တည်စေပြန်သည်ဟု ဆိုသည်။ ၎င်းကိုထောက်၍ နတ်သုံးယောက် ကိုယ်တွင် ရှိသည်ဆိုသော စာစောင်ငယ်များတွင် လာသောစကားလည်း ယုတ္တိရှိပြန်သကဲ့သို့ပင် ထင်သည်။

ပေါရာဏ ကထာစကားဟောင်း သောဒ္ဓရောဇ်ကေတုဝတ္ထုတွင်လည်း မင်းတစ်ယောက်ကို စန္ဒကူရမည်သော ကိုယ်စောင့်နတ် စကားပြောသည်။ နဖူးတွင် စာရေးသည်ဟူ၍ဆိုသည်။ ဗျာသစုံ

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

လေးရပ်တို့တွင်လည်း သတို့သမီး၊ သတို့သားတို့ကို မိမိတို့ကိုယ်တွင်စောင့်သော နတ်တို့ စောင့်ရှောက်၍ လှည့်ပတ်ကြသည်ဟု ဆိုသည်။ ပုဏ္ဏားတို့ စာများတွင်လည်း ကိုယ်စောင့်နတ် တစ်ကိုယ် တစ်ယောက်ပင်ပင် ရှိသည်ဟု ဆိုသည်။

ဆိုပြခဲ့သော စကားတို့သည် လောကီပဏ္ဍာသဒ္ဒန္တသိရဝတ္ထုကြမ္မဒိုက်၊ ဖျာသ ရာမ၊ မနုဝတ္ထုသုံးဆယ်တို့ကဲ့သို့ ပုရာဝုတ္တပဗန္ဓတ္တတိဟာသပုရာဏ ကထာမျှသာဖြစ်၍ ဟုတ်တန်ရာ၏။ မဟုတ်တန်ရာ၏တကား၊ စကားနှစ်ခွဲဒွိဟရှိရာပေသည်။ မှတ်သင့် သောကျမ်းဂန်တွင် တွေ့မြင်ဖူးသည်ကားဟု အစချီကာ ဆရာတော်ကြီးသည် အဘိဓာ တွက်စကား၊ အဘိဓာန်ဋီကာစကား၊ ပါရာဇိကဏ်ပါဠိကော်ဒုဋ္ဌုလ္လဝါစာသိက္ခာပုဒ် ၎င်းအဋ္ဌကထာသုဒ်ိကန္ဒဏ္ဏအရ 'မကောင်းမှုကို ပြုသောအားဖြင့် ခပ်သိမ်းသောသူတို့ ၏ ရှေးဦးစွာ မိမိသိ၏။ ထို့နောက် မိမိကိုယ်စောင့်နတ်တို့သည် သိကုန်သည်' ဟူ၍ ဆိုသည်။

သုတ်မဟာ (ဝါ) အဋ္ဌကထာ မဟာပဒါနသုတ်အဖွင့်တွင်လည်း အဓိပ္ပာယ် ကား 'အကြင်အခါ မင်းတို့သည် တရားမစောင့်ကုန်၊ ထိုအခါ အိမ်ရှေ့မင်း၊ အမတ် စစ်သူကြီး၊ သူဌေးသူကြွယ်အလုံးစုံသော မြို့သူမြို့သား တိုင်းသူပြည်သား တရားမစောင့် ကုန်။ ထိုအခါ ထိုသူတို့ကို စောင့်သော ကိုယ်စောင့်နတ်တို့သည် တရားမစောင့်ကုန်'

ဇာတ်ပေါင်းခန်းပျို့တွင်လည်း

"ကောင်းကင်ရက္ခ၊ ဘုမ္မလွတ်၊ ကိုယ်စောင့်နတ်တို့ ရှိညွတ်သဒ္ဓါ တရားနာ၍" ဟုလည်းကောင်း။

ပါရမီခန်းပျို့တွင်လည်း "လူတို့စီးပွား၊ ကျင့်တတ်အားသည် သိကြားမာတလီ မဏိမေခလာ၊ ဗြဟ္မာသုယံ၊ ဝိသုကနှင့် အရံလည်းဖြစ်၊ မဟာရာဇ်က စသည်တစ်ရိုး အိမ်စိုးကိုယ်စောင့်၊ မှောင့်လည်းဖျက်တတ်" ဟူ၍လည်းကောင်း စပ်တော်မူချက်ရှိ သည်။ ဤသို့ဖြစ်၍ ကိုယ်တွင် ကိုယ်စောင့်နတ်ရှိကြောင်းကို မှတ်အပ်သည်* ဟု အဖြေ၏အဆုံးတွင် ဆရာတော်က ဆုံးဖြတ်ပေးသည်။

ထိုမျှမက လူသေလျှင် ကိုယ်စောင့်နတ် မသေဟူသော အမေးပုစ္ဆာကိုလည်း ဆရာတော်၏အဖြေ ရှိပါသည်။

ကျမ်းဂန်ဖော်ပြချက်များအရ အကျွန်ုပ်တို့ မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာလူမျိုးတို့သည် ရှေးကပင် လူမှာစောင့်ရှောက်သောပုဂ္ဂိုလ်ရှိကြောင်း၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် လူ၏ကောင်းမှု ဆိုးမှုတို့ကို ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ကြောင်း သဘောပေါက်ခဲ့ကြကြောင်း ကူဗလာရှော်၏ အတွေ့ခံချက်ကို အကြောင်းပြု၍ တင်ပြလိုက်ရပါသည်။

---

* သမန္တစက္ခုဒီပနီ- မုံရွေးဇေတဝန်ဆရာတော်၊ နှာ- ၈၁- ၈၅

ကျမ်းကိုးများ

၁။ တက္ကသိုလ်ဝိပဿနာတရားတော်- မဟာစည်ဆရာတော်

၂။ ရှေးဘဝ နောက်ဘဝ သိပ္ပံနည်းကျ အထောက်အထားများ၊ ဒေါက်တာ မင်းတင်မွန်

၃။ သမန္တစက္ခုဒီပနီ- မုံရွေးဇေတဝန်ဆရာတော်

၄။ Newsweek- May 1, 1978

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

သေနေ့ကို ကြိုသိနိုင်သလော

၁

ယခင်လ 'သေခြင်းဒဿန' ဆောင်းပါးအစဉ်တွင် ဒေါက်တာကူဘလာရော့စ်၏ ပထ တွေ့ရှိချက်ဖြစ်သော 'လူတိုင်း မိမိသေမည့်အချိန်ကာလကို ကြိုတင်သိထားကြသည် ဆိုသော တွေ့ရှိချက်နှင့်ပတ်သက်၍ ဆွေးနွေးတင်ပြခဲ့ပါသည်။ ထိုအချက်ကို ထောက် သော ကမ္ဘာကျော်ပုဂ္ဂိုလ်တချို့၏ သေနေ့ကြိုတင်သိမြင်မှု အတွေ့အကြုံများကိုလည် တင်ပြခဲ့၏။ ထိုဆောင်းပါးကိုဖတ်ပြီးသောအခါ စာဖတ်သူရင်ထဲတွင် လိပ်ခဲတည်းလည် ဖြစ်စရာ သံသယစွန်းထင်းသော မေးခွန်းနှစ်ခု ပေါ်လာနိုင်ပါသည်။ ထိုမေးခွန်းနှ မှာ ဤသို့ဖြစ်ပါသည်။

(၁) လူတိုင်းသည် 'မိမိသေမည့်နေ့ကို ကြိုတင်သိသည်မှန်လျှင် ဤကိ သည် အဘယ့်ကြောင့် ရေးကပင် အများသိပြီးကိစ္စ မဖြစ်ခဲ့သနည်းဆိုသေ မေးခွန်းလည်း တစ်ရပ်ဖြစ်ပါသည်။

(၂) လူသည် သေမည့်နေ့ကို ကြိုတင်သိအပ်သလားဆိုသော မေးခွန်းလည် တစ်ရပ်ဖြစ်၏။

ဤဆောင်းပါးတွင် ကမ္ဘာကျော်ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများ၏ သေမည့်နေ့ကို ကြိုတင် မြင်ခြင်း အတွေ့အကြုံများကို မတင်ပြမီ အထက်ပါမေးခွန်း (ပုစ္ဆာ) နှစ်ခုကို ဦး အဖြေထုတ်ဖို့ ကြိုးစားချင်ပါသည်။

ဤဆောင်းပါးကို ဖတ်မိသည်နှင့် သက်ရှိထင်ရှားဖြစ်သော (စာဖတ်သူ) လူသ များသည် ချက်ချင်းမိမိကိုယ်ကို စစ်ဆေးကြည့်မိချင်လိမ့်မည်။ 'ငါသေမည့်နေ့ကို ငါသိ လား' ဟု တွေးကြံမိလိမ့်မည်။ အဖြေလည်း ချက်ချင်းပင် ထွက်ပေါ်လာပါလိမ့်မည် 'ဘယ်မှာ ငါသိလို့လဲ၊ သေမည့်နေ့ကို မပြောပါနဲ့၊ မနက်ဖြန် ဘာဖြစ်မယ်ဆိုတာတော မှ ငါမသိတာဟု မသိခြင်း (အဝိဇ္ဇာ)ကို ဝန်ခံရန်လည်း ဝန်လေးမည်မထင်ပါ။ ထို တစ်ဖန် စာဖတ်သူဆက်တွေးနေမိပေလိမ့်မည်။ 'သေမည့်နေ့ကို ကြိုသိတာ ကော သလား၊ အို သေမည့်နေ့ကိုကြိုသိရင် စိတ်ညစ်စရာ ဖြစ်နေမှာပေါ့၊ မသိတာပဲ ကော ပါတယ်။ သေခြင်းကို မေ့မေ့လျော့လျော့နေတာပဲ ကောင်းပါတယ်' ဟူ၍လည်း သေ ခြင်းကို ရင်မဆိုင်လိုသော ဘဝတဏှာအားကြီးသော ပုထုဇဉ်စရိုက်က သေခြင်းအ နိုင်သောတရားကို မေ့မေ့လျော့လျော့နေချင်အောင် လှည့်ဖြားခြင်းအား သာယာနေမိသည်လည် ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

သို့သော် သေခြင်းကား မေ့လျော့ခြင်း (ပမာဒ) ကို [illegible] မဟုတ်ချေ။ အချိန်ဟူသောအလျင်နှင့်အတူ သေခြင်းသည် [illegible] ရောက်လာရမည့် မရဏဧည့်သည်မျိုးဖြစ်၏။

ယခုတိုင် လူသားတို့မှာ သေခြင်းကို တားဆီးနိုင်သော ရသာယနအာယုဝ[illegible] ဆေးမျိုးကိုလည်း အပြီးအပိုင် မရသေးချေ။ သို့သော် ခရစ်နှစ် ၂၀၁၀ တွင်မှ လူသားတို့ သည် ပဋိဇရာဒုဗ္ဗလ (အိုခြင်းဆန့်ကျင်) ဆေးကို ရရှိတော့မည်ဟု ဒေးဗစ်ဝါးလေ့ရှင် တီး၊ အေမီဝါးလေ့နှင့် အာဗင်ဝါးလေ့ ဆိုသူတို့ ရေးသားသည်။ 'The Book of Prediction'[၁] (ကြိုတင်နိမိတ်ဖတ်ကျမ်း) တွင် ရေးသားထားသည်ကို ဖတ်ရပါသည်။ ထို 'ပဋိဇရာဒုဗ္ဗလဆေး' ကို ထိုနှစ်တွင် ဖောဖောသီသီ ရပြီဆိုလျှင်တော့ လူတွေ သက်တစ်ရာတမ်းမှ အသစ်တစ်ထောင်တမ်း တစ်သောင်းတမ်းအထိ ရှည်နိုင်ဖို့ မ်းရှိပါသည်။

ထိုကဲ့သို့ အသက်ကို ရှည်စေသော ဆေးဝါးသတ္တိဖြင့် လူကို သက်တမ်းရှည် အောင် ပြုလုပ်နိုင်သည်ဟု မြတ်စွာဘုရားကလည်း ဟောထားခဲ့သော နေတ္တိပါဠိ ဆော်ရှိသည်။ (ဇရာယ၊ အိုခြင်းတရား၏ ပဋိကမ္မ မအိုရအောင် ကြံဆောင်တားမြစ် ကို၊ ကာတုံ၊ ပြုခြင်းငှာ၊ သက္ကတော၊ တတ်နိုင်ကောင်း၏)

ဝိသုဒ္ဓိမဂ်မဟာဋီကာတွင်လည်း ရသာယနဆေးမျိုးဖြင့် အနှစ်တစ်ရာတမ်းမှ း၍ တစ်ထောင်မကသော နှစ်ကာလပတ်လုံး အသက်ကို တည်စေခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သည် ာလျှင်တည်းဟု မိန့်ကြားတော်မူထားကြောင်း လေ့လာနိုင်ပါသည်။ (အကျယ်ကို သိလိုမူ လယ်တီဆရာတော်၏ ဝိဇ္ဇာမဂ္ဂဒီပနီတွင် လေ့လာနိုင်ပါသည်။)[၂]

သို့သော် လူသတ္တဝါတို့အဖို့ အသက်ရှည်အောင် ကြံဆောင်နိုင်သည့်တိုင်အောင် သေခြင်းမှ လုံးဝလွတ်မြောက်မှုကိုကား နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်မပြုရမီ ရလမ်းမရှိချေ။ ထို့ကြောင့် သေခြင်းကို လူသားသည် မေ့လျော့ပေါ့ဆစွာ နေ၍မရနိုင်။

(၂)

ဤတွင် သေမည့်နေ့ကို ကြိုသိသည်ဆိုခြင်းကိစ္စကို လူတိုင်းသိကိစ္စဖြစ်လျှင် ရှေးကတည်း ာ လူသိရင်ကြား ပြောဆိုထားခဲ့ခြင်း အဘယ့်ကြောင့် မရှိသနည်း။ လက်ရှိ အသက် ှင်နေသူတိုင်းကို သင်သေမည့်နေ့ကို သိသလားဟုမေးလျှင် 'သိတာပေါ့' ဟု ဖြေ ည့်သူ မည်မျှရှိသနည်း။ ဤကား သံသယရှိသူတို့ မေးမည့်အမေးများဖြစ်ပါသည်။

၁။ The Illustrated Weekly of India- Nov. 10, 1985

၂။ ဝိဇ္ဇာမဂ္ဂဒီပနီ လယ်တီဆရာတော်၊ နှာ ၈- ၉

www.burmeseclassic.com

သေမည့်နေ့ကို လူတိုင်းသိကြသည်ဖြစ်ပါလျက် အဘယ့်ကြောင့် ရှေးကတည်
ဤကိစ္စသည် မထင်ရှားခဲ့သနည်း။ အဖြေကိုဆိုသော်

(၁) လူသားသည် သေခြင်းကို ကြောက်ရွံ့မုန်းတီးသောစိတ် အခံရှိ
ဖြစ်၍ သေမည့်နေ့ကို ကြိုတင်သိမြင်လိုသောဆန္ဒ မဖြစ်အောင် နေလိုခြင်းလ
တစ်ရပ်၊

(၂) တချို့အတိတ်နိမိတ်အားဖြင့် အိပ်မက်အားဖြင့် တန်ခိုးဗ္ဗာဉ်
အားဖြင့် သေမည့်အချိန်ကို ကြိုသိသော်လည်း ထုတ်ဖော်ပြောဆိုလျှင်
လူတွေ လက်ခံမည်မဟုတ်၊ မိမိကိုသာ ရူးကြောင်သည်ဟု ပုတ်ခတ်မည်စိုး
ကြောင့် မထုတ်ဖော်ဝံ့ခြင်းလည်း တစ်ရပ်၊

(၃) မိမိကိုယ်တိုင်ကပင် မိမိသိလိုသောအသိကို သံသယဝင်ကာ 'အလ
စိတ်ထင်လို့ ဖြစ်မှာပါ' ဟု စိတ်သက်သာအောင် လှည့်ဖြားကာ မေ့ပျော
အောင် နေတတ်ခြင်းလည်း တစ်ရပ်၊

(၄) တချို့ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခြင်း ရှိခဲ့သော်လည်း ထင်ရှားကျော်ကြား
ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးမဟုတ်သဖြင့် အသုဘကာလတွင်သာ သူပြောဆိုခဲ့ကြောင်းကို မိ
စတို့က ငိုရင်းပြောရင်း နောက်ကြောင်းပြန်တတ်သော်လည်း မှတ်တမ်းတ
တစ်ရာမထားဘဲ ပွဲပြီးမီးသေ မေ့ပစ်လိုက်တတ်ခြင်းလည်း တစ်ရပ်၊

(၅) အများအားဖြင့် သေမည့်နေ့ကို ကြိုသိနေသော်လည်း အကျိုး
စိတ်ဆင်းရဲရုံသာ ရှိမည်ဟု သဘောထားကာ ထိုသိမှုကို လက်မခံလို
ကြောင့် ထိုအသိသည် အမှတ်မထင်ဖြစ်ပေါ်ပြီး ပျောက်ကွယ်သွားခြင်းလ
တစ်ရပ်စသော အကြောင်းများစွာ ရှိပါသည်။

တကယ်တမ်း သေခြင်းကိစ္စကို အာရုံပြုသူများအဖို့ သေမည့်နေ့ကို ကြို
သိမြင်နိုင်သည်ဆိုသောအချက်သည် ထင်ရှားလျက်ရှိပါသည်။

ဤတွင် သေနေ့ကို ကြိုတင်သိအပ်သလားဆိုသော ပုစ္ဆာကို ဖြေဆိုရာ
ပုထုဇဉ်နှင့် အရိယာ သဘာဝ ကွဲပြားမှုအလိုက် အဖြေလည်း ကွဲပြားနိုင်မည်ထင်ပါသ
ဘဝ၌ တပ်မက်စွဲလမ်းခြင်းကြီးသော၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိကြီးသော တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိဟူ
သံသရာနယ်ချဲ့ ပပဉ္စတရားများကို အထင်ကြီးသော ပုထုဇဉ်သည် သေမည့်နေ
ကြိုတင်သိခြင်း၏အကျိုးကို မြင်နိုင်မည်မဟုတ်ချေ။ သို့ရာတွင် ရုပ်နာမ်ခန္ဓာတို့
အပြစ်ကို မြင်ပြီးသော၊ ဘဝ၏အနိစ္စသဘော၊ ဒုက္ခသဘော၊ အနတ္တသဘောကို မြ
သော အကြင်အရိယာနွယ်ဝင် ကလျာဏပုထုဇဉ်တို့အဖို့မူ သေမည့်နေ့ကို ကြို
သိခြင်းသည် မြတ်နိုးလေ့ရှိ၏။ သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာကို ဆောက်တည်ခြင်းဖြင့် သေ

ကာလကို ငြိမ်သက်တည်ကြည်စွာ ရင်ဆိုင်နိုင်ရန် အားထုတ်လေ့ရှိ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်များ
အဖို့မူ သေမည့်နေ့ကို ကြိုတင်သိခြင်းကိုလည်း အလိုရှိ၏။ သိသည်လည်းဖြစ်၏။
ဘုရား၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၊ ရဟန္တာအရှင်မြတ်ကြီးများကား သေမည့်နေ့၊ သေမည့်အချိန်ကို
ကြိုတင်သိပြီးသူများ ဖြစ်ကြကုန်၏။ အဂ္ဂသာဝကဖြစ်တော်မူသော အရှင်သာရိပုတ္တရာ
သည် ပရိနိဗ္ဗာန်မပြုမီ ခုနစ်ရက်က ကြို၍ 'ခုနစ်ရက်အတွင်း၌သာလျှင် မိမိ၏အာယု
သင်္ခါရသည် ဖြစ်လတ္တံ့' သည်ကို ကြို၍သိ၏။ အရှင်ကောဏ္ဍညသည်လည်း မိမိပရိနိဗ္ဗာန်
ပြုမည့်အချိန်ကိုသိလျှင် ဘုရားရှင်ထံ ခွင့်ပန်ပြီး ဟိမဝန္တာမဏ္ဍာကိနီအိုင်ကြီးအတွင်းတွင်
ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုခဲ့သည်။ ရှင်သာရိပုတ္တရာသည်လည်း ဘုရားရှင်ထံ ချဉ်းကပ်၍ 'ဘုန်းတော်
ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား၊ အကျွန်ုပ်အား ခွင့်ပြုတော်မူပါ၊ အကျွန်ုပ်သည် အာယုသင်္ခါရ
လွှတ်ချိန်တန်ပါပြီ' ဟု လျှောက်၏။

နိုးသားတို့၏ လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ခြင်းကို ခံရလျက် မိမိသည် ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုရလတ္တံ့
သည်ကို သိသောရှင်မောဂ္ဂလာန်လည်း ဘုရားထံသို့ကြွသွား၍ 'အကျွန်ုပ်သည် ပရိနိဗ္ဗာန်
ပြုချိန်တန်ပါပြီ၊ ခွင့်ပြုတော်မူပါ' လျှောက်ကြား၍ ကာဠသိလာတောင်နံပါး၌ပင် ပရိနိဗ္ဗာန်
ပြု၏။*

သေမည့်အချိန်ကို ကြိုတင်သိမြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်များစွာတို့အကြောင်းကို ကျမ်းဂန်၌
ထင်ရှားပြဆိုထား၏။ ထို့ကြောင့် ဒေါက်တာကူဗရာရော့စ်၏ တွေ့ရှိချက်သည်
အထောက်အထားများစွာရှိသော တွေ့ရှိချက်ဟု ဆိုနိုင်မည်ထင်ပါ၏။

ယခုတစ်ဖန် ယခင်ဆောင်းပါး၌ ဖော်ပြခဲ့သော သေနေ့ကို ကြိုတင်သိမြင်သူ
ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ အတွေ့အကြုံများအဆက်ကိုလည်း တင်ပြဦးမည်ဖြစ်၏။

(၃)

၄။ ဒေးဗစ်ဖာဘရီရှပ်[၁] (၁၅၆၄- ၁၆၁၇)

သူသည် ဂျာမနီပြည်သား နက္ခတ္တသိပ္ပံပညာရှင်ကြီးဖြစ်၏။ 'မီရာဆက်တီ'
ခေါ်သော ကြယ်စုကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ခဲ့သော ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးလည်းဖြစ်၏။ သူက သူသည်
၁၆၁၇ ခုနှစ်၊ မေလ ၇ ရက်နေ့တွင် ကွယ်လွန်မည်ဖြစ်ကြောင်း ကြိုတင်ဟောကြား
ထား၏။ ထိုနေ့သို့ရောက်သောအခါ သူသည် အိမ်ထဲက အိမ်အပြင်သို့လည်း မထွက်ရဲ
တော့။ လူသူလေးပါးနှင့်လည်း မတွေ့ဝံ့တော့ဘဲ အခန်းထဲက မထွက်ဘဲ နေလေ၏။
ညဦး ၁၀ နာရီခန့်သို့ရောက်သည့်တိုင်အောင် တစ်စုံတစ်ရာ ထူးထူးခြားခြား မဖြစ်သော

* ဓိနတ္ထပကာသနီ၊ ကျီးသဲလေးထပ်ဆရာတော်၊ နှာ- ၄၆၅- ၄၇၄

၁။ Davif Fabricius (1564- 1617)

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ကြောင့် လေကောင်းလေသန့်ရအောင် သူသည် ခြံထဲသို့ဆင်း၍ လမ်းလျှောက်လေသည်။ ခြံထဲရောက်သည်နှင့် သူသည် ငှင်းတို့ကိုးကွယ်သော ဘုရားရှိခိုးကျောင်းက လူတစ်ဦး၏ တိုက်ခိုက်သတ်ဖြတ်ခြင်းကို ခံလိုက်ရလေသည်။

❖

၅။ စပင်ဆာပါဆီဗယ်[၁] (၁၇၆၂- ၁၈၁၂)

သူသည် ၁၈၀၉ ခုနှစ်မှ ၁၈၁၂ ခုနှစ်အတွင်း ဗြိတိန်နိုင်ငံ၏ ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် တိုင်းပြည်တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ခဲ့သူဖြစ်၏။ ပါဆီဗယ်သည် သူသေမည့်ရက်ကို အိပ်မက်ထဲတွင် ကြိုတင်သိမြင်ခဲ့သည် ဆို၏။ ၁၈၁၂ ခုနှစ် မေလ ၁၀ ရက်နေ့သည် သူသေရမည့်နေ့ဖြစ်၏။ အိပ်မက်ထဲတွင် သူသည် အောက်လွှတ်တော် ဧည့်ခန်းမကြီးထဲတွင်ရှိစဉ် အစိမ်းရင့်ရောင် ကုတ်အင်္ကျီကို ကြေးဝါကြယ်သီးတပ်ဆင်ဝတ်ထားသော လူတစ်ဦးသည် သူနှင့်ဘေးချင်းယှဉ်ရပ်လာသည်ကို မြင်ရပြီးနောက် ထိုလူသည် ရှုးကြောင့်သောအမူအရာဖြင့် သူ့ကို ပစ္စတိုသေနတ်ဖြင့် တည့်တည့်ချိန်ရွယ်ထားလေသည်။ ပြီးနောက် သေနတ်သံတစ်ချက်ထွက်ပေါ်လာကာ ပတ်ဝန်းကျင်တစ်ခုလုံးမှာ မည်းမှောင်သွားသောဟူ၏။ နောက်နေ့နံနက်တွင် ပါစီဗယ်သည် သူ၏အိပ်မက်ကို အိမ်သားများနှင့်တကွ မိတ်ဆွေ၊ အပေါင်းအသင်းများကိုလည်း ပြောသည်။ ဆွေမျိုးမိတ်သင်္ဂဟများက ထိုနေ့ အပြင်မထွက်ရန် တားမြစ်သည့်ကြားသည် သူသည် အောက်လွှတ်တော်သို့ ရောက်အောင် သွားခဲ့လေရာ အောက်လွှတ်တော် ဧည့်ခန်းမကြီးထဲတွင် သေနတ်ဖြင့် ပစ်ခတ်လုပ်ကြံခြင်း ခံလိုက်ရလေတော့၏။ သေနတ်ပစ်သူမှာ သူ့အိပ်မက်ထဲကအတိုင်း ကြေးဝါကြယ်သီးတပ် ကုတ်အင်္ကျီအစိမ်းရောင်အရင့်ကိုပင် ဝတ်ဆင်ထားလေ၏။ ဗျွန်ဘယ်လင်ဟာမ် ဆိုသူဖြစ်၏။ အမှန်မှာ လူသတ်သမားသည် အထက်လွှတ်တော်က အမတ်တစ်ဦးကို သတ်ဖြတ်ရန်လာရာမှ ပါစီဗယ်ကို လူမှားသတ်မိခြင်းဖြစ်သည်ဆို၏။

၆။ အေဘရာဟာမ်လင်ကွန်း[၂] (၁၈၀၉- ၁၈၆၅)

၁၈၆၅ ခုနှစ်၏ တစ်ခုသောညနေခင်းတွင် သမ္မတကြီးသည် စိတ်ဓာတ်ညှိုးငယ်လျက် ဝမ်းနည်းနေခဲ့လေသည်။ သမ္မတကတော်ကြီးလည်း သမ္မတကြီးအား ပြဿနာတစ်ခုခုတစ်ရာရှိက မိမိအားလည်း ပြောဆိုပါရန် အမျိုးမျိုးဖျောင်းဖျပြောဆိုသောအခါမှ သမ္မတကြီးလင်ကွန်းသည် ဒဿနဆန်စွာ သူမြင်မက်ခဲ့သော အိပ်မက်အကြောင်းကို ပြောသည်ဆို၏။ 'အေးကွာ၊ အိပ်မက်ကတော့ ငါ့စိတ်ထဲ စွဲနေပြီ၊ မဏ္ဍာဘက်ပြဓာတ်ထဲ

[၁]။ Spencer Percival (1762- 1812)

[၂]။ Abraham Lincoln(1809- 1865)

က ဘင်ကိုရဲ့ တစ္ဆေခြောက်သလိုပဲ ဖျောက်ဖျက်ပစ်လို့လည်း မရသူတွေ' ဟုဆိုကာ သူ့အိပ်မက်ကို ပြောပြလေသည်။

'အိပ်မက်ထဲမှာ ငါ သေနေသလိုပဲ၊ သေသလိုပဲ တုံးလုံးပက်လက်ဖြစ်နေရာတာ အိမ်သားတစ်ယောက်ယောက် ရှိုက်ငိုနေတဲ့အသံကိုလည်း ကြားနေရတယ်။ ဒါနဲ့ ငါလည်း ဘာဖြစ်နေတာလဲဆိုတာ သိရအောင် အိမ်ဖြူတော်ကြီးထဲ လိုက်ရှာတာ အရှေ့ဘက်ခန်းဆောင်ကြီးထဲ ရောက်သွားတယ်။ လူတွေ ပူဆွေးငိုကြွေးနေကြတယ်။ အိမ်ဖြူတော်ကြီးထဲ ဘယ်သူကွယ်လွန်လို့လဲဆိုပြီး ကြည့်လိုက်တော့ အလို သမ္မတကြီး ကွယ်လွန်အနိစ္စရောက်နေတာကိုး။ ဘာဖြစ်လို့သေတာလဲလို့မေးတော့ လူတွေက လုပ်ကြံခံရတာလို့ ဖြေကြတယ်။ ပြီးတော့ အသံကြီးတစ်သံကို ကြားရပြီး ငါအိပ်ပျော်ရာက နိုးသွားတယ်' ဟု လင်ကွန်းက ပြန်ပြောလေသည်။ ဤအိပ်မက်ကို သမ္မတကြီး လင်ကွန်းပြန်ပြောပြီးနောက် ရက်အနည်းငယ်အတွင်းမှာပင် လုပ်ကြံခံခဲ့ရလေသည်။ ဇာတ်ပွဲရုံကြီးထဲတွင် ကြည့်နေစဉ် ဂျွန်ဝစ်လကီဘုသ်ဆိုသူက လုပ်ကြံခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။

။ မာ့(က)ထွိန်း[၁] (၁၈၃၅- ၁၉၁၀)

မာ့(က)ထွိန်းကား အမေရိကန်လူမျိုးတို့ အလွန်ချစ်ခင်လေးစားသော ဟာသစာရေးဆရာကြီးဖြစ်၏။ ၁၈၃၅ ခုနှစ်ကပင် ဟယ်လီကြယ်တံခွန်ကြီး ကောင်းကင်မှာ ပေါ်သောနေ့၌ သူ့ကိုမွေးဖွားခဲ့သည်။ နောက် ၇၃ နှစ်အကြာတွင် ဟယ်လီကြယ်တံခွန်ကြီး တစ်ကျော့ပြန်မပေါ်မီ သူက စာရေးဖော် စာရေးဆရာကြီး အေ၊ ဘီ၊ ပိန်းအား သေမည့်နေ့ကို ကြို၍ ပြောခဲ့သည်ဆို၏။ 'ကျုပ်က ၁၈၃၅ ခုနှစ်တုန်းက ဟယ်လီကြယ်တံခွန်ကြီး ပြန်လာတော့မှာဆိုတော့ ကျုပ်စိတ်ထဲ ဒီကြယ်တံခွန်ကြီးနဲ့အတူ ကမ္ဘာကြီးက ပြန်ထွက်သွားဖို့ မျှော်လင့်တယ်ဗျာ။ ကျုပ် မျှော်လင့်တဲ့အတိုင်းသာ မဖြစ်ခဲ့ရင်တော့ ကျုပ်ဘဝမှာ ဒါဟာ သိပ်စိတ်ပျက်စရာကောင်းမှာပဲလို့ ကျုပ်ထင်တယ်' ဟု ဆိုခဲ့လေသည်။ မာ့(က်)ထွိန်းအဖို့ စိတ်ပျက်ဖွယ် မကြုံခဲ့ရပါ။ ၁၉၁၀ ပြည့်နှစ်၊ ဧပြီလ ၁၀ ရက်နေ့တွင် ဟယ်လီကြယ်တံခွန် ပြန်ပေါ်ပါသည်။ ထိုနေ့မှာပင် လူ့ပြည်ကို စွန့်ခွာသွားခဲ့ပါတော့သည်။

။ အာနိုးရှွန်းဘတ်[၂] (၁၈၇၂၄- ၁၉၅၁)

ကမ္ဘာကျော် ဩစတြီးယားပြည်သား ဂီတပညာရှင်ကြီးဖြစ်၏။ သူသည် နံပါတ်

[၁]။ Mark Twain (1835- 1910)

[၂]။ Arnold Schonberg (1874- 1951)

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

(၁၃) ကို ကြုံတိုင်း အလွန်ပင် စိတ်တုန်လှုပ်ချောက်ချားခြင်းဖြစ်၏။ ထိုဂဏန်း[illegible]
သူမနှစ်သက်ချေ။ ထို့ကြောင့် သူ့အသက် ၇၆ နှစ် (ပေါင်းလျှင် ၁၃) တွင် သူသေမည်[illegible]
ခန့်မှန်းထား၏။ ပိုဆိုးသည်မှာ ထိုနှစ်ဇူလိုင် ၁၃ ရက်နေ့သည် သောကြာနေ့ဖြစ်နေပြ[illegible]
ရာ ကံခေသော ပြဿဒါးရက်ဆိုးဟု သတ်မှတ်သောနေ့ဖြစ်နေပြန်၏။ ထိုနေ့သို့ရော[illegible]
သောအခါ ရှိန်းဘတ်သည် အိပ်ရာပေါ်က မထဘဲနေတော့သည်ဆို၏။ ဇနီးဖြစ်သူ[illegible]
လည်း သူ့ကို အရူးထသည်ဆိုပြီး ညပိုင်းတွင် သူ့အခန်းသို့ဝင်ကြည့်ရာ ဇနီးသည်[illegible]
မြင်လျှင် သူ့နှုတ်က 'သံစဉ်ညီညွတ်ခြင်း' ဆိုသော စကားတစ်လုံးကိုသာ ရွတ်ဆိုလျှ[illegible]
ချက်ချင်းကွယ်လွန်သွားတော့၏။

၉။ ဂရီးဟန့်[၁] (၁၈၆၀- ၁၉၃၈)

သူကား ပင်ဆယ်ဗေးနီးယားပြည်နယ်မှ နို့စားနွားမွေးမြူရေး ခြံပိုင်ရှင်ဖြစ်[illegible]
၁၉၂၃ ခုနှစ်တွင် ဇနီးကွယ်လွန်သောအခါ သူ့ဇနီး၏ဂူနှင့်ကပ်လျက် ဂူတစ်လုံး[illegible]
သူ့အတွက် တည်ဆောက်စေခဲ့၏။ ထိုဂူပေါ်တွင် သူသေမည့်နေ့ရက်ကို ၁၉၃၈ ခု[illegible]
တွင် ကမ္ပည်းထိုးစေခဲ့၏။ သူကြိုတင်ဟောကြားခဲ့သည့်အတိုင်း ၁၉၃၈ ခုနှစ်တွ[illegible]
သေဆုံးခဲ့သည်ဆို၏။ ယခုတိုင် ထိုဂူထင်ရှားရှိသေး၏။

၁၀။ အဂ္ဂါကေစီ[၂] (၁၈၇၇- ၁၉၄၅)

ကမ္ဘာကျော်ပေါက်ဆရာတစ်ပါးဖြစ်၏။ ပျောက်စေဆရာကြီးလည်း ဖြစ်[illegible]
၁၉၂၆ ခုနှစ်တွင် သူ့ကိုယ်သူ ရေနစ်ပြီး အသက်ခံရသည်ဟု အိပ်မက်မြင်မက်ရာ [illegible]
သည် အဆုတ်ရောင်သည့်ရောဂါဖြင့် သေလိမ့်မည်ဟု ကြိုတင်နိမိတ်ဖတ်ခဲ့သောဟူ[illegible]
နောင်အခါ ထိုရောဂါဖြစ်လာ၏။ ထိုအခါ ၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၅ ရက်နေ့တ[illegible]
'ကျုပ်ရောဂါဟာ အပြီးတိုင် ကုစားပြီးဖြစ်လိမ့်မယ်' ဟု ပြောပြန်၏။ ထိုဟောကိ[illegible]
ကား သူ့ကိုသင်္ဂြိုဟ်မည့်နေ့ရက်ကို ဟောခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဆို၏။ သူဆိုသည့်အတို[illegible]
ဖြစ်ခဲ့လေ၏။

ဘုရား၊ ရဟန္တာနှင့် အရိယာသူမြတ်တို့ သေမည့်နေ့ (အာယုသင်္ခါရ)ကို [illegible]
သိခြင်းသည် ရှင်သာရိပုတ္တရာကဲ့သို့ မိခင်၏ဒိဋ္ဌိနှင့် ဝိစိကိစ္ဆာကို ပယ်ရှင်းခြင်းဖြင့် သတ္တ[illegible]
ကို ပယ်ချွတ်ရေးနှင့် နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုရေးအလို့ငှာသည်း ဖြစ်ပါသည်။ တချို့ပုဂ္ဂို[illegible]

[၁] Gorw Hunt (1860- 1938)

[၂] Edgar Cayce (1877- 1945)

[illegible]မှာ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်မပြုသေးမီ လူ့ဘဝ၊ နတ်ဘဝစသော ဖြတ်သောဝဋ်သို့
[illegible]ကူးရေးအတွက် သေမည့်ရက်ကို ကြိုသိခြင်းဖြင့် မိမိဘာသာသော်လည်းကောင်း
[illegible]တစ်ပါးအကူအညီဖြင့်သော်လည်းကောင်း ကြိုတင်စီမံနိုင်ပါသည်။ ရှေးဘုရားလက်
[illegible]တော်အခါက အရှင်သောဏမထေရ်သည် မုဆိုးဖြစ်ခဲ့ဖူးသော ဖခင်ဦးပဥ္စင်းကြီး
[illegible]ခန်းခါနီးတွင် ဂတိနိမိတ်ထင်စဉ် ငရဲနိမိတ်ထင်လာသည်ကို မြင်သဖြင့် နတ်ပြည်ဂတိ
[illegible]တ်ထင်အောင် ပြုပြင်ပေးကြောင်း ကျမ်းဂန်မှာရှိပါသည်။*

ယောမင်းကြီး ဦးဘိုးလှိုင်သည်လည်း မိမိသေမည့်နေ့ကို ကြိုတင်သိဟန်တူပါ
[illegible]သည်။ သူကွယ်လွန်မည့်ညတွင် မိတ်ဆွေရင်းချာတစ်ဦးကို ခေါ်ထားပြီး မိမိအိပ်ပျော်
[illegible]သွားသည်အထိ သတိပဋ္ဌာန်သုတ္တန်ဒေသနာတော်ကို ရွတ်ဖတ်စေခဲ့ပါသည်။ ထိုသို့
[illegible]ဖတ်နေစဉ် ညင်သာစွာ စုတိစိတ်ကျ၍ ဘဝချုပ်သွားပါသည်။**

ကျမ်းကိုးများ

၁။ The Illustrated Weekly of India- Nov. 1985

၂။ Life After Life- Raymond A. Moody, Jr

၃။ ဝိဇ္ဇာမဂ္ဂဒီပနီ၊ လယ်တီဆရာတော်

၄။ ဓိနတ္ထုပကာသနီ၊ ကျီးသဲလေးထပ်ဆရာတော်

၅။ ကိုယ်ကျင့်အဘိဓမ္မာ၊ ရှင်ဇနကာဘိဝံသ

၆။ သမားဂုဏ်ရည်၊ ဗုဒ္ဓဃောသ၊ ဦးဘသန်း

* ကိုယ်ကျင့်အဘိဓမ္မာ၊ ရှင်ဇနကာဘိဝံသ၊ နှာ- ၂၆၁

** သမားဂုဏ်ရည်၊ ဗုဒ္ဓဃောသ ဦးဘသန်း

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ဗုဒ္ဓ၏ ဝိဘဇ္ဇဒသသန*

ဓမ္မာသောကမင်း၏ ဝိဘဇ္ဇဝါဒစစ်တမ်း

ဝိဘဇ္ဇဝါဒ၊ ဝိဘဇ္ဇဒသသနဆိုသော စကားလုံးကို ဗုဒ္ဓဘာသာ မြန်မာလူမျိုးတို့ ကြားဖူးသိဖူးကြပြီဟု ယူသောရအံ့ထင်ပါသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဗုဒ္ဓဝါဒသည် ဝိဘဇ္ဇာဝါဒဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ သို့သော် မသိသူလည်း ရှိနိုင်သေး၏။ သိပြီးသူလည် မေ့လျော့နိုင်သေး၏။ ထို့ကြောင့် မသိသေးသူတို့ သိလွယ်စေခြင်းငှာလည်းကောင်း သိပြီး မေ့လျော့သူတို့ သတိရစိမ့်ခြင်းငှာလည်းကောင်း ဤသို့ ဆိုသင့်သေးသည်ထင်၏။ ဆိုရမည်ဆိုလျှင်ကား

တတိယသင်္ဂါယနာမတင်မီ သိရိဓမ္မာသောကမင်းကြီးသည် အရှင်မောဂ္ဂလိပုတ္တ တိဿမ ထေရ်ထံတွင် မိမိရင်တွင်း၌ဖြစ်သော ဒွိဟသံသယကိုပယ်ပြီးနောက် ထိုအရှင် မြတ်ထံတွင် ဘုရားအဆုံးအမဖြစ်သော အယူတော်ကို သင်ကြားလေ၏။**

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ အဆုံးအမများ၊ အယူတော်များကို အကုန်အစင် နားလည် သဘောပေါက်သောအခါ အာသောကရာမကျောင်းသို့လာ၍ သံဃာတော်တို့ကို ဝါဒတူ သူ အချင်းချင်း စုဝေးစေလေ၏။ ပြီးမှ 'အရှင်ရဟန်းတို့ ဘုရားသခင်သည် ဘယ်သို့ သော အယူတော်ရှိသနည်း' ဟု မေးလေ၏။

တချို့က သဿတဝါဒရှိပါသည်ဟု ပြော၏။ တချို့က ဧကစ္စသဿဝါဒ ရှိပါသည်ဟု ပြော၏။ အချို့က အမရာဝိက္ခေပဝါဒ ရှိပါသည်ဟု ပြော၏။ အချို့က အဓိစ္စသမုပ္ပန္နဝါဒ၊ အချို့က သညီဝါဒ၊ ဥစ္ဆေဒဝါဒ၊ ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒ ရှိပါသည်ဟု အမျိုးမျိုးသော အဖြေကို ပေးကြကုန်၏။

ဓမ္မာသောကမင်းကြီးလည်း မိမိသည် ဘုရား၏အယူတော်ကို သိမြင်ပြီးဖြစ်၍ ကား ဤသူတို့သည် ဘုရားတပည့်အစစ်များမဟုတ်၊ တိတ္ထိတို့သာတည်းဟုသိ၍ အဝတ်ဖြူဆီး၍ လူပြုစေ၏။ ၎င်းတို့အားလုံးကို ကျောင်းမှနှင်ထုတ်လိုက်ရာ တိတ္ထိ ဆိုင်းခြောက်သောင်းမျှ အရေအတွက်ရှိလေ၏။

---

* analytical philosophy

** နိဒ္ဒါနပကာသနီကျမ်း၊ ကျီးသဲလေးထပ်ကျောင်းဆရာတော်၊ (သာသနာ ရေးဦးစီး) နှ၁- ၅၆၉- ၅၇၀

ထို့နောက် ကျန်သောတစ်စုသော ရဟန်းတို့ကိုခေါ်ပြီးလျှင် ရှေးနည်းအတိုင်း ...ပြန်လေ၏။

"ဒကာတော်မင်းမြတ်၊ မြတ်စွာဘုရားကား ကမ္ဘဝါဒီ၊ ဝိဘဇ္ဇဝါဒီတည်း" ဟု ...ဟန်းတို့က ဖြေလျှင် 'အရှင်ဘုရားတို့ ဟုတ်လှပြီ၊ မှန်လှပါပြီ။ ယခုမှ သာသနာတော် ...န့်ရှင်းစင်ကြယ်ပါပြီ' ဟု အာသောကမင်းကြီး ဆိုဖူးသောစကား ကျမ်းဂန်မှာရှိ၏။

...အနောက်တိုင်းက ဝိဘဇ္ဇဝါဒ

'ဝိဘဇ္ဇ' ဆိုသော ပါဠိစကား၏ အဘိဓာန်ထွက်အနက်ကား ခွဲခြမ်း၍၊ ဝေဖန်၍ ...ဆို၏။

လောက၏သဘောအမှန်ကို ရှာဖွေစူးစမ်းရာ၌ ခွဲခြမ်း၍ ဝေဖန်၍ ထိုးထွင်းရှု ...ခြင်းကာ စိစစ်သည့်အတွေးအမြင် နည်းဗေဒကိုပင် ဝိဘဇ္ဇဝါဒဟူ၍ ခေါ်ခြင်းဖြစ်လေသည်။

လွန်ခဲ့သော အနှစ် ၂၅၀၀ ကျော်အခါကပင် ဤနည်းကို မြတ်စွာဘုရား ...အသုံးပြုတော်မူခဲ့လေသည်။ မြတ်ဗုဒ္ဓပရိနိဗ္ဗာန်ပြုပြီးနောက် အနှစ်တစ်ရာတမ်းတွင် ...အနောက်တိုင်း၌ နေလိုလလို ထင်ရှားသော သုခမိန်ကြီး ဆော့ခရတ္တိ ထွန်းကားလေ ...သည်။ ဘီစီ ၄၆၉ တွင် ဆော့ခရတ္တိကို ဖွားမြင်ပြီး ဘီစီ ၃၉၉ တွင် ဆော့ခရတ္တိ ...ကွယ်လွန်သည်။*

အနောက်တိုင်းသား ပညာရှင်တို့တွင် အလိမ္မာပညာ[၁] ၌ ဆော့ခရတ္တိနှင့်တူ ...သော ပညာရှိမရှိ။ သူသည် အနောက်တိုင်းသားတို့တွင် အရိယာလမ်းစဉ်ကို ကျင့်သုံး ...သူလည်း ဖြစ်၏။ သူတော်ကောင်းတရားထွန်းကားရေးကို အသက်ကိုစွန့်၍ အားပေးသူ ...သည်း ဖြစ်၏။ ထိုဆော့ခရတ္တိသည် သူ၏အတွေးအမြင်ဘဝတစ်လျှောက်လုံးတွင် ...မြတ်ဗုဒ္ဓ လက်သုံးပြုသော ဝိဘဇ္ဇဒသသနနည်းကိုပင် စွဲမြဲစွာ အသုံးပြုခဲ့လေသည်။

ရှေးလွန်လေပြီးသောအခါမှစ၍ ၂၀ ရာစု မျက်မှောက်ခေတ်သို့ ရောက်သည် ...ထိ အနောက်တိုင်းတွင် ထွန်းကားခဲ့သော ဒဿနဆရာကြီးတို့တွင် ဆော့ခရတ္တိ ...သုခမိန်ကြီးသာလျှင် ဤဝိဘဇ္ဇာဒဿနနည်းကို လျစ်လျူရှုခဲ့ကြလေသည်။

ဆော့ခရတ္တိမှအပဖြစ်သော ထိုဆရာကြီးတို့သည် ဓမ္မာသောကမင်းလက်ထက် ...တွင် ဝတ်ဖြူဆီးပြီး လူထွက်စေခဲ့သော တိတ္ထိများကဲ့သို့ ရုပ်ဝါဒ၊ နာမ်ဝါဒ၊ သုညတ္တဝါဒ ...သည့် ဝါဒအမျိုးမျိုးကို မိမိတို့ စိတ်ထင်ရာ အနုမာန မျက်ရမ်းဆသော တွေးမြင်ပုံ ...နည်း[၂] ဖြင့် တွေးဆကာ တင်ပြသူများဖြစ်ကြလေသည်။

---

* A History of Western Philosophy- Bertrand Russell, p 82.

၁။ Wisdom ၂။ Speculation

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ယခု နှစ်ဆယ်ရာစု မျက်မှောက်ခေတ်သို့ရောက်သောအခါ ဝိဘဇ္ဇနည်း မသုံးဘဲ မိမိတို့ထင်ရာမြင်ရာ ပြောဆိုတင်ပြခဲ့ကြသော ဒဿနဆရာကြီးများနှင့် ထို တို့၏ ဂိုဏ်းသားများကို မျက်မမြင် ဆင်စမ်းသူများဟုခေါ်ကာ ပြက်ရယ်ပြုလျ ဒဿနနန်းဖြင့် ဘုံမှ တွန်းချမည့်သူများ အနောက်တိုင်းတွင် ပေါ်ပေါက်လာ၏။

ရှေးလူတို့၏ ဂိုဏ်းဂဏဒဿနဝါဒများကို လက်မခံဘဲ ပယ်လှန်သောပုဂ္ဂို များကား နှစ်ဆယ်ရာစု အတွေးအမြင် ပညာရှင်ကြီးများဖြစ်ကြလေသည်။ ထိုပုဂ္ဂို တို့က 'ဒဿနပညာဆိုသည်မှာ သိပ္ပံနည်းကျ ခွဲခြမ်းလေ့လာသော ဝိဘဇ္ဇနည်း ခေါ်ခြင်းသာဖြစ်သည်' ဟုလည်း ဒဿနပညာ၏ အဓိပ္ပာယ် (အနက်နယ်) သတ်မှတ်လိုက်ကြလေသည်။ ဤသို့ ဆိုလာသူများမှာ ယုတ္တိနည်းကျ အတွေ့အကြုံ ဝါဒီ[၁] ဆိုသူများဖြစ်ကြလေသည်။ ထိုသူတို့၏ အတွေးအမြင်လမ်းကြောင်းကို စတ ဖော်ပေးသူများမှာ ဗြိတိသျှဒဿနဆရာကြီး ဘာထရန်ရပ်ဆယ်[၂] နှင့် သူ၏တပည့်ရ ဖြစ်သူ လုဒ္ဒစ်၊ ဝစ်ဂျင်စတိုင်း[၃] တို့ ဖြစ်ကြလေသည်။

အနောက်တိုင်းတွင် ထိုပုဂ္ဂိုလ်မျိုးများ ပေါ်ပေါက်လာသည့်အချိန်ကစ၍ နှစ်ဆယ် ရာစုခေတ်ကို အတွေးအမြင်၏ ဝိဘဇ္ဇဝါဒခေတ်[၄] ဟူ၍ ရဲတင်းစွာ သမုတ်လိုက်ကြ လေတော့၏။

ထို့ကြောင့် ဤနှစ်ဆယ်ရာစု၏ နှောင်းကာလဝယ် အတွေးအမြင်ကို လေ့လာ သူတိုင်းသည် လောကီသစ္စာတရားကိုလည်းကောင်း၊ အရိယာသစ္စာကိုလည်းကောင်း ရှာဖွေစမ်းရာဖြစ်သော ထိုဝိဘဇ္ဇဒဿန၏ သဘောကို ကောင်းစွာသဘောပေါက်အပ် သဘောပေါက်အောင် တင်ပြရာတွင် အဘိဓမ္မာနည်းကား ခက်၏။ သုတ္တန်နည်းကာ လွယ်ကူ၍ ခရီးရောက်၏။ (သုတ္တန်နည်းကား တခြားနည်းမဟုတ်၊ ဝတ္ထုကြောင်းဖြ သရုပ်ဖော်နည်းဖြစ်၏။)

ဤတွင် မြတ်ဗုဒ္ဓလက်ထက်တော်အခါက အတွေးအမြင်ပြဿနာများကို ရှင်းတော်မူရာတွင် ဤဝိဘဇ္ဇနည်းကို မည်သို့မည်ပုံ အသုံးပြု၍ ဖြေရှင်းသည်ကို ဦးစွာ တင်ပြရလျှင် ဤနည်းကို သဘောပေါက်မှု၌ ပို၍လွယ်ကူမည်ထင်ပါသည်။

၁၊ Logical Empiricist

၂။ Bertrand Russell

၃၊ Judwing Wittgenstein

၄။ The Age of Analysis- Morton White

ဝစ္ဆသုတ်*

အခါတစ်ပါး၌ မြတ်စွာဘုရားသည် ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံး၍ နေတော် ဝစ္ဆအနွယ်ဝင် ပရိဗိုဇ်သည် မြတ်စွာဘုရားထံသို့သွားပြီး အတွေးအမြင်နှင့် စပ်ဆိုင် မေးခွန်းများကို မေးလေသည်။

ပရိဗိုဇ်။ ။ အရှင်ဂေါတမ၊ လောကသည် မြဲ၏ဆိုသောအယူသာ မှန်၏။ ကျန်သောအယူသည် အချည်းနှီးသာဖြစ်သည်ဟူ၍ အရှင်ဂေါတမ ယူဆပါသလား။

ဗုဒ္ဓ။ ။ ဝစ္ဆ၊ လောကသည် မြဲ၏၊ ဤအယူသာမှန်၏။ ကျန်သောအယူ သည် အချည်းနှီးသာဖြစ်သည်ဟု ငါမယူ။

မေး။ ။ (သို့ဆိုလျှင်) အရှင်ဂေါတမ လောကသည် မမြဲဆိုသောအယူသည် သာ မှန်၏။ ကျန်သောအယူသည် အချည်းအနှီးသာတည်းဟု အရှင် ဂေါတမသည် ယူဆပါသလား။

ဖြေ။ ။ ဝစ္ဆ၊ လောကသည် မမြဲ၊ ဤအယူသည်သာ မှန်၏။ ကျန်သော အယူသည် အချည်းအနှီးဖြစ်သည်ဟုလည်း ငါမယူ။

မေး။ ။ (သို့ဖြစ်လျှင်) အရှင်ဂေါတမ၊ လောကသည် အဆုံးရှိ၏၊ ဤအယူ သာ မှန်၏၊ ကျန်သောအယူသည် အချည်းအနှီးသာဟူ၍ အရှင်ဂေါတမ ယူပါသလား။

ဤသို့ဆိုလျှင် ဝစ္ဆသည်
လောကသည် အဆုံးရှိသည်ဟူသော အယူ၊
လောကသည် အဆုံးမရှိဟူသော အယူ၊
အသက်သည်ပင် ကိုယ်အကောင်ဖြစ်သည်ဟူသော အယူ၊
အသက်ကတခြား ကိုယ်အကောင်ကတခြားဟူသော အယူ၊
သတ္တဝါသည် သေသည်မှနောက်၌ ဖြစ်၏ဟူသော အယူ၊
သတ္တဝါသည် သေသည်နောက်၌ မဖြစ်ဟူသောအယူ၊
သတ္တဝါသည် သေသည့်နောက်၌လည်း ဖြစ်၏၊ ဖြစ်လည်းမဖြစ်

ဟူသော အယူအမျိုးမျိုးကို ပြလျက် ထိုထိုအယူတို့ကို အရှင်ဂေါတမ ယူပါသလားဟု မေးလေသည်။

* မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသပါဠိတော်– ၃– ဒုတိယ ဇကဝဂ် ၂၀ အဂ္ဂိဝစ္ဆသုတ်၊ မြန်မာဘာသာပြန်အကျယ်ကို ၂၊ ၁၊ ၆ ထုတ် သာသနာ့ရောင်ခြည် အတွဲ ၉ အမှတ် တွင်လည်းကောင်း ရှုနိုင်ပါသည်။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာကလည်း "ဝစ္ဆ၊ ထိုအယူတို့ကို ငါမယူ" ဟူ၍
ရှေး၌ ဖြေတော်မူသည့်အတိုင်း အခါခပ်သိမ်း ဖြေတော်မူလေသည်။

ထိုအခါ ဝစ္ဆပရိဗိုဇ်က

"အရှင်ဂေါတမ၊ အဘယ်သို့သောအဖြစ်ကို မြင်၍ ဤသို့
ဒိဋ္ဌိတို့၏ အယူကို မယူဟု ဖြေပါသလဲ" ဟု မေးပြန်၏။

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားက ဤသို့ဖြေတော်မူလေသည်။

"ဝစ္ဆ၊ လောကတည်မြဲ၏၊ (စသော) အယူတို့သည် မိစ္ဆာအယူ
ဖြစ်၏။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဟူသော တောချုံများသာဖြစ်ကြ၏။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဟူသော
ခဲတည်း။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတည်းဟူသော ဆူးညှောင့်တည်း။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတည်းဟူ
တုန်လှုပ်ခြင်းတည်း၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဟူသော သံယောဇဉ်တည်း၊ ဆင်းရဲနှင့်တ
ဖြစ်၏။ ညှဉ်းဆဲခြင်းနှင့်တကွဖြစ်၏။ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်
ပူလောင်ခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်၏။ ငြီးငွေ့ခြင်းငှာ မဖြစ်။ တပ်ခြင်းကင်း
မဖြစ်၊ ချုပ်ခြင်းငှာ မဖြစ်၊ ငြိမ်းခြင်းငှာမဖြစ်၊ ထိုးထွင်း၍သိခြင်းငှာ မဖြ
ချုပ်ငြိမ်းခြင်းငှာ မဖြစ်၊ ငါသည် ဤအဖြစ်ကို ကောင်းစွာမြင်သည်ဖြ
သာ အခါခပ်သိမ်းဒိဋ္ဌိအယူတို့ကို ငါမယူ" ဟု ဖြေသည်။

ထိုသို့ဖြေလျှင် ဝစ္ဆပရိဗိုဇ်သည်လည်း ဤသို့ မေးပြန်လေ၏။

"(သို့ဖြစ်မူ) အရှင်ဂေါတမအား တစ်စုံတစ်ခုသော အယူဝါဒသ
ရှိပါသလား"

ဤတွင် မြတ်စွာဘုရားက

"ဝစ္ဆ၊ 'အယူဝါဒ' ဟူသော ဤစကားကိုလည်း မြတ်စွာဘု
သည် ပယ်ထားပြီ။

'ဝစ္ဆ၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဤကား ရုပ်၊ ဤကား ရုပ်၏ ဖြ
ကြောင်း၊ ဤကား ရုပ်၏ချုပ်ရာ၊ ဤကား ဝေဒနာ၊ ဤကား ဝေဒနာ
ဖြစ်ကြောင်း၊ ဤကား ဝေဒနာ၏ချုပ်ရာ၊ ဤကား သညာ၊ ဤက
သညာ၏ဖြစ်ကြောင်း၊ ဤကား သညာ၏ ချုပ်ရာ၊ ဤကား သင်္ခါ
ဤကား သင်္ခါရဖြစ်ကြောင်း၊ ဤကား သင်္ခါရ၏ချုပ်ရာ၊ ဤကား ဝိညာ
ဤကား ဝိညာဉ်၏ဖြစ်ကြောင်း၊ ဤကား ဝိညာဉ်၏ချုပ်ရာဟု ဤသ
ကို မြင်ထားပြီ။

"ထို့ကြောင့် မြတ်စွာဘုရားသည် ငါ၊ ငါ့ဥစ္စာ၊ ငါဟူသော
လွှားမှု ကိန်းဝပ်ခြင်းဟူသော အလုံးစုံသော ထင်မှတ်မှု၊ အလုံးစုံသေ
မွှေနှောက်မှုတရားတို့ကို ကုန်ခြင်းကြောင့်၊ ချုပ်ခြင်းကြောင့်၊ စွန့်ခြ

ကြောင့်၊ လွတ်ခြင်းကြောင့်၊ စွဲလမ်းမှုဥပါဒါန်မရှိခြင်းကြောင့် လွတ်မြောက်
၏ ဟုဆို၏"

မေး။ ။ အရှင်ဂေါတမ၊ ဤသို့ လွတ်မြောက်သောစိတ်ရှိသော ရဟန်းသည်
အဘယ်၌ (ပဋိသန္ဓေအားဖြင့်) ဖြစ်သနည်း။

ဖြေ။ ။ ဝစ္ဆ၊ (ပဋိသန္ဓေအားဖြင့်) ဖြစ်၏ဟူသော အဖြစ်သို့ မရောက်တော့
ပေ။

မေး။ ။ အရှင်ဂေါတမ၊ ထိုသို့ဖြစ်ပါမူ (ပဋိသန္ဓေအားဖြင့်) မဖြစ်ပါသလော။

ဖြေ။ ။ ဝစ္ဆ (ပဋိသန္ဓေအားဖြင့်) မဖြစ်ဟူသော အဖြစ်သို့လည်း မရောက်
တော့ပေ။

မေး။ ။ အရှင်ဂေါတမ၊ ထိုသို့ဖြစ်မူ (ပဋိသန္ဓေအားဖြင့်) ဖြစ်လည်း ဖြစ်၏၊
မဖြစ်လည်းမဖြစ်ပါသလော။

ဖြေ။ ။ ဝစ္ဆ၊ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ဖြစ်လည်းဖြစ်၏၊ မဖြစ်လည်း မဖြစ်ဟူသော
အဖြစ်သို့လည်း မရောက်တော့ပေ။

မေး။ ။ အရှင်ဂေါတမ၊ ထိုသို့ဖြစ်ပါမူ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ဖြစ်သည်လည်း
မဟုတ်၊ မဖြစ်သော်လည်းမဟုတ်ပါလော။

ဖြေ။ ။ ဝစ္ဆ၊ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ဖြစ်သည်လည်းမဟုတ်၊ မဖြစ်သည်လည်း
မဟုတ်ဟူသောအဖြစ်သို့လည်း မရောက်တော့ပေ။

ဤတွင် ဝစ္ဆပရိဗိုဇ်လည်း နားရှုပ်သွားပါတော့သည်။ ထို့ကြောင့် ဝစ္ဆက
ဤသို့ လျှောက်ထားပါသည်။

"အရှင်ဂေါတမ၊ ဤသို့သော အဖြေကို အကျွန်ုပ် နားမလည်နိုင်ပါ။
အကျွန်ုပ်သည် ဤအရာတွင် တွေဝေခြင်းသို့သာ ရောက်သွားပါပြီ။ အစက
အကျွန်ုပ်စိတ်မှာ နားလည်သည်ထင်ပြီး ကြည်လင်ခဲ့ခြင်းမျှပင် ယခုအခါ
ပျောက်ကွယ်သွားပါပြီ"

ဗုဒ္ဓ။ ။ ဝစ္ဆ၊ သင်နားမလည်ခြင်းငှာ ထိုက်ပါပေ၏။ တွေဝေခြင်းငှာ ထိုက်
ပါပေ၏။ ဝစ္ဆ၊ ဤတရားသည် နက်လည်းနက်၏၊ မြင်နိုင်ခဲ၏၊ လျော်စွာ
သိနိုင်ခဲ၏၊ ငြိမ်သက်၏၊ မွန်မြတ်၏၊ ကြံဆ၍ သိသင့်သောအရာမဟုတ်၊
သိမ်မွေ့၏၊ ပညာရှိတို့သာ သိအပ်၏' စသည်ဖြင့် ပြောဆိုလျက် ဝစ္ဆ
နားလည်စေခြင်းငှာ အမေးပြု၍ ဟောတော်မူလေသည်။

ဘုရားရှင်အမေး။ ။ ဝစ္ဆ၊ ထိုသို့ဖြစ်ပါမူ ဤအရပ်၌ သင့်ကိုသာလျှင် မေးအံ့၊
သင်သဘောကျသည့်အတိုင်းဖြေ၊ အကယ်၍ သင့်ရှေ့၌ မီးတောက်နေခြား
အံ့၊ ငါ့ရှေ့၌ မီးတောက်နေသည်ဟု သင်သိရာသလား။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ဝစ္ဆအဖြေ။ ။ အရှင်ဂေါတမ၊ အကျွန်ုပ်ရှေ့၌ မီးတောက်နေသည်ဖြစ်အံ့၊ အကျွန်ုပ် သိနိုင်ပါသည်။

ဘုရားရှင်အမေး။ ။ သစ္ဆ၊ သင်၏ရှေ့၌ တောက်နေသော ဤမီးသည် အဘယ်ကိုစွဲ၍ တောက်နေသနည်းဟု အကယ်၍ သင့်ကိုမေးငြားအံ့၊ သင်သည် အဘယ်သို့ ဖြေမည်နည်း။

ဝစ္ဆအဖြေ။ ။ အရှင်ဂေါတမ၊ ထိုသို့မေးငြားအံ့၊ ဤမီးသည် မြက်ထင်း လောင်စာကိုစွဲ၍ တောက်လောင်နေသည်ဟု ဖြေပါမည်။

ဘုရားရှင်မေး။ ။ ဝစ္ဆ၊ အကယ်၍ သင်၏ရှေ့၌ ထိုမီးသည် ငြိမ်းအံ့၊ ငါ၏ရှေ့၌ မီးသည် ငြိမ်း၏ဟု သင်သိနိုင်သလား။

ဝစ္ဆဖြေ။ ။ သိနိုင်ပါသည်။

ဘုရားအမေး။ ။ ဝစ္ဆ၊ သင့်ရှေ့၌ မီးငြိမ်းသွားသော် မီးသည် ဤအရပ်မှ ဘယ်အရပ် သို့ သွားသနည်း။ ဤသို့မေးလျှင် သင် ဘယ်သို့ဖြေမည်နည်း။

ဝစ္ဆ။ ။ အရှင်ဂေါတမ၊ သွား၏ဟူသော အရေအတွက်သို့ မရောက်၊ လောင်စာမရှိသည်ဖြစ်၍ ထိုမီးငြိမ်းပြီဟူသော ရေတွက်ခြင်းကိုသာလျှင် ရောက်ပါသည်။

ဘုရား။ ။ ဝစ္ဆ၊ ဤအတူသာလျှင် အကြင်ရုပ်ဖြင့် သတ္တဝါဟု ပညတ်ချင်လျှင် ပညတ်နိုင်ပါသည်။ ထိုရုပ်ကို မြတ်စွာဘုရား၌ ပယ်ပြီးပြီ၊ အမြစ်ပြတ်ပြီး ထင်းငုတ်လို ပြုပြီးပြီ။ နောက်တစ်ဖန်မဖြစ်အောင် ပြုပြီးပြီ။ ဝစ္ဆ၊ ရုပ်တို့ ၏ ကုန်ခြင်းဖြင့် လွတ်မြောက်ခြင်းသို့ ရောက်ပြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည် မဟာသမုဒ္ဒရာကဲ့သို့ နက်နဲ၏။ မနှိုင်းယှဉ်အပ်၊ ထက်ဝန်းကျင်သက်ဝင် နိုင်ခဲ၏။ (ပဋိသန္ဓေအားဖြင့်) ဖြစ်၏ဟူသော အဖြစ်သို့လည်း မရောက်၊ (ပဋိသန္ဓေအားဖြင့်) မဖြစ်ဟူသော အဖြစ်သို့လည်း မရောက်၊ (ပဋိသန္ဓေအား ဖြင့်) ဖြစ်လည်းဖြစ်၏၊ မဖြစ်လည်း မဖြစ်ဟူသော အဖြစ်သို့လည်း မရောက်၊ (ပဋိသန္ဓေအားဖြင့်) ဖြစ်သည်လည်းမဟုတ်၊ မဖြစ်သည်လည်းမဟုတ်ဟူ သော အဖြစ်သို့လည်း မရောက်ဟု မိန့်တော်မူကာ ဝေဒနာ၏သဘော၊ သညာ၏သဘော၊ သင်္ခါရ၏သဘော၊ ဝိညာဏ်၏သဘောတို့ကိုလည်း အထက်ပါအတိုင်း ရှင်းပြတော်မူလေ၏။

ဤတွင် ဝစ္ဆလည်း ဗုဒ္ဓ၏ အနတ္တဝါဒကို ရှင်းစွာနားလည်၍ ဘဝင်ကျသဖြင့် မြတ်စွာဘုရားကို ကိုးကွယ်လေ၏။

❀

ဗုဒ္ဓ၏ တရားဥပဒေအတွေးအမြင်

အမှာအတွေးအမြင်သမိုင်းတွင် ရှေးအကျဆုံး တရားဥပဒေစနစ်သည် ဘေဘီလုံနိုင်ငံ ဟမ္မူရာဘီဘုရင်၏ ဖြတ်ထုံးဥပဒေများဖြစ်သည်ဟု ဆိုပါသည်။ ဟမ္မူရာဘီ တရား ဥပဒေများ ထွန်းကားသောကာလသည် ခရစ်တော်မပေါ်မီ အနှစ် ၂၁၀၀ (ဘီစီ) တွင် ဖြစ်၏။

ရှေးက လူတို့လိုက်နာကျင့်ကြံခဲ့ကြသော တရားဥပဒေများသည် ကိုယ်ကျင့် တရား (သီလ) နှင့် ဘာသာအယူဝါဒများနှင့် ဆက်စပ်လျက်ရှိခဲ့ကြလေသည်။

တရားဥပဒေကိုပြဋ္ဌာန်းသောပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ၎င်းတို့၏ ကိုခဥပဒေ (ပြဋ္ဌာန်းချက်) များကို နတ်ဘုရားထံမှ ရရှိသည်ဟူသော အယူအဆလည်း ထွန်းကားခဲ့ဖူးလေသည်။ ၎င်းအချက်သည် တရားဥပဒေကို လူသားတို့က ကြည်ညိုလေးစားစွာ လိုက်နာရေးအလို့ ငှာ အရေးပါသောအချက် ဖြစ်ခဲ့လေသည်။

ထိုအခါက တရားဥပဒေကို မလေးစားခြင်း၊ မလိုက်နာခြင်း၊ ချိုးဖောက်ခြင်း များသည် ဘုရားတရားကို မကြည်ညိုခြင်းဟူသော သဘောသို့လည်း ရောက်လေသည်။ ရှေးက ကိုခဥပဒေများသည် နတ်ဘုရားများနှင့် ဆက်နွယ်မှုရှိသည်ဟု ဆိုရစေကာ မူ ဥပဒေများ၏ အဓိကလိုရင်းအချက်သည် လောကီချမ်းသာရေးအလို့ငှာ ဖြစ်ကြလေ သည်။

တရားဥပဒေကို နိုင်ငံတော်အဖွဲ့အစည်းနှင့် ဆက်စပ်လျက်ရှိကြောင်း ပထမဆုံး ဆွေးနွေးခေါ်တင်ပြသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ခေါမတိုင်းသား ဒဿနဆရာကြီး အာရစ္စတိုတယ်လ်[၁] (၃၈၄- ၃၂၂ ဘီစီ) ဖြစ်ပါသည်။

အာရစ္စတိုတယ်လ်က

"တရားဥပဒေမရှိလျှင် လူသည် အဆိုးသွမ်းဆုံး တိရစ္ဆာန်မျိုးဖြစ်၏။ တရား ဥပဒေသည် နိုင်ငံတော်ပေါ်မှာ တည်ထွန်းရ၏။ နိုင်ငံတော်သည် လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်း ငြိမ်းစည်ကူးသန်းခြင်း၊ ပြစ်မှုဒုစရိုက် ကာကွယ်ခြင်းကို ပြုသည့်အဖွဲ့အစည်းမျှသာ မဟုတ်သေး။ နိုင်ငံတော်၏ အဆုံးစွန်ရည်မှန်းချက်သည် ကောင်းမြတ်သောဘဝ ဖြစ် စေရေးပင် ဖြစ်တော့သည်။"*

၁။ Aristotle

* The History of Western Philosophy- B. Russell- p. 186

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

အာရစ္စတိုတယ်လ်၏ အတွေးအမြင်သည် တရားဥပဒေပြဋ္ဌာန်းရခြင်း၏ အဓိက ရည်မှန်းချက်ကို ဖော်ပြပါသည်။ သူ့စကားကို ခြုံကြည့်လျှင်

၁။ တရားဥပဒေပြဋ္ဌာန်းရခြင်းသည် လူသတ္တဝါအား ဆိုးသွမ်းသော တိရစ္ဆာန် အဖြစ်မှ ကာကွယ်ရန်ဆိုသော အချက်သည်လည်းကောင်း၊

၂။ နိုင်ငံတော်၏ အဓိကရည်မှန်းချက်ဖြစ်သော ကောင်းမြတ်သောဘဝ ဖြစ်ပေါ် ရေးကို အထောက်အကူပြုရန်ဆိုသော အချက်ကိုလည်းကောင်း ပေါ်ပါသည်။

ဤတွင် ဟမ္မူရာဘီ တရားဥပဒေများကဲ့သို့သော တရားဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက် များကို လူသားတို့က 'ရိုသေလေးစားလိုက်နာရေး' ဆိုသော ကိစ္စကိုလည်း အာရစ္စ တိုတယ်လ်က စဉ်းစားခဲ့ပါသည်။ တရားဥပဒေကို လူတို့က လေးစားလိုက်နာရန်မှာ တရားမျှတခြင်းရှိမှ၊ လူတိုင်း မိမိတို့ ရသင့်ရထိုက်သည်ကို အညီအမျှ အပြည့်အဝ ခံစားခွင့်ရရှိရေးပေါ်မှာ တည်သည်ဟုလည်း အာရစ္စတိုတယ်လ်က သဘောထားခဲ့ဟန် တူပါသည်။

အာရစ္စတိုတယ်လ် စဉ်းစားခဲ့သော ထိုအချက်ကို ၁၇ ရာစုတွင် ထွန်းကားသော အင်္ဂလိပ် ဒဿနပညာရှင် ဂျွန်လော့(က)[၁] က ဝေါဟာရပြောင်းလဲကာ 'တရားဥပဒေ အခွင့်အရေး' ဟူသော စကားလုံးကို သုံးနှုန်းဖော်ပြလာပါသည်။ လော့(က)၏ အသုံး အနှုန်းသည် တရားဥပဒေဒဿနကို လမ်းခင်းပေးခဲ့ပါသည်။

တရားဥပဒေ အခွင့်အရေး[၂] သည် လူတစ်ဦးက မိမိ၏ထိခိုက်နစ်နာမှုအတွက် ဥပဒေ၏ အစောင့်အရှောက်ကို ရယူရန် တောင်းခံနိုင်ခြင်းကို ဆိုလိုခြင်းဖြစ်၏။ ဥပမာ အားဖြင့် လူတစ်ဦးမှာ ပစ္စည်းဥစ္စာပိုင်ဆိုင်ခြင်းဆိုသော ဥပဒေအခွင့်အရေး ရှိသည်။ ထိုအခွင့်အရေးသည် ဥပဒေက အကာအကွယ်ပေးထားသော အခွင့်အရေးဖြစ်သည်။ ထိုသူ၏ ဥစ္စာပစ္စည်းကို တခြားလူတစ်ဦးက မပေးဘဲ ခိုးယူလျှင် ပိုင်ရှင်က တရားစွဲ ပိုင်ခွင့် ရှိသည်။ ဤကား ဥပဒေက ကာကွယ်သော အခွင့်အရေးပင်ဖြစ်သည်။

သို့ရာတွင် ထိုသူသည် လူ့အဖွဲ့အစည်းကို ထိခိုက်နစ်နာစေသော ဥပဒေက ခွင့်မပြုသော ဘိန်းဖြူကို ပိုင်ဆိုင်သည်။ ထိုဘိန်းဖြူတစ်ထုပ်ကို တခြားသူတစ်ဦးက ခိုးယူသည်။ ထိုသို့ ခိုးယူသော်လည်း ဘိန်းဖြူပိုင်ဆိုင်သူမှာ တရားစွဲပိုင်ခွင့်မရတော့ချေ။

ပေါ်ပေါက်လာသော ပြဿနာကြီးငယ်ကို ဖြေရှင်းရန်အလို့ငှာ တရားဥပဒေ အခွင့်အရေးများကို ဥပဒေပြုသူတို့က အသစ်ဖန်တီးပေးကြရသည်။ ဤကား ၁၇ ရာစုက တွေးခေါ်မြော်မြင်ခဲ့သာ ဂျွန်လော့(က) ၏ တရားဥပဒေအမြင်ပင် ဖြစ်ပါ သည်။

၁။ John Locke (1632- 1704) ၂။ Legal Rights

တရားဥပဒေသဘောတရားသည် ပုဂ္ဂလိက လူသားတို့၏ ရပိုင်ခွင့်ကို နိုင်ငံ တော်က အကာအကွယ်ပေးခြင်းသဘောတရားပေါ်မှာ တည်ပါသည်။ ဥပမာ သဘာဝ အလျောက် ရသင့်ရထိုက်သော အသက်ရှင်ပိုင်ခွင့်၊ ပစ္စည်းဥစ္စာပိုင်ခွင့်စသည်ကို တရား ဥပဒေက အကာအကွယ်ပေးရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ခေတ်သစ်တွင် တရားဥပဒေပြုမှုဆိုင်ရာ သဘောတရားများကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ဟောကြားခဲ့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဂျယ်ရမီ ဘင်သန်[၁] (၁၇၄၈– ၁၈၃၂) ဖြစ်ပါသည်။

၁၉ ရာစုအစတွင် ဘင်သန်သည် တရားဥပဒေ အတွေးအမြင်များကို ရေးသား ရာ ထိုသဘောတရားများသည် ဗြိတိသျှဥပဒေပြု အဖွဲ့အစည်းများကို အကြီးအကျယ် လွှမ်းမိုး၍ ဩဇာညောင်းခဲ့လေသည်။

ဘင်သန်၏အတွေးအမြင်တွင် တရားဥပဒေပြုသူ၏ အဓိကကိစ္စသည် ပုဂ္ဂလိက ရေးအခင်း အကျိုးစီးပွားများနှင့် ပြည်သူ့ (နိုင်ငံတော်) အရေးအခင်း အကျိုးစီးပွား များကို သဟဇာတဖြစ်အောင် ဖန်တီးပေးရေးဖြစ်၏။ ရာဇဝတ်ပြစ်မှုဥပဒေသည် ထိုသို့ ပုဂ္ဂလိက အကျိုးစီးပွားနှင့် ပြည်သူ့အကျိုးစီးပွားကို ညီညွတ်မျှတအောင် ပြုလုပ်ပေး သောသော ဥပဒေမျိုးဖြစ်ကြောင်းလည်း သူရှုမြင်ခဲ့လေသည်။

ဤကား အနောက်တိုင်း ဒဿနပညာသမိုင်းတွင် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား ပေါ်ထွန်း ပြီးနောက် နှစ်ပေါင်းများစွာကြာမှ ပေါ်ထွန်းခဲ့သောတရားဥပဒေ အတွေးအမြင် သဘော တရားများ၏ အနှစ်ချုပ်ကို ခြေရာကောက်ပြခြင်းဖြစ်၏။ ရှေးကျသော ဟမ္မူရာဘီ တရားဥပဒေများမှာသာမက အစ္စလာမ်တရားဥပဒေများမှာလည်း နတ်ဘုရား၏ ယုံ ကြည်ကိုးကွယ်မှု သဘောတရားများနှင့် ဆက်စပ်ထားသည်ကို တွေ့ရ၏။

အာရစ္စတိုတယ် မှစ၍သာ သိပ္ပံနည်းကျ လောကီအကျိုးစီးပွား၊ လောကီအမြင် နှင့်ဆိုင်သောတရားဥပဒေ အတွေးအမြင်များ ပေါ်ပေါက်ခဲ့ပေရာ ထိုသဘောတရားများ တွင် အဓိကအားဖြင့် (၁) တရားဥပဒေ၏ အဆုံးစွန် ရည်မှန်းချက်သည် အဘယ်နည်း။ (၂) တရားဥပဒေကို ဘယ်ပုံဘယ်နည်း လူတို့၏ ရိုသေလေးစားလိုက်နာမှုကို ရထိုက် သနည်း ဆိုသော အချက်နှစ်ချက်သာ ပေါ်လွင်နေလေသည်။

လွန်ခဲ့သော အနှစ် ၂၅၀၀ ကျော်ကာလ၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ပွင့်တော်မူစဉ်အခါက ပင်လျှင် ထိုအချက်နှစ်ချက်ကို ရှင်သာရိပုတ္တရာ၏ မေးအပ်သောအကြောင်းကြောင့် မြတ်စွာဘုရားသည် အတိအလင်း အတိအကျ အဖြေပေးတော်မူခဲ့ဖူးလေပြီ။

အကျွန်ုပ်သည် ခေတ်သစ်အယူအဆများကို အချိန်ကုန်ခံ၍ လေ့လာတိုင်းမှာ တွေ့ထက်ပါပြဿနာအတွက် ကျေနပ်လောက်အောင် အဘယ်လူပုဂ္ဂိုလ်၊ အဘယ်ပညာ

၁။ Jeremy Bentham (1748- 1832)

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

တတ်အမည်ခံပုဂ္ဂိုလ်ကမျှလည်း အဖြေမပေးနိုင်ခဲ့ချေ။ နောက်ဆုံး မြတ်စွာဘုရား
တရားဥပဒေအတွေးအမြင်ကို ကြားနာရသောအခါမှသာ လုံးလုံးကြီးဘဝင်ကျလ
ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ နှစ်ထောင်းအားရ ဖြစ်ရပါကြောင်းကို ဤတွင်ဝန်ခံပါ၏။

ကျွန်ုပ်နှစ်ထောင်းအားရဖြစ်ရသည့်အကြောင်းကို ဤတွင် အကျဉ်းမျှပြဆိုပါ

အခါတစ်ပါး ရှင်သာရိပုတ္တရာအရှင်မြတ်သည် သာသနာတော် အရှည်တည်
ကြောင်း၊ မတည်တံ့ကြောင်းနှင့်ပတ်သက်သော အတွေးကို တွေးလျက် မြတ်စွာဘုရ
ထံသို့ ချဉ်းကပ်ပြီးလျှင် သာသနာတော် အရှည်တည်တံ့ခြင်း၏အကြောင်း၊ သာသန
တော် အရှည်မတည်တံ့ခြင်း၏အကြောင်းကို လျှောက်ထားမေးမြန်းတော်မူလေသည်

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားက ရှင်သာရိပုတ္တရာအား ရှေးမြတ်စွာဘုရားရှင်တို့တွင်
ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ် (ဥပဒေ) ပြဋ္ဌာန်းခြင်း မရှိသော ဘုရားရှင်တို့၏ သာသနာသည်
အရှည်မတည်တံ့၊ ရှေးက ဘုရားရှင်တို့၏ သာသနာတော်တို့သည် ဝိနည်းသိက္ခာပု
(ဥပဒေ) ပြဋ္ဌာန်းထားခဲ့သော ဘုရားရှင်တို့၏ သာသနာတော်တို့သည် အရှည်တည်
ခဲ့ကြကြောင်းကို ဟောကြားတော်မူလေသည်တွင် 'သိက္ခာပုဒ်ပြဋ္ဌာန်းခြင်း (ပညတ်ခြင်း
သည် သာသနာတော် ကြာမြင့်စွာ တည်ခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သည်' ဟု အပြီးသတ်
ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်တော်မူကာ ရှင်သာရိပုတ္တရာမထေရ်မြတ်သည် ဤမြတ်စွာဘုရား၏
သာသနာတော် အခွန့်ရှည်စွာ တည်ခြင်းကို အလိုရှိလတ်ရကား မြတ်စွာဘုရားရှင်ကို
ဤသို့ လျှောက်ထားတော်မူလေ၏။*

"ဘုန်းတော်ကြီးသော မြတ်စွာဘုရား၊ သာသနာအခွန့်ရှည်ရာအကြောင်း
ဖြစ်သည့် ထိုသိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မူပါရန် ပါတိမောက်ကို ပြတော်မူရန်
အချိန်တန်ပါပြီ"

ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားက အောက်ပါတိုင်း မိန့်ကြားတော်မူသည်။

"ချစ်သား သာရိပုတ္တရာ၊ ဤသာသနာတော်၌ အာသဝေါတရား၏ တည်
ရာအကြောင်းရင်းဖြစ်ကြသည့် အချို့သော 'ကျူးလွန်မှုတရား' တို့သည် မဖြစ်
ပေါ် မထင်ရှားသေးသမျှ ကာလပတ်လုံး၊ သိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်တော်မမူအပ်
ပါတိမောက် (အာဏာ)ကို ပြတော်မမူအပ်။ ကျူးလွန်ခြင်းတရားတို့ (သံဃာ၌)
ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာသောအခါ ထိုကျူးလွန်ခြင်းတရားတို့ကို ပယ်ဖျောက်ခြင်
အကျိုးငှာသာလျှင် သိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်ရသည်၊ (အာဏာ) ပါတိမောက်ကို
ပြတော်မူရာသည်"

ဟု မိန့်တော်မူသည်။

---

* မဟာဗုဒ္ဓဝင် တိပိဋကဆရာတော် ဦးဝိစိတ္တသာရာဘိဝံသ၊ စတုတ္ထတွဲ နှာ-၁၂၂

ဤတွင် မြတ်စွာဘုရားက သံဃာ (အများပြည်သူ) ၌ ကျူးလွန်ခြင်းတရား
အခါမှ ဖြစ်သည်ကိုလည်း ပြသည်။

(၁) အချိန်ကာလကြာညောင်းခြင်း၊ (၂) သံဃာ (ပြည်သူ) တို့ များပြားလာ
သာခြင်း၊ (၃) လာဘ်လာဘပေါ်များလာခြင်း၊ (၄) အတွေ့အကြုံ၊ အကြားအမြင်
သာခြင်းရှိမှသာ ကျူးလွန်ခြင်းတရား ပေါ်ပေါက်သည်။

ထိုသို့ ကျူးလွန်ခြင်းတရား ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာသောအခါမှသာ သိက္ခာပုဒ်
ဒေ) ကို ပြဋ္ဌာန်းရသည်။ ပါတိမောက် (အာဏာ) ကို အသုံးပြုရသည်။

ကျူးလွန်ခြင်းမပေါ်သေးဘဲလျက် ကြိုတင်၍ စောစီးစွာကပင် ဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်း
င် အာဏာကိုပြလျှင်

၁။ မျက်ကွယ်ဆဲရေးခြင်း၊ အပြစ်တင်ခြင်းကို ခံရသည်။

၂။ မျက်မှောက်ကဲ့ရဲ့ခင်းကို ခံရတတ်သည်။

၃။ ဥပဒေ၏အာဏာမတည်ရာ၊ ပျက်စီးရာသည်။ (လောက ဥပမာအားဖြင့်
အနာဖြစ်အံ့သည်ကို မြင်၍ ကျွမ်းကျင်သောဆေးသမားသည် လူနာ၏အနာကို
ကြို တင်ခွဲစိတ် ကုသလိုက်၍ အနာမဖြစ်တော့သော်လည်း၊ အနာမဖြစ်သေး၍
အနာကုခ ဆေးဖိုးဝါးခ တောင်း၍မဖြစ်၊ ငါ့မှာ အနာမဖြစ်သေးဘဲလျက် ငါ့
အား ဒုက္ခပေးသောအားဖြင့် ခွဲစိတ်သည်ဟု လူနာ၏အပြစ်တင်ခြင်းကို ခံရမည်
ကဲ့သို့ဖြစ်၏။)

ထိုအကြောင်းကြောင့် မည်သည့်ကောင်းမြတ်သော ရည်ရွယ်ချက်ပင် ရှိသည်
စေ၊ ကျူးလွန်မှုထင်ရှားမဖြစ်ဘဲလျက် ဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်းခြင်းသည် ဆိုခဲ့ပြီးသော
ပြစ်ဒေါသကို ဖြစ်စေနိုင်ကြောင်း မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူပါသည်။ ကျူးလွန်
တရားများ ပေါ်ပေါက်သောအခါမှာ ဥပဒေသိက္ခာပုဒ်ကို ပြဋ္ဌာန်းပါမူကား ဖြစ်ပြီးသော
ကို ကျွမ်းကျင်သော ဆေးသမားသည် ခွဲစိတ်ကုသသဖြင့် ပျောက်ကင်းသောအခါ
များသူငါ ချီးကျူး၍ ပူဇော်သက္ကာရကို ခံရသကဲ့သို့ ပညတ်သော သိက္ခာပုဒ်ဥပဒေ
သည် မပျက်စီးဘဲ တည်တံ့ရကြောင်း အကျယ်ဟောတော်မူပါသည်။

ဤလောက၌ ကျူးလွန်ခြင်းမရှိသေးဘဲလျက် ကြိုတင်စောစီးစွာ ဥပဒေကို
ဋ္ဌာန်းခြင်းကြောင့် ထိုဥပဒေပြုမှုကို အပြစ်တင်ခြင်း ကဲ့ရဲ့ခြင်းခံရသည့်အပင် ထိုဥပဒေ
သည် မတည်တံ့ခြင်း ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ရသည်။

ကျူးလွန်ခြင်း ထင်ရှားခြင်းမရှိသေးဘဲလျက် ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းသောအခါ လူ
ခေါင်းတို့သည် ထိုဥပဒေကို လှည့်ပတ်ကွေ့ရှောင်၍ ဖျက်ဆီးရန်အကြောင်းကိုရှာ
ကျူးလွန်ဖောက်ဖျက်တတ်သည်မှာလည်း ထင်ရှားသော သာဓကများစွာ ရှိသည်။

ကျူးလွန်ခြင်း ထင်ရှားရှိသောအခါ (ရောဂါ၊ အနာရှိသောအခါ) ထိုကျူးလွန်

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ခြင်းကို ပပျောက်ပါစေဟု ပြည်သူတို့၌ ဆန္ဒဖြစ်ပေါ်ရကား (အနာကို ပပျောက်လိုသော ဆန္ဒရှိသကဲ့သို့) ထိုကာလဝယ် ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းခြင်းသည် ပြည်သူတို့အဖို့ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ ဥပဒေကို လေးစားလိုက်နာဖွယ်အကြောင်း ဖြစ်သည်မှာလည်း ဗုဒ္ဓတရားတော် ထင်ရှားသော ဒဿနတစ်ခုပင်ဖြစ်ပါကြောင်း။

(အကျယ်ကို ဝိနည်း ပါရာဇိကကဏ်အဋ္ဌကထာ ဝေရဉ္ဇကဏ္ဍအဖွင့်မှာ ရှု၊ မဟာဗုဒ္ဓဝင် စတုတ္ထတွဲ- နှာ- ၁၂၈)

❋

အတ္တသိနှင့် အနတ္တသိ

တမ္ပာကုလသမဂ္ဂဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်၊ မြန်မာနိုင်ငံ ဌာနေကိုယ်စားလှယ်ကြီး ဂျပန်အမျိုးသားမစ္စတာကီတာတာနီ ပထမအကြိမ် ရဟန်းခံ၍ ချမ်းမြေ့ရိပ်သာတွင် ဝိပဿနာတရားအားထုတ်ပုံအကြောင်းကို မိုးဝေမဂ္ဂဇင်းတွင် 'တရားတွေ့ဖို့ ချမ်းမြေ့ဖို့' ခေါင်းစဉ်ဖြင့် အကျွန်ုပ်သည် ကိုးလတိတိ အဆက်မပြတ် ရေးသားခဲ့၏။ ထိုဆောင်းပါးစဉ်သည် ၁၉၈၇ ခု၊ ဩဂုတ်လတွင် အဆုံးသို့ရောက်ခဲ့၏။ ထိုလမှာပင် မစ္စတာကီတာတာနီသည် တိုက်တိုက်ဆိုင်ဆိုင် ဒုတိယအကြိမ် ရဟန်းခံကာ ချမ်းမြေ့ရိပ်သာမှာ တရားအားထုတ်ပြန်၏။ ထိုအကြောင်းကို ချမ်းမြေ့ဆရာတော်က အကျွန်ုပ်အား မမစ (ဆရာမကြီး ခင်နှင်းယု) မှတစ်ဆင့် အကြောင်းကြား၏။ အကျွန်ုပ်လည်း 'တရားတွေ့ဖို့ ချမ်းမြေ့ဖို့' ဆောင်းပါးစဉ်ကို စာအုပ်ငယ်ပြုလုပ်ပြီး အင်္ဂလိပ် မြန်မာ နှစ်ဘာသာဖြင့် ထုတ်ဝေဖို့ စီစဉ်ထားပေရာ ယခု မစ္စတာကီတာတာနီ ဒုတိယအကြိမ် ရဟန်းခံ တရားအားထုတ်ခြင်းကိုလည်း ဆက်လက်၍ ဆောင်းပါးရေးလိုစိတ် ဖြစ်ပြန်လေ၏။

ဆောင်းပါးရေးလိုခြင်းမှာ မစ္စတာကီတာတာနီ၏ အားထုတ်မှုကို အကြောင်းပြု၍ အတ္တဝါဒ ဒိဋ္ဌိခြောက်ဆယ့်နှစ်ပါး ထွန်းကားရာ ဤလောကတွင် အနတ္တဓမ္မသိမှု ထွန်းကား ကျယ်ပြန့်ရေးကို ရည်ရွယ်ခြင်းဖြစ်၏။

(ဒိဋ္ဌိ ၆၂ ပါးကို မြတ်စွာဘုရားသည် ဒီဃနိကာယ်၊ သီလက္ခန္ဓဝဂ်၊ ဗြဟ္မဇာလသုတ်တွင် အကျယ်ဟောထားတော်မူပါသည်။ အကျယ်ကို သီလက္ခန္ဓဝဂ် မြန်မာပြန်မှာ ရှုပါ)

ရည်ရွယ်ပုံမှာ ဤသို့ဖြစ်၏။ မစ္စတာကီတာတာနီသည် လူ့လောကတွင် လူသားတို့ အလွန်တောင့်တသော၊ အလွန်တပ်မက်သော ရာထူးဂုဏ်၊ ပကာသန၊ စီးပွားချမ်းသာ အလုံးစုံကို ရရှိထားသော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ဆင်းရဲသောနိုင်ငံမှ လူသားတိုင်း ရောက်လိုနေသော နယူးယောက်လိုမြို့ကြီးတွင် ၁၉ နှစ်ကြာ နေခဲ့ပြီးမှ ထိုဘဝ၊ ထိုပကာသနအားလုံးကို မျက်နှာလွှဲကာ မြန်မာနိုင်ငံသို့ တရားအားထုတ်ခြင်းကိစ္စသက်သက်အလို့ငှာ မိမိဆန္ဒအလျောက် ပြောင်းရွှေ့လာခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။

ပြောင်းရွှေ့လာပြီးနောက်တွင်လည်း သူသည် တရားအားထုတ်ခြင်းကို အချိန်အားရတိုင်း မချွတ်သော သတိမြဲစွာဖြင့် အကြိမ်ကြိမ် ပြုလုပ်၏။ ပြုလုပ်တိုင်းမှာလည်း လူသာမန်အသွင်ဖြင့် မပြုဘဲ ၂၂၇ ပါးသော သိက္ခာပုဒ်တော်ကို ထမ်းဆောင်သော

www.burmeseclassic.com

ရဟန်းတော်အသွင်ဖြင့်သာ အားထုတ်ခဲ့၏။ ထိုအခြင်းအရာ၏ ထူးခြားချက်သည် အဘယ်နည်း။ သူသည် အဘယ်ကို ရည်မှန်း၍ ရဟန်းအဖြစ်ဖြင့် ဤတရားကို အား ထုတ်သနည်း။ သူသည် အဘယ်တရားကို မြင်လေပြီနည်း။ ထိုအချက်ကို အကျွန် စူးစမ်းလိုခဲ့ပါသည်။

ဒုတိယအကြိမ် သူ ရဟန်းခံသည့်နေ့တွင်လည်း ရဟန်းခံပွဲသို့ အကျွန်ုပ်ရောက် ၏။ နောက်တစ်ဖန် ချမ်းမြေ့ဆရာတော်ဘုရားက နံနက်တိုင်း သူ့ကို တရားစစ် တရားပြတော်မူရာသို့လည်း အကျွန်ုပ်ရောက်အောင် သွားခဲ့ပါသည်။

ထိုနေ့က ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် မစ္စတာကီတာတာနီကို ရုပ် နာမ် အားလုံး၏ အခြေခံဖြစ်သော ပထဝီ၊ အာပေါ၊ တေဇော၊ ဝါယောဓာတ်ကြီးလေးပါး ဝိပဿနာကို အားထုတ်သော ယောဂီသည် သဘောမြင်အောင်ကြည့်ဖို့ကို ဦးစားပေး ဟောတော်မူလေသည်။

“ပထဝီကို အင်္ဂလိပ်လို (မြေ) ဟု ပြန်ဆိုရသော်လည်း လူတို့သိသော မြေ သည်မဟုတ်။ တရားအားထုတ်သော ယောဂီ၏ဉာဏ်တွင် သမာဓိအားကောင်းလာ သည်နှင့်အမျှ မာခြင်းသဘော၊ တောင့်တင်းခြင်းသဘော၊ နူးညံ့ခြင်းသဘော၊ ပျော့ပျောင်း ခြင်းသဘောများကို ထင်းထင်းမြင်လာမည်။ ဝတ္ထုပစ္စည်းတိုင်းမှာ ထိုသဘောရှိသည် ပညတ်ဖြင့် မှတ်သော သူငါ သတ္တဝါ၊ ဝတ္ထုပစ္စည်းများကား မမြဲ၊ ဖြစ်ပြီးလျှင် ပျက်စီးပျောက်ကွယ်သွားမည်။ မာခြင်း၊ နူးညံ့ခြင်းသဘောများကား အမြဲရှိနေမည်ဟု ဉာဏ်မှာမြင်လိမ့်မည်။

ထို့အတူ အာပေါကို အင်္ဂလိပ်လို Water ဟု ဘာသာပြန်ဆိုသော်လည်း စင်စစ် လူတို့သိနေသော ရေကိုဆိုသည်မဟုတ်။ ရုပ်ဝတ္ထုတို့တွင် ဖွဲ့စည်းတွယ်ကပ်နေ သည့်သဘော၊ ယိုစီးတတ်သည့်သဘော နှစ်မျိုးရှိနေသည်။ ထိုဖွဲ့စည်းမှု၊ ယိုစီးမှုသဘော သက်သက်မျှကိုသာ ဉာဏ်မှာထင်အောင် ရှုနိုင်မှုသည် ဝိပဿနာဉာဏ်အမြင်ရမှု ဖြစ် သည်။

တေဇောကို Heat or Fire ဟု အင်္ဂလိပ်ဘာသာပြန်ဆိုသော်လည်း စင်စစ် လူတို့သိသော မီးမဟုတ်။ ပူမှု၊ အေးမှုကိုသာ ဆိုခြင်းဖြစ်သည်။ ပါဠိလို ဥဏှ၊ သီတ ကို ဆိုသည်။ ပူမှု၊ အေးမှုသည် ဉာဏ်၌ထင်သောသဘောသက်သက်မျှသာဖြစ်သည်။

ဝါယောဓာတ်ကို Air or Wind ဟု အင်္ဂလိပ်ဘာသာပြန်သည်။ သို့သော် စင်စစ် လေမဟုတ်။ ထောက်ကန်တတ်သည့် သဘောတစ်ခု ရုပ်မှာရှိသည်။ ထို့အတူ လှုပ်ရှားတတ်သည့်သဘောလည်း ရုပ်မှာရှိသည်။ ထိုသဘောများမှအပ ဉာဏ်ထဲတွင် ဘာမှ အကောင်အထည်၊ အတ္တဒြပ်အဖြစ် တစ်စုံတစ်ရာမရှိတော့။ အဆင်း၊ အနံ့၊ အရသာ ဩဇာတို့ဖြင့် အာရုံခြောက်ပါး၌ ထင်မြင်နေရသော အရာဝတ္ထုအသွင်သဏ္ဌာန်

များအားလုံးကို ဝိပဿနာအားဖြင့် ရှုသော် ဆိုခဲ့ပြီးသော မာမှု၊ ပျော့မှု၊ ပူမှု၊ ယိုမှု၊ အေးမှု၊ ထောက်ကန်မှု၊ လှုပ်ရှားမှုသဘောတွေကိုသာ ဉာဏ်မှာ ထင်မြင်နိုင်သည်။

ဖောက်ပြန်နေသော ပျက်စီးနေသော ဝတ္ထုပစ္စည်း၊ အကောင်အထည်တို့၏ သဘောကို စူးစိုက်သောဉာဏ်ဖြင့် မြင်အောင် ရှုတတ်လျှင် ယေဘုယျအားဖြင့် ထို တရားများသည် မမြဲသော (အနိစ္စ) တရားများဖြစ်သည်ကို ထင်းခနဲမြင်ရမည်။ ထို မမြဲသော အနိစ္စတရားတွေကို အဝိဇ္ဇာဟူသော ဉာဏ်အမြင်မရှိ၊ ပကတိကန်းသူနှင့် တူသော ပုထုဇဉ်က စွဲလမ်းသည်။ တပ်မက်သည်။ လိုချင်သည်။ တောင့်တသည်။ အထင်ကြီးသည်။ အားကိုးသည်။ မှီခိုသည်။ ထိုစွဲလမ်းတပ်မက်မှုကို တဏှာ (attachment) ဟု ခေါ်သည်။ ထိုတဏှာကြောင့် လူသားတို့မှာ ဆင်းရဲခြင်း (ဒုက္ခ) မျိုးစုံ ကြုံရသည်။ ဝိပဿနာဉာဏ်ကိုရရှိသောအခါ ယောဂီသည် ရုပ်တရား၊ နာမ် တရားတို့၏ ထာဝရတည်မြဲမှုကင်းခြင်းသဘော၊ အစိုးမရ ဖြစ်ချင်တိုင်းဖြစ်၊ ပျက်ချင် တိုင်းပျက်၍နေသည့်သဘာဝကလွဲ၍ ဘာဆိုဘာမှ ‘ရှိခြင်း’ ဟူသော သဘောမရှိသည်ကို နားလည်လာပေလိမ့်မည်။ ရုပ် နာမ် ဓမ္မအားလုံးသည် အပြတ်အလပ်၊ အရပ်အနား မရှိ၊ ဖြစ်လိုက်ပျက်လိုက်နှင့်သာ မိုတ်တုံပေါ်တုံ အခြင်းအရာမှအပ ဘာဆိုဘာမှ တခြားမရှိခြင်းကို မြင်ခြင်းကား အနတ္တကိုမြင်ခြင်း၊ အနတ္တကိုသိခြင်းဖြစ်ကြောင်းကို ဆရာတော်က မစ္စတာကီတာတာနီအား တရားပြတော်မူပါသည်။

ထိုအခါ အကျွန်ုပသည် အနောက်တိုင်းသာတို့၏ ဒဿနပညာများကို လေ့လာ လိုက်စားစဉ်အခါက နားလည်သဘောပေါက်ခဲ့ဖူးသော ဗြိတိသျှ အတွေ့အကြုံ အင် ကဝါဒီ ဂိုဏ်းသားတို့၏ အတ္တဝါဒအမြင်တစ်ခုကို သတိရမိလေသည်။ အမ်ပိရိစ် (Empiricist) ဟု ခေါ်သော ထိုအတွေ့အကြုံအာရုံသိ အမိကဝါဒီများသည် ယနေ ထွန်းကားနေသော သိပ္ပံပညာရှင်များ၏ ဘိုးအေများဖြစ်ကြ၏။ သူတို့က သိပ္ပံပညာ၏ အခြေခံမူများကို ချထားပေးခဲ့ကြ၏။ အတွေ့အကြုံအားဖြင့် မသိနိုင်သောအရာကို ရှိ သည်ဟု မမှတ်ရ၊ လက်တွေ့မျက်မြင်ဒိဋ္ဌသဘောကိုသာ အမှန်အဟုတ် မှတ်ရမည်ဟု မူဝါဒ သတ်မှတ်ခဲ့ကြလေသည်။ ထိုဂိုဏ်း၏ ပထမခေါင်းဆောင်သည် ဂျွန်လော့(က (၁၆၃၂- ၁၇၀၄) ဖြစ်၏။ သူသည် ‘စိတ်’ ဆိုသောတရားကို ဤသို့မြင်၏။

လူ့စိတ်သည် မွေးစတွင် ဘာကိုမျှမသိ၊ အမှတ်အသားတစ်စုံတစ်ရာမရှိသော ကျောက်သင်ပုန်းနှင့်တူသည်ဟု ဆိုသည်။ နောင်အခါ လူနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်တို့၊ အာ ဒွါရများမှတစ်ဆင့် ဆက်သွယ်မိကြသောအခါ စိတ်တွင် အမှတ်အသားများ ထင်လာ သည်။ စိတ်သည် အာရုံဒွါရများမှတစ်ဆင့် ဝဏ္ဏ၊ ဂန္ဓ၊ ရသ၊ ဩဇာစသော ရုပ်ဝတ္ထု၏ အပေါ်ယံဂုဏ်အင်္ဂါ အခြင်းအရာများကိုသာ သိသည်။ ထိုအဆင်း၊ အနံ့၊ အရသာ ဩဇာတို့ စုဝေးမှီတင်းရာ ရုပ်ဝတ္ထုတရားကိုယ် အတ္တဒြပ် အခြေခံကျူးကြီးကိုက

www.burmeseclassic.com

သိလည်းမသိ၊ သိလည်းမသိနိုင်ဟု ဆိုခဲ့လေသည်။ သူ့စိတ်ထဲတွင် အနီရောင်ရှိသော အရာဝတ္ထုတစ်ခုကို တွေ့မြင်လျှင် ထိုအရာဝတ္ထုတွင် အနီရောင်၊ အဆင်း၊ အနံ့၊ အရသာတို့ စုဝေးတည်မှီနေသော ရုပ်ဝတ္ထုအတ္တတစ်ခု ရှိနေသည်ဟု ထင်မြင်နေသည်။ ထိုအရာဝတ္ထုသည် ပထဝီ၊ အာပေါ၊ တေဇော၊ ဝါယောသဘော (၄) မျိုး ဓာတ်လေးမျိုး စုဝေးနေခြင်းသဘောမှအပ တခြား အကောင်အထည်အပို ဘာမျှမရှိတော့သည်ကို မသိ၊ တစ်စုံတစ်ခု ရှိနေဦးမည် လူတို့ မသိကြ၍သာဖြစ်မည်ဟု အနုမာနမျက်ရမ်းသောဖြင့် ရှုမြင်လေသည်။

ပထဝီ၊ အာပေါ၊ တေဇော၊ ဝါယောဓာတ်ကြီးလေးပါး ကွဲကွာသွားကြလျှင် ထိုအရာတွင် ဘာမျှလက်ကျန်မရှိတော့သော အနတ္တသဘောကိုကား သူမမြင်နိုင်ခဲ့ချေ။

ဗွန်လော့(က) နောက်ပေါ်လာသူမှာ ဘိရှော့ဟာကလေ (၁၆၈၅- ၁၇၅၃) ဖြစ်သည်။ သူသည် လော့(က)၏ အတွေးအခေါ် သူငယ်နာမစင်ပုံကို မြင်သည်။ အတွေ့အကြုံဖြင့် မသိနိုင်သော ထာဝရတည်မြဲနေသော ရုပ်ဝတ္ထုဒြပ်တစ်ခု ရှိရဦးမည်ဟု တွေးယူပါသနည်း။ ထိုအချက်ကို သူမကျေနပ်။ ထို့ကြောင့် အတွေ့အကြုံဖြင့် သိမှ ရှိသည်ဟု မှတ်ရမည်။ (To be is to be perceived) ဟု မူဝါဒသစ်တစ်ခု သတ်မှတ်ပြန်သည်။ ထိုသို့ဆိုသောအခါ 'ကောင်းပြီ။ မြင်မှ၊ ကြားမှ၊ လက်တွေ့ပြနိုင်မှ ရှိသည်ဟုဆိုလျှင် သင်၏ အဘိုးအဘွား၊ အဘီအဘင်တို့သည် ရှိခဲ့ဖူးသည်ဟု သင်မယူဆပေဘူးလား။ သင်မတွေ့မမြင်သောအရပ်၌ အရာဝတ္ထုပစ္စည်းများ ရှိနေခြင်းကို သင်က မရှိဘူးဟု ဆိုမည်လား' ဟု မေးမြန်းလာကြသည်။

ဘာကလေသည် ခရစ်ယာန်ဓမ္မဆရာတစ်ဦးဖြစ်ရကား သူက မျက်ကွယ်မှ ပစ္စည်းတို့ကို လူတို့မမြင်သော်လည်း ထာဝရဘုရားက မြင်နေသည်ဟု ဆိုပြန်သည်။ ကောင်းပြီ၊ ထိုထာဝရဘုရားကျတော့ ဘယ်သူမြင်သနည်း မေးတော့ သူမဖြေနိုင်တော့ပါ။ ဤကား အတွေ့အကြုံကို အာရုံနယ်လောက်မှာသာ ကန့်သတ်ထားသောသူတို့ ကြုံရသည့်အတွေးအမြင် ပြဿနာဖြစ်၏။

သိပ္ပံပညာသည်လည်း ဉာဏ်၏အဆင့်ဆင့်ရှိပုံကို မသိသေး၊ ပစ္စည်းကိရိယာ အကူအညီဖြင့် အာရုံမျက်မြင်သိလောက်ကိုသာ အရေးထားဆဲဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် သိပ္ပံအသိမှန်သမျှသည်လည်း ဗုဒ္ဓအမြင်တွင် အတ္တသိ၊ ဒိဋ္ဌိသိတွေချည်း ဖြစ်နေကြသည်ဟု သတ်မှတ်ရသည်။ ထိုအတ္တသိ၊ ဒိဋ္ဌိသိကြောင့်လည်း သိပ္ပံပညာသည် လောကငြိမ်းချမ်းအောင် ဘယ်တော့မှ မဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု သဘောကျမိပါတော့၏။

အပိုင်း (၂)

ဒုက္ခခံဒဿန

(၁)

'ဒုက္ခခံဒဿန' ဆိုတာ ဘာလဲ။

'ဒုက္ခခံဒဿန' ဆိုတာ ဆင်းရဲခြင်းတရားများကို သည်းခံပြီး ရင်ဆိုင်ရဲတဲ့ အတွေးအခေါ်ကိုပြောတာ။

'ဒုက္ခခံဒဿန' ရဲ့သဘောအကျဉ်းကတော့ ဒုက္ခ (ဆင်းရဲ) ကို မကြောက်တာ၊ ဒုက္ခကို ရင်ဆိုင်ရဲတာ၊ ဒုက္ခနဲ့တွေ့ကြုံတဲ့အခါ နောက်မဆုတ်တာ၊ ဒုက္ခနဲ့တွေ့တဲ့အခါ ရင်ဆိုင်ဖို့အတွက် ဝန်မလေးတာ၊ ဒုက္ခနဲ့ဝေးအောင်ဆိုပြီး ရှောင်မပြေးတာ၊ အဲဒီသဘောအားလုံးပါဝင်တဲ့ ဘဝရဲ့အမြင်တရားတစ်ခုကို 'ဒုက္ခခံဒဿန' လို့ အမည်မှည့်လိုက်ခြင်းပါပဲ။

အဲဒီအနက်ဖွင့်ဆိုချက်ကို ဖတ်ရတဲ့အခါ ကျမ်းတတ်ပုဂ္ဂိုလ်တွေ၊ ပညာရှိတွေရဲ့စိတ်ထဲမှာ 'ဒုက္ခသစ္စာ' ကို အရင်းထားတဲ့ ဗုဒ္ဓသမ္ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားရဲ့ သစ္စာလေးပါးမြတ်တရားနဲ့ ဒီ 'ဒုက္ခခံဒဿန'ဟာ တူသလား၊ မတူဘူးလားစသည်အားဖြင့် ဉာဏ်အစားစရာ ကိစ္စတစ်ရပ်ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်ပါသည်။

ဖြစ်ကောင်းတဲ့ကိစ္စပါခင်ဗျား။

ဒါကြောင့် ဒုက္ခခံဒဿနရဲ့ သဘောအကျယ်အဝန်းကို ဖြန့်ခင်းပြီး မပြတ်ခင် ဗုဒ္ဓရဲ့အရိယာသစ္စာဝါဒနှင့်မတူတဲ့ကိစ္စကို ကနဦးဖွင့်ဟပြောဆိုထားသင့်တယ်လို့ အောက်မေ့မိပါတယ်။

ဖွင့်ဟရလျှင် 'ဒုက္ခခံဒဿန' သည် သမ္ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား၏ အရိယာသစ္စဝါဒကို သဘောပေါက်၍ ခံယူကျင့်သုံးသော ထေရဝါဒနိုင်ငံသားတို့၏အမြင်၊ ဘဝကျင့်စဉ်တရားပင်ဖြစ်သည်ဟု အကျဉ်းဖွင့်ဆိုလျှင်ပင် ပြည့်စုံပြီးဖြစ်မည်ထင်ပါသည်။

တစ်နည်းဆိုရလျှင် 'ဒုက္ခခံဒဿန' သည် ဆင်းရဲခြင်း၌ ကာလကြာမြင့်စွာ နစ်းကန်လျက် အသက်ရှင်နေကြသော ထေရဝါဒလူမျိုးတို့၏ ဘဝအတွေးအမြင်ကိုပင် 'ဒုက္ခခံဒဿန'ဟု ဆိုသင့်ပါသည်။

ဤမျှလောက်ဆိုလျှင် 'ဒုက္ခခံဒဿနဆိုတာ ဘာလဲ' ဆိုသော ပုစ္ဆာ၏အဖြေကို လောက်ပြီထင်ပါသည်။ ဒုက္ခခံဒဿန၏ ဆိုလိုရင်းအနက်သဘော ထင်ရှားလောက်ပြီ ထင်ပါသည်။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

(၂)

ယခု 'ဒုက္ခခံဒဿန'၏ သဘောအကျယ်ကို ရှင်းပြဖို့ အားထုတ်ပါဦးမည်။

လူသားတို့၏ဘဝအခြင်းအရာများကို စေ့စေ့စူးစူး ကြည့်တတ်လျှင် ချမ်းသာသောသူသည် ချမ်းသာကိုသာ ခံနိုင်သည်။ ဆင်းရဲကို မခံနိုင်။ ဆင်းရဲသောသူသည် ဆင်းရဲကိုသာ ခံနိုင်ပြီး ချမ်းသာကိုမခံနိုင်ကြောင်း အများအားဖြင့် တွေ့ရပါလိမ့်မည်။

ထို့ကြောင့် ချမ်းသာသောသူအဖို့ ပို၍ချမ်းသာလာခြင်းသည် အကြောင်းမဟုတ်၊ အဆန်းမဟုတ်။ တုန်လှုပ်စရာ မရှိချေ။ သို့ရာတွင် ချမ်းသာသောသူ ဆင်းရဲမှုကား အကြောင်းဟုတ်သည်။ အဆန်းဟုတ်သည်။ တုန်လှုပ်စရာရှိလေတော့သည်။ ထို့အတူသာ တည်း။

ဆင်းရဲသောသူအဖို့ ပို၍ဆင်းရဲသွားခြင်းသည် အကြောင်းမဟုတ်၊ အဆန်းမဟုတ်။ တုန်လှုပ်စရာ မရှိချေ။ သို့ရာတွင် ဆင်းရဲသောသူ ချမ်းသာလာမှုကား အကြောင်းဟုတ်သည်။ အဆန်းဟုတ်သည်။ တုန်လှုပ်စရာရှိလေတော့သည်။ ဖွတ်က မိကျောင်းဖြစ် မြစ်မခံသာဆိုသကဲ့သို့ အန္တရာယ်အကြောင်းတရားတို့ ပေါ်ပေါက်တတ်လေသည်။

ဗုဒ္ဓဝါဒသည် လောက၌ ဖြစ်တည်လျက်ရှိသော ဓမ္မနိယာမ၊ စိတ္တနိယာမ၊ ကမ္မနိယာမစသော နိယာမတရားများအတိုင်းသာ သဘာဝတရားကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ နားလည်အောင် ရှုမြင်သုံးသပ်သောဝါဒဖြစ်လေသည်။ ထိုအချက်ကို နှလုံးသွင်း၍ အကြင်ပညာဉာဏ်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည် 'ဒုက္ခခံဒဿန' ကို သဘောမြင်အောင် ဆင်ခြင်ရာသည်။ သာမန်ဉာဏ်အဆင့်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်များမှ 'ဒုက္ခခံဒဿန' ၏ သဘောရင်းကို ကုန်စင်အောင်မြင်ဖို့ တတ်နိုင်လိမ့်မည်မဟုတ်ချေ။

ထို့ကြောင့် အတန်အသင့်ဉာဏ်အဆင့်ရှိသူတို့ နားလည်စေနိုင်ရန်အလို့ငှာ ဤတွင် ထေရဝါဒနိုင်ငံသားများ ဒုက္ခခံဒဿနကို ကျင့်သုံးတတ်ကြပုံသဘောအချို့ကို သာဓကထုတ်ပြပါဦးမည်။

လွန်ခဲ့သောနှစ် နွေရာသီတွင် အကျွန်ုပ်သည် ရှမ်းပြည်နယ်တောင်ပိုင်း အင်းလေးသို့ ရဟန်းခံ၍ ကျွမ်းဂန်စာပေပြုစုရန် ဟီးနိုးကားဖြင့် ထွက်ခဲ့ပါသည်။ ညောင်ရွှေလမ်းခွဲသို့ရောက်သောအခါ ထိုကားကို အကောက်ခွန်အရာရှိများက ရပ်တန့်၍ ရှာဖွေပါသည်။ လမ်းတစ်လျှောက်လုံး ထိုကားပေါ်တွင် ရှမ်းဇာတ်ဟု ထင်ရသော အမျိုးသမီးသုံးဦးသာ စကားတွေဖောင်အောင် ပြောဆိုပြီး ရယ်မောလာကြပါသည်။ ယခု ရှာဖွေရေးအဖွဲ့နှင့် တွေ့သောအခါမှ ထိုမိန်းမများ နှုတ်ပိတ်သွားလေသည်။

ရှာဖွေရေးက ရှာဖွေဖမ်းဆီးသော ပစ္စည်းများမှာ ထိုမိန်းမသုံးဦး၏ ပစ္စည်းများ

ဖြစ်လေသည်။ တစ်ဦးလျှင် တစ်သောင်းကျော်ဖိုးခန့် ဖမ်းဆီးခြင်းခံရသည်။ ထိုပြဿနာ ပြီးသောအခါ ထိုမိန်းမသုံးဦးသည် ရယ်ကာမောကာဖြင့် စကားပြောကြပြန်သည်။

'ဘာတတ်နိုင်မှာလဲ၊ ကံပဲပေါ့၊ လွတ်ခဲ့တုန်းကလည်း လွတ်ခဲ့ပြီးပြီ၊ အခုမှ ဖမ်းလိုက်တာ တော်သေးတာပေါ့'

ဝဝပုပုမိန်းမက ဆိုသည်။

'ဒါပေါ့အေ၊ မိတဲ့အခါ မိလိုက်၊ မမိတဲ့အခါ မမိလိုက်ပေါ့၊ လောကဓံတရားပေါ့'

ပိန်ပိန်ရှည်ရှည်မိန်းမက ပြောသည်။ ထိုအခါ ငြိမ်နေသော ဝဝလှလှအမျိုးသမီး က

'လူမသေ ငွေမရှားပါဘူးအေ၊ လောကမှာ ဘယ်အရာမှ မမြဲပါဘူး၊ အနိစ္စချည်းပဲ ဒီဒုက္ခလောက်ကိုတော့ မမှုပါဘူး၊ ဒီအလုပ်ကိုလုပ်ရင် ဒါမျိုး ရင်ဆိုင်ရရမှာပေါ့ ဘာတတ်ဖွယ်လား'

ထိုစကားများသည် အကျွန်ုပ်၏ နှလုံးသားကို တရားကျစေပါသည်။ ထိုမိန်းမသုံးဦးကို ကားထွက်စက အထင်သေးခဲ့သောစိတ်များ အားလုံးကင်းစင်လွင့်ပျောက်သွားပါသည်။ သူတို့သည် ဘဝရပ်တည်ရေးအတွက် ဘယ်အလုပ်လုပ်နေသည်ကို အကျွန်ုပ်မစဉ်းစားပါ။

လူသည် နီးစပ်ရာ၊ ကျင်လည်ရာ အလုပ်ကို လုပ်ကြမြဲဓမ္မတာဖြစ်ပါသည်။ တရားဥပဒေက တရားဥပဒေကိစ္စကို စဉ်းစားလိမ့်မည်။ အကျွန်ုပ်မှ သူတို့၏အလုပ်ကိုထက် သူတို့၏စိတ်ဓာတ်၊ သူတို့၏ဘဝအမြင်တရားကိုသာ ပို၍တန်ဖိုးထားကာ စဉ်းစားနေမိလေသည်။

ထိုမိန်းမသားသုံးဦးသည် လင်ယောကျ်ားတို့ကိုထား၍ စွန့်စားရသော ဤအလုပ်ကို သူတို့ဘာကြောင့် လုပ်နေရသနည်း။ အကျွန်ုပ်မသိလိုတော့ပါ။ အကျွန်ုပ်သိလိုသည်မှာ ဒုက္ခကို ရင်ဆိုင်ရသောအခါ ဖြစ်ပေါ်လာသော အကျပ်အတည်းဆင်းရဲမှန်သမျှကို ကျော်လွှားနိုင်ရေးအတွက် ကြံ့ခိုင်စေသော အဘယ်တရားမျိုးသည် သူတို့ရင်ထဲမှာ ရှိလေပြီနည်း။ ဤအချက်ကိုသာ အကျွန်ုပ်သိမြင်နားလည်လိုခဲ့ပါသည်။

ယခုမူ အကျွန်ုပ် နားလည်တတ်ပါပြီ။ သူတို့ရင်ထဲမှာ ဒုက္ခခံဒဿန ရှိနေပြီကိုး။ ဤသို့ အကျွန်ုပ်သဘောပေါက်တတ်ပါပြီ။

(၃)

အခက်အခဲ အကျပ်အတည်းတရားအားလုံးတွင် မတုန်မလှုပ် ကြံ့ခိုင်သောစိတ်ဓာတ်ဖြင့် သည်းခံကာ ရဲရင့်ခြင်းသည် ဘဝကို မူလကပင် အနိစ္စပဲ၊ ဒုက္ခပဲ၊ အနတ္တပဲဟု မြင်ထား

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ပြီးသော ထေရဝါဒ၏ သွန်သင်ဆုံးမထားသည့် တရားများကြောင့်ဖြစ်သည်ဟု
အကျွန်ုပ်ထင်ပါသည်။

မြန်မာလူမျိုးတိုင်းမှာ ဘဝကို ဘယ်လောက်ဆင်းရဲဆင်းရဲ၊ ဘယ်လော
ကျပ်တည်းကျပ်တည်း ရင်ဆိုင်ရသောသတ္တိ၊ ထိုထိုသတ္တိ၊ ထိုထိုအမြင်၊ ထိုထိုခံယူချ
အပြည့်အဝရှိသည်ဟုလည်း ကျွန်ုပ်ထင်ပါသည်။ ထိုသတ္တိ ထိုအတွေးအမြင်ကို
'ဒုက္ခခံဒဿန' ဟု ဆိုချင်ပါသည်။

❁

ပါမောက္ခဆရာရက်ဂျီ၏ ဒုက္ခခံဒဿန

(၁)

ရာရက်ဂျီကား အကျွန်ုပ်၏ ငယ်ဆရာဖြစ်သည်။ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ဒဿနိကဗေဒ
ပါမောက္ခဖြစ်သည်။ အမည်ရင်း ဦးခင်မောင်ဒင် ဖြစ်သော်လည်း ချစ်ခင်လေးစား
များအားလုံးက သူ့ကို ဆရာရက်ဂျီဟုသာ ခေါ်ကြလေသည်။

အကျွန်ုပ်နှင့် ဆရာတို့ တွေ့ဆုံကြသောကာလသည် ၁၉၆၃ ခုနှစ်မှာ ဖြစ်၏။
နှစ်နှစ်ဆယ်ကျော် အစိတ်ခန့် ကာလအားဖြင့် ဝေးကွာခဲ့သည့်တိုင် အကျွန်ုပ်တို့
ဦး၏နှလုံးများကြားမှာ ဖြစ်ပွားခဲ့သော အချစ်သည် မပြယ်ကြသေး။ သူ့ကို ကျွန်ုပ်
ချစ်ခင်လေးစားမြဲဖြစ်သလို သူကလည်း ကျွန်ုပ်ကို ချစ်ခင်သနားဆဲဖြစ်လေသည်။
ကျွန်ုပ်က မဟာဝိဇ္ဇာတန်းသားဘဝမှာ သူကလက်ထောက်ကထိကအဖြစ် အကျွန်ုပ်
၏ စာသင်ဆရာဖြစ်၏။ အကျွန်ုပ်ဆရာဖြစ်လာသောအခါ သူက ကထိကအဖြစ်ဖြင့်
လမြိုင် ဒီဂရီကောလိပ်သို့ ပြောင်းရွှေ့သွား၍ လူချင်းအနေဝေးသွားသည်။ သို့သော်
တစ်ခါတစ်ခေါက် လာပြီဆိုလျှင် အကျွန်ုပ်တို့က သူ့အနားမှမခွာ၊ ရွှင်ပျ၍ အစဉ်
န်းဆန်းသော သူ့မျက်နှာကို ကြည့်ပြီး နေရလျှင်ပင် ထိုနေ့အဖို့ကို အကျွန်ုပ်၏စိတ်
အင်အားရှိနေလေသည်။

သူသည် တက္ကသိုလ်ကို အကျွန်ုပ်စွန့်ခွာခဲ့ပြီးနောက်တွင် ဒဿနိကဗေဒဌာန
မောက္ခဖြစ်လာလေသည်။ တက္ကသိုလ်မှ အချို့ဆရာများသည် ပါမောက္ခမဖြစ်ခင်
င်းသင်းဆက်ဆံရေးကောင်းတတ်ကြသော်လည်း ပါမောက္ခဖြစ်သွားသောအခါ စိတ်
းပြောင်းလဲသွားတတ်ကြသည်။ ဆရာရက်ဂျီသည် ထိုလူစားမျိုးလား အကျွန်ုပ်
ချင်သည်။ တက္ကသိုလ်သို့ အကြောင်းရှာပြီး အကျွန်ုပ်သွားသည်။ နိုင်ငံခြားအသံလွှင့်
တစ်ခုတွင် အလုပ်လျှောက်ရန်အတွက်ဆိုပြီး သူ့ထံမှာ အကျွန်ုပ်ထောက်ခံစာ
ောင်းသည်။ သူ့ကျန်းမာရေးမကောင်း၍ ဆေးရုံတက်ခါနီး အချိန်မှာဖြစ်သည်။
ကျွန်ုပ်ကို တွေ့ဆုံရခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော သူ၏ဝမ်းမြောက်မှုသည် သူ့မျက်နှာမှာ
နေသည်။ ချစ်ခင်ကြင်နာသည့်စိတ်များလည်း သူ့နှုတ်ဖျားမှာ ပေါ်သည်။ ခမ္ဘာ
မ်းသော ထောက်ခံစာကိုလည်း ချက်ချင်းရေးပေးသည်။ ဆရာရက်ဂျီ စိတ်ထားကား
ပြောင်းအလဲမရှိ၊ ငယ်စဉ်အခါ အကျွန်ုပ်အပေါ်တွင် ဖက်လဲတကင်းရှိသလို ပါမောက္ခ

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ဖြစ်တော့လည်း ရင်းနှီးချစ်ခင်ဆဲပါပဲ။ သည်အကြောင်းသည်ပင် ဆရာ့ကို လူချစ်လူ
ပေါ ရသည့်အကြောင်းပေပဲ။

ဆရာနှင့် အကျွန်ုပ်တို့အကြားမှာ ဒဿန (အတွေးအမြင်) အားဖြင့် မတူ
များ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်အယူအဆများ ရှိကောင်းရှိပေလိမ့်မည်။ သို့ရာတွင် ဆရာနှ
ထိပ်တိုက်ဆန့်ကျင်ဖြစ်ခဲ့ရသည့်အခါမျိုး မဖြစ်ခဲ့စဖူးပါ။ ဆရာကား ဘဝအရာ
အတိုက်ဘက်က နေသူမဟုတ်၊ အခံဘက်က အစဉ်နေခဲ့သူသာ ဖြစ်လေသည်။ ဆ
ပါမောက္ခဖြစ်လာခြင်းသည်ပင် လိုချင်၍ ဖြစ်လာခဲ့ခြင်းမဟုတ်၊ ရသင့်၍ ရလာခဲ့
မျိုးသာ ဖြစ်သည်။ ဘဝကို သူရင်ဆိုင်ပုံသည် ငြိမ်းချမ်း၍ နိုင်မာသောသဘောရှိသ
အမှုထမ်းဘဝမှာလည်း ထားရာမှာနေသည်။ စေရာသို့သွားသည်။

သူသည် ခရစ်ယာန်အယူဝါဒကို ယုံကြည်ကိုးကွယ်သူဖြစ်သည်။ သို့သေ
ဌာနတွင် ဒဿနပညာသင်များ သင်ကြားစဉ်အခါကမူ သူကိုးကွယ်သော ခရစ်ယာ
အယူဝါဒကို တပည့်များအပေါ် လွှမ်းမိုးစေလိုသောစိတ်ဖြင့် တစ်ခါတစ်လေမျှ
ပြောဆိုသင်ကြားခဲ့ဖူးသည်မရှိ။ သူ၏အတွေးအခေါ် လွတ်လပ်မှုသဘောအပေါ်ထားသ
စိတ်ထားကိုပင် အကျွန်ုပ်တို့သည် ကြည်ညိုလေးစားခဲ့ကြရသည်။ သူ့စိတ်ဓာတ်အ
အမှန်ကို သူ့အသုဘနေ့က ယပ်တောင်ကလေးပေါ်က စာကိုဖတ်ရတော့မှ သဘောပေါ
ရသည်။ ယပ်တောင်ကလေးပေါ်တွင် အောက်ပါစာတန်းကို တွေ့ရသည်။

ပါမောက္ခဦးခင်မောင်ဒင်

(Reggie)

အသက် ၅၇ နှစ်

(၁၁၊ ၉၊ ၈၇) နေ့တွင် ခရစ်တော်၌အိပ်ပျော်သည်။

The Truth Shall Make You Free.

သစ္စာတရားသည် သင်တို့ကို လွတ်မြောက်စေမည်။

ရှင်ယောဟန် ၈း ၃၂ တွင် ဟောထားသော ထိုစာတန်းကလေးကို
ဆရာအလွန်မြတ်နိုးမှာန်တူသည်။ အမှန်သစ္စာတရားကသာ လူသား၏
ဘဝကို လွတ်မြောက်စေသည်ဟု ဆရာစွဲမြဲယုံကြည်ခဲ့သည်ပဲ။

ဆောက္ခဖြစ်သောအခါမှစ၍ ဆရာသည် မကျန်းမာဘဲလျက်လည်း **အနားမနေနဲ့**
တိုးတက်ရေးအတွက် အမြဲအလုပ်လုပ်နေသည်။ ဌာနခေတ်မီရေးအတွက်လည်း **အစဉ်**
ကြိုးစားနေလေသည်။ အမေရိကန်ပြန်ကြားရေးဌာန (Board of Foreign Scholar-
ship- Fulbright Program) မှ ထောက်ပံ့ကြေးဖြင့် ဆရာသည် အမေရိကန်နိုင်ငံသို့
ဿနိက ပညာသင်ကြားရေးအတွက် ခေတ်မီအစီအစဉ်များကို လေ့လာရေးခရီး ၉
ထွက်ခွာစဉ် အမေရိကန်နိုင်ငံ ဆော်စတွန်မြို့သို့အရောက် ၁၀ ရက်မြောက်သောနေ့
တွင် ဆရာသည် ခရစ်တော်၌ အိပ်ပျော်နားနေရလေသည်။

ခရစ်ယာန်အသိုင်းအဝိုင်းထဲတွင် ဆရာအမြဲပြောသောစကားတစ်ခွန်းရှိကြောင်း
ပြောဆို၍ ကြားရသည်။ ထိုစကားမှာ ဤသို့ဖြစ်သည်။

'ကားတိုင်သည် လွှမ်းဖို့မဟုတ်၊ ကားတိုင်သည် ထမ်းဖို့ဖြစ်သည်'

ဤကား ဆရာ၏ ပင်ကိုဒဿနဖြစ်သည်။ 'ကားတိုင်' သည် ခရစ်တော်ကို
ကားစင်တင်သောအရာဖြစ်သည်။ ထိုအရာကား ဗုဒ္ဓဘာသာအမြင်မှာ ဒုက္ခ၏သင်္ကေတ
ပင်ဖြစ်သည်။ ကားတိုင်သည် လောက၏ ဒုက္ခအားလုံးကို အမှတ်ပြုသော ဒုက္ခ၏
သင်္ကေတပင်ဖြစ်သည်။

'ကားတိုင်သည် လွှမ်းဖို့မဟုတ်' ဟု ဆရာကဆိုခဲ့သည်။ ဒုက္ခကို ကြုံသော
သူများသည် ဒုက္ခအတွက် မလွှမ်းကြဖို့၊ မညည်းညူကြဖို့၊ ဝမ်းနည်းကြေကွဲ၊ မျက်ရည်
နှင့် အသည်းနာရင်နာကြဖို့ မဟုတ်၊ ဒုက္ခအတွက် စိတ်ဓာတ်ကျဖို့မဟုတ်။

'ကားတိုင်သည် ထမ်းဖို့အရာသာဖြစ်သည်' ဆိုသော ဆရာ့ဒဿနမှာ အားမာန်
ပါသည်။ ဒုက္ခကို ကြံ့ခိုင်သောစိတ်ဖြင့် ရင်ဆိုင်နိုင်ကြဖို့ကို ဆရာပြောပြနေပါသည်။
ဆရာ၏ ဒုက္ခခံဒဿနမှာ အင်အားအပြည့်ပါသည်။ မြင့်မားသော စိတ်အဟုန်ပါသည်။
ဆရာသည် ဘဝကို အရှုံးပေးသောစိတ်ဖြင့် ဆက်ဆံသူမဟုတ်ကြောင်း ထင်ရှားသည်။
ဤလောက၌ ခုခံရေးအင်အားတကာတို့တွင် အပြင်ဗဟိဒ္ဓ၌ ရုပ်အားဖြင့် လှုပ်ရှားခုခံ
ခြင်း (active resistance) ထက် စိတ်အားဖြင့် မတုန်မလှုပ် ခုခံခြင်း (passive
resistance)၏ အင်အားက ဆရာအထောင်သာလွန်ကြီးကျယ်ကြောင်းကို ဆရာ
ပြောကြားနေသလား ထင်မှတ်ရပါ၏။ လောက၏ တာဝန်များအားလုံးကို ထမ်းဆောင်
ကြရမည်သာ ဖြစ်ပါသည်။ လူသားတို့၏ ချမ်းသာကို အလိုရှိသူတိုင်းက ဒုက္ခအားလုံး
ကို ခါးစည်းခံပြီး မတုန်လှုပ်သောစိတ်ဖြင့် ရင်ဆိုင်ကြရမည်ကို ဆရာ့ရင်မှာ စွဲထင်ခြင်း
ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ မှန်ပါသည်။ ဆရာသည် ဒုက္ခကို ဖြတ်လမ်းနည်းဖြင့် ရှောင်
ချက်နှာလွှဲတတ်သောလူစားမျိုး မဟုတ်ချေ။ ပြဿနာအားလုံးကို ဒိုင်ခံဖြေရှင်းရ

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ဆရာ့မှာ ပြတ်သားသောအမြင် ရှိပြီးသားဖြစ်ပါသည်။ ဆရာသည် ပြဿနာကို ရှ
၍ ရှောင်ဖယ်တတ်သူ မဟုတ်ချေ။

ဆရာရက်ဂိုကား ကဗျာဆရာဖြစ်သည်။ သူ့ကဗျာများကို ဓမ္မသီချင်းများအ
ဖော်ကျူးထားပါသည်။ သူ့ကဗျာတွေထဲမှာ သူ၏ 'ဒုက္ခခံဒဿန' ပါသည်။ လူသာ
အားမာန်များဖြင့် ပြည့်လျှံနေသောဆရာ၏ ကဗျာတစ်ပုဒ်ကို ဆရာ့အသုဘအခမ်းအ
တွင် တရားဟောဆရာတစ်ဦးက ဖတ်ပြပြီး ဆရာ့ဂုဏ်ကို ချီးမွမ်းပါသည်။ ထိုကဗျ
အပိုဒ်တစ်ပိုဒ်သည် အကျွန်ုပ်၏ ရင်ထဲမှာ စွဲကျန်ရစ်ပါသည်။

'လုံခြုံသောအရပ်မှာ မနေလိုချင်ပါ၊ ရန်တွေဝေလျှံနေရာ လောကနယ်
နိုင်မာရဲရင့်စွာ စွန့်စားကြဖို့သွားလာ၊ ရန်ကိုပြေငြိမ်းဖို့ အို ခိုင်းတော်မူပါ'

ဤကဗျာပိုဒ်သည် ဆရာ၏ ဒုက္ခခံဒဿနကို အထင်းသားဖော်ကျူးပါသ
ဤလောက၌ လူဖြစ်လာရခြင်းအဓိပ္ပာယ်ကို ဆရာရှာဖွေပါသည်။ တစ်ကိုယ်ကောင်း
ဖြင့် လောက၏ လုံခြုံငြိမ်းချမ်းရာ အရပ်ဒေသတစ်ခု၊ ပတ်ဝန်းကျင်တစ်ခုကို ဖန်တီး
တစ်ကိုယ်တည်း တစ်ယောက်တည်း သက်သောင့်သက်သာ မနေလိုပါ။ ရန်အန္တရာ
များဖြင့် ဆူပွက်ကာ မငြိမ်းချမ်းသော လောကအလယ်မှာ စွန့်စားသွားလာပြီး ထို
များ ငြိမ်းအေးကြောင်းကို အားထုတ်လိုပါသည်။ သူ့ကိုယ်သူ ပေးအပ်သူအဖြစ်၊
လွှတ်သူအဖြစ် သဘောထားကာ ဆရာက 'ရန်ကိုပြေငြိမ်းဖို့၊ အို ခိုင်းတော်မူပါ'
ပေးအပ်ပါသည်။ ဤကား ဒုက္ခခံဒဿနကို ရင်မှာသိမ်းဆည်းထားသူ၏ စွန့်လွှတ်အ
နာခံခြင်းသဘော ဖြစ်ပါသည်။ ထူးခြားစွာ ရှုမြင်ထားသော အောက်ပါဆရာ၏ က
ကလေးကလည်း စိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်းလှပါသည်။

'ရန်များ ပြေငြိမ်း၊ အေးသောနေ့တာ၊
ဤနေ့မှာ ပေါ်ထွန်းတောက်လာ၊
သိုးငယ်များ ခြသေ့်သားရဲကြားမှာ
ပျော်မြူးကာ၊ လျှောင်းရှာ'

ခြသေ့်သားရဲတွေကြားမှာ သိုးငယ်များ၏ ပျော်ရွှင်မြူးတူး အိပ်စက်လဲလျော
နေနိုင်သောနေ့ကို ဆရာက ရန်များငြိမ်းပြေသောနေ့ဟု ရှုမြင်ပါသည်။ လူလူချင်း
ရန်ပြုခြင်းကင်းလျက်၊ လူလူချင်း ကြီးနိုင်ငယ်ညှဉ်းဝါဒကင်းလျက် သာယာသော
လူ့ဘောင်ဘဝကို ဆရာတမ်းတခဲ့ဟန်တူပါသည်။

မြင့်မြတ်သော ဆရာ့နှလုံးသားကို စူးစူးစိုက်စိုက် ရှာဖွေမိလေ ကြည်ညိုဖွယ်
ဖြစ်လေပါပဲ။

ဆရာကား ဒဿနဆရာ၊ ဒဿနပညာရှင်၊ ဒုက္ခခံဒဿနဖြင့် လော၏ ငြိမ်
ချမ်းမှုကို ရှာဖွေသော တွေးခေါ်ရှင်အစစ်ပါပဲ။

ဆရာ ယခု ထာဝရအိပ်စက်ခြင်းဖြင့် ခရစ်တော်၌ [illegible] ငြိမ်း
[illegible]အပေါ်၌ ဆရာ အဘယ်သို့ ရှုမြင်ထားသနည်း။ ဆရာ၏ Beyond the
Sunset အမည်ရှိ ကဗျာကလေးတွင် သူ့အမြင်ကို ဖော်ပြထားလေသည်။ [illegible]
သေခြင်းတရားကို ရှုမြင်ရာ၌ သော့ခရစ်တော်နှင့်ပင် တူနေသလို အကျွန်ုပ်စိတ်မှာ [illegible]
သည်။

'နေဝင်ရာကမ်းမှာ နေ့တာမဆုံးပါ၊
မှောင်ရည်ကွယ်သွားတာ၊ နေ့သစ်ရောက်လာ၊ ကမ္ဘာဝယ် လွှမ်းစရာ၊
နွမ်းလျသက်တာ၊ နေဝင်ရာကမ်းမှာ ဆန်းသစ်၍လာ'

ဤကား ဆရာ့ကဗျာဖြစ်ပါသည်။ ဆရာသည် သေခြင်းကို ဘဝ၏အဆုံးဟု မမှတ်ချေ။ 'နေဝင်ရာကမ်းမှာ နေ့တာမဆုံးပါ' ဆိုသောစကား၏အနက်ကလည်း ကျယ်လွန်းလှပါသည်။ ဒုက္ခအများဆုံး၊ ဘဝ၏အမိုက်မှောင်ဆုံးအချိန်တို့သည် ဘဝ၏ အဆုံးမဟုတ်သေးသည်ကို ဆရာသဘောကျထားပါသည်။ ဘဝမှာ မျှော်လင့်ချက် အမြဲရှိနေသည်ကို ဆရာရဲရင့်စွာ ရှုမြင်ထားပါသည်။ 'မှောင်ရည်ကွယ်သွားပြီးလျှင် နေ့သစ်ရောက်ရမည်' ဟု ဆရာမျှော်လင့်ထားပါသည်။

အို ဆရာ၊ ဤစာဖြင့် ဆရာ့ကျေးဇူးဂုဏ်ကို အကျွန်ုပ်ချီးမွမ်းပါသည်။ ဆရာ့ကို အကျွန်ုပ်၏ နှလုံးသားအကြားမှာ အသက်ရှင်စဉ်ကာလဝယ် အမြဲသိမ်းဆည်းထားပါမည်။ ဆရာ၏ ဒုက္ခခံဒဿနသည် လူသားတို့အား ဆင်းရဲ၌ ကြံ့ခိုင်ရဲရင့်သော စိတ်ဓာတ်ကို မြှင့်တင်ပေးသည်ဟု အကျွန်ုပ်ဆိုချင်ပါသည် ချစ်သောမြတ်ဆရာ.....

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

၄ဝေရဉ္ဇာဒဿန

(၁)

'ဝေရဉ္ဇာဒဿန' ဟူသည် ဗုဒ္ဓ၏ ဒုက္ခခံဒဿနဖြစ်ပါသည်။ မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုဒဿနကို ဝေရဉ္ဇာပြည်၌ ဒွါဒသမ ၁၂ ဝါကပ်တော်မူစဉ် ဟောကြားတော်မူခဲ့လေသည်။ ထိုတရားကို ဟောကြားရသောအကြောင်း၊ တရားနှင့်စပ်သောကိစ္စ၊ ရသ၊ ပစ္စုပ္ပန်၊ ပဒဋ္ဌာန်တို့ကို မဆိုမိ 'ဒုက္ခခံဒဿန' ဆိုသော ဝေါဟာရ၏ ယေဘုယျသဘောအချို့ကို ဆိုဦးမှ သင့်မည်ထင်ပါသည်။

ဆိုမည်ဆိုလျှင် ဤသို့ဆိုသင့်ပါသည်။

(၂)

ပထမဒုက္ခခံဒဿန ဆောင်းပါးနှစ်ပုဒ်တွင် ဤဒဿန၏ ရဲရင့်သော သဘောအချို့ကို ဆိုခဲ့ပြီ။ လူသားသည် ဒုက္ခဆင်းရဲအမျိုးမျိုးနှင့် ကြုံလာလျှင် ထွက်ပြေးခြင်း၊ တစ်ကိုယ်ကောင်းရှာထွက်ခြင်း၊ ကိုယ်ကျိုးရှာခြင်း၊ တာဝန်မယူခြင်း၊ တာဝန်မဲ့ပြုခြင်း၊ သူတစ်ပါးအပေါ် ပုံချခြင်း၊ ပြဿနာ၏အကြောင်းကို မသတ်၊ အကျိုးသာ သတ်ရန်အားထုတ်ခြင်းစသော ယုတ်ညံ့သိမ်ဖျင်းသော အပြုအမူမျိုးသည် ဒုက္ခက လွတ်မြောက်ကြောင်းအကျင့်ကောင်းမဟုတ်။ ဒုက္ခကို မတုန်မလှုပ် ခိုင်မာရဲရင့်သည့်စိတ်ထားဖြင့် ရင်ဆိုင်ကာ ဒုက္ခ၏အကြောင်းကို အပြီးသတ် နှိမ်နင်းခြင်းဖြင့်သာ ဒုက္ခမှ ကင်းဆေးနိုင်ပုံ သဘောအချို့ကို တင်ပြခဲ့လေပြီ။

ဒုက္ခခံဒဿန၏ အနှစ်သာရကို သဘောပေါက်သူအား ဒုက္ခသည်ခံဖို့ဖြစ်သည်။ ဒုက္ခကို ကြောက်သောသူကိုသာ ဒုက္ခက နှိပ်စက်နိုင်သည်။ ဒုက္ခကို မကြောက်သောသူ 'လာစမ်း ဒုက္ခ' ဆိုသူအား ဒုက္ခက မနှိပ်စက်နိုင်ဆိုသော သဘောတရားကိုလည်း ပိုင်ပိုင်ရှိလိမ့်မည်။

တစ်ဆက်တည်းပင် ထိုသူအား ဒုက္ခသစ္စာ၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကိုလည်း မြင်ပြီးဖြစ်လိမ့်မည်။ ဒုက္ခသစ္စာကို မြင်သောသူအား ဒုက္ခပေးသူ၊ ဒုက္ခကို ဖန်တီးသူ၊ အစရှိသူတို့သည် ညာပဲ၊ ငါပဲ၊ သတ္တဝါပဲဟူ၍ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ၌ တရားခံရှာခြင်းကိုလည်း [illegible]

အမြင်မှန်ရှိသောသူသည် ဒုက္ခ၏ တရားခံအစစ်ကို ရှာသည်။ ထိုအခါ အမြင်များနှင့် အမြင်မှန်ကိုပါ ခွဲခြားသိလာသည်။ ငါ၏ဒုက္ခကို ဖန်တီးနေသောသူ၊ ငါ့အား ဒုက္ခပေးနေသောသူသည် ဤပုဂ္ဂိုလ်ပဲ၊ ဤသတ္တဝါပဲဟု ထင်ထားသော အမြင်များသည် မှားကြောင်းကို ထိုပုဂ္ဂိုလ်၊ ထိုသတ္တဝါ ဆုံးရှုံးပျက်စီးသွားပြီးသည့်နောက်မှာ သိသည်။ ထိုသူမရှိသော်လည်း ဒုက္ခကား ရှိဆဲပင်။

ဒုက္ခကို ဘယ်သူမှ ကင်းဝေးသွားအောင် မလုပ်ပေးနိုင်၊ ဒုက္ခအဆုံးသတ်သွားအောင် ဘယ်သူကမှ မတတ်နိုင်၊ လူသာမန်တွေကို မဆိုထားနှင့်၊ မြတ်စွာဘုရားလို အမြင့်ဆုံးလူသားပင် မတတ်နိုင်၊ ထို့အတူ ဒုက္ခမှ မကယ်နိုင်။

ရေနစ်သူကို ဆယ်ယူခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ရောဂါရောက်သူကို ရောဂါပျောက်အောင် ကုသပေးခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ဒုက္ခက ကယ်ခြင်းဟု အများမြင်သူတို့က ထင်နေကြသည်။ ထိုအပြုအမူ (ကူညီစောင့်ရှောက်မှု) တို့သည် ဝေ်မွတ်နေသူကို ကျွေးမွေးပြုစုခြင်းပင် တဒင်္ဂ သက်သာရစေသကဲ့သို့ လိုချင်ဝေ်မွတ်ခြင်းတစ်ခုကို ဖြည့်ပေးခြင်းမျှသာ ဖြစ်သည်။

သို့သော် ဒုက္ခမှ လွတ်မြောက်ရေးလမ်းကောင်း၊ အကျင့်ကောင်းများ ရှိသည်။ ထိုအကျင့်ကောင်း၊ လမ်းကောင်းသည် လမ်းရှည်နှင့်လမ်းတို နှစ်မျိုးရှိသည်။ သံသရာဟုသော ဘဝဆက်အခွန့်ကာလဝယ် ဒုက္ခမှ လွတ်မြောက်ရေးလမ်းရှည်သည် တစ်လမ်း၊ ဇစ္စုပ္ပန်မျက်မှောက်လက်ငင်းဘဝဝယ် ဒုက္ခမှ လွတ်မြောက်ရေးလမ်းတိုသည် တစ်လမ်းဖြစ်သည်။

'ဒုက္ခခံဒဿန' သည် မျက်မှောက်လက်ငင်းဘဝ၌ ဒုက္ခဆင်းရဲနှင့် ကြုံသောသူတို့ကို ဒုက္ခမှလွတ်မြောက်စေသောလမ်းကို အကျင့်ကောင်းနည်းကောင်းကို ညွှန်ပြသောအတွေးအမြင်ပင် ဖြစ်ပါသည်။ တစ်နည်း လောကီဆင်းရဲလွတ်မြောက်ကြောင်း အကျင့်ကောင်းကို ဒုက္ခခံဒဿနဟု ခေါ်ပါသည်။

ယခု လောကီဆင်းရဲများမှ လွတ်မြောက်ရေးလမ်းကို ဒဿန၏လျှို့ဝှက်နက်နဲသော ဂမ္ဘီရရသအချို့ကို သိမြင်နိုင်စေရန် ဗုဒ္ဓကျင့်ပုံကျင့်နည်းအချို့ကို ယခုဆိုပါမည်။ ဤတွင် မျက်မှောက်ဘဝ၌ ဒုက္ခကို မှန်စွာသိသောသူအား ထိုဒုက္ခကို ရဲရဲခံယူခြင်း၊ ဒုက္ခကို ရင်ဆိုင်ခြင်းသည် ဒုက္ခက လွတ်မြောက်စေရုံမျှမက ဘဝ၏အောင်မြင်မှုအများကို ရနိုင်သည်။ ဒုက္ခခံခြင်းဖြင့် လူ့ဘဝသည် ပို၍မြင့်သောမြတ်သောဘဝသို့ရောက်သွားနိုင်သည်ဆိုသော လောက၏ လျှို့ဝှက်နိယာမတစ်ရပ်ကိုပါ သဘောပေါက်၍ သိမြင်လာနိုင်ပါသည်။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

(၃)

နက်ရှိုင်းသော ထိုသဘောကို သိလွယ်မည့်နည်းလမ်းများဖြင့် ယခုဆိုပါမည်။

ဆိုပါစို့၊ လူ့ဘဝ၏ အထွတ်အထိပ်သည် မင်းဖြစ်ခြင်းပင်မဟုတ်လော။ လူသ အဖို့ ကာမဂုဏ်အလိုအားဖြင့် မည်းစည်းစိမ်၊ မင်းအာဏာ၊ မင်းဘဝသည် အမြင့်ဆုံ အမြတ်ဆုံးဟု လူတို့သတ်မှတ်ထားကြသည် မဟုတ်လား။ လျှို့ဝှက်သော လော သမ္မတ္တိတရားတစ်ခုကို မသိသောသူတို့သည် လူ့ဘဝ၏ အထွက်အထိပ်ဖြစ်သေ မင်းဘဝ၊ မည်းစည်းစိမ်ကို အလွန်အမင်း တပ်မက်၍ ထိုဘဝသို့ ရောက်နိုင်အောင်သ ကြိုးပမ်းကြလေသည်။ မင်းစည်းစိမ်ကို အန္ဓပုထုဇဉ်တို့သည် ဘဝ၏အမြင့်ဆုံးတန် ဟု သတ်မှတ်ထားကြသည်မဟုတ်လား။

သို့သော် သိဒ္ဓတ္ထမင်းသားသည် ထိုဖြစ်စဉ်ကို ဆန့်ကျင်သည်။ သူ့စိတ်ထဲတွ မင်းစည်းစိမ်တို့တွင် အထွတ်အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော စကြဝတေးမင်းအဖြစ်ကိုပင် သေးနု သိမ်ဖျင်းသည် ထင်သည်။ သူ့အဖို့ မကြိုးမပမ်းဘဲ အလွယ်ကလေးရရှိနိုင်သော စကြဝတေးမင်း၏ အဖြစ်ကို သူသည် ဘဝ၏အဆုံးဟု မသတ်မှတ်။ ဘဝသည် ထက်ပိုပြီးမြင့်သော မြတ်သောလူ့ဘဝကို ရောက်ရှိအောင် ပို့ဆောင်နိုင်မည့် နည်းလ ကိုသာ သူရှာဖွေသည်။ ထိုအခါ သူသည် ဒုက္ခခံဒသဿနကို တွေ့မြင်သွားလေသည်

သူသည် လောကီအာရုံ ကာမဂုဏ်တရားတို့ စုဝေးရောက်ရှိရာ ရွှေဘုံ ရွှေန မြို့ပြဘဝကို စွန့်၍ တောသို့ထွက်ခွာသွားသည်။ ဒုက္ကရစရိယကို ခြောက်နှစ်ကျင့်သေ သည်။ ထိုအခါ လောကအလုံးကိုသိသော ဉာဏ်ထူးကို ရသည်။ ထိုမှစ၍ လော သုံးပါးဝယ် အမြင့်ဆုံး အမြတ်ဆုံးလူသားအဖြစ်ကို ရောက်ရှိသွားလေသည်။ ထိုမှစ စကြဝတေးမင်းမရနိုင်သော လောကီအကျိုးစီးပွားတို့ကို အတုမရှိ ရရှိတော်မူလေသည် ဤမျှလောက်ဆိုလျှင် ဒုက္ခခံဒသဿန၏ လျှို့ဝှက်ချက်တစ်ခုကို ဉာဏ်ရှိသူတို့ သိမြ လောက်ပြီ။

(၄)

ဒုက္ခခံဒသဿန၏ သဘောအကျယ်ကို ပို၍နားလည်စေရန် မြတ်စွာဘုရားသခင် ဝါတော ၁_ ဝါတွင် ဟောကြားတော်မူသော ဝေရဉ္ဇာဒသဿနကို ဆိုပါဦးမည်။

ထိုနှစ်တွင် မြတ်စွာဘုရားသည် ဝေရဉ္ဇာပုဏ္ဏားရွာအနီး နဠေရုဘီလူး ကြီး ဘည်း ဘမာပင်အနီးမှာ ဝါကပ်တော်မူလေသည်။

ဘုံရှာ့ ဝေရဉ္ဇာပုဏ္ဏားကြီးသည် မြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်သတင်းကို ကြားသဖြ မြတ်စွာဘုရားအား ဖူးမြော်ရန်သွားသည်။ ထိုပုဏ္ဏားသည် မြတ်စွာဘုရားကို တွေ့လျှင်

ဆွဲချင်း မြတ်စွာဘုရားက အသက်ကြီးအရွယ်အို ပုဏ္ဏားများကို ရှိမခိုး ခရီးဦးကြို ပြုသဖြင့် ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင်လေသည်။ ကဲ့ရဲ့ပြစ်တင်သည့်စကားတွင် 'အရှင်ဂေါတမသည် အရသာကင်းသော သဘောရှိသူ' ဟူ၍လည်းကောင်း၊ 'အရှင်ဂေါတမသည် အသုံးမ (အသုံးမကျ)သူ' ဟူ၍လည်းကောင်း၊ 'အရှင်ဂေါတမသည် အဖျက်သမား' ဟူ၍လည်း ကောင်း အမျိုးမျိုး ဝေဖန်ပုတ်ခတ်လေသည်။

ထိုပုဏ္ဏား၏ ဝေဖန်ကဲ့ရဲ့သောစကားတို့ကို မြတ်စွာဘုရားသည် ဒေါသနှစ်ပါးသို့ ကောပ်ရောက်စေသောနည်းဖြင့် ပယ်တော်မူသည်။ (ဒေါသနှစ်ပါးကား အတ္တုတ္တံသန ဒေါသ (မိမိကိုယ်ကို မြှောက်ပင့်ခြင်း၊ အထင်ကြီးခြင်းဒေါသ) နှင့် ပရဝမ္ဘနဒေါသ (သူ့ကိုနှိမ့်ချခြင်း ဒေါသ)* တို့ဖြစ်ကြပါသည်။)

ပြီးမှ ဝေရဉ္ဇာပုဏ္ဏားကြီး ဘဝင်ကျ၍ ကြည်ညိုလာအောင် ကြက်ဥမှ ပေါက်သော ကြက်ငယ်များဥပမာဖြင့် အလျင်ဥတွင်းတွင်က ပေါက်သောကြက်ငယ်ကို သာ အကြီးဟုဆိုသကဲ့သို့ အဝိဇ္ဇာဥခွံမှ ဦးစွာထွက်မြောက်ခြင်းဖြင့် လောက၏ အထွတ် အထိပ်သို့ ဦးစွာရောက်သောသူကိုသာ လောကဝယ် အကြီးမြတ်ဆုံးဆိုသင့်ပုံကို သဘော ကျအောင် ဟောတော်မူလေသည်။

ထိုနှစ် ဝေရဉ္ဇာပြည်မှာ မြတ်စွာဘုရား ဝါကပ်တော်မူသည်။ ဝါကပ်စဉ် ထိုပြည် ၌ ဒုဗ္ဘိက္ခဘေးဆိုက်ရောက်လတ်ကုန်သည်။ ပြည်သူတို့ စာရေးတံလက်မှတ်ဖြင့် အသက် မွေးကြရလေသည်။ ရဟန်းတို့ ဆွမ်းရေးအလွန်ခက်ခဲလေသည်။ ဥတ္တရာ ပထံတိုင်းသား မြင်းကုန်သည်များလှူသော မြင်းစာ မုယောဆန်ကိုရသည်။ ရဟန်းတို့ ထိုဆန်ကြမ်း ကို အမှုန့်ပြု၍ ရေဖြင့်ဖျော်ကာ သုံးဆောင်ကြရလေသည်။ ရဟန်းတော်များ လွန်စွာ ဆင်းရဲကျပ်တည်းတော်မူကြသည်။ (ဤတွင် မြတ်စွာဘုရားဖြစ်လျက် ဤပြည်တွင် အငတ်ဘေးကြုံမည်ကို ကြိုမသိသလားဟု မေးဖွယ်ရှိပါသည်။ အဖြေမှာ မသိ၍ ဝါကပ် တော်မူခြင်းမဟုတ်၊ သိလျက်နှင့်ပင် ဝါကပ်တော်မူသည်။ (ဝဋ်ရှိသည်)။)

ထိုအခါ ရဟန်းများ ဆန်ထောင်းသံကြား၍ မြတ်စွာဘုရားက မေးမြန်းစုံစမ်း ခြင်းပြုသည်။ ထိုအခါ အရှင်အာနန္ဒာက အခြေအနေအရပ်ရပ်ကို လျှောက်ထားသည်။ မြတ်စွာဘုရားက 'ချစ်သား၊ ကောင်းပေစွ၊ သူတော်ကောင်းဖြစ်သော သူတို့သည် အစာ ခေါင်းပါးခြင်း၊ လိုချင်ခြင်း၊ အလိုဆိုးသို့ လိုက်ပါခြင်း အလျှဉ်းမပြုကြသဖြင့် သလေး ဆန်ဖြင့် ချက်အပ်သည့် သားပြွမ်းဆွမ်း (ဒံပေါက်ဆွမ်း) ကို အောင်နိုင်အပ်ပြီး နောင် လာနောက်သားတို့သည် ထိုဆွမ်းမျိုးကို အထင်သေးကြလိမ့်မည်' ဟု မိန့်တော်မူလေ သည်။

ထိုအခါ အရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်မထေရ်မြတ်က ရဲရဲတောက် လျှောက်ထား

---

* မဟာဗုဒ္ဓဝင်၊ ဦးဝိစိတ္တသာရာ ဘိဝံသ၊ စတုတ္ထတွဲ နှာ- ၈၄

www.burmeseclassic.com

သည်မှာ 'အရှင်မြတ်ဘုရား၊ ယခုအခါ ဝေရဠာပြည်မှာ အစာခေါင်းပါး၏။ အသက်မွေး ရန် ခဲယဉ်း၏။ စာရေးတံလက်မှတ်ဖြင့် အသက်မွေးရ၏။ သပိတ်ဆွဲပြီး ဆွမ်းခံခြင်း ဖြင့် မျှတရန် မလွယ်ပါ။ ဤမြေပြင်ခြောက်ကပ်သည်ကို အကျွန်ုပ်သည် ထက်အောက် လှန်ပြီး အောက်အပြင်ရှိ မြေဆီလွှာမြေဩဇာကို သုံးဆောင်ရအောင် ရွက်ဆောင်ပါမည်။ ခွင့်ပြုပါ' ဟု လျှောက်ထားရာ မြတ်စွာဘုရားက မြေကြီးကိုမှီနေသော သတ္တဝါတို့ ကို မည်သို့ပြုမည်နည်းဟု မေးလေသည်။ ထိုအခါ ရှင်မောဂ္ဂလာန်အရှင်မြတ်က သူ၏ လက်တစ်ဖက်ကို မြေကဲ့သို့ ဖန်ဆင်းပြီး မြေသတ္တဝါတို့အား ထိုလက်ပေါ်သို့ ယူငင်မည့်အကြောင်း၊ ကျန်သောလက်တစ်ဖက်ဖြင့် မြေကြီးကို ထက်အောက်လှန်မည် ဖြစ်ကြောင်းကို လျှောက်ထားပြန်လေသည်။ ထိုအခါ မြတ်စွာဘုရားက လတ်တလော ဒုက္ခမှ ရုန်းထွက်နိုင်မည့် ရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်၏ လျှောက်ထားချက်ကို 'ချစ်သား မသင့်၊ ထိုသို့ပြုခြင်းကို ချစ်သားမနှစ်သက်ပါနှင့်၊ နောင်လာနောက်သား သတ္တဝါတို့ အထင်အမြင်လွဲမှားခြင်း ဖြစ်ကုန်ရာသည်' ဟု ဆိုတော်မူလေသည်။

ထိုအခါ ရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်ထေရ်မြတ်က ရဟန်းတို့အား ငတ်မွတ်ခြင်းဘေး မှ ချမ်းသာစေရန် မြောက်ကျွန်းသို့ ဆွမ်းခံထွက်ခွင့် တောင်းခံတော်မူပြန်သည်။ ထို တောင်းပန်လျှောက်ထားချက်ကိုလည်း ပယ်တော်မူပြန်သည်။

ဤတွင် ဘာကြောင့်ပယ်သည်ဆိုသော အချက်ကို ဉာဏ်ရှိသူတို့ စဉ်းစားသင့် ပါသည်။ လတ်တလော ချမ်းသာမည့်ကိစ္စကို သိမြင်ပါလျက် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားသည် အဘယ်ကြောင့် ဒုက္ခကို ဆက်၍ခံနေပါသနည်း။

မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုဝေရဠာပုဏ္ဏားရွာတွင် တစ်ဝါတွင်းလုံး ဒုက္ခခံလျက် သာ သီတင်းသုံး၍နေတော်မူလေသည်။ ဝါကျွတ်သောအခါမှ မိမိအား ပင့်ဖိတ်ထားသော ဝေရဥ္စပုဏ္ဏားအား အကြောင်းကြားပြီး လိုရာခရီးသို့ ဒေသစာရီကြွချီတော်မူပြန်လေသည်။

ဒဿနဉာဏ်ကို အလိုရှိ၍ ဘဝသမ္ပတ္တိကျင့်စဉ်တော်ကို နားလည်သဘောပေါက် လိုသော အကြင်သူတော်ကောင်း ပညာရှင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် အလွယ်တကူ ချမ်းသာကို ဖန်တီးပေးမည့် ရှင်မဟာမောဂ္ဂလာန်ကိုယ်တော်မြတ်၏ ဖြတ်လမ်းနည်းကို အဘယ် ကြောင့် မြတ်စွာဘုရား ပယ်တော်မူလေသနည်း။ အဘယ်ကြောင့် မြတ်စွာဘုရား ဒုက္ခခံဒဿနဖြင့် ကျင့်သုံးတော်မူလေသနည်း။ စဉ်စားတွေးတောကြပါကုန်။

❀

စွန့်လွှတ်ခြင်း၏အကျိုးကို သိမြင်ခြင်း

...ရော ခု၊ ဒီဇင်ဘာလသည် မင်္ဂလာရှိသည်။ ကမ္ဘာမှာ မဖြစ်နိုင်ဘူးထင်ရလောက်အောင် ...ခဲ့သော အဖြစ်မျိုးဖြစ်ခဲ့သည်။ ထိုအဖြစ်သည် လူသား၏ဘဝသမ္ပတ္တိကို ဖြစ်စေ ...သာ ကောင်းကျိုးဆောင်အဖြစ်တည်း။ ကမ္ဘာ့လူသားအားလုံး ချီးမွမ်းသင့်သော ထို ...ရပ်ကား တခြားမဟုတ်၊ ရန်သူဟုသဘောထားခဲ့ကြသူ ကမ္ဘာ့ခေါင်းဆောင်ကြီး ...ဦး အမေရိကန်နိုင်ငံ ဝါရှင်တန်မြို့တော်မှာ တွေ့ဆုံကြပြီးလျှင် တာတို၊ တာလတ်ပစ် ...ကလီယားထိပ်ဖူးတပ် ဒုံးပျံများကို စွန့်လွှတ်ကြရန် ပဋိညာဉ်ပေါ်၌ လက်မှတ်ရေးထိုး ...က် ညီညွတ်ကြခြင်းဖြစ်၏။ ထိုကမ္ဘာ့ခေါင်းဆောင်နှစ်ဦး၏အမည်သည် ဤလုပ်ရပ် ...ကြောင့် သမိုင်းတွင်ရစ်ပြီ။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကြီးနှစ်ဦး၏ သည်းခံစိတ်၊ မေတ္တာစိတ်နှင့် အဒေါသ ...တနာတို့သည် ဤလောကမှာ တည်ထွန်းရစ်ပြီ။ သူတို့ကား အမေရိကန်သမ္မတ ...ဂန်နှင့် ရုရှားခေါင်းဆောင် ဂေါ်ဘာချော့(ဗ) တို့ပင်တည်း။

လောက၏အကျိုးမဲ့ကိုဖြစ်စေသော အာဏာအင်အား၏ အထောက်အပံ့ဟု ...င်မှတ်ခဲ့သော ထိုထိုလူသတ်လက်နက်များကို လူသားအကျိုးကို လိုအားသူ ဤ ...ဂ္ဂိုလ်နှစ်ဦးသည် စွန့်လွှတ်ကြရန် ဆုံးဖြတ်ကြခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်ရှိသနည်း။ ...ဘဝ၏ အကျိုးစီးပွားလျှင် နီးစပ်သောအကြောင်း (ပဒဋ္ဌာန်) ရှိ၏။ မေတ္တာလျှင် ...တ်ထင်သောအခြင်းအရာ (ပစ္စုပဋ္ဌာန်) ရှိ၏။ အတွင်းအောင်ခြင်း (မိမိတို့၏ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟကို အောင်နိုင်ခြင်း) နှင့် ကြောင့်ကြမဲ့ခြင်း၊ နိုးရိမ်ကင်းခြင်း၊ စိတ်ချမ်းသာ ...ခြင်းလျှင် ကိစ္စရှိ၏။ ထို့ကြောင့် ဤဖြစ်ရပ်သည် စွန့်လွှတ်ခြင်း၏အကျိုးကို လူသား ...တိုင်း သိမြင်စေနိုင်သော လက္ခဏာလည်းရှိ၏။

မကြာမီက အကျွန်ုပ်သည် ဆရာပါရဂူ၊ ဆရာငြိမ်းအေးတို့နှင့်အတူ မြောင်းမြ ဆရာတော်ဦးဉာဏိက၏ မြောင်းမြပဓာနတာရုံကျောင်း အနှစ်ငါးဆယ်ပြည့် ရွှေရတု သဘင်ပွဲသို့ သွားခဲ့ရ၏။ ထိုပွဲသို့ အကျွန်ုပ်တို့အား ပို့ဆောင်ပေးသောပုဂ္ဂိုလ်မှာ ရွှေဘုံ သာလမ်းမှာ ဦးကျော်ခင်မြင့် ဖြစ်သည်။ သူသည် မြောင်းမြပဓာနတာရုံကျောင်းတိုက်တွင် အမေရိကန်သား ပက်ထရစ်ပရန်ကေးဆိုသူအား ရဟန်းဒါယကာပြုလျက် ရဟန်းခံပေး ထားသည်။

ပက်ထရစ်ပရန်ကေး သည် အမေရိကန်တက္ကသိုလ်တစ်ခုမှ လက်ထောက် ကထိကဖြစ်သည်ဆို၏။ သူသည် မြန်မာနိုင်ငံတွင် ရှင်သန်နေသော ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာ

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ကို လေ့လာပြီး သူ၏ဒေါက်တာဘွဲ့အတွက် ကျမ်းပြုရန် အားထုတ်နေသူဖြစ် အကျွန်ုပ်အား ထိုပုဂ္ဂိုလ်နှင့် တွေ့ဆုံပြီးနောက် ကုလသမဂ္ဂဌာနေကိုယ်စားလှယ် ဂျ အမျိုးသားကြီး မစ္စတာတာကီတာတာနီ၏ တရားအားထုတ်ပုံအကြောင်းကို မိုး မဂ္ဂဇင်းမှာ အကျွန်ုပ်ရေးသားနေသကဲ့သို့ ဦးကျော်ခင်မြင့်က ရေးသားစေလိုကြောင်းလည်း အဆိုရှိလေသည်။

သဘော်ပေါ်တွင် အကျွန်ုပ်သည် ပက်ထရစ်ပရန်ကေး ဆိုသူ အဘယ်ကြော ဆရာတော်ဦးဉာဏိကထံတွင် ရဟန်းခံသနည်းဟု ရဟန်းခံရသည့်အကြောင်းကို သိ သဖြင့် ဦးကျော်ခင်မြင့်အား မေး၏။ ထိုအခါ ဦးကျော်ခင်မြင့်က ဤသို့ဆို၏။

'ဆရာတော်ဦးဉာဏိကက အင်္ဂလန်နိုင်ငံ လန်ဒန်မြို့မှာ သီတင်းသုံးတော်မူနေ က ဒီနှစ် မြောင်းမြပဋ္ဌာနတရဲ့ ရွှေရတုကထိန်အတွက် မြောင်းမြမှာ ပြန်ပြီးဝါဆိုပါတယ် ပထရစ်က အမှန်တော့ သူ့ဘာသာ ဒီမှာ ကျမ်းပြုဖို့ လေ့လာနေတာ၊ အဲဒါ မိတ်ဆွေ တစ်ဦးက ဆရာတော် ဦးဉာဏိကအကြောင်းကို ပြောပြတော့ သူက ဆရာတော်ထံ မေးမြန်းချင်တာ၊ ဆရာတော်နဲ့ တွေ့ကြတော့ ဆရာတော်က မင်းဗုဒ္ဓဘာသာသလား မေးတယ်၊ သူက ဟုတ်ပါတယ်၊ သူဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်နေတာ ငါးနှစ်လောက်ရှိပါပြီဆိုတော ဒါဆိုရင် မင်းငါ့ဆီလာပြီး ရဟန်းခံ၊ ရဟန်းအဖြစ်နဲ့ ဒီတစ်ဝါ ဒီမှာနေပြီးလေ့လာ ငါလည်း တတ်နိုင်သမျှ ပို့ချပေးမယ်ပြောလို့ သူရဟန်းခံတာ'

အမှန်မှာ သူရဟန်းခံခြင်းအကြောင်းကို ကျွန်တော့်စိတ်တွင် မနှစ်သက်ချေ သဒ္ဓါကြောင့် ရဟန်းခံခြင်းမဟုတ်ဟု ထင်သည်။ သို့ရာတွင် ဆရာတော်ခွင့်ပြုသောကိ တွင် အကျိုးကိုမြင်၍ ဖြစ်လိမ့်မည်ဟုလည်း အောက်မေ့ပါသည်။ သဘော်ပေါ်တွ ဦးကျော်ခင်မြင့်က ပက်ထရစ်၏ ဘွဲ့စာတမ်းအကျဉ်းကောက်ကြောင်းချထားသည် စာရွက်စာတမ်းများကို အကျွန်ုပ်အား ပေးသဖြင့် ဖတ်ရှုကြည့်ရာ ပက်ထရစ်အပေါ်တွင် မူလက အကျွန်ုပ်ထင်မြင်ထားသည်ထက် ပို၍ပင် အထင်အမြင်လွဲမှားဖွယ် ဖြစ်ရလေ သည်။ ဖြစ်ရသည့်အကြောင်းမှာ သူ၏စာတမ်းပါ အကြောင်းအရာအချို့နှင့် အသုံးအနှုန်း စကားလုံးများကြောင့်ဖြစ်၏။ သို့ရာတွင် ဤစာတမ်းမှာပါသော အကြောင်းခြင်းရာတို့ သည် ဆရာတော်ဦးဉာဏိကနှင့် မတွေ့ဆုံမီက ရေးသားထားသော အကြောင်းအရာများ ဖြစ်သဖြင့် ဆရာတော်ထံတွင် ကာလအတန်ကြာနေပြီးပါက သူ၏ထင်မြင်ယူဆချက် များ၊ စိတ်ဓာတ်သဘောထားများ ပြောင်းသွားနိုင်သည့်မှာလည်း အကျွန်ုပ်သည် စိတ်ချ ယုံကြည်ထားလိုက်နိုင်သောကြောင့် ကျေနပ်မိလေသည်။

ပက်ထရစ်နှင့် အကျွန်ုပ် တွေ့ကြသောအခါ အကျွန်ုပ်က အခြားမေးခွန်းများနှင့် အတူ မေးခွန်းတစ်ခုကို မေးမိသည်။ မေးမိပုံမှာ ဤသို့ဖြစ်၏။

'ခင်ဗျားဟာ မြန်မာနိုင်ငံကို ရောက်နေတာလည်း ကာလအတန်ကြာပြီ၊ ခုလည်း

တွတ်ခြင်းပြုရတဲ့ ရဟန်းအဖြစ် ခံယူထားဆဲမှာ၊ ဓာရုံစိတ်ချမ်းမြေ့ /ဗြဟ္မာသီလများကို လိုက်နာနေဆဲဖြစ်ပါတယ်။ ဒီတော့ ခင်ဗျားအနေနဲ့ ထေရဝါဒဆိုတဲ့ အမှန်ကို အတန်သိပြီးဖြစ်သင့်ပါပြီ။ ဒီတော့ အပန်းမကြီးဘူးဆိုရင် မြန်မာနိုင်ငံ ဝါဒရဲ့ အဆီအနှစ်သဘောကို ခင်ဗျားကိုယ်တိုင် ကိုယ်တွေ့သိထားတာကို အလျှင် ခင်ဗျားသိထားပြီးဖြစ်တဲ့ မဟာယာနနဲ့ နှိုင်းဆပြီး ကျွန်တော်တို့ကို သိခွင့်ပြုပါလား' ကျွန်ုပ်က မေးခဲ့ပါသည်။

ပက်ထရစ် (ရဟန်းဘွဲ့ ဓိနောရဿ) ဖြေကြားသောအဖြေများကို နောင်အလျဉ်း သောအခါ အကျယ်ရေးပြရန် ရှိပါသည်။ ဤဆောင်းပါးတွင်မူ ထိုမေးခွန်းကို ကျွန်ုပ်မေးရမည့်အကြောင်းကိုသာ ပြောလိုပါသည်။

မေးခွန်းထဲတွင် a renuncited way of life of a monk ဆိုသော စကားလည်း ပါသည်။ အဓိပ္ပာယ်မှာ 'စွန့်လွှတ်ရသော ရဟန်းဘဝ' ဆိုသော စကားဖြစ်ပါသည်။ စကားသည် ဤတွင် အရေးပါလှသည်။

ပက်ထရစ်သည် ကြီးပွားတိုးတက်သော အမေရိကန်သားတစ်ဦးဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့ အားလည်းသည်မှာ ပိုင်ဆိုင်ခြင်းနှင့် အင်အားသည်သာ ဘဝ၏တန်ခိုးသတ္တိဖြစ်၏။ ပစ္စည်းဥစ္စာနှင့် အစွမ်းသတ္တိတို့သည်သာ လောကကိုစိုးမိုးနိုင်သော တရားများဟူ၍ သူတို့ ထင်မှတ်ထားကြ၏။ ယခုမူ သူသည် ထိုသဘောတို့နှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်အလုပ် ကို လုပ်စမ်းကြည့်ပြီးဖြစ်၏။

ပထမ သူ့ကိစ္စပြီးမြောက်စေရန် သူသည် အမေရိကန်နိုင်ငံနှင့်တကွ သူ၏မိသား အသိုင်းအဝိုင်းကို စွန့်ခဲ့၏။ ယခုတစ်ဖန် သူသည် ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ သားမယား၊ ဆွေ၊ စည်းစိမ်၊ ဂုဏ်ပကာသနစသော လောက၏ အရောင်အဝါအားလုံးကို စွန့်ရ သော ရဟန်းအဖြစ်ကို ခံယူခဲ့ပြီဖြစ်၏။ ထိုသို့ စွန့်လွှတ်သောဘဝကို ရောက်ရှိလာ သောအခါ သူ့မှာ အရာရာပြည့်စုံနေသည်ကို တွေ့၏။ စားဖို့လည်း မပူရ၊ နေဖို့လည်း မပူရ၊ ဝတ်ဖို့လည်း မပူရ။ အလုံးစုံသော ဒကာ ဒကာမတို့သည် သူ့ကို ရိုသေကိုင်းရှိုင်း ၍ ကြည်ညိုလေးစားလျက်သာ ပူဇော်ခြင်းကို ပြုကြ၏။ ထိုအခြင်းအရာကို ကိုယ်တိုင် သိမြင်ခံစားရသောအခါ ပက်ထရစ်၏စိတ်မှာ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား၏ စွန့်ခြင်း သနကို သဘောပေါက်လာ၏။

နှစ်ဦးအခါမှာလည်း ဗောဓိသတ္တလောင်းလျာတို့သည် စွန့်ခြင်းကြီးများစွာကို ခဲ့ရ၏။ ရင့်ကျက်သောဘဝမှာလည်း ဘုရားအဖြစ်သို့ မရောက်မီ မင်းစည်းစိမ်ဟူသော ၎င်းရေးအာဏာကို ပထမစွန့်လိုက်ရလေသည်။ စကြဝတေးမင်း၏အဖြစ်သည် လူသား ၏ နလုံးသားကို ထဝရစိုးမိုးနိုင်သော တန်ခိုးသတ္တိမျိုးမဟုတ်၊ လူတို့ရနိုင်ခဲ့သော

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ထိုအရာကို သိဒ္ဓတ္ထမင်းသားသည် ထွေးပစ်သောတံတွေးကဲ့သို့ စွန့်ပစ်ခဲ့ဖူးသ
အနက်အကျယ်အဝန်းကို ယခု သူနားလည်နိုင်ပြီ။

ဘဝသည် စွန့်လွှတ်ခြင်း၌တည်၍သာလျှင် ကြီးပွားကြောင်းတရားရှိသ
နားမလည်သေးသရွေ့ ထိုသူ့အား ဘဝက နှိပ်စက်နေမည်သာဖြစ်သည်။ စွန့်လွှ
ချမ်းသာကို မမြင်သေးသမျှ ပိုင်ဆိုင်ခြင်း ဆင်းရဲ၏ နှိပ်စက်ခြင်းကို အကြင်သူ
လွန်ဆန်ခြင်းငှာ မတတ်သာသေး။

မစွန့်လွှတ်နိုင်သောသူသည် လုပ်တိုင်း မဖြစ်၊ ကြံတိုင်း မပြီး၊ ပြော
မပြော၊ ဝေတိုင်း မမျှ၊ ရတိုင်း မတင်းတိမ်၊ ငြိုငြင်သောစိတ်ဖြင့်သာလျှင် အသ
လျက်နေရ၏။ ထိုသူအား ဘဝ၏လွတ်မြောက်ခြင်း၊ စိတ်၏လွတ်လပ်ခြင်း
ဆုံးရှုံး၏။ မိမိအလိုပြီးမှုအတွက် သူတစ်ပါးအပေါ် အမြဲမှီခိုနေရ၏။ ထိုသူတို့
အပေါ် မဆန့်ကျင်စေရန် အစဉ်အခွင့်အရေးပေး၍သာနေရ၏။ မိမိ၏ မစွန့်လွှတ်
ကို အပြစ်ရှာလိုသူအား လက်ဦးမှုကို အမြဲရှာဖွေနေရ၏။ အစဉ်အကောက်ကြံ
နေရ၏။ ထိုသဘောအားလုံးကို မြတ်စွာဘုရားလက်ထက်က သျှင်ဒေဝဒတ်၏ထ
တွေ့မြင်ကြရ၏။

စွန့်လွှတ်ခြင်းသည် ဘဝ၏သမ္ဗုတ္တိ (တိုးတက်ကြီးပွားခြင်း) တရား ဖြစ်
ကို ပုထုဇဉ်သည် မြင်နိုင်ခဲ၏။ ထိုတရားကို မြင်တတ် သိတတ်ရန်မှာ ထက်မြက်
ဉာဏ်ရှိဖို့လိုပေလိမ့်မည်။ အနောက်တိုင်းသားများကား လောကီဉာဏ်ထက်မြ
များ ဖြစ်ကြ၏။ သုတမယဉာဏ်၊ စိန္တာမယဉာဏ်တွင် အဆင့်အတန်းမြင့်မြင့် ရ
ပြီးဖြစ်ကြ၏။ ဘာဝနာမယဉာဏ်ဘက်တွင်သာ အားနည်းသေး၏။ သို့ရာတွင်
အနောက်တိုင်းသားများသည် ယခုဘဝ၏ ဆောက်တည်ရာမဲ့အဖြစ်ကို သိမြင်
ကြပြီဖြစ်၏။

အနိစ္စလက္ခဏာ၊ ဒုက္ခလက္ခဏာ၊ အနတ္တလက္ခဏာလျှင် ထင်ရှားရှိသော
ဝယ် စွန့်လွှတ်ခြင်းကို နှလုံးမမူဘဲ ပိုင်ဆိုင်ခြင်း စိုးမိုးခြင်းကိုသာ နှလုံးမူသောသူတို့
ဘဝသည် စိမ်ရှည်သင့်တတ်၏။ သေသောအခါမှာပင် ပိုင်ဆိုင်ခြင်းကို ဖွဲ့လမ်းလျ
သေရခြင်းကြောင့် အသေမဖြောင့်နိုင်၊ အသေမဖြောင့်သောကြောင့် ထိုသူတို့ အပါယ်
သည်သာ ရှေးရှုထင်၏။

ထို့ကြောင့် ကမ္ဘာ့ကျော် သံမဏိသူဌေးကြီး အင်ဒရူးကာနက်ဂျီသည် မသေ
ခင် ပိုင်ဆိုင်သမျှဥစ္စာပစ္စည်းများကို အားလုံးရောင်းချလိုက်သည်။ ထိုနှစ်သည် ၁၉
ပြည့်နှစ်ဖြစ်၏။ ထိုအချိန်တွင် သူသည် ပစ္စည်းဥစ္စာအားလုံးအတွက် စတာလင်ပေ
သန်း ၈၀ ရရှိလေသည်။ ထိုငွေအားလုံးကို သူသည် ကျန်ရှိသော အနှစ်နှစ်ဆ
အတွင်း၌ အကျိုးရှိသောနည်းဖြင့် စွန့်လှူပစ်လေသည်။ 'ဒီနောက်ပိုင်းကစပြီး ကျွ

သည် ပိုပြီးလိမ္မာ၍ အသုံးကျသောသူဖြစ်လာခဲ့ပြီ' ဟုဆိုလေသည်။ သူသည် ကမ္ဘာ
ငြိမ်းချမ်းရေးအဖွဲ့အစည်း ဖြစ်ပေါ်ရေးအတွက် ရန်ပုံငွေများစွာကိုလည်း ပေးလှူခဲ့
၏။ သူနောက်ဆုံးပြောခဲ့သော အလေးနက်ဆုံး စကားတစ်လုံးရှိ၏။ မှတ်သားဖွယ်
ကောင်းလှသည်။ ထိုစကားမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်၏။

"It is disgraceful to die a rich man"[၁]

"ချမ်းသာစည်းစိမ်တွေ ခံစားနေသူအဖြစ်နှင့် သေရခြင်းသည် နာမည်
လည်းပျက် ရှက်ဖွယ်လည်းကောင်းလှသည်"

အင်ဒရူးကာနက်ဂျီကား ဤလောက၌ အနောက်တိုင်းသားတို့တွင် စွန့်လွှတ်
ခြင်းအကျိုးကို ကောင်းစွာနားလည်နိုင်သူ ဉာဏ်ပညာကြီးသူအဖြစ် အကျွန်ုပ်လေးစားမိ
၏။ မကြာမီကမူ ကာနက်ဂျီကဲ့သို့ မကြီးကျယ်သော်လည်း သူ၏စွန့်လွှတ်ခြင်းဒဿန
ကို ကောင်းစွာသဘောပေါက်သော အနောက်တိုင်းသားတို့၏ မြတ်သောလုပ်ရပ်တစ်ခု
ကို ကြားသိရသဖြင့် အကျွန်ုပ်သည် သာဓုအကြိမ်ကြိမ်ခေါ်ခဲ့ရ၏။ ထိုအဖြစ်ကား
ဤသို့ဖြစ်၏။

သက်တော်ရှည် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတဆရာတော် ဦးသေဋ္ဌိလ သည် အင်္ဂလန်တွင်
၁၄ နှစ်တိုင်တိုင် ပင်ပန်းစွာ ထေရဝါဒသာသနာပြန့်ပွားရေးကို ဆောင်ရွက်ခဲ့၏။ သို့
သော် ဆရာတော်ကြီးရှိစဉ်က မြန်မာထေရဝါ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းသည် လန်ဒန်မှာ
ပေါ်ပေါက်ခဲ့သေးချေ။ ယခု မြောင်းမြဆရာတော် အရှင်ဉာဏိက အင်္ဂလန်သို့ရောက်သော
အခါ ဘဏ်များတွင် အမည်မဖော်သော စေတနာရှင်များက မြန်မာထေရဝါဒ ဘုန်း
ကြီးကျောင်းတည်ထောင်ရန် စတာလင်ပေါင် တစ်သိန်းခန့် လှူထားခဲ့ကြသည်ဆိုကာ
ဘဏ်က ထိုငွေများကို ဆရာတော်အား လှူဒါန်းလေသည်။ ထိုငွေများဖြင့် ယခုအခါ
လန်ဒန်မှာ မြန်မာဘုန်းကြီးကျောင်းကြီး ထီးထီးမားမားဖြစ်ပေါ်စေနိုင်ခဲ့လေပြီ။ အမှန်
မှာ ဘဝသည် သူကမစွန့် ကိုယ်က စွန့်ရသော အဖြစ်မျိုးဖြစ်သည်။ လက်ဦးသူက
အလျှင်စွန့်နိုင်မှသာလျှင် ချမ်းသာရသည်မှာလည်း ထင်ရှားသည်။

ကာနက်ဂျီက

"Let my Trustees ask themselves from time to time, from age to age. how they can best help man in his glorious ascent onward and upward and to this end devote this fund"

ဟု ရေးသားခဲ့လေသည်။

"ကျွန်ုပ်ငွေများကို ထိန်းသိမ်းသော ဂေါပကအဖွဲ့သည် ခေတ်အဆက်ဆက်

၁။ Pioneere of the modern Word- p. 87

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

လူသားတို့၏ မွန်မြတ်သော ဘ၀သမ္မတ္တိစဉ်ကို ဖြစ်ပေါ်စေမှုအတွက် ကူညီထောက်ပံ့အားပေးရေးကို အစဉ်သုံးသပ်လျက်သာ ဤငွေများကို သုံးစွဲကြရန်ဖြစ်သည်” ဟု ရေးသားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

အမှန်စင်စစ် စွန့်လွှတ်ခြင်းသည် လူ့ဘ၀၏ သမ္မတ္တိအစဉ်ကို ဖြစ်စေသည်ဟူသော အချက်ကို ကောင်းစွာနားလည် သဘောပေါက်သောသူသည် စည်းစိမ်ချမ်းသာကို ခံစားလျက်သာ တစ်ဘ၀ကုန်လွန်ရေးကို ရှေးရှုလျက် အသက်ရှင်သောသူတို့၏ နာမည်ပျက်ဖြင့် အရှက်မဲ့သေဆုံးခြင်းကိုမြင်ပြီး ဖြစ်လိမ့်မည်သာတည်း။

❀

ကမ္ဘာ့နိယာမနှင့် တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှုအကြောင်းတရား

(၁)

င်မိကာလ၌ ဖြစ်၏။ ‘ဗောဓိ’ စာစောင်ထုတ်ဝေသူ ကိုကျော်ခင်မြင့်၊ (ကဗျာဆရာ င်ရင့်ကျူး မြောင်းမြ)က သူ့အိမ်တွင် တောင်တန်းသာသနာပြု ဆရာတော် ဦးဥတ္တမ ရ အရှင်သူမြတ် ပရိတ်တရားချီးမြှင့်မည်၊ တရားဓမ္မဟောကြားမည်။ ပြီးလျှင် ရာတော်ကြီးနှင့် ဆရာ တရားဓမ္မဆွေးနွေးပါဟု ဖိတ်ကြားပါသည်။ ဆိတ်ငြိမ်ခြင်း ို အလိုရှိသော အကျွန်ုပ်သည် မည်သည့်ပွဲသဘင် လူစုလူဝေးရှိရာအရပ်သို့ အလွယ် ကူ သွားလေ့မရှိသော်လည်း မောင်ရင့်ကျူး၏ ဖိတ်ကြားချက်ကိုမူ လက်ခံလိုက်ပါ ည်။

ထိုအိမ်သို့ ရောက်သောအခါ တရားဟောမည့်ဆရာတော်ကြီးအတွက် စကား ပြောခွက်တစ်ခု၊ တရားမေးလျှောက်ထားမည့် အကျွန်ုပ်အတွက် စကားပြောခွက်တစ်ခု ဉ်ထားလေသည်။ ထို့နောက် ‘ပရိတ်’ တရားတော်၏အနက်နှင့်တကွ သဘောသွား၊ စွမ်းသတ္တိထူးများကို ရှင်းပြသောတရားတော်ကို ဟောကြားပါသည်။

ပရိတ်၏အစွမ်းသတ္တိထူးများကို ဟောကြားရာတွင် ဆရာတော်သည် မြတ်စွာ ရား ထင်ရှားရှိစဉ်အခါက ဖြစ်ရပ်များနှင့် မိမိကိုယ်တွေ့ဖြစ်ရပ်များကို စပ်၍ ဟော ဖြင့် စိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်းလှပါသည်။ ဆရာတော်ဟောကြားရာတွင် ‘ယခုကာလ၌ ယ်တီဆရာတော်ကြီးလက်ထက်တွင် ပရိတ်စွမ်းသော ပုဂ္ဂိုလ်များပေါ်ပေါက်လာပြီး က် ကွင်းဆက်ပြတ်သွားပြန်ကာ မျက်မှောက်၌မူ မြင်းခြံမှ ဆရာတော်တစ်ပါးနှင့် တို့မှာ ပရိတ်စွမ်းသူများအဖြစ် ထင်ရှားကြောင်း’ ပြောပြီး ပရိတ်တော်ဖြင့် မီးလောင် င်းကို တားနိုင်ပုံ၊ ရောဂါများ ထူးဆန်းအံ့ဩဖွယ် ပျောက်ကင်းကြပုံ၊ သားမဖွားနိုင် သာ အမျိုးသမီးများ ဖွားလွယ်ပုံ၊ ကိုယ်တွေ့ဖြစ်ရပ်စုံကို ဟောတော်မူလေသည်။

ဆရာတော်၏တရားအဆုံးဝယ် မေးခွန်းများမေးရန် ခွင့်ပြုတော်မူသည်။ မောင် ့ကျူးက ကြိုတင်စီစဉ်လျှောက်ထားကြောင်းလည်း အကျွန်ုပ်အားပြောသဖြင့် အကျွန်ုပ် ည် အရေးကြီးမည်ထင်သောအမေးပုစ္ဆာအချို့ကို ဆရာတော်အား မေးမြန်းလျှောက် ားခဲ့လေသည်။

ထိုအမေးများကို ယခုဆိုပါမည်။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

(က) ''အရှင်မြတ်ဘုရား၊ ဟောစဉ်တရားတွင် ပရိတ်စွမ်းသူများသည် တစ်
တစ်လေသာပေါ်ပေါက်ကြောင်း၊ လူတိုင်း ပရိတ်မစွမ်းကြောင်း ဟောတော်
ခဲ့ပါသည်။ ဒီလိုဆိုရင် ပရိတ်စွမ်းတာဟာ ပရိတ်မန္တာန်ပေါ်မှာ မတည်ဘူ
ရွတ်ဆိုသူပုဂ္ဂိုလ်အပေါ်မှာ တည်တယ်လို့ ယူဆဖွယ်ရှိပါတယ်။ မှန်ပါသလား
ဘုရား'

'မှန်တယ်၊ စေတနာပေါ်မှာ တည်တယ်။ ဘုန်းကြီးက ကရုဏာသိပ်အ
ကြီးတယ်။ ငယ်စဉ်ကတည်းက အသားစားခြင်းကိုလည်း ရှောင်ခဲ့တယ်
သတ်တာဖြတ်တာ၊ သွေးရဲ့သန်ရဲ့ကို လုံးလုံးကြည့်လို့မရဘူး။ ပရိတ်ဟာ အ
အတားသဘောပဲ။ ပရိတ်ရွတ်တဲ့အခါ မေတ္တာကရုဏာစိတ် ပြင်းထန်မှုအပေါ်မှ
တည်ပြီး ပရိတ်စွမ်းတာ ကိုယ်တွေ့ပဲ။ သတ္တဝါတွေ ဒုက္ခမရောက်ပါစေနဲ့
ဘေးမကြုံပါစေနဲ့၊ ချမ်းသာကြပါစေ၊ ကြီးပွားကြပါစေဆိုတဲ့ စေတနာဟာ
အရင်းခံပဲ'

ဆရာတော်ကြီး၏အဖြေက တိုလည်းတိုသည်၊ ပြတ်လည်းပြတ်သားသည်
ရဲရင့်တည်ကြည်ခြင်းဂုဏ်နှင့်လည်း ပြည့်စုံသဖြင့် ကြည်ညိုဖွယ် လေးစားဖွယ်ကောင်း
ပါသည်။

(ခ) 'အရှင်မြတ်ဘုရား၊ စေတနာဟာ ကံပဲလို့ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူ
တာ တပည့်တော်လေ့လာမိပါတယ်။ အရှင်ဘုရားကလည်း စေတနာကြောင့်
ပရိတ်စွမ်းတယ်လို့ မိန့်တော်မူပါတယ်။ သဘောကတော့ ကောင်းတဲ့စေတနာ
ကောင်းတဲ့အမှုကံကိုပြုရင် ကောင်းတဲ့အကျိုး ထင်ရှားဖြစ်တယ်လို့ ယူဖွယ်
ရာ ရှိပါတယ်။ သို့သော်လည်း လောကမှာ ကောင်းတာလုပ်တဲ့သူ သူတော်
ကောင်းတွေက လောကီဆင်းရဲခြင်း ကြုံနေကြရပြီး မတော်မတရား လုပ်ကိုင်
စားကြတဲ့ မသူတော်များက လောကီကြီးပွားချမ်းသာခြင်းကို ခံစားနေကြ
တာ ထင်ရှားဖြစ်နေပါတယ် ဘုရား၊ အဲဒါ ဘာကြောင့်ဖြစ်ရတာလဲဘုရား'

'ဘယ်လိုဟာမျိုးလဲ၊ ဥပမာ ဆိုပါဦး'

'ဒီလိုပါဘုရား၊ နီးနီးစပ်စပ် ဥပမာပဲ ပြပါ့မယ်ဘုရား၊ တပည့်တော်ပဲ ဆို
စို့၊ တပည့်တော်ဟာ ပညာသင်ခြင်းဖြင့်လည်း အချိန်များစွာ ကုန်ခဲ့ပါတယ်
အကုသိုလ်ကို နည်းနိုင်သလောက် နည်းအောင်လည်း ကြိုးစားပါတယ်
ကံငါးပါးကိုလည်း တတ်အားသမျှ လုံခြုံအောင် ထိန်းသိမ်းပါတယ်။ စိတ်
ဖြူစင်အောင် ထားနိုင်ဖို့လည်း ကြိုးစားခဲ့ပါတယ်ဘုရား။ ယခု သူတစ်ပါး
အကြောင်းကို ထည့်ပြောခြင်းဟာလည်း မပြောမဖြစ်လို့ ပြောတာပါဘုရား
တပည့်တော်နဲ့ ရင်းနှီးတဲ့ဆွေမျိုးတစ်ယောက်ကတော့ ဆယ်တန်းလည်းမအောင်

ဘူး ဘုရား။ သူက မှတ်ဆီဆိုင် မန်နေဂျာဘုရား။ သူကျတော့ သခင်
ငါးရာတောင် မပြည့်ဘူး။ ချမ်းသာနေပါတယ်ဘုရား။ တပည့်တော်မှာတော့
တစ်လကို တစ်ထောင် နှစ်ထောင်ရတာတောင် အလျှင်မမီချင်ဘူး ဘုရား။
သူတို့မှာ ပိုက်ဆံချမ်းသာလာတဲ့အတွက် အမှုအခင်းပေါ်ပေါက်တဲ့အခါမှာလည်း
ငွေကြေးဆက်သွင်းလိုက်လို့ရှိရင် အမှုအခင်း ပြေပျောက်ပါတယ်ဘုရား။ ဒီတော့
သူတို့ရဲ့စိတ်ထဲမှာ ငွေရှိဖို့သာ အရေးကြီးတယ်။ ငွေရှိရင် ဘာကိုမှ ကြောက်
စရာမလိုဘူး။ အားလုံးတင့်တယ်တယ်ဆိုတဲ့သဘော ထင်ရှားဖြစ်နေပါတယ်။
တပည့်တော် ပတ်ဝန်းကျင်က လူတွေက သူ့ကိုအားကျပြီး တပည့်တော်တို့
လို မှန်မှန်နေ၊ မှန်မှန်သေချင်တဲ့လူကို တန်ဖိုးမဲ့အောက်မေ့ပြီး အရေးမထား
လိုကြပါဘူး။ လောကီချမ်းသာဆိုတာ မှန်မှန်ကန်ကန်လုပ်နေလို့ တစ်သက်လုံး
မရဘူး။ မဟုတ်တာလုပ်စားမှ ကြီးပွားတယ်ဆိုတဲ့ အယူအဆ လှိုင်းလုံးကြီး
ဟာ ကြီးထွားလာပါတယ်ဘုရား။ ဒီတော့ တပည့်တော် စိတ်ထဲမှာတောင်
'ကံကောင်းတယ်' ဆိုတဲ့စကားဟာ အဓိပ္ပာယ်သဲသောသွား ပြောင်းလဲသလို
ဖြစ်နေပါတယ် ဘုရား။ မဟုတ်တာလုပ်စားတဲ့လူတွေသာ ကံကောင်းနေကြ
တယ်လို့ လောကက အသိအမှတ်ပြုလာကြတာ မြင်နေရပါပြီဘုရား။ အဲဒါ
ဘာကြောင့်လဲ ဘုရား'

'ဒါ ခုမှဖြစ်တာမဟုတ်ဘူး၊ ရှေးတုန်းကတည်းက ဖြစ်ခဲ့တာပဲ။ ကလိယုဂ်
ခေတ်ရဲ့လွှမ်းမိုးခြယ်လှယ်မှုပဲ။ ဆုတ်ကပ်ရဲ့သဘောဟာ ဒီအတိုင်းချည်းပဲ
မဟုတ်တာလုပ်တဲ့လူတွေ ကြီးပွားတဲ့ခေတ်ဟာ ဆုတ်ခေတ်ပဲ။ အဲဒီခေတ်
မတိုးတက်တော့ဘူး'

'ဒါဆိုရင် ကမ္မနိယာမမှာ ကောင်းမှုကံက ကောင်းသောအကျိုးပေးဖို့ဆိုတာ
ခေတ်တစ်ခေတ်ရဲ့ စရိုက်အပေါ် အများကြီးတည်နေတာပေါ့နော် ဘုရား'

'ဟုတ်တယ်၊ မျိုးစေ့လိုပဲ၊ မျိုးစေ့ဘယ်လောက်ကောင်းကောင်း စိုက်တဲ့မြေ၊
ရာသီဥတု၊ ပိုးမွှားဖျက်ဆီးမှုတွေရှိရင် အကျိုးပေးမသန်နိုင်ဘူး'

ဆရာတော်၏အဖြေစကားသည် အကျွန်ုပ်ကဲ့သို့သော အတွေးသမားကို များစွာ
တွေးတောစေခဲ့ပါသည်။

(၂)

ဆရာတော်ထံမှ ရခဲ့သော ကမ္မနိယာမသဘောတရားဖြင့် အကျွန်ုပ်သည် မျက်
မှောက်ခေတ်ကမ္ဘာကြီးကို လှမ်းကြည့်မိပါသည်။ တိုက်တိုက်ဆိုင်ဆိုင် လွန်ခဲ့သော

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ရက်များက စာမေးပွဲတစ်ခု ဖြေခဲ့ရသည်။ ထိုစာမေးပွဲတွင် အာရှတိုက်မှ ကျားလေး ကောင်ဆိုသော မေးခွန်းတစ်ခုပါသည်။ အာရှတိုက်မှ ကျားလေးကောင်ဆိုသည်မှာ ၂၀ ရာစုအတွင်း အာရှတိုက်မှာ အလျင်အမြန်တိုးတက်ကြီးပွားလာသော နိုင်ငံ ၄ နိုင်ငံကို ဆိုလိုခြင်းဖြစ်သည်။

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး အပြီးချမ်းသာသွားသော နိုင်ငံများရှိသကဲ့သို့ ဆင်းရဲသွားသော နိုင်ငံများရှိသည်။ ဂျပန်နိုင်ငံနှင့် ဂျာမနီနိုင်ငံတို့သည် စစ်ကြောင့် ပြာကျသွားသော နိုင်ငံများဖြစ်ကြသည်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်သည် ထိုနိုင်ငံများကို စစ်ကြွေးများဖြင့် ပိစေခဲ့သည်။ ဂျပန်ဆိုလျှင် အဏုမြူဗုံးကြဲချခြင်းကို နှစ်ကြိမ်ခံခဲ့ရသည်။ စစ်ကြွေးလျော်ကြေးငွေတွေ အများကြီးဆပ်ခဲ့ရသည်။ သို့ပါလျက် ယခုအခါ အာရှတိုက်မှာသာမက ကမ္ဘာမှာပါ အချမ်းသာဆုံးနိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ ဖြစ်သွားသည်။

ကိုးရီးယား နှစ်ခြမ်းကွဲသွားသည်။ အရင်းရှင်စနစ်နှင့်လုပ်မှ ကြီးပွားမည်၊ ကွန်မြူနစ်စနစ်နှင့်လုပ်မှ ကြီးပွားမည်ဟူသော ဝါဒအယူစွဲ ကွဲခဲ့ကြသော်လည်း၊ တကယ်ကြီးပွားလာသောအခါ ဝါဒနှင့် ဘာမျှမဆိုင်၊ လူတွေနှင့်သာဆိုင်သည်ကို တွေ့မြင်ရသည်။ ယခုဆို တောင်ကိုရီးယားသည် အဆမတန်ကြီးပွားတိုးတက်လာသည်။ မြောက်ကိုရီးယားက နောက်ကျကျန်ခဲ့သည်။

စင်ကာပူ လွတ်လပ်ပြီး မကြာမီ စတင်ကြီးပွားလာသည်။ ယခင် မလေးရှားလက်အောက်မှာ ရှိစဉ်ကသာ စင်ကာပူ ဤသို့ကြီးပွားခဲ့လျှင် မလေးရှားအတွက် များစွာ အကျိုးပြုခဲ့ပေလိမ့်မည်။

တိုင်းပြည်တစ်ပြည် တိုးတက်ကြီးပွားလိုလျှင် တိုးတက်ကြီးပွားခြင်း၏ ပဓာနအကြောင်းကို မှန်မှန်ကန်ကန် သိမြင်နားလည်လာရသကဲ့သို့ လူတစ်ဦးချင်း တိုးတက်ကြီးပွားမှုမှာလည်း ထိုနည်းအတိုင်းပင် ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။

ဤတွင် အကျွန်ုပ်၏ကိုယ်တွေ့ ဖြစ်ရပ်ကို ဆိုချင်ပါသည်။ အကျွန်ုပ်သည် ၁၉၆၈ ခုနှစ်တွင် မြစ်ကြီးနားကောလိပ်တွင် ဒဿနိကဗေဒ ဌာနမှူးလုပ်ခဲ့ပြီးနောက် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်သို့ ပြောင်းရွှေ့ရလေသည်။ ရန်ကုန်သို့ရောက်သောအခါ ယောက္ခမများအိမ်မှာ ကပ်နေရသည်။ ပညာစာပေတိုက်ကို ထူထောင်သည်။ ယောက်ဖ၊ ယောက္ခမများက နှိပ်စက်သဖြင့် ထိုလုပ်ငန်းကို ဖျက်လိုက်ရသည်။ နေစရာအိမ်မရှိသဖြင့် ထိုစဉ်က ဆောက်လုပ်ရေးဝန်ကြီးအား အပူကပ်ရသည်။ ပြည်သူပိုင်တိုက်ခန်းကို တရုတ်တန်းမှာ ရခဲ့သည်။ ရပ်ရှင်ရိုက်သောအခါ လိုသောငွေရင်းထုတ်ပေးမည့်သူ ပေါ်သည်။ ထားချင်သောအခါ ကားဝယ်ပေးမည့်သူ ရှိသည်။ ကိုယ့်ကိုယ်ကို သိပ်ဟုတ်လှပြီ အောက်မေ့ခဲ့၏။ ငါ့ကို ကူညီထောက်ပံ့မည့်သူတွေ များသည်။ ငါကံကောင်းလှချေသည်ဟု ထင်ခြင်းဖြစ်၏။

သူများကို မှီခိုအားကိုးပြီး လုပ်ခဲ့သော အလုပ်များအားလုံး အမွှန်အချင်းသတ်ကြသည်။ နောက်မကြာမီ ပြည်သူပိုင်တိုက်ခန်းများကို ပိုင်ရှင်လက်ထဲသို့ ပေးသောအခါ ပိုင်ရှင်သည် ချက်ကောင်းကို စောင့်ပြီး တရားစွဲသည်။ တရားသူသည် ငွေရှိသောအိမ်ရှင်၏ တရားသူကြီးဖြစ်သည်။ တရားစွဲခြင်းကို ပထမ တရားသူကြီးက ဥပဒေနှင့်မညီဆိုပြီး ပယ်ချခဲ့ပါလျက် နောက်ရောက်လာသော တရားသူကြီးက လက်ခံလိုက်သည်။ သို့ဆိုကတည်းက အကျွန်ုပ်အမှုရှုံးတော့မည်ကို သိခဲ့ပါသည်။ ဇနီးဖြစ်သူကို နားဝင်အောင် ပြော၍မရ၊ ရှိသည့်ငွေဖြင့် လိုက်မည်ဆိုပြီး လိုက်သည်။ အားချင်းအင်ချင်းမမျှသည်ကို သူထည့်မတွက်။ အကျွန်ုပ်ထင်သည့်အတိုင်း ရှုံးပြီး ထိုတိုက်ခန်းမှ ဆင်းရသောအခါ လက်ထဲမှာ ရှိခဲ့သော ရှိစုမဲ့စုငွေကလေးပါ တက်တက်စင်ပြောင်သွားလေတော့သည်။ ထိုအခါမှစ၍ အကျွန်ုပ်သည် အတွေးပြောင်းခဲ့သည်။ မိမိကိုယ်မှတစ်ပါး တခြားအားထားစရာမရှိ၊ သူတစ်ပါး၏ ထောက်အပံ့ခံဘဝသည် စိတ်ချရသောဘဝမဟုတ်၊ အချိန်မရွေး ပြိုကျပျက်စီးတတ်သော အမျိုးဖြစ်သည်ကို မြင်ရလေသည်။

ထိုအခါမှစ အကျွန်ုပ်သည် မိမိကံကိုလည်းကောင်း၊ မိမိဉာဏ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဝီရိယကိုလည်းကောင်း အဆတိုးလိုက်သည်။ သူငယ်ချင်းများက ခုတစ်လော တွေ သိပ်ရေးနေပါကလားဟုဆိုကြသည်။ အလုပ်ဆိုမြဲမှ အကြံဆို ရဲမှဆိုသော စကားလူကြီးများ အဆုံးအမအတိုင်း အကျွန်ုပ်သည် အကြံကို ရဲရဲကြံသည်။ အလုပ်ကို မြဲလုပ်သည်။ မကြာမီကပင် ကံ၏အကျိုးတို့သည် ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာသည်။ ယခု အကျွန်ုပ်သည် နေစရာနေရာနှင့် စားစရာအစာ ရှိပြီ။ ယခုအတိုင်း ဆက်လုပ်သွားလျှင် ဟုတ်ကဟုတ်က လုပ်မစားဘဲနှင့်) တစ်နေ့ ကြီးပွားမည်ဟုလည်း မျှော်လင့်ရဲပြီ။

ဆရာတော်ဟောကြားသော ဓမ္မနိယာမကလိယုဂ်ကပ်၏ လွှမ်းမိုးခြင်းသဘောကိုလည်း အကျွန်ုပ်ဆင်ခြင်သည်။ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးတွင် လုပ်တိုင်းမဖြစ်၊ ကံအကျိုးမပေးခြင်းသည် အောက်ပါအကြောင်းများကြောင့် ဖြစ်ကြောင်း သဘောပေါက်လာသည်။ ထိုအကြောင်းတို့မှာ

(၁) စေတနာမမှန်ခြင်းလည်းတစ်ရပ်။

(၂) စေတနာမှန်သော်လည်း ပတ်ဝန်းကျင် အဖျက်အင်အားများ၏ ကြီးမားကျယ်ပြန့် အားသန်နေခြင်းလည်းတစ်ရပ်။

(၃) မိမိ၏မှန်သော စေတနာကံ ရှင်သန်ရေးအတွက် ပတ်ဝန်းကျင်ကို မိမိအလိုသို့ ပါအောင် မစည်းရုံးနိုင်၊ မလှုံ့ဆော်နိုင်ခြင်းလည်း တစ်ရပ် (အကြည်ညိုမခံရခြင်း၊ စိတ်ချယုံကြည်မှုရရှိအောင် မဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်းစသည်)

(၄) အားပြိုင်မှု (ရန်ဘက်) များကို ရင်ဆိုင်ရာတွင် နည်းလမ်းကောင်း နည်းလမ်း

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

မှန်များကို မသိနားမလည်ခြင်းလည်းတစ်ရပ်။ (အနာကို ဆေးမှားကုသ...
အနာမပျောက်၊ အနာကြီးထွားလာသကဲ့သို့ ဖြစ်ခြင်း၊ အနာမသိ ဆေးမရှိ...

(၅) ကျွမ်းကျင်မှု၏ အဆုံးအဖြတ်ကို နားမလည်ခြင်းလည်း တစ်ရပ် (အနာရော...ကို ဆေးဆရာကုရသည်။ စစ်ပွဲကို စစ်သား စစ်ဗိုလ်တိုက်ရသည်။ ပညာ...ကျောင်းဆရာ သင်ရသည်။ သားသမီးကို မိခင်မွေးရသည်။ အဆောက်အဦ...ဗိသုကာ ဆောက်ရသည်။ အရောင်းအဝယ်ကို ကုန်သည်ပြုရသည့်သဘော...

(၆) အစဉ်အလာ၏ ကောင်းကျိုးကို ပယ်လှန်ခြင်းလည်းတစ်ရပ် (ဘုရားလ...ထက်ကပင် ဘုန်းကြီးဖေဒင်ဟောလျှင် မတင့်တယ်၊ ပျက်စီးခြင်းသို့ရောက်...တားမြစ်သည်။ ရှင်ဘုရင် ချိန်ခွင်ကိုင်လျှင် မတင့်တယ်ခြင်းသို့ ရောက်သည်...မှူးမတ် ဖြတ်စားလျှပ်စားလျှင် မတင့်တယ်ခြင်းသို့ရောက်သည်။ ပညာ...သူဖုန်းစား တရားစီရင်လျှင် မတင့်တယ်ခြင်းသို့ရောက်သည်။ ဤမျှဖြင့် အကျ...ကို ရှုပွားနိုင်ပါပြီ)

(၇) ဆရာများ၏ ဩဝါဒအမှားကို ခံယူခြင်း၊ ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခြင်းလည်း...တစ်ရပ်၊ (အဇာတသတ်သည် ဒေဝဒတ်ကြောင့် ဆုတ်ယုတ်ခြင်းသို့ ရောက်...သည်။ မြတ်စွာဘုရားကြောင့် ချမ်းသာခြင်းသို့ ရောက်ရသည်)

(၈) မိမိကိုယ်ကို မိမိသုံးသပ်ခြင်း၌ တွန့်ဆုတ်ခြင်း (မရဲရင့်ခြင်း) လည်းတစ်ရပ်...

(၉) အစွမ်းထက်သောသားများရှိပါလျက် ထိုသားများ၏အစွမ်းသတ္တိကို ထုတ်ဖော်...အသုံးချခြင်းဖြင့် မိမိ၏ပင်ပန်းခြင်းကို သက်သာစေခြင်းမပြုသော ဖခင်ကဲ့သို့...တက်လူများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်ကို စနစ်တကျ ထုတ်ဖော်ခွင့်ပေးရန် နှောင့်နှေး...ခြင်းလည်းတစ်ရပ်။

(၁၀) သိက္ခာ (သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ)၏ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ဂမ္ဘီရစွမ်းအင်ကို '...စားခြင်း၌ ယုံကြည်ခြင်း၊ သဒ္ဓါမရှိခြင်းကြောင့် ထိရောက်မှုကို မသိခြင်းလည်း...တစ်ရပ်။

ဤမျှဆိုလျှင် မိမိ၏တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှု မရှိခြင်းကို ကမ္မနိယာမဖြင့် ဆင်ခြင်...သုံးသပ်နိုင်လောက်ပါပြီ။ ကံကို ကောင်းစွာဆင်ခြင်တတ်သူသည် မိမိ၏ မတိုးတက်ခြင်း...မဖွံ့ဖြိုးခြင်း၏အကြောင်းကို သူတစ်ပါး၌ အပြစ်ရှာလေ့မရှိ။ ပုံချလေ့မရှိ။ မိမိကိုယ်မှ...သာ ကုသွေးယူအပ်သည်ဟု နားလည်သူ၊ မိမိကိုယ်မှာသာ ရှာဖွေတတ်သူဖြစ်သည်...[illegible]သည်။

❀

ယောဂိနီအယူအဆနှင့် သေဘျှတောင်ဆရာတော်၏ အာကာသ (ဟင်းလင်းပြင်) အမြင်

...ကျိုက်ထိုမြို့ သေဘျှတောင်တောရ၌ သီတင်းသုံးတော်မူသည်ကို အကြောင်းပြု၍ ...ဆရာတော်အား သေဘျှတောင်ဆရာတော်ဟု လူသိများလေသည်။ ဆရာတော်၏ ...ဘွဲ့မည်ရင်းကား ဦးတိလောကဖြစ်၏။ မုံရွာမြို့ လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ...တပည့်ရင်းဖြစ်၏။ ထိုဆရာတော် ပြုစုတော်မူသော ကျမ်းများအနက် အထူးခြားဆုံး ...ကျမ်းကား 'ပဋ္ဌာနတဝေဒနိယဒီပနီ' ကျမ်းဖြစ်၏။

ထိုကျမ်းကို အထူးခြားဆုံးကျမ်းဟု ဆိုရခြင်းမှာ အကြောင်းများစွာ ရှိ၏။ ...ထိုအကြောင်းအားလုံးကို ဤတွင်ရေးရန် မတတ်နိုင်သေး၊ အကြောင်းတစ်ခုလောက်ကို ...သာ ရေးပါဦးမည်။

မျက်မှောက်ခေတ် ရူပသိပ္ပံပညာတွင် အာကာသ (ဟင်းလင်းပြင်) ခေါ်သော ...ရုပ်တရား၏ နက်ရှိုင်းသောသဘောအစုကို လေ့လာသူ အလွန်များ၏။ ခေတ်ကလည်း ...အာကာသခေတ်ဖြစ်၏။ အာကာသကို စူးစမ်းမှုများလည်း အလွန်များ၏။ အာကာသ ...နှင့် စပ်လျဉ်းသော အတွေးအခေါ်များကိုလည်း စိတ်ဝင်စားသူများ၏။ အိုင်းစတိုင်း၏ ...အာကာသကာလ အညမည ဖြစ်စဉ်သဘောတရားကား အထင်ရှားဆုံး သိပ္ပံအတွေး ...အမြင်တစ်ရပ်အဖြစ် တည်ရှိနေ၏။

'ပဋ္ဌာနတဝေဒနိယဒီပနီ' ကျမ်းတွင် သေဘျှတောင်ဆရာတော်သည် ထိုအာကာသ ...'ဟင်းလင်းပြင်' ဓာတ်ကို အနုစိတ်၍ သဘောသရုပ်ပေါ်အောင် လူပြိန်းပရိသတ် နားလည် ...နိုင်လောက်အောင် ရှင်းလင်းစွာ တွေးခေါ်တင်ပြပုံမှာ အံ့သြဖွယ်ရှိသည်။ အလွန်သိမ်မွေ့ ...နည်းကျရှိ၏။ အိုင်းစတိုင်းမပေါ်မီက သိပ္ပံပညာရှင်များ လက်ခံထားကြသည့် ဟင်းလင်း ...ပြင် အယူအဆများနှင့်လည်း လွန်စွာနီးစပ်၏။ အထူးသဖြင့် သိပ္ပံပညာရှင်ကြီး နယူတန် ...၏ အတွေးအမြင်များနှင့် ပို၍နီးနီးစပ်စပ်တူသည်ဟု ဆိုနိုင်၏။ အပြင်အာကာသ ...အတွင်းအာကာသ၊ အကျဉ်းအာကာသ၊ အကျယ်အာကာသသဘောများကိုလည်း ...ခြိမ်းစိတ်ဖြာ၍ တင်ပြထားရုံမျှမက ထိုအာကာသအမြင်ဖြင့် ဆရာတော်သည် ...၏ ရှုပ်ထွေးသောအတွေးအမြင်အချို့ကိုလည်း ရှင်းပေးတော်မူလေသည်။

ကျွန်ုပ်ကား သိပ္ပံထွန်းကားသောခေတ်တွင် မွေးဖွားလာကြသောကြောင့် [illegible]

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ဖြင့် ကြီးပြင်းကြသူများဖြစ်၏။ အဘိဓမ္မာ၌လာသော နတ်ပြည်ခြောက်ထပ် ဗြဟ္မာ နှစ်ဆယ်စသော သုံးဆယ့်တစ်ဘုံရှိလျှင် ဘယ်မှာရှိသနည်းဟု ဝိုးတဝါးစဉ်းစား သံသယ အစိုင်အခဲကို ရင်မှာမွေးမြူလျက်သာ နေခဲ့ကြ၏။ ဆရာတော်သည် ထိုသံသ ကို သိတော်မူဟန်တူ၏။ ထို့ကြောင့် သူ၏ အာကာသဟင်းလင်းပြင် အယူအဆတွ ထိုပုစ္ဆာအတွက် အဖြေကိုလည်း ကောင်းစွာပေးတော်မူခဲ့လေ၏။

သိပ္ပံပညာ၊ စက်မှုအတတ်ပညာဆန်းများ ထွန်းကားသည်ဆိုသော အနောက် နိုင်ငံသားများမှာ စုန်းကိုလည်းကောင်း၊ နတ်ကိုလည်းကောင်း၊ တစ္ဆေသရဲ၊ ဂန္ဓဗ္ဗန တို့ များကိုလည်းကောင်း အယုံထားသူများ၏။ ထိုအရာများကို အတွေ့အကြုံလည် များ၏။ နားလည်အောင် ကြိုးစားများလည်း အပုံပင်။ သို့သော် ကျွန်ုပ်တို့က စုန်းကိုလည်း အသေအချာမသိ။ နတ်ကိုလည်း အသေအချာနားမလည်၊ စုန်းပူးသည် နတ်ဝင်သည်ဆိုသော သဘောများကိုလည်း ကျကျနနနားမလည်။ အလကားဟာတွေ စိတ်ဖောက်ပြန်မှုတွေပဲဟူ၍သာ စိတ်ပညာအားကိုးဖြင့် အမျိုးမျိုးပြောဆိုဝေဖန်ခဲ့ကြ၏။ သိခက်နက်နဲသလောက် လျှို့ဝှက်ဆန်းကြယ်သော ထိုယောဂီအတတ်ပညာများကို ဆရာတော်သည် အာကာသ (ဟင်းလင်းပြင်) အမြင်ဖြင့် သိပ္ပံနည်းကျ ရှင်းပြနိုင်သည် ကို တွေ့ရသောအခါ လွန်စွာအံ့အားသင့်လျက် ဝမ်းမြောက်ရလေ၏။ ဆရာတော်၏ ကျေးဇူးကိုလည်း အောက်မေ့မိ၏။

အာကာသ (ဟင်းလင်းပြင်) အမြင်

ဆရာတော်၏ ထူးခြားနက်နဲလှသော အာကာသဟင်းလင်းပြင် အမြင်ကို တတ်နိုင် သမျှ မူရင်းအတိုင်း တင်ပြရန် ရည်ရွယ်ထားပါသည်။ လေ့လာလိုသောပုဂ္ဂိုလ်တို့က မြန်မာဝေါဟာရနယ်ပယ်တွင် အာကာသဟင်းလင်းပြင်နှင့် စပ်သော ဝေါဟာရများ၏ အနက်ကိုပါ ဆရာတော်သည် စကားစပ်တိုင်း ရှင်းပြသွားသည်ကို သတိမူ၍ လေ့လာ လျှင် ပို၍ပင် ဆရာတော်၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ထင်မြင်ပါလိမ့်မည်။

အဇဋာကာသကောင်းကင်= မြေကြီးအောက် ရေ၊ ရေအောက် လေ၊ လေ အောက်ကို ဘာမျှအရှုပ်အထွေးမရှိသော အဇဋာကာသ ကောင်းကင်ကြီးတည်း။ ထို ကောင်းကင်ကြီးသို့ မပျက်စီးနိုင်သော တစ်ယူဇနာလောက်ရှိသော သံလုံးကြီးကို ကမ္ဘာ ဦးက ချလိုက်သည်ရှိသော ယခုထက်ထိကျတုန်း ကမ္ဘာပျက်တောင် ကျတုန်း၊ ကမ္ဘာ အသင်္ချေ ကြာတောင် ကျတုန်း၊ ဘယ်အခါမှ ရပ်တော့မည်မဟုတ်ဘဲ ကျတုန်းချည် နေရာ၏၊ အဆုံးမရှိပြီ။

(ပဏ္ဍိတဝေဒနီယ ဒီပနီ၊ နှာ- ၂၆

ဤတွင် ဟင်းလင်းပြင်၏ အတိုင်းအဆကို ရှုမြင်ရာ၌ [illegible] ပြင်သည် အနန္တ 'အဆုံးမရှိ' ရှုမြင်သည့်ပြင် ထိုအဆုံးမရှိခြင်းသဘောကို [illegible] အသင်္ချေ ကြာတောင် ကျတုန်း၊ ဘယ်အခါမှ ရပ်တော့မည်မဟုတ်ဘဲ [illegible] နေရာ၏' ဆိုသောစကားအရ အာကာသကို ကာလ (အချိန်) သဘောဖြင့် [illegible] နိူင်းပြထားသည်ကိုလည်း ထူးခြားစွာ တွေ့ရလေသည်။

"ဘဝဂ်= ဤမဟာပထဝီမြေကြီးမှ အထက်သို့ ယူဇနာပေါင်း ခုနစ်ကုဋေ တစ်သန်း ရှစ်သိန်း ငါးသောင်း ခြောက်ထောင် ကွာခြားဝေးမြင့်သော ကောင်းကင် အရပ်၌ နေဝသညာနာသညာယတန အရူပဘုံတည်၏။ ထိုဘုံကို ဘုံတကာတို့၏ ထိပ်ဖျားဖြစ်၍ 'ဘဝဂ္ဂ' ဟုခေါ်၏။ ထိုဘဝဂ်အရူပဘုံ၏အထက်ကို ဘာမျှ အရှုပ်အထွေး မရှိသော အဇဋာကာသကောင်းကင်ကြီးတည်း။ ဤအဇဋာကာသကောင်းကင်ကြား၌ ရှိသမျှသောဘုံတွေ အထည်ဝတ္ထုတွေ ပိုင်းခြားသောကောင်းကင်ကိုကား ပရိစ္ဆေဒ ကောင်းကင်ဟု ခေါ်၏"

ဆရာတော်သည် အာကာသ ဟင်းလင်းပြင်ကို အဆုံးမရှိ (အင်ဖိုင်းနိုက်)ဟု ရှုမြင်သည်။ သို့သော် အဆုံးမရှိသော ထိုဟင်းလင်းပြင်အတွင်း၌ အင်္ဂလိပ်ဘာသာအား ဖြင့် 'ဖိုင်းနိုက်' ဟု ခေါ်သော အပိုင်းအခြား အကန့်အသတ်ရှိသော ဟင်းလင်းပြင် (ကောင်းကင်)လည်း ရှိသည်။ ထိုကောင်းကင်မှာ ဝတ္ထုဒြပ်များ၊ ဘုံဌာနများ၏ ပိုင်းခြား မှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်သော ဟင်းလင်းပြင်ဖြစ်သည်။ ထိုဟင်းလင်းပြင် (ကောင်းကင်)ကို ဆရာတော်က အပိုင်းအခြားထင်သော ပရိစ္ဆေဒကောင်းကင် (ဟင်းလင်းပြင်) ဟု ခေါ်လေသည်။

မြန်မာတို့ တွေးရခက်ခက်ဖြစ်နေသော ၃၁ ဘုံသည်လည်း တခြားမှာရှိသည် မဟုတ်၊ ဤစကြာဝဠာအာကာသကြီးထဲမှာပင် ရှိသည်။ အာကာသထဲတွင် ရူပဘုံများ သာမက အရူပဘုံများလည်း ရှိသည်ဟူ၍ ရှင်းလင်းသောအဖြေကို ဆရာတော် ပေးထား ပုံမှာလည်း နှစ်သက်ဖွယ် ရှိလှပါသည်။

ထို့ပြင် ဆရာတော်ဖော်ပြထားသော အာကာသအတွင်းရှိ နောက်ဆုံးအရူပ (နေဝသညာ နာသညာယတန) ဘုံ၏ အကွာအဝေးမှာလည်း မိုင်ပေါင်း သန်းပေါင်း ခုနစ်ထောင့်လေးရာအတွင်းတွင် ရှိလေသည်။ ထို့ကြောင့် ၃၁ ဘုံ၏အတိုင်းအတာ အကွာအဝေးသည် လကမ္ဘာထက်ပင် အဆပေါင်းများလှစွာ ကွာဝေးကြောင်း ဆင်ခြင် နိုင်ပါသည်။

နောက်ထပ် ထူးခြားလှသော ဆရာတော်၏ အာကာသဟင်းလင်းပြင် အမြင် တစ်ရပ်မှာ ဤအာကာသကြီးတစ်ခုလုံးကို သီတမီးကလာပ်တွေနှင့် ဖုံးလွှမ်းနေသည် ဟူသော အမြင်ပင်ဖြစ်သည်။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

"ဘယ်အရာဝတ္ထုတွေကမှ ထွက်လာတာမဟုတ်ဘဲ ရှေးဦးပထမ သဲသရာတည်စကဖြစ်၍နေသော သီတမီးကလာပ်တွေသည် ဤကောင်းကင်အနှံ့ အပြည့်ရှိ၏။ 'အမိုက်မှောင်' ဟူသည် ဤသီတမီးကလာပ်တို့၏ အဆင်းဝဏ္ဏပင်တည်း။ လူရိပ်ဟူသည် ဤ 'မှောင်ရိပ်မီးကလာပ်' တွေပင်တည်း"

(နာ- ၁၂၄)

အာကာသဟင်းလင်းပြင်တွင် 'အလင်း' ဟူသော ဖိုတိုအီလက်ထရစ်ဆဲလ်များသည် မူလအခြေခံရုပ်များမဟုတ် (အလင်းကား ဥတုရုပ်ဖြစ်သည်။ စကြဝဠာအာကာသ ဟင်းလင်းပြင်ထဲတွင် မူလ၌ သီတမီးကလာပ် (ဝါ) မှောင်ရိပ်ကလာပ်များကသာ စတင်တည်ရှိသည်။ ယခုလည်း အလင်းကိုကွယ်လိုက်သည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် မှောင်ရိပ်မီးကလာပ်များကသာ ချက်ချင်းလွှမ်းဖုံးသည်။ ဤအမြင်ကား ဆရာတော်၏ ထူးခြားလှသော ရူပဗေဒအမြင်ပင်တည်း။

ထို့နောက် ဆရာတော်သည် အာကာသဟင်းလင်းပြင်၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ဖွင့်ဆိုတော်မူပြန်လေသည်။

"လောက၌ တစ်စုံတစ်ခု တိုက်မိ၍ မနေရာ၊ မျက်စိဖြင့် မမြင်ရရာကို ဘာမျှရုပ်မရှိသော ဟင်းလင်းပြင် ကောင်းကင်အာကာသဓာတ်ဟု မှတ်ထင်ပြုလုပ် သမုတ်ခေါ်ဆိုကြရ၏။ ပရမတ္ထသဘာဝအရာကား အပ်နဖားပေါက်လောက်မျှ အပ်သွားချစရာနေရာလောက်မှ ပရမာဏုမြူတစ်လုံးစာလောက်မျှ ရုပ်မရှိဘဲ ဟင်းလင်းလပ်၍နေသောနေရာဟူ၍ မရှိပြီ။ အကုန်လုံး ရုပ်ကလာပ်ကလေးတွေ တစ်ခုနှင့်တစ်ခု စပ်ကြားစပ်ကြားကိုသာ ကောင်းကင်အာကာသဓာတ်ဟု မှတ်ရမည်တပည့်တို့"

(နာ- ၁၂၇)

အထက်ပါ ဟောကြားချက်အရ ဆရာတော်သည် အာကာသဟင်းလင်းပြင်ကို ဘာမျှမရှိသောအရာဟု ရှုမြင်ထားခြင်းမရှိသည်မှာ ထင်ရှားသည်။ အာကာသဟင်းလင်းပြင်ကြီး တစ်ခုလုံးမှာ ရုပ်ကလာပ်များ လွှမ်းဖုံးနေသည်ဟူ၍သာ ရှုမြင်ထားသည်ကိုလည်း သတိပြုသင့်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဆရာတော်က

"ပရမတ္ထရုပ်ကလာပ်ကလေးတွေ၏ အကြားအကြားမျှသာ ဖြစ်သော ဤကောင်းကင်အာကာသဓာတ်ကိုကား ပကတိမံသမျက်စိဖြင့် ကြည့်၍ သိနိုင်မြင်နိုင်တော့သည်မဟုတ်ဘူး တပည့်တို့၊ ဉာဏ်မျက်စိဖြင့် ကြည့်မှသာ သိနိုင်မြင်နိုင်တော့သည်။ ထို့ကြောင့် ဉာဏ်မျက်စိနှင့်သိရန် မြင်ရန် ထိုအကြောင်းကို ဆရာပြဆိုဟောကြားအံ့

ရေထဲမှာလည်း အကြားကြည့်၍ မမြင်၊ နို့ရည်တွေထဲမှာလည်း အကြားကြည့်၍ မမြင်၊ ထိုရေထဲသို့ နို့ရည်ကို လောင်းထည့်လိုက်လျှင် အကုန်ပျံ့နှံ့၍သွား၏။ ရေတွင်းသို့ နို့ရည်မရောက်သောနေရာ၊ နို့ရည်တွင်းသို့ ရေမရောက်သောနေရာဟူ၍

ပရမာဏုမြူတစ်လုံးစာမျှလောက် မရှိပြီ။ အကုန်လုံး ပျံ့နှံ့၍နေကြ၏။ ထိုသို့ရောနှော ... ဟုမှတ်ချင်းကားရောကြသည်ဖြစ်၍) အကြမ်းမျက်မြင်အားဖြင့် ရော၍နေသည်ဟူ၍ပင် ... ၏။ သို့ဆိုသော်လည်း ရေကလာပ်ဟာ နို့ရည်ဖြစ်၍မသွား၊ နို့ရည်ကလာပ်အတွင်း ... ဝင်၊ နို့ရည်ဖြစ်၍မသွား၊ နို့ရည်ကလာပ်အတွင်းသို့မဝင်၊ နို့ရည်ကလာပ်ကလေးတွေ ... တစ်ခုနှင့်တစ်ခုစပ်ကြားသို့ ရေ၊ ရေကလာပ်ကလေးတွေ တစ်ခုနှင့်တစ်ခုစပ်ကြားသို့ ... ည်အားဖြင့် တစ်ခုအကြားတစ်ခုသာ စိမ့်ဝင်၍နေကြ၏။ ပရမတ္ထကလာပ်ချင်းကား ... ရာကြပြီ။ ထိုသို့ မရောခြင်းကြောင့်ပင်လျှင် မီးခွင်ပေါ်မှာတည်၍ နဖြူကြီးဟူ၍လည်း ... ကောင်း၊ မရိုးဟူ၍လည်းကောင်း ခေါ်ကြသော ကျွဲနို့ပင်က အရိုးစိုနှင့်မွှေလျှင် နို့ရည် ... ၍ မာသွား၏။ ရေကား ရေအတိုင်းပင် ကျန်ရစ်ခဲ့၏။ ရေနှင့်နို့ရည် ပျံ့နှံ့၍နေကြရာ ... အကယ်၍ ရေအတွင်း၌ အကြားကောင်းကင်အာကာသ မရှိငြားအံ့၊ ရေအကြားသို့ ... ည်မဝင်နိုင်ရာ၊ မပျံ့နှံ့နိုင်ရာ။ ထို့ကြောင့် မျက်စိနှင့် မမြင်ရသော်လည်း ဤရေတို့၊ ... ည်တို့အတွင်း၌ အကြား ကောင်းကင်အာကာသဓာတ်တွေ ဆေ့၍စပ်၍နေဟန်၏ဟူ၍ ... တ်ရမည်၊ သိရမည်"

ဤသို့ဆိုလျှင် ဆရာတော်သည် အာကာသဓာတ်၏ သဘောရုပ်ကို ထင်အောင် ... သရုံမှုမက ဘုရားလက်ထက်တော်အခါက အနာဂါမ်တည်ပြီး ဟတ္ထတဥပါသကာ ... သည် သေလွန်သည်ရှိသော သုဒ္ဓါဝါသအဝိဟာဘုံသို့ရောက်၍ ဂါမခေတ်ဆုံး ခေတ် ... လောက်လုံးပတ် ကိုယ်တည်ရှိသော အတ္တဘောကြီးဖြင့် ဗြဟ္မာဖြစ်ပုံ၊ ထိုဗြဟ္မာ ... သည် ဗြဟ္မာဖြစ်စ၌ပင် ဗြဟ္မာကိုယ်ကြီးနှင့် ဘုရားရှင်ကို ဖူးမြင်လာပုံ၊ ထိုအခါ၌ ... ဗြဟ္မာကြီးသည် ဗြဟ္မာပြည်ဖြစ် အလွန်နုနယ်သိမ်မွေ့သော ကိုယ်ကြီးအတိုင်းသာ ... ခဲ့သောကြောင့် ထိုဗြဟ္မာ၏ကိုယ်ကောင်ကြီးသည် မြေကြီးထဲသို့ စိမ့်ဝင်၍သွားပုံ၊ ... အဖြစ်ကို မြတ်စွာဘုရားမြင်တော်မူလျှင် 'ဩဠာရိကံ ရူပံ နိမ္မိနာဟိ' (ဗြဟ္မာကြီး ... ကို ကြမ်းတမ်းအောင် ဖန်ဆင်းလော့) ဟု ဆိုမှ ဗြဟ္မာကြီးသည် နတ်ရုပ်နီးပါး ... မ်းတမ်းအောင် ဖန်တီးလေသည်။ ထိုအခါမှသာ မြေပေါ်မှရပ်တည်နိုင်ပုံကို ဥပမာ ... တ်ဆောင်၍ ပြလေသည်။ ထို့နောက် ဗြဟ္မာရုပ်သည် ရေကဲ့သို့မဟုတ်ဘဲ သုံးဆယ် ... ကောဋ္ဌာသအစု ခန္ဓာမျိုးပင်ဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုခန္ဓာသည် နူးညံ့လွန်းသောကြောင့် ... ကြီးထဲသို့ စိမ့်ယိုနိုင်ကြောင်း

သို့ဆိုလျှင်

"မြေကြီးထဲသို့ စိမ့်ယိုသော် ဗြဟ္မာကြီး၏ ခြေထောက်တွေ ရတ်ပြတ်မှ ... မကုန်ပြီလောဟူမူ မရတ်ပြတ်နိုင်၊ မပျက်စီးနိုင်၊ သံကွန်ယက်အုပ်ဆောင်းတွေကို ... ထွာထပ်၍ အရောင်လုံး အခိုးလုံးမီးတောက်ကြီးတို့ကို အုပ်သော မီးတောက်တွေ ... သည် သံကွန်ယက်သို့ စိမ့်ဝင်၍ အပေါ်သို့ထွက်၏။ သံကွန်ယက်သည်လည်း မပျက်၊ မီး

www.burmeseclassic.com

တောက်လုံးလည်း မပျက်၊ တစ်ဖန် မီးတောက်ကိုနုတ်ယူပြန်သော် မီးတောက်မီးတော
အတိုင်းပင် နေဘိသကဲ့သို့ မှတ်ရမည်။

ထို့အတူ လူကဲ့သို့ ပူးဝင်သောနတ်တွေလည်း ရှေးဦးစွာ နှလုံးဘူးကိုပိတ်သ
လည်းကောင်း၊ နှလုံးသွေးကို ဖောက်ပြန်အောင် လုပ်သဖြင့်လည်းကောင်း၊ တစ်စုံတ
သော အကြောင်းဖြင့် စိတ်နုအောင်လုပ်၍ ဘဝင်ကျစေ၍ သတိမေ့လျော့သော
မိမိရုပ်ကို မသိမ်မွေ့လျှင် သိမ်မွေ့အောင် ဖန်ဆင်း၍ လူ၏ကိုယ်တွင်းသို့ စိမ့်ပျံ့နှံ့စေ
ထိုနတ်မထွက်မချင်း လူ့စိတ်ဘဝင်မှာ မထ....''

အာကာသဓာတ်ကို အကြောင်းပြု၍ နတ်များ အစိမ်းသရဲများ လူကိုယ်တွ
သို့ ပူးဝင်ပျံ့နှံ့နေပုံကို ဆိုပြီးနောက် ဆရာတော်သည် လူလူချင်းဖြစ်သော 'စုန်
ဆိုသော ဇော်ဂီနီတို့၏ လူတို့၏ကိုယ်တွင်းသို့ ပူးဝင်နိုင်ပုံသဘောကို အာကာသသဘော
ဖြင့်ပင် ရှင်းပြတော်မူပြန်သည်။

ဤသို့ စုန်းအကြောင်း ယောဂိနီအကြောင်းရှင်းရာတွင် ဆရာတော်သည်
ပါဠိတော်ကိုအားကိုးပြု၍ ရှင်းပြတော်မူသည်။ အကျွန်ုပ်တို့သည် စုန်းပယောဂစသည်
သိပ္ပံနည်းမကျသော အယူသည်းမှုများဟူ၍သာ သာမန်ကာလျှံကာ စဉ်းစားခဲ့ကြ
ဆရာတော်၏ ယုတ္တိပါသော ရှင်းလင်းချက်များကို လေ့လာရသောအခါမှ မူလ
အယူအဆများကို စွန့်ကာ ပေါ့ပေါ့တန်တန် မစဉ်းစားဝံ့ဖြစ်ရ၏။ ဆရာတော်သည်
ယောဂိနီအကြောင်းကို အာကာသဓာတ်နှင့်စပ်ကာ အောက်ပါအတိုင်း ဆိုတော်မူ
သည်။

''ပါဠိတော်၌ ဟောတော်မူအပ်သော တန်ခိုးဆယ်ပါးတို့တွင် စုန်းတို့၏တ
ခိုးကို ကမ္မဇိဒ္ဓိတန်ခိုးဟု မှတ်အပ်၏။ အတတ်ပညာအစွမ်းနှင့်ယှဉ်သောတန်ခိုး
ဝိဇ္ဇာမယိဒ္ဓိတန်ခိုးဟု မှတ်အပ်၏။ ဆင်ကွပ်၊ နဖားတပ်၊ ရွာသူ၊ ရွာသမီး၊ က
အိမ့်တလိမ့်၊ ဇောဂိနီဟု စုန်း (၇) မျိုးရှိ၏။ ခုနစ်မျိုးတို့တွင် အိမ့်တလိမ့်စုန်း၊ ဇော
ဂိနီစုန်းတို့ကား အတတ်ပညာမဖက်၊ သက်သက် မိမိကိုယ်ထဲမှာ ဗိမာန်နှင့်တကွဖြစ်
နေလာသော ဂန္ဓဗ္ဗနတ်၏အာနုဘော်ကြောင့် မိမိတို့ကြံတိုင်းစည်တိုင်း ဖြစ်လေတော့
၏။ ဖမ်းစားနိုင်တော့၏။ ထိုစုန်းကို မသင်ဘဲ တတ်ခြင်းကြောင့် 'ဝမ်းတွင်းစုန်း'ဟု
ခေါ်ကြ၏။ ကြွင်းသောစုန်းငါးမျိုးတို့ကား အတတ်ပညာဖြင့်ဖြစ်သော စုန်းတို့တည်း
ပညာဖြင့် ဗူးသွင်းခြင်းဟူသော ဗိမာန်ဆောက်၍ပေးလျှင် ဂန္ဓဗ္ဗနတ်လည်း ကိုယ်ထဲ
နေလာတော့၏။ လူထဲမှာ ဖြစ်လာနေလာသောနတ်ကို ပါဠိတော်၌ ဂန္ဓဗ္ဗနတ်ဟုခေါ်၏

ဆလာက၌ ယောဂိနီဟူ၍လည်းကောင်း၊ ယကို ဇပြု၍ ဇောဂိနီဟူ၍လည်း
ကောင်း ခေါ်ကြ၏။ ထိုဇောဂိနီနတ်တို့၏ မှီရာ ကပ်ငြိရာလူကို စုန်းဟူ၍ခေါ်ကြ၏

ခြေကြီးထဲသို့စိမ့်ဝင်နိုင်သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ သံကွန်ယက်ကို ဖောက်

မီးတောက်မီးလျှံ တတ်နိုင်သကဲ့သို့လည်းကောင်း ရုပ်ကြမ်းတို့၏ [illegible] ရှိ
သော အာကာသဟင်းလင်းပြင်ဓာတ်ကြောင့် ရုပ်နုတို့သည် ထိုရုပ်ကြမ်းသို့ [illegible]
နည်းနိုင်ပုံသဘာဝအရ ဆရာတော်သည် စုန်းပူးနိုင်ခြင်း၊ လူ့ကိုယ်တွင်းသို့ ဂန္ဓဗ္ဗနတ်များ
ဗိမာန်နှင့်တကွ လာရောက်နေခြင်းကို ပြလေသည်။ မှော်ဆိုသည်မှာလည်း ကပ်ငြိခြင်း
သဘောကို ဆိုသည်။ မှော်အတတ်ကို လိုက်စားသောသူတို့မှာ ဂန္ဓဗ္ဗနတ်များ ၎င်းတို့
ကိုယ်မှာကပ်ငြိလာခြင်းပင်ဖြစ်ကြောင်း လေ့လာဖူးပါသည်။

ထို့ပြင် ဆရာတော်က အနန္တစကြဝဠာအဆုံးအထိ အာကာသဓာတ်သည်
တစ်ဆက်တစ်စပ်တည်း တည်ရှိကြောင်း၊ အာကာသဓာတ်သည် ကျန်သောရေ၊ မြေ၊
လေ၊ မီးဓာတ်ကြီးလေးပါးနှင့်လည်း မကင်းဘဲ တစ်ဆက်တစ်စပ်တည်း ဖြစ်၍နေသည်
ဟု ဆိုထားလေသည်။

ထို့နောက် ဆရာတော်က

''တပည့်တို့၊ ဤရုပ်နာမ်ငါးပါးတို့တွင် အာကာသဓာတ်သည်ကား မုချဆက်
ဆက်အားဖြင့် တစ်ခုတည်းသာတည်း။ ကြီးယာသတ္တိသဘောတရားကိုလည်း မရှိ၊
သက်သက်အချည်းနှီး ဟင်းလင်းလင်း၍ နေခြင်းမျှသာဖြစ်သော ပညတ်အသင်္ခတဓာတ်
တည်း၊ ထိုအသင်္ခတဓာတ်ထဲ၌ အခိတဖြစ်သော ဓာတ်ကြီးလေးပါးတို့သည် ပရမတ္ထ
ကလာပ် သမုတကလာပ်နှစ်မျိုး ဖွဲ့စည်းလျက် ကောင်းကင်အာကာသနှင့် အပြည့်ဖြစ်၍
နေကြ၏။''
ဟူ၍ အာကာသဟင်းလင်းပြင်၏ သဘောကို ထင်ရှားသိလွယ်အောင် ဖော်ထုတ်ပြသ
တော်မူလေသည်။ ဆရာတော်၏ အမြင်ကား နက်ရှိုင်းကျယ်ဝန်းလှပါဘိ။

www.burmeseclassic.com

စက်ရုပ်နှင့် စိတ်ပြဿနာ

အစကတော့ လူသည် စက်တွေကို ကိုယ်ပွားအဖြစ် ဖန်တီးခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည်။ လူသက်သာအောင် စက်များအား လူတွေအတွက် အပင်ပန်းခံနိုင်းဖို့ ဖြစ်သည်။ ကြာသော် စက်များက လူထက်သာပြီး အစွမ်းထက်လာသည်ကို တွေ့ရသည်။ လူဆယ်ယောက် လုပ်ရသည့်အလုပ်ကို စက်တစ်လုံးတည်းနှင့် ပြီးသည်။ ၂၄ နာရီပတ်လည် အလုပ်လုပ်နိုင်သည်။ လူတွေ လက်နှင့်လုပ်သည့် ကုန်ပစ္စည်းထက် စက်နှင့်ထုတ်လုပ်သော ကုန်ပစ္စည်းက ပိုကောင်းသည်။ ပိုနိုင်သည်။ ပို၍သေသပ်သည်။ ပို၍များလည်း များသည်။ တဖြည်းဖြည်းနှင့် လူတွေ စက်နောက်သို့ လိုက်လာရသည်။ လူ့ဘဝအခြေအနေ အရပ်ရပ်ကို စက်များက ဒိုင်ခံ၍ ပြောင်းလဲပစ်သည်။ လူ့ဘဝ၏တိုးတက်ခြင်း၊ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းမှန်သမျှကိုလည်း စက်ဖြင့်သာ တိုင်းတာ၍ရတော့သည်။ ဤလောက၌ လူကိုပင် အထွတ်အမြတ်ထားရမည်လား၊ စက်ကိုပင် လူ့ထက်ပို၍အထွတ်တင်ရမည်လား၊ စဉ်းစားစရာပြဿနာ ဤကာစလေသည်။

ယခုတော့လူသည် ကိုယ့်အတတ်နှင့်ကိုယ်စူး၊ ကိုယ့်ရှူးကိုယ်ပတ်သည့်ကိန်းဆိုက်ပြီ။ လွန်ခဲ့သောနှစ်က ဂျပန်နိုင်ငံတွင် 'စက်ရုံ လုပ်သားစက်ရုပ်' (ဖက်ထရီ ရိုဘော့) တစ်ကောင်က လူတစ်ဦးကို ညှစ်သတ်ပစ်သည်ဆိုသော သတင်းထွက်လာသည်။

'အတတ်ကျူးတော့ ဘီလူးဖြစ်' ဆိုသောစကား မြန်မာမှာ ကြားဖူးသည်။ နိုင်းကောင်းမှန်း သိသောအခါ လူသည် စက်တွေကို လူနှင့်မတူတူအောင် ဖန်တီးဖို့ ကြိုးစားခဲ့ကြသည်။ စက်ကိုမြင်ပြီး သိတတ်အောင်၊ ကြားပြီး သိတတ်အောင်၊ အမိန့်ပေးပြီး နိုင်းသမျှကို နားလည်ပြီး လုပ်တတ်အောင်၊ သည်လောက်နှင့်လည်း အားမရသေး။ လူလို စကားပြောတတ်စေချင်သေးသည်။ စကားကို နားလည်စေချင်သေးသည်။ ကျေနပ်ပြီလား၊ လူ့အလို နတ်မလိုက်နိုင်သော်လည်း လူ့အလိုကို လူကလိုက်နိုင်အောင် စက်တွေကိုဖန်တီးဖို့ သိပ္ပံပညာက သင်ပေးသည်။ စက်တွေ စကားပြောတတ်၊ စကားနားလည်တတ်၊ အလွန်ခက်ခဲနက်နဲသော ပြဿနာပုစ္ဆာကြီးတွေကို မြန်လည်းမြန်၊ မှန်လည်းမှန်အောင် တွက်တတ်ချက်တတ်၊ ဆရာဝန်တွေ မျက်စိလည်သည့်ရောဂါတွေကိုလည်း စက်တွေက ရောဂါရှာဖွေပေးတတ်ပြီ။ အာကာသအတွင်းသို့လည်း လူ့ထက်ဦးစွာသွားပြီး လူတွေသိချင်သမျှ ရာသီဥတုအကြောင်းတွေ၊ တခြားဂြိုဟ်တွေအကြောင်း

တွေ၊ သယံဇာတအကြောင်းတွေကိုလည်း အံ့မခန်းလိလိတွေသူ၊ သတင်းပို့မှုင်း ထူထောင်ကူညီနေတတ်ပြီ။

ဒါကိုပင် လူက အားမရသေး။ သည်မျှနှင့်လည်း မတင်းတိမ်သေး။ စက်တွေကို လူတွေလိုပဲ အာရုံခံစားတတ်စေချင်သေးသည်။ အပူ၊ အအေး၊ အကြီး၊ အသေး၊ အပျော့၊ အမာ၊ အနံ့၊ အရင့်၊ အနီ၊ အဝါ၊ အချော၊ အကြမ်းစသည့်အာရုံတွေကို စက်တွေက သိအောင်ဖန်တီးကြပြန်သည်။ ဖန်တီးသလောက်လည်း ဖြစ်နေသည်။ အလည်နှုန်နယ်ကျွံဆိုသောစကားအတိုင်း လုပ်ရင်းလုပ်ရင်း ခုတော့ စက်ထဲကို 'စိတ်' ထည့်ဖို့ ကြံစည်သည့်ကိန်း ဆိုက်နေပြီ။

တစ်ဘက်က ကွန်ပျူတာခေါ် အီလက်ထရွန်းနစ် စက်ဦးနှောက်တွေကို ဖန်တီးပြီ။ တစ်ဘက်ကမူ ယခင်က ယန္တရားဆန်စွာ တစ်ခုတည်းကိုသာ လုပ်တတ်သော စက်များအစား လူနှင့်တူစွာ အလုပ်အမျိုးမျိုးကို အစီအစဉ်ဖြင့် လုပ်တတ်သော 'ရိုဘော့' ခေါ် စက်ရုပ် (လယ်တီဆရာတော်က စက်သူယောင်ရုပ်ဟုခေါ်သည်။) ကို တီထွင်ဖန်တီးကြပြန်သည်။ ထိုပညာနှစ်ခုကို 'ဆိုင်ဘာနက်တစ်'* ခေါ် ထိန်းချုပ်တွက်ချက်မှုပညာရပ်ဖြင့် ပေါင်းစပ်၍ ဖန်တီးသောအခါ စက်ရုပ်တွေမှာ လူ့အသိဉာဏ် ရရှိလာသည်။ အစက လက်သုံးကိရိယာအဖြစ် စေခိုင်းဖို့လောက်သာ ရည်ရွယ်ခဲ့သော စက်ရုပ်တွေမှာ အသိဉာဏ်ရှိလာသောအခါ ၎င်းတို့၏စွမ်းဆောင်မှုတွေကလည်း ကြောက်ခမန်းလိလိတိုးတက်လာသည်။

တစ်နေ့သော် စက်က လူကို အဘက်ဘက်က ကျော်လာပြီး လူတွေကိုပင် စက်က ပြန်နိုင်းတော့မည့်အခြေအနေမျိုး ဆိုက်ရောက်လာတော့မည်လားဟူသော စိုးရိမ်စိတ်သည် ယခုပင် လူတွေကြားမှာ ပေါ်လာရပြီ။ အနာဂတ်မှာ ဖြစ်ပေါ်လာမည့် အခြေအနေများကို ကြိုမြင်တတ်ကြသည့် သိပ္ပံဝတ္ထုရေးဆရာများသည် ယခု စက်ထဲကို စိတ်ထည့်ခြင်းဖြင့် ဖြစ်ပေါ်လာမည့် ပြဿနာအရပ်ရပ်ကို ကြိုတင်တွေးရှုနေကြပြီ။

ထိုသိပ္ပံဝတ္ထုရေးဆရာများအနက် ကာပက်+ မှသည် ယခုအထင်ရှားဆုံး သိပ္ပံဝတ္ထုရေးဆရာ အိုက်ဇက်အာဆီမော့ဗ်** အထိ ပုဂ္ဂိုလ်များသည် 'စက်ရုပ်နှင့် စိတ်ပြဿနာ' ကို အထူးဦးစားပေး ရေးသားနေကြပြီ။

(ဤပြဿနာနှင့်ပတ်သက်၍ ၁၉၈၅ ခု၊ ဖွန်လထုတ် သဘင်မဂ္ဂဇင်းတွင် စာရေးသူသည် အိုက်ဇက်အာဆီမော့ဗ်၏ ဆဂ္ဂရီဂေးရှင်းနစ်*** (တသီးတသန့်နေခွဲသူ)

---

* cybemetics
+ Capek
** Isaac Asimov
*** Segregationist

www.burmeseclassic.com

သိပ္ပံဝတ္ထုတစ်ပုဒ်ကို 'သဘာဝအတိုင်း ကောင်းပါတယ်' အမည်ဖြင့် မြန်မာပြန်ပြီး
သည်။ ထိုဝတ္ထုတွင် ယခုအခါ လူတွေ စက်ကိရိယာများဖြင့် နလုံးတု၊ ကျောက်
တု အစားထိုးကုသခြင်းဖြင့် မိမိတို့ကိုယ်ကို စက်ရုပ်နှင့်တူအောင် ဖန်တီးဖို့ စိတ်
ထက်သန်နေကြပုံနှင့် 'မယ်ဇာယ်လို'* ခေါ် စက်ရုပ်တွေက လူ့အသွေးအသားမျိုး
လိုချင်နေကြပုံကို အာဆီမော့ဗ်က သရော်ထားသည်ကို ဖတ်ရှုကြည့်လျှင် ယ
စက်မှုခေတ် အတွေးအမြင်ပြဿနာတစ်ရပ်ကို သဘောပေါက်လွယ်ပါသည်။)

တချို့ကလည်း တွေးထင်နေကြသည်။ စက်သည် ဘယ်လောက်ပဲအသိဉာ
ရှိသည်ဆိုဆို လူ့အသိဉာဏ် လူ့အတွေးအခေါ်မျိုးတော့ ဘယ်နည်းနှင့်မျှ မရနိုင်
ဆိုကြသည်။ သူတို့၏အကြောင်းပြချက်မှာ လူသည် မိမိနှင့်ဆန့်ကျင်ဘက် အတွေးမျ
ကို တွေးခေါ်၍ ပြောင်းပြန်ဆန့်ကျင်ဘက်သဘောဖြင့် ကြံစည်ဖန်တီးလုပ်ကိုင်တတ်သည်
ထိုအချက်သည် လူနှင့် စက်၏ဆန့်ကျင်ဘက် (ဝါ) ခြားနားချက်ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်

ယခု ၂၀ ရာစုခေတ် နှောင်းပိုင်းမှစ၍ အနောက်တိုင်းနှင့် ဂျပန်နိုင်ငံ ကွန်ပျူတာ
ယဉ်ကျေးမှု ထွန်းကားလာသည်။ စက်ရုံ အလုပ်ရုံ၊ ရုံး ကျောင်းနှင့် တချို့အိမ်များတွင်
ယခုခေတ်စားလျက်ရှိသော 'မိုက်ခရိုကွန်ပျူတာ' များ နေရာယူလျက်ရှိသည်။ ပညာ
ရေးတွင်လည်း ကွန်ပျူတာပညာရေးစနစ် ထွန်းကားလာသည်။ ကလေးသူငယ်များသည်
မိမိတို့ဦးနှောက်ဉာဏ်ကို အသုံးပြုပြီး မစဉ်းစားတော့။ ကွန်ပျူတာကိုသာ အားကိုး
စဉ်းစားတွက်ချက်ခြင်းအတွက် ဝေဖန်သံများလည်း ထွက်လာသည်။ ကွန်ပျူတာသည်
ဘယ်လောက်ပင် အသိဉာဏ်ရှိသည်ဆိုဆို (လူဖန်တီးထားသည့် ပစ္စည်းဖြစ်ခြင်းကြောင့်
လူ့အသိဉာဏ်ကို အပြည့်အဝမီနိုင်ဖို့တော့ ဘယ်နည်းနှင့်မျှ မဖြစ်နိုင်ဟူ၍လည်း ထော
ပြကြသည်။

အမှန်မှာ ကွန်ပျူတာကို အပြစ်ဆိုဖွယ်ရာ အကြောင်းတစ်စုံတစ်ရာ မရှိချေ
လူ့ယဉ်ကျေးမှုနယ်ပယ်တွင် ကွန်ပျူတာ၏တန်ဖိုးသည် ကွန်ပျူတာမတတ်နိုင်သော
အစိတ်အပိုင်းအပေါ်မှာ မတည်ပါ။ ကွန်ပျူတာက ဘယ်ရွေ့ဘယ်မျှ တတ်နိုင်သနည်း
ဆိုသော အချက်များပေါ်မှာသာ တည်ပါလိမ့်မည်။ တစ်နည်းဆိုသော် ကွန်ပျူတာသည်
လူ့ထိုးထွင်းဉာဏ်များသလောက် တာမသွားနိုင်ဘူးပဲထားဦးတော့၊ ကွန်ပျူတာဉာ
ရှိသလောက် ဆောင်ရွက်ပေးသည့် အစိတ်အပိုင်းကပင် လူ့အတွက် ကောင်းကျိုးများ
ပြီး စက်ရုပ် လူကို အန္တရာယ်ပြုမည်လား၊ ပြန်သတ်မည်လားဆိုသည်မှာ လူသားအ
သက်ငင်ပြဿနာမဟုတ်သေးချေ။

ယခုလက်ငင်း စဉ်းစားရှုမြင်သင့်သော ကိစ္စရပ်သည် (လောလောဆယ်တွင်

---

* Metallo

ရှိသည်။ ပထမအချက်သည် ကွန်ပျူတာသည် စဉ်းစားတွေးခေါ်တတ်သလား
သည့်အချက်ဖြစ်သည်။ ထိုအချက်သည် အတတ်ပညာပိုင်းဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းသဘော
သည့် ပြဿနာဖြစ်သည်။

ဒုတိယအချက်သည် ကွန်ပျူတာမှာ စဉ်းစားဉာဏ်ရှိသင့်သလား ဆိုသည့်အချက်
သည်။ ထိုအချက်သည် ကျင့်ဝတ်ပိုင်းဆိုင်ရာကောင်းမှု၊ မကောင်းမှုသဘောပါသည့်
ပြဿနာဖြစ်သည်။

ထိုပုစ္ဆာနှစ်ရပ်စလုံးအတွက် အဖြေကို ရှာနိုင်ရန်မှာ 'စဉ်းစားသည်' ဆိုသော
စကား၏နက်ကို ဦးစွာရှာဖွေဖို့ လိုပေလိမ့်မည်။ 'အတွေး (ဝါ) ဆင်ခြင်စဉ်းစားခြင်း'
သည်မှာ အဘယ်ကို ဆိုလိုသနည်း။ ဤပုစ္ဆာကို အဖြေရှာသင့်ပါသည်။

အဖြေရှာမည်ဆိုလျှင်လည်း 'အတွေး'* ဆိုသော စကားနှင့်ပတ်သက်၍ ခေတ်
ဆက်ဆက်တွင် ကွဲပြားခြားနားသော အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်နှစ်မျိုး (အနည်းဆုံး)
ကြသည်ဆိုသော အချက်ကိုလည်း သတိမူသင့်ပါသည်။ ထို့ပြင်တဝ ထိုကဲ့သို့ ကွဲ
ခြားနားသော ဆန့်ကျင်ဘက်အယူအဆများသည် တစ်ခေတ်တွင် တစ်မျိုးပြောင်းလဲ
ပေါ်နေကြသည်ဆိုသော အချက်ကိုလည်း ထည့်တွက်ရပေလိမ့်မည်။

တစ်ခုသောအယူအဆအရ 'အတွေး' ဆိုသည်မှာ ခေတ်တစ်ခေတ်၏ ထင်မြင်
ဆပုံများကို ကြေးမုံသဖွယ် ထင်ဟပ်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်ဟု ဆိုခဲ့ဖူးသည်။ ထိုအခါ
ခြားဒဿနဂိုဏ်းသားများက 'အတွေး'သည် သူ့ကိုယ်သူ ပြန်၍တွေးမြင်ထင်ဟပ်ခြင်း
ပြုနိုင်။ ထိုသို့ ပြန်လည်ထင်ဟပ်မည်ဆိုလျှင် ထိုအတွေး (ဝါ) စဉ်းစားဆင်ခြင်ခြင်း
သည် သူ့ကိုယ်မှအပြင်သို့ ခုန်ထွက်နိုင်မှဖြစ်မည်။ (ကြေးမုံပြင်သည် တခြား (အပြင်အပ)
ရုပ်များကို ထင်ဟပ်၍ပြနိုင်သော်လည်း ၎င်း၏အရိပ်ကိုမူ ၎င်းကိုယ်တိုင် ထင်ဟပ်၍
ပြနိုင်သကဲ့သို့ဖြစ်ကြောင်း ဆင်ခြင်ရာသည်။) ထို့ပြင်တဝ 'အတွေး' ဟူသည် အတွေး
မြင်ဖြင့် ကြံစည်ဖန်တီးထားသော (အနုပညာ၊ သိပ္ပံပညာ၊ စိတ်ကူးစိတ်သန်းများ)
ဖြင့် ရှုမြင်သုံးသပ်ရာမှ ဖြစ်ပေါ်လာသော 'နားလည်မှု' လည်းမဟုတ်ဟု ဆိုလာခဲ့ကြ
သည်။

ရှေးက စိတ်ပညာဆရာများနှင့် ဒဿနဆရာများကလည်း 'စိတ်' ဆိုသော
စကားကို အဓိပ္ပာယ်အမျိုးမျိုး ဖွင့်ခဲ့ကြဖူးပြီ။

'စိတ်' သဘောတစ်ခုလုံးကို နားလည်အောင် မကြိုးစားမီ စဉ်းစားခြင်း၊
ဆင်ခြင်ခြင်း၊ တွေးခေါ်ခြင်း (ဝါ) အတွေးသဘောမျှကို သီးခြားစူးစမ်းလျှင်လည်း
နိုင်ပါသည်။

---

* thought

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ကျွမ်းကျင်မှု (၁) အတွေးသဘောတွင် နားလည်သဘောပေါက်ခြင်း ယေဘုယျတရားကိုယ်သဘောကို ဆင်ခြင်ပူခြင်း[၂]၊ အာရုံစုစည်းခြင်း[၃]၊ စီမံခန့်ခွဲခြင်း သင့်တော်အောင်ညှိနှိုင်းခြင်း[၅] စသောသဘောများလည်းပါသည်။ ချင့်ချိန်မှု[၆]၊ သုံးသပ် ကြောင်းကြံမှု[၇]၊ စွဲလမ်းမှု[၈]၊ နှလုံးလမ်းရာဖွေမှု[၁၀]၊ အာရုံစူးစိုက်မှု[၁၁]၊ ခွဲခြားဝေဖန် စသောသဘောများလည်း ပါသည်။

စိတ်ကူးသည်၊ မျှော်လင့်သည်၊ ချစ်ခင်စုံမက်သည်၊ ဒွိဟဖြစ်သည်၊ လွမ်း သည်၊ ယိုင်ညွှတ်သည်၊ သံဝေဂရသည်၊ တပ်မက်သည်၊ ထောင်လွှားသည်၊ ရန်ညို သည်၊ ဝမ်းမြောက်ကြည်နူးသည်၊ ရှက်သည်၊ သံသယဝင်သည်၊ မုန်းသည်၊ ပူဆွေး နာခံသည်၊ သစ္စာစောင့်သိသည်၊ အကျင့်သီလရှိသည်၊ အနစ်နာခံသည်၊ ဘဝရည်မှန်း ရှိသည်စသော သဘောအားလုံးသည်လည်း အတွေး (ဝါ) တွေးတောဆင်ခြင် သဘောတွင် ပါသည်။ ဤကိစ္စအားလုံးသည်သည် သိမှုနှင့်ဆိုင်သည်၊ စိတ်၏အ များဖြစ်ကြကုန်သည်။ စိတ်၏အလုပ်ကား များလှဘိသည်။

ဗုဒ္ဓအဘိဓမ္မာ သင်္ဂြိုဟ်ကျမ်းများ၌ စိတ်နှင့်ယှဉ်တွဲ၍ဖြစ်ပေါ်သော (စေတသိ ကို ၅၂ မျိုး အတိအကျ ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ အာရုံကို သိမှု (ဝိညာဏစိတ်) က တစ်ခုဖြစ်ပေါ်ရာတွင် ထိတွေ့မှု (ဖဿ)၊ ခံစားမှု (ဝေဒနာ)၊ မှတ်သားမှု (သညာ မိမိနှင့်အတူနေသော စေတသိက်တရားများကို စေ့ဆော်မှု (စေတနာ) စသည်အ သဘောမျိုးပေါင်း ၅၂ မျိုးဖြစ်သည်။ စိတ်သန္တာန်၌ သိမှုကလေးတစ်ခု ဖြစ်ပေါ် ရှင်းလင်းဖော်ပြထားသော ပဏ္ဍိတဝေဒနိယဒီပနီကျမ်းလာ သေကျှတောင် ဆရာ ၏ အဆိုအမိန့်သည် မှတ်သားဖွယ်ကောင်းလှသဖြင့် ဤတွင် ဖော်ပြလိုပါသည်။

ဆရာတော်က

"တပည့်တို့၊ ဤကဲ့သို့ စိတ်သန္တာန်၌ တစ်ခုသောတရား ထင်ရှားပေါ်ထ လျှင် ဤပေါ်ထလာသောတရားနှင့် လိုက်လျောနိုင်သော၊ သဘောတူသောတရား လည်း ထကြ၊ ထွန်းလင်းကြကုန်သည်။ မလိုက်လျောနိုင်သော၊ သဘောမတူသော ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော တရားတို့ကား မပေါ်ထလာနိုင်ပြီ။ ဝပ်၍ ငုပ်၍သာသွား လေတော့၏။ တပည့်တို့၊ တစ်ခါတစ်ရံလည်း ဤစိတ်သည် တစ်စုံတစ်ခုသောအကြောင်း ကြောင့် အားငယ်၏၊ သေးငယ်၏၊ ထိုစိတ်အားငယ်သောအခါ စိတ်သန္တာန်၌ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ အလောဘ၊ အဒေါသ၊ အမောဟ၊ ဝိတက်၊ ဝိစာရ၊ ဝီရိယအစရှိသော အားကောင်းသော ထွားကျိုင်းသော စေတသိက်တို့သည် မထနိုင်၊ မထွန်းလင်းနိုင်ပြီ။ ဝပ်၍ ငုပ်၍ နေကြလေကုန်၏။ စိတ်ကဲ့သို့ အားကောင်းခြင်း၊ အားညံ့ခြင်း၊ သေးငယ် ခြင်း၊ ကြီးထွားခြင်း၊ အစားစားဖြစ်၍ စိတ်နှင့်အတူ လိုက်လျောနိုင်တဲ့ ခွဲကောင်းတဲ့ ဖဿ၊ ဝေဒနာ၊ သညာ၊ စေတနာစသောတရားတို့သာ အမြဲထလျက် ထွန်းလင်းလျက် ရှိကြလေတော့သည်။"*

ဟု ရှင်းပြပါသည်။

ဤတွင် အပြုအမူရှိသောစိတ်ကို ကြိယာစိတ်။ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ အလောဘ၊ အဒေါသ၊ အမောဟဟူသော ဟိတ်တရားခြောက်ပါး မထင်ရှားသောစိတ် ကို အဟိတ်စိတ်။ အပြုအမူ (ကြိယာဗျာပါရ) ကင်းသောစိတ်ကို ကံ၏အာနုဘော် အရှိန်အားလျော်စွာ ငြိမ်သက်စွာဖြစ်၍နေခြင်းကြောင့် ဝိပါက်စိတ်ဟူ၍ စိတ်ကို အပြား ပြား ခွဲခြားနိုင်သေး၏။ တစ်နည်း သိမှုတစ်ခုဖြစ်ပေါ်ပုံကို အနည်းနည်းအဖုံဖုံ ဖြစ်ပေါ် နိုင်ကြောင်းကို ဗုဒ္ဓအဘိဓမ္မာတွင် အထင်အရှားပြထားလျက်ရှိပါသည်။

ထို့ပြင် မြင်သိစိတ်ကလေး တဒင်္ဂ (စိတ္တက္ခဏ) ဖြစ်ပြီး ချုပ်သွားရာမှာပင် စိတ္တုပ္ပါဒ် (၁၄) ချက်ဖြစ်ပုံကို သင်္ဂြိုဟ်မှာ ပြသည်။ စိတ္တုပ္ပါဒ် ၁၄ ချက် ဖြစ်ပေါ်ပုံကား မြင်မှု (စက္ခုဝိညာဏ်) တစ်ကြိမ်ဖြစ်တိုင်း ပဉ္စဒွါရာဝဇ္ဇန်း (ဆင်ခြင်မှု) တစ်ကြိမ်၊ သမ္ပဋိစ္ဆိုင်း (ထိန်းသိမ်းလက်ခံမှု) တစ်ကြိမ်၊ သန္တီရဏ (စုံစမ်းမှု) တစ်ကြိမ်၊ ဝုဋ္ဌော (ဆုံးဖြတ်မှု) တစ်ကြိမ်၊ ဇော (ခံစားမှု) ၇ ကြိမ်နှင့် တဒါရုံဇောသို့ အစဉ်လိုက်မှု ၂ ကြိမ်ပေါင်း ၁၄ ကြိမ်ဖြစ်သည်။* ဤကား သင်္ဂြိုဟ်ကျမ်းလာ စိတ်ဖြစ်ပေါ်လာပုံ သဘောအကျဉ်း ဖြစ်ပါသည်။

ဟုတ်ပြီ။ စိတ်၏သိမှုအလုပ်သည် ရှုပ်ထွေး၍ ထွေပြားလှသည်ကား မှန်ပြီ။ သို့ဆိုလျှင် ထိုတွေးကြံသိမြင်မှုဟူသော စိတ်၏အလုပ်ကို စက်သည် လုပ်နိုင်ပါမည် လော။ လက်ငင်းအခြေအနေအရ ဖြေရသော် လုပ်နိုင်သည်ဟုလည်း ဆိုသော်ရသည်။ မလုပ်နိုင်ဟုလည်းဆိုသော် ရ၏။ အထက်က ဖော်ပြခဲ့သော စိတ်၏အလုပ်များစွာ အနက် တချို့တဝက်ကို ယခုအခါ ကွန်ပျူတာများက လုပ်နိုင်နေပြီဖြစ်ပါသည်။

မဝေးလှသည့် အနာဂတ်တွင် ကွန်ပျူတာသည် သတင်းများကို ထုတ်လွှင့်မည်

၁။ comprehension
၂။ conceptualization
၃။ organization
၄။ manipulation
၅။ adjustment
၆။ pondering
၇။ rtationalization
၈။ worrying
၉။ brooding
၁၀။ theorizing
၁၁။ contemplating
၁၂။ criticizing

* ပဏ္ဍိတဝေဒနိယဒီပနီ- သေကျှတောင်ဆရာတော်၊ နှာ- ၂၉၉

* ပဏ္ဍိတဝေဒနိယဒီပနီ- သေကျှတောင်ဆရာတော်၊ နှာ- ၈၄

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

သတင်းများကို ဖမ်းယူနိုင်မည်၊ စာဖတ်နိုင်သည်၊ အသံများကို မှတ်မိမည်၊ ပုံသဏ္ဍာန်များ၊ အသွေးအရောင်များကို မှတ်သားတတ်သည်။ အချက်အလက်များကို စုဆောင်း၍ မှတ်တမ်းပြုပေးမည်။ နှီးဆော်စာများ ပို့မည်။ စကားပြောနိုင်မည်။ အမှားပြင်ဆင်နိုင်မည်။ သင့်တော်အောင် ချိန်ဆတတ်မည်။ ဆုံးဖြတ်ချက်များ ချနိုင်မည်။ ဘာသာပြန်အလုပ်ကိုလည်း လုပ်နိုင်ပေတော့မည်။ သို့သော် ကွန်ပျူတာ မတတ်နိုင်သေးသော အတွေး အမျိုးပေါင်းများစွာလည်း ကျန်ရှိနေပေဦးမည်။ မည်သို့ပင်ဆိုစေ လူဦးနှောက်နှင့် စက်ဦးနှောက်၏ ယှဉ်ပြိုင်ပွဲကား ရှိနေပြီကို သတိပြုသင့်ပါသည်။

ဥပမာ ၁၉၆၉ ခုနှစ်က လကမ္ဘာသွား အပိုလိုအာကာသယာဉ်ကို ကွန်ပျူတာက လုပ်ငန်းအဆင့်ဆင့်တွင် လက်တွေ့ချုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့ရာ ကွန်ပျူတာကို အားထားမှီခိုရသည့် သာဓကရှိခဲ့ပြီ။ သို့သော် လူတို့ လကမ္ဘာသို့ရောက်ခဲ့ခြင်းသည် ကွန်ပျူတာက ပို့ဆောင်၍သာ ရောက်ခဲ့ရခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင်ပါမည်လား။ မဆိုနိုင်ပါ။ စက်ဆိုသည်ကား လူသားအဖို့ လက်သုံးကိရိယာမျှသာဖြစ်သည်။ လူ့အလိုကို လုပ်ဆောင်ဖြည့်ဆည်းပေးနေသော နည်းလမ်းတစ်ခုသာ ဖြစ်ပါသည်။ လပေါ်သို့ လူရောက်ခြင်းသည် လူသား၏ဆန္ဒ (ဝါ) တောင့်တမှုအရသာ ဖြစ်လေသည်။ ထိုအချက်တွင် လူနှင့်ကွန်ပျူတာ ခြားနားပြီ။ ကွန်ပျူတာမှာမူ လူကဲ့သို့ မရောင့်ရဲနိုင်သော အလိုဆန္ဒမျိုး မရှိချေ။

ဒုတိယပုစ္ဆာဖြစ်သော စက်မှာ အသိဉာဏ်ရှိစေသင့်သလား (ဝါ) စက်ကိုစဉ်းစားတွေးခေါ်တတ်အောင် ဖန်တီးသင့်သလားဆိုသော အမေးကို ဖြေဖို့ ကျန်သေးသည်။

အမှန်မှာ ဤကိုယ်ကျင့်တရားနှင့်ဆိုင်သော မေးခွန်းပုစ္ဆာမျိုးကို စက်ကိုစွတွင် မေးစရာပင်မလို။ ပြဿနာမှာ အစကတည်းက လက်တွေ့ပြဿနာသာဖြစ်သည်။ စက်တွေကို လူလောက်တွေးတောဆင်ခြင်တတ်အောင် လုပ်နိုင်၊ မလုပ်နိုင်ဆိုသည်မှာသာ အရေးကြီးသော ပြဿနာဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဒုတိယပုစ္ဆာကို အဖြေပေးရလျှင် 'ဟုတ်ကဲ့၊ စက်ကို စဉ်စားနိုင်သလောက် စဉ်းစားတတ်အောင် လုပ်သင့်ပါတယ်' ဟု၍ ဖြေရပါမည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဘယ်လောက်ပင် စက်က စဉ်းစားတတ်ပြီ၊ စဉ်းစားနိုင်ပြီဆိုစေဦး အကန့်အသတ်တွေက ရှိပေဦးမည်။

သေကျွတောင်ဆရာတော်ကလည်း "အိုတပည့်တို့၊ စိတြ– အလွန်တရာဆန်းကြယ်သည်ဖြစ်၍၊ စတ္တံ– စိတ်၏ခေါ်ဆိုအပ်၏"* ဟု ဖွင့်ဆိုပါသည်။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု ဘာကလေတက္ကသိုလ်မှ ဒဿနိကပါမောက္ခ ဟူးဘတ်ဒရေးဖတ်(စ်)နှင့် ...မ်း ဆိုသူတို့ကလည်း စိတ်သည် ဆန်းကြယ်သည့်သဘောရှိကြောင်း ဆိုကြ

* ဝဏ္ဏိတာဓေဒနိယဒီပနီ၊ နှာ– ၂၉၄

...သည်။ စိတ်သည် အလွန်ရှုပ်ထွေးပွေလီသောသဘော ရှိသည်။ ၎င်းကို ပုံတူကူးရန် ...ခဲလှကြောင်း ဆိုကြသည်။ တစ်နေ့ ကွန်ပျူတာက ရန်သူကိုပင် ခွင့်လွှတ်သောအား ...ပြုနိုင်သောအခါမှ ဖဲလိမ်ရိုက်နိုင်အောင် ကောက်ကျစ်စဉ်းလဲတတ်သောအခါမှ ...ဟုတ် ဘုရားမှာ ဆုတောင်းမေတ္တာပို့သတတ်ပြီဆိုမှ စက်နှင့်လူ အတန်တူပြီဟု ...ိုင်ကြောင်း အဆိုပြုကြသည်။ လူဖန်တီးသောစက်နှင့် လူမတူ ကွဲပြားသည့်အချက် ...လူသည် အစဉ်အမေးပုစ္ဆာအရာ၌ရှိပြီး စက်သည် ပုစ္ဆာ၏အဖြေနေရာ၌ ရှိနေခြင်း ...ဖြစ်သည်ဟုလည်း ဆိုကြလေသည်။

ပါမောက္ခအဲလ်ဖရက်(ဒ)နော့(သ်)ဝိုက်ဟက်[၁] က "လူ့ယဉ်ကျေးမှုသည် လူသားအဖို့ ၎င်းတို့အကြောင်းကို အလုံးစုံသိစရာမလိုဘဲ အလွယ်တကူ ကောက်ယူကိုင် ...သုံးစွဲနိုင်သော လူ့အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများ တိုးပွားကျယ်ပြန့်လာခြင်းဖြင့် တိုးတက် ...ရှိသည်" ဟု ဆိုပါသည်။ ထိုသဘောတွင် ကွန်ပျူတာသည်လည်း လူ့ယဉ်ကျေးမှု ...ကို ချဲ့ထွင်၍ တိုးတက်စေခဲ့သော ပစ္စည်းအမှန်ပင်ဖြစ်ပါသည်။ တချို့ကလည်း ... ရာစုမကုန်ခင်မှာပင် ကွန်ပျူတာသည် စစ်ဘုရင်ချုပ်ပီယံမှန်သမျှကို အနိုင်ကစား ...မည်ဆိုပြီး ကွန်ပျူတာ၏ ဉာဏ်စွမ်းထက်မှုအတွက် ထိတ်လန့်လျက်ရှိသည်။

တချို့ကလည်း 'အို ကွန်ပျူတာက ဘယ်လောက်၌ ဉာဏ်ကောင်းကောင်း ...က်၂ လို ပါရမီရှင်မျိုးတော့ မဖြစ်နိုင်ပါဘူး' ဆိုပြီး ဖြေသိမ့်သူလည်း ရှိသည်။ ...မှာ ကွန်ပျူတာ ဘယ်လောက်ပင် စွမ်းစွမ်း၊ အနန္တတန်ခိုး သဒ္ဒါမျိုးတော့ ဘယ်တော့ ...မရနိုင်။ ကွန်ပျူတာမှာ ဉာဏ်အကန့်အသတ် အမြဲရှိနေမည်သာ ဖြစ်သည်။ လူမှု ... အကြွင်းမဲ့ဉာဏ်ဖြစ်သော သဗ္ဗညုတဉာဏ်ရှင် ဘုရားပင် ဖြစ်နိုင်ခွင့်ရှိသည်ဆိုသော ...ချက်ကို နှလုံးသွင်းလျက် လူ့ဉာဏ်စွမ်း (ဝါ) ဉာဏ်စဉ်၏ အထွတ်အထိပ်သဘော ... ရှုမြင်ကာ ကွန်ပျူတာ၏ တိုးတက်မှုကို လိုလားသော အတွေးအမြင်များလည်း ...ပေါ်နေပါသည်။

၁၈ ရာစုတုန်းက လူ၏အရွယ်ပမာဏသည် လူ့အရွယ်ပင်ဖြစ်သည်။ ၁၉ ...နှင့် ၂၀ ရာစုသို့ရောက်သောအခါ လူ၏ပမာဏသည် အတိုင်းအဆမရှိ ကြီးမား ...က် အတာတ်ကျူးပြီး ဘီလူးဖြစ်ခဲ့လေပြီ။ ယနေ့ လူသားသည် ကမ္ဘာကြီးတစ်ခုလုံးကို ...ပိုင်းအတွင်း မီးလောင်ပြာကျပျက်စီးသွားအောင် လုပ်မည်ဆိုလျှင် လုပ်နိုင်မည် ...သည်။ လူသည် မိမိ၏အတွေးဉာဏ် ရှင်သန်လျင်မြန်ဖို့အတွက် ကွန်ပျူတာ ...ဦးနှောက်ကို ဖန်တီးခဲ့ကြပါသည်။ တစ်နေ့ ကွန်ပျူတာက လူကိုအာခံလာလျှင်

၁။ Alfred North Whitehead

၂။ Mozart (မိုးဇတ် ၁၇၅၆– ၉၁) သြစတြီးယားလူမျိုး ဂီတစာဆိုကြီး

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

လည်း ကွန်ပျူတာကို လူ့အောက်ကျို့ရအောင် လုပ်နိုင်သော သိခက်နဲသော
စဉ်းလဲသော၊ ဉာဏ်များသောစိတ် လူမှာရှိသဖြင့် ပူဖို့တော့ သိပ်မလိုဟု ဆိုရပါလိမ့်

ကျမ်းကိုးများ

၁။ Mind in the Machine, Time. May, 3. 1982

၂။ Segregationist- Isaae Asimov. (The Year Best Science Fic
edt. by. H. Harrison & B. Aldiss)

၃။ Cybernetics Within Us- Y. Saparina

၄။ ပဏ္ဍိတဝေဒနိယ ဒီပနီ၊ သေကျွတောင်ဆရာတော် ဦးတိလောက

၅။ အဘိဓမ္မတ္ထသရူပဒီပနီ၊ သေကျွတောင်ဆရာတော် ဦးတိလောက

❀

ရူပသိပ္ပံပညာ ဒဿနပညာနှင့် လူ့တန်ဖိုးများ*

ကလိယသိပ္ပံပညာသည် အဏုမြူစွမ်းအင်ကို ထုတ်လုပ်ပေးခဲ့ပါသည်။ ထိုစွမ်းအင်သည် လောကကို အကျိုးပြုနိုင်သလို အပျက်လည်း ပြုနိုင်ပါသည်။ နျူကလိယသိပ္ပံပညာက ထုတ်ဖော်ပေးသော အဏုမြူစွမ်းအင်၏ ကောင်းကျိုးပြုမှု ဆိုးကျိုးပေးမှုသဘောတို့သည် စင်စစ် ထိုစွမ်းအင်ကို အသုံးချခြင်းသာ တည်ပါသည်။ လူသားက ထိုစွမ်းအင်ကို အကောင်းဘက်မှာ အသုံးချလျှင် ထိုစွမ်းအင်သည် လောကကို ကောင်းကျိုးပေးပါသည်။ လူသားက ထိုစွမ်းအင်ကို အပျက်ဘက် အဆိုးဘက်မှာ အသုံးချလျှင်လည်း ထိုစွမ်းအင်သည် လောကကို ဆိုးကျိုးပေးပါသည်။ ထို့ကြောင့် စွမ်းအင်မှဖြစ်ပေါ်ရသော်လည်း ကောင်းကျိုး ဆိုးကျိုးသည် စွမ်းအင်ပေါ်မှာ မတည်၊ အသုံးချခြင်းပေါ်မှာတည်သည်ဟု သဘောကျနိုင်ပါသည်။ သို့ပါလျက်လည်း ယခုအခါ ထိုနျူကလိယ သိပ္ပံပညာအဖို့ အနာဂတ်ရှိပါ့မလားဆိုသော ထင်မြင်ချက်များ ဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိပါသည်။ (ထိုထင်မြင်ချက်သည် ထိုသိပ္ပံပညာအပေါ် လူသားတို့က တန်ဖိုးထားနိုင်မှုနှင့်ဆိုင်သော အတွေးအမြင် (ဒဿန) အရ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း ဖြစ်ပါသည်။)

ဤတွင် 'လူ့တန်ဖိုး' ဆိုသောစကားနှင့် 'အတွေးအမြင်' (ဒဿန)ဆိုသောစကားလုံးတို့ကို ပို၍ အနက်တိကျသော ဝေါဟာရများ ဖြစ်လာစေရန် ဘာသာပြန်ဖို့နှင့် ထိုစကားလုံးများတွင် အနက်တိကျရေးအတွက် အကြောင်းအရာအချို့ကို ထပ်ဖြည့်ဖို့ လိုလာပါသည်။ 'လူ့တန်ဖိုး' ဆိုသောစကားကို ပြောဆိုသုံးနှုန်းကြရာတွင် ပထမဆုံး လူတို့ကျူးလွန်တတ်သော အမှားသည် ထိုစကားလုံးကို သုံးနှုန်းကြသည့်အခါ သုံးနှုန်းသူ၏စိတ်တွင် ထိုစကားကို အနက်အဓိပ္ပာယ် အကုန်အစင်ကို နားလည်သဘောထားသည်ဟု သူ့ကိုသူထင်ခြင်းအမှားပင် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုထင်မြင်ယူဆချက်သည် လုံးလုံးမှားကြောင်းလောက် ပေါ်လွင်ထင်ရှားသည့် အခြင်းအရာလည်း ရှိမည်မထင်ပါ။

နျူကလိယသိပ္ပံပညာက အဏုမြူစွမ်းအင်ကို ထုတ်လုပ်ပေးသည်။ ထိုစွမ်းအင်က လောကကို ပျက်စီးစေနိုင်သည်ဆိုသောအချက်ထက် ပို၍ဆိုးသောအရာ ဤလောက

* F. S. C Northrop- The Physical Sciences, Philosophy and Human Valuse- from The Logic of the Sciences and the Humanities ကို ပြန်ဆိုပါသည်။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

မှာ ရှိပါသည်။ ထိုအရာသည် ဤကျွန်ုပ်တို့ကမ္ဘာကို ခြိမ်းခြောက်နေသော အယူဝါဒတိုက်ပွဲ၊ အယူဝါဒပဋိပက္ခ[၁] ပင်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုဝါဒပဋိပက္ခသည် စင်စစ်မှာ အဏုမြူထက် အဆတစ်ရာမက ပို၍ဆိုးပါ၏။ အကယ်၍ လူ့ယဉ်ကျေးမှုတစ်ခုလုံး ချေမှုန်းရန်အတွက် အဏုမြူဗုံးကို ကောက်ခွဲအသုံးပြုရတော့မည်ဆိုပါတော့၊ ထိုသို့ အသုံးပြုခြင်းသည် ဘယ်အခါ ဖြစ်ပေါ်လာမည်နည်း။ လူ့လောက အရေးအခင်းများပေါ်တွင် အမြင်ချင်းမတူ၊ အယူဝါဒချင်းလည်း ဆန့်ကျင်ဖက်ပြိုင်မှုကို သဘောထား ညီညွတ်ပြီးပြေအောင် မဆောင်ရွက်နိုင်သော အခါမျိုးမှာသာ အဏုမြူဗုံး အသုံးချရေးကိစ္စသည် ပေါ်ပေါက်လာမည်ဖြစ်၏။

အမှန်တကယ် လူ့လောက မျက်မှောက်ရင်ဆိုင်နေရသော အခြေခံ အကျပ်အတည်းနှင့် အန္တရာယ်သည် ပြင်သစ်၊ အင်္ဂလိပ်၊ အမေရိကန်စသူတို့ လက်ခံထားသည့် အရင်းရှင်ဒီမိုကရေစီဆိုသောဝါဒနှင့် ဆိုဗီယက်ရုရှားအုပ်စု လက်ခံထားသော ဆိုရှယ်လစ်၊ ကွန်မြူနစ်ဆိုသော အယူဝါဒနှစ်ရပ်သည် တစ်ခုနှင့်တစ်ခု လွန်စွာကွဲလွဲခြားနား၍ အံမဝင်ခွင်မကျသည်ဖြစ်ရကား ထိုအယူဝါဒနှစ်ခုကို အမြင်ချင်း နီးစပ်အောင်လုပ်ရန် ခက်ခဲနေခြင်း ပြဿနာပင်ဖြစ်ပါသည်။ ယခုအခါ အယူဝါဒကွဲရှိသူတို့သည် တစ်ဦး၏ ဘဝရည်မှန်းချက်ကို ကျန်တစ်ဦးက ယုံကြည်စိတ်ချမှု မရှိရကား ထိုဝါဒနှစ်ရပ် နီးစပ်အောင် နိုင်ငံရေးအရ ဆွေးနွေး အဖြေရှာနိုင်မည့် အခြေခံများ၊ နည်းလမ်းများကိုလည်း ယခုတိုင် လူသားတို့ ရှာမရနိုင်ဘဲ ရှိလေသည်။

အဘယ့်ကြောင့် ထိုသို့ နီးစပ်မှု ရှာမရဖြစ်ရပါသနည်း။ အကြောင်းရှိပါသည်။ ထိုအကြောင်းသည် တခြားမဟုတ်ပါ။ 'လူ့ဘဝတန်ဖိုး' ကို ယုံကြည်လက်ခံကြရာတွင် အယူဝါဒတစ်ခုနှင့်တစ်ခု ကွဲပြားနေခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။

လောကမှာ တစ်ကိုယ်ကောင်းဆန်သော အမျိုးသားမာန[၂] ရှိတတ်ကြပါသည်။ အလားတူပင် တစ်ကမ္ဘာလုံးရှိ လူသားအားလုံးသည် ရေနံနှင့် သဘာဝစွမ်းအင်များကို အသုံးချနိုင်ရေးအတွက် အားသွန်ခွန်စိုက် အားထုတ်နေကြရပါသည်။ ဤယှဉ်ပြိုင်အားထုတ်မှုကို ပိုပြီးပြင်းထန်လာအောင် သိပ္ပံပညာက ဖန်တီးနေသည်။ ဘာကြောင့် ဖန်တီးရသနည်းဆိုသော် စက်မှုနိုင်ငံများသည် ၎င်းတို့၏ စက်ကိရိယာများကို လောင်စာစွမ်းအင် ဖြည့်ပေးနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဤစီးပွားရေးဖိအားသည် အလွန်ထိန်းချုပ်ရခက်ခဲသောကိစ္စဖြစ်ပါသည်။ ဝါဒပဋိပက္ခများက ထိုအခြေအနေကို ပို၍တင်းမာဆိုးရွားအောင် မဖန်တီးဘဲနှင့်ပင် စီးပွားရေး ဖိစီးမှုကို ထိန်းချုပ်ရေးမှာ မလွယ်ပါ။

၁။ idiological conflict

၂။ nationalistic pride

ကမ္ဘာက ကြုံဆုံနေရသော ဝါဒပဋိပက္ခအရေးကို ဤတွင် ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာ...လာကြည့်သင့်သည်ဟု ထင်ပါသည်။ ထိုဝါဒဖက်ပြိုင်မှုများ၏ အတွင်းသရုပ်များ...အောင် ဖော်ကြည့်သင့်၏။ ထိုသဘောတရားနှစ်ရပ် (ရုရှားကွန်မြူနစ်ဝါဒနှင့် အင်္ဂလိပ် ...မေရိကန် အရင်းရှင် ဒီမိုကရေစီ သဘောတရားများ) သည် မည်သို့သော လူ့ကိစ္စ...ကို အဆုံးပန်းတိုင် ထားရှိကြသနည်း။ လူ့အပြုအမူ အဆောင်အရွက်တို့တွင် ...ဘယ်ကိစ္စကို ရည်မှန်းအပ်သနည်းဆိုသောအချက်သည် ၎င်းတို့သီးခြားလက်ခံကျင့်သုံး...ကျက်ရှိသော စီးပွားရေးအတွေးအမြင် သဘောတရားကို ရှင်းရှင်းနားမလည်ဘဲနှင့် ...ပေါ်လွင်ထင်ရှားနိုင်မည်မဟုတ်ပါ။ ဤတွင် ထိုလူ့အဖွဲ့အစည်းများက လက်ခံကျင့်သုံး...သော ဘာသာအယူဝါဒဆိုင်ရာ ဒဿနများလည်း တစ်နည်းတစ်လမ်း အကျုံးဝင်ပါသည်။

ပထမဂန္ထဝင် အတွေးအခေါ်ဖြစ်သော အင်္ဂလိပ်၊ အမေရိကန်တို့၏ သဘောတရားများကို လေ့လာကြည့်သင့်ပါသည်။ ဂန္ထဝင်လူသားဝါဒီ[၁] တစ်ဦး (အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုမှ) ကို အဘယ်သို့သော လူ့အဖွဲ့အစည်းမျိုးကို သင်အလိုရှိအပ်၊ နှစ်သက်အပ်ပါသနည်းဟု မေးပါလျှင် ထိုသူသည် ရှေးက ဗြိတိန်နိုင်ငံတွင် ပေါ်ပေါက်ဖူးသော ဂန္ထဝင်စီးပွားရေးအမြင်တစ်ရပ်ဖြစ်သော အာဒမ်စမစ်[၂] ၏ အယူအဆများမှ စတင်၍ ဂျီဗွန်[၃] ၏ စီးပွားရေး အတွေးအမြင်များအထိ သူနှစ်သက်သည်များကိုပြောပြပေလိမ့်မည်။

ထိုဝါဒများသည် လူသားတို့အတွက် ပျော်ရွှင်ချမ်းသာမှု (သုခ) ကို ပေးစွမ်းနိုင်သော ကုန်ပစ္စည်းများ ဖန်တီးပေးသော သဘောတရားအပေါ်တွင် အခြေခံထားသည်။ ဂျီဗွန်ကလည်း သူ၏ 'နိုင်ငံရေးဘောဂဗေဒ အခြေခံမှုများ'[၄] ကျမ်း၏အဖွင့်မှာပင် အောက်ပါအတိုင်း ပြောင်တင်းပွင့်လင်းစွာ ရေးသားခဲ့လေသည်။

စီးပွားရေးလုပ်ဆောင်ချက်အားလုံးကို စိုးမိုးချုပ်ကိုင်နေသော အခြေခံအချက်သည် ဆင်းရဲခြင်း (ဒုက္ခ) အပေါင်းမှ ကင်းဝေးရေးနှင့် ချမ်းသာသုခကို ရှာဖွေရေးကိစ္စပင်ဖြစ်သည်ဟု မလွဲမသွေမှတ်ယူရမည်။ လူသားတို့၏ စီးပွားရေး လိုအင်ဆန္ဒများသည် ချမ်းသာသုခနှင့် ဆက်စပ်လျက်လည်း ရှိလေသည်။ တချို့သော လိုအင်ဆန္ဒများမှာ ပို၍ ချမ်းသာသုခနှင့် ဆက်စပ်နေတတ်သည်။ ပို၍ချမ်းသာစေသော အခြင်းအရာကို လူသားသည် ပို၍လိုလားပါသည်။

၁။ classical humanist

၂။ Adam Smith

၃။ William S. Jevon.

၄။ Priciples of Political Economy

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ထိုကဲ့သို့ ဈေးတွင်ပိုလာသော လိုအင်ဆန္ဒများကိုပင် ဈေးကွက် (demand) ဟု ဆိုပါသည်။ သဘာဝ၏ အကန့်အသတ်များကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ရှားပါးမှု ဈေးခေါ် (supply)ဟု ဆိုပါသည်။ ထိုဈေးကွက်နှင့် ဈေးခေါ် ဥပဒေအရ ထိုအချ နှစ်ချက်ပေါ်မှာမူတည်ပြီး ကုန်ပစ္စည်းဈေးနှုန်း (price)သည် အလိုအလျောက် ဖြစ်ပေ လာတတ်ပါသည်။

ဂျီဗွန်၏ အထက်ပါသဘောတရားအမြင်ကို လက်ခံသော ဒဿနဆရာကြီး သည် ဘင်သမ်[၁] ဖြစ်လေသည်။ ဂျီဗွန် စီးပွားရေးအတွေးအမြင်သည် ဒဿနသဘော တရားအမြင်တစ်ရပ်ကိုလည်း ဖြစ်ပေါ်စေခဲ့ပါသည်။

အလားတူစွာ ရှေးက အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုတွင် အစဉ်အလာအားဖြင့် လွတ်လပ်ရေး ကြေညာစာတမ်းမှာပင် လက်ခံကျင့်သုံးခဲ့သော ကောင်းစားသည့်လူ့ဘောင် ၏ အခြေခံဝါဒသည်လည်း တစ်စုံတစ်ရာသော ဒဿနအမြင်တစ်ရပ်ပေါ်တွင် တည် ထောင်ခဲ့လေသည်။ ဂျေ၊ ပီမီလာ[၂] ၏ အမေရိကန်တော်လှန်ရေး၏ မူလအစ[၃] တွင်လည်း အမေရိကန်လွတ်လပ်ရေးရခါစ အမေရိကန်နိုင်ငံသားအားလုံး၏ စိတ်အစဉ်သည် ဂျွန် လော့(က)[၄] ၏ အတွေးအမြင်များတွင်သာ နစ်မျောလျက်ရှိခဲ့ကြသည်ဟု ဖော်ပြရေး သားခဲ့ကြလေသည်။ အမေရိကန်တော်လှန်ရေးတွင် ဂျွန်လော့(က) ၏ 'ကောင်းမြတ် ခြင်းသဘော' အယူဝါဒများ၏ လွှမ်းမိုးပုံသည် ၁၉၁၈ ခုနှစ်က ဖြစ်ပွားခဲ့သော ရုရှား တော်လှန်ရေးတွင် မာ့က်(စ) ဝါဒ သဘောတရားများက လွှမ်းမိုးခဲ့ပုံများပင် ဖြစ်သည်ဟု ဂျေ၊ ပီမီလာ က ဆိုလေသည်။ အမှန်မှာ အင်္ဂလိပ်- အမေရိကန် လူမှုရေး အတွေး အခေါ်အားလုံးသည် ခေတ်သစ်အတွေ့အကြုံ အဓိကဝါဒီများ[၅] ဟုခေါ်သော ဗြိတိသျှ ဒဿနဆရာကြီးများ၏ အစီအစဉ်ကို လိုက်ခဲ့ကြသည်ဟု ဆိုသင့်ပါသည်။

တစ်ဖန် ဗြိတိသျှအတွေ့အကြုံ အဓိက ဒဿနဆရာကြီးများ၊ အထူးသဖြင့် ဂျွန်လော့(က)၏ အတွေးအမြင်များကို အဓိကအားဖြင့် ဂါလီလီနှင့် နျူတန်တို့၏ သိပ္ပံပညာများက လွှမ်းမိုးခဲ့ပါသည်။

ဤလေ့လာချက်များအရ အကြင်လူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်တွင် အခြေခံဒဿန (အတွေးအမြင်) တွင် အပြောင်းအလဲဖြစ်ပေါ်လာပါက ထိုလူ့အဖွဲ့အစည်း၏ လူမှု

၁။ J. Bentham

၂။ J. P. Miller

၃။ Origins of the American Revolution

၄။ John Locke.

၅။ Empirical philosophers

အတွေးအခေါ်များ၊ တန်ဖိုးသဘောထားများလည်း လိုက်ပါပြောင်းလဲသွားလိမ့်မည်ဟု ဆဖွယ်ဖြစ်ပါသည်။ ဤစူးစမ်းလေ့လာချက်အရဆိုလျှင် ယနေ့ ကမ္ဘာကြီး ရင်ဆိုင် ရသော ဝါဒပဋိပက္ခများ၊ နိုင်ငံရေးပဋိပက္ခများအားလုံးသည် အတွေးအမြင် (ဒဿန) ကွဲပြားခြားနားမှုကြောင့်ဖြစ်ပြီး ထိုဒဿနအမြင် ကွဲပြားခြင်းမှာလည်း သိပ္ပံသဘော တရားများနှင့် ဆက်နွယ်လျက်ရှိကြောင်းမှာ ထင်ရှားပါသည်။

ရူပသိပ္ပံပညာများ၊ ဒဿနပညာနှင့် လူ့တန်ဖိုးသဘောတို့သည် တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ဆက်နွယ်နေပုံအမြွက်မျှကို ဤတွင်တင်ပြပါသည်။

ယခုအခါ ကမ္ဘာပေါ်တွင် ဝမ်းနည်းဖွယ်ဖြစ်ရပ်များ ကြုံတွေ့ရခြင်းမှာ ရူပသိပ္ပံ ပညာက ရှေ့သို့အဟုန်ဖြင့် တိုးတက်သွားသောအခါ ထိုတိုးတက်မှုနှင့်အမီ လူမှုသဘော တရားများက မလိုက်နိုင်ဘဲ ဝေါးကျန်ရစ်ခဲ့ခြင်း ပြဿနာပင်ဖြစ်ပါသည်။ ဆိုလိုသည် မှာ သိပ္ပံပညာတွင် အပြောင်းအလဲများ ဖြစ်ပေါ်နေသလောက် လူမှုအတွေးအမြင်သဘော တရားများက မီအောင်လိုက်ပါပြောင်းလဲခြင်း မရှိခြင်းသည် ခေတ်နောက်ကျကျန်ရစ်ခဲ့ ပြီဖြစ်သော အတွေးအမြင်များပေါ်မှာ ရပ်တည်လျက် အယူဝါဒပဋိပက္ခဖြစ်လာခြင်းသို့ ဦးတည်သွားစေပါ၏။ အကယ်၍သာ သဘာဝသိပ္ပံပညာ တိုးတက်သွားသလောက် ထိုသိပ္ပံပညာကို လူမှုအတွေးအမြင်များက ပြောင်းလဲတိုးတက်စေမည်ဆိုလျှင် သိပ္ပံ ပညာနယ်တွင် ရုရှားနှင့် အမေရိကန် သဘောချင်းတူကြသလို နိုင်ငံရေး၊ လူမှုရေး အတွေးအမြင်များပေါ်တွင်လည်း သဘောထားမညီညွတ်မှုများ ဖြစ်ပေးလာနိုင်သည် ဟုတ်ပါလား။

❀

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

စိတ်ပြောင်းမှ လူပြောင်း

*

မြန်မာစာဖတ်ပရိသတ်ထဲမှ ခရစ္စနားမူရ်တီး အမည်နဲ့ ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်သူ အများအပြား ရှိပါလိမ့်မည်။

ခရစ္စနားမူရ်တီး အနောက်နိုင်ငံမှာ ကြီးပွားတိုးတက်၊ အောင်မြင်ခဲ့တဲ့ အရှေ့တိုင်းသား ဒဿနဆရာများရဲ့ လမ်းရိုးအတိုင်း သူဟာ စိတ်ရဲ့ငြိမ်းအေးလမ်းကို ရှာသူလည်း ဖြစ်ပါသည်။ သူက 'စိတ်ပြောင်းတော်လှန်ရေး' ဆိုတဲ့ စကားလုံးကို သုံးပြီး ဤသို့ ဟောပြောခဲ့ပါတယ်၊

'ပစ္စက္ခတည်ရှိတဲ့ အမှန်သဘောကို မိမိရဲ့မနောမှာ ချက်ချင်းလက်ငင်း ထိုးထွင်းသိမြင်နိုင်ရင် လောက ကသောင်းကနင်းဖြစ်မှုတွေက လွတ်ကင်းနိုင်ကြလိမ့်မယ်။ အဲဒါကို စိတ်ပြောင်းတော်လှန်ရေးလို့ ခေါ်တယ်။ ဒါဟာ ခေတ်ပြောင်းတော်လှန်ရေး **မဟုတ်ဘူး။ လူမှုတော်လှန်ရေးမဟုတ်ဘူး။** လူတိုင်းလူတိုင်း မိမိစိတ်ခန္ဓာကို တော်လှန် **ပြောင်းလဲပစ်လိုက်တာကို စိတ်ပြောင်းတော်လှန်ရေးလို့ ခေါ်တယ်'**

'လူတိုင်း မိမိစိတ်ခန္ဓာကို စိတ်ပြောင်းတော်လှန်ရေးလုပ်နိုင်မှသာ ဒီကနေ ပြောနေကြတဲ့ လူမှုတော်လှန်ရေးဆိုတာလည်း အောင်မြင်မှာပဲ''

'လူ့ဘောင် အဖွဲ့အစည်းဆိုတာ လူတစ်ဦးချင်းစီရဲ့ အပြန်အလှန် ဆက်ဆံရေးကို ခေါ်တာ၊ ဒါက ဗဟိဒ္ဓသဘောပါ။ အဇ္ဈတ္တအတွင်းသဘောက တစ်ဦးချင်းဖြစ်တဲ့ ပုဂ္ဂလိကလူသားတွေပါပဲ။ ဒါကြောင့် အတွင်းသန္တာန်ဖြစ်တဲ့ လူတစ်ဦးချင်းစီကို စိတ်ပြောင်းတော်လှန်ရေး မလုပ်နိုင်ရင် ခေတ်ပြောင်းတော်လှန်ရေး (လူမှုတော်လှန်ရေး) ဆိုတာ ဘာမှအဓိပ္ပာယ် ထူးထူးခြားခြား ဖြစ်မလာနိုင်ဘူး'

''လူတစ်ဦးချင်းစီသာ လူနေမှုစနစ်တစ်ရပ်ကို ဖန်တီးတာပါ။ စနစ်တစ်ရပ်က လူပုဂ္ဂိုလ်ကို ဖန်တီးတာမဟုတ်ပါဘူး။''

အထက်ပါ ခရစ္စနာမူရ်တီးရဲ့ 'စိတ်ပြောင်းတော်လှန်ရေး' သဘောတရားရဲ့ အခြေခံသဘောတွေကို ပြန်ပြီးခြေရာကောက်ကြည့်ချင်ပါတယ်။ ပြီးမှ အကျွန်ုပ်၏ စိတ်ပြောင်းတော်လှန်ရေးအမြင်ကို တင်ပြရန် အားထုတ်ပါ့မယ်။

ခရစ္စနာမူရ်တီးက

(က) ပစ္စက္ခတည်ရှိတဲ့ အမှန်သဘောကို မိမိရဲ့မနောမှာ ချက်ချင်းလက်ငင်း ထိုးထွင်းသိမြင်ခြင်းသဘောကို ပထမပြောပါတယ်။

(ခ) လောကရဲ့ ကသောင်းကနင်းသဘောတွေက လွတ်မြောက်အောင် ကျင့်ကြံအားထုတ်တာကို သူက စိတ်ပြောင်းတော်လှန်ရေးလို့ ခေါ်ပါတယ်။

(ဂ) ခေတ်ပြောင်းတော်လှန်ရေးရဲ့ အောင်မြင်မှုဟာ စိတ်ပြောင်းတော်လှန်ရေးရဲ့ အောင်မြင်မှုအပေါ်မှာ တည်တယ်လို့လည်း သူက သုံးသပ်ပါတယ်။

(ဃ) လူတစ်ဦးချင်းစီကသာ လူနေမှုစနစ်တစ်ရပ်ကို ဖန်တီးတာ၊ လူနေမှုစနစ်တစ်ရပ်က လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးကို ဖန်တီးတာမဟုတ်ဘူးလို့လည်း ဆိုပါတယ်။

သူတင်ပြတဲ့ အချက်အလက်တွေထဲမှာ ထူးထူးခြားခြား အချက်တွေပါပါတယ်။ တစ်ဖက်သတ်အစွန်းရောက်တဲ့ အမြင်သဘောထားတွေလည်း ပါပါတယ်။ ဒါကြောင့် သူတင်ပြထားတဲ့ သဘောတရားအမြင်တွေကို ပထမ သုံးသပ်ကြည့်သင့်တယ်လို့ ထင်ပါတယ်။ သုံးသပ်ကြည့်မယ်ဆိုရင်

ခရစ္စနာမူရ်တီးရဲ့ 'ပစ္စက္ခတည်ရှိတဲ့ အမှန်သဘောကို မိမိရဲ့မနောမှာ ချက်ချင်းလက်ငင်း ထိုးထွင်းသိမြင်ခြင်း' ဒီလိုသိမြင်နိုင်ရင် လောက ကသောင်းကနင်းဖြစ်မှုတွေက လွတ်မြောက်နိုင်တယ်ဆိုတဲ့အချက်ဟာ အလွန်ထူးခြားပြီး လေးနက်လှပါတယ်။

လူမှုပြဿနာတွေကို ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းကြရာမှာ မျက်မှောက်အခြေအနေမှန်ကို ချက်ချင်းလက်ငင်း (အမှန်အတိုင်း) ထိုးထွင်းသိမြင်နိုင်တဲ့သူတွေဟာ အဲဒီရှုပ်ထွေးတဲ့ ပြဿနာကို အောင်အောင်မြင်မြင် ဖြေရှင်းနိုင်သူတွေ ဖြစ်လာကြပါတယ်။ ဒီနေရာမှာ 'အမှန်တရားကို ချက်ချင်းလက်ငင်း (တစ်မှုဟုတ်ချင်း) ထိုးထွင်းသိမြင်မှု' ဟာ ထက်မြက်တဲ့ဉာဏ်ရဲ့ လက္ခဏာတစ်ရပ်ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီဉာဏ်ကို အရှေ့တိုင်း ဒဿနပညာက အသိအမှတ်ပြုပါတယ်။ ဒါကိုတော့ တန်ဖာပွတ္တိဉာဏ် Intution လို့လည်း ခေါ်ပါတယ်။ ပြဿနာအရှုပ်အထွေးတစ်ရပ်ရဲ့ ထွက်ရပ်လမ်းအဖြေမှန်ကို ချက်ချင်း ဒက်ခနဲသိတဲ့ဉာဏ်ဟာ လူတိုင်းမှာ မရှိပါဘူး။ ဒီလိုဉာဏ်မျိုးရှိတဲ့သူတွေဟာလည်း လူသာမန် (Common man) တွေ မဟုတ်ကြပါဘူး။ သူတို့ဟာ (uncommon) အများနဲ့ မတူတဲ့၊ ထူးခြားသူတွေ ဖြစ်ကြပါတယ်။

ဒီနေရာမှာ ဉာဏ်အကြောင်းက တစ်ပိုင်း၊ အမှန်တရားအကြောင်းက တစ်ပိုင်း ခွဲခြားဆွေးနွေးမှ သင့်မယ်ထင်ပါတယ်။ ဉာဏ်အကြောင်းပြောနေရင် ကျယ်ပြီး လိုရင်း မရောက် ဖြစ်သွားပါလိမ့်မယ်။ 'စိတ်ပြောင်းတော်လှန်ရေး' မှာ ထိုးထွင်းဉာဏ်ရှိမှုထက် အမှန်ကို အမှန်အတိုင်း သိမှုက ပိုပြီးအရေးကြီးပါတယ်။ ဒီတော့ ထိုးထွင်းဉာဏ်ကြောင့် ဘဲနဲ့ အမှန်ကို အတိုင်းတိုင်းသိနိုင်ပါ့မလားဆိုတဲ့ မေးခွန်း ပေါ်လာနိုင်ပါတယ်။ ဒဿနပညာမှာတော့ ဒါကို သိမှုပြဿနာ (Epistemological problem) လို့ ခေါ်ပါတယ်။ အမှန်ကတော့ ထိုးထွင်းဉာဏ်ရှိမှသာ အမှန်ကို သိနိုင်တာမဟုတ်ပါဘူး။ အမှန်တရားကိုသိအောင်လုပ်တဲ့နေရာမှာ သိပ္ပံပညာရှင်တွေလို လက်တွေ့စမ်းသပ်ရှင်

www.burmeseclassic.com

လည်း သိလာနိုင်တယ်။ ကိုယ့်မှာ ထိုးထွင်းဉာဏ်မရှိရင်တောင် ဉာဏ်ပညာရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေနဲ့ တိုင်ပင်နှီးနှောရင်လည်း သိလာနိုင်တယ်။ မိမိကိုယ်တိုင် စိတ်ပြောင်းတော်လှန်ရေးကို လေ့ကျင့်ရင်းလည်း သိလာနိုင်ပါတယ်။

အထူးကျွမ်းကျင်မှုရှိအောင် လေ့ကျင့်သူဟာ အမှန်ကိုသိဖို့ မခက်ပါဘူး။ ဥပမာ လူတစ်ဦးမှာ ဝေဒနာကျရောက်နေတယ်။ အထူးကုဆရာဝန်ကြီးက စမ်းသပ်သည်။ ဉာဏ်ရော၊ ပညာရော၊ ကိရိယာရော အကူအညီယူပြီး သူဟာ ရောဂါရဲ့အကြောင်းရင်း အမှန်ကို သုံးသပ်ရှာဖွေပါတယ်။ တစ်ခါတစ်ရံ ချက်ချင်း အမှန်ကိုမသိလို့ အဖြေမထုတ်နိုင်ဘူး။ ဒီတော့လည်း ဓာတ်မှန်ရိုက်တာတို့၊ သွေးစစ်၊ ချေးစစ်တာတို့ပေါ့ လုပ်ရတယ်။ ဒီလိုခေတ်မီနည်းလမ်း၊ ကိရိယာတွေ ရောသုံးပြီးရှာတော့လည်း နောက်ဆုံးရောဂါမှန်ကို သိတာပါပဲ။ ဒီအခါကျတော့ အနာသိ ဆေးရှိဆိုသလို ချက်ချင်းရောဂါပျောက်ကင်းပြီး ပြဿနာကို ဖြေရှင်းလိုက်နိုင်ပါတော့တယ်။

ဒါဟာ အမှန်ကိုသိဖို့ လေ့ကျင့်အပ်တဲ့ စိတ်ပြောင်းတော်လှန်ရေးရဲ့ ပထမအဆင့် ဖြစ်ပါတယ်။ ကမ္ဘာကျော်ဂျာမန်ဒဿနဆရာကြီး ဟေဂယ်ကတော့ Freedom is appreciation of necessaty လို့ ဆိုပါတယ်။ 'လိုအပ်ချက်ကို သုံးသပ်နိုင်ရင် လွတ်လပ်တာပဲ' တဲ့။

ထိုးထွင်းဉာဏ်ရှိမှုထက် အမှန်ကို အမှန်အတိုင်းသိမှုက ပိုပြီးအရေးကြီးပါတယ်။

ဒါက အမှန်သိမှုအပိုင်းကို ပြောတာပါ။ တစ်လောက မော်စကိုမှာ သွားပြီး ထိပ်သီးဆွေးနွေးပွဲကအပြန်မှာ အမေရိကန်သမ္မတရေဂင်က 'ခု ကျွန်တော် အမှန်တရား တစ်ရပ်ကို တွေ့ပြီ၊ ဒါက ဘာလဲဆိုတော့ လက်နက်တွေကို လူတွေက လုပ်တာမဟုတ်ဘူး။ အစိုးရတွေက လုပ်တာ။ စစ်ပွဲတွေကိုလည်း လူတွေက လုပ်တာမဟုတ်ဘူး အစိုးရတွေက လုပ်တာပဲ။ ဒီတော့ အစိုးရအချင်းချင်း ထိပ်တိုက်ရင်ဆိုင်ပြီး လက်နက်နဲ့ ဖြေရှင်းတဲ့နည်းကနေ အချင်းချင်းပူးပေါင်းပြီး ပြဿနာဖြေရှင်းတဲ့နည်းကသာ လူသားရဲ့ ငြိမ်းချမ်းသာယာရေးနဲ့ လွတ်လပ်ရေးကို အာမခံချက်ပေးနိုင်တာ ကျွန်တော်သိပြီ' လို့ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုပါတယ်။ ဒါဟာ တစ်မဟုတ်ချင်း ထိုးထွင်းသိမြင်လိုက်တဲ့ အမှန်သိမြင်မှုတစ်ရပ်ပါပဲ။ တစ်နည်းဆိုတော့ ပြဿနာရဲ့အဖြေကို ခရစ္စနာမူရ်တီး ပြောသလို ဗဟိဒ္ဓ (အပြင်) မှာ မရှာဘဲ မိမိရဲ့အဇ္ဈတ္တ (အတွင်း) မနောမှာ ရှာဖွေရာက ရလာတဲ့ စိတ်ပြောင်းတော်လှန်ရေးရဲ့ ရလဒ်တစ်ခုပါပဲ။

ဒီကနေ့ ကမ္ဘာကြီးမှာ လက်နက်ဖျက်သိမ်းရေး၊ အယူဝါဒမတူသူ အင်အားကြီးနိုင်ငံ ပူးပေါင်းပြီး လူသားရဲ့အကျိုးကို ဆောင်ရွက်ရေးဆိုတဲ့ မှန်မြတ်တဲ့ရောင်ခြည် သစ်တွေ ပေါ်လာတာဟာ သူတို့ပြောနေကြတဲ့ ခေတ်ပြောင်းတော်လှန်ရေးက ဖြစ်ပေါ်

လာတဲ့ အကျိုးရလဒ်တွေ မဟုတ်ပါဘူး။ ကမ္ဘာ့ထိပ်သီးပုဂ္ဂိုလ်ကြီးနှစ်ဦးရဲ့ 'စိတ်ပြောင်းတော်လှန်ရေး' က ရလာတဲ့ ရလဒ်သာဖြစ်တယ်လို့ မှချဆိုနိုင်မယ် ထင်ပါတယ်။

ခေတ်ပြောင်းတော်လှန်ရေးကြီး တစ်ရပ်လုံးကိုပဲဖြစ်ဖြစ် အဲဒီခေတ်ပြောင်း တော်လှန်ရေးရဲ့ အစိတ်အပိုင်းတစ်ရပ်ကိုပဲဖြစ်ဖြစ် အောင်အောင်မြင်မြင် မဖော်ဆောင်နိုင်တဲ့ အခါ တစ်စုံတစ်ရာသော ရုပ်ပြောင်းတော်လှန်ရေးရဲ့ တွန်းအားအရှိန်အဟုန်ကို ဖြစ်ပေါ်စေရေးအတွက် တစ်စုံတစ်ရာသော စိတ်ပြောင်းတော်လှန်ရေးလုပ်ဖို့ လိုနေပြီဆိုတာကို သိသင့်ပါတယ်။

ဒါကြောင့် ခရစ္စနာမူရ်တီးက လောကရဲ့ ကသောင်းကနင်းသဘောတွေက လွတ်မြောက်အောင် ကျင့်ကြံအားထုတ်တာကို စိတ်ပြောင်းတော်လှန်ရေးလို့ ခေါ်ကြောင်း ပြောတာပါ။

တစ်ဆက်တည်းမှာပဲ ခေတ်ပြောင်းတော်လှန်ရေးရဲ့ အောင်မြင်မှုဟာ စိတ်ပြောင်းတော်လှန်ရေးရဲ့ အောင်မြင်မှုအပေါ်မှာ တည်တယ်လို့လည်း သူက သုံးသပ်ပါတယ်။ ဒီအချက်ရဲ့မှန်ကန်မှုကို တခြားမှာ သာဓကရှာစရာမလိုပါဘူး။ ဒီကနေ့ ဆိုဗီယက်ယူနီယံနဲ့ ပြည်သူ့တရုတ်ပြည်မှာ ဘာတွေလုပ်နေကြသလဲ ပြန်ကြည့်ရင် အထင်းသား ပေါ်နေပါတယ်။

ခရစ္စနာမူရ်တီး တင်ပြခဲ့တဲ့အချက်တွေထဲမှာ ဒီအချက်တွေဟာ ငြင်းလို့မရတဲ့ အချက်တော့ပဲ။

သို့သော်လည်း စိတ်ပြောင်းတော်လှန်ရေးကို လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးချင်းက မိမိဘာသာ လုပ်ကြရမယ်။ စိတ်ပြောင်းတော်လှန်ရေးလုပ်နိုင်တဲ့လူဟာ ဘာကိုမှ မစိုးရိမ်တော့ဘူး။ သူ့မှာ ဘာပြဿနာမှ မရှိတော့ဘူး။ သူဟာ သောကကင်းဝေးသူ၊ ဘာဆိုဘာကိုမှ မမှုသူ၊ ကြောင့်ကြကင်းသူ၊ လောကဓံကို အောင်နိုင်သူဖြစ်သွားပြီဆိုပြီး သူကတော့ ပုဂ္ဂလိကလူသားကို လူ့ဘောင်ထဲက ဆွဲထုတ်ပြီး လောကုတ္တရာအစွန်းတစ်ခုဆီကို ခေါ်သွားဖို့ ကြိုးစားတယ်။ ဒီကြိုးပမ်းခက်ကျတော့ ခရစ္စနာမူရ်တီးရဲ့ လောကီလူ့ဘောင်တို့ ပြက်ရယ်ပြုချင်တဲ့သူရဲ့ လောကုတ္တရာ အစွန်းဆီက အမြင်ဖြစ်သွားတယ်။ ဒါကြောင့် သူ့အတွေးအခေါ်ဟာ ဒီနေရာမှာ သရုပ်မှန် လက်တွေ့ဘဝအနေအထားကနေ စိတ်ကူးယဉ်မိဉာဏဝါဒဆီကို ရောက်သွားပါတယ်။ ဒါကြောင့်လည်း သူက 'လူ့ဘောင်အဖွဲ့အစည်းကို သုံးသပ်ရာမှာ

'လူတစ်ဦးချင်းဆီကသာ လူနေမှုစနစ်တစ်ရပ်ကို ဖန်တီးတာပါ၊ လူနေမှုစနစ်တစ်ရပ်က လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးကို ဖန်တီးတာမဟုတ်ဘူး' ဆိုတဲ့ အင်မတန်ချော်မှားတဲ့ အမြင်ကို ရောက်သွားစေခဲ့ပါတယ်။

သူဟာ Individualism ခေါ်တဲ့ ပုဂ္ဂလိကလူသားပဓာနဝါဒကို တံခွန်လွှင့်ထူ

www.burmeseclassic.com

ချင်သူဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ တကယ်တော့ ယနေ့လူသားဟာ မွေးဖွားပြီး လူ့ပြည်ရောက် နေ့မှာ လူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုခုထဲကို မလွဲသာမရှောင်သာ မုချသွားကြပါတယ်။ သူ မွေးဖွားရာရောက်ရှိတဲ့ လူ့အဖွဲ့အစည်းကလွဲလို့ တခြားရွေးချယ်ပိုင်ခွင့် မရှိတော့ပါဘူး မြန်မာပြည်မှာမွေးရင် အလိုအလျောက် မြန်မာဖြစ်သွားတာပါပဲ။ အမေရိကန် လူ့အ အစည်းထဲမှာ မွေးရင် အမေရိကန်၊ ဂျပန်မှာမွေးရင် ဂျပန်၊ ရုရှားမှာမွေးရင် ရုရှား ဒါက ပြောင်းလို့မရဘူး။ မြန်မာပြည်မှာ မွေးပြီး သွေးတော်လွမ်းလို့ အမေရိကန်နိုင်ငံသ သွားခံချင်ရင်း ဥပဒေအရသာ သူက အမေရိကန်ပြည်သားဖြစ်သွားပေမယ့် သူ့အ အသား အတွေးအခေါ်၊ အကြိုက်၊ အနေအထိုင်၊ အပြုအမူ အပြောအဆိုတွေဟ မြန်မာပဲ။ ဒါက ဆပ်ပြာနဲ့တိုက်ချွတ်ပြီး ချေးချွတ်သလို ချွတ်ပစ်လို့မရဘူး။ အမေ ကန်နဲ့တူအောင် တုပြီးနေလည်း သူ့ကို မြန်မာလို့ တံဆိပ်ရိုက်လိုက်ပြီးပြီ။ ဒီလို လူ့ဘဝရဲ့ တန်ဖိုးတွေအားလုံးဟာ လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးချင်းနေတဲ့နေရာမှာ မရှိဘူး။ 'တန်ဖိုး' ဆိုတဲ့သဘောတရားဟာ လူ့ဘောင်ထဲမှာပဲ ရှိတယ်။

ရော်ဘင်ဆန်ခရူးဆိုး အတွက် ကျွန်းတစ်ကျွန်းပေါ်မှာ စိန်ပုံကြီးတွေလည်း လူမရှိတဲ့အရပ်မို့ တန်ဖိုးဘာမှမရှိဘူး။ ဆိုလိုတာကတော့ လူ့အဖွဲ့အစည်းရှိမှ 'တန်ဖိုး' ရှိတယ်။ ပြီးတော့ ကောင်းမှု၊ ဆိုးမှုဆိုတဲ့ တန်ဖိုးသဘောတရားတွေဟာလည်း လူ့ အဖွဲ့အစည်းက လက်ခံတဲ့စနစ်တွေပေါ်မှာ တည်တယ်။ ဥပမာ ပုဂ္ဂလိက ပိုင်ဆိုင်မှု (Private property) မှာ ရှိတဲ့ လူ့အဖွဲ့အစည်းဆိုပါတော့၊ အဲဒီလူ့ဘောင်မှာ ပစ္စည်း အားလုံးကို လူတွေက အညီအမျှပိုင်ဆိုင်ကြတယ်ဆိုပါစို့။ အဲဒီအဖွဲ့အစည်းမှာ 'ခိုးမှု' အဓိဋ္ဌာန်ဆိုတာ မရှိတော့ဘူး။ ပုဂ္ဂလိကပိုင်ဆိုင်မှုကို လက်ခံထားတဲ့ လူ့အဖွဲ့အစည်း မှာသာ ခိုးမှုဆိုတာ အကုသိုလ်ကံမြောက်တယ်။ ဒီလိုပဲ မိသားစုစနစ် (family) မရှိတဲ့ နေရာမှာ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရဆိုတာ မရှိဘူး။ ဒီတော့ လူတစ်ဦးချင်းက လူ့ ဘောင်ကို အပြန်အလှန် (အညမည) ဆက်ဆံရေးအရ ဖန်တီးယူခဲ့ကြသလို လူ့ဘောင် တစ်ရပ်ကို ဖွဲ့စည်းပြီးတဲ့အခါ ပုဂ္ဂလိကလူသားအပေါ်မှာ လူ့ဘောင်က ပြဋ္ဌာန်းချက်တွေ ဟာ အမြောက်အမြား ဖြစ်လာပါတယ်။ ဒါကြောင့်လည်း လူ့ဘောင်ထဲမှာ ပုဂ္ဂလိက လူသားဟာ လွတ်လပ်ခွင့်အများကြီးကို ဆုံးရှုံးကြရတယ်။ ဒီလို ဆုံးရှုံးတာတွေများလွန်း လို့ ခုအခါမှာ ပုဂ္ဂလိကလူသားရဲ့ လွတ်လပ်ခွင့်ကို တောင်းဆိုမှုတွေဟာ များလာရတာ ပေါ့၊

ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ဒီကနေ့ လူ့ဘောင်အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုရဲ့ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေးကို ဆောင်ရွက်ကြ၊ ကြိုးပမ်းကြတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ သူတို့ပြောတဲ့ လူမှုတော်လှန်ရေးပဲဆိုဆို ဆော်ပြောင်းတော်လှန်ရေးပဲဆိုဆို၊ ငြိမ်းချမ်းသာယာရေးနဲ့ တိုးတက်ရေးကို ဖန်တီး ကြတဲ့အခါ သက်မဲ့ရုပ်ဝတ္ထုတွေကို စိတ်ကြိုက်ပြောင်းချင်တိုင်းပြောင်းလို့ ရချင်ရမယ်

ဒီလိုရတိုင်း သူတို့လိုချင်တဲ့ ငြိမ်းချမ်းသာယာမှုနဲ့ တိုးတက်မှုဆိုတဲ့ ကောင်းမွန်တဲ့အဖြေ ကို မရနိုင်ဘူး။ ပုဂ္ဂလိက လူသားတစ်ရပ်လုံးက စိတ်တူကိုယ်တူ တစ်စုံတစ်ခုသော ခရီးပန်းတိုင်းဆီသို့ ညီညီညွတ်ညွတ် ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင် စိတ်ရောကိုယ်ပါ တစ်ခဲနက် သွားချင်တဲ့စိတ်ဓာတ်တွေပေါ်ပြီး သွားအောင်လုပ်နိုင်ဖို့ဆိုရင်တော့ 'စိတ်ပြောင်းတော်လှန် ရေး' ကို ဆင်နွှဲမှ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။

စိတ်ပြောင်းတော်လှန်ရေးကို ဆင်နွှဲရာမှာ ခရုစ္စနာမူရ်တီး ပြောသလို ပုဂ္ဂိုလ် တစ်ဦးက စိတ်ပြောင်းတော်လှန်ရေးကို ဆင်နွှဲဖို့ဆိုတာ ဝိပဿနာတရားအားထုတ်သလို လုပ်လို့မရပါဘူး။ ဒီနေရာမှာ စိတ်ပြောင်းတော်လှန်ရေးကို အမှန်သိမှုနဲ့ အမှားသိမှု ဆိုတဲ့ ကိစ္စကြီးနှစ်ရပ်ပေါ်မှာတည်ပြီး ပုဂ္ဂလိကအပိုင်းနဲ့ လူ့အဖွဲ့အစည်းအပိုင်းဆိုပြီး နှစ်ပိုင်းစလုံး တစ်ပြိုင်နက် ဆင်နွှဲကြရမယ်။

ဒီနေရာမှာ အမှန်သိမှုဆိုတဲ့အပိုင်းမှာ ဦးဆောင်ပေးတဲ့အပိုင်းပေါ်မှာ နောက်က လိုက်ရမည့်သူတွေက ယုံကြည်စိတ်ချမှု၊ အားကိုအားထားပြုမှု၊ ကြည်ညိုလေးစားမှုကို တည်ဆောက်နိုင်မှုဟာ အရေးပါတယ်။ ဒါက လူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုလုံးရဲ့ စိတ်ပြောင်း တော်လှန်ရေးပိုင်းပါ။

အမှားသိမှုဆိုတာကလည်း အရေးကြီးပါတယ်။ ဘဝရဲ့အခင်းတွေမှာ အမှန်ကို မသိတာထက် အမှားကိုမသိတာဟာ ပိုပြီးဆိုးပါတယ်။ အဲဒီထက် ပိုပြီးဆိုးဆိုးရွား ရွား အခက်အခဲ အကျပ်အတည်းတွေကို ဖြစ်စေတာကတော့ အမှားကိုသိလျက်နဲ့ အကြောင်းကြောင်းကြောင့် မသိချင်ယောင်ဆောင်ခြင်းပါပဲ။ ဒါဟာ အဆင်းလမ်းကို သွားသူတွေရဲ့ မှောက်မှားမှုတစ်ရပ်ပဲ။ လူဟာ အမှားကို သိအောင် နားလည်အောင် အားထုတ်နိုင်ရင် အမှန်ကို ချက်ချင်းရောက်စေနိုင်တဲ့ဖြတ်လမ်း ရှိတယ်။ အဲဒီဖြတ်လမ်း ကတော့ တခြားမဟုတ်ပါဘူး။ လူတွေပြောပြောနေကြတဲ့ 'ကိုယ့်ကိုယ်ကို ဝေဖန်ရေး' ဆိုတဲ့လမ်းပါပဲ။

ကိုယ့်ကိုယ်ကို ဝေဖန်သူဆိုတာ အမှားအယွင်း အပြစ်အနာကို မိမိကိုယ်မှာသာ ရှာဖွေသူဖြစ်တယ်။ သူတစ်ပါးကို အပြစ်ရှာသူမဟုတ်ပါဘူး။ တစ်ဆိတ်ပြဿနာပေါ်လာ ရင် ဟိုလူ့ကြောင့် ဟိုဟာကြောင့်လို့ လွှဲချပြောပြီး အမှားကိုဝန်ခံဖို့ သူရဲဘောကြောင် တာ မရဲရင့်တာဟာ လောကမှာ အညံ့ဆုံးလူတွေ လုပ်တဲ့အလုပ်လို့ ဆိုနိုင်ပါတယ်။

မြတ်စွာဘုရားဟာ ရဟန်းများကို အချင်းချင်းအမှား (အပြစ်) ကို ဝန်ခံစေခြင်း အလေ့အထကို ပြုစုပျိုးထောင်စေခဲ့ပါတယ်။ 'အဟံဘန္တေ၊ သမ္ဗာအာပတ္တိရော၊ အာဝိ ကရောမိ' ဆိုပြီး အာပတ်ပြေစေခဲ့ပါတယ်။ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ဝေဖန်ခြင်း၌ ရဲရင့်ခြင်းဟာ ပုဂ္ဂိုလ်အလိုက်၊ 'စိတ်ပြောင်းတော်လှန်ရေး' ရဲ့ အဓိကဖြတ်လမ်းဖြစ်တယ်လို့ ဆိုချင်ပါ တယ်။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ဒီကနေ့ ကမ္ဘာ့ဖြစ်ရပ်တွေမှာ 'စိတ်ပြောင်းတော်လှန်ရေး' ဟာ တိုးတက်မှု၊ ငြိမ်းချမ်းမှု၊ လွတ်လပ်မှုနဲ့ လူ့ဘဝတန်ဖိုးကို ရှာလိုသူ 'ဘဝတန်ဖိုးထားဝါဒီ'တွေထဲမှာ အရှိန်အဟုန်နဲ့ ဖြစ်ပေါ်နေပါတယ်။ တိုတိုပြောရရင် စိတ်ပြောင်းတော်လှန်ရေးကြောင့် အမှားတွေဟာ အမှန်ဖြစ်ပြီး ရန်သူတွေတောင် မိတ်ဆွေဖြစ်ကြပါပေါ့လား ခင်ဗျား။

※

အသိမှန်နှင့် အလုပ်မှန်

သိမှန်မှ အလုပ်မှန်မည်'

ဤစကားသည် ဆောင်ပုဒ်နှင့်လည်းတူပါသည်။ ကြားဖူးသူလည်း များပေလိမ့် ည်။ လူပြိန်းဟုခေါ်သော သာမန်လူများသည် ထိုစကားကို ကြားရသောအခါ ဤစကား ပေစွ' ဟုလည်း ထင်လွယ်ပေမည်။ တချို့ဒဿနစကားဟု ထင်မှားနိုင်ပါသည်။ စ် ထိုစကားသည် ဒဿနပညာဝယ် အရေရောက်သောစကားမဟုတ်ချေ။

ဒဿနအရာမရောက်ဟုဆိုရာတွင် 'အသိမှန်' ဆိုသောစကားသည် ဘာကိုဆို း မသိနိုင်သောကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။ 'အလုပ်မှန်' ဆိုသည်မှာလည်း ထိုနည်းတူ ပွာယ် အတိအကျမရှိ၊ ရှင်းရှင်းမသိနိုင်သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ပြင် အသိမှန် း အလုပ်မှန်ပါ့မလားဆိုသော ပြဿနာကိုလည်း အဖြေအတိအကျပေးရန် လိုနေ လေသည်။ ထိုသဘောတို့ကို ဤဆောင်းပါးတွင် အဖြေရှာရန် အားထုတ်မည်ဖြစ်ပါ ည်။

ပထမ 'အသိမှန်' ဆိုသောစကားကို စိစစ်ချင်ပါသည်။ ဤတွင် မေးခွန်းနှစ်ခု ပေါက်ပါသည်။

(က) အဘယ်အသိသည် မှန်သနည်း (အဘယ်အသိသည် မှားသနည်းဆိုသော မေးခွန်းလည်း ဤတွင်အကျုံးဝင်ပါသည်။)

(ခ) အသိမှန်သည် အဘယ်နည်း (အသိမှားဆိုသည် အဘယ်နည်းဆိုသောမေးခွန်း လည်း ဤတွင်အကျုံးဝင်ပါသည်။)

ဒဿနပညာ (ဝါ) အတွေးအမြင်ပညာနှင့် စပ်ဆိုင်သော ကိစ္စကြီးငယ်တို့ကို ဒဿနပညာသမိုင်းစဉ်တစ်လျှောက်တွင် ပေါ်ပေါက်ခဲ့ကြသော ပညာရှင်ကြီးများ ည် မခြွင်းမချန် တွေးခေါ်ဆင်ခြင်ခဲ့ကြပြီးသာ ဖြစ်ကြပါကုန်သည်။ ထို့ကြောင့် တွေးအမြင်ပြဿနာတစ်ရပ်ကို စဉ်းစားသည့်အခါတိုင်း ရှေးကပညာရှင်များက အဖြေ ပုံများကို ပယ်ထား၍လည်း မဖြစ်၊ လျစ်လျူရှုရန်လည်းမသင့်ပါ။

ဤတွင် 'အသိမှန်' ဆိုသောစကားကို အင်္ဂလိပ်လိုပြန်ဆိုလျှင် True Knowl- ဟု ရမည်ထင်ပါသည်။ တစ်နည်း တိတိကျကျဖြစ်အောင်ဆိုလျှင် လူ့သ သဘာဝ၊ လောကသဘာဝအခြင်းအရာများကို သိသောအသိအမြင်၏ မှန်ကန်ခြင်း 'အသိမှန်' ဆိုသော စကားက ညွှန်းသည်ဟု ဆိုနိုင်မည် ထင်ပါသည်။ သို့ဆိုလျှင်

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ဤတွင် အခြေခံအမြင်နှစ်ရပ် ပေါ်ပေါက်ပါသည်။ အခြေခံအမြင်နှစ်ရပ်ဆိုရာတွင် သိပ္ပံနည်းကျအမြင်နှင့် (၂) ကိုယ်ကျင့်တရားနည်းကျအမြင်ကို ဆိုခြင်းဖြစ်ပါသ ထိုအမြင်နှစ်ရပ်သည် မတူပါ။ 'အသိပညာတစ်ခု၏ မှန်ကန်ခြင်း' ကို သိပ္ပံပညာ မည်သို့ဆုံးဖြတ်သနည်း။

ဤအချက်ကို သိဖို့လိုပါသည်။ ဤတွင်လည်း သင်္ချာကယူပုံနှင့် သဘာဝ ပညာက ယူပုံမတူပါ။ မတူပုံမှာ သင်္ချာကအတွေ့အကြုံမှာ အခြေခံမပါ၊ ထိုးထွင်း ဆင်ခြင်ဉာဏ်များအခြေခံပြီး သင်္ချာသဘောတရားတစ်ရပ်ကို ထုတ်ယူပါသည်။ ပြီ သူ့သီဝရီ (သီအိုရမ်) အရ တွက်ထုတ်သော ပုစ္ဆာ၏အဖြေကို အတွေ့အကြုံမှာ စမ်းသပ်ပါသည်။ အတွေ့အကြုံနယ်ပယ်မှာ သူကြိုတွက်ထားသည့်အတိုင်းဖြစ်လျှ (နေရာမရွေး၊ အချိန်မရွေးဖြစ်လျှင်) ထိုအသိပညာကို မှန်သည်ဟု လက်ခံပါသ ဤနည်းကို (a priori) နည်းဟုခေါ်ပါသည်။ အသိဉာဏ်က အလျင်လာပြီး အ အကြုံက နောက်ကလိုက်သောနည်း ဖြစ်ပါသည်။

သို့ရာတွင် သဘာဝသိပ္ပံများ၌မူ အတွေ့အကြုံထဲမှာ ဦးစွာစမ်းသပ်ရှာဖွေရ တွေ့ရှိလာသော တွေ့ရှိချက်တစ်ခုကို သဘောတရားကို ထုတ်ယူပါသည်။ ပြီးမှ သဘောတရားမှန်မမှန်ကို လက်တွေ့ဘဝမှာ စမ်းသပ်စစ်ဆေးပါသည်။ ဤကား အကျ အားဖြင့် သိပ္ပံနည်းဟု ဆိုသင့်ပါသည်။ ဤနည်းကို (a posteriori) နည်းဟု ခေ သည်။ သို့ရာတွင် လူမှုရေးနယ်ပယ်မှာ အသိပညာတို့သည် ထိုသဘောဖြစ်နိုင်ကြပါမ လော။

သင်္ချာနှင့် သဘာဝသိပ္ပံရှင်များသည် 'အသိမှန်' ကို ရှာဖွေသောအခါ ပုဂ္ဂိုလ် အစွဲအလမ်းများကိုလည်း ပယ်ပါသည်။ လိုအင်ဆန္ဒများ၊ စိတ်စေတနာများကိုလ ပယ်ပါသည်။ ထိုနည်းအတူ ကောင်းကျိုး၊ ဆိုးပြစ်များကိုလည်း မဆိုင်သလိုထားပါသ သူတို့အဖို့ 'အမှန်တရား' သည် မမွေဒိဋ္ဌာန်တရားသာဖြစ်သည်။ လူကြိုက်ကြို မကြိုက်ကြိုက်၊ အကျိုးရှိရှိ မရှိရှိ၊ 'အမှန်သည် အမှန်ပဲ' ဟု ပြတ်ပြတ်သဘော နိုင်ကြပါသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း သိပ္ပံပညာက ရရှိသော အသိမှန်တစ်ခုကို အငြင်းပွ နိုင်သူမရှိပါ။ သူတို့၏ 'အသိမှန်' သည် အစစ်ဆေးခံနိုင်ပါသည်။ မည်သူမ မယုံလျှင် စစ်ကြည့်နိုင်သည်။ ဤကား မှတ်ကျောက်ဖြစ်သည်။

သို့သော် လူမှုရေးနှင့်ဆိုင်သော အသိပညာများသည် ထိုကဲ့သို့ အခြင်းခပ်သိ မှန်သလား။ ထိုကဲ့သို့ ဝိဝါဒကင်းသလား။ မှတ်ကျောက်တင်ခံနိုင်သလား။ စကေဝစ ဘာ၏အနက်အဓိပ္ပာယ်များ ဖြစ်နိုင်သလား၊ လူတိုင်း အညီအတူ လက်ခံ ပါမည်လ

ဥပမာ စီးပွားရေးပြဿနာနှင့်ဆိုင်သော အသိပညာတစ်ခုဆိုကြ ပါစို့။ ကုန်ဈေးနှုန်းတက်ခြင်းသည် အဘယ်ကြောင့်ဖြစ်သနည်း။

ဤတွင် အသိမှန်သည် အဘယ်နည်း။ ကုန်ပစ္စည်းဈေးတက်ရခြင်း၏အကြောင်း ကို သိခြင်းပင်ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ စီးပွားရေးပညာရှင်များစွာတို့သည် ကုန်ဈေးနှုန်းတတ် ၏အကြောင်းကို သူ့အမြင်နှင့်သူ အမှန်တွေ တစ်သီတစ်တန်းကြီး ပြောပြပေလိမ့် မည်။

ပစ္စည်းရှားလို့၊ ဝယ်လိုအားများလို့၊ ငွေဖောင်းပွလို့၊ နိုင်ငံတကာ အရေးအခင်း တွ ပေါ်ပေါက်လို့ (ဥပမာ ရေနံကိစ္စ)၊ ကုန်ပစ္စည်း စီးဆင်းမှုနှေးကွေးလို့၊ မမှန်လို့၊ မခန့်ခွဲမှုညံ့လို့၊ ဈေးကွက်တည်ငြိမ်မှုမရှိလို့၊ ကုန်သည်တွေက ဈေးကစားလို့၊ လူတွေ စိတ်မချလို့စသည့် လက်တွေ့စမ်းသပ်ရခက်သည့် အသိအမြင်အမျိုးမျိုးကို ပြော တ်ကြသည်။ ဤတွင် 'ဘယ်အသိမှန်သလဲ'၊ ထိုမေးခွန်းအတွက် အဖြေရှိပါမည်လား။

နောက် ဥပမာတစ်ခု ပြပါဦးမည်။

ဥပမာက ယခုကမ္ဘာက တာစားလာသော AIDS ရောဂါဖြစ်ရခြင်းအကြောင်း ရာသည် အဘယ်နည်း။ ကင်ဆာရောဂါဖြစ်ရခြင်း အကြောင်းရင်းသည် အဘယ်နည်း။ ခုတိုင် အသိမှန်ကို မရသေး။ မှန်းဆချက်များ၊ အနုမာနများသာ ရှိသေးသည်။ နုမာနသည် အသိမှန်မဟုတ်သေး။ သို့ဆိုလျှင် ဘယ်အသိမှန်သနည်း။ AIDS ရောဂါကို ပျောက်ကင်းအောင် ကုသရေးကို အထောက်အကူပြုသော အသိကိုသာ န်သည်ဟု ဆိုချင်မည်ထင်ပါသည်။

သို့ဆိုလျှင် အသိတစ်ခု၏ အမှန်အမှားကို အကျိုးရလဒ်ကသာ အဆုံးအဖြတ် ပေးနိုင်သည်ဟု ဆိုရာကျပေလိမ့်မည်။ လိုချင်တေ ့်ကသောအကျိုးကို ရစေလျှင် ထိုအသိသည် မှန်သောအသိဖြစ်မည်လား။ အသိ ပစ်ခု၏ မှန်ခြင်း၊ မှားခြင်းသည် အကျိုးရလဒ်ပေါ်မှာတည်သလား၊ ကိုယ်လိုချင်တာ ရလျှင် မှန်ပြီး၊ လိုချင်တာမရလျှင် မှားသလား။

အမှန်မှာ ဤသဘောအမြင်မျိုး ပေါ်ပေါက်ခဲ့တာ ကြာလှပြီ။ ကမ္ဘာ့ဒဿနပညာ ရှင်များကတော့ ဤအမြင်ကို အကျိုးကြည့်အမြင် Teleogical point of view ဟု ခေါ်ကြပါသည်။ ဤသဘောတရားအရဆိုလျှင် စေတနာကို ထည့်တွက်စရာမလို၊ အကျိုးရလဒ်ကောင်းလျှင် ပြီးရောဟု ဆိုရာကျပေတော့မည်။ ရည်မှန်းအပ်သော အကျိုး ကို ရအောင် ဘယ်နည်းနှင့်လုပ်လုပ်၊ အကျိုးရလျှင် ပြီးသည်။

ဤတွင် 'အသိမှန်' ခြင်းသည် အကျိုးရအောင် လုပ်သောနည်းနိဿယ သိမှု ကို ဆိုခြင်းဖြစ်တန်ရာသည်။ ဘယ်နည်းဖြင့်ကုကု ရောဂါပျောက်ဖို့သာ ပဓာနဟုဆို သော ဆေးသမား၏စကားကို အကျွန်ုပ်ကြားဖူးပါသည်။ ဤစကားတွင်လည်း အကျိုး ပြီးခြင်းသည် အသိမှန်ခြင်း၏ အတိုင်းအတာ၊ စံပေတံ ဖြစ်လျက်နေလေသည်။

အချို့အတွေ့အကြုံ မရင့်ကျက်သေး၊ ပါရဂူမမြောက် မကျွမ်းကျင်သေးသော

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ဆရာဝန်သည် အကြင်ရောဂါကိုကုသရန် အသပြာကိုလည်း ပဓာနမထားပါ။ ရော ပျောက်ကင်းလိုသော စေတနာကိုသာ ပဓာနထားပါသည်။

သို့သော် ထိုဆရာသည် ထိုရောဂါကို ပျောက်ကင်းချမ်းသာအောင် ကုသခြင် မတတ်နိုင်။ သို့ဆိုလျှင် ထိုဆရာ၏အသိကို မှန်သည်ဟု ဆိုနိုင်ပါမည်လား။ အခြ စပါရှယ်လစ်ဆိုသော ဆရာဝန်သည်ကား လူနာအပေါ်၌ စေတနာမရှိ။ သူ့ဆေးကု သည်မှာ ငွေကြေးအလို့ငှာသာဖြစ်၏။ သူ့ကို ကြေးများများပေးနိုင်သူအား အရေးထ ကုသ၏။ သူ့ကို ကြေးပေးနိုင်သောလူနာတို့၏ ရောဂါကို သူကုတိုင်း ပျောက် ချမ်းသာကြကုန်သည်။ သို့ဆိုလျှင် ထိုဆရာ၏အသိနှင့် လုပ်ရပ်ကို အသိမှန်၊ အ မှန်ဟု ဆိုသင့်သလား၊ သို့မဟုတ် မဆိုသင့်ဘူးလား။

ဤအတွေးအမြင်ပြဿနာနှင့် ပတ်သက်၍ အနောက်တိုင်းဒဿနပညာလော တွင် စေတနာ (Motive) ကိုသာ ပဓာနထားရမည်ဆိုသော အမြင်မျိုးလည်း ပေါ်ပေ ဖူးလေသည်။ အများကောင်းစားရေး၊ ပြည်သူတို့ကြီးပွားရေးကို လိုလားသော စိတ် ကောင်းနှင့် လုပ်ဖို့သာ အရေးကြီးသည်။ စိတ်ကောင်းရှိသော လူတွေလုပ်လျှင် ပွားမည်ဟူသော အမြင်မျိုးဖြစ်သည်။ ထိုအမြင်ကို Formalistic point of view ခေါ်ပါသည်။ စိတ်ရင်းကောင်း စေတနာရှိမှ အသိမှန်သည်ဟု ယူသောအယူဖြစ်ပါသ

တကယ်လက်တွေ့တွင်မူ စေတနာ ဘယ်လောက်ကောင်းကောင်း ကျွမ်းကျ အတတ်ပညာမရှိသူများ လုပ်ကြသောအခါ လိုသောအကျိုးကိုမရ။ အလုပ်က မမှန်ပေ ချေ။ ချွတ်ချော်မှု၊ ဆုံးရှုံးမှု၊ လေလွင့်မှု၊ ရည်မှန်းချက်မပေါက်ဘဲ တုံ့ဆိုင်းရပ်တန့်ေ များနှင့်သာ ကြုံရသည်။

ထိုအခါ ဒဿနပညာသဘောအရ 'အသိမှန်' သဘောနှင့် 'အလုပ်မှန်'သဘေ ကို တိတိကျကျ အဓိပ္ပာယ်ဖော်ထုတ်ဖို့ လိုလာပါသည်။

'အသိတစ်ခုသည် မှန်သည်ဟု ဘယ်အခါဆုံးဖြတ်နိုင်သနည်း'

အမေရိကန်နိုင်ငံတွင် လူကြိုက်များသော ပရဂ္ဂမာတစ်ဇင်း Pragmati ခေါ်သော လက်တွေ့ အကျိုးကြည့်ဝါဒ အတွေးအမြင်အရဆိုလျှင် အသိပညာတစ် ဘဝမှာ ချပြီးသုံးကြည့်။ ထိုသိသည် အသုံးဝင်သည်။ (Useful) ဆိုလျှင် ထိုအ မှန်သည်ဟု ယူသည်။ အသုံးဝင်သည်ဆိုသည်မှာ အဘယ်ကို ဆိုလိုသနည်း။ ထို သည် အငြင်းပွားဖွယ်ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ လေယာဉ်ကို အပိုင်စီးသော အကြမ်းဖက်သမာ အဖွဲ့ သူတို့တောင်းဆိုချက်များကို ရဖို့အတွက် အပြစ်မဲ့သော ခရီးသည်များကို ညှင် ရမည်ဟူသော အသိမျိုးရှိကြသည်။

၎င်းအသိသည် သူတို့အတွက် အသုံးကျသည်။ အသုံးကျသည်ဆိုသည် သူတို့၏ တောင်းဆိုချက်များ (အကျိုး) ကို ရရှိစေနိုင်သောကြောင့်ဖြစ်သည်။

မကြာသေးမီက ဖြစ်ရပ်တစ်ခုတွင် ပြင်သစ်က အီရန်မှ ချေးထားသောငွေ များကို မဆပ်ဘဲထားသည်။ အီရန်က လက်ဘနွန်တွင် ပြင်သစ်သံအဖွဲ့ဝင်များကို ပြောက်ကျားများမှတစ်ဆင့် ပြန်ပေးဆွဲသည်။ ပြင်သစ်က ချေးငွေပြန်ပေးမည်ဆိုမှ ဓားစာခံများကို ပြန်လွှတ်ပေးလေသည်။

ဤသို့သာဆိုလျှင် လက်တွေ့အကျိုးကြည့်ဝါဒသည် ကောင်းဖို့ထက် ဆိုးဖို့ ဘက်သို့သာ ဦးတည်သွားနိုင်သည်။ အကြမ်းဖက်လုပ်ရပ်များကိုလည်း လုပ်ရပ်မှန်ဟု သတ်မှတ်ရပေတော့မည်။

တစ်ဖန် အသိမှန်ခြင်းကို သက်သေထူရာစ်သည် အမှန်လုပ်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ အသိမှန်တိုင်း အလုပ်မှန်မည်ဟု မဆိုနိုင်သေး။ ဆရာဝန်မဟုတ်၊ ဗိန္ဓောဆရာမဟုတ် သော်လည်း ရောဂါ၏လက္ခဏာများကို ကြည့်ပြီး ဤအဖျားရောဂါသည် ငှက်ဖျားဟု ဆိုနိုင်သူပေါသည်။

အသိကား မှန်သည်။ သို့သော် ထိုငှက်ဖျားပျောက်အောင် ကုသောအခါ၌ကား အမှားမှားအယွင်းယွင်းတွေ ပြုကြတော့သည်။ ဆရာများ သားသေဆိုသောစကားလို တစ်ယောက်တစ်မျိုး ဆေးမြီးတိုများဖြင့် လက်တည့်စမ်းမှုမျိုးကို ဘဝ၏အစိတ်အပိုင်း တိုင်းမှာ တွေ့မြင်နေရသည်။ ကြာတော့ 'ဘဝရမ်းကု' များ၏ ကျွမ်းကျင်မှုမရှိဘဲ လက်တည့်စမ်းသောလုပ်ရပ်များကြောင့် ဘဝသည်လည်း အစမ်းခံဘဝဖြစ်လာရတော့ သည်။

ခေတ်ပညာသည် ထိုအခက်အခဲကို သိမြင်လာသည်။ ထို့ကြောင့် ပညာရပ်တိုင်း တွင် အသိမှန်ကိုလက်တွေ့ဖော်ဆောင်ရာ၌ အလုပ်မှန် ဖြစ်ရေးအတွက် 'အထူးကျွမ်းကျင် မှု Specialization' ကို လေ့ကျင့်ပျိုးထောင်ရသည်။ ဤအချက်သည် ဘယ်လောက်ပဲ အသိမှန်မှန်၊ ကျွမ်းကျင်မှုမပါဘဲ လုပ်လျှင် အလုပ်မမှန်နိုင်ဆိုသော ဒဿနအမြင်ကို ဖော်ဆောင်ပါသည်။

တစ်ခါတစ်ရံ လူတွေသဘောကျအောင် ပြောတတ်သူများကို လက်တွေ့လုပ် တတ်သူများဟု ထင်တတ်ကြသည်။ ထိုသူတို့သည်လည်း မလုပ်တတ်ဘဲနှင့် လုပ်တတ် ချင်ယောင်ဆောင်နေတတ်ကြသည်။ ဘဝအရေးအခင်းများတွင် ထိုဟန်သမားလူညာ များ၏ အလိမ်မမိဖို့လည်း သတိရှိသင့်ပါသည်။ အသိမှန်ကို အလုပ်မှန်ဖြစ်အောင် ဆောင်ကြဉ်းရာတွင် ဟန်သမားလူညာများကြောင့် အချိန်ကုန် လူပန်း ဆုံးရှုံးနစ်နာမှု များလည်း အလွန်များတတ်လေသည်။

အသိမှန်သော်လည်း မကျွမ်းကျင်သဖြင့် အလုပ်မှန်ဖြစ်မလာသောအခါ ဆုံးရှုံး နစ်နာရုံမျှမက အစကပြန်စရသော မီအေးနှစ်ခါနာအဖြစ်သည် ပို၍ဆိုးကြောင်းကို အတွေးအမြင်ရှိသူတိုင်းက သတိဖြင့် ဆက်ခြင်ကြည့်သင့်ပါသည်။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

စေတနာနှင့် အကျိုးရလဒ်

ဒဿနပယ်သားများက ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံမှုတို့တွင် အပြုအမူတစ်ခု ဖြစ်ပေါ်သည့်အခါတိုင်း အကျိုးနှစ်မျိုးထင်ရှားဖြစ်တတ်ကြောင်းကို တွေ့လာကြသည်။ ပြုမူကြံမှု၊ ပြောမှုတို့တွင် လိုလားအပ်၊ နှစ်သက်အပ်သော အကျိုးရလဒ်ထင်သည်လည်း ရှိသည်။ မလိုလားအပ်၊ မနှစ်သက်အပ်သော အကျိုးရလဒ်သည်လည်း ရှိသည်။ မြန်မာများ အလွယ်နားလည်နိုင်သောစကားဖြင့် ပြောရလျှင် ကုသိုလ်ဖြစ်စေသောကံလည်း ရှိသည်၊ အကုသိုလ်ဖြစ်စေသော ကံလည်းရှိသည်။

ထိုအခါ လူ့ကိုယ်ကျင့်တရား ဒဿနပညာကို စဉ်းစားသူများက ဤသို့တွေးကြံကြပြန်သည်။ လူကြီးပမ်းဆောင်ရွက်မှုတစ်ခု၊ အပြုအမူတစ်ခု မှန်သည်၊ မှားသည်ကို အဘယ်အချက်ကိုကြည့်၍ စဉ်စားဆုံးဖြတ်အပ်သနည်း။ ဤပုစ္ဆာကို အဖြေရှာဖို့ကြိုးပမ်းကြရာမှာ ဝါဒနှစ်မျိုးပေါ်လာသည်။

ဝါဒတစ်မျိုးကို စေတနာပဓာနဝါဒ[၁] ဟု ဆိုကြသည်။ ထိုဝါဒ၏ လိုရင်းသဘောမှာ စေတနာမှန်လျှင် အပြုအမူကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော အကျိုးရလဒ်သည်လည်းကောင်းသည်ဟု မြင်သောအမြင်ဖြစ်သည်။ တစ်နည်း အပြုအမူ၏ အမှန်အမှား (ကုသိုလ်ဖြစ်သလား၊ အကုသိုလ်ဖြစ်သလား) ဆိုသည်ကို သိလိုလျှင် အကျိုးရလဒ်ကို မကြည့်ရ၊ စေတနာကိုသာ ကြည့်ရမည်ဟု ယူသောအယူဝါဒဖြစ်၏။

ထိုအယူကို ငြင်းပယ်ရာတွင် ပြဆိုသော၊ ထင်ရှားသောပြယုဂ်သာမက ရှိသည်။ ပုဏ္ဏားသားငယ်သည် ဖခင်ပုဏ္ဏားကြီး၏ ဦးခေါင်းဆံစပ်မှာ နားသောမှက်ခြင်ကို သတ်လိုသဖြင့် အနီးရှိ ပုဆိန်နှင့်ပေါက်သောကြောင့် ဖခင်ပွဲချင်းပြီးသေရသော ဒဏ္ဍာရီဖြစ်၏။ ဤတွင် သား၏စေတနာက ဖခင်ကို မှက်ခြင်ရန်မှ ကာကွယ်လိုသော စေတနာဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှား၏။ သို့သော် ထိုစေတနာကို အကောင်အထည်ဖော်သော အကျိုးရလဒ်ကြောင့် ဖခင်သေဆုံးရ၏။ သို့ဖြစ်လျှင်-စေတနာမှန်သော်လည်း သား၏ အပြုအမူသည် မှန်ကန်သောအပြုအမူဟု ဆိုနိုင်ပါမည်လား။ ဤကား စောဒကဖြစ်၏။

ထိုအခါ ဆန့်ကျင်ဘက်အယူဝါဒကို ဆိုကြပြန်၏။ အပြုအမူကို ဆုံးဖြတ်ရာတွင် စေတနာကိုထက် အကျိုးရလဒ်ကိုသာ ကြည့်မည်။ စေတနာမှန်သလား

---

[၁] teleogy

သလား ကြည့်နေစရာမလို၊ အကျိုးရှိသလား၊ မရှိဘူးလားကိုပဲ ကြည့်ပြီး ဆုံးဖြတ်ရမည်ဆိုသော အမြင်ဖြစ်၏။

ထိုအမြင်ကို အမြင့်ဆုံးတံခွန်ထူခဲ့သော နိုင်ငံရေးဒဿနဆရာကြီးမှာ **မက်ခီယာ**ဗယ်လီ ဆိုသူဖြစ်၏။ သူ့အယူဝါဒမှာ 'ဘယ်နည်းနှင့်လုပ်လုပ်၊ လိုသောအကျိုးကိုရလျှင် လုပ်သောနည်းမှန်တယ်' ဟူ၍ ဖြစ်လေသည်။

ဤအယူအဆသည် အကျိုးရလဒ်ကို ပဓာနထားသော အမြင်ဖြစ်သည်။ ဤအမြင်နှစ်ခုသည် တစ်ဖက်သတ်ကျသောအမြင်နှစ်ရပ် ဖြစ်သည်။ အတွေးအမြင်သမိုင်းတစ်လျှောက်လုံးတွင် အစဉ်ဝိရောဓိအသွင်ကိုသာ ဆောင်နေခဲ့ကြသည်။

စေတနာကြည့် အယူဝါဒနှင့် အကျိုးကြည့်အယူဝါဒ ကွဲပြားခြားနားလာရသည့်အကြောင်းကို လေ့လာကြည့်သောအခါ ပြဿနာ၏ အရင်းအမြစ်ကို တွေ့ရသည်။ အပြုအမူများတွင် ရည်ရွယ်သည်ကတခြား၊ ဖြစ်လာသည်က တခြားဖြစ်တတ်သော သဘောတစ်ခု ရှိနေသည်။

စေတနာတခြား၊ အကျိုးရလဒ်တခြားဖြစ်တတ်သည်ကို အနောက်တိုင်းသားတို့သည်း ရှေးပဝေသဏီကာလကပင် သိမြင်ခဲ့ကြလေသည်။ ထိုသို့သိမြင်သောအခါ သဘာဝတွင် လူ့ဆန္ဒအလျောက် ထိန်းချုပ်၍မရသေးသော လောကနိယာမများ ရှိနေသည်ကို သိမြင်လာကြသည်။ ထိုနိယာမများကို တိတိကျကျသိဖို့ကိုလည်း အနောက်တိုင်းသားတို့ အားထုတ်လာကြသည်။ ထိုအခါမှစ၍ သဘာဝနိယာမတရားများကို လူသားများက ထိန်းချုပ်နိုင်အောင် ကြိုးစားကြကာ လူသားတို့ ရည်မှန်ထားသောအကျိုးကို ရအောင် ဆောင်ရွက်လာနိုင်ကြသည်။ စေတနာရှိသည့်အတိုင်း ရလဒ်ပေါ်အောင် သိပ္ပံပညာက ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်လာသည်။ ကုန်ကုန်ပြောရလျှင် လူအလိုရှိပါက ဆီးသီးကိုပင် ပန်းသီးဖြစ်အောင် လုပ်မလား၊ ရသည်။ စက်ရုံဝိုက်ထရို (Vitro) ဖန်သားအိမ်ထုမှာ သန္ဓေတည်မလား၊ ရသည်။

လကမ္ဘာကို လူရောက်ချင်သလား ရောက်သည်။ ကမ္ဘာကိုပင် တစ်နေ့တည်းယ်ပတ်ပတ်မလား၊ ရသည်။ စိတ်သွားတိုင်း ကိုယ်ပါ၍ လိုရာဆန္ဒပြီးနိုင်ကြောင်း သိပ္ပံပညာက သက်သေထူလာသည်။ ကျောက်ခေတ်ရောက် လူ့ကမ္ဘာက အစပျောက် ဖယ်ရှားပစ်လိုသော လူ့ဆန္ဒများ အကောင်အထည်ပေါ်ခဲ့သည်။

ထိုအခါ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေးပညာရှင်များက သဘာဝသိပ္ပံပညာကို အားကျလာသည်။ 'သိပ္ပံပညာကဖြင့် လူ့အလိုဆန္ဒရှိသမျှကို စေတနာဆန္ဒအတိုင်း အကျိုးရလဒ်ထင်အောင် ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ပြီပဲ၊ ဒီလိုဆို လူမှုရေး၊ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေးနယ်ပယ်တွေမှာလည်း သိပ္ပံပညာမှာလိုပဲ မချွတ်မလွဲ မဖောက်မပြန် ဖြစ်စေတတ်တဲ့ နိယာမတရား

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ဆိုတာတွေ ရှိမယ်။ အဲဒီနိယာမတွေကို လိုက်ရှာပြီး လူ့ဆန္ဒအလိုရှိတဲ့အတိုင်း
တတ်ရင်ဖြင့် နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးနယ်ပယ်မှာလည်း လုပ်သမျှကိုင်သမျှ
စေတနာရှိသလို အကျိုးထင်တော့မှာပဲ' ဟု တွေးလာကြလေသည်။

ဤအတွေးကို စတင်ရရှိသူမှာ အင်္ဂလိပ်ဂန္ထဝင်နိုင်ငံရေးဘောဂဗေဒပညာရှင် ဝီလျံ
ပက်တီ[၁] ဆိုသူဖြစ်ပါသည်။ သူက ဓါတုကမ္မဗေဒသိပ္ပံပညာကို လူသားတို့သည် ရော
ကုသမှုတွင် အသုံးပြုသကဲ့သို့ လူမှုရေး နိယာမများကို လူ့ပြဿနာများဖြေရှင်းရေး
အသုံးချရန် စတင်စိတ်ကူးခြင်း ဖြစ်လေသည်။ ထိုအမြင်ကို ၁၈ ရာစု ပြင်သစ်စီးပွား
ပညာရှင်များဖြစ်ကြသော ဖီစီယိုကရက်[၂] များက ဆက်လက်ထောက်ခံခဲ့လေသည်။

လူမှုရေး ဥပဒေသများသည် သဘာဝဥပဒေများအတိုင်းပင် ဖြစ်သည်။ လူ့
အဖွဲ့အစည်းဖွဲ့စည်းလာရခြင်းသည် သဘာဝဥပဒေများကြောင့်ပင် ဖြစ်သည်။ ထိုဥပ
များသည်လည်း ရူပဥပဒေများပင်ဖြစ်ကြောင်း လူ့အဖွဲ့အစည်းဖြစ်ပေါ်လာအောင် လူ
က တမင်ဖန်တီးနိုင်ခဲ့ကြသည်မဟုတ်၊ သူ့အလိုအလျောက် သဘာဝနိယာမများအတိုင်း
သာ ဖြစ်လာရသည်။ ထိုဥပဒေများက သဘာဝဖြစ်စဉ်ကိုလည်းကောင်း၊ လူ၏အလုပ်
လည်းကောင်း ပြုပြင်ဖန်တီးနေသည်။ သဘာဝစွမ်းအားများအရ လူသားများ အသုံး
သော တန်ဖိုးများကို သဘာဝဥပဒေများကပင် ပြန်လည်ထုတ်လုပ်ပေးသည်ဟု ကျွတ်
နေ[၃] ၏ အတွေးအခေါ်များတွင် တွေ့ရှိရသည်။

စီးပွားရေး ဘောဂဗေဒပညာရှင်များသည် လူမှုစီးပွားရေးဆိုင်ရာ ဥပဒေများ
ရှာဖွေဖော်ထုတ်ပြီး သိပ္ပံပညာမှာကဲ့သို့ လူသားတို့မျှော်မှန်းတမ်းတသည့် အကျိုးရလ
များ ရရှိအောင် အားထုတ်လာကြသည်။ ထိုအစဉ်အလာသည် ကားလ်မော့က်(
က လူမှုနိယာမများများကို သိနားလည်လျှင် လူ့သမိုင်းကြောင်းကြီးတစ်ခုလုံးကို
လူသားတို့၏ စေတနာဆန္ဒအတိုင်း ပြောင်းလဲသွားအောင် ပြုလုပ်နိုင်သည်ဟု ရှုမြင်
လေသည်။*

လူ့သမိုင်းသည် (လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ ဖြစ်စဉ်ကြီး) တစ်ခုလုံး၏ ဖြစ်ပေါ်တိုးတက်
မှုသည် ကုန်ထုတ်စွမ်းအားစု၊ ကုန်လုပ်ဆက်ဆံရေးနှင့် လူတန်းစားတိုက်ပွဲအပေါ်
အခြေခံသည်** ဟုဆိုကာ ဆိုရှယ်လစ် (ကွန်မြူနစ်) ရည်မှန်းချက်ကြီးများကို ချ
လူ့သမိုင်းအပြောင်းအလဲကို စိတ်တိုင်းကျ ဖန်တီးဖို့ ကြိုးစားခဲ့လေသည်။ သို့ရာတွင်
မာ့က်(စ) ထင်သလို မာ့က်(စ) ၏ စေနာမှ လိုသောအကျိုးရလဒ်ကို ရအောင်ဖန်တီး

၁။ William Petty ၂။ Physicorats ၃။ Quesnay

* G. Glezerman- The Laws of Social Development p 72- 73

** M. Cornforth- Historical Materialism. p 72- 73

ရာတွင် အခက်ခဲမျိုးစုံ ကြုံရသည်။ ရည်ရွယ်သည်က တခြားဖြစ်လာသည်က တလွဲ
ဖြစ်လျက်ရှိသည်။ မျက်မှောက်ကမ္ဘာတွင် ရုရှားနိုင်ငံ၊ တရုတ်နိုင်ငံစသော ကွန်မြူနစ်
နိုင်ငံကြီးများမှာ မျှော်မှန်းသောအကျိုးကို မရဘဲ ရှိလေသည်။

သိပ္ပံပညာတွင် စေတနာရှိသည့်အတိုင်း အကျိုးရလဒ်ကို ရရှိအောင် ဖန်တီးနိုင်ခဲ့သည်။
သို့ပါလျက် လူမှုကိစ္စများဖြစ်သော နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံတကာဆက်ဆံရေးများ
တွင် အဘယ်ကြောင့် စေတနာရှိသည်အတိုင်း အကျိုးရလဒ်ပေါ်အောင် ဆောင်ရွက်
နိုင်ခဲ့ကြပါသနည်း။

သမိုင်းအမြင်ဝါဒ (Historicism) ဟု လူမှုရေးနိယာမတရားများကို ဖော်ထုတ်
ပြီး သိပ္ပံပညာမှာကဲ့သို့ ထိုနိယာမများကို လူသားတို့၏ အစွမ်းသတ္တိဖြင့် ထိန်းချုပ်ကာ
လူ့အဖွဲ့အစည်းကို လူသားတို့လိုချင်သော ပုံစံအတိုင်း ဖြစ်ပေါ်လာအောင် ဖန်တီးအောင်
မြင်သောနည်းမဟုတ်၊ အကျိုးရလဒ်ရအောင် လုပ်နိုင်သောနည်းမဟုတ်ကြောင်းကို
ပေါ်လွင်အောင် ဖော်ပြသော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက် ထွန်းကားခဲ့လေသည်။ သူ၏အမည်မှာ
ကားလ်ပေါ့ပါး[၁] ဆိုသူဖြစ်ပါသည်။ သူသည် အဆိုပါသမိုင်းဝါဒကို ငြင်းချက်ထုတ်ရန်
အတွက် စာအုပ်တစ်အုပ်ရေးပြီး အကြောက်အကန် ငြင်းပါသည်။ ထိုစာအုပ်အမည်မှာ
'The Poverty of Historicism' ဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာဘာသာ 'သမိုင်းအမြင်ဝါဒ၏
ချွတ်ခြုံကျမှု' ဟု ပြန်လျှင် ရမည်ထင်ပါသည်။ ထိုစာအုပ်တွင် သူက သမိုင်းအမြင်ဝါဒ
သည် ဆင်းရဲသောအမြင်သာဖြစ်သည်။ အကျိုးရလဒ်တစ်စုံတစ်ရာမရသော အချည်းနှီး
အမြင်သာဖြစ်ကြောင်း ဆိုပါသည်။ သူက ဤသို့ အတိအလင်းဆိုပါသည်။

'ကျွန်ုပ် အထင်အရှား ပြထားပါ၏။ တိကျသော ယုတ္တိဗေဒအကြောင်းများ
ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် သမိုင်း၏အနာဂတ်ဖြစ်စဉ်ကို ဘယ်နည်းနှင့်မျှ ဘာဖြစ်မည်ဟု
အတိအကျ ကြိုတင်ဟောနိုင်စွမ်းမရှိပါ'* ဟုဆိုလေသည်။

လူ့သမိုင်းကို လူ့စေနာအလျောက် စိတ်ကြိုက်ဖန်တီး၍ ရဖို့ဝေးစွ၊ အနာဂတ်မှာ
ဘာတွေဖြစ်လာမည်ဆိုသည်ကိုပင် ကြိုတင်ဟောစွမ်းဂုဏ် မတတ်သာကြောင်းကို သူက
အကြောင်းများစွာ ပြထားလေသည်။ တစ်နေ့တခြား တိုးပွားနေသော လူ့အသိပညာ
ထွန်းကားမှုက လူ့သမိုင်းအပေါ် ဩဇာလွှမ်းမိုးနေသည်။ အနာဂတ်မှာ ဘယ်လိုသိပ္ပံ
ပညာဗဟုသုတတွေ တိုးပွားများပြားလာမည်ကိုပင် ဘယ်သူမှ အတတ်မဟောနိုင်။
ထို့ကြောင့် အနာဂတ်လူ့သမိုင်းကြီး ဘယ်လိုတိုးတက်ဖြစ်ပေါ်လာလိမ့်မည်ဟု အတတ်

၁။ Karl Popper

* K. popper- The Poverty of Historicism pix

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ယောနိုင်သော သိပ္ပံပညာနည်းလမ်းလည်း မရှိပါ။ ထို့ကြောင့် လူ့သမိုင်းကို လူတွေက ဘယ်လိုလုပ်ကြရင်ဖြင့် ဘာတွေဖြစ်လာလိမ့်မည်ဟု ယူဆသော အယူအဆမှန်သမျှသည် မှောက်မှားသော အယူအဆများသာဖြစ်သည်ဟု ပေါ်ပါးက ဆိုသည်။

ဤတွေးအမြင် အယူအဆများ၊ အဆိုအမိန့်များကို ကြားသိရသောအခါ လူသားတစ်ယောက်အနေနှင့် ဘဝကို မျက်ကန်းတစ်ယောက်လို လမ်းလျှောက်နေရပြီလားဟု အောက်မေ့ကာ စိတ်အားငယ်မိခဲ့လေသည်။

ထိုအချိန်တွင် ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဘာသာမှ သင်ကြားချက်ကို သိလာနည်းလာရသည်။ စေတနာဆိုသော စိတ်၏စေ့ဆော်တိုက်တွန်းတတ်သော တရားသည်ပင် ကံဖြစ်သည်ဆိုသော အယူအဆကို သိနားလည်လာရသည်။ ခေတ်စကားဖြင့် နားလည်အောင် အားထုတ်ကြည့်ပါသည်။ အပြုအမူ (ကံ)တိုင်းမှာ ကောင်းမှုဆိုးမှုဆိုသော ရလဒ်နှစ်ခု အနက်တွင် တစ်ခုပေါ်မြဲဓမ္မတာရှိပါသည်။ ထိုကောင်းမှုကံ၊ မကောင်းမှုကံ၏အကျိုး (ကောင်းကျိုး၊ ဆိုးကျိုး) ကို ပြုသူကသာ ခံကြ၊ စံကြရသည်။ ထိုသို့ ခံရ၊ စံရရာတွင် စေတနာပါမှဖြစ်သည်။ မိမိက စေတနာမပါဘဲ ပြုမိသဖြင့် လူသေသည်ပဲထား၊ ထိုလူမှာ အကုသိုလ် (အပြစ်) ဖြစ်သလား၊ စဉ်းစားကြည့်လျှင် အဖြေပေါ်ပါသည်။

ဗုဒ္ဓသည် နိယာမ (၅) မျိုး ခွဲပြတော်မူလေသည်။

(၁) ဥတုနိယာမ၊ (၂) ဗီဇ နိယာမ၊ (၃) ကမ္မနိယာမ၊ (၄) စိတ္တနိယာမနှင့် (၅) ဓမ္မနိယာမတို့ဖြစ်ပါသည်။ ဤတွင် ကံကို နိယာမအဖြစ် ဗုဒ္ဓရှုမြင်သုံးသပ်ထားသည်ကို သတိမူသင့်ပါသည်။

အကျွန်ုပ်သည် ဘဝကို သမ္မတ္တိအမြင်ဖြင့် ရှုကြည့်လိုသူဖြစ်ပါသည်။ ကမ္မနိယာမကို သိလျှင် ဝဘကိုတိုးတက်မြင့်မားအောင် လူသားသည် ဆောင်ရွက်နိုင်ခွင့်ရှိသည်ဟု ရှုမြင်သုံးသပ်ပါသည်။ ဤအမြင်ကို အကျွန်ုပ်က ဘဝမြင့်ဒဿန (သို့) ဘဝသမ္မတ္တိဝါဒဟု ခေါ်ပါသည်။ ဤအမြင်အရဆိုလျှင် လူသားသည် မိမိစေတနာအလျောက် လိုသောအကျိုးရလဒ်ကို မချရရှိစေနိုင်သော နည်းလမ်းရှိပါသည်။ ထိုနည်းကို ဘဝမြင့်ကျင့်စဉ်ဟု အကျွန်ုပ်ယူဆပါသည်။ ဤကျင့်စဉ်သည် အောက်ပါအချက်ကြီး (၅) ချက်ပေါ်မှာ တည်ပါသည်။ အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် Five Decisive Principles ပါဠိလို ပဥ္စအာဝဿကတရားဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။

ပဥ္စအာဝဿကတရား ၅ ပါးတွင်

၁။ စေတနာမှန်ကန်ခြင်းလည်း တစ်ပါး

၂။ သုံးနည်းလုပ်ဟန် မှန်ကန်ခြင်းလည်း တစ်ပါး

၃။ ဝိပ်ငန်းကျွမ်းကျင်မှုလည်း တစ်ပါး

၄။ အချိန်ကိုသိနားလည်ခြင်းလည်း တစ်ပါး

၅။ ပစ္စည်းနှင့် ဝီရိယအထောက်အပံ့ ပြည့်စုံခြင်းလည်းတစ်ပါးဖြစ်ပါသည်။

ထိုအရာငါးပါးပြည့်စုံလျှင် စေတနာသည် လိုသောအကျိုးရလဒ် ရှေ့ဆောင်မ်းပြဖြစ်လာနိုင်ကြောင်း ကျွန်ုပ်ဆိုပါသည်။

(ပဥ္စအာဝဿကတရားအကျယ်ကို ဖွင့်ဆိုပါဦးမည်။)

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

အကောင်းမကြိုက်တဲ့ ပုထုဇဉ်

အလကားပြောကြတာ။

လူတွေဟာ ကောင်းတာဆို ကြိုက်တယ်။ တရားတာမှ နှစ်သက်တယ်၊ မြတ်တာမှကြည်ညိုတယ်။ ယုတ်တာ၊ ညံ့တာ၊ မတရားတာ၊ မကောင်းတာဆို မကြိုက် ဘူးလို့ ထင်နေကြတယ်။ တကယ်တော့ အဲဒါ လုံးလုံးမဟုတ်ပါဘူး။

ပုထုဇဉ်ဆိုတဲ့ အဆင်းလမ်းသွားလူသားတိုင်းဟာ ကောင်းတာကို မကြိုက် မြတ်တာကို မကြိုက်ဘူး၊ တရားတာကို မကြိုက်ဘူး၊ မျှတတာကို မကြိုက်ဘူး ဒါဖြင့် ဘာကိုကြိုက်သလဲ၊ မကောင်းတာအားလုံးကို ကြိုက်တယ်။ တစ်ကိုယ်ကောင်း တစ်ယောက်ကောင်းကို ကြိုက်တယ်။ အများကောင်းစားရေးကို မကြိုက်ဘူး။ ကိုယ့် အနိုင်ကျင့်တာကို မကြိုက်ဘူး။ သူတစ်ပါးကို ကိုယ်က အနိုင်ကျင့်ရတာကိုကျတော့ အလွန်ကြိုက်တယ်။ ကိုယ့်အပေါ် မတရားခြယ်လှယ်တာကို ဘယ်သူမှ မကြိုက်ပါဘူး ဒါပေမဲ့ ကိုယ်ကကျတော့ ခြယ်လှယ်ချင်တယ်။ ကျော်ချင်တယ်။ သာချင်တယ် ပန်းချင်းယှဉ်လိုက်ရင် ကိုယ်က ခေါင်းတစ်လုံး သာချင်တာပဲ။

လူကို မဆိုထားပါနဲ့၊ တိရစ္ဆာန်တွေတောင်မှ သူတို့ကို ချုပ်ချယ်ထားရ မကြိုက်ဘူး။ ရုန်းကြကန်ကြတယ်။ ချုပ်ချယ်မှုက လွတ်ဖို့အတွက် ရုန်းကြကန်ကြ ရင်းတောင် အသေခံသွားကြတယ်။ ဒါဟာ သတ္တဝါတွေမှာရှိတဲ့ လွတ်လပ်ခြင်း ကြိုက်တဲ့ဗီဇသဘောပါ။ သို့သော်လည်း ကိုယ်က သူတစ်ပါးကို နိုင့်ထက်စီးနင်း ချုပ်ချယ်နိုင်တဲ့လူဖြစ်ရင်တော့ သိပ်ဖြစ်ချင်တာပဲ။

တချို့မိဘများက သားသမီးကို လိမ္မာစေချင်လို့ ချုပ်ချယ်ကြတယ်။ သူ စိတ်ထဲမှာတော့ သားသမီးကို လိမ္မာစေချင်လို့ဆိုတဲ့ စေတနာကြောင့်လို့ တစ်လွဲထင် ကြတယ်။ ဒီလိုချုပ်ချယ်လို့ ကောင်းစားသွားတဲ့ သားသမီးတွေ မတွေ့ဖူးပါဘူး။ ခန်းသွက်ပြီး ပျက်စီးသွားတဲ့ သားသမီးတွေကိုသာ အများအားဖြင့် တွေ့ကြရပါတယ် လူ့စိတ်သဘာဝရဲ့ မှားယွင်းတဲ့ လက်ခံထားမှုတစ်ခုပါပဲ။ ဒါတွေအားလုံးဟာ စာရင်း ချုပ်ကြည့်လိုက်တဲ့အခါကျတော့ အခြေခံက မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူခဲ့ [illegible] တရားတွေကို ပုထုဇဉ်တွေ ကျင့်သုံးနေကြလို့ပါပဲ။

'ပပဉ္စတရား' ဆိုတာ သံသရာကို အကျယ်ချဲ့တတ်တဲ့တရားပါ။ ဒါက [illegible] ဆိုတော့ တဏှာရယ်၊ မာနရယ်၊ ဒိဋ္ဌိရယ်ပါပဲ။

တဏှာဆိုတာကတော့ လောကီအာရုံ ကာမဂုဏ်တရားများ sensual pleasure ကို အလွန်အထင်ကြီးတာ၊ အလွန်တပ်မက်တာ၊ အလွန်စွဲလမ်းတာပါပဲ။

မာနဆိုတာက ထောင်လွှားချင်တဲ့စိတ်၊ တက်ကြွတဲ့စိတ်၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုသာ အမြတ်ထားလိုတဲ့စိတ်၊ သူများထက် ကိုယ်က ခေါင်းတစ်လုံးသာချင်တဲ့ အမြဲနိုင်အောင် တိုင်းနေတဲ့စိတ်ပဲ။

ဒိဋ္ဌိဆိုတာကတော့ သက္ကာယဒိဋ္ဌိကိုပြောတာ၊ လောကမှာ တကယ်ဖြစ်ပျက် နေတဲ့တရားတွေကို အမှန်အတိုင်း မမြင်တဲ့အတွက် မှောက်မှောက်မှားမှား ထင်မြင်စွဲလမ်း ယုံကြည်နေတာတွေအားလုံးဟာ သက္ကာယဒိဋ္ဌိတွေချည်းပါပဲ။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားကတော့ ဒိဋ္ဌိမျိုး ခြောက်ဆယ့်နှစ်ပါးတောင် ရှိတယ်လို့ ဗြဟ္မဇာလသုတ်မှာ ဟောထားပါတယ်။ ကျယ်လွန်းမှာမို့ မပြောတော့ပါဘူး။

ဒီမှာ ပြောချင်တာကတော့ လူ (ပုထုဇဉ်) ရဲ့စိတ်ဟာ တဏှာ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိဆိုတဲ့ သံသရာရှည်စေတဲ့ တရားဆိုးတွေနဲ့ ထုံထားတယ်။ ဒါကြောင့် လူ့စိတ်ဟာ ဘယ်တော့မှ ကောင်းတာ၊ မြတ်တာ၊ သံသရာက လွတ်မြောက်နိုင်တာမျိုးကို မကြိုက်ချင်ဘူး။ ဒီ နေရာမှာ တချို့က 'ကျုပ်တို့ကတော့ သံသရာက လွတ်မြောက်ချင်တယ်။ ယုတ်တာ တွေ၊ ညံ့တာတွေကို မကြိုက်ဘူး။ အကုသိုလ်ကိုလည်း နည်းအောင်နေတယ်။ ကုသိုလ် စိတ်ကိုလည်း ပွားတယ်။ စိတ်ကိုလည်း စင်ကြယ်အောင် ထားတယ်' လို့ ပြောချင် ကြလိမ့်မယ်။ အကျွန်ုပ်ဆိုပြောနေ[illegible]အထဲမှာ အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်တွေ မပါပါဘူး။ ဒီလိုပုဂ္ဂိုလ် မျိုးဟာ ပုထုဇဉ်စာရင်းက ပယ်ပြီးသူတွေဖြစ်ပါတယ်။ အရိယာအစစ်ကြီး မဖြစ်ကြ သေးရင်တောင် ကလျာဏပုထုဇဉ်၊ ဘုံစဉ်စံအရိယာ (စူဠသောတာပန်) မျိုးစေ့ရပြီးသူတွေ လို့ အကျွန်ုပ်သဘောထား နားလည်ပါတယ်။

ခုပြောတာက ပုထုဇဉ်အရိုင်း (မြန်မာစကားမှာ နလပိန်းတုံးဆိုသူ) တွေကို ရည်ညွှန်းပြီးပြောတာပါ။ ပုထုဇဉ်အရိုင်းကို အန္ဓပုထုဇဉ်လို့လည်း ခေါ်ပါတယ်။ 'အန္ဓ' ဆိုတဲ့ ပါဠိစကား မျက်ကန်း၊ နားပင်းတဲ့သဘောကို ပြောတာ။ အန္ဓဂတ ဆိုတာ ကန်းခြင်းသို့ ရောက်သည်လို့ ပဒတ္တမှုဋ္ဌာသာ ပါဠိအဘိဓာန်မှာ ပြပါတယ်။ မြန်မာ စကားရိုးရိုးနဲ့ ပြောရင် အန္ဓပုထုဇဉ်ဆိုတာ သူတော်ကောင်းတရား အရိယာကျင့်စဉ်နဲ့ တစ်သီးတစ်ခြားဖြစ်ပြီး အသိကန်း ဉာဏ်ကန်းပုထုဇဉ်အန္ဓတွေဟာ အကောင်းတရား၊ အမြတ်တရားတွေကို မကြိုက်တတ်ဘူး၊ အယုတ်တရားတွေ၊ အမိုက်တရားတွေကိုသာ ကြိုက်ကြတယ်လို့ ပြောခြင်းဖြစ်တယ်။

ဒီအချက်ကို လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကလည်း ဗောဓိပက္ခိယ ဒီပနီမှာ ဘယ်လို ပြထားသလဲလို့ဆိုတော့ 'ပါပသ္မိံရမတေမနော' (ဓမ္မပဒပါဠိတော်)၊ မနော၊ စိတ်သည်၊ ပါပသ္မိံ၊ မကောင်းရာ၌သာလျှင်။ ရမတေ၊ မွေ့လျော်၏။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ရေမည်သည် အလွတ်ထားခဲ့လျှင် နိမ့်ရာသို့ စီးမြဲဓမ္မတာဖြစ်သကဲ့သို့ သတ္တ တို့၏ စိတ်မည်သည် လွှတ်၍ထားခဲ့လျှင် မကောင်းရာသို့သာ တွင်တွင်သွားမြဲဓမ္မ ဖြစ်၍ မကောင်းရာ၌သာ မွေ့လျော်၏ဟုလိုသည်။*

အရိယာမျိုးစေ့မပါရှာ အန္ဓပုထုဇဉ်တွေနဲ့ တိရစ္ဆာန်သတ္တဝါတွေရဲ့စိတ်သဘော ကို မြတ်စွာဘုရားက အထက်ပါ ပါဠိဂါထာကလေးနဲ့ ဓမ္မပဒပါဠိတော်မှာ ဟော ချက်ကို လယ်တီဆရာတော်က ထုတ်ဆောင်ပြတာပါ။

အကျွန်ုပ်ပြောလိုတဲ့အချက်ကို သဘောကျအောင် ဒဿနပညာနည်းကျ Phi sophically ပြောချင်ပါတယ်။ ဒဿနနည်းကျ ပြောမယ်ဆိုရင် အောက်ပါအတို ပြောရမယ်။

ပုထုဇဉ် အကောင်းမကြိုက်ဆိုရင် ပထမ 'အကောင်း' ဆိုတာ ဘာ What is good? ဆိုတာကို ပြောနိုင်ရမယ်။ အနောက်တိုင်း ဒဿနပညာရှင်တော်တေ များများဟာ လောကမှာ 'ကောင်းတယ်' the good ဆိုတဲ့ သဘောတရား ဘာလဲဆိုတာ သိချင်လို့ ရှုပ်လှုပ်ရှားလှတဲ့ သမိုင်းစဉ်တစ်လျှောက်မှာ ရှာခဲ့ကြတာ သူတို့ရခဲ့တဲ့အဖြေတချို့ကို တင်ပြပါမယ်။

What is pleasurable is good

ချမ်းသာသုခကို ဖြစ်စေတဲ့အရာဟာ ကောင်းတာပဲ။ ဒီအမြင်ပေါ်ခဲ့တယ်။ **အမြင်ကို လက်ခံပြီး ဟောပြောခဲ့ကြသူတွေကတော့** ဗုဒ္ဓက 'ကာမသုခလ္လိကာနုယော လို့ ခေါ်တဲ့ ခေတ်သစ် Hedonits တွေပါပဲ။ အနောက်တိုင်းမှာ ဂျေ၊ ဘင်သင်[၁]၊ အက်(စ) မီးလ်[၂] စတဲ့ အတွေးအခေါ်ပညာရှင်တွေက ကိုယ်ချမ်းသာ၊ စိတ်ချမ်းသာ သုခပေးတဲ့အရာ၊ သုခကိုဖြစ်စေတဲ့ကိစ္စ၊ ဆောင်ရွက်မှုအားလုံးဟာ ကောင်းမြတ်တယ် အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ခဲ့ကြတယ်။

သူတို့ရဲ့အမြင်အရ လူတွေအတွက် သုချမ်းသာကို ပေးတဲ့အရာမှန်သမျှ ကောင်းတယ်လို့ဆိုတော့ ဒါဆိုရင် ဘယ်အရာတွေက လူတွေကို ချမ်းသာသုခပေးသ လို့ မေးစရာဖြစ်လာတယ်။ ဒီလူတွေဟာ ပညာရှိယောင်ဆောင်ထားကြတဲ့ ပုထု တွေပဲ။ သူတို့ထင်တာက လူတွေကို အကြိုက်ပေးနေရင် လိုဘတွေဖြည့်ပေးနေ ကုန်ပစ္စည်းတွေ လိုသလောက် ထုတ်ပေးနိုင်ရင် လောကီအာရုံ ကာမဂုဏ်တွေ ပေးနေရင် သုခချမ်းသာရလိမ့်မယ်လို့ ထင်ခဲ့ကြတယ်။ ဒါပေမဲ့ လူ့အကြိုက်ကို လိုက် မရဘူး။ လူ့အလိုကို နတ်မလိုက်နိုင်ဘူး။ လူတွေဟာ အကြိုက်ချင်းလည်းမတူ

* ဓောဒိပက္ခိယဒီပနီ၊ လယ်တီဆရာတော် နှာ- ၂၄

၁။ J. Bentham (1748- 1832) ၂။ J. S. Mill (1806- 73)

သူတို့ဟာ ကြိုက်တာကို အတင်းကြိုက်နိုင်းလို့လည်း မရဘူးဆိုတဲ့ လူ့သဘော၊ လူ့ သဘာဝတွေကို မတွေးမမြင်ခဲ့ကြဘူး။ နောက် ပညာရှင်အမည်ခံသူများကလည်း

What is customary is good

ဓလေ့ထုံးစံလိုဖြစ်နေတာတွေဟာ ကောင်းတယ်လို့ ဆိုကြပြန်တယ်။ သူတို့အယူ တတော့ လောကမှာ ဓလေ့ထုံးစံတွေဟာ လူ့အတွေ့အကြုံအရ ခေတ်အဆက်ဆက် ကောင်းကျိုးပေးလို့သာ လူတွေက လက်ခံထားခဲ့ကြတာလို့ ယူဆပြီး ပြောတာ။ ပထမ အယူအဆကိုတော့ စိတ်ပညာအခြေခံသဘောတရား[၁] လို့ခေါ်တယ်။ ဒုတိယ အယူအဆကိုတော့ လူမှုရေးအခြေခံသဘောတရား[၂] လို့ ခေါ်ကြတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီ သဘောတရားရဲ့ အားနည်းချက်ကို နောက်လူတွေက ထုတ်ပြခဲ့တယ်။

လောကမှာ ထုံးစံချင်းမတူဘူး၊ တချို့လူ့အဖွဲ့အစည်းမှာ မိန်းမလေးယောက် ယူတာကို[၃] ကောင်းတဲ့အိမ်ထောင်စုစနစ်လို့ လက်ခံတယ်။ အဲဒီစနစ်ကို တစ်လင် တစ်မယားစနစ် လက်ခံကျင့်သုံးတဲ့လူမျိုးတွေ မကောင်းဘူးလို့ ယူတယ်။ တချို့ဒေသမှာ တစ်မယားလေးလင်စနစ်[၄] တောင် ရှိသေးတယ်။ သူ့ဒေသ သူ့ဘဝနဲ့တော့ ကိုက်လို့ လက်ခံထားကြတာပဲ။

သို့သော်လည်း ဒီလို 'ကောင်းမှု' သဘောအပေါ်မှာ အမြင်မတူကြတာတွေကို လက်ခံနေကြတာဟာ မှန်ကန်တဲ့ 'သစ္စာ' တရားမဟုတ်နိုင်ဘူးလို့လည်း ပညာရှိများ က မြင်လာကြတယ်။ စနစ်ကြိုက်လို့သာ ကောင်းရင်၊ အရင်းရှင်ကောင်းတာနဲ့ ဆိုရှယ် လစ် ကောင်းတာမှတူနိုင်ဘူးလို့လည်း ပြောလာကြတယ်။ အဲဒီအခါ အရင်းရှင်ကလည်း အရင်းရှင်ကြိုက် အရင်းရှင်ကောင်းကို ပြောလာတယ်။ ဆိုရှယ်လစ်ကလည်း ဆိုရှယ် လစ်ကြိုက် ဆိုရှယ်လစ်ကောင်းကို ပြောလာကြတယ်။ နောက်ဆုံး ဘာဖြစ်သလဲ၊ သူကောင်းတာက တစ်မျိုး၊ ကိုယ်ကောင်းတာက တစ်ဖုံဖြစ်ပြီး ရန်သူလို မြင်လာကြ တာပေါ့။ ဒါ ဘာကြောင့်လဲ၊ မကောင်းဘဲနဲ့ အကောင်းမှတ်ပြီး ပုထုဇဉ်ကြိုက်ပြော ကြလို့ပါပဲ။

ဒီလို ကိုယ်ကျိုး၊ ကိုယ့်စီးပွား၊ လောကီအာရုံ ကာမဂုဏ်ချမ်းသာတွေကို ဖန်းပြပြီး ကောင်းမှုမဟုတ်တာတွေကို ကောင်းမှုလို့ထင်ကြတဲ့ အမြင်အားလုံးကို မြတ်စွာဘုရားကတော့ 'ကာမသုခလ္လိက ဝါဒတွေ' လို့ သမုတ်ပြီး သူ့ရဲ့ဓမ္မကို စဟော ချင်း ပယ်ပစ်လိုက်တယ်။ နောက်တစ်ဖန် တချို့ကျတော့ အစွန်းတစ်ဖက်ကို ထွက် သွားကြတယ်။ လောကီအာရုံ ကာမဂုဏ်တွေကို လုပ်မနေပါနဲ့၊ အဲဒါတွေကို အားလုံး စွန့်၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ညှဉ်းဆဲပြီးနေမှသာ ချမ်းသာတယ်လို့ ဆိုလာကြပြန်တယ်။

အဲဒီလို လောကီတိုးတက်ရေးကို လုံးလုံးပိတ်ပင်တဲ့သဘောတရားကိုလည်း

၁။ J. Bentham (1748- 1832) ၂။ J. S. Mill (1806- 73)

၃။ Sociological Theory ၄။ Polyandary

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားက စစချင်းပယ်တယ်။ အဲဒါက တခြားမဟုတ်ဘူး။ အတ္တကိလမထာနုယောဂခေါ်တဲ့ ဘဝပိတ်ပင်ရေးတရားပဲ။ ပြီးမှ မြတ်စွာဘုရားက သူရဲ့အလယ်လမ်းစဉ် မဇ္ဈိမပဋိပဒါကို ဟောတာ။

ခု ဒီမှာ ကောင်းတယ်ဆိုတဲ့ တရားဟာ ဘာလဲ။ ဒါကို အဖြေပေးရမယ်။ ဗုဒ္ဓဘာသာမှာတော့ ကောင်းမှုနဲ့ မကောင်းမှုကို ခွဲခြားပြတဲ့ဝေါဟာရ ရှိတယ်။

ကုသိုလ်ဆိုတာ ကောင်းမှု the good

အကုသိုလ်ဆိုတာ မကောင်းမှု the evil ပဲ။ ဒါဖြင့် ဘယ်ဟာကောင်းသလဲ။ ချမ်းမြေ့ဆရာတော်က ဆင်းရဲငြိမ်းအေးချမ်းသာရေး တရားမှာ အပြစ်မရှိတာ ကောင်းမှုလို့ အဓိပ္ပာယ်ပေးတယ်။ ဒီတော့ အပြစ်ရှိတာဟာ မကောင်းမှုပဲပေါ့။ ရှင်းပါတယ်။ ခုသိဖို့လိုတာက တစ်ခုတည်းပဲ။ အပြစ်ဆိုတာ ဘာလဲ။ အပြစ်ဆိုတာ ထိခိုက်တာ (မိမိကိုဖြစ်စေ၊ သူတစ်ပါးကိုဖြစ်စေ ထိခိုက်နစ်နာစေတာ) မှန်သမျှဟာ အပြစ်ပဲ။ ဒီလိုဆိုရင် မိမိ သူတစ်ပါး နှစ်ဦးသားကို မထိခိုက်တာဟာ (အပြစ်မရှိတဲ့အတွက်) ကောင်းမှုလို့ သတ်မှတ်နိုင်ပါပြီ။

မြတ်စွာဘုရားက ကုသလာအနဝဇ္ဇသုခဝိပါကလက္ခဏာ။ အကုသလာသာဝဇ္ဇ ဒုက္ခဝိပါက လက္ခဏာလို့ ဟောပါတယ်။* တစ်ဆက်တည်းမှာပဲ

သူတစ်ပါးအသက်ကို သတ်တာ (အကြမ်းဖက်တာ) ဟာ အပြစ်ရှိသလား၊ မရှိဘူးလား။

သူတစ်ပါးအိမ်ရာကို ပြစ်မှားတာဟာ အပြစ်ရှိသလား၊ မရှိဘူးလား။

အရက်သောက်တာ အပြစ်ရှိသလား၊ မရှိဘူးလား။

မုသားပြောတာ (လိမ်လည်တာ)ဟာ အပြစ်ရှိသလား၊ မရှိဘူးလား။

သူ့ပစ္စည်းကို မပေးဘဲ ယူတာ အပြစ်ရှိသလား၊ မရှိဘူးလား။

အဖြေက လွယ်လွယ်ကလေး။ မိမိကိုဖြစ်စေ၊ သူတစ်ပါးကိုဖြစ်စေ ထိခိုက်နစ်နာအောင် လုပ်တာမှန်သမျှ အပြစ်ရှိတယ်။ အကုသိုလ်ချည်းပဲ။

ဒါဆိုရင် လောကမှာ အကြမ်းဖက်နေတယ်။ မုသာဝါဒတွေ တွင်တွင်ကျယ်ကျယ် ပြောပြီးလူတွေကို လှည့်ဖြားနေကြတယ်။ မူးယစ်ဆေးတွေ ရောင်းဝယ်နေကြတယ်။ အိမ်ထောင်ရေးဘဝတွေကို ပျက်စီးအောင် လုပ်ကြတယ်။ သူတစ်ပါးရဲ့ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်းတွေကို ပျက်စီးအောင် လုယက်နည်းမျိုးစုံနဲ့ လုယက်ဖျက်ဆီးနေကြတယ်။ ...မြေတွေကအစ လုယက်ယူနေကြတယ်။ မျက်မှောက်ကမ္ဘာမှာ လောကကြီးတစ်ခုလုံး ...နေပါတယ်။ အဲဒါ ဘာဖြစ်လို့ ဖြစ်ရတာလဲ။ အကျွန်ုပ် အတွေးအမြင်ကို ...မယ်။ အဲဒါ ပုထုဇဉ် အကောင်းမကြိုက်လို့ပါပဲ။

❀

* ဆင်းရဲငြိမ်းအေးချမ်းသာရေးတရား၊ ချမ်းမြေ့ဆရာတော်၊ နှာ- ၁၇၈

နေရေး သေရေး ဘဝင်အေး ဒဿန

...တွေးအမြင် (၂၅) အုပ်မြောက် ငွေရတု အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် ဤစာကို ရေးလိုက်...သည်။ ကြားဖြတ်အထူးရေးခြင်းဖြစ်၍ ရေးလက်စ 'ကဗျာဒဿန' ကို ခေတ္တရပ်ခြင်း...အတွက် စာဖတ်သူများ သည်းခံခွင့်လွှတ်ကြပါရန်

...တွေးအမြင်အယ်ဒီတာများခင်ဗျား

...ကို 'အထူး'ရေးလိုက်ပါတယ်။ 'အထူး' ဆိုတာ ခါတိုင်းနှင့်မတူတာ၊ သမားရိုးကျ...မဟုတ်တာ၊ တမင်တကာလုပ်တာ၊ သီးခြားရည်ရွယ်ချက်ရှိတာ၊ အထိမ်းအမှတ်သဘော...တာတွေကို ဆိုတာလို့ ကျွန်တော်သဘောရပါတယ်။ ပိုပြီးထူးတာကတော့ ယေဘုယျ...သဘောမျိုးမဟုတ်ဘဲ ဝိသေသ သဘောပြောရာမှာ လက်ငင်းအကျိုးကို ချက်ချင်းရ...အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်တာဟာ အထူးဆုံးဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။

'နေရေး သေရေး ဘဝင်အေး ဒဿန' ဟာ အဲဒီသဘောဖြင့် ထူးခြားလိမ့်မယ်...လို့ ကျွန်တော်မျှော်လင့်ပါတယ်။

တစ်နေ့တုန်းက 'အတွေးအမြင်' အယ်ဒီတာအခန်းမှာ ကျွန်တော်တို့တစ်စု...မိကြတုန်းက ကျွန်တော်ပြောခဲ့တဲ့စကားတွေကို မှတ်မိသေးလား။ နောက်ဆုံးပြော...တဲ့စကား 'အတွင်းကဟာတွေကို အပြင်ကိုမထုတ်နှင့်၊ အပြင်ကဟာတွေကိုလည်း ...ထဲကိုမသွင်းနှင့်' ဆိုတဲ့ ဆရာဇော်ဂျီရဲ့စကား။ အတိအကျမမှတ်မိတော့ဘူး၊ ငွေတာ...ထဲက ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ်။ ကျွန်တော်ထင်တာကတော့ 'အပြင်နှင့်အတွင်း' လို့...င်တယ်။ ဆရာဇော်ဂျီရဲ့ဆောင်းပါးနာမည်ကတော့ အတိအကျဖြစ်ချင်မှ ဖြစ်မယ်၊ ...းပါတော့။ ဒီဆောင်းပါးမှာ ဆရာညွှန်ပြထားတာက သိပ်ကောင်းတယ်။ လူ့ဘဝမှာ ...ပြင်ကမြင်တာ၊ ကြားတာတွေကို မိမိရဲ့ရင်ထဲကို ယူလာရင် လောဘဖြစ်စရာတွေ၊ ...ဒေါသဖြစ်စရာတွေ၊ မာနဖြစ်စရာတွေဖြစ်ပြီး ကိုယ်ပဲ ဒုက္ခရောက်ရတယ်။ ဒီလိုပဲ ...ကိုယ့်ရင်ထဲက လောဘသဘောတရားတွေ၊ ဒေါသတရားတွေ၏ မာနတရားတွေကို ...ပြင်ကို ထုတ်လိုက်ရင်လည်း ပတ်ဝန်းကျင် ဒုက္ခရောက်ရတာပဲတဲ့။ ဒါကြောင့် ...ပြင်ကဟာတွေကို အထဲကို သွင်းမလာဘဲ အပြင်မှာထားတာ အကောင်းဆုံး။ ...တွင်းကဟာတွေကိုလည်း အပြင်ကိုမထုတ်ဘဲ အတွင်းမှာသိမ်းဆည်းထားတာ ...ကောင်းဆုံးလို့ 'တရား'ကို ဆရာက ပြသွားတယ်။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ဒါဟာ ဆရာရဲ့ဘဝဒဿနတစ်ခုပဲ ဖြစ်လိမ့်မယ်လို့လည်း ကျွန်တော်ထင်တ
ဒါကြောင့် ဘဝတစ်လျှောက်လုံးမှာ ဆရာ့မျက်နှာဟာ အလွန်ချို့မြတယ်။ အသ
၈၀ ကျော်အထိ ဆရာဟာ တစ်စုံတစ်ခုသော ငြိမ်းအေးမှုနှင့် ကျန်းကျန်းမ
နေနေရတယ်လို့ ကျွန်တော်ထင်တယ်။ ဒါက လက်တွေ့တရားလေ။ ဒီတော့ တ
က ခင်ဗျားတို့ ပြောနေတဲ့ နေ့စဉ်ရင်ဆိုင်နေရတဲ့ ဘဝပြဿနာအကြောင်းစကားတွေ
ကြားတော့ ကျွန်တော်က ဆရာဇော်ဂျီလို နှလုံးသွင်းမှန်စေချင်တဲ့ စေတနာနှင့် ခင်ဗျာ
ပြောနေတဲ့ စကားစဉ်ရဲ့ အဆန်သဘောတွေကို ပြောလိုက်မိတယ်။ အဲဒီနေ့က ပြေ
ကြတာ၊ အကြွေပိုက်ဆံရှားလို့ အကျပ်အတည်းဖြစ်ကြပုံတွေမဟုတ်လား၊ ဒါ လက်
အကြောင်း။

တရားကိုယ်သဘောက

ဆရာတစ်ယောက်ကပြောတယ်၊ ကားစပယ်ရာက အနုတ်မပါရင် ကား
မတက်နှင့် အမ်းစရာ အနုတ်မရှိဘူးဆိုပြီး ပြား ၃၀ လမ်းကို ပြား ၅၀ ယူတ
ဟုတ်ပါတယ်။ ဟင်းရွက်သည်ကလည်း ၇၅ ပြားဖိုးဝယ်တာတောင် ၂၅ ပြား
မအမ်းဘူး၊ တစ်နေ့ နံနံပင် ၂၅ ပြားဖိုး ထပ်ယူရတယ်။ ကျွန်တော်က ဈေးဝယ်နေ
သိတယ်။ ကြားလည်းကြားတယ်။ 'ကျွန်မတို့က တစ်ကျပ်ကို ၇၅ ပြားနှင့်လဲရ
တဲ့။ အမြတ်ထုတ်မှုဆိုတာ နေရာတကာမှာ ရှိတယ်။ အမြတ်ထုတ်ချင်တဲ့ ဝါသ
လူတိုင်းမှာ ရှိတယ်။ ပြီးတော့ အမြတ်ထုတ်တဲ့နည်းကို သင်ပေးစရာမလိုဘူး။ ကာ
မတ်က အရင်းကျမ်း (ဒတ်(စ)ကက်ပီတယ်) ထဲမှာ ရေးပြမှ လူတွေ အမြတ်ထုတ်တ
တာမဟုတ်ဘူး။ ကမ္ဘာဦးအစကတည်းက လူတွေ လုပ်တတ်တာ၊ ဒါဟာ တကယ်
တရိစ္ဆာန်ပျက်ပြားတာ မဟုတ်ပါဘူး။ အမြတ်မရရင် အရင်းပြုတ်သွားမယ်ဆိုတဲ့ လူမှ
နိယာမက ရှိနေတယ်။ ဒါကို လူသားလွန်ဆန်နိုင်ပါ့မလား၊ စဉ်းစားကြည့်ပါ။ ဒီအမြ
ထုတ်မှုကို အမြတ်ထုတ်တယ်၊ ခေါင်းပုံဖြတ်တယ်၊ မတရား စီးပွားရှာတယ်လို့ပြော
စကားလုံးကြောင့် လူ့စိတ်မှာ မုန်းတီးမှုတွေ၊ ဒေါသတွေ ဖြစ်လာရတယ်။ ဒီစကား
ဘောက်ထွက်တဲ့ အသံတွေကို လူတွေမနှစ်သက်ဘူး၊ မကျေနပ်ဘူး။ ဒါဟာ ဘာ
စကားရဲ့ လူ့အပေါ်သက်ရောက်တဲ့ ဩဇာသဘောပဲဗျ။ ဒါကို အမြတ်ထုတ်တ
ခေါင်းပုံဖြတ်တယ်လို့ မပြောဘဲနှင့် သူ့ဝမ်းစာ သူရှာစားရတာပါဗျာ။ သူ့ခမျာ ဒီ
လုပ်စားရှာတယ်လို့ ပြောရင် လူ့စိတ်မှာ သနားလာတယ်။ ခွင့်လွှတ်ချင်တယ်။
ကြောင့် ကမ္ဘာပေါ်မှာ ဒဿနဆရာတွေပဲဖြစ်ဖြစ်၊ နိုင်ငံရေးသမားတွေပဲဖြစ်ဖြစ် လူ
ကို ကိုယ့်နောက်ပါအောင် လုပ်ချင်ရင် စကားလုံးတွေနှင့် စိတ်လှုပ်ရှားအောင်လုပ်
ဆွဲဆောင်သွားတတ်ကြတယ်။

ကျွန်တော်ပြောချင်တာက လူ့ဘဝမှာ နေတတ်မှ စိတ်ချမ်းသာမယ်၊ နေရေး
ထိုင်ရေးအတွက် ဘဝင်အေးဖို့ကတော့ မြင်တတ်ဖို့၊ နှလုံးထားတတ်ဖို့ လိုပါတယ်ဗျာ။
လောကလွင်တီးခေါင်မှာ မျက်မှန်အနီကြီးတပ်ပြီး ကြည့်လိုက်ရင် တစ်လောကလုံး
ပူလောင်ပြီး ကိုယ်ပါ နှလုံးပူတာပေါ့။ မျက်မှန်စိမ်းတပ်ကြည့်လိုက်ရင်တော့ နှလုံးအေး
တာပေါ့။ နှလုံးပူမှု၊ နှလုံးအေးမှုဆိုတာ တကယ်တော့ ရှုပုံမြင်ပုံပေါ်မှာ တည်နေပါတယ်။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

အနာဂတ်ကြို စာနှပအနုပညာသဘောမှန်ဝါဒသစ်

နိဒါန်း

၁။ ဖွံ့ဖြိုးဆဲ လူ့ဘောင်အဖွဲ့အစည်းများတွင် လိုအပ်သော စာပေအနုပညာဆိုင်ရာ ရသပညာသဘောတရားတစ်ရပ်ကို ဤစာတန်းတွင် တင်ပြပါသည်။

၂။ ဖွံ့ဖြိုးဆဲ လူ့ဘောင်အဖွဲ့အစည်းများသည် မိမိတို့ လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေးကို အားထုတ်ကြရာတွင် မိမိတို့ ချမှတ်ကျင့်သုံးလျက်ရှိသော မူဝါဒလမ်းစဉ်နှင့်အညီအထောက်အကူပြုမည့် 'စာပေအနုပညာဆိုင်ရာ ဒဿနအမြင်' လိုအပ်သည်။ (စာပေအနုပညာဆိုင်ရာ ဒဿနအမြင်သည် စာပေအနုပညာဆိုင်ရာ ဝါဒလမ်းညွှန်ချက် မဟုတ်ပါ)

၃။ စာပေအနုပညာဆိုင်ရာ ဒဿနအမြင်သည် ရသပညာ သဘောတရားတစ်ရပ်သာဖြစ်သည်။ ထိုအမြင်သဘောတရားသည် ရသပညာဆိုင်ရာ ပြဿနာများကိုသာ ဖြေရှင်းသည်။

၄။ 'အနာဂတ်ကြို စာပေအနုပညာ သဘောမှန်ဝါဒ' (Futuristic Neo-realism of Art and Literature) ဟူသည် ရသပညာသဘောတရားအမြင်တစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ ဤသဘောတရားသည် ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများ၊ ဖွံ့ဖြိုးဆဲ လူ့အဖွဲ့အစည်းများတွင် ပေါ်ပေါက်လျက်ရှိသော ရသဆိုင်ရာ ပြဿနာတစ်ရပ်ကို ဖြေရှင်းရန်အတွက် ပေါ်ပေါက်သည့် လုပ်နည်းလုပ်ဟန်သာဖြစ်သည်။

၅။ ဖွံ့ဖြိုးဆဲ လူ့ဘောင်အဖွဲ့အစည်းများတွင် ကြုံတွေ့ရသော ရသပြဿနာဆိုသည်မှာ အနုပညာဖန်တီးကြရာတွင် ပရိသတ်၏အကြိုက်ကို ဖန်တီးနိုင်သောအခါ ပရိသတ်အကျိုးမရှိခြင်းနှင့် ပရိသတ်အကျိုးကို ဖန်တီးနိုင်သောအခါ ပရိသတ်အကြိုက်မဖြစ်ခြင်း ပြဿနာဖြစ်ပါသည်။ (တစ်နည်းအားဖြင့် အနုပညာဖန်တီးကြရာ၌ ပရိသတ်အကြိုက်လည်းဖြစ်၍ အကျိုးလည်းရှိအောင် မဖန်တီးနိုင်ခြင်း အခက်အခဲကို ဆိုလိုပါသည်။)

၆။ ဤကြောင့် 'အနုပညာသည် လူ့ဘဝထဲမှာ လူ့ဘဝအတွက် ပေါ်ပေါက်လာသော [illegible] သည့် ပစ္စည်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ အနုပညာရှင်သည် လူထဲက လူတစ်ဦး [illegible]ည်း ထို့ကြောင့် အနုပညာရှင်မှာ လူမှုဘဝသာယာဝပြောရေး၊ လှပတင့်

တယ်ရေး၊ ငြိမ်းချမ်းသာယာရေးသဲသေချာ မွန်မြတ်သော လူမှုတာဝန်များရှိသည်။ သို့သော် အနုပညာရှင်သည် လူသာမန်မဟုတ်၊ လူပြိန်းမဟုတ်။ သူ့မှာ လောက၏ အလှနှင့်ဘဝ၏ရသကို ရှာဖွေတတ်သော ကြံစည်ဖန်တီးတတ်သော ထူးခြားသည့်ရသဉာဏ်နှင့် ကျွမ်းကျင်မှုအတတ်ပညာရှိသည်။ ဘဝ၏ အလှကို မမြင်တတ်သော လူသာမန်ပရိသတ်တို့အား လောကအလှ ဘဝအလှများကို မြင်တတ်အောင် မျက်စိဖွင့်ပေးနိုင်သော သတ္တိထူးလည်း ရှိသူဖြစ်သည်' ဟူ၍ အနာဂတ်ကြိုသဘောမှန်ဝါဒသစ်က လက်ခံယုံကြည်သည်။

[illegible]နာဂတ်ကြိုသဘောမှန် ဝါဒသစ်၏သဘော

၇။ 'အနာဂတ်ကြိုသဘောမှန်ဝါဒသစ်' ဟူသည် အနုပညာဆိုင်ရာ အနာဂတ်ကြိုဝါဒနှင့် သရုပ်မှန်ဝါဒကို ယထာဘူတကျစွာ ပေါင်းစည်းရှုမြင်သုံးသပ်ထားသော အနုပညာဆိုင်ရာ ရသသဘောတရားအမြင်တစ်ရပ်ပင် ဖြစ်ပါသည်။

၈။ ဤတွင် 'အနာဂတ်ကြိုဝါဒသစ်' ၏ သဘောနှင့် 'သဘောမှန်ဝါဒ' ဟူသော သဘောမှန်နှစ်ရပ်ကို ရှင်းလင်းတင်ပြသင့်သည်ဟု ထင်ပါသည်။

၉။ 'အနာဂတ်ကြိုဝါဒ' ကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာအားဖြင့် 'ဖျူချာရစ္စင်း (Futurism)ဟု ခေါ်ပါသည်။ မူလအနာဂတ်ကြိုဝါဒသည် ၁၉၁၀ ပြည့်နှစ်ဝန်းကျင်တွင် အီတလီပြည်၌ စတင်ပေါ်ပေါက်ပါသည်။ အက်ဖ်၊ တီ၊ မာရီနက်တီ (၁၈၇၆–၁၉၄၄) ဆိုသူက စတင်၍ ဖော်ထုတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ သူ၏စာအုပ်မှာ (Manifesti Del Futurismo) 'အနာဂတ်ကြိုဝါဒ ကြေညာစာတမ်း' ကျမ်းဖြစ်သည်။ ထိုကျမ်းတွင် သူက 'ကျွန်ုပ်သည် စက်ယန္တရားများ၏ ဆထက်ထမ်းပိုး တိုးတက်ကြီးပွား၍ အောင်ပွဲခံလာခြင်းကို ချီးမွမ်းထောမနာပြုရပေတော့မည်။'

'လျင်မြန်စွာ မောင်းနှင်သွားသော ပြိုင်ကားသည် ဆမိုသရေ၏ အောင်ပွဲခံနတ်သမီးရုပ်တုထက် အဆများစွာ ပိုမိုလှပသည်' ဟု သူကဆိုလိုက်သေးသည်။ သူဆိုလိုသည်မှာ လူသားတို့အဖို့ အနာဂတ်ကာလ၌ စက်ယန္တရားကြီးများကိုသာ အမှီပြုအားထား၍ လူ့လောကတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေး၊ လူ့လောက သာယာဝပြောရေးကိစ္စများကို ဆောင်ရွက်ကြရပေတော့မည်။ လူ့အနာဂတ်ဆိုသည်မှာ တခြားတော့ မဟုတ်။ စက်မှုထွန်းကားသောဘဝပင် ဖြစ်သည်။ စက်မှုဘဝသို့ ရောက်သည်နှင့်အမျှ လူတို့၏ရသခံစားမှုသဘောတို့သည်လည်း ပြောင်းလဲသွားပေတော့မည်။ ယခင်က အသေကြီးလို ငုတ်တုတ်ကြီး ရုပ်နေသည့် ကျောက်ရုပ်လို အနုပညာ၊ သို့မဟုတ် ရပ်နေ ငြိမ်သက်နေ (သေနေ) သော အနုပညာမျိုး

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ကို လူတို့သည်[illegible]သည်မဟုတ်။ လူတို့၏ ရသအာရုံ[illegible] ထိုအရာများကို [illegible]ဆွေသွားမည်။ အနုပညာအသေများကို ဘယ်သူကမျှ လူ[illegible] ဟု ထင်ကြတော့မည်မဟုတ်။ ရှင်သန်လှုပ်ရှားနေသော အနုပညာများကို[illegible] လူတို့နှစ်သက်ကြပေတော့မည်။ စက်မှုဘဝကား အလွန်အလှုပ်ရှားများ[illegible] ဘဝ။ ရှင်သန်သော၊ တက်ကြွသော၊ ပေါ့ပါးသော၊ လျင်မြန်သောဘဝမျိုး[illegible] သည်။ စက်မှုဘဝ၏ ရှင်သန်တက်ကြွ လျင်မြန်လှုပ်ရှားသော သဘာဝနှင့်[illegible] အနာဂတ်၌ ပေါ်ပေါက်ရမည့် အနုပညာသည်လည်း လျင်မြန်တက်ကြွ ရှင်[illegible] လှုပ်ရှားသော နရီစည်းချက်ပါရမည်ဟု ဆိုလိုသည်။

သူ့ဝါဒသည် 'စက်မှုဒိုင်းနမစ်ဝါဒ' ဖြစ်သည်ဟုလည်း ဆိုကြသည်။ ဤ[illegible] အနာဂတ်ကြို စာပေအနုပညာဝါဒ၏ အခြေခံသဘောတရားဖြစ်သည်။

၁၀။ စင်စစ် အနုပညာဆိုင်ရာ 'အနာဂတ်ကြိုဝါဒ' သည် မော်ဒန်နဖွင်းဟုခေါ်သော[illegible] ခေတ်ဆန်းဝါဒများအတက် တစ်ခုအပါဝင်ဖြစ်သည်။ အနုပညာ၏ ပုံသဏ္ဌာ[illegible] ဆန်းသစ်ရေး၊ ဆန်းသစ်တီထွင်ရေးသက်သက်ကိုသာ ဦးစားပေးလွန်းပြီး အ[illegible] ပညာ၏ လူမှုလိုအပ်မှု လိုအပ်ချက်ကို မျက်ကွယ်ပြုလွန်းသောဝါဒဖြစ်သည်[illegible] အနုပညာခံစားသူပရိသတ် နားလည်သည်ဖြစ်စေ၊ နားမလည်သည်ဖြစ်[illegible] အကျိုးရှိသည်ဖြစ်စေ အကျိုးမရှိသည်ဖြစ်စေ သူတို့သည် အလွန်လျင်မြန်တ[illegible] ကြွ လှုပ်ရှားဟန် ထက်သန်သော နရီစည်းချက် (အာရုံ)များ ဖြစ်ပေါ်ရေး[illegible] လှုံ့ဆော်သည့် စိတ္တဇဆန်သော ဟန်သစ်များ ဖန်တီးရေးကိုသာ အာရုံပြု[illegible] ကြလေသည်။ ထို့ကြောင့် ဤစာတမ်းတွင် မာရီနက်တီ၏ 'မင်နီဖက်စ်[illegible] တွင် ပါသောသဘောတရားများအားလုံးကို မယူ၊ အခြေခံဒဿနသဘော[illegible] သာ ယူကြောင်း ဝန်ခံပါသည်။

၁၁။ တစ်ဖန် ဤစာတမ်း၏အခြေခံဖြစ်သော 'သဘောမှန်ဝါဒ'၏ သဘော[illegible] တင်ပြရန် လိုပေဦးမည်။ သဘောမှန်ဝါဒဟူသည် အဘယ်နည်း။

သဘောမှန်ဝါဒဟူသည် ပရမတ္ထသစ္စာတရားများကိုလည်းကောင်း၊ သမု[illegible] သစ္စာတရားများကိုလည်းကောင်း ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ထင်ဟပ်ပြသော အနုပ[illegible] ဝါဒမျိုးအားလုံးကို ခေါ်ပါသည်။ ပရမတ္ထနယ်၌ ရုပ်တရားများ၏ ဖြစ်ပျ[illegible] ပြုပြင်နေမှု၊ စိတ် စေတသိက်များ၏ ဖြစ်ပျက်ပြုပြင်နေမှု အားလုံးကိုလ[illegible] ကောင်း၊ သမုတိသစ္စာနယ်မှ အတ္တပညတ်၊ နာမပညတ်များအားလုံး၏ ဖြ[illegible] ပျက်ပြုပြင်မှုများကိုလည်းကောင်း၊ လူသား၏ ဉာဏ်မီသမျှဖြင့် ထိတွေ့ခံစား[illegible] ပြီးနောက် အနုပညာရှင်၏ ထက်သန်သော ပဋိဘာန်ဉာဏ်ဖြင့် ကွန့်မြူးတင်[illegible] ခြင်းအားလုံးကို သဘောမှန်ဝါဒဟု ဆိုပါသည်။

သို့ရာတွင် ဤဝါဒ၌ လက်ခံထားသော 'သဘောမှန်ဝါဒသစ်' ဟူရာတွင် လူ့[illegible] အစည်းတစ်ရပ်၏ ပကတိရုပ်ပိုင်းဘဝနှင့် စိတ်ပိုင်းဘဝ အခြေအနေများအားလုံး [illegible] ထိုလူ့အဖွဲ့အစည်း၏ တည်တံ့ခိုင်မြဲရေး၊ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေး၊ သာယာဝပြောရေး၊ [illegible]ချမ်းသာယာရေးတည်းဟူသော ပြည်သူပရိသတ်တို့ လိုလားတောင့်တကြသည့် [illegible]ဆန္ဒများနှင့် ဘဝခံစားချက်များကို အနုပညာရှင်က စေတနာရှေ့ထား၍ မှန်ကန်စွာ [illegible]ချယ်တင်ပြသော အနုပညာစနစ်ကို ဆိုခြင်းဖြစ်၏။

ထို့ကြောင့် ဤအနုပညာဝါဒသည် အမျိုးသားဟန်လက္ခဏာကို ဆောင်ယူ[illegible] သည်။ လူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်၏ ပကတိ ရေမြေသဘာဝနှင့် ဓလေ့ထုံးစံဘဝတန်ဖိုး[illegible] ကို ကိုယ်စားပြုသည်။

သို့သော် သမုတိနယ်မှ ဘဝသစ္စာတရားတို့သည် အစဉ်ပြောင်းလဲ၍ ဖြစ်ပျက်နေ[illegible] ကြကုန်သည်။ အဟောင်းတို့ ပြောင်းလဲသွားသောနေရာတွင် အစဉ်အသစ်အဆန်များ [illegible] နေရာယူလျက်ရှိကြသည်ဟူသော ပဓာနအချက်ကိုလည်း အစဉ်နှလုံးသွင်းသည်။ [illegible]အကောင်းကြောင့် 'သဘောမှန်ဝါဒသစ်' သည် အနုပညာရှင်တို့၏ ဖန်ဆင်းမှု (ဝါ) [illegible]န်းသစ်သော ကြံစည်ဖန်တီးမှုကို အသိအမှတ်ပြုရုံမျှမက အလေးအနက် တန်ဖိုး[illegible] ထားသည်။

ဤသရုပ်မှန်ဝါဒသစ်သည် အတိတ်နှင့် ပစ္စုပ္ပန်ကာလတို့၏ ရုပ်ပိုင်းနှင့် စိတ်[illegible] အပြန်အလှန် ဆက်သွယ်မှုများ၊ ဖွဲ့စည်းဖြစ်ပေါ်မှုများကို အခြေခံထားသော်လည်း [illegible]တို့ မျှော်လင့်ချက်ထားသော အနာဂတ်ကို ပို၍မျှော်မှန်းသည်။ အနာဂတ်ကာလ၌ [illegible]ဖွားရှင်သန်လာမည့်ဘဝ အစစ်အမှန် (သစ္စာ) တရားများကို ဤအနုပညာအမြင် [illegible]ရားက ထင်ရှားစွာ ဖော်ကျူးမည်ဖြစ်သည်။

[illegible]ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများ၏ အနာဂတ်

၁၂။ ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံ၊ ဖွံ့ဖြိုးဆဲ လူ့ဘောင်အဖွဲ့အစည်းဆိုသည်မှာ လွတ်လပ်ရေးနှင့် တည်တံ့ခိုင်မြဲရေး၊ အမျိုးသားစည်းလုံးညီညွတ်ရေး၊ အချုပ်အခြာအာဏာပိုင် စိုးရေးနှင့် တန်းတူညီမျှရေး၊ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေး၊ သာယာဝပြောရေးနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးတို့အတွက် ရုန်းကန်လှုပ်ရှားလျက် အနာဂတ် လူ့ဘောင်သစ်ကို ကြိုးစားတည်ဆောက်နေကြသော နိုင်ငံ၊ လူ့အဖွဲ့အစည်းများ ဖြစ်ကြသည်။

၁၃။ ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံ၊ လူ့အဖွဲ့အစည်းများ ရင်ဆိုင်နေရသော ပြဿနာများနှင့်သင်း တို့၏ ရည်မှန်းချက်ကို 'ဖွံ့ဖြိုးဆဲလူမျိုးများ၏ အတွေးအခေါ် အယူအဆများ' (The Ideologies of the Developing Nations) ကျမ်းကို ပြုစုတည်းဖြတ်သူ ပါမောက္ခပေါလ်၊ အီး၊ ဆစ်ဂမာန် ဂျူနီယာ (Paul E. Sigmund. Jr.) က

www.burmeseclassic.com

အောက်ပါအတိုင်း သုံးသပ်ထားရာ မှန်ကန်သည်ဟု ယူဆ၍ ဤတွင် … ပါမည်။

'အမျိုးသား တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေး' ဆိုသော ဖွံ့ဖြိုးဆဲလူမျိုးများ၏ ခေါင်း… အများ ပြောဆိုနေကြသည့် စကားသည် အဓိကအားဖြင့် စီးပွားတိုးတက်… ဆိုခြင်းပင်ဖြစ်ပါသည်။

'ထိုခေါင်းဆောင်များက ကမ္ဘာကြီး နှစ်ခြမ်းကွဲနေသည့် အဓိကအကြောင်း… သည်လည်း ကွန်မြူနစ်ဝါဒနှင့် အရင်းရှင်ဝါ (လွတ်လပ်သော ဒီမိုကရေစီဝါဒ) စ… နိုင်ငံရေးအယူဝါဒ ကွဲပြားခြားနားခြင်းနှင့် မဖွံ့ဖြိုးခြင်း၊ စက်မှုအတတ်ပညာ ခေတ်မီခြ… ခေတ်နောက်ကျခြင်းစသော ကွာဟချက်များကြောင့်သာဖြစ်ကြောင်း၊ ယင်းသို့ လူမှုအ… အတန်း ကွာဟလွန်းမှု ပပျောက်စေရန် ဖန်တီးနိုင်မည့် အဓိကသော့ချက်သည် စီးပွား… တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှုပင် ဖြစ်သည်။ စီးပွားရေးတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေးဟူရာတွင်လည်း စ… ထွန်းကားခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ယူဆလျက်ရှိကြလေသည်။

'ယင်းခေါင်းဆောင်တို့သည် စက်မှုထူထောင်ရေးကို ဆောင်ရွက်ကြသော… ၌မူကား အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၊ ဥရောပစက်မှုနိုင်ငံများနှင့် ဂျပန်နိုင်ငံစသော (အ… ရှင်) နိုင်ငံများ၏ နမူနာကို မယူကြဘဲ ကိုယ့်နည်းကိုယ့်ဟန်များဖြစ်သော ဆောင်… တတ်ကြပါသည်။ ဖွံ့ဖြိုးဆဲ နိုင်ငံခေါင်းဆောင်တိုင်းသည် စီးပွားရေးတိုးတက်ဖွံ့ဖြိ… ကို လျင်မြန်သော အဟုန်ဖြင့် ဆောင်ရွက်နိုင်မည့်နည်းလမ်းသည်လည်း ဆိုရှယ်လစ်န… လမ်းသာ ဖြစ်သည်ဟုလည်း ခံယူကျင့်သုံးတတ်ကြလေသည်။ အရင်းရှင်ဝါဒကို … ပယ်၍ ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒကို နှစ်သက်လက်ခံကြခြင်းသည် ကိုယ်ကျင့်တရားအကြော… ကိစ္စနှင့် စီးပွားရေးအကြောင်းကိစ္စနှစ်ရပ်ကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများ လ… ခံကျင့်သုံးသော ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒသည် အမြတ်ထုတ်ခြင်းကင်း၍ တရားမျှတခြင်… အခြေခံသော လူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်ကို တည်ထောင်နိုင်ရန်ပင် ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်… ကြောင့် အဆင်အခြင်ကင်းသော ပရမ်းပတာ ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားမှုအစား စီမံ… ချ၍ ဆင်ဆင်ခြင်ခြင် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ အမြက်ထုတ်၍ စွန့်စားယှဉ်ပြိုင်ကာ တိုင်း… ပါးကို ကျူးကျော်လိုမှုမျိုးကို ဆန့်ကျင်သည့် စက်မှုနိုင်ငံထူထောင်ခြင်းမျိုးသာ ဖွံ့ဖြိုး… နိုင်ငံတိုင်းလိုပင် ရည်မှန်းချက်ထား၍ ဆောင်ရွက်နေကြပါသည်။ အာရှ၊ အာဖရိ… လက်တင်အမေရိက၊ အရှေ့အလယ်ပိုင်းနိုင်ငံတိုင်းသည် အထက်ပါ ရည်မှန်းချက်… ကြ၍ တူညီကြပါသည်။ ယင်းရည်မှန်းချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ရာမှာ… ကိုယ့်နည်းကိုယ့်ဟန်ဖြင့် ဆောင်ရွက်တတ်ကြလေသည်။'

…ဖြိုးဆဲ လူ့အဖွဲ့အစည်းများ၏ သဘောမှန်များ

၁၄။ ဖွံ့ဖြိုးဆဲ လူ့အဖွဲ့အစည်းဆိုသည်မှာ အကျဉ်းအားဖြင့် 'ဆင်းရဲ၍ ခေတ်နောက်ကျသော အဖွဲ့အစည်း' ကို သင့်အောင်ခေါ်သော စကားရပ်ဖြစ်သည်။

၁၅။ ဖွံ့ဖြိုးဆဲ လူ့အဖွဲ့အစည်းများ၏ ယေဘုယျလက္ခဏာ (သဘောသရုပ်) များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။ ဖွံ့ဖြိုးဆဲ လူ့အဖွဲ့အစည်းတိုင်းသည်

* ဝင်ငွေနည်းသည်။
* လယ်ယာကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းကို အဓိက အခြေစိုက်ကြသည်။
* လုပ်အားအခြေစိုက် ထုတ်ကုန်အားကိုး စက်မှုမျိုးသာ ရှိသည်။
* လူဦးရေတိုးနှုန်းမြန်ပြီး ထုတ်လုပ်မှုအလုပ်ခွင် ရှားပါးသည်။
  ထို့ကြောင့်
* အလုပ်လက်မဲ့များသည်။
* ရသမျှဝင်ငွေ (လုပ်ခ) သည် စားရုံဖြင့်ကုန်သည်။
* ခေတ်မီအတတ်ပညာနည်းသစ်များ ချို့တဲ့သည်။
* ကျန်းမာရေး အဆင့်နိမ့်သည်။
* ဖွံ့ဖြိုးပြီး စက်မှုနိုင်ငံကြီးများ၏ အကူအညီပေးမှုအပေါ် ပို၍မှီခိုနေရသည်။
* ကြွေးပိသော စီးပွားရေးဝန်ထုပ်ဖိအားကို ခံနေရသည်။
* ကမ္ဘာ့ဈေးကွက်တွင် အနိမ့်ဆုံးအဆင့်ဖြင့်သာ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရသည်။ မယှဉ်ပြိုင်နိုင်။
* အထွေထွေအကျပ်အတည်းများကြောင့် ပြည်တွင်းမငြိမ်သက်မှုများသည်။
* အချို့ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများတွင် ပြည်ပစစ်ကျူးကျော်မှုဒဏ်၊ စီးပွားရေး အရေးယူပိတ်ဆို့မှုဒဏ်များကိုပါ ခံနေရသည်။
* ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးအကျပ်အတည်းများ ကြုံလာသောအခါ ထိုဒဏ်ကို ထိုဖွံ့ဖြိုးဆဲတို့ အများဆုံးခံရသည်။
* အလုပ်ကို အကြောင်းပြု၍ တောသူတောင်သားများ မြို့ပြသို့ ရွှေ့ပြောင်းမှုနှုန်းများသည်။
* ဖွံ့ဖြိုးပြီးနိုင်ငံများ၏ စီးပွားရေး ကျော်နင်းမှုနှင့် ယဉ်ကျေးမှု ထိုးဖောက်ကျော်နင်းမှုကို ခံစားရသည်။

၁၆။ ဖွံ့ဖြိုးဆဲ လူ့အဖွဲ့အစည်းများ၏ 'အကျိုး' ဆိုသည်မှာ အထက်ဖော်ပြပါ အထွေထွေ အကျပ်အတည်း အခက်အခဲများကို ကျော်လွှားရေးပင်ဖြစ်သည်။

၁၇။ 'လူ့ဘောင်သစ် တည်ဆောက်ရေး' ဆိုသည်မှာ ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများ အနာဂတ်မျှော်လင့်ချက် (ရည်မှန်းချက်) ဖြစ်သည်။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

၁၈။ 'အနာဂတ်သဘောမှန် ဝါဒသစ်' ဆိုသည်မှာ ဖွံ့ဖြိုးဆဲ လူ့အဖွဲ့အစည်းများ ပက်ပင်းကြုံနေရသော အထက်ပါ အခက်အခဲ၊ အကျပ်အတည်းမှ ကျော်လွှာ ထွက်မြောက်ရေးအတွက်လည်းကောင်း၊ 'လူ့ဘောင်သစ်တည်ဆောက်ရေး မျှော်လင့်ချက်များ ရှင်သန်နိုးကြားလာရေးအတွက်လည်းကောင်း၊ အနာဂတ် တွင် ပိုမိုကောင်းမွန်သော ဘဝအစစ်အမှန် (သစ္စာ) တရားများကို အနုပညာ ခံစားသူ ပရိသတ်၏ နှလုံးသား၌ တမ်းတအောင်၊ ကြည့်နူးနှစ်သိမ့်အောင် ယုံကြည်သက်ဝင်အောင်၊ ဆန်းသစ်၍ ရှင်သန်လှုပ်ရှားတက်ကြွသည့် နည်း သသယ (ဒိုင်နမစ်ပုံစံ) ဖြင့် ထင်ရှားအောင် ဖော်ကျူးသော အနုပညာလုပ်နည်း လုပ်ဟန်ဖြစ်သည်။

အနာဂတ်သဘောမှန်ဝါဒ၏ ခံယူချက်

၁၉။ ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများ၏ အမျိုးသားတိုးတက်ရေး (စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး) သည် ထိုလူ့အဖွဲ့အစည်းများ၌ ကျယ်ပြန့်သော 'စက်မှုဘဝသစ်' ကို (မည်သည့် နည်းလမ်း၊ စနစ်ဖြင့်ဖြစ်စေ) တည်ဆောက်နိုင်မှုအပေါ်တွင် တည်သည်ဟု ဤဝါဒက ခံယူသည်။

၂၀။ နိုင်ငံရေးတည်ငြိမ်မှု မရှိသော်လည်း ဘိုးတက်ကြီးပွားသော အီတလီနိုင်ငံကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံရေးတည်ငြိမ်မှုရှိပြီး တိုးတက်ကြီးပွား လိုကြသော အရှေ့ဥရောပ (ဆိုရှယ်လစ်) နိုင်ငံများကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့်လည်း ကောင်း လူ့ဘောင်အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုတွင် ကျယ်ပြန့်သော စက်မှုဘဝကို ထူ ထောင်နိုင်ခြင်းမှာ ထိုလူ့ဘောင်အဖွဲ့အစည်းများအဖို့ ရရှိမဖြစ် လိုအပ်သော ခေတ်မီအတတ်ပညာနည်းနာများ (Technical Know-how) ကို အလုံ အလောက် ရရှိခြင်း၊ ထိုအတတ်ပညာဆန်းများဖြင့် တည်ဆောက်မှသာ မိမိတို့ ဘဝ မုချတိုးတက်ကြီးပွားမည်ဟူသော ယုံကြည်မျှော်လင့်ချက်ကို ခိုင်မာမြဲမြံ စွာ ထားရှိနိုင်ခြင်းနှင့် ရိုးသားစွာ မဖြစ်မနေ ခွဲ လုံ့လဖြင့် ဝိုင်းဝန်းကြိုးပမ်း ကြခြင်းကြောင့်သာ ဖြစ်သည်ဟု ရှုမြင်သုံးသပ်ပါသည်။

၂၁။ ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများ၌ စက်မှုဘဝသစ် ဖြစ်ပေါ်အောင် တည်ဆောက်သောအခါ ဘယ်ဆဲမတိုးတက်ရသည့်အကြောင်းများ၊ အခြေအနေများ၊ အရှိတရားများ၊ သဘာသဘာဝများအားလုံးကို ပြောင်းလဲစေရသည်။ ဖျက်သိမ်းသင့်သည်ကို ဖျက်သိမ်းစေရသည်။ ရွေ့ဆိုင်းသင့်သည်ကို ရွေ့ဆိုင်းစေရသည်ဆိုသော 'ပြောင်း လဲခြင်းသဘောမှန်များ' ကိုလည်း အစစ်အမှန် (သစ္စာ) တရားများပင်ဖြစ် သည်ဟု ဤအနာဂတ်ကြိုသဘောမှန်ဝါဒက ခံယူသည်။

၂၂။ အဟောင်းနှင့်အသစ် ပြောင်းလဲဖြစ်ပေါ်ရာတွင် သဘာဝအရ ဖြစ်တတ်သော အခက်အခဲများ၊ အတားအဆီးများ ကြုံရသောအခါ ၎င်းကို ယုတ္တိအမြင်ဖြင့် ဆင်ခြင်သုံးသပ်အပ်သော အနုပညာရှင်၏ ပဋိဘာန်ဉာဏ်ကွန့်မြူးမှုဖြင့် လူသား များက ထိုအခက်အခဲများကို ရင်ဆိုင်ရဲအောင် ကြံ့ခိုင်သောစိတ်ဖြင့် ကျော် လွှားနိုင်အောင် အနာဂတ်ကြိုတာပေ အနုပညာသဘောမှန်ဝါဒသစ်က ထင်ရှား စွာ ဖော်ကျူးမည်ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော်လည်း လူ့ပယောဂကြောင့်ဖြစ်သော အကျင့်ပျက်မှုများ၊ ဆုံးရှုံးနစ်နာမှုများကိုမူကား လူအများ ရွံမုန်းအောင်၊ မသတီအောင်၊ ရှက်တတ်အောင် အနုပညာရှင်၏ ရိုးဖြောင့်သောစိတ်စေတနာ မှန်၊ (မွန်မြတ်သော ယောနိသောမနသိကာရ) ဖြင့် သံဝေဂဖြစ်ဖွယ်၊ ထိတ်လန့် ဖွယ်၊ တုန်လှုပ်ဖွယ်ရသပါသော ဖန်တီးချက်များဖြင့် ဤအနုပညာသစ်ကို ဖော်ထုတ်ရမည်ဖြစ်သည်။

၂၃။ 'ဤအနုပညာဝါဒသည် အမျိုးသားဟန်လက္ခဏာကိုသာ ဆောင်ယူသည်။ လူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်၏ ပကတိ ရေမြေသဘာပနှင့် ဓလေ့ထုံးစံ တန်ဖိုးများကို ကိုယ်စားပြုကြောင်း' (အပိုဒ် ၁၁) ဖော်ပြခဲ့ပြီးဖြစ်ရာ ဤအမြင်တွင် အမျိုးသား အချင်းချင်း စိတ်ဝမ်းကွဲစေသည့်၊ အမျိုးသားအချင်းချင်း နှိပ်စက်ကလူပြုမှုလို သည့်အခါ လက်နက်အဖြစ်သုံးမည့် မည်သည့်ရန်လိုသည့်အမြင် (ဝါဒ၊ အယူ အဆ) မျိုးကိုမှ (အဂတိကင်းသောအယူအဖြစ်) လက်ခံမည်မဟုတ်ချေ။ အဒေါသ စေတနာကိုသာ 'အလှတရား' အဖြစ် ခံယူသည်။

၂၄။ ကျန်းမာသောကိုယ်သည် အပြစ်အနာကင်းသကဲ့သို့ ကျန်းမာသောစိတ်သည် လည်း အပြစ်အနာကင်းသော စိတ်ပင်ဖြစ်သည်။ အပြစ်အနာကင်းသောစိတ်က မွေးဖွားလာသော အနုပညာသန္ဓေသားသည်လည်း (မျိုးရိုးလိုက်သော အနာကင်း သည်ဖြစ်၍) ကျန်းမာသန်စွမ်းသော အနုပညာဖြစ်သည်ဟူ၍ ဤဝါဒက လက်ခံ ယူဆသည်။

၂၅။ ကျန်းမာသန်စွမ်းသူသည် မိမိစားသုံးသည်ထက်ပို၍ ထုတ်လုပ်နိုင်သည်။ ကျန်းမာသန်စွမ်းခြင်းမရှိသောသူသည် မိမိထုတ်လုပ်သည်ထက် ပို၍စားသုံးသည် ဟူသော ဘဝ၏အမှန်တရားကို အနုပညာဖန်တီးထုတ်လုပ်ခြင်း၌လည်း ထို နည်းအတိုင်းပင် ဖြစ်သည်ဟု ဤအနုပညာဝါဒသည် ရှုမြင်ပါသည်။

၂၆။ စိတ်ကျန်းမာသော အနုပညာရှင်များသာလျှင် တခဲ့ဏာပွတ္တိဉာဏ်၊ ပဋိဘာန် ဉာဏ် ရှင်သန်ထက်မြက်ရကား ထိုသို့သော အနုပညာရှင်မျိုးသည်သာ အဆင့် မြင့် အတတ်ပညာများအပေါ်တွင် အခြေခံထားသော အနာဂတ်စက်မှုဘဝသစ် တွင် ထွန်းပလာမည့် 'စက်မှုအနုပညာသစ်' (New Industrial Art) ၏

www.burmeseclassic.com

နက်ရှိုင်းကျယ်ဝန်းလှသည့် သဘောများကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်နိုင်သည်။ [...]
စည်ဖန်တီးနိုင်သည်ဟုနားလည်သည်။

၂၇။ စက်မှုအနုပညာသစ်ကို ကြံစည်ဖန်တီးနိုင်သော အနုပညာရှင်သည် စား[...]
သူ ပရိသတ်၏ အကြိုက်များစွာကို ဖန်တီးထုတ်လုပ်ကာ စက်မှုဘဝသစ်[...]
တိုးတက်ထွန်းကား ကြီးပွားမှုကိုပါ ဦးဆောင်သူ၊ တွန်းတင်သူအဖြစ် မိမိ[...]
ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးကို ထုတ်ဖော်ပြသနိုင်သည်။ (ဂျပန်ကား၊ ဟွန်ဒါဆိုင်ကယ်[...]
များ၊ ဆီကိုနာရီ၊ တယ်လီဗီးရှင်းများ နိုင်ငံတကာဈေးကွက်တွင် လူကြိုက်[...]
နေခြင်းမှာ ပစ္စည်းပိုကောင်း၍မဟုတ်၊ ၎င်းတို့အလှကို ဖန်တီးရာတွင် ထက်မြ[...]
ခြင်းကြောင့် လူကြိုက်များနေသည်ကို သတိပြုသင့်ပါသည်။

အမှန်တရားအသစ်များနှင့် အနုဘာဝအသစ်များ

၂၈။ ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများ၌ အမျိုးသားတိုးတက်ရေး စီမံဆောင်ရွက်ချက်များကို အေ[...]
သည်နှင့် ထိုနိုင်ငံများ၏ ပင်မစီးပွားရေးအခြေခံဖြစ်သော လယ်ယာမြေပေါ်[...]
စက်မှုဘဝ စတင်ရောက်ရှိလာမည်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအခါ အများစုဖြစ်သော[...]
လယ်သမား (ကျေးလက်နေပြည်သူများ) မှာလည်း (မြို့နေစက်ရုံ အလုပ်သမား[...]
များကဲ့သို့) စက်များနှင့် ဆက်စပ်သော အတွေ့အကြုံသစ်များ ရရှိလာမည်[...]
ပါသည်။ စက်မှုဘဝသစ်က လူမှုဆက်ဆံရေးဘဝသစ်ကိုပါ ဖန်တီးဖြစ်ပေါ်[...]
မည် ဖြစ်ပါသည်။ ပတ်ဝန်းကျင် အခြေအနေသစ်များက ကျေးလက်ဘဝ[...]
ခံစားချက်သစ်များကို ပြောင်းလဲဖြစ်ပေါ်စေမည်ဖြစ်ပါသည်။

၂၉။ ထိုအခါ၌ ကျေးလက်တောရွာများတွင် ယခင်မပေါ်ပေါက်ဖူးသော မြို[...]
ခံစားချက်များ၊ မြို့ပြဆန္ဒသစ်များ၊ မြို့ပြဆန်သော အတွေးသစ်များ၊ အ[...]
သစ်များ မဆိုင်းမတွ ဖြစ်ပေါ်လာကြမည်ဖြစ်ပါသည်။ နိုင်လွန်ကတ္တရာလ[...]
လျှပ်စစ်မီးတိုင်၊ ကက်ဆက်ရေဒီယို၊ ဗွီဒီယို၊ ဆေးရုံကျန်းမာရေးဌာန၊ အထ[...]
တန်းကျောင်း၊ ထွန်စက်၊ ရေစုပ်စက်၊ ပဲ့ချိတ်စက်၊ ပိုးသတ်ဆေး၊ ဓာတ်[...]
ဩဇာ၊ ဒစ်ဂျစ်တယ် (ဓာတ်ခဲ) နာရီ၊ ပိုလီယက်စတာ အထည်အလိပ်[...]
ခလုတ်ပါနိုင်ခေါက်ထီး၊ ခေတ်မီဆံပင်ကောက်ဆိုင်များသည် တောနေပြည်[...]
များ၏ လိုအင်ဆန္ဒများ ဖြစ်လာသည်ကို သတိပြုသင့်ပါသည်။

၃၀။ အရုဏ်သည် နေ့သစ်ကို ဆောင်ယူလာသကဲ့သို့ တပေါင်းလေသည် [...]
သစ်သော နွေရနံ့ကို သယ်ဆောင်လာသကဲ့သို့ အနာဂတ်သည် အသစ်အ[...]
များစွာကို သယ်ဆောင်ယူလာမည့် ဧည့်သည်အဖြစ် လူတို့မျှော်လင့်ကြို[...]
ကြမည်၊ အသစ်အဆန်းမပါဘဲ လာသောအနာဂတ်မျိုးကို လူတို့ ကျေ[...]

ခေါင်းခါ မလိုတမာ ဖြစ်ကြပါလိမ့်မည်။ အနာဂတ်ကြို သဘောမှန်ဝါဒသည် ဆန်းသစ်ခြင်း မှန်သမျှကို လူသားတို့၏ စိတ်အာဟာရအဖြစ် သဘောထားပါသည်။ အားရှိသောစိတ်ရှိသော လူသားဖြစ်ပေါ်ရေးအတွက် အားရှိသော စိတ်အစာကို ကျွေးရန်မှာ ဤအနုပညာဝါဒကြီးများ ကျယ်ပြန့်သော တာဝန်ဖြစ်သည်ဟုလည်း ခံယူပါသည်။

၃၁။ ဖွံ့ဖြိုးစနိုင်ငံများတွင် စက်မှုဘဝ စတင်သည်မှစ၍ ဖွံ့ဖြိုးပြီးနိုင်ငံတို့မှ လွင့်ပျံ့လာသော ရသာနုဘာဝနုရသ အတွေ့အကြုံအသစ်များနှင့် အနုဘာဝခံစားချက်အသစ်များ၏ ရိုက်ခတ်ခြင်းဒဏ်ကိုလည်း မလွှဲမရှောင်သာ ခံကြရမည်ဖြစ်ပါသည်။

၃၂။ ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံ၏ အတွင်းအပမှ အုံကြွဖြစ်ပေါ်လာမည့် ခံစားချက်လှိုင်းသစ်များ၊ ဆန္ဒအိပ်မက်များကြောင့် ထိုလူ့အဖွဲ့အစည်းများတွင် 'တိုးတက်ရေး' အမြင်များနှင့် 'တည်တံ့ရေး' အမြင်များသည်လည်း အားပြိုင်ကာ ရင်ဆိုင်လာရသော ပြဿနာ ဖြစ်လာမည်ဖြစ်ပါသည်။

တိုးတက်ရေး တည်တံ့ရေးပြဿနာ

၃၃။ လူ့ဘောင်သစ်ကို တည်ဆောက်နေကြသည့် ဖွံ့ဖြိုးဆဲ လူ့အဖွဲ့အစည်းများသည် အနာဂတ်လူ့ဘောင်တိုးတက်ရေးကို အတားအဆီး အခုအခံဖြစ်လျက်နေသော အတွေးအခေါ်ဟောင်းများ၊ ဓလေ့ထုံးစံဟောင်းများ၊ ဥပဒေဟောင်းများ၊ စနစ်ဟောင်းများကို ပြောင်းလဲ၍ အတွေးသစ်၊ ဓလေ့ထုံးစံသစ်၊ ဥပဒေသစ်၊ စနစ်သစ်များ ဖြစ်ပေါ်လာအောင် ပြုစုပျိုးထောင်ကြပေလိမ့်မည်။

ထိုအခါ အဟောင်းတို့၏နေရာသို့ ဝင်ရောက်လာသောအသစ်အဆန်းများ၏ အရှိန်အဟုန်နှင့် ဩဇာသက်ရောက်မှု 'အား'မှာ အဆမတန် ကြီးမားမည်။ ထိုတိုးတက်မှုအရှိန်အဟုန်သည် မြက်ခြောက်တောကို မီးလောင်သကဲ့သို့ 'လျှင်မြန်'မည်။ ထိုအခါ လူ့ဘောင်၏ တည်တံ့ရေး (လွတ်လပ်ရေး၊ အချုပ်အခြာအာဏာပိုင်စိုးရေး၊ အမျိုးသားလက္ခဏာ ရှင်သန်ခိုင်မြဲရေး) အတွက် အခြေခံမှုများကို ထိန်းသိမ်းရေးပြဿနာပေါ်မည်။

၃၄။ အနာဂတ်ကြို သဘောမှန်ဝါဒသစ်သည် လူ့အဖွဲ့အစည်း တိုးတက်ရေးအတွက် တွန်းအားဖြစ်သော အနုပညာဖန်တီးမှု လုပ်နည်းလုပ်ဟန်ကို **ဖော်ဆောင်မည်။** ထို့အတူ လူ့ဘောင်အရှည်တည်တံ့ရေးအတွက် လိုအပ်သော **အခြေခံမှုများကို** ထိန်းသိမ်းကာကွယ်မည်၊ အမျိုးသားလက္ခဏာကိုလည်း ဆောင်ယူမည်ဖြစ်သည်။

www.burmeseclassic.com

၃၅။ တစ်နည်းဆိုသော အနာဂတ်ကြိုသဘောမန်ဝါဒသစ်သည် နိုင်ငံတစ်ကာ လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်း၌ လူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုချင်းအလိုက် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို ရှာဖွေကြရာ၌ နိုင်ငံတကာစာပေ၊ အနုပညာလှုပ်ရှားမှု၊ တိုးတက်မှု၊ ဖန်တီးမှု၊ စက်မှုအတတ်ပညာ နည်းနာဆန်းသစ်မှုများနှင့် ၎င်းတို့၏အကျိုးဆက်များကို မျက်ခြည်မပြတ် လေ့လာမည်။ အမျိုးသားအမြင်ဖြင့် စီစစ်မည်။ ထိုနောက် စာပေအနုပညာဟန်သစ်တစ်ရပ်ကို ကြံစည်ဖန်တီးရန် အားထုတ်မည်ဖြစ်ပါသည်။

၃၆။ 'တိုးတက်ရေး' နှင့် 'တည်တံ့ရေး' ဟူသော (အမျိုးသား) လူမှုတာဝန်ကို ဤဝါဒက ထမ်းဆောင်ရာတွင် ကြံစည်ဖန်တီးနိုင်ခြင်းကို ဦးစားပေး၍ စီစစ်ဝေဖန်ခြင်း (ဘဝိဘဇ္ဇ) ကို တန်ဖိုးထားမည်ဖြစ်ပါသည်။

၃၇။ လူမှုအဆောက်အအုံ၏ မည်သည့်အစိတ်အပိုင်း၌မဆို 'အမှိုက်' ဖြစ်သွားသော အဟောင်းအဆွေးများကို စွန့်ပစ်ခြင်း၌ ဝန်မလေးသင့်၊ လက်မနှေးသင့်ဆိုသော အတွေးအခြင်ကို လက်ခံသည်။ 'အမွေ' ဖြစ်ထိုက်သော ရှေးကျသောပစ္စည်းများ၊ အနုပညာများ၊ စာပေများ၊ အယူအဆများကိုမူ တန်ဖိုးထားရမည်။ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ကာကွယ်ရမည်ဆိုသည့်အယူကိုလည်း လက်ခံကျင့်သုံးမည်ဖြစ်ပါသည်။

၃၈။ လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ တိုးတက်မှုကိုလည်း အထောက်အပံ့မဖြစ်၊ တည်တံ့ရေး **အတွက်**လည်း မဝင်၊ ထိုအရာများ ရှိနေခြင်းဖြင့် ရှုပ်ထွေးမှု၊ ဝန်လေးမှု၊ ကျပ်တည်းမှု၊ စိတ်မသန့်မှု၊ ပင်ပန်းမှု၊ မညီမညွတ်မှုကိုသာ ဖြစ်စေသည်။

တစ်နည်း တိုးတက်မှု၏အရှိန်အဟုန်ကို ဟန့်တားသည်၊ နှေးကွေးမှုကိုသာ ဖြစ်စေသည်။ အသုံးလည်းမဝင်၊ အမြင်လည်းမလှဖြစ်လျှင် ထိုအရာကို စာပေအနုပညာ၏ 'အမှိုက်' ဟု သဘောထားပါသည်။

၃၉။ ထိုစာပေ၊ အနုပညာသည် ရှေးကျသည်၊ ကာလကြာမြင့်ပြီဖြစ်သည်။ သို့သော် ယခုတိုင် ထူးခြားသော အမျိုးသားဟန်ရှိသည့် အမျိုးသားလက္ခဏာကို ဆောင်သည်။ လူမှုတိုးတက်ရေးကို အဟန့်အတားလည်းမပြု၊ ယခုတိုင်အောင်လည်း ပြည်သူတို့ နှစ်သက်ဆဲဖြစ်သည်။ တန်ဖိုးထားဆဲဖြစ်သည်။

တစ်ဖန် ထိုအရာများကို ပစ်ပယ်ခြင်းဖြင့် အမျိုးသားရေးတွင် ဆုံးရှုံးမှုကို ဖြစ်ပေါ်စေနိုင်သည်။ လူ့ဘောင်၏ တည်တံ့ရေးကို ထိခိုက်စေနိုင်သည်ဖြစ်လျှင် ထိုအရာ၊ ထိုစာ၊ ထိုအနုပညာသည် အစဉ်အဆက် လက်ဆင့်ကမ်း၍ ထိန်းသိမ်းသော ယဉ်ကျေးမှုတန်ဖိုး (ဝါ) 'အမွေ' ဟု သဘောထားပါသည်။

ခေတ်ရေစီးကြောင်း၏သဘော

၄၀။ 'ခေတ်' ဟူသော ဝေါဟာရကို တစ်စုံတစ်ခုသော အယူအဆ၊ အုပ်စိုးမှု၊ ဟန်၊ ကြိုက်နှစ်သက်မှု ထွန်းကားပေါ်ပေါက်၍ ပြန့်ပွားရာကာလ အခိုက်အတန့်ဟု ဤဝါဒက နားလည်၍ လက်ခံပါသည်။ ခေတ်မှန်သမျှတို့သည် အစဉ်ထာဝရ တည်မြဲခြင်းသဘောမရှိ၊ အခိုက်အတန့်မျှသာ တည်တံ့ကြသည်ဟူ၍လည်း ယထာဘူတကျစွာ ရှုမြင်၍ သဘောကျပါသည်။ ဆန်းသစ်ခြင်းဖြင့် ခေတ်တို့သည် ပြောင်းလဲနေကြသည်ဟု သဘောမြင်ပါသည်။

၄၁။ ပစ္စုပ္ပန်ကာလတိုင်းသည် ခေတ်တစ်ခေတ်စီ ဖြစ်ပါသည်။ ခေတ်တိုင်းတွင်လည်း ရေစီးကြောင်းသဖွယ် စီးဆင်းလာသော 'ကြိုက်နှစ်သက်မှု' တစ်မျိုးစီ ရှိကြသည်ဟု နားလည်ပါသည်။

ရေစီးကြောင်းတို့သည် အဟုန်ဖြင့် ဖြစ်ပေါ်စီးဆင်းလာကြပြီးနောက် နောက်ထပ် ရေစီးကြောင်းအသစ်တစ်ခု ဖြစ်ပေါ်လာသောအခါ မူလရေစီးကြောင်းသည် မှိန်ပျောက်သွားလေ့ရှိသကဲ့သို့ ခေတ်ရေစီးကြောင်းများလည်း ထို့အတူဖြစ်သည်ဟု သဘောထားပါသည်။

၄၂။ နိုင်ငံတကာမိသားစုကြီးများအတွင်း၌ ဖြစ်ပေါ်လာတတ်သော ခေတ်ရေစီးကြောင်းတို့သည် သမုဒ္ဒရာကြီးများအတွင်း၌ ဖြစ်ပေါ်တတ်သော ရေစီးကြောင်းများပမာ တစ်ခုသောသမုဒ္ဒရာတစ်နေရာသို့ ပေါင်အကန့်အသတ်မဲ့ အလွတ်အလပ် စီးဆင်းတတ်သလို နိုင်ငံနယ်နိမိတ်၊ ယဉ်ကျေးမှုနယ်နိမိတ်၊ ဘာသာအယူဝါဒ နိုင်ငံရေးအယူဝါဒနယ်နိမိတ်အားလုံးကို ကျော်ဖြတ်ကာ 'ခေတ်ရေစီးကြောင်း' များ စီးဆင်းနေသည်ကိုလည်း ဤဝါဒက သဘောမှန်အတိုင်း သဘောပေါက်ပါသည်။

၄၃။ တစ်ခါတစ်ရံ တစ်ခုသော သမုဒ္ဒရာ၌ ဖြစ်ပေါ်လေ့ရှိသော အပူရေစီးကြောင်းကြောင့်ဖြစ်စေ၊ ရေအေးစီးကြောင်းကြောင့်ဖြစ်စေ ပတ်ဝန်းကျင်ဒေသများ၌ ရာသီဥတုအပြောင်းအလဲများ၊ ရာသီဥတုဖောက်ပြန်မှုများ ဖြစ်ပေါ်ကာ သဘာဝအန္တရာယ်များ ကြုံရတတ်သကဲ့သို့ တစ်ခါတစ်ရံ နိုင်ငံတကာမိသားစု တစ်နေရာရာက စတင်ပေါ်ပေါက်သော ခေတ်ရေစီးကြောင်း (အပူအအေး) တို့ကြောင့် ၎င်းရေစီးကြောင်း သြဇာသက်ရောက်မှုဒေသများ၊ လူ့အဖွဲ့အစည်းများတွင် လူမှုရေးဖောက်ပြန်မှု အန္တရာယ်များလည်း ဖြစ်ပေါ်လာတတ်သည်ကို ဤဝါဒက နားလည်ထားပါသည်။

၄၄။ စာပေအနုပညာ 'ပြီးဆုံးခြင်း' ဆိုသောတရားနှင့် 'ပြည့်စုံခြင်း' ဆိုသောတရားသည် ရှိလည်းမရှိ ရှိလည်းမရှိနိုင်ဟု ဤဝါဒက မှတ်ယူသည်။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ပြီးဆုံးခြင်းနှင့် ပြည့်စုံခြင်းတရားတို့သည် 'တိုးတက်ခြင်း'၏ အပိတ် တရားများ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်တရားများသာ ဖြစ်သောကြောင့် အနာဂတ် သဘောမှန်ဝါဒသစ်သည် ထိုတရားများကို နှစ်သက်ခြင်းလည်းမရှိပါ။ လ ခြင်းလည်းမရှိပါ။ အနာဂတ်ဆိုသည်မှာ အဆုံးမရှိခြင်းကိုသာ ဆိုခြင်းဖြစ်သ နားလည်သင့်ပါသည်။

၄၅။ လောက၌ ဖြစ်ပျက်သောအရာခပ်သိမ်းတို့တွင် တန်ဖိုးအားဖြင့် အကော အဆိုး၊ အကျိုးနှင့်အပြစ် တွဲယှဉ်၍သာ ဖြစ်ပျက်မြဲဓမ္မတာဖြစ်သကဲ့သို့ ဖြ အနုပညာတို့၏ ခေတ်ရေစီးကြောင်း ဖြစ်ပေါ်မှုများမှာလည်း အကော အဆိုး၊ အကျိုးနှင့်အပြစ် တွဲယှဉ်၍သာ ဖြစ်ပေါ်စီးဆင်းတတ်မြဲ ဓမ္မတာရှိ ကိုလည်း ဤဝါဒက သဘောပေါက်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဤဝါဒသည် ခြေ ပြစ်ကင်း သဲလဲစင်ဆိုသော အမြင်တရားကို လက်မခံပါ။ စာပေအနုပ ခေတ်ရေစီးကြောင်းများ ဖြစ်ပေါ်မှုတွင်လည်း အတွင်းက အနုပညာ ခေ စီးကြောင်းများ ဖြစ်ပေါ်မှုတွင်လည်း (အတွင်းက ဖြစ်ပေါ်သည်ဖြစ်စေ၊ အ က ဖြစ်ပေါ်စီးဆင်းလာသည်ဖြစ်စေ) အကောင်းနှင့်အဆိုး၊ အကျိုးနှင့်အ ယှဉ်ပူးနေမည်သာဖြစ်သည်ဟု လက်ဦးမဆွကပင် ရှုမြင်ထားမည်ဖြစ်ပါသ

၄၆။ အတွင်းကဖြစ်သော 'အမှိုက်' များကို စွန့်လွှတ်ပစ်ပယ်ရန် ဝန်မလေး သို့ အပြင်က မျောပါလာသော 'ဒိုက်' များကို ခုခံတားဆီးရန်ကိုလည်း ဝါဒက နှောင့်နှေးမည်မဟုတ်ပါ။

၄၇။ အတွင်းက ရရှိသော 'အမွေ'များကို ထိန်းသိမ်းရန် တာဝန်ယူသလို အ က သယ်ပိုးလာသော လက်ဆောင်အကျိုးစီးပွားများကိုလည်း ကြိုဆိုလ ယူမည်ဖြစ်ပါသည်။

၄၈။ စာပေအနုပညာ ယဉ်ကျေးမှုအမွေကို ဆက်ခံထိန်းသိမ်းရေးသည် အမျိုး ဘဝတည်တံ့ခိုင်မြဲရေးအတွက် ဖြစ်သည်။ အပြင်မှရောက်လာသော ခေတ် ဆောင်သစ်များကို လက်ကမ်းကြိုဆို၍ မိမိတို့ဘဝသာယာရေး၊ ကြွယ် အတွက် အသုံးချခြင်းသည် အမျိုးသား ဘဝတိုးတက်ရေးအတွက်ဖြစ်သ

အလှတရား၏သဘောမှန်များ

၄၉။ အနာဂတ်ကြိုသဘောမှန်ဝါဒသည် 'အလှတရား' (The Beautifyl)ဟု သဘောကို 'လောကုတ္တရာအလှတရား' (The Transcendental Bea နှင့် 'လောကီအလှတရား' (The Mundane Beauty) ဟူ၍ နှစ် အပြားတားရှိ၍ ရှုမြင်နားလည်ပါသည်။

၅၀။ သစ္စာလေးပါး မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်တရားတို့သည်လည်းကောင်း၊ ပါရမီဆယ်ပါး ဗောဓိပက္ခိယတရား သုံးဆယ့်ခုနစ်ပါးတို့နှင့် ဝေဝိဇ္ဇာဉာဏ် သမ္မာသမ္ဗောဓိ ဉာဏ်ထူးတို့သည်လည်းကောင်း၊ အကြွင်းမရှိသော ထာဝရမြတ်သော လောကု တ္တရာအလှတရားများအဖြစ် အစဉ်တည်ရှိသည်ဟူ၍ ဤဝါဒတွင် လက်ခံ ယုံကြည်ထားပါသည်။

၅၁။ သတ္တဝါတို့၏ ကိလေသာနှင့်စပ်သော တပ်မက်ခြင်း၊ နှစ်သက်ခြင်း၊ စွဲလမ်း ခြင်း၊ အဖန်တလဲလဲ ခံစားလိုခြင်းစသော လောကတဏှာဝယ် အခြေပြုသော ဉာဏ်နှင့်မယှဉ်သော အပေါ်ယံမျှဖြစ်သော စက္ခု၊ သောတ၊ ဃာန၊ ဇိဝှ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗစသော အာရုံတရားတို့နှင့်သာ ဆက်ဆံသော ထိုထိုအလှမှန်သမျှကို လောကီအလှတရားများဟူ၍ ဤဝါဒက သတ်မှတ်ထားပါသည်။

၅၂။ ဉာဏ်အဆင့်ဆင့်ဖြင့်သာ ထိုးသွင်း၍ သိမြင်အပ်သော ထိုသို့သိမြင်တိုင်းမှာ လည်း သိမြင်နိုင်သူအား ပီတိကိုလည်းကောင်း၊ သုခကိုလည်းကောင်း၊ ဧကဂ္ဂ တာကိုလည်းကောင်း၊ ဈာန်မဂ်ဖိုကိုလည်းကောင်း၊ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကိုလည်း ကောင်း မျက်မှောက်ပြုစေသော ထိုထိုလောကီလွန်အလှတရားတို့သည် ပရမတ္ထ သစ္စာတရားများ ဖြစ်ကြသည်ဟု ယူပါသည်။ ပရမတ္ထသစ္စာအလှတရားများ သည် ပြောင်းလဲခြင်းနှင့်လည်းကောင်း၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းနှင့်လည်းကောင်း တစ်ပါး အလိုသို့လိုက်ခြင်း (ကာလအလို၊ ဒေသအလို၊ ပုဂ္ဂိုလ်အလို၊ ခေတ်အလို) တို့နှင့် ဆက်ဆံခြင်းကင်းသော မြတ်သော ထာဝရအလှတရားများလည်း ဖြစ်ကြသည်ဟု ယူဆပါသည်။

၅၃။ အပေါ်ယံအာရုံတို့ဖြင့် ထိတွေ့သိမြင်အပ်သော ထိုသို့သိမြင်တိုင်းမှာလည်း သိမြင်ခံစားသူအား တဒင်္ဂအားဖြင့် ဖြစ်စေ၊ အဖန်တလဲလဲအားဖြင့်ဖြစ်စေ တစ်ချိန်တစ်ခါ၊ တစ်နေရာ၌ (သို့မဟုတ် တစ်ခေတ်တစ်ခါ၌) နှစ်သက်ခြင်း ပီတိကိုဖြစ်စေတတ်၏။ ဘဝ၏အပူ၊ ဘဝအမော၊ ဘဝ၏ကြောင့်ကြ၊ ဘဝ၏ အားငယ်မှု၊ ဘဝ၏ ဖိစီးမှုများကို ယာယီအားဖြင့် ဖြေဖျောက်ပေးတတ်သော အစွမ်းသတ္တိလည်း ရှိ၏။ အိပ်စက်ခြင်းကဲ့သို့ မေ့လျော့ခြင်း၌ မေ့လျော့စေလျက် အိပ်မက်နှင့်အလားတူသော ပုံရိပ်အမျိုးမျိုးကို ဖန်ဆင်းကာ ဘဝအိပ်မက်များ စွာဖြင့် နှစ်သက်ဖွယ်မရှိသော မျက်မှောက်ဘဝထဲတွင် အသက်ရှင်၍ နေပျော် အောင် လှည့်စားသွေးယူချော့မြူအားပေးတတ်သော သဘောမျိုးလည်း ရှိ၏။ မျက်မှောက်ဘဝ အခြေအနေများထက် အဘက်ဘက်က သာလွန်ကောင်းမွန် တိုးတက်သောဘဝမျိုးကို မျှော်လင့်၍ ထိုဘဝမျိုးကို လူသားတို့ မျက်မှောက် ခံစားရရေးအတွက် လမ်းပြသည့်စေတနာ (စေ့ဆော်မှု) အစွမ်းလည်း ရှိ၏။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ထိုသို့သော သဘောမျိုးရှိသော လောကီအလှတရားများကိုမှ ဤဝါဒ
သမုတိသစ္စာတရားများ ဖြစ်ကြသည်ဟု ယူပါသည်။

၅၄။ သဘာဝလောကအတွင်း၌ဖြစ်စေ၊ လူ့ဖန်တီးမှုဖြင့်လည်းကောင်း ဖြစ်ပေါ်
သော လောကီအလှ (ဝါ) သမုတိသစ္စာအလှတရားများသည် ပြောင်းလဲ
သော သဘောရှိသည်။ ဖောက်ပြန်တတ်သောသဘောရှိသည်။ အသစ်အ
တို့ ဖြစ်ပေါ်နေပြီး အဟောင်းအဟောင်းတို့ ချုပ်ဆုံးနေသောသဘော
သည်။ မြဲသောသဘော မရှိကြဟူ၍လည်း ဤဝါဒအရ ရှုမြင်နားလည်ပါသ

၅၅။ အထူးသဖြင့် သမုတိသစ္စာအလှဖြစ်သော လောကီအလှတရားတို့သည်
ဝတ္ထုပစ္စည်းတို့ စွဲမှီ၍လည်းကောင်း၊ ခေတ်၊ ကာလ၊ ဒေသအလိုက် လူတို့
ပြောင်းလဲတတ်သော အနုဘာဝနယ အတွေ့အကြုံကို လိုက်၍လည်းကော
ပြောင်းလဲတတ်သောကြောင့် စာပေအနုပညာအားဖြင့် လူတို့ဖန်တီးသော
လောကီအလှတရားများသည် သမိုင်းလက္ခဏာ (Historical Charac
ရှိကြကုန်သည်သာ ဖြစ်ကြသည်ဟုလည်း ဤသဘောတရားက နားလည်
ပါသည်။

၅၆။ လောကီအလှတရား၏ သမိုင်းလက္ခဏာဆိုသည်မှာ လူ့သမိုင်းကြောင်း
အစဉ်တိုးတက်ပြောင်းလဲလျက်ရှိသည်နှင့်အညီ ခေတ်ဟောင်း၏ လူမှုစီးပွား
သည်လည်းကောင်း၊ အယူအဆ အတွေးအခေါ်များသည်လည်းကောင်း၊
ရေးစနစ်၊ လူ့ဆက်ဆံရေးစနစ်၊ ဥပဒေဓလေ့ထုံးတမ်းစသည်တို့သည်
ကောင်း၊ စာပေယဉ်ကျေးမှု အနုပညာများသည်လည်းကောင်း၊ လူသုံး
ပစ္စည်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ လူသားတို့၏ နည်းပညာရပ်များသည်
ကောင်း၊ ဆန်းသစ်လာသော ခေတ်တစ်ခေတ်သို့ ရောက်သောအခါ လိုက်
ပြောင်းလဲ ဖြစ်ပေါ်ကြကုန်သည်သာဖြစ်ကြပါသည်။ ထိုကဲ့သို့ ဆန်းသစ်
အသစ်အသစ်ကို ဖန်တီးခြင်းသဘောသည် လူသားတို့၏ ကြိုက်နှစ်သက်
သော ပြောင်းလဲမှုကြောင့်လည်းဖြစ်၍ လူသား၏ကြိုက်နှင့်သက်ခြင်းသ
ကို ပြောင်းလဲစေခြင်းကိုလည်း ဖြစ်စေပါသည်။ ထိုသည်ကိုထောက်၍ ဆို
ဖြစ်သည်။

၅၇။ သမုတိသစ္စာ လောကီအလှတရားတို့သည် သမိုင်းလက္ခဏာရှိသည်ဖြစ်
ကြောင့် ထိုအလှတရားတို့သည် ဓမ္မဓိဋ္ဌာန်တရားများမဟုတ်ဘဲ ပုဂ္ဂလိဓိ
(ဆန္ဒစွဲ) တရားများ၊ (ဝါ) လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်စုံတစ်ဦးက မိမိအလိုကျ ပြုပြင်
တိုင်း ပြုပြင်၍ရသော်တရားများဖြစ်သည်ဟူ၍ မယူဆအပ်ပါ။

၅၈။ ထိုထိုအလှသစ္စာတရားမျိုးတို့သည် သမိုင်းခေတ်၏ အလိုအရ ဖြစ်ပေါ်

သော လူသားများ၏ 'အများစုခံစားချက်' (Common Feeling) အရ သူ့
သဘောကို သူဆောင်၍သာ ဖြစ်ပေါ်လာကြသည်ဟု နားလည်သင့်ပါသည်။

၅၉။ 'အလှတရား' တိုင်းကို လူသားတို့၏ 'အကြိုက်တရားများ' ဟူ၍ သတ်မှတ်
နိုင်ပါသည်။

၆၀။ သို့ရာတွင် ပုဂ္ဂိုလ်အကြိုက်နှင့် ခေတ်အကြိုက်သည် ထပ်တူထပ်မျှ ဖြစ်ချင်မှ
လည်း ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ ခေတ်ကကြိုက်သည်ကို ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး
တစ်ယောက်တည်းက မကြိုက်ဖြစ်တတ်သည်လည်း ရှိပါသည်။ ဤတွင်
ခေတ်အကြိုက်ဆိုသည်မှာ အဘယ်ကို ဆိုလိုသည်ကို သိသင့်ပါသည်။

၆၁။ 'ခေတ်အကြိုက်' ဆိုသော စကားကို အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ရလျှင် သမိုင်း၏ မျက်
မှောက်ကာလတစ်ခု၌ ရုတ်တရက် ပွင့်လန်းလာသော တူညီသည့် ရှင်သန်
နိုးကြားမှု (ဝါ) အများစုခံစားချက်ပင်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသဘောကို ထိုခေတ်၏
နိုးကြားအားသန်သော အတွေးမြင်အတတ်သင်လွယ်သော လူငယ်များ၏ ရင်တွင်း
မှာ ရုတ်တရက် ဖြစ်ပေါ်တတ်ပါသည်။ ထိုသို့ဖြစ်ရခြင်းမှာလည်း အကြောင်းမဲ့
မဟုတ်ပါ။ လူ့ဘဝတွင် ဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိတတ်သော 'ဘဝနရီစည်းချက်' (Life
Rhythm) ကြောင့်ပင် ဖြစ်သည်ဟု ဤသဘောတရားက ခံယူပါသည်။

၆၂။ အထက်တွင် အလှတရားကို လူတို့၏အကြိုက်တရားများဟုဆိုရာ၌ ဤ
တွင် လောကီအကြိုက်၊ ခေတ်အကြိုက်ကို ဆိုလိုပါသည်။ အများကြိုက်ဟု
အလွယ်ယူလိုက်လျှင်လည်း ယူသင့်ပါသည်။

၆၃။ သို့ရာတွင် 'အကြိုက်တရား' တိုင်းကိုမှ 'အလှတရားများ' ဖြစ်သည်ဟု
မဆိုသင့်ပါ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် လူသားသည် အကျည်းတန်သည့်သဘော
များစွာကိုလည်း ကြိုက်တတ်၊ ကျူးလွန်တတ်ပါသည်။ (ဥပမာ အရက်ကို
ကြိုက်ခြင်း၊ ဘိန်းဖြူကို ကြိုက်ခြင်း၊ လက်စားချေခြင်း၊ စစ်မက်ပြုခြင်း၊
အကြမ်းဖက်ခြင်းစသည်ကို ကြိုက်နှစ်သက်ခြင်းမျိုးလည်း ရှိတတ်ပါသည်။

၆၄။ လောက၌ 'အလှတရား' ၏ ပက္ခဖြစ်သော သဘောသည် 'အကျည်းတန်
ခြင်း၊ အရုပ်ဆိုးခြင်း' သဘောဖြစ်သည်ကိုလည်း နားလည်သင့်ပါသည်။

သို့ဖြစ်လျှင် အဘယ်သဘောတို့သည် အကျည်းတန်ကြပါကုန်သနည်း။ ဘဝ
၏ ကြီးပွားတိုးတက်ခြင်းကို တားဆီးခြင်း၊ ဘဝ၏ဆုတ်ယုတ်နိမ့်ကျမှုကိုသာ
အားပေးခြင်း၊ ဘဝ၏သာယာမှုကို နှောင့်ယှက်ခြင်း၊ ဘဝ၏ဆူပူသောင်းကျန်း
မှုကို လှုံ့ဆော်တိုက်တွန်းခြင်း၊ ဘဝ၏အကျိုးကို ပျက်စီးစေခြင်း၊ ဘဝ၏
အချည်းနှီးကို ဖြစ်စေခြင်းစသော ဆန့်ကျင်ဘက်သဘောအရပ်ရပ်သည် လောကီ
အလိုအားဖြင့် အကျည်းတန်တရားများ ဖြစ်ကြပါသည်။ လောကုတ္တရာအလို

အားဖြင့် အကုသိုလ်တရားမှန်သမျှကို တိုက်တွန်းအားပေးသော အမှု (ထ
အားလုံးသည် အကျည်းတန်တရားတွေချည်းသာ ဖြစ်ကြပါသည်။

၆၅။ အနာဂတ်ကြီးသဘောမှန်ဝါဒအသစ်သည် လူ့ဘဝအတွက် မရှိမဖြစ် လိုအ
သော လောကီအလှတရားများကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ရန်ကိုလည်းကောင်း၊ ဘဝ
အကျိုးမဲ့ကိုဖြစ်စေသော လောကီအကျည်းတန်တရားများကို ဝေဖန်ရေးအမြ
ဖြင့် ဖယ်ရှင်းရန်လည်းကောင်း ဆန္ဒနှင့် အဓိဋ္ဌာန်ရှိသောသဘောအမြင်လည်း
ဖြစ်ပါသည်။

၆၆။ အနာဂတ်ကြီးသဘောမှန်ဝါဒ၏ အဓိကတာဝန်မှာ ဖွံ့ဖြိုးဆဲ လူ့အဖွဲ့အစည်း
များ၏ အနာဂတ်ရေးဖြစ်သော စက်မှုဘဝ၏ အလှတရားသစ်များကို ရှာဖွေ
ဖော်ထုတ်ရန်ဖြစ်ပါသည်။

၆၇။ 'အနာဂတ်စက်မှုဘဝ၏ အလှတရားသစ်' ကို ဖော်ထုတ်ခြင်းဆိုသည်မှာ
ဖွံ့ဖြိုးဆဲ လူ့အဖွဲ့အစည်းများ၏ အကျိုးနှင့်ယှဉ်သော အကြိုက်တရားမျိုးကို
ဖန်တီး၍ ထုတ်လုပ်နိုင်သော စွမ်းဆောင်မှုကို ဆိုခြင်းပင်ဖြစ်တော့သည်။

စက်မှုဘဝ၏ အလှတရားသစ်

၆၈။ 'စက်မှုဘဝ၏ အလှတရားသစ်' ဆိုသည်မှာ 'အလှတရားရှင်' ကိုဆိုခြင်း
ဖြစ်ပါသည်။

'အလှတရားရှင်'သည် အဘယ်ကို ဆိုသနည်း။

အလှတရားရှင်ဆိုသည်မှာ အလှတရားသေမဟုတ်သည်ကို ဆိုပါသည်။ အလှတရားသေ (Static Beauty) သည် အလှငြိမ်များဖြစ်ပါသည်။ ငြိမ်သက်ခြင်းသဘောသည် လှုပ်ရှားခြင်းသဘော၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ကို ဆိုပါသည်။ လှုပ်ရှားခြင်းကင်းသော သဘောကိုပင် ငြိမ်သက်ခြင်းဟု နားလည်နိုင်ပါသည်။ ထိုငြိမ်သက်ခြင်းသည် ပြောင်းလဲခြင်းသဘောလည်းဖြစ်၍ တိုးတက်ခြင်းမဲ့သော သဘောလည်း ဖြစ်ပါသည်။

အလှတရားရှင်သည် အလှသေ (အလှငြိမ်) ၏ သဘောအားလုံးကို ဆန့်ကျင်သော သဘောဖြစ်သည်။

၆၉။ အလှတရားရှင်၏ သဘောကို ပိုမိုနားလည်စေရန် အလှတရားငြိမ်၏ သဘောအချို့ကို သိဖို့လိုပါမည်။ သဘောအချို့ဆိုရာတွင် အမြင်နှစ်ရပ်ကိုသာ ဤတွင်တင်ပြပါမည်။ အမြင်နှစ်ရပ်ဆိုသည်မှာ

(၁) ပင်ကိုသဘာဝအမြင်နှင့်

(၂) ပတ်ဝန်းကျင်သဘာဝအမြင် ဖြစ်ပါသည်။

၇၀။ ငြိမ်သက်ခြင်း၏ ပင်ကိုသဘောများမှာ

ကြီးမားခြင်း၊ လေးလံခြင်း၊ ရှုပ်ထွေးခြင်း (ရှည်လျားထွေပြားခြင်း) အဆင်တန်ဆာများ၊ ဝန်ပိုခြင်း၊ နှေးကွေးခြင်း၊ လှုံ့ဆော်မှုနည်းခြင်း၊ ထိုင်းမှိုင်းခြင်း၊ နေမြဲနေလိုသောသဘော (အင်နာရှာ) များခြင်း၊ သိခက်ခြင်း၊ နက်နဲခြင်း၊ တည်တံ့ခြင်း၊ ခိုင်ခံ့ခြင်း၊ အပြောင်းအလဲနည်းခြင်းစသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။

ငြိမ်သက်ခြင်း၏ ပတ်ဝန်းကျင်သဘောမှာ ဘဝဟုဆိုအပ်သော ရုပ်ပတ်ဝန်းကျင်၊ စိတ်ပတ်ဝန်းကျင်၏ နရီ (Rhythm) နှင့် ပိုဆိုင်ပါသည်။ 'ဘဝနာရီ' (Life Rhythm)က နှေးကွေးငြိမ်သက်နေလျှင် စာပေအနုပညာ၏ ရသဖွဲ့စည်းမှုတွင်လည်း ငြိမ်သက်သော ပုံသဏ္ဌာန်များသာ ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်သည်ဟု ဆိုခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ဥပမာ ပဒေသရာဇ်ခေတ် ဘဝပတ်ဝန်းကျင်ကို ကြည့်ပါ။ စီးပွားရေးဘဝက ...း ယှဉ်ပြိုင်မှုနည်းသည်။ အမြန်ဆုံး ဆက်သွယ်ရေး ပို့ဆောင်ရေးကိရိယာများမှာ ... မြင်း၊ ခြေကျင်၊ လှည်းယာဉ်၊ လှေလောက်သာ ရှိသည်။ အဝေးပြေးလမ်းမရှိ၊ ...ဆက်ဆံရေး ခက်ခဲသည်။ လှုပ်ရှားသွားလာမှုနည်းသည်။ မိမိမွေးရပ်မြေအရပ် ...နေ၊ ထိုအရပ်တွင် သေသူများသည်။ လျင်မြန်တက်ကြွလှုပ်ရှားသောအရာဟူ၍ ...လောက် ရှားသည်။ ထို့ကြောင့် ပဒေသရာဇ်ခေတ်၏ ဘဝနာရီသည် အလွန်နှေး... လေးလံနေလေသည်။

ထိုအခါ နှေးကွေးလေးလံသော ဝတ်စားဆင်ယင်မှုကို လူတို့ကြိုက်သည်။ ...ရှည်ထားသည်။ တောင်ရှည်ပုဆိုးဝတ်သည်။ ထိုင်မသိမ်းအနားရှည် ထဘီဝတ်...ည်။ သူ့ခေတ် သူ့ဘဝနာရီနှင့် သူ့အလှကိုက်ညီနေသည်။ ထိုအခါ ကြည့်ကောင်း...ည်။ ထိုအဆင်တန်ဆာမျိုးဖြင့် ယခုခေတ် တိုးဝှေ့လျက် သုတ်ခြေတင်စီးရသော ...တ်စ်ကား တိုးစီးလျှင် အဆင်လည်းမပြေ၊ ကြည့်၍လည်းမကောင်း၊ ရယ်ဖွယ်လိလိ ... ဖြစ်နေပေလိမ့်မည်။

ပဒေသရာဇ်ခေတ် ဘဝနာရီနှေးမှုကြောင့် ထိုခေတ်မှာ ပေါ်ပေါက်သော စာပေ၊ ...ချီ၊ ပန်းပု၊ ဂီတ၊ ဇာတ်သဘင်စသော အနုပညာဖန်တီးမှုအားလုံးသည် အလှငြိမ် ...ချည်း ဖြစ်နေကြသည်ကို သတိထားကြည့်သင့်ပါသည်။

၇၁။ ထိုအခါ အလှရှင်၏ ပင်ကိုသဘောကို သိကုန်ပြီ။

'အလှရှင်'သည် ပင်ကိုအားဖြင့် သေးငယ်သည်၊ ပေါ့ပါးသည်၊ ရှင်းလင်းသည်၊ (တိုသည်၊ နည်းသည်) အဆင်တန်ဆာမရှိ၊ ဝန်မပို၊ မြန်သည်၊ လျင်သည်၊ သွက်သည်၊ တက်ကြွသည်၊ လှုံ့ဆော်မှုဆန္ဒများသည်၊ နေမြဲနေလိုသော

www.burmeseclassic.com

သဘောမရှိ၊ သိလွယ်သည်၊ (သုံးလွယ်သည်) မနက်နဲ၊ မခက်ခဲ၊ မတည် မခိုင်ခံ့၊ အပြောင်းအလဲများသည်၊ မြတ်သည်။

ဥပမာ ယခုကာလပေါ် **လူသုံးကုန်ပစ္စည်းများကိုကြည့်**။ နာရီတွေ၊ ကဏ် တွေ၊ ဘောပင်တွေ၊ မော်တော်ကားတွေ၊ လယ်လီဗီးရှင်းတွေ၊ ဆိုင်ကယ်တွေ၊ ကွန် တွေ၊ လေယာဉ်ပျံတွေ၊ အဝတ်အစားတွေစသည်စသည်။

အနုပညာတွေ၊ စာပေ၊ ဂီတ၊ ရုပ်ရှင်၊ ဗွီဒီယို၊ အမြင့်သဘင်၊ ပန်းချီ၊ ပန်း ဗိသုကာလက်ရာများ။

(ဤတွင် ရန်ကုန်မြို့ရှိ ဗြိတိသျှလက်ထက် ဝိတိုရိယာဗိသုကာလက်ရာများ မျက်မှောက်ခေတ် ဗိသုကာလက်ရာများကို နှိုင်းယှဉ်ကြည့်လျှင် အလှဗြိမ်နှင့် အ ကွာခြားပုံကို ချက်ချင်းသိနိုင်ပါသည်။)

မျက်မှောက်ခေတ် မိန်းကလေးများ အလှပြုပြင် ဝတ်စားဆင်ယင်ပုံကို ကြည့်ပါ။ ဆံပင်တို၊ အင်္ကျီတို၊ အင်္ကျီပွ၊ ဘလောက်(စ)၊ လုံချည် (ထဘီ) တို၊ ပေါ့ပါး။

ဤဖြစ်ပေါ်မှုများသည် မျက်မှောက်ခေတ် ဘဝနရီနှင့် ကိုက်ညီစွာ ဖြစ်ပေါ် ဖြစ်ပါသည်။

၇၂။ အလှတရားသစ်ကို ဖွံ့ဖြိုးဆဲ လူ့ဘောင်အတွင်း စတင်ဖြစ်ပေါ်ပြီး ရှ တိုးတက်လျက်ရှိသော စက်မှုဘဝသစ်၏ လှုံ့ဆော်မှုများက တောင်းဆို ရှိပါသည်။ ဖွံ့ဖြိုးဆဲ လူ့ဘောင်အတွင်း စက်မှုဘဝသစ်သည် မြို့ပြဘ စတင်ဖြစ်ပေါ်ပါသည်။ ထို့နောက် လက်မှုအခြေခံဘဝတည်ရှိရာ ကျေး တောရွာသို့ ပျံ့နှံ့ရောက်ရှိပါသည်။ ကျေးလက်ရှိ လက်မှုကုန်ထုတ်အ အသစ်ရောက်ရှိလာသော စက်မှုကုန်ထုတ်ဘဝက တွန်းဖယ်ပစ်မည်ဖြစ်ပါ ထိုအခါ ကျေးလက်ပရိသတ်မှာပင် ခံစားမှု အနုဘာဝသစ်များ ဖွံ့စည်းဖြ လာပါလိမ့်မည်။

ဥပမာ ဆီမီးခွက်အစား လျှပ်စစ်မီးရောင်ကို ပိုမိုနှစ်သက်ပါလိမ့်မည်။ တိုသံအစား ရေဒီယို၊ ကက်ဆက်၊ စပီကာ (အော်ကျယ်) အသံကို ထိုပရိသတ် နှစ်သက်ပါလိမ့်မည်။ နွားဆွဲသော ထွန်၊ ထယ်၊ ကြမ်းတုံးများအစား လက်ထွန် ကောက်စိုက်စက်၊ စပါးရိတ်သိမ်းနယ်လှေ့စက်ကို နှစ်သက်ပါလိမ့်မည်။ နွားလှည်းအ ဆော်ရီကားကို နှစ်သက်ပါလိမ့်မည်။ လှေအစား ပဲ့ထောင်၊ မော်တော်ဘုတ်မှ နှစ်သက်ပါလိမ့်မည်။ မီးဖွားလက်သည်အစား ဝမ်းဆွဲဆရာမ၊ ဆေးရုံ၊ ဆေး ဆရာဝန်ကို ပို၍အလိုရှိပါလိမ့်မည်။ ဘုန်းကြီးကျောင်းပညာရေးအစား သိပ္ပံအထက် ပညာများကို လိုလားပါလိမ့်မည်။ သက်ကယ်မိုးအစား သွပ်မိုး၊ သစ်သားအိမ်၊ ဝါ

အစား တိုက်အိမ်၊ တိုက်ကျောင်း။ ရွှံ့လမ်းမြေအစား နိုင်လွန်ကတ္တရာလမ်း၊ ခရွဲအစား ဂူဘိုတာရေစုပ်စက်။ နောက်ချေးအစား ဓာတ်မြေဩဇာ။ မီးထောင်ချောက်အစား သတ်ဆေး။

ဤသည်တို့သည် အသစ်ဖြစ်ပေါ်လာမည့် ကျေးလက်၏ စက်မှုဘဝခံစားချက် ပင် ဖြစ်ကြလေသည်။

၇၃။ စက်မှုဘဝသစ်က စေ့ဆော်ဖန်တီးလိုက်သော အနုဘာဝသစ်များသည် စက်မှု ဘဝသစ်၏ နရီနှင့်အတူ တပြေးညီ ပုံသဏ္ဌာန်များဖြင့်သာ ဖြစ်ပေါ်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

၇၄။ စက်မှုဘဝသစ်၏ ဘဝနရီသည် ရှင်သန်လျက် မြန်သော 'ဒိုင်နမစ်ရစ်သမ်' Dynamic Rhythm ဖြစ်ပါသည်။ (စက်ကိရိယာများ၏ လှုပ်ရှားမှုစွမ်းအားဖြစ် စေ၊ ထုတ်လုပ်မှုစွမ်းအားဖြစ်စေ၊ အမြန်ဆုံးသည် အလှဆုံး၊ အကောင်းဆုံးဖြစ် သည်ဟု လူတို့နားလည်ကြပါသည်။ အမြန်ဆုံးပြေးသောကား၊ အများဆုံးကို အမြန်ထုတ်လုပ်နိုင်သောစက်သည် လူကြိုက်အများဆုံး ပစ္စည်းဖြစ်ပါလိမ့်မည်။

အနုပညာဖန်တီးမှု

၇၅။ စက်မှုဘဝ အလှသစ်သည် စက်မှုဘဝကို ဖြတ်သန်းနေကြသော အများပြည်သူ ပရိသတ်၏ ကြိုက်နှစ်သက်မှုပင်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုကြိုက်နှစ်သက်မှုသည် အများ စု ကြိုက်နှစ်သက်မှုမျိုးလည်းဖြစ်ပါသည်။ စက်မှုဘဝဆန်းသစ်မှုကိုအကြောင်း ပြု၍ အလိုအလျောက် ဖြစ်ပေါ်လာသော သယံဇာတသဘောဟုသာ နားလည် သင့်ပါသည်။

၇၆။ စာပေအနုပညာဖန်တီးမှုသည် အကျိုးရှိမည့်အကြောင်းအရာများကို အများစု ကြိုက်နှစ်သက်မှုဖြစ်အောင် တမင်ဖန်တီးရသော 'ပရံကတ' Artificial ဖြစ်စဉ် မျိုးဖြစ်ပေရာ ထိုဖြစ်စဉ်သည် ဓာတ်၏သယံဇာတဖြစ်သော အများစုကြိုက် နှစ်သက်မှုသဘောကို လွန်ဆန်၍မရချေ။

၇၇။ ခေတ်တစ်ခေတ်၏ အများစုရင်တွင်း၌ဖြစ်ပေါ်သော အနုဘာဝ၏ ပုံသဏ္ဌာန် သည် ဘယ်သို့ရှိသနည်း။

အနုပညာရှင်သည် ထိုအနုဘာဝများ၏ ယေဘုယျပုံသဏ္ဌာန်ဖြစ်သော တကူး ကိုယ်သဘောကို ထုတ်ယူတတ်ဖို့ လိုပါလိမ့်မည်။ ယခုအခါ ဂျပန်စက်မှု ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း၏ အကြီးအကျယ်အောင်မြင်မှု၊ ဂျပန်ကုန်ပစ္စည်းများကို ကမ္ဘာပြည်သူ အများအပြား ကြိုက်နှစ်သက်မှု၏ မိကအကြောင်းမှာ ဂျပန် စက်မှုအနုပညာရှင် Industrial Artists တို့သည် ၂၀ ရာစုအကုန်တွင် ဖြစ်ပေါ်

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

လျှက်ရှိသည့် နိုင်ငံတကာ ပြည်သူပရိသတ်အများစု၏ ရင်မှာဖြစ်သော အနုသာ မျိုးများ၏ ယေဘုယျပုံသဏ္ဌာန်များကို တရားကိုယ်ထုတ်ယူရာ၌ အစွမ်းထက်သော ကြောင့်ပင် ဖြစ်ပါသည်။

၇၈။ အများစု ကြိုက်နှစ်သက်မှုသဘောကို တရားကိုယ်ထုတ်ယူခြင်းသည် လွယ် ကူသည်မဟုတ်ချေ။ ဤလုပ်ငန်းသည် ကြီးမားကျယ်ပြန့်သော သုတေသန လုပ်ငန်းကြီးလည်းဖြစ်၍ အထူးကျွမ်းကျင်သူ Specialists များ၏ ပညာရပ် လုပ်ငန်းလည်းဖြစ်လေသည်။

ဥပမာ အများကြိုက် အဝတ်အစားထုတ်လုပ်ရန် ဖက်ရှင်တီထွင်သူများ (အထူး သဖြင့် ဂျပန်) ဘယ်ပုံဘယ်နည်း ဆောင်ရွက်သည်ကို အနီးကပ်လေ့လာကြည့်သင့်ပါ သည်။ ဤသုတေသနလုပ်ငန်းသည် အမှန်ပင်ကြီးမား၍ ကျယ်ပြန့်ပါသည်။ စုပေါင်း ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့်သာ အောင်မြင်နိုင်ပါသည်။

၇၉။ အတတ်ပညာဆန်းသစ်မှုများ၏ လျှင်မြန်မှု၊ စက်ကိရိယာဆန်းသစ်မှုများ၏ လျှင်မြန်မှု၊ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ ပြောင်းလဲမှုများ၏ လျှင်မြန်မှုကြောင့် လူတို့ ၏ အများကြိုက်နှစ်သက်မှုသဘောလည်း လျှင်မြန်စွာ ပြောင်းလဲလျက်ရှိသည် ဆိုသည်ကို အနုပညာရှင်သည် အစဉ်ထည့်တွက်ရမည်။ နားလည်သဘောပေါက် ရမည်။ ထိုလျှင်မြန်စွာ ပြောင်းလဲနေမှုများအားလုံးကို ဖမ်းယူနိုင်အောင် အထူး ကြိုးစားဖို့လည်း လိုပါသည်။

ဥပမာ ဖက်ရှင်တီထွင်သော ဝတ်စားဆင်ယင်မှု အနုပညာဖန်တီးသူသည် မကြာမီ ရောက်ရှိလာမည့် ဆောင်းရာသီတွင် လူအများ မည်သည့်အဝတ်အစားမျိုးကို ကြိုက်နှစ်သက်ကြမည်နည်း။ ဘယ်ပစ္စည်း၊ ဘယ်ပုံစံ၊ ဘယ်အရောင်ကို ကြိုတင်တွက် ချက်နိုင်ရမည်။ အလားတူ မော်တော်ကား ထုတ်လုပ်သူများသည်လည်း နောင်နှစ်တွင် ဘယ်လိုကားမျိုး၊ (ဘယ်ပစ္စည်း၊ ဘယ်ပုံစံ၊ ဘယ်အရောင်) ထုတ်လုပ်ရမည်ကို အစဉ် တွက်ချက်နေရသည်။ တွက်ချက်ခြင်းသည် တရားကိုယ်ထုတ်ယူခြင်းပင်ဖြစ်ပေသည်။

၈၀။ စက်မှုအနုပညာသည် ခေတ်တစ်ခေတ် လူသားအများစု ကြိုက်နှစ်သက်မှု ကို ထုတ်လုပ်ကြရာတွင် အကျိုးကိုလည်း အစဉ်ထည့်တွက်ပြီးဖြစ်လေသည်။

ဥပမာ မော်တော်ကားထုတ်လုပ်သူသည် ဆီစားသက်သာသောကား၊ လေထု ညစ်ညမ်းမှုနည်းသောကား၊ လေဆန်အား၊ လေဆွဲအားကို လျှော့နည်းပြီး လျှင်မြန်စွာ မောင်းနှင်နိုင်မည့်ကား၊ မတော်တဆ ထိခိုက်မှုနည်းမည့်ကား၊ မတော်တဆဖြစ်လျှင် စီးနင်းသူ ထိခိုက်မှုနည်းစေမည့်ကား၊ ဈေးကွက်တွင် ဈေးနှုန်းသက်သာစွာ ရောင်းနိုင် မည့်ကားမျိုးကိုသာ ထုတ်လုပ်မည်ဖြစ်သည်။ ဝယ်ယူသုံးစွဲသူ ပရိသတ်ကလည်း အပေါ် ယံ ပုံသဏ္ဌာန်အလှတစ်ခုတည်းကိုသာ ကြည့်ပြီး ကားဝယ်မည်မဟုတ်။ ကား၏ အကျိုးပြုမှု (ဝါ) ပစ္စည်းအလှကိုလည်း ကြည့်ဝယ်မည်သာ ဖြစ်လေသည်။

၈၁။ ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများ၌ စာပေအပါအဝင် အနုပညာဖန်တီးကြရာတွင် ပရိသတ် အကြိုက်ဖြစ်လျှင်လည်း အဘယ်ကြောင့် အကျိုးမဲ့ဖြစ်သနည်း၊ အကျိုးရှိလျှင် အဘယ်ကြောင့် အကြိုက်မဲ့ဖြစ်သနည်း။

ထိုပုစ္ဆာ၏အဖြေကို စာပေသမား၊ အနုပညာသမားများနှင့်တကွ ပညာရှင်များ ပေါင်း၍ ရှာသင့်ပါသည်။ ရှာမည်ဆိုလျှင် ယခုအခါ ဖွံ့ဖြိုးပြီးနိုင်ငံများ၌ အကြီးအကျယ် ...်းကားနေပြီဖြစ်သော Industrial Art ၏ 'စက်မှုအနုပညာ' သဘောအကျယ်ကို ...လည်အောင် ကြိုးပမ်းကြလျှင် လိုအပ်သောအဖြေကို ရရှိလိမ့်မည်ဖြစ်ကြောင်း ...တွင် စေတနာကောင်းဖြင့် အကြံပြုပါသည်။

စက်မှုအနုပညာ Industrial Art ၏ နယ်ပယ်မှာ ကျယ်ဝန်းလွန်းပြီး ပညာရှင် ...းနှင့်သာ သက်ဆိုင်သောကြောင့် ဤစာတမ်းတွင် ချန်လှပ်ထားရပါသည်။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

အနာဂတ်ကြိုသဘောမှန်ဝါဒသစ်နှင့် စာပေအနုပညာဟန်သစ်

အနာဂတ်ကြို စာပေအနုပညာ သဘောမှန်ဝါဒသစ်သည် ဖွံ့ဖြိုးဆဲ လူ့ဘောင်၏ လိုအပ်ချက်နှင့်အညီ စာပေအနုပညာဖန်တီးမှုလုပ်ငန်းတွင် 'အကျိုးရှိသည်ကို အကြိ ဖြစ်အောင် ဘယ်လိုလုပ်ရမည်နည်း' ဆိုသော ပြဿနာကို အဖြေရှာရန် အားထ ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ထိုဝါဒကြေညာချက်အပိုဒ် (၃၅) တွင်

'အနာဂတ်ကြိုသဘောမှန်ဝါဒသစ်သည် လူ့အဖွဲ့တိုးတက်ရေးအတွက် တွန်းအ ဖြစ်သော အနုပညာဖန်တီးမှုလုပ်နည်းလုပ်ဟန်ကို ဖော်ဆောင်မည်' ဟု ဝန်ခံချက်ပါသ ယခု ထိုဝန်ခံချက်ကို မည်သို့မည်ပုံ အကောင်အထည်ဖော်သင့်သည်ကို ဆွေးနွေးပါမ အကျွန်ုပ်နှင့် သဘောတူသူ စာပေပညာရှင်များ၊ အနုပညာရှင်များက ဤဝါဒအ ရှင်သန်ကျယ်ပြန့်လာရေးအတွက် ဖြည့်စွက်သောအမြင်များကို ဆွေးနွေးတင်ပြစေ ပါသည်။ အကျွန်ုပ်နှင့် သဘောမတူသော စာပေပညာရှင်များ၊ အနုပညာရှင်များကလ မိမိတို့၏ အမြင်များကို ယထာဘူတကျကျ ဆွေးနွေးတင်ပြကြစေချင်ပါသည်။ သ သာ စာပေအနုပညာအရာတွင် 'အကျိုးရှိသည်ကို အကြိုက်ဖြစ်အောင် ဖန်တီးရေ ဆိုသော အကျွန်ုပ်၏ မူလစေတနာသည် ရှင်သန်ကြီးပွားလာပါလိမ့်မည်။

စာပေအနုပညာအရာတွင် 'အကျိုးရှိသည်ကို အကြိုက်ဖြစ်အောင် ဖန်တီးရေ တွင် ဖွံ့ဖြိုးဆဲ လူ့ဘောင်၏ အကျိုးသည် အဘယ်နည်းဆိုသည်ကို သိမြင်သဘောပေါ ရန်လည်းကောင်း၊ 'အကြိုက်' သဘောသည် အဘယ်နည်းဆိုသည်ကို သိရန်လည ကောင်း စာပေအနုပညာတွင် ဖန်တီးမှု Creation သည် အဘယ်နည်းဆိုသည် သဘောရှင်းရန်လည်းကောင်း လိုပါလိမ့်မည်။

ဤတွင် ထိုသဘောသုံးရပ်ကို အကျဉ်းနည်းဖြေဆိုရန် အားထုတ်ပါမည်။

က။ ဖွံ့ဖြိုးဆဲ လူ့ဘောင်၏ အကျိုးသည် အဘယ်နည်း။

ဖွံ့ဖြိုးဆဲ ... လူ့အဖွဲ့အစည်းထဲတွင် အောက်ကျနောက်ကျဖြစ်နေသော အ ... ထွက်မြောက်ရေး၊ အမှီအခိုကင်းရေး၊ လွတ်လပ်ရေး၊ အချုပ်အ ... အမျိုးသားဟန်၊ အမျိုးသားယဉ်ကျေးမှု အစွန့်ရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲ

(အမျိုး၊ ဘာသာ၊ သာသနာဟုလည်းဆိုသည်) ငြိမ်းချမ်းသာယာရေး၊ တန်းတူ ရည်တူဖြစ်ရေး၊ အမျိုးသားစည်းလုံးညီညွတ်ရေး၊ ပြည်သူအားလုံး စိတ်တူ ကိုယ်မျှ စိတ်ချမ်းသာ ကိုယ်ချမ်းသာဖြစ်ရေး၊ အခွင့်အလမ်းညီမျှရေး၊ ပြည်သူ တစ်ဦးချင်းအလိုက် အသက်မွေးမှုချောင်လည်ရေးနှင့် အမျိုးသား စီးပွားရေး လည်း အစဉ်အဆက်မပြတ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး၊ ခေတ်ကာလ၏ တိုးတက်မှု များနှင့်အညီ အလျဉ်မီအောင် လိုက်နာရေးစသောသဘောတို့သည် ဖွံ့ဖြိုးဆဲ လူ့ဘောင်များ၏ အကျိုးများပေတည်း။

(ခ) ဖွံ့ဖြိုးဆဲ လူ့ဘောင်များ၏ 'အကြိုက်' သည် အဘယ်နည်း။

ဤပုစ္ဆာကား တိကျသောအဖြေကိုပေးရန် အလွန်ခက်ခဲသောပုစ္ဆာဖြစ်လေ သည်။ ခက်ခဲသည့်ကြောင်းမှာ ဝိဝါဒဖြစ်နိုင်သောကြောင့်ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ဖွံ့ဖြိုးဆဲလူ့ဘောင်၏ အကြိုက်ကို ပြောဆိုသောအခါ ဦးစွာ လူတို့၏ဘဝတွင် ဖြစ်ပေါ်လေ့ရှိသော အကြိုက်သဘောသုံးရပ်ကို ခြဲ၍လေ့လာသင့်ပါသည်။ ထိုသဘောသုံးရပ်မှာ ဤသို့ဖြစ်ပါသည်။

၁။ လူသည် မိမိတို့အား အကျိုး (ကောင်းကျိုး) ပေးသောအရာများကို ကြိုက်တတ်ပါသည်။

၂။ သို့ရာတွင် အချို့သောလူတို့သည် မိမိတို့အား ဆိုးကျိုးပေးသောအရာ များကိုလည်း ကြိုက်တတ်ပါသည်။ ဥပမာ ဆေးလိပ်ကြိုက်ခြင်း၊ အရက် ကြိုက်ခြင်း၊ ဘိန်းကြိုက်ခြင်း၊ အပျော်အပါးကြိုက်ခြင်းစသည်။

၃။ တချို့သောသူတို့သည် ဘာကိုကြိုက်ရမှန်းမသိသူများ၊ အကြိုက်ဇဗာ ကြောင်သူများ ဖြစ်တတ်ကြပါသည်။ ထိုသဘောသုံးရပ်ကို ဒဿနနည်းအရ ပြန်လည်သုံးသပ်ကြည့်လျှင် အကြိုက်သဘောတွင်

က။ အသိဉာဏ် (ပညာ) ယှဉ်သောအကြိုက်သည်လည်းတစ်ရပ်၊

ခ။ အသိဉာဏ် (ပညာ) ကင်းသောအကြိုက်သည်လည်းတစ်ရပ်၊

ဂ။ ပညာလွန်၍ဖြစ်စေ၊ ပညာမဲ့၍ဖြစ်စေ ဘဝကို အလိုမကျဖြစ်ကာ အာရုံကို ဆန့်ကျင်လိုသော အမုန်းကြိုက်လည်းတစ်ရပ်ဟု ယူနိုင်ပါသည်။ ၎င်းကိုပင် အဘိဓမ္မာသဘောနှင့် ပြန်၍ယူလျှင်

က။ ပညာကြိုက် (လောဘကြိုက်) လည်းတစ်ရပ်၊

ခ။ အဝိဇ္ဇာကြိုက် (မောဟကြိုက်) လည်းတစ်ရပ်၊

ဂ။ အမုန်းကြိုက် (ဒေါသကြိုက်) လည်းတစ်ရပ်ဟူ၍ ရှိပါလိမ့်မည်။

နောက်ဆုံးသဘောသည် ဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာ (ယုံမှားနှင့် သံသယ) ကြိုက်မျိုး

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသူတို့သည် ဘဝတွင် ဘာကိုမျှ အလိုမကျဖြစ်နေသူ ဘာကိုမျှ အကောင်းမမြင်သူများ၊ အကောင်းနှင့်အဆိုးကို မခွဲခြား သူများ ဖြစ်ကြပါသည်။

သို့ဖြစ်ရာ ဖွံ့ဖြိုးဆဲ လူ့ဘောင်၏ အကြိုက်ကို ပြောသော 'ကြိုက်သင့်သည်' ကို ဆိုလိုသည်ဟုသာ သဘောယူသင့်ပါသည်။

ဖွံ့ဖြိုးဆဲ လူ့ဘောင်၏အကြိုက်သည် ဘယ်အကြိုက်ဖြစ် သနည်း။ ဤပုစ္ဆာကိုသာ အနာဂတ်ကြိုသဘောမှန်ဝါဒက ဖြေလိုပါသ

ဖွံ့ဖြိုးဆဲ လူ့ဘောင်သည် ဉာဏ်နှင့်ယှဉ်သောအကြိုက်၊ ပညာ ယှဉ်သောအကြိုက်၊ အကျိုးနှင့်ယှဉ်သောအကြိုက်မျိုး၊ တစ်နည်းဝိဇ္ဇာ ယှဉ်သောအကြိုက်ကို လိုလားပြီး အဝိဇ္ဇာနှင့်ယှဉ်သောအကြိုက်၊ မော နှင့်ယှဉ်သောအကြိုက်၊ ဒေါသနှင့်ယှဉ်သောအကြိုက်ကို လိုလားမည်မဟု ပါ။

(ဂ) သို့ဖြစ်လျှင် စာပေအနုပညာဖန်တီးမှုဆိုသည် အဘယ်ကို ဆိုအပ်သန ဤပုစ္ဆာကို အဖြေပေးရန် ခက်ခဲမည်မဟုတ်ပါ။ ဖွံ့ဖြိုးဆဲလူ့ဘောင် စာပေအရာ၌ဖြစ်စေ၊ လူ့ဘောင်၏အကျိုးရှိစေမည့် သဘောအရပ်ရပ်ကို စာ သူ၊ အနုပညာခံစားသူ ပရိသတ်၏ အကြိုက်ဖြစ်အောင် အနုပညာရှင်တို့ ထိုးထွင်းပဋိဘာဉာဏ်ဖြင့် (အဆန်းတကြယ်) ဖန်တီးခြင်း (သို့မဟုတ်) ပရိသတ် နှလုံးသား၌ အနုဘဝနရသ အတွေ့အကြုံများ၊ ခံစားမှုများ ဖြစ်ပေါ်လာအေ လှုံ့ဆော်ခြင်းသည် ကြံစည်ဖန်တီးခြင်းပင်ဖြစ်ပါသည်။ တစ်နည်းဆိုသော် အ အကျိုးကို ရသဖြစ်အောင် အသွင်ပြောင်းခြင်းအတတ်ကိုပင် ဖန်ဆင်းခြင်း ပါသည်။ ထိုဖန်ဆင်းခြင်းသည် လူသာမန်တို့နှင့် ဆက်ဆံသောအတတ် မဟုတ်ပါ။ အနုပညာရှင်ဆိုသော ဘဝအတွေ့အကြုံကို ရသဖြစ်အောင် ပြော လဲတတ်သော ပရမီဉာဏ် ထက်သန်သူတို့၏ 'မှော်အတတ်' Magicကို ဖန်ဆင်းခြင်းဟု ခေါ်အပ်ပါသည်။

မျက်မှောက်ခေတ်တွင် သိပ္ပံပညာက အနုပညာရှင်၏ ထိုဖန်ဆင်းခြင်း မှော်အတတ် သိပ္ပံအတတ်ပညာဖြစ်အောင် ပြောင်းလဲလျက်ရှိနေလေပြီ။ ဂီတနယ်၊ ပန်းချီ၊ ပန်းပုနယ် အီလက်ထရွန်းနစ်ဂီတ၊ အီလက်ထရွန်းနစ် ပန်းချီစသည်များ ပေါ်ပေါက်လာပြီဖြစ်သည် ကွန်ပျူတာသည် အနုပညာရှင်၏ပဋိဘာန်ဉာဏ်ကို ရယူဖို့အားထုတ်နေပြီဖြစ်သည်

ဘွဲ့ခံ သူ ရွှေမန်းဦးတင်မောင်အား အမေရိကန်က ပညာရှင်တစ်ဦးက ... သော အက်နှင့် သရုပ်ဆောင်ပညာကျမ်းငယ်တစ်စောင်ကို ရုပ်ရှင်မင်းသား အ ... အကျွန်ုပ်အား နားလည်အောင် အားထုတ်ဖို့ ပေးခဲ့ဖူးလေသည်

ထိုစာအုပ်သည် တက်ရှန်း Tad Shawn ဆိုသူ ရေးသော 'Every Little Movement' ကျမ်းငယ် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုကျမ်းသည် ပြင်သစ်အကပညာရှင် ရှင်ဒဲလ် ဆတ်ဆိုသူ၏ အတတ်ပညာနည်းနာဖြင့် သရုပ်ဆောင်ခြင်း 'Method Acting' ကို ပြသောကျမ်းဖြစ်လေသည်။ အကျွန်ုပ်သည် ထိုကျမ်းတွင် ပါဝင်သော သဘောတရား အားလုံးကို မက်ထရစ်သင်္ချာနည်းဖြင့် တွက်ထုတ်လိုက်ရာ မည်သည့်ခံစားချက်မျိုးကို မဆို သင်္ချာနည်းဖြင့် သရုပ်ဆောင်က ဖော်ထုတ်နိုင်ကြောင်း တွေ့ရသဖြင့် များစွာ အံ့အားသင့်ခဲ့ရဖူးလေသည်။

ဆိုလိုသည်မှာ မျက်မှောက်ခေတ်တွင် ဘယ်အနုပညာရပ်ကိုမဆို ကွန်ပျူတာ (သင်္ချာ)နည်းဖြင့် ဖန်တီးနိုင်သော အခွင့်အလမ်း ရရှိလာပြီကို သတိပြုရန် ဖြစ်ပါသည်။

ကွန်ပျူတာဖြင့် မဖန်တီးနိုင်သည်မှာ ဟန် 'Style'ဖြစ်ပါသည်။ ခေတ်သစ်သည် စာပေအနုပညာဟန်သစ် 'New Style'ကို အစဉ်တောင်းဆိုလျက်ရှိကြောင်း သမိုင်းက သက်သေခံပါသည်။

ဟန်ဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း။

'ပုံသဏ္ဌာန်၊ သွင်ပြင်လက္ခဏာ၊ သရုပ်တို့နှင့် စပ်သော သီးခြားအမူအရာ၊ အမျိုးအစား၊ အကျင့်၊ ထူးခြားပေါ်လွင်သောအပြုအမူ၊ အနေအထိုင်၊ အရေးအဖွဲ့၊ ခေတ်ဆန်ခြင်း (ဖက်ရှင်)၊ အတွေးအခေါ် အယူအဆကို ဖော်ဆောင်ပုံတစ်နည်း၊ အကြောင်းအရာ အနှစ်သာရကို ပရိသတ်သိလွယ် မြင်လွယ်၊ ခံစားလွယ်အောင် ဖော်ထုတ်ပုံတစ်နည်းဟု ကမ္ဘာကျော် 'The Random House Dictionary of the English Language' တွင် ဖွင့်ပါသည်။

ထိုဟန်သည် ခေတ်ကာလသမိုင်းကြောင်းအရ ဖြစ်ပေါ်လာတတ်ပါသည်။ ဟန် သစ်ကို ဖော်ထုတ်နိုင်သူမှာ ပဋိဘာန်ဉာဏ်ရှိသော အနုပညာရှင်ဖြစ်သည်။ ယခုအခါ ကွန်ပျူတာကို အသုံးပြုပြီး ဟန်သစ်ကို ရှာဖွေနေသူများ၊ ဖန်တီးနေသူများလည်း ရှိပါသည်။ ဤတွင် ဟန်သစ်ကို ရှာဖွေသူ ဖော်ထုတ်ဖန်တီးသူသည် ကွန်ပျူတာမဟုတ် အနုပညာသည်ဖြစ်ကြောင်းကို သတိပြုသင့်ပါသည်။

ဟန်သစ်ခေတ်စားလာခြင်းသည် သမိုင်းခေတ်တစ်ခေတ်၏ အများပြည်သူ ပရိသတ်၏ ရင်တွင်းနှလုံးသား၌ ခံစားနေရသော အများခံစားချက် 'common feeling'ကို ထိအောင် လုပ်နိုင်လျှင်လည်း ထိုဟန်သစ်သည် ခေတ်ဆီကို မီးရှို့လိုက်သလို ဟုန်းခနဲ ထတောက်တတ်ပါသည်။ မြက်ခြောက်တောကို မီးလောင်သလိုလည်း ပျံ့လွယ် ပါသည်။ ကူးစက်ရောဂါလိုလည်း ကူးစက်လွယ်ပါသည်။

နောက်တစ်နည်း အနုပညာသည်က ပရိသတ်ခံစားစေလိုသည်ကို ခံစားရအောင်

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ထုချခြားသော အဆန်းတကြယ်ဖန်ဆင်းမှုကို ပြပြီး ထိုခံစားချက်ကို အများပြည်သူ ပရိသတ်ရင်တွင်း၌ ကူးစက်ပျံ့နှံ့သွားအောင် အများစုခံစားချက်ဖြစ်သွားအောင် ပြုလုပ် နိုင်လျှင်လည်း 'ဟန်သစ်' ခေတ်စားတတ်ပါသည်။

* ပထမနည်းသည် အနုပညာသည်က ပရိသတ်၏ အများစုခံစားချက်နောက် သို့ လိုက်ပြီး ကိုယ်ကျိုးအမြတ်ထုတ်သည့်နည်းဖြစ်ပါသည်။

* ဒုတိယနည်းသည် အနုပညာသည်က ပရိသတ်တစ်ဦးကို ဦးဆောင်၍ အကျိုးရှိသည်ကို ခံစားရအောင် အကျိုးပြုသောနည်းဖြစ်ပါသည်။ ဤတွင် ပိုမိုကောင်းမွန်သော အနာဂတ်တွင် အကျိုးရှိသည်ကို အသိဉာဏ်ယှဉ်သော အကြိုက်ဖြစ်အောင် တာဝန်ရှိသော အနုပညာသည်က စာပေအနုပညာဟန်သစ် တစ်ရပ်ကို ဘယ်လိုဖန်တီးမည်နည်းဆိုသော တောင်းဆိုချက်တစ်ရပ် ပေါ်ပေါက် ပါသည်။

ထိုတောင်းဆိုချက်ကို အနာဂတ်ကြို သဘောမှန်ဝါဒသည် ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းရန် တာဝန်ယူနိုင်ပါမည်လား။

အနာဂတ်ကြို မြန်မာစာပေဟန်သစ်ဖွဲ့စည်းခြင်း

(၁)

အနာဂတ်ကြို စာပေအနုပညာ သဘောမှန်ဝါဒသစ်၏ ဖွင့်ဟ (ကြေညာ) စာ၌တွင်

'(၆၆) အနာဂတ်ကြို သဘောမှန်ဝါဒသစ်သည် လူ့ဘဝအတွက် မရှိမဖြစ် လိုအပ်သော လောကီအလုပ်တရားများကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ရန်ကိုလည်းကောင်း၊ ဘဝ၏ အကျိုးမဲ့ဖြစ်စေသော လောကီအကျည်းတန်တရားများကို ဝေဖန်သည့်အမြင်ဖြင့် ဖယ်ရှား ရန်လည်းကောင်း၊ ဆန္ဒနှင့် အဓိဋ္ဌာန်ရှိသော သဘောအမြင်လည်း ဖြစ်ပါသည်' ဟု ကြေညာခဲ့လေသည်။

ထိုသဘောသည် စာပေအနုပညာ၏ တာဝန်နှင့် ဝတ္တရားကိုဖော်ပြသော စကားဟု ဆိုလျှင်လည်း ရပါသည်။ (ဤတွင် တာဝန်ဆိုသည်မှာ မလုပ်ဘဲနေ၍မရသော အလုပ် များကို ထမ်းဆောင်ရခြင်းသဘောဖြစ်ပြီး ဝတ္တရားဆိုသည်မှာ မိမိ၏လွတ်လပ်သော ရွေးချယ်ပိုင်ခွင့်အလျောက် လုပ်သင့်သည်ထင်၍ သရုပ်ဆောင်သောသဘောကို ဆိုလိုပါ သည်။) စာပေမှာဖြစ်စေ၊ အနုပညာမှာဖြစ်စေ လောကီအလုပ်တရားများကို ရှာဖွေရခြင်း သည် မလုပ်လျှင် မဖြစ်သော တာဝန်မျိုးဖြစ်ပါသည်။ ထိုတာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ခြင်း သည် ဘဝ၏ လောကီအကျိုးကိုပေးတတ်သောကြောင့် ထိုကိစ္စသည် မလုပ်မဖြစ်သော ကိစ္စဟု သဘောယူသင့်ပါသည်။

အကျည်းတန်တရားများကို ဝေဖန်သောအမြင်ဖြင့် ဖယ်ရှားရေးသည် မလုပ်ဘဲ နေ၍ဖြစ်သော ကိစ္စမျိုးမဟုတ်ပါ။ လုပ်သင့်၍ လုပ်သောဝတ္တရားမျိုးသာဖြစ်ပါသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အကျည်းတန်တရားများကို အနုပညာ၊ စာပေက မဝေဖန် မဖယ်ရှားလျှင်လည်း လူမှုရေးဘဝက လက်ခံမည်မဟုတ်ပါ။ ဖယ်ရှားမည်သာ ဖြစ်၏။ စာပေက ထိုဝတ္တရားကိုထမ်းဆောင်ခြင်းသည် လူမှုရေးဘဝ၏ ဆောင်ရွက်ချက်ကို တစ်နည်းတစ်လမ်း အထောက်အကူပြုခြင်းသာ ဖြစ်ပါသည်။

အဓိကတာဝန်ဖြစ်သော လောကီအလုပ်တရားစစ်များကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ဖန်တီး ရသည် စင်စစ် အကျိုးရှိသည်ကို အကြိုက်ဖြစ်အောင် အနုပညာရှင်၏ ပင်္ကိဘာန် ဉာဏ် ကွန့်မြူး၍ လုပ်ဆောင်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ပရိသတ်၏ ခံစားချက်ကို လှုံ့ဆော်ပြီး ပရိသတ်၏ စိတ်ဓာတ်ကို သြဇာလွှမ်းမိုးကာ ထိုပရိသတ်ကို မိမိနောက်သို့ လိုက်ပါ

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

လာအောင် ညှို့ခြင်းတစ်ရပ်လည်းဖြစ်သည်ဟု နားလည်သင့်ပါသည်။ တစ်နည်းဆိုသော် ထိုအတတ်သည် အနုပညာရှင်၏ မှော်အတတ် (Magic) ဟု ဆိုသင့်ပါသည်။

ထိုမှော်အတတ်သည် တစ်နည်း အနုပညာရှင်၏ ကြံစည်ဖန်တီးခြင်းအတတ် (Creation)ပင်ဖြစ်ပါသည်။ အကျွဲးယူသော် ကြံစည်ဖန်တီးခြင်းမပါသော ဝါဒ သဘောသက်သက်သည် မည်သည့်အခါမျှ ပရိသတ်၏ကြိုက်နှစ်သက်ခြင်းကို မရနိုင် မှုချဆိုသင့်ပါသည်။

အနာဂတ်ကာလသည် အနုပညာကို စက်ကိရိယာဖြင့်ပင် ဖန်တီးယူသော အီလက်ထရွန်းနစ် အနုပညာမျိုးစုံ ပေါ်ပေါက်လာတော့မည်ဖြစ်ရာ အနုပညာဖန်တီး ကို အတတ်ပညာဖြင့် ပြုလုပ်နိုင်သော အခြေအနေသည်လည်း ဆိုက်ရောက်လာ ဖြစ်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် အနာဂတ်မြန်မာပရိသတ်၏အကြိုက်ကို ဖြစ်ပေါ်စေမည့် စာပေဟ သစ်တစ်ခု ဖွဲ့စည်းရေးကို အတတ်ပညာနည်းဖြင့် ဖန်တီး၍ ဤတွင် အားထုတ် ရည်ရွယ်ပါသည်။

(၂)

မြန်မာပရိသတ် ကြိုက်နှစ်သက်မည့် စာပေဟန်သစ်ကို ဖွဲ့စည်းဖန်တီးရေးကိစ္စသည် အနုပညာရှင်၏ ပဋိဘာန်ဉာဏ်ကိစ္စလည်းဖြစ်၍ အတတ်ပညာကိစ္စလည်းဖြစ်ပါသည် ထိုကိစ္စသည် အကြောင်းအရာကိစ္စမဟုတ်သောကြောင့် ဤတွင် အကြောင်းအရာ (အကျိုးရှိမှုသဘော) ကို ခေတ္တဖန်တီးထားသင့်ပါသည်။ ထိုကိစ္စသည် အနုပညာ ပုံသဏ္ဌာန်ကိစ္စဟု တစ်သီးတခြား နားလည်စေလိုပါသည်။

ပရိသတ်အကြိုက်ကို ဖန်တီးရာတွင် ပုံသဏ္ဌာန်ဆန်းသစ်ရေးကိစ္စသည် အတတ် ပညာရေးဆိုင်ရာ မရှိမဖြစ် လိုအပ်သောကိစ္စဖြစ်သည်ဟု ယူပါသည်။ ဆန်းသစ် ကင်းသော မည်သည့်အနုပညာမျိုးကိုမျှ ပရိသတ်ကြိုက်နှစ်သက်မည် မဟုတ်ဟူသော အချက်သည် အထက်ပါအယူအဆကို ထောက်ခံသောအချက်ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။

ဤတွင် စာပေဟန် (ပုံသဏ္ဌာန်) သစ်ဖွဲ့စည်းဖန်တီးရေးကို စဉ်းစားလာရာ သည် အနာဂတ်ကြိုသဘောမှန်ဝါဒ ကြေညာချက်အမှတ် ၅၅၊ ၅၆၊ ၅၇၊ ၅၈ နှင့် တို့တွင် ဖော်ပြချက်များ၏ သဘောများအရဖြစ်ပါသည်။ ထိုသဘောများမှာ

(က) လောကီအလုပ်တရားများသည် အသစ်အသစ်ဖြစ်ပေါ်နေပြီး အဟောင်း အဟောင်းတို့ ချုပ်ဆုံးပွားပြောင်းလဲနေသော မမြဲသောသဘောရှိသည် ဆိုသော အချက်လည်း တစ်ရပ်၊

(ခ) လူတို့ဖန်တီးသော လောကီအလုပ်တရားများသည် သမိုင်းလက္ခဏာရှိသည် ဆိုသောအချက်လည်းတစ်ရပ်၊

(ဂ) ဆန်းသစ်ခြင်း (ဝါ) အသစ်ကို ဖန်တီးရခြင်းသဘောသည် လူတို့ကြိုက်နှစ် သက်ခြင်းသဘော ပြောင်းလဲခြင်းကြောင့်လည်းဖြစ်၍ လူသား၏ကြိုက်နှစ် သက်ခြင်းသဘောကို ပြောင်းလဲစေခြင်းကိုလည်း ဖြစ်စေသည်ဆိုသော အချက် လည်းတစ်ရပ်၊

(ဃ) အလုပ်သစ္စာတရားတို့သည် သမိုင်းခေတ်၏အလိုအရ ဖြစ်ပေါ်လာသော လူ သားများ၏ 'အများစုခံစားချက်' အရ ဖြစ်ပေါ်လာကြသည်ဟု နားလည်ခြင်း လည်းတစ်ရပ်ကြောင့် ဖြစ်လေသည်။

စာပေဟန်သစ်တစ်ရပ်ကို စူးစမ်းရှာဖွေဖန်တီးရေးသည် ပြောင်းလဲဖြစ်ပေါ်နေသော မြန်မာပရိသတ်၏ အများစုခံစားချက်၏ ပုံသဏ္ဌာန်ဟုဆိုအပ်သော ဘဝနာရီ (Life rhythm) ပေါ်မှာ တည်သင့်သည်ဟု ဆိုချင်ပါသည်။ ထိုသဘောကိုလည်း ကြေညာချက် အမှတ် (၆၂) တွင် ဖော်ပြခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။

အများစု ခံစားချက် (ဝါ) ခေတ်အကြိုက်သည် သမိုင်း၏မျက်မှောက်ကာလ တစ်ခု၌ ရုတ်တရက် ပွင့်လန်းလာသော တူညီသည့် ရှင်သန်နိုးကြားမှုပင်ဖြစ်ကြောင်း ဆိုခဲ့ပါသည်။

သို့ဖြစ်လျှင် ထိုခေတ်၏အများစုခံစားချက် (ဝါ) တူညီသည့် ရှင်သန်နိုးကြား မှုသဘောသည် အဘယ်နည်း။

အမြင် အကြားရှိသော အနုပညာရှင်သည် မိမိရှင်သန်လှုပ်ရှားနေသော ခေတ်၏ ပတ်ဝန်းကျင်ကို အမြင်ပေါ်အောင် ရှုတတ်လျှင် မျက်မှောက်ခေတ် အများစုခံစားချက် (ဝါ) တူညီသော ရှင်သန်နိုးကြားမှုများကို ဤသို့မြင်ရလိမ့်မည်။

ပထမဦးစွာ သာဓကကို ပြပါမည်။ ပြီးမှ ထိုသဘော၏တရားကိုယ်ကို ထုတ်ယူ ပါမည်။

ခေတ်၌ ပေါ်လာသော အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများကိုကြည့်ပါ။ ဥပမာ နာရီ လက်ပတ်နာရီပင်ဖြစ်သော်လည်း ထိုနာရီသေးသေးကလေးထဲတွင် သာမိုမီတာလည်း ပါသည်။ ခရိုမီတာလည်းပါသည်။ နားကျပ်ကလေးတပ်ပြီး နားထောင်လျှင် ရေဒီယို အဖြစ်လည်း အသုံးပြုနိုင်သည်။ နောက်ဆုံး ယခုအခါ တယ်လီဗွီးရှင်းလည်း ပါလာ သည်။ ပြီးလျှင် (အီလက်ထရွန်းနစ် ကွန်ပျူတာစနစ်ဖြင့် ဖန်တီးထားသော) နာတ်ခဲ သုံးနာရီများတွင် ဂဏန်းပေါင်းစက်လည်းပါသည်။ လျှပ်စစ်အော်ဂင်လည်းပါသည်။ ထိုအရာကို ခေတ်လူသားအားလုံး ကြိုက်မကြိုက် စဉ်းစားကြည့်သင့်ပါသည်။

ယခုအခါ 'သေးငယ်ခြင်းဖြင့် ပြည့်စုံခြင်း' အလုပ်ကို လူကြိုက်နှစ်သက်ကြသည်

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ဟု တရားကိုယ်သဘောကို ဆင်ခြင်လျှင် ရနိုင်ပါသည်။ ထိုသဘောကို နာရီလည်းပါ၊ ရေဒီယိုလည်းပါ၊ ဂဏန်းပေါင်းစက်လည်းပါ ရောင်စဉ်ရှစ်မျိုးလည်း ရေးဆွဲ၍ရသော မင်ချောင်းနေရာက ဆွဲထုတ်လိုက်လျှင် ဦးမှင်တိုင် (အင်တန်နား) ဖြစ်သွားပြီး ရေဒီယို တယ်လီဖုန်းဖြစ်သွားသော ဖောင်တိန်ကို ရသည်ဆိုပါအံ့။ မျက်မှောက်ခေတ်လူသား ကြိုက်မကြိုက် စဉ်းစားသင့်ပါသည်။

သေးငယ်ခြင်းသည် ယခင်ဆိုခဲ့ပြီးသော ဒိုင်နဲမစ်သဘော၏ အခြေခံဖြစ်ပါသည်။ ပေါ့ပါး၊ လျင်မြန်၊ ဖျတ်လတ်၊ လွယ်ကူ၊ ဝန်ကင်း၊ ခရီးတွင်သဘောအားလုံးသည် ထိုသေးငယ်ခြင်းသဘောတွင် အကျုံးဝင်ပါသည်။ ထိုသဘောကို ယခုခေတ်တွင် ခေတ်ဆန်သော မိန်းကလေးများ၌ မြင်တွေ့ရပါလိမ့်မည်။ မိန်းကလေးသည် ဆံပင်ကို အတိုဖြတ်ပစ်သည်။ မြန်မာအမျိုးသမီးများ ဆံကေသာရှည်လျားခြင်းကို တန်ဖိုးထားခဲ့သောခေတ် ကုန်ဆုံးသွားပြီ) အလွယ်ဆုံးဝတ်နိုင်၊ ချွတ်နိုင်သော ဘလောက်စ်အကျီ ပွကို ဝတ်သည်။ လုံချည်တိုတိုဝတ်သည်။ ငယ်လျှင် စကတ်ဝတ်လာသည်။ တေးသီချင်းများကိုကြည့် လွယ်ကူစွာနားလည်လွယ်သော စကားလုံးများ၊ ခံစားမှုကို တိုက်ရိုက်ဖော်ညွှန်းသော စကားလုံးများ အခက်အခဲမရှိ ဆိုနိုင်၊ အော်နိုင်သော သံစဉ်များကို ခက်ခက်ခဲခဲ ဆိုရသောတေးသီချင်းများ၏နေရာကို ယူလာသည်။ သို့သော် သေးငယ်ရုံ လွယ်ကူရုံ၊ လျင်မြန်ရုံ၊ သွက်လက်ဖျတ်လတ်ရုံ၊ ပေါ့ပါးရုံ၊ ရှင်သန်လှုပ်ရှားရုံဖြင့် မပြီးသေး။ အနှစ်သာရပြည့်စုံမှု (သေးငယ်ပြည့်စုံ) ကိုလည်း အများစုခံစားချက်က တောင်းဆိုနေသည်ကို သတိပြုမိနိုင်ပါသည်။

ထိုသဘောအားလုံးသည် မျက်မှောက်ခေတ်တွင် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဘဝနောက် ပြောင်းလဲမှုများအရ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းဖြစ်သည်ကို နားလည်သင့်ပါသည်။ အလွယ်ကူဆုံး ဥပမာဆိုရသော် ရှေးခေတ် ဘီးဆံထုံးကိုထုံးပြီး ထိုင်မသိမ်းခါးထောင်အကျီ ခွဲသဘီနှင့် ယခုခေတ် တရကြမ်းမောင်းနှင်နေသော ဘတ်စ်ကားကို ဘယ်လိုတိုးဝှေ့ စီးနိုင်ပါမည်နည်း။ အပြေးအလွှား သွားရသောကျောင်း၊ ရုံးသို့ရောက်အောင် ဘယ်လို သယ်ပြီး သွားမည်နည်း။ ဘဝ၏မဖြစ်နိုင်မှုများက တားဆီးပြီး ဘဝ၏သွားသုတ်သုတ် လာသုတ်သုတ်၊ စားသုတ်သုတ် အခြေအနေနှင့် ကိုက်ညီသော ဝတ်စားဆင်ယင်မှုကို ဖန်တီးလိုက်သည်ဟု မြင်သင့်ပါသည်။ ထိုသဘောကို ဆင်ခြင်မိလျှင် ထိုဘဝအခြေအနေနှင့် ကိုက်ညီသော စာပေဟန်သစ်တစ်ရပ်ကို ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ဖို့ လိုပြီမဟုတ်ပါလား။

ထိုစာပေဟန်သစ်သည် 'သေးငယ်ပြည့်စုံခြင်း အနုဘာဝမှု' သဘောအပေါ်မှာ တည်ရပေလိမ့်မည်။

(၇)

အနာဂတ်အတွက် မြန်မာစာပေဟန်သစ်သည် သေးငယ်ပြည့်စုံခြင်းလှသဏ္ဍာန်သစ်ပေါ်တွင် အခြေခံသင့်သည်ဆိုသော အဆိုကို ဤတွင်တင်ပြပါသည်။

သေးငယ်ပြည့်စုံသော မြန်မာစာပေဟန်သစ်သဘောသည်

(၂) အနက်ရမှုသဘော (အတ္ထဝေဒ) အရလည်းဖြစ်၍

(၃) အသံသာမှုသဘော (သဒ္ဒဗေဒ) သဘောအရလည်းဖြစ်ပါသည်။

– အနက်ရမှုသဘောအရ ဆိုသည်မှာ ထိုမြန်မာစာပေဟန်သစ်သည် လွယ်ကူစွာ အနက်ရစေပါမည်။ တိကျစွာ အနက်ရစေပါမည်။ လျင်မြန်စွာ အနက်ရစေပါမည်။ ရှင်းလင်းစွာ အနက်ရစေပါသည်။ ပြည့်စုံစွာအနက်ရစေပါသည်။

– အသံသာမှုသဘောအရ ဆိုသည်မှာ လျင်မြန်သောအသံ၊ ပေါ့ပါးသွက်လက်သောအသံ၊ ဆိုလွယ်သောအသံ၊ လှုပ်ရှားတက်ကြွသောအသံ၊ ပြည့်စုံသောအသံကို ရစေပါသည်။

အချုပ်ကိုဆိုရသော် အနာဂတ်ကြို မြန်မာစာပေဟန်သစ်သည် လက်ရှိလက်ခံထားသော ကဗျာဟန်၊ စကားပြောဟန်၊ လင်္ကာစကားပြေ နှစ်ထွေရောဟန်တို့ကို လွန်မြောက်သောလင်္ကာလည်းမဟုတ်၊ စကားပြေလည်းမဟုတ်သော ဟန်သစ်ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။

သေး၍ ပြည့်စုံသော မြန်မာစာဟန်သစ်သည် ကြီး၍ မပြည့်စုံသောစာဟန်ဟောင်းအားလုံး၏ ပက္ခသဘောပင်တည်း။

❀

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

အနာဂတ်ကြိုစက်မှု အနုပညာသစ်၏သဘော

(၁)

အနာဂတ်ကြိုစာပေအနုပညာသဘောမှန် ဝါဒသစ်ဖွင့်ဟစာတမ်းတစ်ခု (A Manifesto of Futuristic Neo- realism of Art and Literature) ကို ပန်ရုပ်စုံမဂ္ဂဇင်းတွင် ဖော်ပြခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါသည်။

ထိုစာတမ်းသည် သဘောတရားရေးသက်သက်ကိုသာ ဖော်ပြသော ဒဿန စာတမ်း ဖြစ်ပါသည်။ စာတမ်းပါ သဘောတရားများကို တတ်နိုင်သမျှ လွယ်ကူရှင်းလင်းအောင် ဆိုခဲ့ပါသည်။ ထိုသို့ဆိုသော်လည်း သဘောအားလုံးကို အတိအကျ အကုန်အစင် နားလည်သူလည်း ရှိနိုင်သကဲ့သို့ နားမလည်သူလည်း ရှိနိုင်မည် ထင်ပါသည်။ သဘောကုန်ကို နားမလည်သူများအဖို့ အနာဂတ်ကြို စာပေအနုပညာ၏ သဘောမှန်မျိုးကို ပို၍ အကျယ်အပြန့် နားလည်စေခြင်းငှာ ထပ်၍ကြိုးစားကြည့်ချင်ပါသည်။ ဤဆောင်းပါးသည် ထိုအားထုတ်မှု၏ တစ်စိတ်တစ်ဒေသ ဖြစ်ပါသည်။

(၂)

ပြီးခဲ့သော အနာဂတ်ကြို စာပေအနုပညာသဘောမှန် ဝါဒအသစ်စာတမ်းတွင် အနာဂတ်ကြို စက်မှုအနုပညာသစ်၏ သဘောအကျယ်ကို မဆိုဘဲ ချန်ထားခဲ့ပါသည်။ ချန်ထားခဲ့ခြင်းမှာ မဂ္ဂဇင်းတစ်စောင်အတွက် သဘောတရားသက်သက် တင်ပြခြင်းဖြင့် စာလေးလွန်းမည်စိုးသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ယခု ထိုသဘောတရားများကို အများစု စာရှုသူ ဧရိသတ် နားလည်လွယ်သည့်နည်းဖြင့် တင်ပြရန် အားထုတ်ပါသည်။

အားထုတ်သည့်အခါ သဘောတရားမျိုးကို လက်တွေ့ပြယုဂ်များကိုသာ ရှာဖွေဆောင်း၍ တင်ပြနိုင်အောင်လည်း အားထုတ်ပါမည်။ ထိုသို့ အားထုတ်ခြင်းမှာ အကြောင်းရှိပါသည်။ ထိုအကြောင်းသည် လက်တွေ့ဘဝထဲမှာ စာရှုသူကိုယ်တိုင် သဘောတရားကို ထုတ်ယူ၍ ဆင်ခြင်နိုင်ရန် ရည်ရွယ်ခြင်းဖြစ်သည်။

အနာဂတ်ကြို စက်မှုအနုပညာအလှသည် 'ဒိုင်နဲမစ်အလှ' (Dynamic Beauty) ဖြစ်ကြောင်း အထက်က စာတမ်းတွင် ဆိုခဲ့ပါသည်။

'ဒိုင်နဲမစ်အလှ' ၏သဘောတွင် လျင်မြန်ခြင်း၊ ပေါ့ပါးခြင်း၊ သေးငယ်ခြင်း၊

အမျိုးအမည်စုံခြင်း၊ အသုံးနယ်ကျယ်ခြင်း၊ ခရီးတွင်ခြင်း၊ အပိုကင်းခြင်း၊ အလိုပြည့်ခြင်း၊ လွယ်ကူခြင်း၊ ရှင်းလင်းခြင်း၊ ဝန်ပေါ့ခြင်း၊ စရိုက်သက်သာခြင်း၊ ခေတ်၏လူအများ၏ အကြိုက်နှင့် ကိုက်ညီခြင်းစသည့် သဘောအားလုံး ပါဝင်ကြောင်း ဆိုခဲ့ပါသည်။

ထိုသဘောများကို အောက်တွင် ဖော်ပြထားသော အနာဂတ်ကြို 'ကား' ပုံစံကို ရှု၍ရှုပါ။ ဒိုင်နဲမစ်အလှ၏ သဘောဆိုသည်မှာ ထိုမော်တော်ကားထဲတွင် မြင်ရသော သဘောများပင်ဖြစ်ပါသည်။

သဘော မြင်လွယ်အောင် ရှင်းပြဦးမည်။

ယခုကာလသည် နှစ်ဆယ်ရာစုကုန်ဆုံးချိန်ဖြစ်ပါသည်။ လူသားတို့၏ အလှခံစားချက်များကို တိုးတက်ပြောင်းလဲနေသော စက်မှုဘဝက ပြောင်းလဲအောင် ဖန်တီးလျက် ရှိပါသည်။

ထိုသို့ပြောင်းလဲအောင် ဖန်တီးနေသည်ဆိုရာဝယ် အခြေခံကစ၍ ပြောင်းလဲလာသည့်ဖြစ်စဉ်ကို သတိထား၍ ကြည့်သင့်ပါသည်။ လူတို့သည် သံခေတ်နှင့် ဆက်ဆံခဲ့သည်မှာ ကြာပြီ။ သဘာဝက ထုတ်ပေးသောသံကို လူသားတို့အသုံးပြုခဲ့ကြသည်မှာ ကြာမြင့်သည့်အလျောက် သံဝတ္ထုရှားပါးလာမှုလည်းတစ်ရပ်၊ ထိုပစ္စည်းနှင့်ဆက်ဆံရလွန်း၍ လူ့စိတ်သန္တာန်မှာဖြစ်သည့် ငြီးငွေ့မှုလည်းတစ်ရပ် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအခါ သဘာဝမှာ မရှိသော အသုံးဝင်လှသည့် ပစ္စည်းတစ်ခုကို လူသားတို့၏အတတ်ပညာနည်းနာဖြင့် တီထွင်နိုင်ခဲ့ပါသည်။ ထိုပစ္စည်းသည် ပလတ်စတစ်ဆိုသော (စက်မှုသိပ္ပံခေါ် ပိုလီမာ) ပစ္စည်းဖြစ်ပါသည်။

ထိုပိုလီမာသည် စက်မှုဘဝ၏နယ်ပယ်အသီးသီးတွင် အလွန်အသုံးဝင်လာပါသည်။ ထိုပိုလီမာကား မျက်မှောက်လူသား၏ဘဝနာရီနှင့်လည်း အလွန်ကိုက်ညီပါသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ပိုလီမာ၏သတ္တိသည် အလွန်ပေါ့ပါးခြင်းလည်းတစ်ရပ်၊ လိုရာပုံကို အလွယ်တကူဖန်တီးခြင်းလည်းတစ်ရပ်၊ အသွေးအရောင်မျိုးစုံကိုလှပစွာ ဆောင်ယူနိုင်ခြင်းလည်းတစ်ရပ်၊ မှန်သားကဲ့သို့ ကြည်လင်ထွင်းဖောက်နိုင်သောအဆင်းကို ဆောင်နိုင်သည်လည်းတစ်ရပ်၊ အခြားသောဂုဏ်သတ္တိများဖြစ်သည့် ပွတ်တိုက်မှုကို ခံအားကောင်းခြင်း၊ မီးကို ခံနိုင်ခြင်း ကျည်ဆန်ကိုပင် ခံနိုင်ခြင်း၊ ဓာတုဒြပ်ကို အခြားသတ္တုများထက် ပို၍ခံနိုင်အားကောင်းခြင်း၊ လူကို ထိခိုက်မှုနည်းခြင်း၊ လုံခြုံစိတ်ချရမှုများခြင်း၊ နေပူလျှင် အလျောက်ဘာဝညှို့မှောင်သဖွယ် ဖြစ်သွားပြီး၊ မိုးမှောင်လျှင် အလျောက်ဘာဝအားဖြင့် နေ့ကဲ့သို့ လင်းနိုင်ခြင်းဆိုသော (ဖိုတိုအိလက်ထရစ်သတ္တိ) ထည့်သွင်းပြုနိုင်ပြင်ခြင်းသဘောတို့ကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

သံထည်ထက် ပိုလီမာဓာတုပစ္စည်းထည်က မျက်မှောက်လူသား၏ဘဝကို ပို၍ လွတ်လပ်ခွင့်များ ဖန်တီးပေးနိုင်ပါသည်။ အထက်မှာပြခဲ့သော အနာဂတ်အတွက်

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ဖန်တီးမည့် ကားပုံတွင် လက်ဝဲဘက်ပုံသည် ပိတ်ထားသည့်ကားပုဖြစ်ပါသည်။ ယာဘက်ပုံသည် တံခါးဖွင့်ထားသော ကားပုံဖြစ်ပါသည်။

ကားကိုယ်ထည်တစ်ခုလုံးကို ပိုလီမာပလတ်စတစ်ဖြင့် ပြုလုပ်ထားပါသည်။ ပြုလုပ်ရသည့်အကြောင်းကို အထက်မှာဆိုခဲ့သော စကားဖြင့် နားလည်သင့်ပါသည်။ မှန်သားကဲ့သို့ ကြည်လည်နေသော အခရိုင်လစ် မီးခံပွတ်တိုက်တံ ပိုလီမာအမျိုး ကကြည်လင်သောရေပြင်ကို ရှုရသကဲ့သို့ စိတ်ကိုပေါ့ပါးရွှင်လန်းစေပါသည်။ ရောက်လျှင် ထိုမှန်သားအကြည်မှာ မိုးအုံ့သကဲ့သို့ ပြာဆိုင်းသွားအောင် စက်မှု ပညာက ဖန်တီးပေးပါလိမ့်မည်။ အနာဂတ်ကားတံခါးသည် ဘေးဖွင့်မဟုတ် နောက်တွန်းဖြစ်သွားပါလိမ့်မည်။ ကားတံခါးပေါ့ပါးမှုက ထိုသို့ဆွဲတံခါးဖြစ် ဖန်တီးခွင့်ကို ပေးပါသည်။ ဘေးကို ကားထွက်လာသည့်တံခါးမဟုတ်လျှင် ကားရန်ကို စိုးရိမ်ရခြင်းမှ သက်သာသွားသည်ကိုလည်း ဆင်ခြင်သင့်ပါသည်။

ပလတ်စတစ်၏ ပေါ့ပါးမှုကြောင့် ကား၏လျင်မြန်မှုမှာ ပိုလာပါသည်။ ဒိုင်းနဲမစ်ခေါ် လေကြောင်းသဘာဝသိပ္ပံနည်းများဖြင့် လေ၏ခုခံအား၊ လေ၏နော အားများ သက်သာအောင် (ပုံမှာမြင်ရသည့်အတိုင်း) ကားရှေ့ပိုင်းကို လျောပက် ပြုပြင်ထွာပြီး ကားနောက်ပိုင်းကို မြှင့်ထားရလေသည်။ ကားကို ကွန်ပျူတာထိန်း တပ်ဆင်ထားခြင်းဖြင့် မောင်းနှင်နေစဉ် လူကထိန်းချုပ်သည်ထက် ကွန်ပျူတာစ သူ့အလိုအလျောက် ထိန်းချုပ်သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။ အနာဂတ်ကြိုစက်မှုအလှ အနာဂတ်၏ တောင်းဆိုချက်များအပေါ်မှာ တည်ပါသည်။

ဤပုံတွင် အနာဂတ်တွင် ထုတ်မည့်ကားငယ်များဖြစ်ပါသည်။ ထိုကားငယ် ကို ပလတ်စတစ်ကိုယ်ထည်ဖြင့် ပြုလုပ်ထားပြီး လျှပ်စစ်ဓာတ်အားဖြင့် မောင်းနှ ရန် တီထွင်ထားလေသည်။ ပေါ့ပါးမှု၊ လျင်မြန်မှု၏ လောင်စာချွေတာနိုင်မှု၊ အ လောင်စာအသုံးပြုနိုင်မှု၊ သေးငယ်မှု၊ ထိန်းသိမ်းမောင်းနှင်ရေး လွယ်ကူမှုများ အောက်ဆုံး ကားခေါင်မိုးပေါ်တွင် နောက်ကြည့် ပယ်ရီစကုပ် တပ်ဆင်ထားသ သတိပြုမိစေချင်ပါသည်။

ထိုပယ်ရီစကုပ်ကြောင့် ကားမောင်းသူသည် မိမိကားနောက်က အခြေ အားလုံးကို မြင်နေရလေသည်။ သေးငယ်ခြင်း၊ အမျိုးအမည်စုံခြင်းသဘောသည် သဘောပင်ဖြစ်သည်။ လူသားတို့၏လိုအပ်ချက်များကို သိခြင်းနှင့် ထိုလိုအပ် ဖြည့်ဆည်းခြင်းသည် စက်မှုအလှ၏ သဘောတစ်ရပ်ပင် ဖြစ်လေသည်။

ဆန်းသစ်ခြင်းသည်လည်း စက်မှုအနုပညာ၏ အဓိကလက္ခဏာတစ် ဖြစ်ပါသည်၊ ဆန်းသစ်ခြင်း၏သဘောမှန်ကို စစ်လျှော်ကြည့်သောအခါ ထင်ပါသည်။ ထိုသဘောကိုလည်း ပြယုဂ်သာဓကဖြင့် ဆိုချင်ပါသည်။

(၃)

ပုံတွင် အမြင်ဆန်းလှသော ချိန်ဘီးတပ် မော်တော်ဆိုင်ကယ်ပုံဆန်းတစ်ခုကို မြင်သည် နှင့်တစ်ပြိုင်နက် စာရှုသူ၏စိတ်တွင် ဆန်းသစ်ခြင်း၏သဘောကို ခံစားမိမည်ထင်ပါသည်။

သို့သော် ဆန်းသစ်ခြင်းဆိုသည် အဘယ်နည်းဟုမေးလာသောအခါ အဖြေကို အလွယ်တကူပေးချင်မှ ပေးနိုင်ပေလိမ့်မည်။ ခံစားချက်ဖြင့် သိနိုင်ခြင်းသည် အနုပညာ သတ္တိဖြစ်ပါသည်။ ဉာဏ်ကွန့်မြူးပြီးမှ သဘောတရားကို ထုတ်ယူဆင်ခြင်နိုင်ခြင်းသည် ဒဿန၏သတ္တိသာဖြစ်ပါသည်။ အထက်ပါမေးခွန်းသည် ဒဿနမေးခွန်းဖြစ်၍ ဉာဏ် ကွန့်မြူးဖို့လိုပါလိမ့်မည်။ ဆန်းသစ်ခြင်းသဘောကို ဉာဏ်ကွန့်မြူး၍ ဆင်ခြင်ကြည့်လျှင် ဤသို့ သဘောရမည်ထင်ပါသည်။

ပထမဆုံးရမည့်သဘောမှာ ဆန်းသစ်ခြင်းသည် ပြောင်းလဲခြင်းဖြစ်သည်ဆိုသော အချက်ဖြစ်ပါသည်။ ပြောင်းလဲခြင်းဆိုသည်မှာ ရိုးရင်းစွဲမဟုတ်ခြင်း၊ နဂိုပုံ နဂိုနေမှ ရွေ့လျားခြင်းပင်ဖြစ်ပါသည်။ ပုံတွင် မော်တော်ဆိုင်ကယ်တစ်စင်းကို မြင်ရပါသည်။ ထိုမော်တော်ဆိုင်ကယ်သည် မူလရိုးရင်းစွဲ ဆိုင်ကယ်များနှင့်မတူပါ။ ခြားနားသည့်သဘော ကို ဆောင်လျက်ရှိပါသည်။ ထိုကဲ့သို့ ရှေးနှင့်မတူ၊ ခြားနားသောအသွင်ကို ဆောင်လျက် ပြောင်းလဲဖြစ်ပေါ်ခြင်းသည် ဆန်းသစ်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသင့်ပါသည်။

ဒုတိယရရှိမည့်သဘောမှာ ကြံစည်ဖန်တီးမှု၏ ထူးခြားထက်မြက်ခြင်းသဘော ဖြစ်ပါသည်။ ထူးခြားထက်မြက်သောသဘော ဆိုသည်မှာ အနုပညာရှင်၏ပဋိဘာန် ဉာဏ်ထူးခြားမှုကို ဆိုလိုပါသည်။ ထိုကဲ့သို့ မြင်သူတကာ၏စိတ်ကို လှုပ်ရှားစေနိုင် သော၊ မြင်သူတိုင်း အံ့သြရသော၊ ငေးမောစွာ ရှုမြင်ရသော၊ ရှုမြင်တိုင်းလည်း ရွှင်လန်း နှစ်သက်ခြင်းကို ရစေသောပုံသဏ္ဌာန်သစ်ကို [illegible] ဉာဏ်ဦးနောက်မှ ထွက်မလာနိုင်ပါ။ ဤအခြင်းအရာ [illegible] ထူးခြားသော ပဋိဘာန် ဉာဏ်၏ အခြင်းအရာသာဖြစ်ပါသည်။

တတိယရရှိမည့်သဘောမှာ အခက်အခဲကို [illegible] ခြင်းသဘော ဖြစ်ပါ သည်။ လူသားရင်ဆိုင်နေရသော အခက်အခဲကား များလှပါသည်။ ထိုအခက်အခဲကို ကျော်လွှားနိုင်မည့်နည်းကို လူသားသည် အစဉ်ရှာဖွေနေရပါသည်။ ရှာဖွေ၍ နည်းလမ်း ကို တွေ့ရှိလာသောအခါ ထိုနည်းလမ်းကို အကောင်အထည်ဖော်ရန် ဖန်တီးခြင်းကို ပြုရပါသည်။

ထိုအခါ ဆန်းသစ်ခြင်းတစ်ရပ်ပေါ်ပေါက်ပါသည်။ ထိုဆန်းသစ်ခြင်းကို တီး ထွင်ခြင်းဟုလည်း ခေါ်ရပါသည်။

လူသား၏ တစ်ကိုယ်တော် လျင်မြန်စွာ လိုရာခရီးသို့ အချိန်မရွေး မိမိအလို

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ရှိတိုင်း လွတ်လွတ်လပ်လပ် သွားလိုသောဆန္ဒ၏ ပြည့်စုံမှုအတွက် တိုးတက်သော နိုင်ငံများ၌ တစ်ယောက်စီး လေယာဉ်ငယ်များကို မိမိတို့ဘာသာ ဖန်တီးတတ်ကြပါ သည်။ ထိုလေယာဉ်ငယ်များမှ ပျံသန်းနေစဉ် အသုံးဝင်သော်လည်း မပျံသန်းဘဲ ရပ် နားထားစဉ် ထိန်းသိမ်းရေးအခက်အခဲ ရှိလေသည်။

ပြန့်ကားသော တောင်ပံကြောင့် ၎င်းတို့အတွက် လုံခြုံစွာထားရန် နေရာကျဉ်း တည်းပါသည်။ ထိုအခက်အခဲကို ပုံ (၄) ပါ လေယာဉ်ငယ်၏ ခေါက်ချိုးတောင်ပံ စနစ်က ကျော်လွှန်နိုင်စေခဲ့ပါသည်။ ထိုတစ်ယောက်စီးလေယာဉ်၏ ပန်ကာစက်ကိုလည်း အပေါ်သို့ မြှင့်တင်ထားသော တိုင်ပေါ်တွင် တပ်ဆင်နိုင်အောင် ဖန်တီးလိုက်သောအခါ အသွင်ဆန်းသော လေယာဉ်ပုံစံသစ်တစ်ခုကို ရရှိခဲ့လေသည်။

လေယာဉ်ငယ်မှ မည်မျှသေးငယ်သည်ကို လေယာဉ်မောင်းသူ၏ကိုယ်ပင် နစ်မြုပ် မှုမရှိခြင်း အမှုအရာကို ကြည့်လျှင် သိနိုင်ပါသည်။ ပျံသန်းစဉ် တောင်ပံကိုဆန့်၍ ပျံသန်းနိုင်ပါသည်။ ထိုလေယာဉ်ငယ်သည် နောက်ထပ်အခက်အခဲတစ်ခုကို ကျော်လွှန် နိုင်လေသည်။ ထိုအခက်အခဲမှာ ရေပြင်ပေါ်တွင် ဆင်းသက်နိုင် ပျံတက်နိုင်ရန်ခက်သော အခက်အခဲဖြစ်ပါသည်။ အပေါ်သို့မြှင့်ထားသောစက်ကြောင့် ရေပေါ်မှာလည်း ထို လေယာဉ်ငယ်သည် အောက်ပုံအတိုင်း ဆင်းသက်နိုင်သည်။ သို့ဆိုလျှင် စက်မှုအနုပညာ ၏ ဆန်းသစ်ခြင်းသဘောသည် အနုပညာ၏ လွတ်လပ်ခွင့်ကို ဖန်တီးခြင်းလည်းမည် သည်ဟု မဆိုအပ်ပါသလော။

❀

ကဗျာဒဿနမိတ်ဆက်

(၁)

ခတွေး၏မြစ်ဖျား

တစ်နေ့ဆည်းဆာတွင် စာရေးဆရာမကြီး ခင်နှင်းယု၊ သိန်းသန်းထွန်းနှင့် မိတို့ ချမ်းမြေ့ရိပ်သာ၌ ဆုံကြသည်။ ဆရာတော်ကို ဖူးကြသည်။ မိုးဝေမဂ္ဂဇင်း တာဝန်ခံအယ်ဒီတာ ကိုမျိုးဝင်းက ဆရာတော်ကို မိုးဝေမဂ္ဂဇင်းတစ်စောင် ဆက်ကပ် သည်။ ကဒေါင်းရုပ် မျက်နှာဖုံးပါသည့်မဂ္ဂဇင်း။ ဆရာတော်က ကျက်သရေရှိလိုက်တာ ဆိုပြီး လှန်လှောကြည့်သည်။ မဂ္ဂဇင်းတာဝန်ခံက ကျက်သရေရှိတာကိုလုပ်လျှင် မစွံဘူး ဘုရားဟု လျှောက်သည်။ ဆရာတော်က ပြုံးတော်မူသည်။ ခဏကြာမှ ဆရာတော်က ဘာတိုးရဲလျှင် လမ်းပေါက်တတ်ပါတယ်ဟုလည်း မိန့်တော်မူသည်။ ပြီးမှ တောတိုး ကလည်း အင်အားရှိကိုးနောဟုလည်း မိန့်တော်မူပြန်လေသည်။

ထိုမိုးဝေမဂ္ဂဇင်းတွင် ဘာကြောင့်စာရေးကြသလဲဆိုသောအမည်ဖြင့် ဆောင်းပါး တစ်ပုဒ်ပါသည်။ ဆောင်းပါးခေါင်းစဉ်ကိုတွေ့တော့ ဆရာတော်က စာရေးဆရာ(၃) ဦးကို မေးတော်မူသည်။

စာရေးဆရာတွေ ဘာကြောင့်စာရေးသလဲ ပြောပြပါဦး။

ဆရာတော်၏အမေးကို သိန်းသန်းထွန်းက စ၍ဖြေလေသည်။

တပည့်တော်ကတော့ ရင်ထဲမှာ ရေးချင်တဲ့စိတ် (ဝေဒနာ)တွေဖြစ်ပေါ်လာလို့ ရေးပါတယ်ဘုရား၊

ဒါဆို ဦးဆန်းလွင်ကကော

ဆရာတော်က အကျွန်ုပ်ကို မေးပြန်သည်။

တပည့်တော်ကတော့ ဖြစ်နေတာတွေကို ကြည့်ပြီး ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ ခံစားချက် အက်သက်ကိုထက်၊ အဲဒီခံစားချက်ကို ပြန်သုံးသပ်ပြီး ဖြစ်စေချင်တာတွေကိုသာ ရေး တတ်ပါတယ်ဘုရား။

အင်း ဒါဆို ဖြစ်နေတာတွေကို ရေးတဲ့စာရေးဆရာက တစ်မျိုး၊ ဖြစ်နေချင်တာ တွေကိုရေးပြတဲ့ စာရေးဆရာကတစ်မျိုးပေါ့။ ဒေါ်ခင်စု (ခင်နှင်းယု) ကကော နောက် စာရေးဆရာတစ်မျိုး ရှိသေးတယ်လို့ ပြောဖူးတယ်၊ အဲ့ဒါက ဘယ်လိုလဲ ဆိုပါဦး။

ဒေါ်ခင်နှင်းယုက ဖြေလေသည်။

www.burmeseclassic.com

ရှေ့နေလိုက်တဲ့စာမျိုး ရေးတဲ့ စာရေးဆရာပဲ့ဘုရား။

ထိုအခါ ဆရာတော်မှတ်ချက်ပေးတော်မူသည်။

အင်း ဟုတ်ပါတယ်။ ဖြစ်နေတာတွေကို ခံစားချက်ရှိတဲ့အတိုင်း ရေးပြ[တဲ့] စာရေးဆရာလည်း ရှိတယ်။ ဖြစ်စေချင်တာကို သုံးသပ်တိုင်းထွာပြီး ရေးပြတဲ့ စာ[ရေး] ဆရာလည်း ရှိတယ်။ နောက်တစ်မျိုးကတော့ မိမိဘက်လိုက်သူများ၊ မိမိကို အကျိုး[ပြု] သူများအကြိုက်နှင့် သူတို့အကျိုးအတွက် ရှေ့နေလိုက်ပြီး လျှောက်လဲချက်ပေးတဲ့[စာ] မျိုး ရေးကြတယ်။

ဤအတွေးအကြံကလေးသည် မိမိအား အတွေးဆက်ကို လက်ဆောင်ပေး[ခဲ့] သည်ဟု ဆိုချင်ပါသည်။

ထိုအတွေးဆက်သည် ကဗျာနှင့်ပတ်သက်သော အတွေးဆက်ဖြစ်ပါသည်။

(၂)

ကဗျာဆရာနှင့် ဒဿန

ကမ္ဘာစာပေတွင် ပေါ်ပေါက်ပြီးသော စာပေပုံသဏ္ဌာန်များကို လေ့လာကြည့်[သော] အခါ (က) ကဗျာပုံသဏ္ဌာန်ဖြင့်ရေးသောစာလည်း ရှိပါသည်။ (ခ) စကားပြေပုံသဏ္ဌာန် ဖြင့် ရေးသောစာများလည်း ရှိပါသည်။ (ဂ) လင်္ကာ၊ စကားပြေလည်း နှစ်ထွေရောသဏ္ဌာန် ဖြင့် ရေးသောစာပေများလည်း ရှိပါသည်။ (ဃ) လင်္ကာလည်းမဟုတ် စကားပြေလည်း မဟုတ် ပုံသဏ္ဌာန်ဖြင့် ရေးသောစာများလည်း ရှိပါသည်။

ကဗျာပုံသဏ္ဌာန်စာဆိုရာတွင် မြန်မာစာပေ၌ ပျို့၊ ရတု၊ ရကန်၊ ချေ[ာ]င်း၊ [ဧ]အန်၊ အိုင်ချင်း၊ ဒွေးချိုး၊ လေးချိုး၊ တေးထပ်မှစ၍ ယခုကာလပေါ်ကဗျာများ[အ]ထိ ဆိုလိုပါသည်။ စကားပြေပုံသဏ္ဌာန်ဆိုသည်မှာ ဇာတ်နိပါတ်၊ ဝတ္ထု၊ ဆက်[ဆောင်း] ဆောင်းပါး၊ စာညွှန့်မှ ယနေ့ခေတ် ပြဇာတ်များအပါအဝင် ရုံးစာပေများအားလုံး ဆိုလိုပါသည်။ လင်္ကာစကားပြေနှစ်ထွေရော ပုံသဏ္ဌာန်ဆိုရာတွင် ကာလပေါ်ဝတ္ထု[ဆော] နှင့် ပေါ်ဦးစအခါက ရေးသားသောစာဟန်မျိုး၊ ရှေးခေတ်ပြဇာတ်များ၏ ရေးသား[ပုံ] ဟန်မျိုးကို ဆိုလိုပါသည်။ ကာလပေါ်ကဗျာအများစုသည် ထိုစာဟန်တွင် ပေါ်[ပေါက်] သော် ရကောင်းသောစာဟန်မျိုး ဖြစ်သည်ဟု ဆိုချင်ပါသည်။ လင်္ကာလည်းမဟုတ် စကားပြေလည်းမဟုတ်သော စာဟန်၊ အနာဂတ်စာဟန်၊ ဆန်းသစ်ရမည့်စာဟန်[ဖြစ်] သည်။ ထိုစာဟန်ကို 'အတွေးစာ' aphorismဟု ခေါ်သင့်ပါသည်။ (စာရေး[သူ] ဆောင်းပြောင်းဒဿစာမျိုး)

ထိုလေးမျိုးတို့တွင် မိမိ၏အတွေးအကြံ၊ အတွေးအခေါ်၊ အထင်အမြင် ခေ[ါ]... ခံစားချက် (အနုဘာဝ) များကို သူတစ်ပါးစိတ်နားသို့ လှုပ်လှုပ်ရှားရှား၊ တက်[ကြွ]

[ကြွ]ကြွ၊ မြန်မြန်ဆန်ဆန်၊ မြူးမြူးကြွားကြွား၊ ပြင်းပြင်းထန်ထန်ရောက်အောင် ပို့ဆောင် [ပေ]းသောစာဖွဲ့ဟန်ကို ကဗျာပုံသဏ္ဌာန်ဟု ဆိုလိုပါသည်။

ထိုစာမျိုးကို ရေးဖွဲ့သောသူကို ကဗျာဆရာဟု ဆိုပါသည်။

ကမ္ဘာ့ပညာရှင်များက ကဗျာဆရာကို လူသာမန်ထက်ထူးသောပဋိဘာန်ဉာဏ် [ရှိ]သည့်ပြင် လောကကို ထူးထူးခြားခြား ရှုမြင်တတ်သော ဖီလိုဆိုဖာများဖြစ်သည်ဟု [ယူ]ဆကြပါသည်။ သို့ရာတွင် ရပ်(ဖ)ဘာန်ပဲရီ[၁] ဆိုသူကမူ၊ ကဗျာဆရာတွင် ဖီလိုဆိုဖာ ကဗျာဆရာ[၂] နှင့် ဖီလိုဆိုဖာမဟုတ်သော ကဗျာဆရာဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိနိုင်ကြောင်း ခွဲခြား [ပြ]ထားလေသည်။* သူ၏ဖော်ပြချက်သည် ဉာဏ်အလင်းကိုပေးပါသည်။

သူက ကဗျာဆရာကြီးအချို့သည် ဘဝ၏အခြင်းအရာများကို ဖော်ပြရုံသာ [ဖ]ော်ပြကြပါသည်။ တချို့သောကဗျာဆရာကြီးများကမူ ဘဝ၏အခြင်းအရာများကို [ဖ]ော်ပြကြရုံမျှမက ထိုအခြင်းအရာတို့၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကိုလည်း ဖွင့်ဆိုတတ်ကြ [ပ]ါသည်။ ထိုကဲ့သို့ ဘဝ၏အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို နက်နက်နဲနဲ ဖွင့်ဆိုသော ကဗျာဆရာ [သ]ည် ကဗျာဆရာ ဖီလိုဆိုဖာ (ဝါ) ဖီလိုဆိုဖာကဗျာဆရာဖြစ်ပါသည်။ အနောက်တိုင်း ကဗျာဆရာကြီးများအနက် လူကရိရှပ်[၃]၊ အွမ္မာခယမ်း[၄]၊ ဒန္တေ[၅]၊ ဂိုထဲ[၆]၊ ဝါးစဝပ်[၇]၊ [ဘ]ာရောင်းနင်း[၈]၊ နှင့်ခေါမတိုင်းသား ပြဇာတ်ဆရာများသည် ကဗျာဆရာ ဖီလိုဆိုဖာများ [ဖ]ြစ်ကြသည်ဟု ဟာရှင်များ အသိအမှတ်ပြုကြပါသည်။ ဂရိများထဲမှ အီရှီးလပ်[၉]၊ [ဆ]ိုဖိုကလီ[၁၀]၊ ယူရီပဒီ[၁၁] စသူတို့သည် ဟာသကဗျာဆရာများဖြစ်ကြသော်လည်း ၎င်းတို့ကို [ဖ]ီလိုဆိုဖာ ကဗျာဆရာကြီးများအဖြစ် ရေတွက်ရပါသည်။

ဤပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများသည် ကြောက်မက်ချင်ဖွယ်ဖြစ်အောင် စိတ်သတ္တိပြင်းထန်သူ [မ]ျား ဖြစ်ကြလေသည်။ သူတို့သည် လောကနီတိ (ကျင့်ဝတ်) ကို သင်ကြားပေးသော [ဆ]ရာများဖြစ်ကြလေသည်။ သူတို့သည် တွေးခေါ်ရှင် (ဒဿန) ဆရာကြီးများဖြစ် [ကြ]သည့်ပြင် ပရောဖက်များပင် ဖြစ်ကြသည်ဟု ဆိုထိုက်လေသည်။ သူတို့သည် ကဗျာဖြင့် [မ]ိမိလူမျိုး၏ အမျိုးသားအသိစိတ်ဓာတ်ကို ထင်ဟပ်ပြနိုင်သူများဖြစ်ကြ၏။

ပရောဖက်ဆိုသူကား သတင်းများကို ယူဆောင်လာသော သတင်းတမန်များ

---

* The Approach to Philosophy- Ch: II

၁။ Ralph Barton Perry ၂။ Philosopher- poet

၃။ Lucretius ၄။ Omar Khayya'm ၅။ Dante

၆။ Goethe ၇။ Wordsworth ၈။ Browning

၉။ Aeschylus ၁၀။ Sophocles ၁၁။ Euripides

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ဖြစ်ကြပေရာ အကယ်၍ ထိုဘုရားတမန်မား (ဓမ္မဒူတ) များသည် ကဗျာဆရာ
ဖြစ်ကြပါမူ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဖီလိုဆိုဖာ ကဗျာဆရာများပင် ဖြစ်ကြလေတော့
ဥပမာဆိုပါစို့၊ ဂရိကဗျာဆရာ အိမ်ရိုးလပ်သည် လူသားတို့အစဉ်အလာအား
လက်ခံထားကြသည့် ရိုးရာထုံးစံစဉ်လာများ၊ ကိုယ်ကျင့်တရား (သီလ)များ၊ သိက္ခာ
ပုဒ်များကို မထေမဲ့မြင်ပြုသူများအပေါ်သို့ ပြင်းထန်သော ကြမ္မာမုန်တိုင်းကျရောက်တ
ပုံကို ကဗျာဖွဲ့ဆိုခြင်းဖြင့် သူ့ခေတ်လူသားတို့အား ကိုယ်ကျင့်သီလ သိက္ခာပုဒ်များအ
လေးစား၍ တန်ဖိုးထားလာအောင် ကဗျာဖြင့် ဖွဲ့ဆိုခဲ့လေသည်။ ရောမတိုင်းသာ
ကဗျာဆရာကြီး လူကရိရှပ်ကလည်း ခြောက်ပိုဒ်တစ်ပါဒဖွဲ့ကဗျာ[၁] ရှည်ကြီးဖြင့် သူ
ဝါဒအမြင်များကို တင်ပြကာ နတ်ဘုရားများကို ကြောက်လန့်စွာ ကိုးကွယ်နေကြသော
သူ့ခေတ်လူသားများအား ထိုနတ်များအား လူတို့ကမကြောက်တရားကို ဟောကြ
နိုင်ခဲ့လေသည်။

ကမ္ဘာ့ပညာရှင်များအားလုံးက ဖာရစီ (ပါရှန်) ကဗျာဆရာကြီး အွမ္မာခယမ်
ကိုလည်း ဖီလိုဆိုဖာကဗျာအဆရာအဖြစ် သတ်မှတ်ကြရလေသည်။ သူသည် ထူးခြား
သော ဘဝအမြင်ကို တင်ပြနိုင်သူဖြစ်လေသည်။

'ဒန္တေ' ကို ကမ္ဘာပေါ်တွင် ဖီလိုဆိုဖာ ကဗျာဆရာ့ထိပ်ခေါင်တင်အဖြစ် သတ်
မှတ်ထားကြလေသည်။ သူ၏ 'ဘုရားသခင်၏ဟာသ'[၂] ကဗျာတွင် စကြဝဠာ၏
သဏ္ဌာန်နှင့် အထည်ဒြပ်သဘောကိုလည်းကောင်း၊ လူ့ဘဝစတင်ဖြစ်ပေါ်ပုံနှင့် လူသား
၏ ကံကြမ္မာတရားကိုလည်းကောင်း၊ လူ့ဘဝတွင် ဒုစရိုက်တရား (အကုသိုလ်တရား)
စတင်ဖြစ်ပေါ်ပုံနှင့်တကွ ထိုဒုစရိုက် (အကုသိုလ်တရား) စတင်ဖြစ်ပေါ်ပုံနှင့်တကွ
ထိုဒုစရိုက် (အကုသိုလ်) ပပျောက်ရေးတရား (ကုစားပုံ) ကိုလည်းကောင်း ဖွဲ့ဆိုခဲ့လေ
သည်။*

ဂိုထဲလည်း အတွေးအခေါ်သမား ဖီလိုဆိုဖာပင်ဖြစ်၏။

အထက်တွင် ပြဆိုခဲ့သော အနောက်တိုင်းကဗျာဆရာကြီးများသည် သူတို့၏
ထဗျာများတွင် လောကအမြင်ဒဿနများကို ဖော်ပြခဲ့ကြရာတွင် ထူးခြားလှသော
ကြောင့် ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့အား ကဗျာဆရာဖီလိုဆိုဖာများဟု သတ်မှတ်ရခြင်းဖြစ်လေသည်
ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် သူ့ခေတ်၊ သူ့လူ့အဖွဲ့အစည်းထဲက လူသားတို့၏ အမျိုးသား
အသိစိတ်ဓာတ်ကို ထင်ဟပ်ပြနိုင်သူများဖြစ်၏။ ထိုသဘောကို ထာဝစဉ်လူသားတို့၏
နှလုံးသားဖြင့် ဒြိုတွယ်ခိုဝင်တောင့်တနေသော 'ဘဝပဟေဠိ၏အဖြေ' ကို သူတို့ပေးနိုင်

---

* Introduction to Philosophy- W. Patrick. P. 13- 15

၁။ Hexameter verse ၂။ Devine Comedy

ခြင်းကို ဆိုလိုပါသည်။ လူသားသည် ဘဝအရေးအခင်းကို ရင်ဆိုင်ကြရသောအခါ
ဘယ်ကဲ့သို့သော နှလုံးသား (ယောနိသော မနသိကာရ)ဖြင့် ရင်ဆိုင်ခြင်းသည်
ကောင်းဆုံးဖြစ်သနည်းဆိုသည်ကို သူတို့ပြနိုင်ပါသည်။ ဘဝအရေးအခင်းများ၊ ဘဝ
ဿနာများကို ကြုံတွေ့ကြရသောအခါ ထိုပြဿနာ၏အကြောင်းရင်းမှန်ကို ဘယ်သို့
မြင်အပ်သည်ကို ထိုဖီလိုဆိုဖာကဗျာဆရာများက ပြတတ်ကြပါသည်။

(၃)

လိုဆိုဖာ၊ မြန်မာကဗျာဆရာများ

ဤဆောင်းပါးသည် ကဗျာဒဿန၏ မိတ်ဆက်ကဏ္ဍမျှသာဖြစ်သော်လည်း
ထက်က ဆိုခဲ့သောသဘောကို အမြင်ရှင်း၊ အသိလွယ်စေရန် မြန်မာကဗျာအချို့ကို
းသပ်ပြချင်ပါသည်။

သုံးသပ်ပြရလျှင် ပထမဦးစွာ

မြန်မာကဗျာ၏အစသည် ဒဿနနှင့် စခဲ့သည်ဟု ဆိုချင်ပါသည်။

ဒုတိယအားဖြင့် ရှေးက မြန်မာကဗျာဆရာကြီးများအနက် တချို့သော ဒဿန
ကဗျာဆရာ (ဖီလိုဆိုဖာ) များသည် ဓမ္မဒူတ၊ တရားတမန်တော်များအဖြစ် လူသားတို့
အား လောကအကြောင်း၊ ရာဇအကြောင်း၊ ဓမ္မအကြောင်းများကို အသိအမြင်ရှင်သန်
းများအောင် အားထုတ်ကြသူများဖြစ်ခဲ့ကြသည်ဟုလည်း ဆိုချင်ပါသည်။

မြန်မာကဗျာသည် ဒဿန (ဘဝအမြင်၊ လောကအမြင်) ဖြင့် စတင်ခဲ့သည်ဟု
ဆိုခြင်းမှာ ဤသို့ဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာစာပေသမိုင်းတွင် ရသပီပြင်သော ကဗျာအဖွဲ့ကို
ပုဂံခေတ်ကစသည်ဟု ဆိုပါသည်။ ထိုကဗျာများအနက် အပြောင်မြောက်ဆုံး ကဗျာ
အဖြစ် ကမ္ပည်းထိုးခံရသောကဗျာသည် 'အနန္တသူရိယ' အမည်ရှိသော အမတ်ကြီး၏
'ဓမ္မတာ' ကို ဖွဲ့ဆိုသော ကဗျာဖြစ်ပါသည်။

"သူတည်းတစ်ယောက်ကောင်းဖို့ရှောက်မူ၊ သူတစ်ယောက်မှာ ပျက်လင့်ကာ
ကာ၊ ဓမ္မာတာတည်း။

ဤအဖွဲ့သည် ပဒေသရာဇ်ခေတ်၏ အာဏာ နိုင်ငံရေးအခြေအနေကို ဖွဲ့ဆိုသော
ဖွဲ့ဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင်သော်လည်း အာဏာနိုင်ငံရေးနိယာမ (ဝါ) လူမှုရေး တိုးတက်
ပြောင်းလွန်းမှု နိယာမတစ်ရပ်ကို မီးမောင်းထိုးပြသောအဖွဲ့ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအချက်သည်
ဘဝ ရသစွာတရားတစ်ရပ်ကို ကဗျာဆရာက ထူးခြားစွာ ရှုမြင်ဖော်ထုတ်ခြင်းလည်း
ဖြစ်လေသည်။ လူ့အဖွဲ့အစည်း တည်ရှိနေသမျှ ထိုသဘောတရားသည် မှန်နေဦးမည်သာ
ဖြစ်လေသည်။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

"ရွှေအိမ်နန်းနှင့်၊ ကြငှန်းလည်းခံ
မတ်ပေါင်းရံလျက်၊ ပျော်စံရိပ်ငြိမ်
စည်းစိမ်မကျွာ၊ မင်းချမ်းသာကား
သမုဒ္ဒရာ၊ ရေမျက်နှာထက်
ခဏတက်သည်၊ ရေပွက်ပမာ
တစ်သက်လျာတည်း။"

ဤအဖွဲ့သည် လောကဓမ္မကိုဖွဲ့သော အဖွဲ့ဖြစ်ပါသည်။ တစ်နည်း 'အနိစ္စ' တရားကိုဖွဲ့သော အဖွဲ့ဖြစ်ပါသည်။ ဒုက္ခတရားကိုဖွဲ့သော အဖွဲ့လည်းဖြစ်၍ အနတ္တတရား ကို ဖွဲ့သောအဖွဲ့လည်းဖြစ်ပါသည်။ ထိုနည်းတူ

"ကြင်နာသနား၊ ငါ့အားမသတ်
ယခုလွှတ်လည်း၊ မလွှတ်ကြမှာ
လူတကာတို့..."

ဆိုသောအဖွဲ့သည်လည်း အနိစ္စတရား၊ ဇာတိ၊ ဇရာ၊ မရဏကိုဖွဲ့သော အဖွဲ့ဖြစ်ပါသည်။

"ရှိခိုးကော်ရော်၊ ပူဇော်အကျွန်
ပန်ခဲ့တုံ၏၊ ခိုက်ကြုံဝိပါက်
သံသာစက်၌၊ ကြိုက်လတ်တွန်းမှု
တုံ့မယူလို"

ဆိုသောအဖွဲ့သည် သူ၏ယောနိသောမနသိကာရကို ဖွဲ့ပါသည်။ ဤကား ရန်ငြိမ်းအေး ရေး၊ မေတ္တာ၏အစွမ်းသတ္တိကို ယုံကြည်သူ၏ ခံစားချက်ကိုဖွဲ့သော အဖွဲ့ဖြစ်ပါသည်။ ထိုခံစားချက်သည် သူတစ်ပါးသို့လည်း ချက်ချင်းရောက်ပါသည်။ ဤနည်းဖြင့် လူ့ဘဝ ၏ အဆစ်အထုံးတစ်ရပ်ကို ဖြေပါသည်။ ဘဝပြဿနာတစ်ရပ်ကို ငြိမ်းအေးစေပါသည်။ အနန္တသူရိယသည် ဖီလိုဆိုဖာကဗျာဆရာပင် မဟုတ်ပါလား။

အင်းဝခေတ် အရှင်မဟာသီလဝံသ၊ အရှင်မဟာရဋ္ဌသာရ စသော ရဟန်းပညာရှိ များ၏ ပျို့ကဗျာရှည်များ၊ လူပညာရှိများ၏ ပျို့ကဗျာရှည်များသည် ဗုဒ္ဓ ဓမ္မကို ဖြန့်ဝေသော ဓမ္မဒူတများ၏ လုပ်ရပ်များပင် မဟုတ်ပါလော။ လောကအကြောင်းကို သိလိုသူ၊ ရာဇကြောင်း (နိုင်ငံရေး) ကို သိလိုသူ၊ ဓမ္မအကြောင်း (ဘဝသစ္စာ၊ ဘဝ လွတ်မြောက်ရေး) ကို သိလိုသူများအတွက် ထိုကဗျာရှည်များသည် များစွာအထောက် အပံ့ပြုနိုင်ကြပါ၏။

ကုန်းဘောင်ခေတ်ဦးတွင် ပေါ်ပေါက်သော မန်လည်ဆရာတော်၏ မဃဒေဝလင်္ကာ သစ်သည် ဒဿနကဗျာရှည်ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားလှပါသည်။ ထိုကဗျာရှည်မှ လက်လှမ်း မီသလောက်သော အလွယ်တကူဖော်ပြပါသည်။

လူတို့၏အကျင့်၊ အပြုအမူတို့နှင့်ပတ်သက်သော လူမှုနိယာမများကို ဆရာ တော်သည် အောက်ပါအတိုင်း ရှုမြင်၍ သူ့ကဗျာရှည်တွင် ဖော်ပြပါသည်။

ကျားသို့ ကျင့်သူ
ထိုမျှလူတို့
ကျားတူမုချ
ပျက်စီးရသည်။

လူမိုက်ဒုက္ခ၊ ဆင်းရဲရလည်း
မြင်ရလူများ၊ မသနားဘူး။

ဤလောက၌၊ နွားရှိသောသူ
နွားကြောင့်ပူ၏။

တရားမဲ့သီး၊ ပြုကျင့်ပြီးလျှင်
ကြီးပွားသည့်သူ၊ ထိုမျှလူကား
နောင်မူသူ့လက်၊ ပျက်ကြီးပျက်၍
အသက်ကိုမျှ၊ မရချမ်းသာ ရှိတတ်စွာ၏။

ဉာဏ်ရှိယောကျ်ား၊ မှားလတ်သောခါ
ဆေးလွန်နာကို၊ ဆရာနောက်ဆက်
ကုရခက်၏၊ ဖျက်၍အမြဲ
ပြင်နိုင်ခဲ၏။

တင်းလွန်းလျှင်ပြတ်၊ မာလွန်းလျှင်ဆတ်
ပွတ်လွန်းလည်းစင်၊
တင်လွန်းလည်းမောက်
မြှောက်လွန်းလည်းကြွ၊ နှိပ်လွန်းကျ၏
ညီမျှလျော်တင်း၊
ညှိတတ်ခြင်းသာ အခရာတည်း။

ဤလောက၌၊ ဘဝလူ့ဘောင်
ကံမဆောင်မူ၊
မပြောင်တတ်ချေ၊ စာပေမတည့်၊
လှုပ်လေမြုပ်လေ၊ ငုတ်တုတ်သေ၏၊

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ကံမွဲဉာဏ်နုံ၊ မလုံ့မလ၊ နတ်မမသူ၊
လုံ့လမထူ၊ ဉာဏ်မကူဘဲ၊
အယူတစ်ချောင်း၊
ကံတစ်ကြောင်းမျှ၊ မကောင်းလည်းကံ
ကောင်းလည်းကံဟု
ကံကိုချည်းသာ၊ မကိုးရာဘူး။

ဤကား အမြွက်မျှကို ဆိုပါသည်။ ဖော်ပြပါတရားတို့သည် လောက၌ လူ[...] ၏ အတွေ့အကြုံမှဖြစ်သော ယေဘုယျတရားများအပေါ်တွင် ဗုဒ္ဓဝါဒရှုထောင့်မှ အနက်[...] အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ပြထားသောအချက်များ မဟုတ်ပါလော။

ကဗျာဆရာသည် ဘဝအတွေ့အကြုံများကို ကျယ်ပြန့်သောအနက်အဓိပ္ပာယ်[...] ဖွင့်ပြချက်များဖြင့် ဖွင့်ပြီးနိုင်သောအခါဖြစ်စေ၊ ဘဝ၌ ကြုံတွေ့ရသော အခက်အခဲများ[...] အရှုပ်အထွေးများ၊ အကျပ်အတည်းများ၊ အနှောင်အဖွဲ့များနှင့် ကြုံရသော ထိုအခက်[...] အခဲ၊ ထိုအကျပ်အတည်း အနှောင်အဖွဲ့မှ လွတ်မြောက်စေသော၊ ဘဝင်ချမ်းမြေ့ဖွယ်[...] (နှလုံးသားကြည်နူးသဖွယ်) ဘဝပုဏ္ဏ (ပဟေဠိ)၏ အဖြေကို မှန်မြတ်သော ယော[...] သော မနသိကာရဖြင့် ရှာပေးနိုင်သောအခါဖြစ်စေ ထိုကဗျာဆရာသည် ဒဿနကဗျာ[...] ဆရာဖြစ်လာပါသည်။ ထိုဒဿနကဗျာဆရာရေးသော ကဗျာသည်လည်း ဒဿနကဗျာ[...] ဖြစ်လျက် ထာဝရကဗျာအဖြစ်သို့ ရောက်ပြီးလျှင် ထာဝရတည်ရပ်ပါသည်။

ဘဝ၏အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို မသိ၊ ဘဝ၏ထွက်ပေါက်ကို နားမလည်ဘဲ ဘဝ[...] တွေ့ရာမြင်ရာကို ဒဿနမဲ့အမြင်ဖြင့် ရှုကြည့်ကာ လူပြိန်းတွေ ပြောကြသလို ယော[...] သော မနသိကာရလည်း မရှိ၍ အဒေါသ စေတနာလည်းမပါဘဲ ပရမ်းပတာ ဟ[...] ကြွေးဆိုမြည်ခြင်းသည် အသံတစ်သံ၊ ကဗျာတစ်ပုဒ် ဖြစ်ချင်ဖြစ်မည် ဆိုသော်လည်း[...] ထိုအသံသည် လူ၏စိတ်နားသို့ အဝင်လည်းမချိုပါ၊ လူသား၏ဘဝင်ကိုလည်း အေး[...] စေမည် မဟုတ်ပါ။

❀

ကဗျာဒဿနအဆက်

ကဗျာ၏အမှုကိစ္စနှင့် ကဗျာ၏နာဂတ် *

ယခင် အတွေးအမြင်အမှတ်(၂၃)တွင် ကဗျာဒဿန၏ မိတ်ဆက်ကို ရေးခဲ့ပါသည်။ ယခု ကမ္ဘာ့အတွေးအမြင်ပညာရှင်များအနက် နှစ်ဆယ်ရာစုတွင် ထင်ရှားလာသူ ပါမောက္ခ အက်(ဖ)၊ အက်(စ်)၊ စီ၊ နော့ သရော့ (ပ်)[၁] ၏ ကဗျာနှင့် ဆက်နွယ်သော ဒဿနအမြင်ကို 'ကဗျာဒဿနအဆက်' အဖြစ် ဤတွင်တင်ပြပါမည်။ နော့သရော့(ပ) သည် နှစ်ဆယ်ရာစုတွင် ထင်ရှားသော အမေရိကန်နိုင်ငံ၏ ဦးဆောင်ဒဿနပညာရှင် တစ်ဦး ဖြစ်လေသည်။ သူသည် 'အရှေ့နှင့် အနောက်ဆုံဆည်းခြင်း'[၂] ကျမ်းကို ရေးသားခဲ့သည်။ ထို့နောက် သိပ္ပံနှင့်လူမှုရေးပညာများ၏ ယုတ္တိဗေဒ[၃] ကျမ်းကို ရေးသားခဲ့၏။ ထိုကျမ်းတွင် သူသည် ကိုယ်ကျင့်တရားကို အခြေခံကာ သဘာဝသတ္တ သိပ္ပံပညာနှင့် လူမှုရေး သိပ္ပံပညာအကြား ဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိသော ကွာဟချက်ကို ပုံသေ ယုတ္တိဗေဒနည်းဖြင့် ဆက်စပ်ရေးအတွက် ကြိုးပမ်းထားလေသည်။ ဤဆောင်းပါးသည် ထိုကျမ်းအခန်းတို့တွင် ဖော်ပြထားသော သူ၏ကဗျာဒဿနအမြင်ကို ဘာသာပြန်ဆို တင်ပြခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ကဗျာသည် အနုပညာများတွင် တစ်နအပေါ်အဝင်ဖြစ်သည်။ အနုပညာတိုင်း သည် နှစ်နည်းဆောင်ရွက်လေ့ရှိသည်။ အနုပညာသည် အနုပညာအတွက်တစ်နည်း၊ ဤနည်းသည် မိမိတို့ကိစ္စကိုပင် အဆုံးထား၍ ဆောင်ရွက်သောနည်းဖြစ်သည်၊ သို့ မဟုတ် တစ်ပါးသောအကြောင်းအရာကိုဖြစ်စေ သိပ္ပံပညာကိုဖြစ်စေ အဆုံးထား၍ မိမိကို အသုံးခံကိရိယာအဖြစ် ထား၍ ဆောင်ရွက်ခြင်းတစ်နည်းလည်း ရှိလေသည်။

အနုပညာရှင်တို့သည် မိမိကိုယ်ကို အဆုံးကိစ္စထား၍ အနုပညာသည် အနုပညာ အတွက်ဆိုသော သဘောထားဖြင့် ဆောင်ရွက်သောအခါ တိုက်ရိုက်အတွေ့အကြုံဖြင့် ရအပ်သော အကြောင်းအရာနှင့်သာ ပတ်သက်သော လက္ခဏာထူးတစ်ရပ် ရှိတတ် ကြလေသည်။ ဤအခြင်းအရာသည် အထူးသဖြင့် ပန်းချီအနုပညာ၌ ပိုမိုထင်ရှားလေ

* The function and future of poety

၁။ F. S. C. Northrop ၂။ The meeting of East and West

၃။ The logic of the Science and the Humanities

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

သည်။ အရောင်အဆင်းနှင့် အသွင်သဏ္ဌာန်များကို ပန်းချီဆရာက တင်ပြသောအခါ ကျွန်ုပ်တို့၏ရှေ့မှောက်သို့ တိုက်ရိုက်တွေ့ကြုံသိမြင်လွယ်သော အပြာရောင်၊ အနီရောင် အစိမ်းရောင်တို့ဖြင့် တင်ပြတတ်လေသည်။ ဤအခြင်းအရာသည် ဂီတမှာလည်း ထင် ရှားပါသည်။

ကဗျာလင်္ကာဖြစ်စေ၊ စကားပြေဖြစ်စေ ဖော်ပြသော ရသစာပေတွင်မူ အထက် ဖော်ပြသော နယ်ပယ်ဒေသသည် အကြွင်းရှိလေသည်။ (အရောင်နှင့်အသံကို ပန်းချီဂီတ တွင် တိုက်ရိုက်တွေ့ကြုံ ခံစားရသလို ရသစာပေတွင် တိုက်ရိုက်မခံစားရဟု ဆိုလို သည်။) ဂန္ထဝင်ပြောင်မြောက်သော ရသစာပေတို့ကို ကျယ်လောင်စွာ အော်၍ ဖတ် ရသည်မဟုတ်ရကား၊ အနုပညာရှင်သည် (အသံနှင့်အဆင်းကို တိုက်ရိုက်ဖော်ပြခြင်း မဟုတ်ဘဲ) စာမျက်နှာပေါ်တွင် သင်္ကေတ အမှတ်အသားများကိုသာ ဖော်ပြခြင်းရှိလေ သည်။ စာထဲတွင် သင်္ကေတဖြင့် ညွှန်သော တကယ့်လူကိုဖြစ်စေ၊ တိုက်ရိုက်အာရုံ ခံစားစရာ တစ်စုံတစ်ခုကိုဖြစ်စေ ဖော်ပြခြင်းမရှိချေ။ (ကာလပေါ် ရုပ်ပြဇာတ်လမ်းများ သည် စာလုံးသင်္ကေတများဖြင့် ရည်ညွှန်းသောသူ၊ တိရစ္ဆာန်ဝတ္ထုပစ္စည်း၊ သက်ရှိသက်မဲ့ များအားလုံးကို တိုက်ရိုက်တွေ့မြင်ခံစွားစေရန် ဖော်ပြကြရာ စာပေအနုပညာ ဖြစ်မလာ ဘဲ ပန်းချီအနုပညာသာ ဖြစ်သွားသည်ကို သတိမူသင့်ပါသည်။)

စာပေမူကား ထိုသက်ရှိ သက်မဲ့ ဝတ္ထုပစ္စည်း၊ အမူအရာ၊ အဖြစ်အပျက်များကို အဆင်းသဏ္ဌာန်တို့ဖြင့် စာရှုသူ၏ တိုက်ရိုက်သိမြင်သော အာရုံမှာ ချက်ချင်းပေါ်အောင် ဖော်သော အနုပညာမျိုးမဟုတ်။ သင်္ကေတဖြစ်သော စာလုံးများဖြင့်သာ စာရှုသူ၏မနော အာရုံမှာ ထိုသက်ရှိသက်မဲ့ သတ္တုပစ္စည်းများ၏ အမူအရာ၊ အဖြစ်သနစ်များကို ပီပြင် ထင်ရှားလာအောင် အဆင်းအရောင် အသွင်သဏ္ဌာန်ပေါ်အောင် ဖော်၍ စာရှုသူ၏ ရင်တွင်း၌ စိတ်လှုပ်ရှားမှုများ ဖြစ်ပေါ်လာအောင် ဖွဲ့စည်းဖန်တီးရပေရာ အနုပညာ အောင်မြင်မှုအဆင့်အတန်းကိုလည်း ထိုဖန်တီးမှု၏ ထိရောက်မှုပမာဏဖြင့်သာ သတ်မှတ် ကြရလေသည်။ (စိတ်ဖြင့် ခံစားရသော အကြောင်းအရာကို အာရုံဖြင့် တိုက်ရိုက်တွေ့ မြင် ခံစားရဘိအလား အနုပညာရသ အတွေ့အကြုံကိုရအောင် သင်္ကေတဖြင့် ဖန်ဆင်း ခြင်းကို ဆိုလိုသည်။)

ဤအချက်သည် သဘာဝအဖြစ်အပျက်ကလေးတစ်ခုကို ကဗျာဆရာရှုမြင်ပုံနှင့် သိပ္ပံပညာရှင် ရှုမြင်ပုံ ကွာခြားချက်ဖြင့် ထင်ရှားပါသည်။ ဥပမာ စမ်းချောင်းကလေး တစ်ခု ဆိုကြပါစို့။

ကဗျာဆရာသည် စမ်းချောင်းကလေးကို 'မငိကလာ ပီကလာနှင့် တီတာပြော ရယ် စမ်းချောင်းငယ်' ဟု မြင်သည်။ ကဗျာဆရာ သီဖွဲ့လိုက်သော ဤစကားလုံး သင်္ကေတကလေးများသည် အာရုံမှာ တိုက်ရိုက်အသံမလာသော်လည်း ကျွန်ုပ်တို့၏မနော

ရောက်သောအခါမူ တဖျပ်ဖျပ် စမြောက်မြောက် တဖြူဖြူ၊ အဖွေးဖွေးမြည် တွေကို ကြားလာရသည်။ ကိုယ့်မျက်စိအောက်မှာ တသွင်သွင်စီးဆင်းနေသော ကြည်လင်တောက်ပသည့် စမ်းချောင်းငယ်ကို မြင်နေရသလို၊ စမ်းချောင်းငယ်၏ ရေစီး ကို တိုက်ရိုက်ကြားနေရသလို ခံစားရသည်။ ကျောက်တုံး ကျောက်ခဲများပေါ်မှ ခွေ့ရှန်းခတ်စီးဆင်းသွားသော လန်းဆန်းကြည်လင်သော စမ်းရေအလျဉ်ကို မျက်စိ ဆုံး မြင်နေရသည်။ နံနက်နေခြည်အောက်မှာ တဖျပ်ဖျပ်လက်၍ တဖြူဖြူတ်မြည်ကာ အကွေ့ တစ်နေရာမှာ ကွေ့ကောက်ပြီး ကြက်တွန့်တက်လှိုင်းဂယက်ကလေးများကို သောသာထရင်း စီးဆင်းသွားသော ထိုစမ်းချောင်းငယ်ကို စာလုံး (သင်္ကေတ)များမှ စ်ဆင့် အထင်းသား စိတ်မှာမြင်နေရသည်။

သိပ္ပံပညာရှင်ကတော့ စမ်းချောင်းကလေးကို ကဗျာဆရာလိုမြင်သည်မဟုတ်။ အမြင်တွင် ရေ၏ မော်လီကျူးများ ကျောက်တုံးပေါ်မှ ကျောက်တုံးအောက်ဘက်သို့ စီးဆင်းသွားပုံ၊ ထို့နောက် ဆက်၍စီးဆင်းသွားပုံကို ဒြပ်ပေါင်းတစ်ခုသည် နေမြဲအင်နာ မှ အလျားလိုက်ဖြစ်ပေါ်သော တည်မြဲအရှိန်ကြောင့် မျဉ်းဖြောင့်သဖွယ် ရွေ့လျားကာ ည်မြဲဒြပ်ဆွဲအားကြောင့် တစ်ဖန်ဒေါင်လိုက်အဟုန် ဖြစ်ပေါ်လာရသည်ဟု ဆိုပေလိမ့် ည်။ ထိုမှဆက်၍ ထိုရေမော်လီကျူးများ လမ်းကြောင်း တိမ်းယိမ်းသွားပုံ ထောင့်ချိုး းကို အဓိပ္ပာယ်သတ်မှတ်ကာ စမ်းချောင်းကလေးသည် မြစ်ပင်လယ်ထိ ရောက်သွား လမ်းကြောင်းကို သိပ္ပံပညာရှင်သည် သူ့နည်းနှင့်သူ ဖော်ပြပါလိမ့်မည်။ တကယ် ားဖြင့်မူ စမ်းချောင်းကလေးကို မျက်မှောက် မျက်မြင်တွေ့ကြုံနေရသူအဖို့မှာလည်း ပ္ပံပညာရှင်မြင်သော မော်လီကျူးတို့၏ လမ်းကြောင်း၊ ထောင့်ချိုးများကို မမြင်၊ ဖျပ်ဖျပ်မြည်၍ စီးဆင်းသွားသော စမ်းချောင်းကလေး၏ မငိကလာ ပီကလာအသံ လေးတွေကိုသာ ကြားရမည်။ နေခြည်အောက်မှာ တလက်လက်တောက်ပနေသော ကြည်လင်သည့်စမ်းရေကိုသာ မြင်ရပေလိမ့်မည်။ လူပြိန်းအမြင်သည် အမှန်တော့ ကဗျာ ၏အမြင်နှင့်သာ ပို၍နီးစပ်လေသည်။

အကယ်၍ တိုက်ရိုက်သိမြင်မှုများကိုသာ ဖော်ပြခြင်းသည် သိပ္ပံပညာဖြစ်သည် ိုလျှင် ကဗျာသည် တိုက်ရိုက်အာရုံမှာ ထင်လာမြင်လာသော စမ်းချောင်းကလေးကို သံရော ရုပ်ဆင်းကိုပါပေါ်အောင် ပါအောင် ဖော်ပြနိုင်သည်ဖြစ်ရကား၊ ကဗျာက ၍ပင် သိပ္ပံဆန်သေးသည်ဟု ဆိုရပေတော့မည်။ ဤတွေးမြင်မှုသည် ရှေးက ဆိုခဲ့ သာ အနုပညာသည် အနုပညာအတွက်ဟူသောကိစ္စကို ဆောင်ရွက်သောအခါ တိုက် က်အာရုံမှာ သိမြင်စေသောအကြောင်းအရာတို့ဖြင့် ဖွဲ့စည်းရသည်ဆိုသော နယ်ပယ်ဒေသ ် ကဗျာဆရာသည် (သူ၏တိုက်ရိုက်အာရုံမှာ ထိတွေ့ခံစားရသည်ကို သင်္ကေတ လုံး) များဖြင့် သွက်ဝိုက်ဖွဲ့စည်းသောနည်းကို သုံးရသော်လည်း) အကျိုးဝင်လျက် ကြောင်း ထင်ရှားပါသည်။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ထို့ပြင် စမ်းချောင်းငယ်ကို အနုပညာရှင်က သုတတ်သောသင်္ကေတဖြင့် ဖော်… ပြီး၊ ရူပဗေဒပညာရှင်က သုတတ်သော သင်္ကေတဖြင့် ဖော်ပြကြပုံသာ ခြားနား… သော်လည်း ဖော်ပြချက်အကြောင်းအရာ အဖြစ်အပျက်မှာမူကား တူညီကြသည်… အလွတ်အလပ်ဆိုသင့်မည်ထင်ပါသည်။ ဆိုမည်ဆိုလျှင် ကျွန်ုပ်တို့မှာ ၎င်းတို့… အဓိပ္ပာယ်အတိအကျ သတ်မှတ်နိုင်မည့် အမည်များရှိသင့်ပါသည်။

ကဗျာသည် မိမိ၏ကဗျာကိစ္စကိုသာ ဆောင်ရွက်ခြင်းအမှု၌ (ကဗျာဆရာ… အသုံးပြုသကဲ့သို့) အသုံးပြုသည့် သင်္ကေတများကို ဤတွင် တင်္ကာပုဗ္ဗတ္တိဖြင့် သိသော… (ဝါ) ပဋိဘာန်ဉာဏ်ဖြင့်သိအပ်သော မှတ်ယူချက်များ[၁] ဟုခေါ်ပါမည်။

တင်္ကာပုဗ္ဗတ္တိ (ဝါ) ပဋိဘာန်ဉာဏ်ဖြင့် အပ်သောအမှတ်သညာဟူသည် ၎င်း… ပြည့်စုံသောအနက်ကို ချက်ချင်းတိုက်ရိုက် သိနားလည်ခွင့်ရှိသော အရာမျိုးကို ဆိုလို… ဖြစ်ပါသည်။ ဤတွင် တဖျပ်ဖျပ်မြည်နေသောအသံ၊ မပီကလာ ပီကလာအသံ… တလက်လက်ဖြစ်နေသော ရေပြင်ရှိသည့် စမ်းချောင်းငယ်ကို ကဗျာထဲတွင် 'မပီက… ပီကလာနှင့် တီတာပြောရယ်၊ စမ်းချောင်းငယ်' ဟု ဆိုလိုသည်နှင့် စာရှုသူ၏ မ… အာရုံတွင် ထိုစမ်းချောင်းငယ်၏ပုံရိပ်သည် ချက်ချင်းပေါ်လေသည်။ ထိုအတွေ့အ… သည် တိုက်ရိုက်အတွေ့အကြုံပင်ဖြစ်သည်။ ကဗျာဆရာကဲ့သို့ စာရှုသူလည်း … ချောင်းကလေးဘေးနားသို့ ချက်ချင်းရောက်သွားရသလို ခံစားရလေသည်။

သိပ္ပံပညာရှင် (ရူပဗေဒပညာရှင်) အသုံးပြုသော သင်္ကေတများမှာမူ တိုက်ရို… အတွေ့အကြုံကိုထက် စမ်းသပ်ချက်များမှ ထုတ်ဆင်ခြင်သောအားဖြင့် ရအပ်သော… သီဝရီသဘောတရားမျိုးသာဖြစ်ခြင်းကြောင့် ထိုသင်္ကေတမျိုးကို တွေးဆဆင်ခြင်၍ရသော… မှတ်ယူချက်များ[၂] ဟု ခေါ်ပါသည်။

ဆင်ခြင်၍ရသော မှတ်ယူချက်သည် တစ်စုံတစ်ခု (တစ်ခုလုံးဖြစ်စေ၊ တစ်စိတ်… တစ်ဒေသဖြစ်စေ) ကို တိုက်ရိုက်ချက်ချင်း ခြုံငုံ၍ အလုံးစုံကို မသိမမြင်ရ။ သင်္ကေ… တို့ဖြင့် ဖော်ပြထားသော ထိုထိုသိပ္ပံသီဝရီ သဘောတရားကိုသိမှ၊ ထိုသဘောတရား… တစ်ဆင့် ဆင်ခြင်စဉ်းစား၍ ထုတ်ယူနိုင်မှ နားလည်နိုင်လေသည်။ (မော်လီကျူးများဖြ… ပြောခဲ့သော စမ်းချောင်း၏ စီးဆင်းပုံသဘောကို နားလည်ရန် သိပ္ပံသီဝရီများစွာ… နားလည်ပြီးမှသာ ဖြစ်နိုင်ပေသည်။) သိပ္ပံက ဖော်ပြသော သင်္ကေတများကို နားလ… ရန်မှာ ကဗျာမှာလို တိုက်ရိုက်အတွေ့အကြုံဖြင့် မဖြစ်နိုင်။ သပ္ပံသီဝရီများကို သိ… ထိုသီဝရီတို့ကတစ်ဆင့် ဆင်ခြင်ယူရသည်။ စမ်းသပ်မှုဖြင့် တည်ပြုရသောသဘော… ဖြစ်၍ အတန်ရှုပ်ထွေးသည်။ သို့ရာတွင် ထိုသဘောတရားများကို သိမြင်သောအခါ… လည်း ယုံကြည်စိတ်ချမှုကို ရနိုင်သည်။

[၁] concepts by intuition [၂] concepts by postulate

ဤတွင် ပဋိဘာန်ဉာဏ်ဖြင့်ရသော အမှတ်သညာသဘောနှင့် ဆင်ခြင်ဉာဏ်ဖြင့် ရသော အမှတ်သညာသဘောတို့ကို သိလွယ်ရုံပြပါသည်။ ဆိုလိုသည့်သဘောမှာ လောက၏သဘောတစ်ခုတည်းကို မတူသောလူတို့သည် မတူသလို အမျိုးမျိုး မြင်တတ် ပုံကို သိစေလိုခြင်းအဓိကဖြစ်ပါသည်။

တစ်နည်း အနုပညာအမြင်နှင့် သိပ္ပံပညာအမြင် ကွာခြားပုံကို သိလွယ်အောင် ဆိုခြင်းဖြစ်ပါသည်။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ကဗျာ၏ကိစ္စ ကဗျာ၏အနာဂတ်

(၁)

အတွေးအမြင်တွင် 'ကဗျာဒဿန' ကို ရေးရင်းမတ်တတ် ၂၅ အုပ်မြောက် အပျူးထုတ်အတွက် သီးခြားဆောင်းပါးတစ်ပုဒ်ရေးလိုက်ရသည့်အတွက် စာဆက်ပြတ်ခဲ့ရပါသည်။ ယခု ကဗျာဒဿန၏ဆက်ကို ပြန်ရေးပါဦးမည်။

ဤစာဆက်ကို ပြန်ရေးချင်သောအကြောင်းလည်းရှိ၏။ ထိုအကြောင်းသည် နှစ်မျိုးဖြစ်၏။ နှစ်မျိုးကား (၁) အတွေ့အကြုံအကြောင်းလည်း တစ်ရပ်ဖြစ်၏။ (၂) အတွေးအခေါ်အကြောင်းလည်းတစ်ရပ်ဖြစ်၏။

အတွေ့အကြုံအကြောင်းဟူရာတွင်လည်း နှစ်မျိုးပြား၏။ တစ်မျိုးကား မိမိကိုယ်တွေ့အကြောင်း၊ ကျန်တစ်မျိုးကား တစ်ပါးသူရေးသားသော စာတွေ့အကြောင်းဖြစ်၏။

ဦးစွာ အတွေ့အကြုံအကြောင်းကို ဆိုသင့်၏။ ဤသို့ဖြစ်၏။ မကြာမီက မိုးဝေမဂ္ဂဇင်းတွင် ဆရာကြီး ဒဂုန်တာရာက 'မိမိကိုယ်ကို မဲဇာသို့ပို့ခြင်း' ကဗျာကို ရေးခဲ့၏။ ထိုဆရာ ထိုကဗျာကို ဖတ်ရပြီးနောက် ဆရာမကြီးခင်နှင်းယုက ထိုကဗျာ၏ ကွင်းဆင်ကဗျာတစ်ပုဒ်ကို ရေးခဲ့လေ၏။ တစ်နေ့ ချမ်းမြေ့ရိပ်သာသို့ ရောက်သော ဆရာမကြီး ခင်နှင်းယုနှင့်တွေ့၏။ ဆရာမကြီးက သူ၏ခင်ပွန်း ဒုတိယဗိုလ်မှူးကြီး ကျော်သောင်း ကွယ်လွန်စဉ်က သူရေးခဲ့သော 'ပွဲတွေ့အလွမ်း' ကဗျာအကြောင်းကို ပြောပြ၏။ ယခု သူသည် ကဗျာကိုရေးချင်သောစိတ်က ပို၍အားသန်နေကြောင်းကိုလည်း ဆိုလေ၏။

စာတွေ့အကြောင်းလည်း ရှိသေး၏။ တစ်နေ့ ကောလိပ်ရောက် မြန်မာစာ အဓိကကျောင်းသူသမီး၏ 'ဇေယျဆောင်းပါးများ' ကို ဖတ်မိ၏။ ထိုစာစုတွင် 'ကဗျာခေတ်' အမည်ဖြင့် ရေးသားထားသော ဆရာဇေယျ၏ ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ်ကို ဖတ်မိပြန်၏၊ ထိုဆောင်းပါးတွင် ဆရာကြီးဇေယျက ရှေးပဝေသဏီကာလကပင် အနောက်တိုင်းအရှေ့တိုင်းမှ စာဆိုစစ်သည်များသည် စစ်တိုက်ရင်း ကဗျာကို စပ်ဆိုခဲ့ကြပုံကိုလည်းကောင်း၊ ကဗျာရွတ်ရင်း စစ်တိုက်ခဲ့ကြပုံကိုလည်း ပြ၏။ ထိုသို့ပြရာတွင် ဆရာကြီးဇေယျက

'ကဗျာဆိုသည်ကား လူတို့၏စိတ်ဓာတ်သည် အနုဆုံး အယဉ်ကျေးဆုံးစခန်း၌

...ခြင်းဖြစ်သည်။ ကဗျာ၏ အရသာသည် ဆောင်ကြိုးခုနစ်ကြိုးတွင် အနုဆုံး၊ ...ဆုံးဖြစ်သည်' ဟုလည်းဆို၏။

'လူတို့၏စိတ်ကို ကုသသောဆေးအပေါင်းတို့တွင် အညင်သာဆုံးသောဆေး...သည်' ဟုလည်း ဆို၏။

ထို့ပြင် ဆရာကြီးက အားတက်ဖွယ်ကောင်းသောခေတ်တွင် 'လူတို့၏စိတ်ဓာတ်အားတက်ပွင့်လင်းစေသော ကဗျာများ ရှိသကဲ့သို့ စိတ်ဓာတ်ကျဆင်းဖွယ် ညှိုးနွမ်း...ကောင်းသောခေတ်တွင် ပြည်သူတို့၏ စိတ်ဓာတ်မည်းမှောင်သော ကဗျာများ' ...ပေါ်ကြောင်းကိုလည်း အင်းဝခေတ်နှင့် ဟံသာဝတီရောက်မင်း...ပေါက် တိုင်းပြည်အခြေအနေများနှင့် ပေါ်ပေါက်ခဲ့ဖူးသော ကဗျာများကို ယှဉ်နှိုင်း...ရှုအောင်ပြော၏။

ပြီး လွန်ခဲ့သော အနှစ် ၄၀ လောက်ကစပြီး ခေတ်ကဗျာများအညွှန့်အတက်ပေါက်လာပြီးနောက် ဟစ်ဟုန်ထိုး တိုးတက်လာကာ ယခုအချိန်တွင် ကဗျာခေတ်...လည်ထွန်းကားလာပြီဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သတိမူမိအောင် ဆိုသွားလေ၏။

ဆရာကြီးဇေယျ ပြောသွားသော 'ကဗျာခေတ်' အကြောင်းကို စဉ်းစား၍ ကောင်း...တုန်း၊ ဖြုန်းဆို ဆရာသော်တာတွေကလည်း ၁၉၈၇ ဧပြီလထုတ် သောင်းပြောင်း...ဇင်းတွင် 'ကဗျာစာပေ' အကြောင်းကိုရေး၍ မြန်မာစာပေသည် ကဗျာက စခဲ့လေ...၊ စာပေကဗျာဟု အဆိုမရှိကြောင်း၊ 'ကဗျာစာပေ' ဟုသာ အဆိုရှိကြောင်း ...ပြန်သည်။

ဤအကြောင်းတို့သည် အကျွန်ုပ်အား ကဗျာဒဿနကို လေးလေးနက်နက် ...စားချင်အောင် တိုက်တွန်းလျက်ရှိသောအကြောင်းများ ဖြစ်သည်ဟု ဆိုချင်ပါတော့သည်။

(၂)

...ဗျာဒဿနကို ရေးလက်စရှိရာတွင် ကဗျာခေတ်၏ဆိုင်းသံ၊ ဗုံသံများကို နားသွင်းအောင် ...ကြားရပြန်ရာ ကဗျာအတွေးက လူးလွန့်မြူးကြွကာ ကခုန်လာပါတော့သည်။ ကဗျာ...ဒဿနရေးသင့်ပြီဟု အတွေးစဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပုံကို ဆိုခဲ့ရာတွင် ပြောသင့်သောအချက်တစ်ချက် ...ကျန်နေပါသည်။ ထိုအချက်သည် တခြားမဟုတ်ပါ။ အကျွန်ုပ် ပန်မဂ္ဂဇင်းတွင် ရေးခဲ့...သော 'အနာဂတ်ကြုံ စာပေအနုပညာ သဘောမှန်ဝါဒသစ်' (Futuristic Neo-Realism of Art and Literature) စာတန်းပြုသော အယူအဆများ၏ လှုံ့ဆော်မှုနှင့် ...အမေရိကန်ပြည်... ပါမောက္ခ အက် (ဇက်)၊ အက်(စ်)၊ ...နော့သနော့(ပ်) (F. S. C. Northrop) ရေးသားခဲ့သည့် Function and Future of

www.burmeseclassic.com

Popetry* စာတန်း၏ လှုံ့ဆော်မှုများကြောင့် ဤဆောင်းပါးကို ရေးချင်စိတ်ပေါ်သည် ဝန်ခံရမည့်အချက်ဖြစ်ပါသည်၊

သို့ဖြစ်ရာ ပါမောက္ခနော့သရော့(ပ) ၏ အတွေးစကို ယူ၍ အကျွန်ုပ်လည်း မျက်မှောက်ကဗျာများ၏ အရေး၊ ထိုကဗျာများ၏ ကိစ္စနှင့် ထိုကဗျာများ၏ အနာ သဘောတို့ကို စဉ်းစားကြည့်ချင်စိတ် ဖြစ်ပေါ်ရပါသည်။ ထိုသို့ စဉ်းစားသောအ ပါမောက္ခ နော့သရော့(ပ) ၏ ဒဿနအမြင်ကို အကျွန်ုပ်နှစ်သက်မိသဖြင့် ထို နှစ်သက်မိသော သူ့အမြင်ကို ဤတွင် ပြောပြရလျှင် သင့်မည်ဟုလည်း တွေးမိပါသည်

ပထမ နော့သရော့(ပ) က လူသားတို့ လောကကို ရှုမြင်သုံးသပ်တတ်ပုံသဘော ကို ဆိုပါသည်။ ထိုသဘောသည် နှစ်မျိုးရှိကြောင်းလည်း ပြောပါသည်။ နှစ်နည်းဆိုရာ သူက လူသားသည် ယထာဓမ္မ သဘာဝလောကကို ရှုမြင်သုံးသပ်ရာတွင် တစ်ကော ဉာဏ် (intuition)ကို သုံး၍ သိသောနည်းလည်းရှိသည်။ ထိုနည်းကို သူက ဉာ သိနည်း[၁]၊ ကဗျာသိနည်းဟု ဆိုပါသည်။ ထိုသဘောသည် ကဗျာဆရာက စမ်းချော ကလေးကို ရှုမြင်သောအခါ ဖြုတ်ဖြုက်သံချို၊ သီချင်းဆိုသည်၊ ချောင်းအိုငယ်လေ ဟု မြင်လိုက်ပုံဖြစ်ပါသည်။ ကဗျာဆရာသည် ကျောက်စရစ်များပေါ်တွင် တိုးခတ်သေ ရေစီးသံကို ဖြုတ်ဖြုတ်ဟု ကြားသော်လည်း သူ့နားဝယ် ထိုအသံကိုပင် ချိုသည် ခံစားရသည်။ ထိုအသံသည် သူ့နားဝယ် တေးသံ၊ ဂီတသံအဖြစ် ကြားသည်။ ဤချော ငယ်သည် ချောင်းသစ်မဟုတ်၊ ကာလကြာစွာ စီးဆင်းခဲ့ပြီးသော ချောင်းအို၊ သို့သေ ထိုချောင်းအို၏ ဝိညာဉ်က ငယ်မူငယ်သွေးရှိသည်ဟု သူခံစား၍ သိသမျှဉာဏ်သိအား ကို သူ့ကဗျာမှာ သီဖွဲ့ဖို့ သူကြိုးစားလေသည်။ ထိုအသိသည် မှန်သောအသိလာ ရူပဗေဒပညာရှင်အသိတွင် ထိုချောင်းအိုက ဘေးကိုသွယ်တန်း၍ အချင်းချင်းရိုက်ခ နေသော မော်လီကျူးများ၊ အက်တမ်များအဖြစ်သာမြင်သည်။ ဟိုက်ဒြိုဂျင်အက်တ များနှင့် အောက်စီဂျင်အက်တမ်များ၏ အစဉ်တစ်ခုအဖြစ်သာမြင်သည်။ စင်စစ် ထိုအ သည် ရူပဗေဒသဘောတရားတစ်ခုကို အခြေခံသောမြင်ဖြစ်သဖြင့် ရေစီးသံထွက်ပေါ ခြင်းကိုလည်း ထိုပညာရှင်သည် သူ့သဘောတရားဖြင့် ရှင်းပြနိုင်လေသည်။ လောက သူ့သဘောတရားဖြင့် ရှင်းပြနိုင်လေသည်။ လောကကို လူသားသည် ထိုနည်းဖြင့်လ သိနိုင်ပါသည်။ ထိုသိနည်းကို ပါမောက္ခနော့သရော့(ပ) က 'ပညာသိ'[၂] ဟု ဆိုပါသ

---

* Logic of the science and Humanities.

F. S. C. Northrop- P. 169- 180

၁၊ Intuition

၂၊ Postulation

ဉာဏ်သိ၊ (ကဗျာသိ) နှင့် ပညာသိ (သိပ္ပံသိ) သည် လူ့ဘဝတစ်ခုလုံးကို အချင်းချင်း ကျူးရှုံးပြုရင်းဖြင့်သာ လွှမ်းမိုးနေသည်ဟုလည်း သူကဆိုသည်။

သူဆိုလိုသောသဘောကို ရလွယ်အောင် အကျဉ်းဆိုပါဦးမည်။ ဆိုရလျှင် လူ့ဘဝတိုးတက်ရေး၊ သဘာဝလောကကို အမှန်တကယ် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သဘော ပေါက်ရေး၊ အကျုတ်တရားရရေးတွင် ပညာသိ (သိပ္ပံသိ) ရှိဖို့ လိုပါသည်။ သိပ္ပံနည်းကျ အသိအားလုံးသည်လည်းကောင်း၊ ဗုဒ္ဓနည်းကျ ဝိပဿနာအသိအားလုံးသည်လည်း ကောင်း ပညာသိဖြစ်ပါသည်။ ထိုအသိဖြင့် လောကကို ရှုကြည့်လျှင် လောကမှာ ရသ' ကို ရှာ၍ရမည်မဟုတ်ပါ။ ပညာအသိမှာ ရပ်အလှမရှိပါ။ ရသကင်းသွားတတ် ပါသည်။

ဉာဏ်သိ (ကဗျာသိ) သည် အီလက်ထရွန်းများ၏ အရောင်အဆင်း ဖွဲ့စည်းပုံ ကို မသိပါ။ ပြာသောအရောင်ကိုမြင်လျှင် ပြာသည်ဟု သိပါသည်။ နီသောအရောင်ကို ကြည့်လျှင် နီသည်ဟု သိပါသည်။ ထိုအပြာရောင်၊ အနီရောင်သည်သာ အမြင်အာရုံ တွင် နှစ်သက်ခြင်းကို ဖြစ်စေပါသည်။ တစ်နည်းဆိုတော့ ကဗျာအသိသည် နှစ်သက် ဖွယ် အာရုံကို သိသောအသိဟု ဆိုသင့်မည်ထင်ပါသည်။ သဘောပါအောင် အနည်းငယ် ဆိုပါဦးမည်။ လူမှုရေးသိပ္ပံပညာရှင်သည် လူ့ဘဝကို ပညာဖြင့်သိပါသည်၊ ထိုသို့ သိသောအခါ အာဏာနိုင်ငံရေးဥပဒေသများကို သိနားလည်ပါသည်။ တရားဓမ္မကို မြင်သောအမြင်သည် ပညာအမြင်၊ ပညာအသိဖြစ်ပါသည်။ ထိုအမြင်အရကြည့်လျှင် လောကတစ်ခုလုံးမှာ ဘယ်အရာမှ မမြဲသောသဘော၊ အနိစ္စကို မြင်သည်။ ဒုက္ခဆင်းရဲ ကို မြင်ပါသည်။

ကဗျာဆရာ၏ ပဋိဘာန်ဉာဏ်မှာမူ ထိုအရာအားလုံး၏ သဘောသည် 'သမုဒ္ဒရာ ရေမျက်နှာထက် ခဏတက်သည့် ရေပွက်ပမာ' ဟူ၍ တစ်ချက်တည်း သိမြင်ပါသည်။ ထိုအသိသည် ဉာဏ်သိဖြစ်ပါသည်။ ဉာဏ်သိကား ဆင်ခြင်စဉ်းစား၍ရအပ်သော အသိ မဟုတ်။ လောက၏ ယထာဓမ္မကို ဖျပ်ခနဲ တစ်ချက်တည်း ဘဝင်ကျစွာမြင်ရသော လင်းလက်သည့် အသိအမြင်မျိုးဖြစ်ပါသည်။ သဘောရှင်းအောင် ဆက်၍ အနည်းငယ် ဆိုပါဦးမည်။ တစ်နေ့ သိပ္ပံပညာရှင် နယူတန်သည် မြက်ခင်းပေါ်မှာ ပက်လက်လှန်၍ လှဲနေစဉ် သစ်တော်သီးတစ်လုံး ကြွေကျသွားသည်ကို မြင်လိုက်ပါသည်။ ထိုအမြင် ကြောင့် နယူတန်မှာ ဆင်ခြင်ဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်ပါသည်။ သူစဉ်းစားသည်။ ထိုအခါ ကျယ်သောအာကာသထဲသို့ သစ်သီးကြွေလွင့်မသွားဘဲ မြေပေါ်သို့ ဘာကြောင့်သက် ဆင်းလာရသနည်းဆိုသော လောကပုစ္ဆာအကြောင်း (ဟိတ်) ကို သိမြင်လာပါသည်။ ကမ္ဘာမြေကြီး၏ ဒြပ်ဆွဲနိုယာမကြောင့်ပေပဲဟု သူသိလေတော့သည်။ ထိုအသိသည် ပညာသိဖြစ်သည်ဟု သဘောကျသင့်ပါသည်။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ကဗျာဉာဏ်သိကား ထိုသို့မဟုတ်ပါ။ သစ်တော်သီးကြွေသည်ကို မြင်သော 'မခြွေစမ်းပါနှင့် ကြွေနွမ်းမည်ဖြစ်အင်' ဟု သနားစဖွယ် လောက၏အဖြစ်အပျက် မြင်လေသည်။ ထိုသဘောသည် ဆန်းကြယ်ပါသည်။ ပညာသိထက်လည်း ပုံရိပ် စိတ်ကူးသည် ပို၍ကျယ်ဝန်းပါသည်။ ဤလောကမှာ သူ့အချိန်ကျ သူဖြစ်ပြီး ပျက် မည့်အရေးအားလုံးကို မြင်ကာ ဘဝကျသည့်သဘောပါသည်။

(၃)

ဉာဏ်သိ (ကဗျာသိ) သည် လောကကို ရသစွက်ဖက်၍ နားလည်သောအသိမျိုး သည်ဟုလည်း ပါမောက္ခနော့သရော့(ပ)က ဆိုပါသည်။ ကဗျာသိဖြင့် အစစ်အ လောက၏ရသဘက် (Aesthetic Component of Rality in its Asthetic pect)ကို သိနိုင်ပါသည်။ ပညာသိ၊ သိပ္ပံသိမှုလောက၏ အစစ်အမှန် ယထာဓမ္မတ ကို ရုတ်ရက်ချက်ချင်း ဖျပ်ခနဲမသိပါ။ သဘောတရား သီဝရီထုတ်ယူဆင်ခြင် သိတတ်ပါသည်။

တစ်နည်းဆိုလျှင် လူသားသည် သဘာဝအစစ်အမှန်လောကို ထိုနည်းနှစ် ဖြင့် သိမြင်ကြသည်ကို ဆင်ခြင်ကြည့်သင့်ပါသည်။ ထိုသို့ နှစ်ဦးသိမြင်မှုကို နော့သ က သိမှုအညှမညှ (Epistic Corelation) ဟုလည်းခေါ်လေသည်။ ဤကဲ့သို့ နှစ်နည်းသိမှုသဘာဝကြောင့် အနုပညာမှာလည်း ဒွိတ္တသဘာဝ ဖြစ်လာရသည်ဟု ဆိုလိုပါသည်။

ဤတွင် ကဗျာဉာဏ် (ပဋိဘာန်ဉာဏ်) ဖြင့် သိသောရသ အခြင်းအရာ အတွေ့အကြုံမှာ တိုက်ရိုက်လာပါသည်။ ထိုရသသဘာဝသည် အစစ်အမှန်လော မှုချသဘာဝနှင့် ထပ်တူဖြစ်ချင်မှ ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့ ရသကိစ္စကို ဉာဏ်သိဖြင့် သည့် သဘောသည် အမှန်ပင်ရှိပါသည်။ ထိုသဘောကို အနုပညာနယ်ပယ်၌ အနု ပြောင်မြောက်မှုအလို့ငှာ လေ့လာလိုက်စားခြင်း (The Pursuit of Art in and itself)ဟု သိရပါမည်။

နော့သရော့(ပ) ကမူ အနုပညာ၏ ကိစ္စမှာ အနုပညာပြောင်မြောက်မှု ပီပြင်မှုအတွက် အနုပညာရှင်တို့က အားထုတ်မှုသဘောကို Art in and for i ဟု ဆိုပါသည်။

အနုပညာ၏ ဒုတိယကိစ္စသည် လက်ပါးစေ (hand maid) သို့မဟုတ် အ ဘေိဇ္ဇယာ (instrument) အဖြစ် အစေအပါးမှုကို ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ အနုပညာ၏ တန်ဖိုးကို အနုပညာထဲမှာ ရှာ၍မရပါ။ အသုံးချသူ၏ အကြိုက်

သို့မဟုတ် အခြားသော သီဝရီသဘောတရားများမပေါ်မှာ တည်ပြီး ဆုံးဖြတ်ရသာ ရနိုင်ပါသည်။

ထိုသဘောတရားကို မြန်မာကဗျာများတွင်လည်း များစွာတွေ့မြင်နိုင်ပါသည်။ သဘောကို မြင်လွယ်အောင်ဆိုရလျှင် ရှင်မဟာရဋ္ဌသာရ၏ ကဗျာနှစ်မျိုးကိုပင် ပြချင် ပါသည်။ သူ၏ရွှေစက်တော်သွားတောလားသည်လည်းကောင်း၊ ပုရေနိသင်ချိုကဗျာ သည်လည်းကောင်း၊ ရသကိုရှုမြင်၍ဖွဲ့သော Art in and for itself ကဗျာမျိုးဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် သူ၏သံဝရပျို့ကား ပြည်ဘုရင်ထွေးကို ကျေးဇူးဆပ်လိုသည့်သဘော၊ ဆုံးမလို သည့်သဘောဖြင့် စပ်သော အသုံးချသည့် ကဗျာမျိုးဖြစ်ပါသည်။ ပထမ ကဗျာမျိုးကား အကျိုးရှိမှု၊ အသုံးချမှုအတွက် ဖွဲ့သောကဗျာမျိုးမဟုတ်သဖြင့် အဖိုးမတန်ဟု မဆိုသင့်ပါ။ ထိုသို့ဆိုလျှင် ထိုသူသည် ကဗျာ၏ရသတန်ဖိုးကို မသိတတ်သေးသူသာ ဖြစ်ပေလိမ့် မည်။

နေ့စဉ်ဘဝ၏ အဖြစ်မှန်များကို သိနေခြင်းသည် လူသားအား မွန်းကျပ်စေလျက် နေ့၏အဆုံးဝယ် ခြေကုန်လက်ပန်းကျစေပါသည်။ ထိုဘဝကို ခေတ္တမျှမေ့သွားအောင် ရွှေစက်တော်ခရီးတစ်ခေါက်ဖြစ်ဖြစ်၊ ငပလီခရီးတစ်ခေါက်ဖြစ်ဖြစ် ထွက်ပစ်လိုက်လျှင် သက်သာရာများစွာရပြီး စိတ်ရွှင်လန်းဖွယ် ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ အကယ်၍သာ အနာဂတ် ဝယ် ကဗျာများသည် မျက်မှောက်လူသားအား ဘဝမွန်းကျပ်မှုမှ ရုန်းထွက်နိုင်အောင် ဆောင်ယူနိုင်မည်ဆိုလျှင် ထိုကဗျာသည် ဤခေတ်ဝယ် အဖိုးအတန်ဆုံးကဗျာဖြစ်လိမ့် မည်ဟု ထင်မိပါသည်။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ကဗျာ၏ ဒုတိယကိစ္စ

အနုပညာတို့မှာ မိမိကိစ္စကို အဆုံးထား၍ ဆောင်ရွက်သောနည်းလည်း မိမိကိုအသုံးခံ ကိရိယာအဖြစ် ထား၍ ဆောင်ရွက်သောနည်းလမ်းလည်းရှိကြောင်း ရှေးကရေးသော ဆောင်းပါးများတွင် အတော်အတန်ဖော်ပြခဲ့ပြီးပါပြီ။

လူသားသည် လောကသဘာဝအဖြစ်မှန်တရားများကို တိုက်ရိုက်ပဋိဘာန် ဉာဏ်ဖြင့်လည်း သိသောသဘောရှိ၍ တွေးဆ၍ ဆင်ခြင်ခြင်းဖြင့် ထောက်ရှုသိမြင်သော သဘောလည်း ရှိကြောင်းကိုပါ အတော်အတန် ဖော်ပြခဲ့ပြီးပါပြီ။

ဤတွင် သဘာဝအဖြစ်မှန်တရားများကို လူသားတို့ နေ့စဉ်ထိတွေ့သိမြင်နေကျ သာမန်အများစု ခံစားသိ (common-sense) သဘောသည် တိုက်ရိုက် သိသော ပဋိဘာန်ဉာဏ်သိမဟုတ်၊ ဆင်ခြင်သိသာဖြစ်သည်ဟု အနောက်တိုင်းဒဿနဆရာကြီးများ ဖြစ်ကြသော ဘာကလေ[၁] နှင့် ဟယွမ်း[၂] တို့၏ ဒဿနကျမ်းများမှာ ဆိုပါသည်။ ထိုသဘောသည် စားပွဲ၊ ကုလားထိုင်၊ ပန်းအိုး၊ မိန်းကလေးစသည့်ဝတ္ထုပစ္စည်းတို့ကို အာရုံနှင့်ထိတွေ့ပြီး ဆင်ခြင်သောအားဖြင့် သိခြင်းမျိုးဖြစ်ပါသည်။

ပဋိဘာန်ဉာဏ်သိကား ဖွင့်ဟမြွက်ဆို၍ မရသော လောက၏ ကြွယ်ဝလှသော အလှသဘော၊ ရသသဘောကို သိခြင်းမျိုးဖြစ်ပါသည်။ စားပွဲ ကုလားထိုင်ကို မြင်ခြင်းနှင့် ထိုစားပွဲ ကုလားထိုင်၏ နှစ်သက်ဖွယ်အလှကို မြင်ခြင်းမတူပါ။ မိန်းကလေးကို မြင်ခြင်းနှင့် ထိုမိန်းကလေး၏ နှစ်သက်ဖွယ်အလှကို မြင်ခြင်းမတူပါ။ ထို့အတူ ပန်းပွင့်ကိုမြင်ခြင်းနှင့် ထိုပန်းပွင့်၏ နှစ်သက်ဖွယ်အလှကို မြင်ခြင်းမတူပါ။ နှုတ်ကဖွင့်ဟရခက်သော်လည်း စိတ်နှလုံးသားက အလိုလိုသိလိုက်သော အလှသဘော၊ ရသသဘောတို့သည် လောကမှာ ပြည့်စုံကုံလုံလှပါသည်။

သို့ပါလျက်လည်း လူသားသည် ဘဝ၏ ထိုလှပသောတရားများကို ခံစားခွင့် [illegible] နေ့စဉ် ဘဝက သူ့ကိုတိုက်ရိုက်ပဋိဘာန်ဉာဏ်ဖြင့် ဝင်စား၍ ခံစားရသော ဘဝ၏ [illegible]မှ ကင်းကွာစေလျက် လက်တွေ့အသုံးကျမှုသဘောတို့၌သာ အာရုံစူးစိုက်၍ [illegible]အောင် ဖန်တီးလျက်ရှိပါသည်။ သမညအများစု အသိနယ်ထဲမှာတော့ လက်

၁။ Berkeley　　၂။ Hume

တွေ့အသုံးကျမှု အရာရောက်သည်။ ဥစ္စာအာဏာရှိမှု တင့်တယ်သည်ဆိုသော သဘော [illegible]တွေက ဖိစီးနေသည်။ နေ့စဉ်ဘဝထဲမှာ အကုသိုလ်အဆင်းလှနေပါသည်။

အကယ်၍ အနုပညာတစ်ရပ်သည် လူသားကို ထိုအကုသိုလ်အဆင်းလှနေသော ဆင်ခြင်သိဘဝဝန်းကျင်မှ ကင်းလွတ်စေ၍ သဘာဝ၏ ဖွင့်ဟပြောဆို၍ မရသော်လည်း ကြွယ်ဝလှသော ဘဝ၏ရသနယ်သို့ ပို့ဆောင်၍ ထိုဘဝ၏ သဘောမှန်အခြင်းအရာများ ကို တိုက်ရိုက်ပဋိဘာန်ဉာဏ်ဖြင့် သိမြင်ခံစားရအောင် ဖန်တီးလိုလျှင် ထိုအနုပညာသည် အများစုသိဖြင့် သိသောသဘောတို့နှင့် ဆက်ဖြတ်ရန် လိုပေလိမ့်မည်။

ထိုသဘောသည် ရှေးခေတ်များနှင့် နှိုင်းစာလျှင် ယခုမျက်မှောက်ကာလမှာ ပိုပြီးအရေးတကြီးလိုအပ်ပါသည်။ အဘယ့်ကြောင့်နည်းဆိုသော် အများစု အသိနယ်[၁] ဆိုသည်ကား ဝမ်းနည်းဖွယ်၊ ကြေကွဲဖွယ်၊ နာကျည်းဖွယ်အဖြစ်သနစ်များ ရောပြွမ်းနေသော ဝတ္ထုပစ္စည်းများ၊ လူများ၏အရပ်ဒေသဖြစ်သောကြောင့် ဖြစ်၏။

အကယ်၍ ကဗျာဆရာသည် ဤညှဉ်းဆဲနှိပ်စက်မှုများနှင့် လွမ်းဆွေးမှုများ ဖြစ်ထွန်းရာ ခေတ်ကာလဆိုးကြီးကို လူသားအား ကြံ့ခိုင်သောစိတ်ဖြင့် ကျော်ဖြတ်နိုင် စေအောင် လူသားအား စိတ်အစာ[၂] ဆီသို့ ကျွေး၍ အာဟာရဖြစ်စေမည့် တိုက်ရိုက်သိမြင် ရသော ရသလောကဆီသို့ ရှေ့ဆောင်ခေါ်ယူကာ လမ်းညွှန်သွားရပေလိမ့်မည်။

ယခုအခါ လက်တွေ့အသုံးချဖို့လောက်ကိုသာ တန်ဖိုးထားသော အများစုအသိ နယ်ထဲမှာ ငြိမ်းချမ်းခြင်းလည်းမရှိတော့ပါ။ သုခဘုံလည်း ပျောက်ဆုံးသွားပါပြီ။

သဘာဝလောကထဲမှာ မပြောသာအောင်ပင် အလှတရားများ ပေါကြွယ်ဝလျက် ရှိပါသေးသည်။ ဆင်ခြင်ခြင်းမပါ ပဋိဘာန်ဉာဏ်ဖြင့်သာ သိအပ်သော ထိုရသလောက၊ အလှလောကကို မြင်တတ်၊ ကြားတတ်၊ သိတတ်၊ ခံစားတတ်အောင် ကဗျာဆရာသည် သူ၏ကဗျာဖြင့် လမ်းညွှန်နိုင်ဖို့ လိုပါသည်။

အခြင်းအရာသည် အနုပညာရပ်တစ်ခုအဖြစ်ဖြင့် ကဗျာလက်ဆောင်ရွက်ရမည့် ဒုတိယကိစ္စဖြစ်သည်ဟု နားလည်သင့်ပါသည်။

ဤတွင် အများစုအသိမှုဖြစ်သော ဒဿနသည် ဆင်ခြင်သိဒဿနဖြစ်၍ ထို ဒဿနသည် သိပ္ပံဒဿနအဖြစ် တစ်ဆင့်ကူးပြောင်းလေ့ရှိပါသည်။

အလားတူစွာ လူ့ဘဝမှာလည်း ဘဝ၏အဓိပ္ပာယ် အယူအဆ သဘောတရား များသည် ပြောင်းလဲနေကြသည်သာဖြစ်ပါသည်။ ထိုပြောင်းလဲမှုကို ဆောင်ရွက်ခြင်းသည် ကဗျာ၏ ဒုတိယကိစ္စဖြစ်သည်ဟု သဘောကျသင့်ပါသည်။

၁။ the world of common sense thing
၂။ food for spirit

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

"ရွှေအိမ်နန်းနှင့်၊ ကြငှန်းလည်းခံ၊ မတ်ပေါင်းရံလျက်၊ ပျော်စံရိပ်ငြိမ်၊ စည်း... မကွာ၊ မင်းချမ်းသာကား၊ သမုဒ္ဒရာ၊ ရေမျက်နှာထက် ခဏတက်သည့်၊ ရေပွက်ပ... တစ်သက်လျာတည့်" ဆိုသော ကဗျာသည် ထာဝရကဗျာ၊ အမတကဗျာဟု ဆိုသင့်... သည်။ ထိုကဗျာသည် ထာ●ရမှန်သော သစ္စာတရားတစ်ခုကို မြွက်ဆိုပါသည်။ ခေ... တွေ ပြောင်းမည့်၊ သိပ္ပံပညာနှင့် ဒဿနပညာ၏ သဘောတရား (သီဝရီ) ... ပြောင်းမည်။ သို့သော် ဤကဗျာမှာ မြွက်ဆိုသော လောကသစ္စာ၏အလှနှင့် ရနံ့... ဘယ်ခေတ်ရောက်ရောက် မပျက်ပါ။ သင်းပျံ့ထုံမွှမ်းနေမည်သာဖြစ်ပါသည်။

"သည်ခေတ်တွင် သည်ကာလ၊ ငွေစတဲ့ရှေ့ဆောင်၊ မွဲလျှင်ဖြင့် လူ့ဘောင်မှာ... ခွေးတောင်မှမလေး" ဆိုသော အချုပ်တန်းဆရာဖေ၏ ကဗျာသည် ထာဝရကဗျာဖြ... ပါသည်။ ခေတ်တွေပြောင်းကုန်ကြမည်။ ဤလောက၌ ငွေကိုတန်ဖိုးထား၍ ဆက်... ကြသော လူမှုစီးပွားရေးစနစ် တည်ရှိနေသမျှကာလပတ်လုံး၊ ထိုကဗျာ၌ ပွင့်လန်းမွှေး... နေသော အမှန် (သစ္စာ) တရား၏ရနံ့က ဘယ်တော့မှ မပြယ်နိုင်၊ ထာဝရထုံမွှမ်း... သင်းနေမည်သာ ဖြစ်ပါသည်။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူသော အနိစ္စတရား၊ ဒုက္ခတရား၊ အနတ္တ... တရားသဘောကို ကဗျာက တစ်နည်းတစ်ဖုံ ဖော်ပြသည်မှာ ကဗျာဆရာ၏ ဒုတိယ... ကိစ္စ ဆောင်ရွက်ပုံသဘောပင် ဖြစ်ပါသည်။

ဆရာဖေ၏ အထက်ပါကဗျာသည် သူရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့နေရသော ကုန်းဘော... ခေတ် လူမှုဆက်ဆံရေးဘဝ အတွေးအမြင်ကို ဖော်ပြခြင်းဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် ထိုကဗျာ... သည် ကုန်းဘောင်ခေတ်နှင့် အတူ ပျက်စီးခြင်းသို့မရောက်ပါ။ ကဗျာမှာ ဖော်ပြထား... သော ဘဝသစ္စာစကားသည် ခေတ်အဆက်ဆက်တွင် အမှန်တရား၏ အလင်းရောင်... အဖြစ်ဖြင့် ထွန်းပနေဦးမည်သာဖြစ်ပေသည်။

ဆရာဖေ၏ ကဗျာစကားတွင် ခေတ်၏အကျင့်ပျက်သည့်သဘော၊ ဓာရိတ္တ... ချွတ်ယွင်းသည့် သဘောကို မြင်စေပါသည်။ မျက်မှောက်ကာလသို့တိုင်အောင် ခေတ်... အဆက်ဆက်မှာ ထိုအကျင့်ပျက်လူ့သဘောသည် တည်ရှိပါသည်။ ငွေကြေးဥစ္စာ... [illegible]သာမည်ဆိုလျှင် ဘယ်လိုအကုသိုလ်ကိုပဲလုပ်လုပ်၊ လက်မတွန့်သောသဘော တည်... [illegible]သည်။ အဘယ်ကြောင့် ထိုသဘောသည် ခေတ်အဆက်ဆက်မှာ သက်ဆိုးရှည်... [illegible]နေပါသနည်း။ အကြောင်းမှာ ထိုငွေကြေးပစ္စည်းဥစ္စာသည် အာဏာတန်ခိုး... [illegible]သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ငွေများလျှင် တရားလည်းနိုင်ပါသည်။ ငွေဖြင့်... [illegible]သောစနစ်ဆိုးကို လူတွေမလိုလားအပ်သော်လည်း ထိုစနစ်ဆိုးကြီးထွားနေသော... အခါ [illegible] လူတွေကြိုက်နေကြပါသည်။ မတရားမှုမှန်သမျှ ငွေက တရားသွား... [illegible] နေသမျှ ဆရာဖော်ပြောသလို ငွေစက ရှေ့ဆောင်နေဦးမည်။ မွဲသူ...

(ဆင်းရဲသူ) များကို ခွေးကပင် မလေးစား၊ တန်ဖိုးမထားကြကြောင်းမှာလည်း ထင်ရှား နေပါသည်။

ဘဝ၏တိုးတက်ကြီးပွားမှုကို အတတ်ပညာသိပ္ပံပညာများက စွမ်းဆောင်နိုင် သော်လည်း ဘဝ၏အကျင့်ပျက်သဘောကို တိုက်ဖျက်ရန်ကိုမူ သိပ္ပံပညာက မစွမ်းပါ။

ထိုကိစ္စသည် ဒဿနပညာ၏ ကိစ္စဖြစ်ပါသည်။ ထိုဒဿနသဘောကို လူတိုင်း တိုက်ရိုက်သိမြင်ခံစားရအောင် အစွမ်းဆောင်ဆုံး လုပ်နိုင်သည်မှာ အနုပညာဖြစ်ပါသည်။

ဤတွင် အနုပညာလုပ်ငန်းတစ်ရပ်ဖြစ်သော ကဗျာသည် လူ့ဘဝဝယ် သူတော် ကောင်းတရား ထွန်းကားရေး၊ အကျင့်ပျက် အတွေးအခေါ် အယူအဆများ ပပျောက် ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ရာတွင် အဓိကအခန်းက ပါဝင်သည်ဟု ပေါမောက္ခ ဆွေး သရော့(ပ) ဆိုပါသည်။ ထိုကိစ္စဆောင်ရွက်ခြင်းသည် ကဗျာ၏ ဒုတိယအမှုကိစ္စဖြစ်သည် ဟုလည်း သူက ဆိုပါသည်။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

အလွမ်းဒဿန

(၁)

ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ဒဿနိကဗေဒ ဌာနသို့ တစ်နေ့ရောက်သည်။ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များက မြဝင်း စာရေးနေပြီဟု ဆိုသည်။ သို့ဆိုလျှင် ဒဂုန်မဂ္ဂဇင်းအမှတ် (၁) မှ 'အလွမ်းရသ' ဆောင်းပါးသည် သူ့ဆောင်းပါးဖြစ်လိမ့်မည်။ သူ့ဆောင်းပါးဖြစ်လျှင် သူ့ကိုပြောစရာ အများရှိသည်။

မပြောမီ အနုဒဿနခေါ်အပ်သော ရသပညာနယ်ပယ်မှာ အရေးပါသော 'အလွမ်း' ၏သဘောကို ဆောင်းပါးရေးဖို့ စိတ်ကူးပေါက်သောသူ၏အတွေးဉာဏ်ကို ချီးကျူးရပေမည်။ သို့သော် ရင်းနှီးသောကြောင့် မြဝင်းကို ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ပြောမည်။ ဒဿနပညာရှင်ဟူသည် ခြေရာကောက်လိုက်သောနည်းကို သုံးလျှင်လည်း သားကောင်ကို တွေ့အောင်ရှာသော မုဆိုးမျိုးသာဖြစ်သင့်သည်။ ခြေရာတို့၏သဘောကို ဖော်ပြသော လက္ခဏာဖတ်ပုဏ္ဏား မဖြစ်သင့်။ ဆင်သွားလျှင် လမ်းဖြစ်သည်ဟူသော မြန်မာစကားလည်း ရှိသည်။ ဖြစ်နိုင်လျှင် ရှေးက ဒဿနပညာရှင်များစွာတို့သည် လမ်းဖြစ်အောင် ဆင်၏သွားခြင်းဖြင့် သွားခဲ့ကြသကဲ့သို့ သွားနိုင်အောင် အားထုတ်လျှင် ပိုကောင်းမည်။

ရင်းနှီးသူချင်းဖြစ်၍ ရင့်သီးစွာဆိုချင်သည်။ အပြစ်မယူနှင့် စေတနာမှုလအရင်းကို သတိနှင့်ဆင်ခြင်ကြည့်။ 'အလွမ်းရသ' ဟူသော မြဝင်း၏ ဆောင်းပါးတွင် အလွမ်းကို ရသဟု မြဝင်း ထင်ဟန်တူသည်။ အလွမ်းသည် 'ရသ'မဟုတ်။ အလွမ်းသည် 'ဒဿန' ဖြစ်ကြောင်း သတိမပေါ်၍ မြဝင်း အတွေးချော်ခဲ့လေသလား။

မြဝင်း၏ 'အလွမ်းရသ' ဆောင်းပါးအစ၌

(၁) အလွမ်းဟူသည် အဘယ်နည်းဟူ၍ မေးခွန်းပုစ္ဆာပါသည်။ အတွေးပုစ္ဆာမျိုးဖြင့်သည်၊ သို့သော် ထိုပုစ္ဆာအတွက် ပါသင့်သော သူ၏အတွေးအမြင်မပါ၊ အဖြေရှာမပေး

(၂) အလွမ်းရသသည် အဘယ်သို့သော ရသမျိုးနည်းဟူသော ဒုတိယမေးခွန်းပုစ္ဆာကိုလည်း ဆုတ်သည်။ သို့သော် ပုစ္ဆာအတွက် သူ၏အဖြေကိုကား မပေးမထား။

(၃) မြန်မာရသပညာရှင်တို့သည် အလွမ်းကို မည်သို့ဖွင့်ဆိုထားသနည်းဟူ၍ အကြောင်းအရာကို ဆုတ်ပြန်သည်။ ထိုပုစ္ဆာအတွက်မူ သူအဖြေရှာဖို့ ကြိုးစားသည်။

ရာဇော်ဂျီနှင့် ဆရာကြီးရွှေပြည်ဦးဘတင်တို့ (တခြားတစ်ပါးသောအကြောင်းအရာကို ဆိုရင်း) ခရီးသွားဟန်လွှဲ ပြောသွားသော အလွမ်းနှင့်ပတ်သက်သော စကားပါသည့် စာအချို့ကို တင်ပြပြီး သူ၏ထင်မြင်ချက် ကောက်ချက်ကိုထုတ်ပြသည်။

ဦးစွာ ဆရာဇော်ဂျီ၏ 'အလွမ်း'နှင့်စပ်သော အတွေးအမြင်ကို မြဝင် ကောက်တင်ပြရာတွင် အောက်ပါအချက် (၅) ချက်သည် ထင်ရှားစွာပေါ်သည်။ ဆရာက

(က) အလွမ်းဟူရာ၌ သတိရခြင်း၊ တောင့်တခြင်း၊ တစ်ဖန် ထိုနှင့်အတူ ကြည်နူးခြင်း၊ ကြေကွဲခြင်းတို့ ယှက်ကာစပ်လာသော သဘောဟု ယူသော် ရသင့်လေသည်ဟူ၍လည်းကောင်း၊

(ခ) မယ်ဘွဲ့၊ မောင်ဘွဲ့အလွမ်းမျိုးတွင် တစ်စုံတစ်ရာကို မြင်၍သော်လည်းကောင်း၊ ကြား၍သော်လည်းကောင်း မယ်သည် မောင့်ကို မောင်သည် မယ့်ကို သတိရ၏။ တောင့်တ၏။ ထိုသို့စိတ်တွင် ကြည်နူးခြင်းလည်းရှိ၏။ ကြေကွဲခြင်းလည်းရှိ၏။ တစ်ဖန် ကြည်နူးရင်းလည်း ကြေကွဲ၏၊ ကြေကွဲရင်းလည်း ကြည်နူးခြင်းရှိလေသည်။ ဤကား အလွမ်းဟူသော စကားခွန်းအနက်ကို ပေါ်စေရန် အားထုတ်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်ဟူ၍လည်းကောင်း

တစ်ဖန် 'ရသနှင့်အလွမ်း၊ အဆွေးအသော' ဆောင်းပါးတွင် ဆရာက

(ဂ) အလွမ်း၊ အဆွေး၊ အသောဟူသော စကားသုံးခွန်းသည် မြန်မာဇာတ်သဘင်ထွက်စကားတို့ပင်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုစကားသုံးခွန်းသည် မြန်မာဇာတိစစ်စစ် ရသူတို့ကို ဖော်ညွှန်းနေပါသည်ဟူ၍လည်းကောင်း

တစ်ဖန် အလင်္ကာကျမ်းထွက်ရသများနှင့် ညှိ၍ ဆရာက

(ဃ) ရွှေပွဲလာတို့သည် မပဌာ၊ ကိုဒါသဇာတ်တွင် လူပျိုလှည့်ခန်း၌ မပဌာကိုဒါသတို့ ချစ်ခင်ကြင်နာသော အမူအရာတို့ကို မြင်ခဲ့ကြရသည်။ တောဘွဲ့တောင်ဘွဲ့သီချင်းတို့ကို ကြားခဲ့ရသည်။ ထိုသို့ မြင်ရ ကြားရသည်မှာ 'လွမ်းစရာမဟုတ်ပါလော။ ထိုသို့မြင်ရ ကြားရသဖြင့် ရွှေပွဲလာတို့၌ ချစ်ခင်ကြင်နာသော စိတ်ဖြစ်၍ နှစ်သက်သာယာလိုက်ကြခြင်းသည် အလင်္ကာကျမ်းထွက် ရသကိုးပါးတွင် သိင်္ဂါရရသမဟုတ်လောဟူ၍လည်းကောင်း

တစ်ဖန် ဆရာက

(င) မပဌာ ကျောင်းတော်ဝင်ခန်း၌ ရောင်ခြည်တော်ခြောက်သွယ်ဖြင့် ထိန်ထိန်ထွန်းနေသော ဘုရားပုံတော်ကို မြင်ကြရသည်။ ထူးမခြားနား ရောင်ခြည်တော်သီချင်းကို ကြားကြရသည်။ ထိုသို့ မြင်ကြရ၊ ကြားကြရသည်မှာလည်း 'လွမ်းစရာ မဟုတ်ပါသလော။ ထိုသို့ မြင်ကြရ၊ ကြားကြရသဖြင့် ရွှေပွဲလာတို့၌ အေးငြိမ်းသောစိတ်ဖြစ်၍ အားတက်သောစိတ်ဖြစ်၍ ငြိမ်သက်သောစိတ်ဖြစ်၍ နှစ်သက်သာယာ

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

လိုက်ခြင်းသည် အမ္ဗုတရသ၊ ဝီရ ရသ၊ သန္တရသတို့ မပာှတ်ပါလော လည်းကောင်း ဆိုခဲ့သော ကိုမြဝင်းက 'ဆရာဇော်ဂျီ၏ အသက်ပါ ဖွင့်ဆို ကို ကောက်ချက်ဆွဲကြည့်သောအခါ 'အလွမ်းသဘော'တွင် ချစ်ခင်နှစ်သ ခြင်း သိင်္ဂါရရသ၊ စိတ်ငြိမ်သက်အေးချမ်းခြင်း သန္တရသ၊ အံ့သြခြင်း အမ္ဗုတ ရဲရင့်အားတက်ခြင်း ဝီရရသတို့ အကျုံးဝင်နေသည်ဟူသော အချက်ကို အ အရှား တွေ့ရပါသည်'' ဟု ဆိုလေသည်။

အလွမ်းသဘောကို တွေးယူဖို့ အားထုတ်သော ဆရာဇော်ဂျီ၏ ပထမအ သည် 'အလွမ်း' ကို ဇာတ်သဘင်ထွက်စကားဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြသော ဒုတိယအ နှင့် အတန်ငယ်ကွာခြားသည်ကို သတိထားကြည့်လျှင် ဆင်ခြင်မိနိုင်ပါသည်။

သတိရခြင်း၊ အောက်မေ့ခြင်း၊ တောင့်တခြင်းဟူသော ရာဂစိတ်သည် မယ် မောင်တွင် ဖြစ်ပေါ်သော်လည်း ထိုတောင့်တခြင်း (ရာဂ) ဆန္ဒမပြည့်သောအခါ ဝ နည်းခြင်း၊ ကြေကွဲခြင်းစိတ်သည် ဖြစ်ပေါ်တတ်ပါသည်။ ကွေကွင်းသောဘဝ၌ မယ်သ လည်းကောင်း၊ မောင်သည်လည်းကောင်း ထိုသို့နာကျင်သောအတွေးဖြင့် ငေးမေ ဆွတ်ပျံ့နေသည်ကိုပင် သာယာကြည်နူးလျက် မွေ့လျော်နေတတ်ပါသည်။ ထိုသို့သော စိတ်လှုပ်ရှားမှုမျိုးကို 'ရတိဋ္ဌာယီဘာဝ' ဟူ၍ အလင်္ကာကျမ်း၌ အဆိုရှိပါသည် ထိုရတိဋ္ဌာယီဘာဝသည်ပင် ရသကိုးပါးတွင် သိင်္ဂါရသဖြစ်၍ 'ကြေကွဲရင်းလည်းကြည် ကြည်နူးရင်းလည်း ကြေကွဲ' သည်ကို 'လွမ်းသည်' ဟု ဆရာက အနက်ပေးဖို့ ကြ စားဟန်တူပါသည်။ သို့သော် ထိုနက်ပါသော 'အလွမ်း' သည် ဇာတ်သဘင်ထွက် စကား၊ 'အလွမ်း'နှင့်ကား အနက်အားဖြင့် အတန်ပင်ကွာခြားသည်ဟု ထင်ပါသည်

ဆရာပြောသော သတိရခြင်း၊ အောက်မေ့ခြင်း၊ တောင့်တခြင်း၊ (ရာဂ) ပါသော အလွမ်းသည် ဆွတ်ပျံ့ခြင်း၊ ကြည်နူးခြင်းသာဖြစ်၍ အင်္ဂလိပ်စကားတစ်ခွန်း 'ရိုမင်းတစ် ၏ နက်နယ်မှာသာ အကျုံးဝင်ပေလိမ့်မည်။ ဆရာ၏ စကားရိပ်ကိုသုံး၍ 'ရိုမင်းတစ်ဇင်' (Romantism) ဟူသော ဒဿနဝေါဟာရကို မြန်မာဘာသာသို့ ကူးပြောင်းပြန်ဆိုသူက 'အလွမ်းဝါဒ' ဟူ၍ ပြန်ခဲ့ကြလေသည်။

သို့သော် ဆရာက 'အလွမ်းအဆွေး' ဟူသော စကားခွန်းကိုသည် ဇာတ်သဘင် ထွက်စကားဖြစ်ကြောင်းလည်း ဝန်ခံထားသည်။ ဇာတ်သဘင်ထွက် 'အလွမ်းအဆွေး' ဟူသော စကားနှင့် အနက်ဟူသော ခေါ်မတိုင်းသားတို့ ဇာတ်သဘင်ထွက်စကား ခွန်း ရှိပါသည်။ ထိုစကားသည် 'ထရာဂျယ်ဒီ' (Tragedy) ဟူသော စကားဖြစ် ပါသည်. အကယ်၍ ဆရာ၏စိတ်ထဲတွင် ဇာတ်သဘင်ထွက်စကား 'အလွမ်း၊ အဆွေး' ကို 'ထရာဂျယ်ဒီ' ဟူသောသဘောအတိုင်း ယူမည်ဆိုလျှင် မူလ 'ရိုမင်းတစ်'သဘော

ယ်သော 'အလွမ်း'၏အနက်နှင့် အတန်ပင် ကွာလှမ်းသွားမည်ဖြစ်ပါသည်ဟု ဆိုချင် ပါသည်။

အနက်ကွာလှမ်းသွားသည်ဆိုခြင်းမှာ 'ထရာဂျယ်ဒီ' ဆိုသော စကားနက်သည် သတိရခြင်း၊ အောက်မေ့ခြင်း၊ တောင့်တခြင်း (ရာဂ) သဘော၊ နှစ်သက်ခြင်း (ပီတိ) သဘော၊ စိတ်၏သိမ်မွေ့လျော့ခြင်း (ရတိ) သဘောပါသော သိင်္ဂါရ ရသမျှမကတော့ပါ။ 'ထရာဂျယ်ဒီ' ဆိုသောအလွမ်း၏သဘောသည် ချစ်ခြင်း၊ မုန်းခြင်း၊ ကြောင့်ကြခြင်း ကြောင့်ဖြစ်သော ကိုယ်ရောစိတ်ပါ တုန်လှုပ်ခြင်း၊ (ဝေပထု) လည်းဖြစ်၍ အမြတ်ထွက် ခြင်း၊ ဆုံးရှုံးခြင်း၊ ကွေကွင်းခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော ယူကျုံးမရခြင်း၊ ပူဆွေးသောက ရောက်ခြင်း၊ ဝမ်းနည်းခြင်း၊ မျက်ရည်ယိုခြင်းစသော ကိုယ်ရောစိတ်ပါ တုန်လှုပ်ခြင်း (အဿု) လည်းဖြစ်ပါသည်။ ဇာတ်ထဲက အလွမ်း၊ ရုပ်ရှင်ထဲကအလွမ်းသည် ကိုယ် စိတ်နှစ်ပါးစလုံး တုန်လှုပ်ခြင်း (ဝေပထု) ကို အကြောင်းပြု၍ဖြစ်သော မျက်ရည်တို့ ဖွဲ့သော အလွမ်းဖြစ်သည်ကို သတိပြုကြည့်လျှင် အလွယ်သိနိုင်ပါသည်။

မပဉ္စာ၊ ကိုဒါသဇာတ်တွင်လည်း ဆရာထောက်ပြသော မပဉ္စာ၊ ကိုဒါသတို့၏ ချစ်ခင်း ကြိုက်ခန်းကို မြင်ခဲ့ရ၍ တောဘွဲ့ တောင်ဘွဲ့သီချင်းသံကို ကြားခဲ့ရ၍ ပရိသတ် ၏စိတ်တွင် အလွမ်းဓာတ်ဖြစ်ပေါ်သည်ဟုယူလျှင် သင့်ပါမည်လားဟု စဉ်းစားကြည့် ပါသည်။ ပရိသတ်သည် မပဉ္စာ၊ ကိုဒါသတို့၏ ချစ်ခန်းကြိုက်ခန်းတွင် ပြင်းပြသော စိတ် လှုပ်ရှားမှုများ မဖြစ်ပါ။ မျက်ရည်ကျလောက်အောင်လည်း စိတ်နှလုံး တုန်လှု တုန်လှုပ်စရာအကြောင်းမရှိပါ။ သို့သော် မပဉ္စာဆိုသော ချမ်းချင်းမေတ္တာအတွက် စည်းစိမ် ဥစ္စာကိုလည်းကောင်း၊ အသိုက်အဝန်းကိုလည်းကောင်း စွန့်လွှတ်၍ စွန်စားလာ အမျိုးကောင်းသမီးတစ်ဦးကိုမှ လောကဒဏ်မုန်တိုင်းက ပုတ်ခတ်၍ လင်တကွဲ၊ သား တကွဲဖြစ်အောင် ဖန်တီးပေးလိုက်သော လောက၏ မုန်းတီးသဖွယ် အမူအရာဆိုး မြင်ရသောအခါမှာသာ ပရိသတ်၏စိတ်မှာ မုန်းတီးသဖွယ် အမူအရာဆိုးကို မြင်ရသေ အခါမှာသာ ပရိသတ်၏ စိတ်မှာ မုန်းတီးနာကျည်းခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ မပဉ္စာ သနားသောစိတ် ယိုဖိတ်ပါသည်။ လောက၏ မတရားသောသဘောကိုလည်းကော မပဉ္စာ၏ ဆုံးရှုံးခြင်းများအတွက်လည်းကောင်း ပရိသတ်သည် ကိုယ်ချင်းစာ၍ ဝမ်းနည ပါသည်။ ယူကျုံးမရဖြစ်ပါသည်။ ပရိသတ်ရင်ထဲတွင် လောက၏ဆင်းရဲခြင်း (ဒုဇ ကိုလည်းကောင်း၊ နှစ်သက်ဖွယ်မရှိခြင်းကိုလည်းကောင်း ခံစားမိသောအခါ တုန်ရ ခြင်း (သံဝေဂ) လည်းဖြစ်ပါသည်။ ပြင်းပြစွာခံစားရသော စိတ်လှုပ်ရှားမှုကြေ သတ်သည် ဘဝင်ဆူ၍ ဆိုနိုင်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ထိုဆို့နစ်ခြင်းကို ရင်ထဲတွင် ကြာ သိမ်းဆည်းထားခြင်းငှာ မတတ်သာပါ။ ထို့ကြောင့် အတွင်းရုပ်ပိုင်း တုံ့ပြန်မှုမှာ အပြင်ရုပ်ပိုင်း တုံ့ပြန်မှုအဖြစ် ဖန်တီးကာ မျက်ရည်အဖြစ် သွန်ထုတ်ရပါသည်။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

မျက်ရည် (အသု) သည် လွမ်းမျက်ရည်ပင်ဖြစ်ပါသည်။ ဇာတ်သဘင်ထွက် အ… သည် ထိုမျက်ရည်ကို ကိုယ်စားပြုသည်ဟု ဆိုသော်လည်း ရကောင်းပါသည်။ အ… ကြောင့်ဖြစ်သော နှစ်သက်ခြင်း၊ ကြည်နူးခြင်းဟူသည် မရှိသလော။ ထိုနှစ်သက်… ကြည်နူးခြင်းစိတ်၏ တည်ငြိမ်ခြင်းစသည်တို့သည် ရသသဘောပင်မဟုတ်သေ… မေးဖွယ် ရှိသည်။

ဤတွင် ဆရာဇော်ဂျီ၏ အတွေးအမြင်နှင့် မြင့်ဝင်း၏ ကောက်ချက်ကိုသော… ဖြေလျှင် ပို၍သင့်မည်ထင်၏။ 'အလွမ်းသဘောတွင် ချစ်ခင်နှစ်သက်ခြင်း သိင်္ဂါ… စိတ်ငြိမ်သက်အေးချမ်းခြင်း သန္တရသ၊ အံ့သြခြင်း သမ္ဘုတရသ၊ ရဲရင့်အားတက်… ဝီရရသတို့ အကျုံးဝင်နေသည်ဟူသောအချက်ကို ထင်ရှားစွာ တွေ့ရသည်' ဟူ… မြင့်ဝင်း၏ စကားကပင် 'အလွမ်း' ၏ အနက်နယ်သည် 'ရသ' ၏ အနက်နယ်… များစွာကျယ်ကြောင်း အလွမ်းဟူသော သဘောတစ်ခုတွင် ရသအမျိုးမျိုးပါဝင်… ကြောင်း ဖော်ပြသလို၏။ ရသ (၉)ပါးဟု အလင်္ကာကျမ်းများ၌ ဖော်ပြရာတွင်… 'အလွမ်းရသ' ဟူ၍ သီးခြားဖော်ပြခြင်းမရှိသည်ကို သတိမူသင့်၏။ အမှန်တ… အလင်္ကာကျမ်းထွက်စကားဖြင့်ဆိုလျှင် ဇာတ်သဘင်ထွက်အလွမ်း၊ အဆွေးသ… သည် ဠာယိဘာဝအောက်ပ မလာပါ။ သာတ္တိကာဘာဝအောက်မှာသာ လာပါသ… သာတ္တိကာဘာဝဟူသည် တစ်ခုတည်းသောအာရုံမှာ တည်သောစိတ်ကြောင့်ဖြစ်… ပြင်းပြသောစိတ်လှုပ်ရှားမှုကို ဆိုလိုခြင်းဖြစ်ပါသည်။ 'ဂရိ(က)တရာဂျယ်ဒီခေါ… ခေါ်တိုင်း အလွမ်းဇာတ်သဘင်များတွင်လည်း၊ ထိုသဘောရှိကြောင်းကို ဘာ… ရင်ဆယ်လ်၏ အနောက်တိုင်းအတွေးအခေါ် သမိုင်းတွင် အောက်ပါအတိုင်း ဆိုပါသ…

'ဒိုင်အိုးနီးယပ်စ် နတ်ဘုရားပူဇော်ပသပွဲများမှ စတင်၍ ပေါ်ပေါက်လာခဲ့… ဂရိ(က) အလွမ်းပြဇာတ်များတွင် ပြင်းပြသောစိတ်လှုပ်ရှားမှုများကို အလွန်ပင် အ… ဂရုပြုဖော်ပြကြပါသည်'[၁] ဤတွင် ဘာထရန်ရပ်ဆယ်လ်သည် ပြင်းပြသော စိတ်လှုပ်… မှုဆိုသော စကားရပ်အတွက် အင်္ဂလိပ်စကားအတွက် (Violent Emotion) ဆိုသ… စကားလုံးကို အသုံးပြုပါသည်။

ဇာတ်သဘင်ထွက် 'အလွမ်း' ၏သဘောမှာ ရှုသူ၊ နာသူပရိသတ်၏ စိ… သန္တာန်၌ ပြင်းပြသောစိတ်လှုပ်ရှားမှု ဆဒနာမျိုးကို ဖြစ်ပေါ်အောင် ဖန်တီး၍ သတိသံ… ကိုဖြစ်စေသည့် အတတ်ပညာသဘောပင်ဖြစ်ပါသည်။

တစ်နည်းဆိုလျှင် အလွမ်းဒဿနသာဖြစ်သင့်သည်။

မြင့်ဝင်း၏ဆောင်းပါး၌ ကင်ပြထားသော ဆရာကြီးရွှေပြည်ဦးတင် ရေးသ…

၁။ History of Western Philosophy- B. Russell. P 19

မှာသည် အလွမ်းဒဿနကို သဘောမြင်အောင် ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာ၍ လေ့လာရန် အားထုတ် လိုဟန်ရှိကြောင်း တွေ့ရသည်။

ဆရာကြီးသည် ဆရာဇော်ဂျီကဲ့သို့ပင် သတိရခြင်း၊ အောက်မေ့ခြင်း၊ တောင်တ ခြင်းသဘောတို့ကို 'အလွမ်း' ဟု ယူကာ အတူတကွ မနေရသော လူအချင်းချင်း၏ တမ်းတခြင်း (အလွမ်း) နှင့် ကွဲကွာနေသော ရပ်ရွာ၊ ကျောင်း၊ အိုးအိမ်စသည်တို့ကို သတိရတမ်းတမြင်း (အလွမ်း) ဟုခွဲလျက် သက်ရှိအလွမ်း၊ သက်မဲ့အလွမ်းဟု ဆိုပါ သည်။ သို့သော် တရားကိုယ်မှာ တစ်သဘောတည်း ဖြစ်ကြောင်းလည်း ဝန်ခံသည်။ အလွမ်း၏ တရားကိုယ်မှာ လောဘ (တဏှာ) ပင်ဖြစ်ကြောင်း၊ အလွမ်းသည် နှစ် သက်ခဲ့ဖူးသည်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သည်။ နှစ်သက်ခဲ့ဖူးသောအရာတို့နှင့်တွဲလျက် အလွမ်းဖြစ်ပေါ် ၍ ထိုအရာနှင့် ပြန်လည်ဆုံတွေ့လျှင် အလွမ်းပျောက်သည်ဟူသောသဘောကို ဆိုခဲ့ လေသည်။

အလွမ်း သတိရခြင်း၊ အောက်မေ့ခြင်း၊ တမ်းတခြင်းမျှမက ထို့ထက်ပို၍ အနက်ကျယ်ဝန်းခြင်းသဘောရှိကြောင်းတို့ကို အထက်တွင် ဆိုခဲ့ပြီးဖြစ်၍ ဆရာကြီး ရွှေပြည်ဦးဘတင်၏ အတွေးအမြင်ကို အထူးဆင်ခြင်… မရှိပြီ။

သို့ဆိုလျှင် အလွမ်းဒဿနဟူသည် အဘယ်နည်းဟူသော ပုစ္ဆာ၏အဖြေကို သာ ဤတွင် ရှာသင့်ပြီထင်သည်။

(၂)

အကျဉ်းအားဖြင့်

အလွမ်း၏သရုပ်

အလွမ်း၏လက္ခဏာ

အလွမ်း၏ကိစ္စ

အလွမ်း၏ အခြင်းအရာ

အလွမ်း၏နီးစပ်သော အကြောင်းတို့ကို ခွဲခြားပြသော

အတွေးအမြင်သည် 'အလွမ်းဒဿန' ဖြစ်သည်ဟု ဆိုအပ်ပါသည်။

အလွမ်းကို သရုပ်အားဖြင့် နှစ်မျိုးနှစ်စား ခွဲနိုင်သည်။

တဏှာအလွမ်းလည်း တစ်ပါးဖြစ်၏။

သဒ္ဓါအလွမ်းလည်း တစ်ပါးဖြစ်၏။

တဏှာအလွမ်းသည် လောကီအလွမ်းမျိုးဖြစ်၏။

သဒ္ဓါအလွမ်းသည် လောကုတ္တရာအလွမ်းမျိုးဖြစ်၏။

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

လောကီအလွမ်း၏ လက္ခဏာကား ဝမ်းနည်းပူဆွေးခြင်း၊ ကြေကွဲခြင်းဖြစ်၏။

လောကီအလွမ်းကိစ္စက ရင်တွင်း၌ တင်းကျပ်စွာဖြစ်ပေါ်လာသော ဖိစီးမှုများကို ဖြေဖျောက်ခြင်းဖြစ်၏။

လောကီအလွမ်း၏ဉာဏ်၌ ထင်သောအခြင်းအရာကား ဆွတ်ပျံ့ကြည်နူးခြင်း စိတ်၏မွေ့လျော်ခြင်း၊ နှစ်သက်ခြင်းဖြစ်၏။

လောကီအလွမ်း၏ နီးစပ်သောအကြောင်းကား ဆုံးရှုံးခြင်း၊ ကွေကွင်းခြင်း၊ နိုင်ထက်စီးနင်းပြုခြင်းတို့သာ ဖြစ်ကြကုန်သည်။

လောကုတ္တရာအလွမ်း၏ လက္ခဏာကား ထိတ်လန့်ခြင်းသံဝေဂဖြစ်၏။ လောကုတ္တရာအလွမ်း၏ ကိစ္စကား ကုသိုလ်စိတ္တုပ္ပတ်စုပွားများရေးဖြစ်၏။

လောကုတ္တရာအလွမ်း၏ ဉာဏ်၌ ထင်သောအခြင်းအရာကား ကြည်လင်ကြံ့ခိုင်ခြင်း သမာဓိဖြစ်၏။

လောကုတ္တရာအလွမ်း၏ နီးစပ်သောအကြောင်းအရာကား အဓမ္မပြုခြင်း၊ ကလဲ့စားချေခြင်း၊ ဆုံးရှုံးပျက်စီးခြင်း၊ နှိပ်စက်သတ်ဖြတ်ခြင်း စသည်တို့ပင်တည်း။

လောကုတ္တရာအလွမ်းကို ဘုရားဟော ဇာတ်နိပါတ်တော်များ၊ ရှေးကျသော လူမျိုးများကို ကိုးကွယ်ခဲ့ကြသော နတ်ဘုရားပုံဝတ္ထုဒဏ္ဍာရီများ၌ အများအားဖြင့် တွေ့ရတတ်ကြလေသည်၊ ဦးပုည၏ ဆဒ္ဒန်ဆင်မင်းဝတ္ထုသည် လောကုတ္တရာအလွမ်းကို ဖွဲ့သော ဝတ္ထုဖြစ်၏၊ ထိုဝတ္ထု၏ 'မုန်းပင်စိုက်ပျိုးပြေချိန်တန်လို့မှ မပြေနိုင်၊ အငြိုးကြီးလေသည့် မဆိုးတစ်ပိုင်း မိန်းမရိုင်း၊ စူဠသုဘဒ္ဒါ၏ အားကြီးသောအမုန်းဖြင့် ကလဲ့စားချေခြင်း၊ နှိပ်စက်သတ်ဖြတ်ခြင်း အမှုအရာကို ပြ၏။ ထိုဇာတ်တွင် အမုန်းကို ကိုယ်စားပြုသော စူဠသုဘဒ္ဒါ မိန်းမရိုင်းကြီးကို ပရိသတ်လည်း မုန်းလေသည်။ ဘုရားအလောင်းဆင်မင်းက ရက်စက်သော အမုန်းသခင်မ စူဠသုဘဒ္ဒါမိန်းမရိုင်းကြီးကို ပရိသတ်လည်း မုန်းလေသည်။ ဘုရားအလောင်းဆင်မင်းက ရက်စက်သော အမုန်းသခင်မ စူဠသုဘဒ္ဒါကို မမုန်း ခွင့်လွှတ်ပြီးသောနှလုံး ရှိ၏။

'သုံးရက်တော်မှုသေးလျှင် ရန်သူကြီးအစွယ်ကို ရွှေလက်ဝယ်သပါမည်။ အားရရှင်ကျေနပ်အောင် စီရင်၍ ပြုချင်တိုင်းပြုပါတော့ဘုရား' ဟူ၍လည်းကောင်း၊

'စွယ်တော်ကြီးနှစ်ချောင်း ခြောက်ရောင်မောင်းကို ၎င်းဆင်ကြီးမသေခင် ဖြတ်လှီး၍ သွေးစီးသံထွက် နာကျင်စွာ နှိပ်စက်သဖြင့် အသက်လည်း ဆုံးစေခဲ့ပါပြီ၊----- ရွှေသုံးယံချယ် ကြာရိပ်လယ်မှာ မျက်နှာငွေလ ရွှင်ပျပျနှင့် ခင်မဝမ်းမြောက်ပါလေလော့' ဟူ၍လည်းကောင်း ဆိုလေသည်။ ထိုအခါ ပရိသတ်သည် ဘုရားလောင်း ဆင်ကြီးကို ကြည့်ပြီး ယူကျုံးမရ မျက်ရည်ကျရလေသည်။ ရက်စက်ခြင်းအား သည်းခံခြင်း ခွင့်လွှတ်ခြင်းဖြင့် တုံ့ပြန်ခြင်းကို မြင်ရသောအခါ ပရိသတ်ရင်ထဲတွင် ကြည်ညိုခြင်း သဒ္ဓါ ဖြစ်ရလေသည်။

ဘုရားလောင်း မျောက်မင်းဝတ္ထုတွင်လည်း ထိုသဘောကို တွေ့ရလေသည်။ ဘုရားလောင်းမျောက်မင်းဝတ္ထုမှာ ဤသို့ဖြစ်သည်။ (ဥတ္တမ ပုရိသဒီပနီ၌ လယ်တီဆရာတော် ရေးသားသည့်အတိုင်း တင်ပြပါသည်။)

'အလောင်းတော်မျောက်မင်းသည် အသူတစ်ရာနက်သော ချောက်၌ ကျသော ပုဏ္ဏားကို ကျောက်ကုန်း၌ထား၍ ကုန်းပေါ်သို့ တင်ပြီးနောက် မောပန်းလှ၍ ပုဏ္ဏား၏ ပေါင်ပေါ်၌ ခေါင်းထား၍ တစ်ခဏအိပ်ပျော်လေသည်။ ပုဏ္ဏားသည် တောမျောက်သားဖြင့် သားမယားကို မျက်နှာပြရန် ကြီးစွာသော ကျောက်ဖြင့် တစ်ချက်တည်းပြီးထုလေ၏။ ဦးခေါင်းမှသွေးအယဉ်တို့သည် လေးမျက်နှာတို့၌ ဖြာဖြာပန်း၍ ထွက်ကုန်၏။ မျောက်မင်း၏ ကိုယ်အလုံးသည် သွေးအတိလိမ်းကျံ၏။ ထိုအခါ မျောက်မင်းမှ အတန်ငယ်ခွာ၍ ပုဏ္ဏားကိုကြည့်ပြီးလျှင် ဤလောကမှာ ဤကဲ့သို့သောလူများ ရှိသေးသည်တကားဟု အံ့ဩသောစကားကို ဆိုတော်မူ၍ ထိုပုဏ္ဏားကို ရပ်ရွာသို့ ချမ်းသာစွာ ရောက်အောင် ပို့ဆောင်ရန် အခွင့်ကိုသာ အားထုတ်တော်မူ၏။ ထိုအခါ ဤတောအရပ်သည် ခြသေ့်၊ သစ်ကျား၊ သားရဲ အလွန်ထူထပ်သည်။ ကြာမြင့်၍မလျော်၊ သင့်ရပ်ရွာသို့ ရောက်အောင် ကူး၍သွားမည်။ ငါ့ဦးခေါင်းမှကျသော သွေးကြောင်းသွေးစက်တို့ လမ်းပြ၍ လိုက်ခဲ့လော့ဟု ဆိုပြီး ပို့ဆောင်လေ၏။'

သဒ္ဓါအလွမ်းကား တဏှာအလွမ်းထက် ပို၍လေးနက်သော ဒဿနပါသည် လောက၏ မကောင်းမှု ဒုစရိုက်ကိုပြလို၍ မတရားမှုအဆုံး နိဂုံးချုပ်မလှပုံကို ပြလို၍ ကောင်းမှုကုသိုလ်စိတ် ပွားများစေလို၍ နတ်ဘုရားစသည်တို့ကို ကြောက်ရွံ့ရိုသေသဖြင့် ကိုယ်စိတ်နှလုံးကို စောင့်သုံးသီလမြဲစေလို၍ လောကုတ္တရာအလွမ်းဇာတ်များကို ဖန်တီးကြသည်ဟု ဆိုလျှင် ရမည်ထင်ပါသည်။

ဘုရားအလောင်း မျောက်မင်းဇာတ်လမ်းသည် အလွမ်းဇာတ်ပင်ဖြစ်သည် ထိုဇာတ်တွင် လောက၏ ကျေးဇူးမဲ့သဘောကို ယုတ်မာသောပုဏ္ဏား၏ အမှုအရာက ထင်ရှားအောင်ပြသည်။ မိမိအသက်ကို ကယ်သောသူ၏အသက်ကို သတ်ဖြတ်ခြင်း အမှုအရာလောက် လောကတွင် ရွံမုန်းဖွယ်ကောင်းသောအမှုအရာ မရှိသည့်အဖြစ် ရှုမြင်သူပရိသတ်များ မြင်လွယ်အောင် ပြလိုက်သောအခါ ပရိသတ်၏ရင်ထဲဝယ် နာကျည်းခြင်း အမျက်ဒေါသမြင်းစွာ ဖြစ်လာပေလိမ့်မည်။ ထိုစိတ်လှုပ်ရှားမှုသည် မျက်ရည်ကို ယူသောအလွမ်းသဘောမဟုတ်သေး။ ပရိသတ်သည် မိမိအသက်ကို ကျေးဇူးမဲ့စွာ သတ်ဖြတ်ဝံ့သော ပုဏ္ဏားယုတ်အား ဘုရားအလောင်းမျောက်မင်းက သည်းခံခွင့်လွှတ်သောစိတ်ဖြင့် တုံ့ပြန်ပုံ၊ ပုဏ္ဏားခဲဖြင့်ထု၍ ယိုစီးကျလာသော ဦးခေါင်းက ကျသည့်သွေးစက်ဖြင့် လမ်းပြ၍ ပုဏ္ဏားကို မျောက်မင်းက ကယ်တင်ပုံကို

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

သောအခါတွင်ကား ဝမ်းနည်းကြေကွဲရလေသည်။ တုန်လှုပ်ခြင်းသံဝေဂစိတ်ဖြစ်ရ
သည်။ ထိုအခါ ပရိသတ်မျက်ဝန်းတို့တွင် မျက်ရည်များ ယိုစီးရလေသည်။

(၃)

ထို့ကြောင့် အလွမ်းဟူသည် စိတ်လှုပ်ရှားမှု အနုဘာဝတို့ကိုသာ ဖော်ပြသောရသမ
မဟုတ်၊ လောက၏ မကောင်းမှု၊ မတရားမှု၊ ရက်စက်မှု၊ ယုတ်မာမှု၊ ကျေးဇူးမဲ့
ရန်ငြိုးဖွဲ့မှုတည်းဟူသော အမှားတရား၊ အမှောင်တရားတို့ကို ဖယ်ရှားလိုသော က
အရင်းခံရှိသော လောက၏ လှပမှု၊ သာယာမှု၊ ငြိမ်းအေးမှု၊ တည်ငြိမ်မှုစသော အမှ
တရားများကို ကိုယ်စားပြု၍ ဖော်ပြသော အနုဒုဿနရသ ဖန်တီးမှုတစ်ရပ်ကိုသ
'အလွမ်း' ဟူ၍...

ဆန်းလွင်

www.burmeseclassic.com